

XVII

Унв. бр. 14821

**УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ**

**ФОРМИТЕ НА ГЕНИТИВ СИНГУЛАР
ВО МИКЕНСКИОТ ГРЧКИ И ВО АЈОЛСКИТЕ
ДИЈАЛЕКТИ
(ДОКТОРСКИ ТРУД)**

**Ментор:
д-р Маргарита Бузалковска Алексова**

**Кандидат:
м-р Елена Цукеска**

Скопје, 2009

За укажаната помош, разбирање и поддршка при изработката на овој труд им благодарам на мојот ментор проф. д-р Маргарита Бузалковска Алексова, на колегите од Институтот за класични студии, на библиотекарката Ленче, на колегите од Бугарија, Романија, Србија, Хрватска, на пријателите, на моето семејство, на Сонко и на Мајкеј.

БИБЛИОГРАФИЈА

(со библиографски и други кратенки)

I. Изворни материјали

Ia. Изворни материјали за микенскиот

- CIM* A. Sacconi, *Corpus delle iscrizioni in Lineare B di Micene*, Roma, 1974.
- CIV* A. Sacconi, *Corpus delle iscrizioni vascolari in Lineare B*, Roma, 1974.
- Corpus Knossos I-IV* J. Chadwick, L. Godart, J. T. Killen, J.- P. Olivier, A. Sacconi, I. A. Sakellarakis, *Corpus of Mycenaean Inscriptions from Knossos I-IV*, Cambridge - Roma, 1986-1998.
- Errata et corrigenda* J.-P. Olivier - J. T. Killen, "Errata et corrigenda a *KT⁵* au 04/09/90", *Mykenaiika, BCH suppl* 25, Paris, 1992, стр. 457- 459.
- Firth-Melena* J. R. Firth - J. L. Melena, "The Knossos Linear B Tablets: Genesis of the listing of the later fragments" во *Colloquium Romanum, Atti del XII colloquio internazionale di micenologia*, ed. A. Sacconi, M. Del Freo, L. Godart, M. Negri, Pisa - Roma, 2008.
- Fouilles I* V. L. Aravantinos, L. Godart, A. Sacconi, *Thèbes fouilles de la Cadmée I Les tablettes en linéaire B de la odos Pelopidou*, Pisa - Roma, 2001.

- Fouilles III* V. L. Aravantinos, L. Godart, A. Sacconi, *Thèbes fouilles de la Cadmée III Corpus des documents d'archives en linéaire B de Thèbes*, Pisa - Roma, 2002.
- Fouilles IV* V. L. Aravantinos, M. Del Freo, L. Godart, A. Sacconi, *Thèbes fouilles de la Cadmée IV Corpus des documents d'archives en linéaire B de Thèbes*, Pisa - Roma, 2005.
- Index généraux* J.-P. Olivier, L. Godart, C. Seydel, C. Sourvinou, *Index généraux du linéaire B*, Roma, 1973.
- KT⁵* J. T. Killen, J.-P. Olivier, *The Knossos Tablets V, Supl. a Minos 11*, Salamanca, 1989.
- Les Inscriptions* Chr. Piteros, J.-P. Olivier et J. L. Melena, "Les Inscriptions en linéaire B des nodules de Thebes", *BCH 114* (1990), стр. 103 - 184.
- Les Scribes* J.-P. Olivier, *Les Scribes de Cnossos*, Roma, 1967.
- New fragments* D. Evely, J.T. Killen, Chr. Mee, A. Peatfield, M. Popham "New fragments of linear B Tablets from Knossos", *Kadmos 33* (1994), стр. 10-21.
- Olive Oil* E. L. Bennett Jr., *The Olive Oil Tablets of Pylos, Supl. a Minos 2*, Salamanca, 1958.
- PT* E. L. Bennett Jr., *The Pylos Tablets*, Princeton, 1955.

- PTT I* E. L. Bennett Jr., J.-P. Olivier, *The Pylos Tablets Transcribed I*, Roma, 1973.
- Selection* E. L. Bennett Jr., „A Selection of Pylos Tablets Texts”, *Mykenaiika, BCH suppl 25*, Paris, 1992, стр. 103-127.
- Thebes* J. Chadwick, „Linear B Tablets from Thebes”, *Minos* 10 (1970), стр. 115-137.
- The Scribes* T. G. Palaima, *The Scribes of Pylos*, Roma, 1988.
- TITHEMY* J. L. Melena, J.-P. Olivier, *TITHEMY, The Tablets and Nodules in Linear B from Tyrins, Thebes and Mycenae, Supl. a Minos 12*, Salamanca, 1991.
- TT II* J. Chadwick, *The Thebes Tablets II, Supl. a Minos 4*, Salamanca, 1975.
- 13 Joins* J. L. Melena, "13 Joins and quasi-joins of fragments in the Linear B Tablets from Pylos", *Minos* 31-2 (1996-1997), стр. 171-8.
- 19 Raccords* J. L. Melena, "19 Raccords et quasi-raccords de fragments dans les tablettes de Cnossos", *Minos* 31-2 (1996-1997), стр. 417-422.
- 24 Joins* J. L. Melena, "24 Joins and quasi-joins of fragments in the Linear B Tablets from Pylos", *Minos* 35-36 (2000-2001), стр. 357 - 369.

- 28 Joins* J. L. Melena, "28 Joins and Quasi Joins of Fragments in the Linear B Tablets from Pylos", *Minos* 29-30 (1994-95), crp. 95 - 100.
- 40 Joins* J. L. Melena, "40 Joins and Quasi Joins of Fragments in the Linear B Tablets from Pylos", *Minos* 31-32 (1996-1997), crp. 159-170.
- 63 Joins* J. L. Melena, "63 Joins and Quasi Joins of Fragments in the Linear B Tablets from Pylos", *Minos* 35-36 (2000-2001), crp. 371 - 384.
- 133 Joins* J. S. Melena, "133 Joins and Quasi Joins of Fragments in the Linear B Tablets from Pylos", *Minos* 29-30 (1994-95), crp. 271 - 288.
- 436 Raccords* E. L. Bennett, J. M. Driessen, L. Godart, J. T. Killen, C. Kopaka, J. L. Melena, J.-P. Olivier, M. Perna, "436 Raccords et quasi-raccords de fragments inedits dans *KT*", *Minos* 24 (1991), crp. 199 - 244.

16. Изворни материјали за ајолските дијалекти

- Alt. Aigai* R. Bohn - C. Schuchhardt, *Altertümer von Aigai*, Berlin 1889.
- Architecture et poesie* R. Etienne, M-T. le Dinahel, M. Yon ed., *Architecture et Poesie dans le monde Grec, Hommage à Georges Daux*, Lyon-Paris, 1989.
- Bequignon* Y. Bequignon, *Recherches archéologiques a Phères de Thessalie*, Paris, 1937.
- Charitonidis* S. Charitonidis, *Αί ἐπιγραφαὶ τῆς Λέσβου. Συμπλήρωμα*, Athènes, 1968.
- Contribution* M. Feyel, *Contribution à l'épigraphie béotienne*, Strasbourg, 1941.
- Ducat* L. Ducat, *Les Kouroi du Ptoion. Le sanctuaire d'Apollon Ptoieus à l'époque archaïque*, Paris, 1971.
- Feyel* M. Feyel, *Contribution à l'épigraphie béotienne*, Strasbourg, 1941.
- Fossey* J.M. Fossey, *Epigraphica Boeotica. I Studies in Boiotian Inscriptions*, Amsterdam, 1991.
- Guillon* P. Guillon, *Les trépieds du Ptoion*, Paris, 1943.
- Helly* B. Helly, *Gonnoi II, Les Inscriptions*, Amsterdam, 1973.

- Hodot (1976)* R. Hodot, "Notes critiques sur le corpus épigraphique de Lesbos", *Études d'archéologie classique*, 5 (1976), crp. 17-81.
- IG VII* *Inscriptiones Megaridis et Boeotiae*, ed. W. Dittenberger, 1892.
- IG IX.2* *Inscriptiones Thessaliae*, ed. O. Kern, 1908.
- IG XII.2* *Inscriptiones Lesbi, Nesi, Tenedi*. ed. W. Paton, 1899.
- IG XII Suppl.* *Supplementum ad Inscriptiones Graecae XII*, ed. W. Paton, 1939.
- IK 4* *Inchriften griechischer Städte aus Kleinasien*, R. Merkelbach, *Die Inschriften von Assos*, Bonn, 1976.
- IK 5* *Inchriften griechischer Städte aus Kleinasien*, H. Engelmann, *Die Inschriften von Kyme*, Bonn, 1976.
- Insc. Thess.* A. S. Mc.Devitt, *Inscriptions from Thessaly*, Hildesheim, 1970.
- IThesp. I-VIII* *Les Inscriptions des Thespies*, P. Roesch, Éd.électronique, ed. G. Argoud, A. Schachter, G. Vottéro, Lyon, 2007.
- IThess. I* *Inscriptions de Thessalie I Les cités de la vallée de l'Enippeus*, J-C. Decourt, 1995.

- La Thessalie* *La Thessalie, Actes de la Table-Ronde 21-24 Juillet 1975*, ed. B. Helly, C.J. Te Riele & J.A. Van Rossum, Lyon, Paris, 1979.
- Lorenz* B. Lorenz, *Thessalische Grabgedichte vom 6 bis zum 4 Jahrhundert v. Chr.*, Innsbruck, 1976.
- Necr. Myr.* E. Pottier-S. Reinach, *La Nécropole de Myrina*, Paris, 1888.
- P.L. Fragm.* *Poetarum Lesbiorum Fragmenta*, ed. E. Lobel, D. Page, Oxford, 1968.
- Peek* W. Peek, *Griechische Vers-Inschriften aus Thessalien*, Heidelberg, 1974.
- Poetae* T. Bergk, *Poetae lyrici Graeci*, Lipsiae, 1843.
- Roesch (1982)* P. Roesch, *Études Béotiennes*, Paris, 1982.
- Roesch (1965)* P. Roesch, *Thespies et la Confédération béotienne*, Paris, 1965.
- Schwyzler* E. Schwyzler, *Dialectorum Graecarum exempla epigraphica potiora*, Hildesheim, 1960.
- Troad* J. M. Cook, *The Troad. An Archaeological and Topographical Study*: p. 395-418, *New Inscriptions* (G.E. Bean), Oxford, 1973.
- Wolters-Bruns* P. Wolters - G. Bruns, *Das Kabirenheiligtum*, Berlin, 1940.

II. Зборници

- Acta Myc. I, II* *Acta Mycenaea, Proceedings of the Fifth International Colloquium on Mycenaean Studies I, II* (Salamanca, 30. III - 4. IV. 1970), ed. M. S. Ruipérez, Salamanca, 1972.
- Acti Roma, pro manuscriptis I₁, I₂, I₃* *Acti e memorie del 1° congresso internazionale di micenologia* (Roma, 27 IX. - 3 X. 1967), *pro manuscriptis I, II, III*, Roma, 1967.
- Acti Roma 1, 2* *Acti e memorie del 1° congresso internazionale di micenologia* (Roma, 27 Settembre - 3 Ottobre 1967), ed. C. Gallavotti, *Incunabula Graeca*, XXV, 1, 2, Roma, 1968.
- Cam. Coll.* *Cambridge Colloquium, Proceedings of the Cambridge Colloquium on Mycenaean Studies*, ed. L. R. Palmer and J. Chadwick, Cambridge, 1966.
- Coll. Mycenaeum* *Colloquium Mycenaeum, Actes du sixième colloque international sur le textes mycéniens et égéens* (Chaumont sur Neuchâtel, 7 - 13. IX. 1975), ed. E. Risch, H. Mühlestein, Neuchâtel, 1979.
- Ét. Myc.* *Études mycéniennes, Actes du Colloque International sur le textes mycéniens* (Gif-sur-Yvette, 3-7. IV. 1956), ed. M. Lejeune, Paris, 1956.
- Festschrift Risch* *O-o-pe-ro-si, Festschrift für Ernst Risch zum 75 Geburtstag*, ed. A. Etter, Berlin - New York, 1986.

- Fl. Studia Myc. I, II* *Floreat Studia Mycenaea, Akten dex X. Internationalen Mykenologischen Colloquiiums in Salzburg vom 1-5 Mai 1995, Band I, II*, ed. S. Deger-Jalkotzy, St. Hiller, O. Panagl, Wien 1999.
- Myc. Studies* *Mycenaeae Studies, Proceedings of the Third International Colloquium of Mycenaeae Studies* (Wingspread, 4-8. X. 1961), ed. E. L. Bennett Jr., Madison, 1964.
- Mykenaïka* *Mykenaïka, Actes du IXe Colloque international sur le textes mycéniens et égéens organisé par le Centre de l'Antiquité Grecque et Romaine de la Fondation Hellénique des Recherches Scientifiques et l'École française d'Athènes* (Athènes, 2-6. X. 1990), ed. J.-P. Olivier, *Suppl. BCH* 25, Paris, 1992.
- Res Myc.* *Res Mycenaeae, Akten des VII Internationalen Mykenologischen Colloquiiums* (Nürnberg, 6 - 10. IV. 1981), ed. A. Heubeck, G. Neumann, Göttingen, 1983.
- St. Mycenaea* *Studia Mycenaea* (1988), ed. T. G. Palaima, C. W. Shelmerdine, P. Hr. Ilievski, *ŽA Monogr.* 7, Skopje, 1989.
- Studia Myc.* *Studia Mycenaea, Proceedings of the Mycenaeae Symposium* (Brno, April 1966), ed. A. Bartoněk, Brno, 1968.

- Studies Bennett* *Texts, Tablets and Scribes, studies in Mycenaean epigraphy and economy offered to Emmett L. Bennett Jr.*, ed. J.-P. Olivier and Th. G. Palaima, *Supl. a Minos* 10, Salamanca, 1988.
- Studies Chadwick* *Studies in Mycenaean and Classical Greek presented to John Chadwick*, ed. J. T. Killen, J. L. Melena, J.-P. Olivier, Salamanca, 1987.
- Studies Killen* *A-na-qa-ta, Studies presented to J. T. Killen*, ed. J. Bennet and J. Driessen, *Minos* 33-34, Salamanca, 1998-1999.
- Tractata Myc.* *Tractata Myc., Proceedings of the Eighth International Colloquium on Mycenaean Studies* (Ohrid, 15 - 20. IX. 1985), ed. P. Hr. Ilievski, Lj. Crepajac, Skopje, 1987.

III. Речници

- Conc. Iliad* *A Complete Concordance to the Iliad of Homer*, ed. G. H. Prendergast, London, 1875.
- Conc. Odyssey* *A Complete Concordance to the Odyssey and Hymns of Homer*, ed. H. Dunbar, Oxford, 1880.
- DELG I, II, III, IV₁, IV₂* *Dictionnaire étimologique de la langue grecque*, ed. P. Chantraine, *I* Paris, 1968, *II* Paris, 1970, *III* Paris, 1974, *IV₁* Paris, 1977, *IV₂* Paris, 1980.

- Dic. Mic. I, II* *Diccionario Griego-Español, Diccionario Micénico,*
ed. F. Aura Jorro, Madrid, *I* 1985, *II* 1993.
- Dic. Synonyms* *A Dictionary of Selected Synonyms in the Principal*
Indo-European Languages, C. D. Buck et al.,
Chicago-London, 1949.
- Дойолнение I* *Дойолнение к словарю крийю-микенских*
надйисеи, сост. В. Георгиев, София, 1955.
- Дойолнение II* *Второе дойолнение к словарю крийю-микенских*
надйисеи, сост. В. Георгиев, София, 1956.
- GEW I, II, III* *Griechisches etymologisches Wörterbuch,* ed. H. Frisk,
I Heidelberg, 1954, *II* Heidelberg 1970, *III*
Heidelberg 1972.
- H.P.* *Die historischen Personennamen des Griechischen bis*
zur Kaiserzeit, ed. F. Bechtel, Halle, 1917.
- IEW I-II* *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch,*
ed. J. Pokorny, *I* Bern, München, 1959, *II* Bern -
München, 1965.
- LGPN III.B* *A Lexicon of Greek Personal Names III.B,*
ed. P. M. Fraser, E. Matthews, Oxford, 2000.
- LSJ* *A Greek-English Lexicon,* ed. H. G. Liddel, R. Scott,
H. Jones, Oxford, 1996.

- MGL* *Mycenaeae Graecitatis Lexicon*, ed. A. Morpurgo, Roma, 1963.
- MGV I* *The Mycenaean Greek Vocabulary*, ed. J. Chadwick and L. Vaumbach, *Glotta* 41 (1963), стр. 157-271.
- MGV II* *The Mycenaean Greek Vocabulary II*, ed. L. Vaumbach, *Glotta* 49 (1971), стр. 151-190.
- ППСГЯ* *Предметно-понятийный словарь греческого языка, крито-микенский период*, сост. В. П. Казанскене, Н. Н. Казанский, Ленинград, 1986.
- Reverse Index* *A Reverse Index of Greek Nouns and Adjectives*, ed. C.D.Buck, W. Petresen, Chicago, 1944.
- Словарь* *Словарь крито - микенских надписей*, сост. В. Георгиев, София, 1955.
- Словарь рус. яз.* *Этимологический словарь русского языка*, сост. М. Фасмер, I Москва, 1986, II Москва, 1986, III Москва, 1987, IV Москва, 1987.
- WGE* *Wörterbuch der griechischen sprache, t. III - Wörterbuch der griechischen Eigennamen I, II*, ed. W. Pape, G. Benseler, 1911.

IV. Друга литература

- Bader, *Demiourgos* F. Bader, *Les composés grecs du type de Demiourgos*, Paris, 1965.
- Bartoněk, *Development* A. Bartoněk, *Development of the long-vowel system in Ancient Greek*, Praha, 1966.
- Bartoněk, *Handbuch* A. Bartoněk, *Handbuch des mykenischen Griechisch*, Heidelberg, 2003.
- Бенвенист, *Речник* Е. Бенвенист, *Речник индоевропских усѣанова*, Нови Сад 2002.
- Blümel, *Aiol. Dial.* W. Blümel, *Die aiolischen Dialekte*, Ergänzungshefte zur ZVS Nr. 30, Göttingen, 1982.
- Brugmann, *Demonstrativpronomina* K. Brugmann, *Die Demonstrativpronomina der indogermanischen Sprachen*, Leipzig, 1904.
- Brugmann, *Grundriß II₂* K. Brugmann, *Grundriß der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen II₂*, Straßburg, 1892.
- Buck, *Dialects* C. D. Buck, *The Greek Dialects*, Chicago, 1955.
- Бузалковска, *Предлози* М. Бузалковска - Алексова, *Предлози и ѱрефикси во микенскиот ѱрчки, маѱистерски ѱруод во ракојис*, Скопје, 1985.

- Бузалковска, *Сложенки* М. Бузалковска - Алексова, *Сложенки во микенскиот ѓрчки (со посебен акцент на ѓрејпозиционалните сложени форми), докторски труд во Скопје*, Скопје, 1995.
- Chantraine, *Gr. hom. I, II* P. Chantraine, *Grammaire homérique I* Paris, 1973, *II* Paris, 1953.
- Chantraine, *Formation* P. Chantraine, *La formation des noms en Grec Ancien*, Paris, 1933 .
- Chantraine, *Morphologie* P. Chantraine, *Morphologie historique du grec*, Paris, 1967.
- Colvin, *Reader* S. Colvin, *A Historical Greek Reader*, Oxford, 2007.
- Cook, *Inscriptions* B. F. Cook, *Greek Inscriptions*, Berkley - Los Angeles, London, 1998.
- Crespo, *Prosodia Hom.* E. Crespo, *Elementos antiguos y modernos en la prosodia Homerica, Supl. a Minos, Núm. 7*, Salamanca, 1977.
- Documents*² M. Ventris - J. Chadwick, *Documents in Mycenaean Greek*, Cambridge, 1973.
- Duhoux, *Aspects* Y. Duhoux, *Aspects du vocabulaire économique mycénien*, Amsterdam, 1976.
- Duhoux, *Verbe* Y. Duhoux, *Le verbe grec ancien*, Louvain-la-Neuve, 1992.

- Erhart, *Idg. Nominalflexion* A. Erhart, *Die indogermanische Nominalflexion und ihre Genese*, Innsbruck, 1993.
- Ernou, *Morphologie* A. Ernou, *Morphologie historique du latin*, Paris, 1953.
- Fidio, *Dosmoi* P. de Fidio, *I dosmoi Pili a Poseidon una terra sacra di età Micenea*, Roma, 1977.
- Frei-Lüthy, *Personennamen* Ch. Frei-Lüthy, *Der Einfluß der griechischen Personennamen auf die Wortbildung*, Heidelberg, 1978.
- Гамкрелидзе - Иванов *Индоевр. язык I, II* Т. В. Гамкрелидзе, Вяч. Вс. Иванов, *Индоевропейский язык и Индоевропейцы I, II*, Тбилиси, 1984.
- García-Ramón, *Origines* J. L. García-Ramón, *Les origines postmycéniennes du groupe dialectal éolien, suppl. Minos, Núm 6*, Salamanca, 1975.
- Hajnal, *Studien* I. Hajnal, *Studien zum mykenischen Kasussytem*, Berlin, New-York, 1995.
- Hamm, *Grammatik* E. M. Hamm, *Grammatik zu Sappho und Alkaios*, Berlin, 1957.
- Hodot, *Dial. éol.* R. Hodot, *Le dialecte éolien d'Asie, La langue des inscriptions VIIe s.a.C. - VIIIe s.p.C.*, Paris, 1990.
- Hooker, *Lesbian poets* J.T. Hooker, *The Language and Text of the Lesbian Poets*, Innsbruck, 1977.

- Илиевски, *Аблајивои* П. Хр. Илиевски, *Аблајивои, инструментиалои и локајивои во најстариите грчки текстови, ЖА Посебни изданија 2*, Скопје, 1961.
- Илиевски, *Микенцијте* П. Хр. Илиевски, *Животој на микенцијте во нивниите писмени сведоштва*, Скопје, 2000.
- Interpretation*² L. R. Palmer, *The Interpretation of Mycenaean Greek Texts*, Oxford, 1963.
- Jeffery, *Local Scripts* L.H. Jeffery, *The Local Scripts of Archaic Greece*, Oxford, 1961.
- Lejeune, *Phonétique* M. Lejeune, *Phonétique historique du mycénien et du grec ancien*, Paris, 1972.
- Lejeune, *Mém. I, II, III, IV* M. Lejeune, *Mémoires de philologie mycénienne I Paris, 1958, II Roma, 1971, III Roma, 1972, IV, Roma, 1997.*
- Leukart, *Nomina* A. Leukart, *Die fruhgriechischen Nomina auf -tās und -ās*, Wien, 1994.
- Leumann, *Lat. Laut- und Formenlehre* M. Leumann, *Lateinische Laut- und Formenlehre*, München, 1977.
- Meier, *-ίδ- Geschichte* M. Meier, *-ίδ- Zur Geschichte eines griechischen Nominalsuffixes*, Göttingen, 1975

- Meillet, *Introduction* A. Meillet, *Introduction a l'étude comparative des langues indo-européennes*, Paris, 1937.
- Meister, *Griechischen Dialekte I* R. Meister, *Die griechischen Dialekte auf Grundlage von Ahrens' Werk "De Graeca linguae dialectis" bd. I*, Göttingen, 1882.
- Moreschini, *Formazioni in -nth-* A. Quattordio Moreschini, *Le formazioni nominali greche in -nth-*, Roma, 1984.
- Olivier, *Desservants* J.-P. Olivier, *A propos d'une "liste" de desservants de sanctuaire dans les documents en lineaire B de Pylos*, Bruxelles, 1960.
- Perpillou, *Les substantifs* J. - L. Perpillou, *Les substantifs grecs en -εύς*, Paris, 1973.
- Reinach, *Traité* S. Reinach, *Traité d'épigraphie Grecque*, Paris, 1885.
- Risch, *Kl. Schriften* E. Risch, *Kleine Schriften*, ed. A. Etter, M. Looser, Berlin, New York, 1981.
- Rüedi, *Vom Ἐλλανοδίκας* E. H. Rüedi, *Vom Ἐλλανοδίκας zum ἄλλαντοπαώλης, Eine Studie den verbalen Rektionskomposita auf -ας, -ης*, Zürich, 1969.
- Ruijgh, *D'Homère* C. J. Ruijgh, *D'Homère aux origines protomycéniennes de la tradition épique, Homeric Questions*, Amsterdam, 1995, стр. 1-96.

- Ruijgh, *Études* *Études sur la grammaire et le vocabulaire du grec mycénien*, Amsterdam, 1967.
- Schwyzler, *Gr. Gr. I* E. Schwyzler, *Griechische Grammatik I*, München, 1953.
- Schwyzler - Debruner, *Gr. Gr. II* E. Schwyzler - A. Debruner, *Griechische Grammatik II*, München, 1950.
- Szemerényi, *Syncope* O. Szemerényi, *Syncope in Greek and Indo-European and the nature of Indo-European accent*, Naples, 1964.
- Семереньи, *Введение* O. Семереньи, *Введение в сравнительное языкознание*, Москва, 1980.
- Sihler, *Comp. Gram.* A. L. Sihler, *New Comparative Grammar of Greek and Latin*, New York - Oxford, 1995.
- Sommer, *Nominalkomposita* F. Sommer, *Zur Geschichte der griechischen Nominalkomposita*, Munchen, 1948.
- Stella, *Civiltà* L. A. Stella, *La civiltà micenea nei documenti contemporanei*, Roma, 1965.
- Szemerényi, *Sc. Minora III* O. Szemerényi, *Scripta Minora III*, Innsbruck, 1987.
- Šmit, *Uvod* Ridiger Šmit, *Uvod u grčke dijalekte*, Novi Sad, 2005
- Thumb - Kieckers, *Gr. Dial. I* A. Thumb - E. Kieckers, *Handbuch der Griechischen Dialekte I*, Heidelberg, 1932.

- Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II* A. Thumb - A. Scherer, *Handbuch der Griechischen Dialekte II*, Heidelberg, 1959.
- Tod, *Selection II* M. N. Tod, *A Selection of Greek Historical Inscriptions II*, Oxford, 1962.
- Trümpy, *Monatsnamen* C. Trümpy, *Untersuchungen zu den altgriechischen monatsnamen und Monatsfolgen*, Heidelberg, 1997.
- Vaillant, *Gr. comp. II₁, II₂* A. Vaillant, *Grammaire comparée des langues Slaves II₁, II₂*, Lyon, Paris, 1958.
- Vilborg, *Tent. Gram.* E. Vilborg, *A Tentative Grammar of Mycenaean Greek*, Göteborg, 1960.
- Vottéro, *Le dialecte I, II* G. Vottéro, *Le dialecte béotien (7e s. - 2e s. av. J.-C.) I L'écologie du dialecte*, Nancy - Paris, 1998; *II Répertoire raisonné des inscriptions dialectales*, Nancy - Paris, 2001.
- Wathelet, *Traits* P. Wathelet, *Les traits éoliens dans la langue de l'épopée grecque*, Roma, 1970.
- Wortbildung*² E. Risch, *Wortbildung der homerischen Sprache*, Berlin, New York, 1974.

V. Списанија

- ABSA* *Annual of the British School at Athens*, London.
- AC* *L'Antiquité classique*, Louvain-la-Neuve.
- AD* *Αρχαιολογικόν Δέλιον*, Αθήνα.
- AE* *Αρχαιολογική Εφημερίς*, Αθήνα.
- Aevum* *Aevum, Rassegna di scienze storiche, linguistiche e filologiche*, Milano.
- Athenaeum* *Athenaeum, Studi periodici di letteratura e storia dell' antichità*, Pavia.
- BCH* *Bulletin de Correspondance Hellénique*, Paris.
- BSL* *Bulletin de la Société linguistique de Paris*, Paris.
- BzN* *Beiträge zur Namenforschung. Neue Folge*, Heidelberg.
- Chiron* *Chiron, Mitteilungen der Kommission für alte Geschichte und Epigraphik des deutschen archäologischen Instituts*, München.
- E* *Teiresias, A review and Continuing Bibliography of Boiotian Studies*, Montréal.
- Emerita* *Emerita, Revista de linguística y filología clásica*, Madrid.
- Eranos* *Eranos, Acta Philologica Suecana*, Uppsala.

<i>Glotta</i>	<i>Glotta, Zeitschrift für griechische und lateinische Sprache, Göttingen.</i>
<i>Gnomon</i>	<i>Gnomon, Kritische Zeitschrift für die gesamte klassische Altertumswissenschaft, München.</i>
<i>Годишен зборник</i>	<i>Годишен зборник на филозофскиот факултет, Скопје.</i>
<i>Hesperia</i>	<i>Hesperia, Journal of the American School of Classical Studies at Athens, Princeton.</i>
<i>IF</i>	<i>Indogermanische Forschungen, Zeitschrift für Indogermanistik und allgemeine Sprachwissenschaft, Berlin.</i>
<i>JHS</i>	<i>Journal of Hellenic Studies, London.</i>
<i>Kadmos</i>	<i>Kadmos, Zeitschrift für vor- und frühgriechische Epigraphik, Berlin.</i>
<i>Kratylos</i>	<i>Kratylos, Kritisches Berichts- und Rezensionsorgan für indogermanische und allgemeine Sprachwissenschaft, Wiesbaden.</i>
<i>Lingua</i>	<i>Lingua, Revue internationale de linguistique générale, Amsterdam.</i>
<i>MH</i>	<i>Museum Helveticum, Revue Suisse pour les études del' antiquité classique, Bâle.</i>
<i>Minos</i>	<i>Minos, Revista de filologia egea, Salamanca.</i>
<i>Mnemosyne</i>	<i>Mnemosyne, Bibliotheca Classica Batava, Leiden.</i>

<i>MSS</i>	<i>Münchener Studien zur Sprachwissenschaft, München.</i>
<i>PdP</i>	<i>La Parola del Passato, Rivista di studi antichi, Napoli.</i>
<i>REA</i>	<i>Revue des Etudes Anciennes, Bordeaux.</i>
<i>REG</i>	<i>Revue des études grecques, Paris.</i>
<i>Rend. della Cl. di Sc. mor., st. e fil.</i>	<i>Atti della Accademia Nazionale dei Lincei, Rendiconti - Classe di Scienze morali, storiche e filologiche.</i>
<i>RhM</i>	<i>Reinisches Museum für Philologie, Frankfurt am Main.</i>
<i>RPh</i>	<i>Revue de philologie, de littérature et d'histoire anciennes, Paris.</i>
<i>SEG</i>	<i>Supplementum Epigraphicum Graecum, Leyde - Amsterdam.</i>
<i>SMEA</i>	<i>Studi micenei ed egeo-anatolici, Roma.</i>
<i>Sprache</i>	<i>Die Sprache, Zeitschrift für Sprachwissenschaft, Wien.</i>
<i>TPhS</i>	<i>Transactions of the Philological Society, Oxford.</i>
<i>ZPE</i>	<i>Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik, Bonn.</i>
<i>ZVS</i>	<i>Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung auf dem Gebiete des Deutschen, Griechischen und Lateinischen, Berlin.</i>
<i>ŽA</i>	<i>Жива антика, Скопје.</i>

VI. Други кратенки

абл. = аблатив	локр. = локридски
авест. = авестиски	мес. = месапски
ајол. = ајолски	м.р. = машки род
акад. = академски	МУ = Микена
акуз. = акузатив	ном. = номинатив
аор. = аорист	оск. = оскијски
арк. = аркадски	п. = почеток
атич. = атички	перф. = перфект
бој. = бојотски	парт. = партицип
в. = век	плур. = плурал
вок. = вокатив	п.н.е. = пред наша ера
ген. = генитив	през. = презент
гл. = глагол	помик. = помикенски
гот. = готски	РУ = Пил
дат. = датив	р. = ред
делф. = делфиски	синг. = сингулар
дор. = дорски	скт. = санскритски
ерм. = ерменски	сп. = спореди
ж.р. = женски род	ср. = средина
и.е. = индоевропски	ср. р. = среден род
инстр. = инструментал	ст.в.г. = старовисокогермански
инф. = инфинитив	ст.лат. = старолатински
јон. = јонски	ст.перс. = староперсиски
кип. = кипарски	ст.сл. = старословенски
кр. = крај	тес. = тесалски
КН = Кносос	ТІ = Тиринт
крит. = критски	ТН = Теба
л. = лице	умбр. = умбриски
лак. = лаконски	фал. = фалисиски
лат. = латински	хебр. = хебрејски

лезб. = лезбоски

литв. = литвански

лок. = локатив

Хесх. = Хесихиј

хет. = хетитски

Хом. = Хомер

СОДРЖИНА

1. Увод	1
2. Генитив сингулар кај имиња со основа на консонант	13
2.1. Генитив сингулар кај имиња со основа на оклузив	16
2.1.1. Генитив сингулар кај имиња со основа на лабијал	16
2.1.2. Генитив сингулар кај имиња со основа на дентал	18
2.1.2.1. Генитив сингулар кај имиња со основа на <i>-t-</i>	18
2.1.2.2. Генитив сингулар кај имиња со основа на <i>-d-</i>	26
2.1.2.3. Генитив сингулар кај имиња со основа на <i>-th-</i>	29
2.1.3. Генитив сингулар кај имиња со основа на велар	30
2.1.4. Генитив сингулар од имиња со основа на лабиовелар	36
2.1.5. Генитив сингулар од имиња со основа на <i>-nt-</i>	36
2.1.5.1. Имиња образувани со суфиксот <i>*-ont-/-ent-/-nt-/-nt-</i>	39
2.1.5.2. Имиња образувани со суфиксот <i>*-went-/-wont-/-wnt-</i>	49
2.2. Генитив сингулар кај имиња со основа на ликвид	59
2.2.1. Генитив сингулар кај имиња со основа на <i>-l-</i>	59
2.2.2. Генитив сингулар кај имиња со основа на <i>-r-</i>	60
2.3. Генитив сингулар кај имиња со основа на назал	67
2.3.1. Генитив сингулар од имиња со основа на <i>-m-</i>	67
2.3.2. Генитив сингулар од имиња со основа на <i>-n-</i>	68
2.4. Генитив сингулар кај имиња со сигматски основи	91
2.4.1. Општи именки на <i>-os-/-es-</i>	92
2.4.2. Имиња на <i>-ěs- / -ēs-</i>	93
2.4.3. Имиња на <i>-ōs-/-ōs-</i>	108
2.4.4. Имиња на <i>-ōs-</i>	109
2.4.5. Компаративи оформени со суфиксот <i>-uos-</i>	109
3. Генитив сингулар кај имиња со основа на <i>-ī-</i> и <i>-ī-</i>	124
3.1. Генитив сингулар кај имиња со основа на <i>-ī-</i>	124
3.1.1. Генитив сингулар кај имиња со основа на <i>-ī-</i>	126
3.1.2. Генитив сингулар кај имиња на <i>-oi-</i>	130

3.2. Генитив сингулар од имиња со основа на -й̑-	133
4. Генитив сингулар кај имиња со основа на дифтонг	140
4.1. Генитив сингулар кај коренски именки на дифтонг	141
4.2. Генитив сингулар кај имиња со основа на -ēи-	142
5. Генитив сингулар кај имиња со основа на -ā- и -уā-/уā-	155
5.1. Генитив сингулар кај имиња во ж.р. со основа на -ā- и -уā-/уā-	155
5.2. Генитив сингулар кај имиња во м.р. со основа на -ā-	192
5.2.1. Форми на -а-о во микенскиот грчки и на -āо во ајолските дијалекти	196
5.2.2. Форми на -ā во ајолските дијалекти	208
5.2.3. Форми на -а во микенскиот	212
5.2.4. Форми на -αος на тесалските натписи	215
5.2.5. Форми на -εος, -η на лезбоските натписи	215
6. Формите на генитив сингулар кај имињата со тематска основа	229
6.1. Форми на -ο-јο во микенскиот грчки и на -οιο во ајолските дијалекти	234
6.2. Форми на генитив сингулар на -ο-ο во микенскиот грчки	276
6.3. Форми на -ο во контекст на генитив сингулар на микенските плочки	280
6.4. Форми на -ō во ајолските дијалекти	292
6.4.1. Форми на -Ο	292
6.4.2. Форми на -ω	298
6.4.3. Форми на -ου	326
6.4.4. Форми на -οι	329
6.4.5. Форми на -ωι	339
6.5. Хомерските епови и завршокот за генитив сингулар кај тематските основи	341
7. Синтаксичко значење на формите за генитив сингулар	370
8. Заклучок	397
Прегледи на натписи	405

1. УВОДНИ БЕЛЕШКИ

1.1 И преку јазикот на натписите и преку јазикот на литерарните дела, грчките дијалекти покажуваат разнородност кај формите за генитив сингулар, разнородност, која поттикнува многу прашања и недоумици, бидејќи не може да се објасни ниту само преку фонетски промени, ниту само преку синкретизам на падежите. Проблемот на генитивот сингулар не е еден проблем, туку сплет од повеќе различни проблеми кои се провлекуваат кај сите категории имиња и во сите деклинации. А ако ја споредиме ситуацијата во грчкиот јазик со другите јазици, ќе видиме дека разнородноста на формите за генитив сингулар е проблем и на индоевропско ниво.

Од една страна кај атематските основи и кај *a*-основите е присутна наставката **-es/-os/-s*, сп. грч. *ποδ-ός* и лат. *ped-is*, скт. *pad-ás* (< **ped-/pod-*, „нога“); грч. *θε-ᾶς* (од *θεᾶ*, „богинка“), гот. *gib-ōs* (од *giba*, „дар“), литв. *galv-ōs* (од *galvā*, „глава“). Но кај тематските основи, формите за ген. сингулар завршуваат на *-ou* во јон. атичкиот, во делфискиот, а на *-ω* во дорскиот, во арк. кипарскиот. Во кипарскиот има и генитиви на *-o-ne* (*-ῶν*). Во Хомерското *κοινή*, генитивските форми завршуваат на *-ου*, но исто толку често завршуваат и на *-οιο*. Ајолската група на дијалекти е исто така поделена. За бојотскиот и лезбоскиот дијалект се типични само форми на *-ω*, но во Тесалија нема единство. Формите на *-ου* се типични за областите Тесалиотида, Хестијаотида и Магнезија, но во областите Пелазгиотида и Перајбија генитивите завршуваат на *-οι*, но исто така и на *-οιο*.

1.2 Веќе со првите историско-компаративни проучувања на грчкиот јазик како дел од индоевропското семејство станало јасно дека во формите на *-οιο* е присутна индоевропската заменска наставка *-syo*, сп. *τ-οῖο* (грч.), *t-ásya* (скт.) и дека таа и во други индоевропски јазици навлегла во именската флексија, сп. скт. *vṛka-sya*, авест. *vehrka-hyā*, ст.перс. *kāra-hyā*, ерм. *Gailo-y*, фал. *Kaisio-sio*. Но во еден дел од индоевропските јазици наместо оваа

наставка, има друга заменска наставка *-so, сп. гот. *Wulfi-s*, ст.в.г. *wolfe-s* и гот. *bi-s*, ст.в.г. *de-s* (< *so-/to-). Во старословенскиот функцијата на генитивот ја презел аблативот, во латинскиот и во келтските јазици имињата со o/e-основа завршуваат на *-ī, сп. лат. *lup-ī*, *vir-ī*, ст.ирс. *fir (virī)*, *cēl-i (sociī)*.

Значи отсуството на наставката *-es/-os/-s во тематската дефлекција е заедничко обележје на сите индоевропски јазици, но секое од јазичните семејства покажува различен завршок за генитив сингулар. Грчкиот отстапува од другите јазици, затоа што кај него паралелно коегзистираат повеќе завршоци. Интерпретацијата на оваа ситуација е првото крупно прашање во врска со генитивот сингулар, со кое индоевропската граматика се занимава уште од самите почетоци и за кое и денес мислењата се поделени.

Од една страна, формите на -ou, односно -ω може да се сметаат за фонетски развој од -oio, односно од првобитното *-o-syo. Консонантската група sy се развива преку yу до y кое потоа во интервокална позиција се губи. Ситуацијата кај Хомер, каде што паралелно ги има и двете форми може да се смета дека настанала како резултат на мешање на различни епски формули, поархаични и понови, во функција на метриката.

Од друга страна, во грчкиот има барем една замена, неопределената и прашална замена τις, τι (τίς, τί), од која во генитив покрај атичкото τού ја има како неконтрахирана само формата τέο, а не и *τέιο и таа е споредлива со стсл. *чесо*, гот. *hwis*, ст.в.г. *hwes*, форми кај кои се гледа заменската наставка *-so. Имајќи предвид дека во германските јазици оваа наставка навлегла и кај тематските именски основи може да се претпостави дека тоа истото се случило и во грчкиот, односно дека формите на -ou и -ω настанале со контракција од првобитното -oo (< *-o-so).

1.3 На оваа дилема се надоврзува и проблемот со имињата во машки род со a-основи, кои во генитив сингулар, освен во атичкиот, каде што завршуваат на -ou, во другите дијалекти завршуваат на -āo, сп. -āo (хом., тес., бој.) -ā (дор. лезб.), -au (арк.кип.), -ηo, -εω (хом., јон.). Сè до дешифрирањето на микенското линеарно Бе писмо се сметало дека овој завршок е оформен по аналогија на завршокот присутен кај тематските основи, односно по

аналогија со *-oo*, кое е метрички потврдено кај Хомер. Но на микенските плочки имињата со тематска деклинација завршуваат на *-o-jo*, кое е споредливо со помикенското *-oio*, а имињата во м.р. со *a*-основи завршуваат на *-a-o*, кое е споредливо со помикенското *-āo*, што покажува дека завршокот *-āo* бил оформен уште пред *-oio* да премине во *-oo*. Се поставува прашањето дали и покрај ситуацијата во микенскиот можеме и понатаму да сметаме дека *-āo* е оформено по аналогија со *-oio* или треба да бараме друго решение. Можеби и тука е присутна заменската наставка **-so*?

1.4 Проблем има и во тесалскиот дијалект. Паралелното постоење на различни завршоци во различни области од Тесалија, може да се разбере, ако се земе предвид фактот дека во Тесалија од јазичен аспект генерално нема единство. Но како да го објасниме завршокот *-oi*, дали е тоа само фонетска варијанта од *-oio* или и тука има различна наставка, можеби локативската?

1.5 Иако на прв поглед се чини дека во атематската деклинација и кај имињата во ж.р. со *a*-основи ситуацијата е јасна, сепак и тука има повеќе прашања. Дали наставката **-es/-os/-s* кај сите основи во грчкиот се јавува како *-os*? Дали има траги од аблаутната степен **-es*, како што во латинскиот има примери и со **-os*, иако редовно се јавува **-es*? Дали такви траги има во микенскиот грчки? Споредбата со другите јазици, покажува дека кај основите кои завршуваат на *i* и *u*, во генитивот, наставката во нулта степен се додава на основата во полна степен, сп. скт. *agni-s*, *agnē-s* „оган“. Но во грчкиот деклинацијата од типот *πόλις*, *πόλεως* покажува во генитивот полна степен од основата и полна степен **-os* од наставката, сп. хом. *πόλιος*. Слично, генитивот *πήχε-ως* од *πήχυς* „подлактица“, не кореспондира со скт. *bāhō-s* од *bāhu-s* „рака“, гот. *sunau-s* од *sunu-s* „син“, ранолат. *senatou-s* од *senatu-s* „сенат“. Не е јасно исто така која аблаутна степен од наставката за генитив е присутна во завршокот *-ās* кај имињата во ж.р. со *a*-основи.

Распределбата на аблаутната степен од наставката за генитив сингулар е проблем и на индоевропско ниво. Од една страна, може да се смета дека полната степен се јавува кај консонантските основи, а нултата степен кај полувокалните основи или дека полната степен се надоврзува на нулта степен

од основата, а нултата степен од наставката, на полна степен од основата. Но видлива е и исто така и распределбата по јазици.

1.6 Со дешифрирањето на микенските плочки прашањето на генитивот се актуелизира и од семантички аспект. Во помикенскиот грчки генитивот има и аблативно значење. Традиционално се смета дека генитивската наставка **es/-os/-s* уште во праиндоевропскиот го имала и ова значење. Но според сведоштвото на микенските плочки, во микенскиот период, во грчкиот јазик инструменталот сè уште постоел како жив падеж и го носел и значењето на аблативот.

1.7 Фактот што формите за генитив сингулар покажуваат толку големи разлики од еден до друг индоевропски јазик од една страна укажува на тоа дека овој падеж доживеал голем индивидуален развој во рамките на секој јазик поединечно. Тој развој од една страна е поврзан со развојот на деклинацијата на именските *o/e*-основи и *a*-основи и со тенденцијата да се изедначи именската деклинација со деклинацијата на заменските придавки кои имаат *o/e*-основи и *a*-основи. Од друга страна, тој развој е поврзан со значењето што го искажува генитивот. Прашањето на припадноста, односно присвојноста е во исто време и прашање на одвојување и прашање на припаѓање на една целина, односно прашање на припаѓање на едно место. Овие значења можат да се искажат на повеќе од еден начин и со повеќе од еден падеж. Во таа смисла генитивот е семантички близок и со аблативот и со локативот. Во грчкиот јазик постои и делумна формална идентичност помеѓу завршоците типични за овие падежи. Формите за генитив сингулар од тематската деклинација на *-ω* се формално идентични со старите аблативи на *-ω* (**-ōd*), сп. *ᾶ*, *ὄπω* (локр.). Генитивскиот завршок *-οι*, кој се јавува во еден дел од Тесалија се поклопува со локативскиот завршок *-οι*, кој во оваа област, а и во други се користи наместо дативскиот *-οι*.

Семантичката и формалната блискост на генитивот со аблативот и локативот од една страна довела до синкретизам, но од друга страна генитивот никогаш не ја загубил целосно својата самостојност. Разликите кои што во грчкиот јазик се јавуваат и од еден до друг дијалект, зборуваат за

тоа дека функционалноста на овој падеж е нешто што постојано се редифинира, дури и во рамките на еден ист јазик. Ситуацијата во Тесалија, специфично, покажува дека тоа се случува и во рамките на еден дијалект.

Компаративното проучување на примерите на генитив сингулар на два временски и просторни пунктови, преку сведоштвото на најстарите грчки текстови, кои се содржат во плочките испишани со линеарно Бе писмо и преку натписите напишани на еден од ајолските дијалекти може да фрли нова светлина на развојот на овој падеж во рамките на грчкиот јазик. Во микенскиот грчки сè уште не се случиле фонетските промени кои ја усложнуваат интерпретацијата на генитивските форми, а аблативот се искажува преку формите на инструменталот. Ајолските дијалекти и покрај временската дистанца покажуваат поголема блискост со микенскиот грчки од било кој друг дијалект во однос на овој падеж во многу аспекти. Оваа дијалектна група на свој посебен начин ја покажува разнородноста во формите за генитив сингулар. Само во Тесалија коегизистираат една покрај друга три завршоци за генитив сингулар кај тематските основи. Причините за компаративно проучување на микенскиот грчки токму со ајолските дијалекти се и географски. Територијата на Бојотија и Тесалија е и територија на која имаме наоди од микенскиот период, односно каде што се најдени архиви со глинени плочки. Последните откритија од деведесетите години на минатиот век, покажаа дека и Теба била еден од поголемите центри на микенската култура, покрај Пил, Микена и Кносос.

1.8 Материјалот од микенските плочки

Материјалот испишан со линеарно Бе писмо се состои главно од глинени плочки, но исто така и од глинени печати, етикети и вази. Околу 5900 натписи најдени се на Крит, на Пелопонез и во централна Грција. Материјалот од Крит е главно од палатата во Кносос, но мал број плочки има најдено и на други помали локалитети, во Ханија, Малија, Армени, Мамелуко. На Пелопонез, најголем е архивот во Пил, но материјали имаме и од помалите архиви во Микена, Тиринт. Најголемиот архив во централна Грција е откриен во Теба, а наоди има и од помалите места, како Орхомен,

Гла, Креуса, Елевсина, Медеј. Се смета дека плочките од Кносос, судејќи според разурнувањето на дворецот се од 14 в. п.н.е., а оние од Пил и Теба од 12. в.п.н.е.

За истражувањето кое е предмет на овој труд, предвид е земен целокупниот материјал. Се покажа дека примери на генитив сингулар се среќаваат не само на глинените плочки, туку и на печатите, а и на вазите. Што се однесува до плочките, најмногу примери има од Кносос и Пил, но поединечни примери има и од Теба и Микена.

Корпусот на натписи испишани со линеарно Бе писмо е собран во неколку капитални изданија, за секој локалитет поединечно. Се разбира, ревизии на достапниот материјал постојано се прават, се спојуваат нови фрагменти и така од една страна се добиваат нови текстови, а од друга страна, она што веќе е расчитано и објавено се дополнува. Колку што беше возможно при истражувањата предвид беа земени и ваквите ревизии.

1.9 Материјалот од ајолските дијалекти

Сведоштвото за ајолските дијалекти се состои од далеку поголем материјал, отколку што е тоа случај со микенскиот грчки. Изворите традиционално се поделени во три категории, епиграфски материјал, книжевна традиција и сведоштво на граматичарите. За потребите на ова истражување, предвид е земен главно епиграфскиот материјал од областите на Бојотија, Тесалија, Лезбос, Ајолида и Троада, области кои во потесна смисла се дефинираат како ајолски.¹ Во рамките на тие области, акцентот е ставен на материјалот кој е напишан на дијалект. Но во областите каде што влијанието од јонското-атичкото којне започнало порано да се шири и каде што материјалот не е толку обемен, а тоа случај со Тесалија, Лезбос и Ајолида во Мала Азија, предвид се земени и натписите кои се напишани делумно на дијалект. Не се земени предвид монетите и натписите за кои не е утврдено на кој локалитет или на кој временски период му припаѓаат, освен во некои поединечни ситуации.

¹ Според традицијата некогаш ајолска земја биле и Фокида, Локрида, јужна Ајтолија, северна Атика.

Материјалот од натписите напишани на бојотски, тесалски или лезбоски, не може да следи преку еден корпус, како што е тоа случај со материјалот од микенскиот грчки. Речиси 50 % од натписите се објавени само во списанија. Истражувачката работа во овој поглед е особено тешка за тесалскиот дијалект, бидејќи за овој дијалект, нема современ релевантен каталог на натписите, како што има за бојотскиот и лезбоскиот дијалект. Голем дел од епиграфскиот материјал денес веќе може да се најде и на интернет, што е олеснителна околност, но сепак, ваквиот материјал, може повеќе да послужи за илустрација, отколку за критичка анализа. База на истражувањето посветено на формите на генитив сингулар се најголемиот дел од објавените натписи, негова цел не беше да се дојде до сите натписи.²

Од книжевната традиција, сведоштво за лезбоскиот дијалект има во поезијата на Сапфо и Алкај. Овие материјали се земени предвид само како дополнителна илустрација на лезбоскиот дијалект, но не се анализирани со истата деталност, како што е анализиран епиграфскиот материјал, бидејќи таквата анализа подразбира една сосема поинаква методологија. Од истите причини, и сведоштвото на Хомер е земено само како илустрација.

1.9.1 Бојотски

Материјалот за бојотскиот дијалект е најобемен, бидејќи бројот на откриени и зачувани натписи е најголем. Според прегледот на Г. Вотеро, бојотскиот корпус опфаќа 4500 текстови.³ Натписи има најдено во Халијарт, Коронеја, Лебадеја, Хајронеја, Орхомен, Хиетос, Коба, Акрајфија, Теба, Микалет, Антедон, Танагра, Платаја, Теспија, Тизба, Сифа, Хорсија.

Примери на генитив сингулар има од сите локалитети.

Бојотскиот дијалект може да се следи временски од периодот на првите натписи, значи од крајот на 8 в.п.н.е па сè до првата половина на 2 в.п.н.е. Ситуацијата по однос на јазикот на натписите е прилично јасна. Влијанието на јонско-атичкото којне е минимално сè до средината на 2

² Списокот на бојотските, тесалските и ајолските натписи кои содржат форми на генитив сингулар може да се види на стр. 405.

³ G. Vottéro, *Le dialecte II*, стр. 36.

в.п.н.е. на целата територија на Бојотија.⁴ Се разбира којнето се користело во официјалната преписка со други градови и пред овој период, но навлегувањето на формите од јонско-атичкото којне во јазикот на натписите напишани на дијалект е незначително.

Според статистичките анализи на Г. Вотеро, соодносот на натписи напишани со епихорски алфабет (период од крај на 8 в.п.н.е. - прва половина од 4 в.п.н.е) и на натписи напишани со јонско-атички алфабет (период од прва половина од 4 в.п.н.е - прва половина од 2 в.п.н.е) е 1405 : 3084. Само од два града, Сифа и Хорсија, нема епиграфски материјал од епихорскиот период. Значи од овие два локалитета најстарите натписи се од 4 в.п.н.е. За сите други градови има натписи барем од 5 в.п.н.е. За Халијарт, Орхомен, Коба, Акрајфија, Микалет, Танагра, Теспија има помал број натписи и од 6 в.п.н.е. Единствено во Теба има натписи од 7от век и од крајот на 8 в.п.н.е.

Се разбира дека за едно компаративно проучување на формите на генитив сингулар во микенскиот грчки и ајолските дијалекти најзначајни се токму овие најстари натписи. Но за жал овие натписи се главно посвети, графити или епитафи, кои во својата формула не содржат секогаш генитив. Примерите на генитив сингулар на кои се базира споредбата со микенскиот грчки, во најголема мера се од периодот на 3 век и почетокот на 2 в.п.н.е. Голем дел од примерите се и од 4 в.п.н.е. Натписи со примери на ген. синг. од 5 век, иако во помал број сепак има и тоа од Халијарт, Коронеја, Лебадеја, Хиетос, Акрајфија, Теба, Микалет, Танагра, Платаја, Теспија.

Примери на генитив сингулар има и на најстарите натписи, кои се од Теба, Теспија и Акрајфија. Најстариот пример го има на најстариот бојотски и воопшто ајолски натпис, , од крајот на 8, почеток на 7 в.п.н.е. од Теба (Jeffery 94/1). Тоа е посвета на Аполон, напишана на една бронзена статуетка. Според Л. Х. Џефри статуата со натписот е од првата четвртина на 7 в.п.н.е.⁵ Според Г. Вотеро може да се смета и на крајот од 8 в.п.н.е.⁶ Текстот е

⁴ C. D. Buck, *Dialects*, стр. 154.

⁵ L. H. Jeffery, *Local Scripts*, стр. 90.

⁶ G. Vottero, *Le dialecte II*, стр. 144.

напишан со епихорски алфавет, бустрофедон. Уште неколку примери на генитив сингулар од 7 и 6 в.п.н.е. се забележани на натписи кои претставуваат посвети на Аполон, сп. Jeffery 94/2b, посвета на ваза, од почетокот на 7 в.п.н.е. од Теба; Jeffery 94/7, натпис на сад од крајот на 7 и почетокот на 6 в.п.н.е., исто така од Теба; Jeffery 94/6, фрагмент од посвета на ваза од крајот на 7 в.п.н.е., од Теспија; ВСН 87 (1963) 25-7/1, натпис врежан на камена основа за треножник, од втората половина на 6 в.п.н.е., од Акрајфија.

1.9.2 Тесалски

Епиграфски материјал за тесалскиот дијалект има од Пелазгиотида, Тесалиотида, Хестијотида, Перајбија, Магнезија. Ахаја Фтиотида исто така ѝ припаѓа на Тесалија, но оваа област освен неколку архаични фрагменти, не дава други дијалектни натписи, затоа што тука многу рано навлегло ајтолското којне. Натписите од овој регион се изоставени од истражувањето.

Проучувањето на тесалскиот дијалект е отежнато од неколку фактори. Тесалскиот дијалект нема такво единство какво што има да речеме бојотскиот. Областите кои ја сочинуваат Тесалија се разликуваат меѓу себеси забележително во однос на јазикот.⁷

Веќе од четвртиот век п. н.е. е присутно јонско-атичкото којне и неговото влијание е видливо и на дијалектните натписи. Во Магнезија на пример, бројот на натписите напишани на којне, доминира над дијалектните натписи. Во Гони, локалитет во Пелазгиотида, област од која генерално доаѓаат дијалектни натписи, веќе во 3 в.п.н.е. дијалектните форми се присутни само на посвети и надгробни споменици.

Најголем проблем е тоа што бројот на архаичните натписи е навистина многу мал. Најстарите натписи се од средината на 6 в.п.н.е. и се најдени во Магнезија⁸ и во Пелазгиотида, во околината на Атракс. На два натписа од Атракс има примери на ген. синг. Едниот натпис (ZPE 14 (1974) 28/4) е надгробен споменик, а другиот натпис (AE (1934-5) 140) е фрагмент од декрет.

⁷ Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 90; García-Ramón, *Origines*, стр. 23-4; H. N. Parker, "The Linguistic Case for the Aiolian Migration Reconsidered", *Hesperia* 77 (2008), стр. 439.

⁸ L. H. Jeffery, *Local Scripts*, стр. 97; C. D. Buck, *Dialects*, стр. 151.

Иако не во голем број, сепак, примери на генитив сингулар има од натписите од 5 в.п.н.е. од Тесалиотида (Фарсала, Тетониј), Пелазгиотида (Фера, Кранон, Аргуса), Магнезија (Деметриово, Мелибоја, Пелиј), Перајбија (Олосон). Мал е бројот и на натписите од 4 в. со примери на генитив сингулар. Слично како и во Бојотија, квантитативно доминираат примерите од 3 в. п.н.е. Дијалектот може да се следи преку епиграфски материјал до крајот на 2 в.п.н.е.

1.9.3 Лезбоски

И епиграфскиот материјал за лезбоскиот дијалект е прилично ограничен. Според каталогот на Р. Одо, бројот на лезбоските натписи е 524, со тоа што тука влегуваат и доцнежни натписи од 1 и 2 в.н.е. Натписи се најдени на островот Лезбос (Митилена, Метимна, Ерес) и на островите Несос и Тенед. А од копното, натписи има најдено во Асос, Ајга, Кима, Мирина и на територијата на Троада.

Примери на генитив сингулар има од сите локалитети.

Проблем за проучувањето на лезбоскиот дијалект, не е само малиот број натписи, туку и отсуството на архаични натписи. Од вкупниот број натписи напишани на лезбоски дијалект, 524 според каталогот на Р. Одо, само 26 натписа се од архаичниот период, значи од крајот на 7 в.п.н.е. до 5 в.п.н.е.⁹ Најстарите натписи се всушност графити на фрагменти од вази од крајот на 7 в.п.н.е. најдени во Митилена. Од 6 в.п.н.е. има еден надгробен споменик од Асос и два натписа на фрагменти од вази од Троада. Но за жал на ниту еден од овие натписи нема примери на ген. сингулар.

Во Митилена, Метимна, Ерес, Тенед, Асос, Троада има неколку натписи од 5 в.п.н.е. Најстарите примери на генитив сингулар за лезбоскиот дијалект се од овој период. Неколку примери се од надгробни споменици од Троада (Schwyzer 637; Schwyzer 638; Schwyzer 639; Troad,18), а еден пример има на граничник најден на територијата на Метимна од 5/4 в.п.н.е. (SEG 45/1085).

⁹ R. Hodot, *Dial. éol.*, стр. 17; в. и H. N. Parker, *Hesperia* 77 (2008), стр. 439.

Мал е бројот и на примерите од 4 в.п.н.е. Според статистиката на Р. Одо 34 натписи севкупно се од овој период. Најголемиот дел од натписите, па според тоа и најголемиот дел од примерите на ген. синг. се од 3 и 2 в.п.н.е.

Што се однесува до навлегувањето на јонско-атичкото којне, ситуацијата се разликува од територија до територија. Отсуството на помлади дијалектни натписи од Троада, со исклучок на Асос, покажува дека на оваа територијата веќе од 4 в.п.н.е којнето го потиснало дијалектот. Исто така, ситуацијата е различна и кај различни типови документи. На пример, во Митилена, јонско-атичкото којне се користи за пишување официјални документи од крајот на 4 в.п.н.е., додека, на посвети од приватни лица, дијалектот е присутен и во 3 и во 2 в.п.н.е. Општо земено, епиграфскиот материјал покажува дека од последната четвртина на 3 в.п.н.е па сè до крајот на 2 в.п.н.е населението на Лезбос и во Ајолида ги користи паралелно и дијалектот и јонско-атичкото којне и конечно некаде околу 100 г. сите градови се откажуваат од употребата на дијалектот во својата официјална комуникација.¹⁰

Оттука, во лезбоскиот дијалект веќе во 3 век п.н.е. доаѓа до лингвистички промени настанати под влијание на јонско-атичкото којне. Ваквата ситуација дополнително го намалува бројот на натписи соодветни за компарација на формите на генитив сингулар со микенскиот грчки.

1.10 На прашањето на генитивот сингулар во грчкиот јазик досега му се посветени многу трудови, но нивниот пристап е главно теоретски. Целта на овој труд е да ја опише ситуацијата во микенскиот грчки и во ајолските дијалекти преку анализа и соодветна презентација на конкретните примери.

Падежните форми во индоевропското семејство јазици се одбележани пред сè со наставката. Но важни обележја се исто така и аблаутот во основата, односно во суфиксот кој ја образува основата и акцентот. Затоа формите на генитив сингулар во овој труд се класифицирани според наставката и според основата на која завршува зборот, а таму каде што е тоа нужно и според суфиксот со кој е оформена основата. Бидејќи материјалот

¹⁰ R. Hodot, *Dial. éol.*, стр. 22; C. D. Buck, *Dialects*, стр. 149.

врз кој беше спроведено истражувањето е главно епиграфски, што значи без ознаки за акцентот, а поезијата на Сапфо и Алкај е напишана на лезбоски дијалект, за кој е карактеристично повлекување на акцентот кон почетокот на зборот, акцентските промени типични за генитивот како падеж не се земени предвид при истражувањето.

Формите на генитив се исто така распределени и по морфолошки категории, општи именки, топоними, хидроними, лични имиња, теоними, имиња на месеци, етници, придавки, патронимици, партиципи, заменки, броеви. Ваквата распределба се наметна само по себе во текот на истражувањето, затоа што се покажа дека употребата на една наставка или еден начин на бележење на наставката за генитив во многу случаи служи токму за маркирање на една морфолошка категорија. Ваквата распределба исто така овозможува поголема прегледност на примерите, кои особено во бојотскиот дијалект се многубројни. Примерите од микенскиот дијалект се анализирани и презентирани детално и поединечно, а примерите од ајолските дијалекти, се опфатени според категории. Формите се разгледуваат не само од морфолошки, туку и од синтаксички аспект, а и од фонетски аспект. Ваква систематска анализа и меѓусебна споредба на примерите на генитив сингулар од микенскиот грчки и од ајолските дијалекти досега не е направена.

2. ГЕНИТИВ СИНГУЛАР КАЈ ИМИЊА СО ОСНОВА НА КОНСОНАНТ

Кај сите именки со основа на консонант индоевропската наставка за генитив сингулар е *-es/*-os/*-s, сп. грч. *ποδ-ός*, скт. *pad-ás*, лат. *ped-is* од **pod-/ped-*, „нога“; скт. *namn-as*, лат. *nomn-is*, гот. *namn-s*, ст.сл. *имен-е* од **nōtn-*, „име“.¹ Кај консонантските основи се јавува полната степен од наставката *-es или *-os и во овој поглед овие основи им се спротивставуваат на *i*-основите и *u*-основите кај кои се јавува нултата степен *-s. Но во повеќе индоевропски јазици, па и во грчкиот, сп. *δεσ-* < **dems-* во *δεσπότης*, „господар, домаќин“, има сведоштво за тоа дека и кај имињата со основа на консонант генитивот понекогаш завршува на *-s. Ова може да се разбере ако алтернацијата во аблаутната степен од наставката се поврзе со аблаутната степен од основата, односно со акцентот. Ако е основата или суфиксот од основата, во полна степен, наставката за генитив е во нулта степен и обратно, ако е коренот т.е. основата во нулта степен, наставката за генитив е во полна степен. Кај имињата кај кои основата е во полна степен, а наставката во нулта степен, акцентот се движи само во рамките на основата, а кај имињата кај кои основата е во нулта степен, а наставката во полна степен, акцентот може да дојде и на наставката.²

Варијациите во аблаутната степен од основата односно суфиксот и акцентот во грчкиот јазик, како и во другите индоевропски јазици се зачувани делумно. Варијациите во акцентот се видливи кај коренските именки, сп. ген. *ποδός* наспроти акуз. *πόδα* од *πούς* како во скт. ген. *padás* и акуз. *pādām* од *pāt*. Аблаутот во суфиксот од основата е добро зачуван кај именките кои означуваат релации, оформени со суфиксот *-ter-*, сп. ген. *πα-τρ-ός*, акуз. *πα-τέρ-α* наспроти ном. *πα-τήρ*.

¹ Brugmann, *Gundriß II2*, стр. 567; Meillet, *Introduction*, стр. 294; Семеренџи, *Введение*, стр. 170; Erhart, *Idg. Nominalflexion*, стр. 25; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 285.

² Од овој аспект имињата може да се поделат на четири категории: акростатски (со непроменлив акцент на првиот слог, основа само во полна степен и наставки во нулта степен), протерокинетички (со акцент кој се движи во рамките на основата и наставки во нулта степен), хистерокинетички (со акцент кој се движи помеѓу основата и наставката, која е во полна степен), амфикинетички (со акцент кој се движи помеѓу првиот слог и наставката, која е во полна степен), види Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 278-9.

Варијациите во акцентот и аблаутната степен од наставката и основата се суштински елементи според кои би требало да се класифицираат имињата, за да разбере од историски аспект нивната деклинација и генитивот како падеж. Но кај повеќето имиња многу рано дошло до нивелирање, кое секој јазик го извршил на свој начин, така што, првобитната состојба, најчесто може само да се претпоставува преку споредба на повеќе јазици.

Во таа смисла распределбата на генитивските форми на *-es и на *-os оди и според јазици. На пример, аблаутната степен *-es е потврдена во италската, германската и балто-славјанската група јазици. Во грчкиот и во келтскиот се јавува *-os.³ Но ни оваа распределба не е апсолутна, во италските говори има и примери со *-os, а и во грчкиот има траги од *-es. Тоа го потврдуваат пред сè сложенките. Формите *ΔιέσκΟριάδεω* (IG XII.8/263.12, Тасос) и *Διέσκουρίδου* (IPr 313.67, Приена) покажуваат ген. **Διές* од именката *Ζεύς* наспроти вообичаеното *Διός*.⁴ Постои мислење дека архаичен генитив на -es претставува и *πρές*, сп. *πρέσ-γυ-ς*, *πρέσ-βυ-ς* и *πάρ-ος*, ст.инд. *pur-ás*.⁵ Но *πρές* е во врска со *περτί*, *πρός*, *πρότι*, скт. *práti*, ст.сл. *противъ*.⁶ Се претпоставува дека генитив на -es можеби е и *σῆτες* (Хом.), сп. *τῆτες* (атич.), *za-we-te* (мик.) „оваа година“.⁷ Но ова е сложенка од *kyā-* и *-wetes*, сп. *ἔτος*, „година“, ном.-акуз. ср. р. од придавка со сигматска основа.

Бидејќи во индоевропските јазици наставката *-es/-os/-s се користи и за аблатив, а посебна наставка за аблатив е потврдена само за тематските основи се смета дека во праиндоевропскиот не постоел генитив и дека оваа наставка првобитно имала само аблативско значење.⁸

³ Chantraine, *Morphologie*, стр. 58; Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 549; Brugmann, *Gundriß II2*, стр. 567.

⁴ Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 547; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 274; Илиевски, *Аблативови*, стр. 43; J. L. García-Ramón, *Studies Chadwick*, стр. 186, 199.

⁵ Brugmann, *Gundriß II2*, стр. 567, фус. 1; Schwyzler - Debrunner, *Gr. Gr. II*, стр. 508-9; J. L. García-Ramón, *Studies Chadwick*, стр. 187-8, 199.

⁶ DELG IV, стр. 941. Според Вјат, примарните индоевропски форми биле *pos* и *poti*. Формата *περτί* настанала како резултат на контаминација на *потί* со *περί*, види W. F. Wyatt, "Homeric *Πρός*, *Ποτί*, *Πρότι*", *SMEA* 19 (1978), стр. 121, фус. 78 и стр. 122.

⁷ Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 285-6.

⁸ А функциите на генитивот првобитно биле искажувани со придавки или со аблативската наставка, види Brugmann, *Gundriß II2*, стр. 569; Семеренџи, *Введение*, стр. 174, фус. 3; Илиевски, *Аблативови*, стр. 44 и фус. 22; G. Bonfante, "Il Protoindoeuropeo aveva un genitivo", *IF* 99 (1994), стр. 73-4.

Но хетитскиот во сите деклинации, разликува посебни форми на аблатив кои завршуваат на *-az* (< *-ats*). Грчкиот, латинскиот, санскритскиот, потврдуваат дека аблативско значење има и суфиксот **-tos*, сп. грч. *ἐν-τός*, „одвнатре“, лат. *in-tus*, „внатре“, *fundi-tus*, „од темел“, скт. *i-táh* „одовде“, *mukha-táh*, „од уста“.⁹ Во грчкиот ги има и адвербите на *-θεν*, сп. *πόθεν*, „од каде“, *Ἰλιόθεν*, „од Илиј“, кои покажуваат дека во индоевропскиот имало и други начини за искажување на аблативот.¹⁰

Во таа смисла, различните аблаутни степени **-es*, **-os* и **-s* можат да значат и синкретизам на две различни падежни наставки, за аблатив и за генитив.¹¹

Микенските плочки со многу примери ја потврдуваат наставката **-os* кај именките со основа на консонант и покажуваат состојба идентична како во помикенскиот грчки. Но за разлика од помикенскиот грчки каде што оваа наставка покрај генитивското има и аблативско значење, во микенскиот грчки таа има само генитивско значење (види стр. 381 и понатаму). Како што покажа истражувањето на П. Хр. Илиевски, во микенскиот грчки аблативот се искажувал со наставките на инструменталот, а во тематската деклинација веројатно активно се користеле и формите на **-ōd*.¹² Оваа ситуација во микенскиот покажува дека од аспект на грчкиот, индоевропската наставка **-es/-os/-s* првобитно имала само генитивско значење. Тоа го потврдува и латинскиот.

⁹ Erhart, *Idg. Nominalflexion*, стр. 26; Илиевски, *Аблативовој*, стр. 51-2; Leumann, *Lat. Laut- und Formenlehre*, стр. 500-501; R. Coleman, *Studies Chadwick*, стр. 113.

¹⁰ P. Hr. Ilievski, "The adverbial suffix *-θεν* in Mycenaean", *ЖА* 9 (1959), стр. 105-8 и *Аблативовој*, стр. 54-5. За можната врска меѓу суфиксите **-tos*, **-dhem* и хет. *-az* (< *-ats*), види K. Shields, "On the IE ablative", *Emerita* 55 (1987), стр. 65-67.

¹¹ Аблаутна степен *-es* за аблатив, наспроти *-os/-s* за генитив (види Илиевски, *Аблативовој*, стр. 44-5); *-s* за аблатив (види Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 291).

¹² Илиевски, *Аблативовој*, стр. 57 и натаму.

2.1. Генитив сингулар кај имиња со основа на оклузив

Во индоевропски рамки, најстарите вакви имиња се коренски именки во сите три рода. Некои од нив може да се доведат во врска со глаголки корени, сп. *φλόξ*, *φλογ-ός*, „пламен“ и *φλέγω*, „горам“ или *κλώψ*, *κλοπ-ός*, „крадец“ и *κλέπτω*, „крадам“. Но има и такви кои не може да се доведат во врска со глагол, сп. *θρίξ*, *τριχ-ός*, „влакно, коса“.¹³ Се разбира многу поголем дел од оваа категорија имиња претставуваат зборовите изведени со суфикси. Продуктивни се суфиксите на велар, сп. *γυνή*, *γυναι-κ-ός*, „жена“, *φοῖνιξ*, *φοιν-ῖκ-ος*, „црвен, феникијски“ и на дентал; *ἄναξ*, *ἄνακ-τ-ος*, „господар“, *ὄνομα*, *ὄνομα-τ-ος*, „име“.¹⁴

Кај имињата со основа на оклузив падежните наставки се додаваат директно на коренот т.е. основата. Промените во акцентот како обележје на различните падежи се сè уште видливи во грчкиот кај коренските именки. Во номинатив и акузатив акцентот е на коренот, а во другите падежи на наставката, сп. ген. *ποδός*, дат. *ποδεί* ↔ акуз. *πόδα* од *πούς*, „нога“. Дали употребата на полната степен *-os од наставката за ген. синг. укажува на тоа дека коренот кај ваквите именки, првобитно имал нулта степен, т.е. дека во индоевропскиот постоела алтернација помеѓу номинативот и акузативот од една и другите падежи од друга страна од типот **pd-ós/pd-és* (ген.синг.), **pd-éi* (дат.синг.) и **ród-η* (акуз. синг.)¹⁵ не може да се утврди со сигурност, бидејќи во индоевропските јазици кај овие именки таквиот аблаут се изнивелирал.

2.1.1. Генитив сингулар кај имиња со основа на лабијал

Во микенскиот досега нема идентификувано примери на генитив сингулар од имиња чија основа завршува на лабијал *p*, *b* или *bh*. Во помикенскиот грчки голем дел од имињата со ваква основа се сложени со втор дел *ός*, „око, лик“ и историски гледано тие всушност имаат основа која

¹³ Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 282; Schwyzer, *Gr.Gr. I*, стр. 423-5, 565; Chantraine, *Formation*, стр. 1-3; *Reverse Index*, стр. 382; 611.

¹⁴ Schwyzer, *Gr.Gr. I*, стр. 496-500, 507-8, 510-11, 565; *Reverse Index*, стр. 411, 416-7, 444, 450-51.

¹⁵ Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 281; Chantraine, *Morphologie*, стр. 65; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 565.

завршува на лабиовелар, k^w . Тие од аспект на микенскиот се имиња со основа на лабиовелар и во ген. синг. завршуваат на *-o-ǵo* (Види стр. 36).

На натписите од лезбоскиот и тесалскиот дијалект, кои беа земени предвид при истражувањето, исто така не се појавија примери на генитив од имиња со лабијална основа. Кај Алкај еднаш се среќава формата *Πέλοπος* (B2(a)₁) од *Πέλοψ*, која не покажува отстапувања во однос на флексијата.

Соодветни примери има единствено на натписите од бојотскиот дијалект. Сите форми завршуваат на **-os* (види табела I, стр. 55).

Теонимот *Χάροψ* е потврден во генитив како *Χάροπος* на неколку натписи од Коронеја. Натписите јасно покажуваат дека се работи за епитет на Херакле.¹⁶ На сите три натписи (AD 2 (1916) 218/A1, 218-9/A2, 220/B5), кои претставуваат декрети за ослободување на робови, контекстот е идентичен, сп. *[ί]άρεια τῶ Χάροπος [τ]ῶ Ἡρακλείος*, „свештеничка на Харопс Херакле“. Но на натписот IG VII 1785 од Теспија, генитивската форма *Χάροπος* се јавува во една војничка листа и е лично име. Јасно е дека и теонимот и личното име се во врска со придавката *χάροψ*, која се јавува и како *χαροπός*, со тематска основа. Придавката може да квалификува лавови, други животни, луѓе, во смисла „сјаен, срчен“, или да се однесува на очи, море, ѕвезди, во смисла „светол, сиво-син“. Веројатно претставува сложенка, со значење „со блескав, сјаен поглед“, со прв дел *χαρ-*, сп. *χαίρω*, „се радувам“, т.е. *χάρμη*, „желба за борба“ или *χαρά*, „радост“ (< **ǵher-/ǵhor-/ǵh^oǵ-*, „посакувам“) и втор дел *оп-* (< **ok^w-*, „око, поглед, лик“), сп. *ὄψ*, „око, лик“, *ὄπωπα*, перф. од *ὄραω*, „гледам“.¹⁷ Семантичките варијации од ознака на боја до емоционална состојба збунуваат,¹⁸ но сепак може да се објаснат. Блескавоста може да има и позитивна и негативна емоционална смисла, да блескаш од радост и да фрлаш искри од лутина. Веројатно оваа сложена придавка како лично име ја

¹⁶ I. K. Raubitschek, "Early Boeotian Potters", *Hesp.* 35 (1966), стр. 164; *DELG IV*₂, стр. 1248. И Павсанија спомнува статуа на Херакле Харопс во близина на Коронеја и планината Лафистиј. Сп. *Ἀνωτέρω δὲ ἐστὶν Ἡρακλῆς Χάροψ ἐπίκλησιν*, „Погоре е Херакле наречен Харопс“ (Paus. IX 34, 5). За распространетоста на култот на Херакле во Бојотија, тој сведочи и на други места, сп. IX. 27(6), 32(2).

¹⁷ *IEW I*, стр. 440; *Wortbildung*², стр. 172.

¹⁸ Според Зомер тие ја прават проблематична интерпретацијата на оваа именка како сложенка, сп. Sommer, *Nominalkomposita*, стр. 120-122; *DELG IV*₂, стр. 1248.

имаме веќе во микенскиот. Имено, формата *ka-ro-go*, која на неколку плочки се јавува во номинатив, сп. KN Sc 257.1; PY Vn 865.5; MY Au 657.4 и според контекстот е лично име, може да се интерпретира како *Χάροψ* или *Χάροπος*.¹⁹

Уште една сложенка со втор дел **ok^w-*, „поглед, око“, можеби е личното име *Θάροψ*, кое се појавува во ген. синг. како *Θάροπος* два пати (р. 7 и 96) на натписот IG VII 3172, од Орхомен. Ова име не е потврдено на други натписи, ниту во Бојотија, ниту во други региони. Името е всушност митско и претставува друго име за Харопс.²⁰

2.1.2. Генитив сингулар кај имиња со основа на дентал

Оваа категорија имиња е далеку попродуктивна во грчкиот, отколку имињата со основа на лабијал. Употребата на *-t-*, *-d-* и *-th-*, како суфикси со кои се проширува коренот била распространета уште на индоевропско ниво.

2.1.2.1. Генитив сингулар кај имиња со основа на *-t-*

Имињата со основа на безвучен дентал *-t-* во грчкиот припаѓаат на две категории, имиња кај кои денталот е додаден како проширување на коренот или основата и имиња оформени со суфиксот **-tāt-*.

А. Имиња со суфикс **-t-*

А1. Општи именки

1. *me-ri-to* (PY Un 718.5). Оваа форма се среќава на една плочка од Пил каде што се набројуваат одредени количини прехранбени продукти и животни, кои му се принесуваат веројатно како жртва на Посејдон, што е јасно наведено во првиот ред, сп. *po-se-da-o-ni*, *do-so-mo*, *!Poseidā(h)ōni dosmos!*. Покрај формата *me-ri-to*, не стои идеограма, која би го потврдила сликовно нејзиното значење, но, затоа на други плочки го има номинативот *me-ri*, *!meli!*, сп. KN Gg 702.1.2; 704.2. Микенските форми *me-ri* и *me-ri-to* кореспондираат со

¹⁹ Н. Mühlestein, "Zur mykenischen Schrift: die Zeichen za, ze, zo", MH 12 (1955), стр. 124; Lejeune, *Mém. I*, стр. 313; А. Heubeck, "Griech βασιλεύς und das Zeichen Nr 16 in Linear B", IF 63 (1958), стр. 117; V. Gergiev, *Acta Myc. II*, стр. 373; DELG IV₂, стр. 1248; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 252, 272 и *Fl. Studia Myc. I*, стр. 182; С. V. Garcia, *Fl. Studia Myc. II*, стр. 599. Доколку натписот, пронајден во Кафканија, Олимпија (OL Zh 1) е оригинален, најстариот пример на ова име (или теоним) е потврден токму во Олимпија, сп. P. Agarogianni, J. Rambach, L. Godart, *Fl. Studia Myc. I*, стр. 41.

²⁰ PW, том III2, стр. 2184; PW, том VA₂, стр. 1306.

помикенските μέλι, μέλιτος, „мед“.²¹ Зборот како дентална основа има паралела во хет. *melit*, н.лув. *malit*, гот. *miliþ*, алб. *mjaltë*. Во други јазици, тој се менува како друга основа, сп. ирс. *mit*, но, ген. *melo*, *mela* (*i*-основа), ерм. *metr*, *metu* (*u*-основа), лат. *mel*, *mellis*, со назално проширување од **meln*-.²²

2. *Jwa-na-ka-to* (PY La 622v1). Именката ἄναξ, „дар, господар“, во микенскиот е потврдена преку генитивската форма *Jwa-na-ka-to*, */wanaktos/*, која се појавува на задната страна од еден фрагмент од Пил, во нецелосен контекст. Оваа именка е потврдена и во ном. синг. како *wa-na-ka* (PY Na 334a), а и во дат. синг. како *wa-na-ka-te* (KN Ga 675) и *wa-na-ke-te* (PY Fr 1215.1).²³ Зборот нема паралели во други индоевропски јазици, па се претпоставува дека можеби е заемка²⁴ или предгрчки збор.²⁵ Во помикенскиот грчки оваа именка се јавува најчесто со основа на *-t-*, сп. ген. (*F*) ἀνάκτος (O214), (*F*) ἀνάκτι (A36), но дека беззвучниот дентал е секундарно додаден, би можело да се заклучи според сведоштвото на дорскиот, каде што на натписи има примери без суфиксот *-t-*, сп. ген.дуал. τοῖ(*F*) Φανάκοι(*v*) (IG IV/566, Аргос).²⁶ Диоскурите вообичаено се нарекуваат Ἄνακες, сп. *Φάνακες* (IG IV/564, Аргос). А и во источните дијалекти има траги во ономастиката од флексијата на оваа именка без *-t-*, па така во бојотскиот е забележан патронимик *Φανακῶνιος* (IG VII 2781, р. 18, Копа, 3 в.п.н.е.), кој е изведен од лично име *Φανάκωι*.

Микенските форми ја потврдија староста на флексијата со дентал, но, отворија друго прашање. Имено, графијата *wa-na-ke-te* за датив го покажува правилниот третман на консонантската група *-kt-*, со вметнат вокал идентичен како оној што следува, но наспроти неа, ја има графијата *wa-na-ka-te*, кај која вметнатиот вокал *a* е идентичен со вокалот што претходи. Генитивот

²¹ *Documents*², стр. 283, 560; Lejeune, *Mém. I*, стр. 102; *Дополнение II*, стр. 57; P.Chantraine, *Morphologie*, стр. 67; A.Bartoněk, *Mykenaika*, стр. 27 и *Handbuch*, стр. 228, 386, 397.

²² *DELG III*, стр. 681-2; Гамкрелидзе - Иванов, *Индоевр. язык*, стр. 603; *Wortbildung*², стр. 18; Lejeune, *Phonétique*, стр. 41, фус. 29-3, 149.

²³ Lejeune, *Mém. I*, стр. 313 и *Phonétique*, стр. 175; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 347; Risch, *Wortbildung*², стр. 18 и *Res Myc.*, стр. 375; Ruijgh, *Fl. Studia Myc.*, стр. 521-2; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 228, 374.

²⁴ *DELG I*, стр. 84; *Wortbildung*², стр. 18.

²⁵ Ruijgh, *Fl. Studia Myc.*, стр. 521.

²⁶ Chantraine, *Formation*, стр. 266, Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 499 и 565.

wa-na-ka-to потврдува дека невообичаениот третман на групата *-kt-*, со вметнат вокал *a*, наместо вокалот од следниот слог (би очекувале кај генитивот тоа да биде *o*) е правило за формите од оваа именка, а дека дативот *wa-na-ke-te* е исклучок. Па дури и придавката изведена од неа, го покажува истото, *wa-na-ka-te-ro* (PY Ep 74.3, TH Z 839), ном. синг. м.р.; */wanakteros/*, *wa-na-ka-te-ra* (KN Lc 525a), ном.плур. ср.р. */wanaktera/*. Можно објаснение за ова е дека формите во косите падежи се повеле по номинативот, каде што ξ е обележано како да е консонантска група *-ks-*, па крајното *s* се испушта, а вокалот *a* е додаден според претходниот слог.²⁷ Според тоа писарите графички ја изедначиле флексијата на оваа именка, која инаку заради консонантската група *-kt-* би изгледала разнородно. Имено, во сите други случаи со денталното проширување се добива основа, која графички се презентира идентично во сите коси падежи.

3. Именката $\acute{\alpha}\nu\alpha\xi$ не се среќава ниту еднаш во ген. синг. во натписите од ајолските дијалекти кои беа земени предвид при истражувањето. Но на лезбоските натписи во генитив стојат две лични имиња, кои се сложени со втор дел *-αναξ*, сп. $\acute{\alpha}\nu\delta\rho\acute{\omega}\nu\alpha\kappa\tau\omicron\varsigma$ (Charitonidas, 122, Ерес) од $\acute{\alpha}\nu\delta\rho\acute{\omega}\nu\alpha\xi$, и $\epsilon\upsilon\acute{\alpha}\nu\alpha\kappa\tau\omicron\varsigma$ (IG XII 2/320, Митилена) од $\epsilon\upsilon\acute{\alpha}\nu\alpha\xi$, во другите дијалекти $\acute{\alpha}\nu\delta\rho\acute{\omega}\nu\alpha\xi$, $\epsilon\upsilon\acute{\alpha}\nu\alpha\xi$. Ваквите имиња се распространети во сите грчки дијалекти, а во регионот на Ајолида се особено чести.²⁸ Основата што ја покажуваат лезбоските примери е со дентално проширување.

А2. Теоними

1. мик. *A-te-mi-to* и бој. $\acute{\alpha}\rho\tau\acute{\alpha}\mu\iota\delta\omicron\varsigma$,

Името на божицата Артемида во генитив се среќава на плочката PY Es 650, во петтиот ред, сп. *a₃-ki-wa-ro*, *a-te-mi-to*, *do-e-ro*, */Aigiwalos, Artemitos, doelos/*, „Ајгивал, роб на Артемида“.²⁹ Теонимот на микенските плочки е забележан уште еднаш, како дат. синг, сп. *a-ti-mi-te* (PY Un 219.5), со вокал *i* наспроти *e*.

²⁷ Ruijgh, *Études*, стр. 381 и *Fl. Studia Myc.*, стр. 521.

²⁸ H.P., стр. 45-7; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 104.

²⁹ A. Heubeck, "Myk. *pe-re-go-no*", *IF* 65 (1960), стр. 253; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 328, 347; E. Risch, *Cam. Coll.*, стр. 153; Ruijgh, *Études*, стр. 88, фус.73 и стр. 180, фус. 415; Lejeune, *Phonétique*, стр. 234, фус. 1.

Тоа што името на божицата Артемида е потврдено и на натписи од Лидија, сп. *Artimús* може да биде индикација за нејзиното потекло од Мала Азија.³⁰

Во бојотскиот името на оваа божица неколку пати се јавува во ген. синг. како *'Αρτάμιδος*, два пати во Хајронеја и по еднаш во Лебадеја и Танагра, сп. *ἱερόν 'Αρτάμιδος* (BSH 25 (1901) 365/18, Лебадеја), „храм на Артемида“, *ἱεράν... τᾶς 'Αρτάμιδος τᾶς Εἰλιθίας* (ZPE 29 (1978)125-6/3, Хајронеја), „свештеничка на Артемида Ејлтија“. За разлика од микенскиот генитив *a-te-mi-to*, бојотската форма *'Αρτάμιδος* покажува *a* вокал и основа на звучен дентал *d*. Ваквата флексија е правило за бојотските натписи и е потврдена и преку другите падежи. Варијации во однос на вокалот и во однос на консонантот на кој завршува основата има и во другите дијалекти. Во дорските дијалекти името на божицата Артемида се јавува како *"Αρταμης*, *"Αρταμιτος*, а во јонско-атичкиот како *"Αρτεμης*, *'Αρτέμιδος*, а има и форми без дентал, сп. акуз. *"Αρτεμιν*, дат. *"Αρτάμι* кои покажуваат дека оваа именка може да се менува и како *i*-основа.³¹ Бојотската форма *'Αρτάμιδος* има вокал *a* како во дорските дијалекти и тоа секако може да се смета како резултат на западното влијание во овој дијалект, но има *d*-основа како во јон. атичкиот. Микенскиот генитив *a-te-mi-to*, */Artemitos/* ја потврдува староста на *t*-основата, која е карактеристична за западните дијалекти, но во исто време покажува дека вокалот *a* е иновација.³² Микенското *a-te-mi-to* ја потврдува староста и на генитивската форма *'Αρτέμιτος* која се јавува на подоцнежните дорски натписи и во делфискиот, и која инаку би можела се смета за понова во однос на *'Αρτάμιτος*, настаната под влијание на јон. атич. форма *'Αρτέμιδος*.

Надвор од бојотскиот, во другите ајол. дијалекти, примери на генитив од овој теоним не сретнавме,³³ но формите во останатите падежи покажуваат

³⁰ DELG I, стр. 117; Meier, *-ίδ- Geschichte*, стр. 76.

³¹ Chantraine, *Morphologie*, стр. 67; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 464.

³² Meier, *-ίδ- Geschichte*, стр. 16, 76. Според Швицер, овој вокал не е резултат на асимилација *a-e > a-a*, туку поскоро резултат на погрешно поврзување на теонимот со зборот *ἄρταμος*, „готвач“, види Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 256.

³³ На лезбоските натписи генитивот *'Αρτέμιδος* се јавува само на доцнежни натписи од царскиот период и секако претставува којне форма. Види Hodot, *Dial. éol.*, стр. 106, фус. 92.

дека и во лезбоскиот и во тесалскиот *Ἄρτεμις* е именка со *d*-основа. Што се однесува до вокалот, на лезбоските натписи е потврдена само јон.атичката варијанта со вокал *e*, додека во тесалскиот имаме примери и со *a*.³⁴

Различните форми во кои се јавува оваа именка во рамките на грчкиот, секако се должат на тоа што се работи за странски збор, кој очигледно рано бил адаптиран на локално ниво, во согласност со локалните дијалектни карактеристики.

2. *ti-mi-to* (PY An 661.10; PY Cn 600.7.8.11-15; Ma 123.1; Na 361). Оваа форма се среќава повеќе пати на микенските плочки, како прв дел од фразата *ti-mi-to-a-ke-e*, *ti-mi-to a-ke-i*, која е топоним во аблатив, датив, локатив. Можеби *ti-mi-to* е */Thimistos/*, ген. од **Themis*, помик. *θέμις*, „закон, право, пророштво“, *Θέμις*, теоним и *ἄγκος*, „долина“.³⁵ Во помикенскиот грчки, кај Хомер, потврден е генитивот *Θέμιστος* (Υ4; β68) од Темиста, но кај Пиндар е забележан генитив *Θέμιστος* (Pi.Ol.13.8), а на бојотските натписи имаме дат. *Θέμιτι* (IG VII 1816). Постојат и форми без денгал, сп. ген. *Θέμιος* (Hdt. 2.50); акуз. *Θέμιν* (Hes.Th.16), што упатува на тоа дека можеби оваа именка првобитно била именка со *i*-основа.³⁶ Сепак, микенската форма *ti-mi-to* ја потврдува староста на формите со безвучен денгал *-t*.

Алтернацијата *e/i* во коренот е потврдена и кај други зборови во микенскиот. Дека таа била присутна и кај именката *themis* се гледа и преку формите *te-mi-ti-ja*, *ti-mi-ti-ja*. Така се нарекува областа околу *ti-mi-to-a-ke-e*. Подоцна, во Тесалија се споменува име на планина *Θεμιστεία* (IG IX.1/689) и име на месец *Θεμιστιος* (види стр. 332). Овие образувања ја покажуваат *-στ-* основата од именката *θέμις*.³⁷

³⁴ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 43, 72, 106; Buck, *Dialects*, стр. 24; W. Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 50, 53.

³⁵ Ruiperez, "Notes on Mycenaean land-division and livestock-grazing", *Minos* 5 (1957), стр. 181-3; Ruijgh, *Études*, стр. 180; Leukart, *Nomina*, стр. 182, фус. 142; T. Meissner - O. Tribulato, "Nominal Composition in Mycenaean Greek", *TPhS* 100 (2002), стр. 313.

³⁶ Според Бенвенисте првобитно именката била во ср.р., како **θέμι*, **θέμιστος*, па потоа се измешала со *-s-* основите и ја добила флексијата со *-στ-*, види Бенвенист, *Речник*, стр. 319; *DELG II*, стр. 428.

³⁷ *DELG II*, стр. 428; Meier, *-ιδ- Geschichte*, стр. 16. Сосема поинаква интерпретација на топонимот *ti-mi-to a-ke-e* предложи Т. Палајма, */Tirminthōn ankhe(h)ē/*, „Долина на Терпентините“, при што *ti-mi-to* е ген. мнж. од **terminthos*, *tirminthos*, помик. *τέρμινθος*,

Б. Општи именки оформени со суфиксот *-m̥t-

Со повеќе примери на ген. синг. застапени се именките од ср. р. на -μα, -ματος во лезбоскиот и во бојотскиот дијалект (види табела I, стр. 55).³⁸ Како што покажува споредбата со другите јазици, сп. грч. ὄνομα, ὄνοματος и скт. nā-ma, nā-mas, лат. nō-men, nō-minis, гот. na-mo, na-mins, ст.сл. и-ма, и-мене, денталот кај овие именки е проширување на индоевропскиот суфикс *-m̥t- во рамките на грчкиот.³⁹ Можно е ова проширување да настанало преку првобитните аблативски форми на -τος, сп. скт. -taḥ (види стр. 15). Со реинтерпретација на овие форми, во смисла *ὄνομα-τος > ὄνοματ-ος, елементот -t- навлегол и во другите падежи.⁴⁰ Ова се разбира било неопходно за да се стабилизира флексијата на овие именки, која инаку би претрпела големи фонетски промени, по преминувањето на *-m̥t- во -μα/-μο-. За оваа категорија именки нема пример на ген. синг. од микенскиот, но формите во други падежи, потврдуваат дека денталното проширување веќе е присутно во овој период, сп. со ο (<η), ном. синг. a-mo (KN Sg 1811.5), /armol/, ном. плур. a-mo-ta (PY Sa 790), /armotal/, дат.плур. a-mo-si (PY Ap 1282.1), /armosil/, помик. ἄρμα, „колце (во микенскиот), кола (во помикенскиот)“; со α (<η), инстр. синг. e-ka-ma-te (PY Ta 642.3), /ekhmatēl/, инстр. плур. e-ka-ma-pi (PY Ta 713.1.3), /ekhmapphil/, помик. ἔχμα „потпора“.⁴¹

Кај ајолските дијалекти, најмногу примери има во лезбоскиот. Овие именки се релативно често застапени во натписите од 4 в.п.н.е.,⁴² но од генитивските форми, само две се од овој период, сп. κτήματος од κτήμα,

τρέμιθος, τερέβινθος, дрво *Pistacia Terebinthus*, „терпентин, смрдливка“, види T. G. Palaima, "Θέμις in the Mysenean Lexicon and the Etymology of the Place Name *ti-mi-to a-ko", *Faventia* 22/1 (2000), стр. 14-5; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 203.

³⁸ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 249.

³⁹ Chantraine, *Morphologie*, стр. 82-3 и *Formation*, стр. 175; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 296-7; Семерењи, *Введение*, стр. 179-180.

⁴⁰ Улога одиграла веројатно и аналогијата со формите на -m̥t- преку плуралот, сп. лат. *strāmenta* од *strāmentum* покрај *strāmen* и *στρώματα* во грчкиот од *στρώμα*, види *Reverse Index*, стр. 221; Илиевски, *Аблайивоиди*, стр. 52-3.

⁴¹ Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 82, 83; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 243-4; *Wortbildung*², стр. 49.

⁴² Hodot, *Dial. éol.*, стр. 105. Ова секако има врска со природата на лезбоските натписи, кои се релативно млади и се во голема мера подолги, административни декрети. Но, веројатно влијание има и јонскиот дијалект, каде што овој суфикс играл голема улога во зборообразувањето. Види Chantraine, *Formation*, стр. 189-90.

„имот“ и ψαφίσματος од ψάφισμα, јон.атич. ψήφισμα, „изгласана одлука, предлог за одлука“ на еден декрет од Митилена (IG XII 2/6), напишан некаде околу 332 г.п.н.е. На натписите од 3 в.п.н.е. уште еднаш се среќава формата ψαφίσματος (IG XII Suppl. 114, Метимна), а има и еден пример на ὀνόματος (IG XII 2/15(13-37), Митилена) од ὄνομα „име“. Сите други примери се од 2 в.п.н.е., сп. карύγματος (IG XII 2/500, Метимна) од κάρυγμα, јон.атич. κήρυγμα, „повик, оглас“, βάματος (IK 5/13(I), Кима) од βάμα, јон.атич. βῆμα, „стапка, стопа, основа за статуа“. Како што покажуваат примерите, долгиот вокал *a* во сите позиции, во лезбоскиот останал неизменет и во 2 в.п.н.е.⁴³

На бојотските натписи, еднаш се среќава формата ἀγείματος (BSH 50 (1926) 396-9/16) од ἄγεια, дор. ἄγημα, „сегмент од војската, дивизија“ и еднаш формата μνάματος (IG VII 1780) од μνάμα, сп. јон. атич. μνήμα, „спомен, споменик“. И двете форми се од натписи од Теспија, од втората половина на 3 в.п.н.е. и ги покажуваат особеностите типични за вокалниот систем на бојотскиот дијалект, *ei* наместо *η*, и *α* неизменето.

Во тесалскиот, пример за ген. синг. од именка на -μα е формата πολιτεύματος од πολιτεύμα, „државно уредување, власт, граѓанство“ која се среќава на натписот IG IX.2/517 од Лариса.

Примерите на генитив од оваа категорија именки, отстапуваат од соодветните примери во другите дијалекти само на фонетски план, во согласност со спецификите на секој од ајолските дијалекти.

В. Општи именки оформени со суфиксот *-tāt-

Во лезбоскиот имаме и една општа именка на -τάς, -τάτος забележана во ген. синг., сп. οἰκηιότατος (IG XII 2/15(13-37), Митилена, 2 в.п.н.е.) од οἰκηιότας, „блискост, пријателство“, сп. атич. οἰκειότης, јон. οἰκηιότης. Ваквиот тип именки означуваат квалитет или трајно својство, а редовно се изведуваат од придавки со суфиксот -tāt-, кој е продуктивен и во другите индоевропски јазици, сп. грч. ὀλότης и скт. sarvatāt-, авест. haurvatāt-, грч. νεότης и лат. novitās, novitāt-is.⁴⁴ Во лезбоскиот, тие се јавуваат главно на

⁴³ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 105 и фус. 82.

⁴⁴ Chantraine, *Formation*, стр. 293-6; *Reverse Index*, стр. 464; E.Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 528-9.

подоцнежни натписи, од периодот на римското царство и претставуваат една одлика на којнето од овој период. Примерот на *οἰκηϊότατος* од Митилена е единствениот кој им претходи.⁴⁵ Именката *οἰκηϊότατος* е изведена од придавката *οἰκέϊος* „домашен, близок, пријателски настроен“, и има *η* како во јонската варијанта *οἰκηῖος*, а суфиксот е со непроменето долго *α*.

Г. Лични имиња оформени со суфиксот *-ēt-

Ваквите имиња со повеќе примери во генитив сингулар се потврдени на бојотските натписи и со еден пример на тесалските натписи (види табела I, стр. 55). Во атичкиот тие завршуваат на *-ης*, *-ητος*, а во бојотскиот на *-εις*, *-ειτος*, при што *-ει* е бојотска графика за *ē*. Во еден случај наместо *E* стои *ε*, сп. *ΚράτΕτος* од *Κράτεις* (BSH 25 (1901) 359-361/1 + Darnezin, 138, Теспија, кр. на 3, п. на 2 в.п.н.е.). Графемата *E* се користи за одбележување на *ē*, спорадично и по воведувањето на јонскиот алфабет. На истиот натпис се среќаваат и формите на 3л. конј. *ζώΕ, ἀδικέσΕ, ἀποτρέχΕ*.⁴⁶ Имињата на *-εις*, *-ειτος* се хипокористици од сложени лични имиња.⁴⁷ Така *Κλείς*, сп. *Κλείτος* (BSH 60 (1936) 181-3/2B, Теспија) може да е хипокористик од *Κλεισθένης* (BSH 60 (1936) 177-180/2A, Теспија) или *Κλεοφάνεις* (IG VII 1728, Теспија); *Μένεις*, сп. *Μένειτος* (E 77.25, Хиетос) може да е хипокористик од *Μενεκράτεις* (IG VII 2818, Хиетос), *Μενεκλείς* (ZPE 29 (1978)126-7/4, Хајронеја). Но сите примери во ген. синг. не можат да се поврзат со соодветни сложени имиња, сп. *Λίλειτος* (IG VII 2809; IG VII 2814, Хиетос) од *Λίλεις*; *Ῥάδειτος* (BSH 23 (1899)193/I, Акрајфија) од *Ῥάδεις*. Се смета дека овие имиња се поврзани со хипокористиците на *-ει*, *-η* кои во бојотскиот се менуваат како сигматски основи (види стр. 103). Но споредбата на примерите на генитивот не покажува семантички поклопувања меѓу двете категории имиња.⁴⁸

⁴⁵ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 105.

⁴⁶ G. Vottéro, "A propos de signe | en Béotien", *Verbum* 18 (1996), стр. 308-9; *IThesp. I*, стр. 2.

⁴⁷ *Wortbildung*², стр. 18.

⁴⁸ Имињата на *-ης*, *-ητος* може да се поврзат со други категории зборови во грчкиот јазик оформени со суфикс *-ēt-*, кој е потврден и во другите индоевропски јазици, сп. *πλάνης*, „скитник, планета“ во врска со *πλανάω*, „скитам, лутам“, *γυμνής*, „лесно вооружен пешак“ во врска со *γυμνός*, „гол, лесно облечен, невооружен“; скт. *sravāt-*, „ток, река“; авест. *-čarāt-*, „раздвижен“; лат. *seges, segetis*, „посев“, види Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 499; Chantraine, *Formation*, стр. 267; *Reverse Index*, стр. 451. Доколку хипокористиците на *-ης*, *-ητος* се навистина поврзани

И во тесалскиот има една форма во ген. синг. од лично име кое ѝ припаѓа на оваа категорија, сп. *Ἀμφιονεῖα ἀστάλα τοῦφρόνΕτος* (Schwyzer, 605, Мелибоја), „Надгробна плоча на Амфион, син на Еуфронет“.⁴⁹ Во првото издание на овој натпис (JHS, 33 (1913) 313-4/1), Вудвард *τοῦφρόνΕτος* го толкува како *τοῦ ΦρόνΕτος*.⁵⁰ Швицер пак, се повикува на коментарот од Кречмер и оваа фраза ја расчитува како *τοῦ Εὐφρόνητος*.⁵¹ Дека варијантата на Кречмер е поверојатна, потврдува и фактот што личното име *Εὐφρόνης* е потврдено и на други натписи, сп. *ΕὐφρόνΕς* (Jeffery, 138/9, Мегара, 5 в.п.н.е.). Името е хипокористик од *Εὔφρωνι*, име кое во различни дијалекти е потврдено преку многу варијанти на машки и женски имиња, сп. *Εὐφρόνιος*, *Εὐφρονίδας*, *Εὐφροῖσκος*, *Εὐφροῖνος*, *Εὐφρώς*, *Εὐφρονίς*. Примерот од Тесалија е значаен, зашто е од 5 в.п.н.е., што значи многу постар од бојотските примери кои датираат од 3, 2 в.п.н.е.

2.1.2.2. Генитив сингулар кај имиња со основа на *-d-*

Имињата со основа на звучен дентал *-d-* во грчкиот главно припаѓаат на две категории: имиња на *-ας*, *-αδος* и на *-ις*, *-ιδος*. Помал број зборови завршуваат на *-υς*, *-υδος*, а генитив на *-οδος* практично има само еден збор во грчкиот, именката *πούς* и бројните сложеници, во кои таа е втор дел.

Кај коренската именка *πούς*, *ποδ-ός*, архаичноста на денталот *-d-* е потврдена преку примерите во другите јазици, сп. лат. *pēs*, *ped-is*, скт. *pād*, *pad-áh*, стсл. *подъ*⁵² и преку примерите од микенските плочки, но во други падежи, а не во генитив, сп. инстр. синг. *po-de* (PY Та 641.1), */podē/*, инстр. плур. *po-pi* (PY Та 642.3), */popphil*.

со имињата на *-ει*, *-η*, тогаш тие треба да се гледаат како имиња на *-ē-*, со секундарно додадено *-t-*. Можеби, најверојатно е да се претпостави дека дошло до мешање на две различни категории хипокористици.

⁴⁹ A. Morpurgo-Davies, "Thessalian Patronymic Adjectives", *Glotta* 46 (1968), стр. 90.

⁵⁰ A. M. Woodward, "Inscriptions from Thessaly and Macedonia", *JHS*, 33 (1913), стр. 313-4.

⁵¹ *Schwyzler*, стр. 286, белешка кон натписот бр. 605.

⁵² *DELG III*, стр. 933; Семерењи, *Введение*, стр. 172-3; Leumann, *Lat. Laut- und Formenlehre*, стр. 156.

А. Имиња на *-ις*, *-ιδος*

Оваа категорија имиња е една од најпродуктивните во грчкиот. Со суфиксот *-ιδ-* се образуваат женски имиња покрај соодветните машки имиња, сп. *αὐλητρίς*, „флејтистка“ покрај *αὐλητήρ*, „флејтист“; етници, сп. *Λεσβίς* и *Λέσβιος*, патронимици, сп. *Εὐαρχίς* и *Εὐαρχος*, имиња на области *Μεγαρίς*, апстрактни именки, *ἐλπίς* „надеж“ конкретни поими, сп. *ἀσπίς*, „штит“. Во голема мера имињата со основа на *-ιδ-* се мешале со имињата со *i-*основа или основа на друг дентал, што се гледа и преку мешањето на падежните форми со или без дентал, со *-d-* или со друг дентал.⁵³ Овие именки се забележани со повеќе примери во микенскиот, но во други падежи, а не во генитив, сп. *to-qi-de* (PY Ta 642.3; 713.1.2), */tork^widē/*, инстр. синг. од **tork^wis*, „спирала“, хом. *τρόπις*, „кобилица“, *ke-ki-de* (PY An 654.3.15; 657.8.10.13), */kerkides/*, ном.плур. од *ke-ki* (PY An 192.13), */kerkis/*, некакво војничко занимање, функција.⁵⁴

Во ајолските дијалекти има примери на ген. синг. од општи именки, лични имиња, теоними. Во сите три ајолски дијалекти се јавува општата именка *παῖς* „дете, син“ со очекуваната форма *παῖδος*, во Бојотија, имаме еден пример на натпис во Теспија, сп. BCH 25 (1901) 361-3/2, во Тесалија, два примера од Лариса, сп. IG IX.2/553, IX.2/575, за лезбоскиот имаме еден пример во Трояда, сп. Schwyzer, 639 и два кај Сапфо, сп. *παῖδος* (S. 16.10; 102.2). Именката веројатно има паралела во скт. *putrá-*, авест. *puθra*, „син“, оск. *puklum* (= *filium*), лат. *puer*, „момче“ и *raucus*, „мал“. Коренот *παυ-*, може да се претпостави според ном. *παῦς*, кој е забележан на атички вази. Ова го потврдува и кипарската ген. форма *Φιλοπαφος* (Schwyzer, 683/7). Основата на *παῖς*, т.е. *παῖς* во тој случај е **παFιδ-*.⁵⁵ Оваа именка, покрај општото значење „дете“, може да значи и конкретно „син“. Примерите на генитив од Бојотија и примерот од Тесалија на натписот IX.2/553 го имаат второво значење.

⁵³ Meier, *-ιδ- Geschichte*, стр. 11-2, 16-7; *Wortbildung²*, стр. 141-2; Schwyzer, *Gr.Gr. I*, стр. 464; *Reverse Index*, стр. 416; Chantraine, *Formation*, стр. 336 и *Morphologie*, стр. 66-7.

⁵⁴ Meier, *-ιδ- Geschichte*, стр. 71, 75-6; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 230-231.

⁵⁵ Chantraine, *Morphologie*, стр. 99 и *DELG III*, стр. 850; Lejeune, *Phonétique*, стр. 248. Според Мејер, пак зборот можеби е изведен од истиот корен кој го содржи именката *πα-τήρ*, види Meier, *-ιδ- Geschichte*, стр. 58.

Уште две општи именки на *-ις* се појавуваат во ген. синг. на лезбоските натписи, поточно на натписите од Ерес од 2 в.п.н.е., сп. *πάτριδος* (IG XII Suppl. 139(58-106) од *πάτρις*, „татковина“ и *προφήτιδος* (IG XII Suppl. 126) од *πρόφητις*, „пророчица“. Во атичкиот, формите без денгал се јавуваат кај оние именки, кај кои вокалот *-i-* не е носител на акцентот. Но во лезбоскиот заради повлекувањето на акцентот, ова правило не важи. Па така, и именката *πατρίς*, во лезбоскиот *πάτρις* на натписи се јавува во акузатив како *πάτριν*. Но, генитивската форма покажува денгал.⁵⁶

Кај Алкај и Сапфо, се среќаваат формите *ἄστιδος* од *ἄστις*, „штит“ (Alc. H 40.6) и *δαίδος* (S. 98(a)7) од *δαίς*, „факел“, кои ја потврдуваат денгалната флексија кај овие именки.

И теонимот Артемида, *Ἄρτεμις* е именка на *-ις, -ιδος* и таа на бојотските натписи четири пати во генитив сингулар се среќава како *Ἀρτάμιδος*. Но како што покажуваат примерите од западните дијалекти, сп. дор. *Ἀρτάμιτος, Ἀρτέμιτος* и примерите од микенскиот, сп. ген. *a-te-mi-to*, флексијата со основа на *-d-* кај оваа именка е секундарна (види стр. 20-21).

Суфиксот *-id-* послужил и за оформување на лични имиња - хипокористици. Тие се присутни во сите три ајолски дијалекти.⁵⁷ Овие имиња можат да бидат и женски. Од примерите на ген. синг. присутни на натписите кои беа земени предвид при истражувањето, само два се од женски имиња, сп. бој. *Σωτειρίδος* (AD 2(1916) 220/B5 Коронеја) од *Σωτειρίς*, тес. *Λαίδος* (SEG 35/559, Азор) од *Λαίς*. Сите други се од машки имиња, сп. бој. *Χάλκιδος* (BSH 82(1958)162-3/15, Теспија) од *Χάλκис*, тес. *Λαμπίδος* (REA 66 (1964) 311-2/2) од *Λαμπίς*, лезб. *Καικοθέμιδος* (Charitonidas 122, Ерес) од *Καικόθεμις*.

Б. Имиња на *-ας, -αδος*

Паралелно покрај имињата на *-ις, -ιδος*, во грчкиот се распространети и имиња на *-ας, -αδος*. Кај некои именки на *-ας, -αδος*, преку споредбата со соодветни примери се гледа дека *-d-* е присутно и во други индоевропски

⁵⁶ Според анализата на Р. Одо, шест форми на генитив оваа именка се регистрирани на натписите од 2 в.п.н.е. до 1 в.н.е. и сите се со денгал. Види Hodot, *Dial. éol*, стр. 107.

⁵⁷ Meier, *-ιδ- Geschichte*, стр. 37-8; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 464; *Wortbildung²*, стр. 143; Hodot, *Dial. éol*, стр. 105-6.

јазици, сп. *χολάδες*, „црева, утроба“, плур. од *χολάς*, стсл. *желудѣкъ*, „желудник“. Од друга страна кај нумеричките именки на *-ας*, *-αδος*, денталот *-d-*, одговара на *-t-* во другите индоевропски јазици, сп. *δέκας*, *δεκ-άδ-ος* и скт. *daśāt*, стсл. *десѣтъ*.⁵⁸ Дел од имињата можат да се поврза со глаголи, сп. *μαίνας*, „бесен“ и *μαίνομαι*, „беснеам“. Ваквите именки не се забележани во генитив сингулар на микенските плочки, иако формата *wo-na-si*, дат. лок. плур. од */woinas/*, *οἰνάς*, „винова лоза“, го потврдува нивното присуство.⁵⁹

Во бојотскиот, на натпис од Орхомен (IG VII 3170) се среќаваат две имиња на реки на *-ας*, *-αδος*, сп. *Λιουσι[ά]δος* (р. 16) од *Λιουσίας* и *Πορπουλί[α]δος* (р. 14, 16) од *Πορπουλίας*. *Λιουσίας* е бојотска варијанта за *Λουσίας*, што како име на река е забележано и во јужна Италија, а е потврдено и како епikleза за Атина во Аркадија. Постојат и нимфи кои се нарекуваат *Λουσιάδες*.⁶⁰

2.1.2.3. Генитив сингулар кај имиња со основа на *-th-*

Имиња со атематска флексија чија основа завршува на *-th-* во грчкиот има многу малку. Кај некои од нив аспирираниот дентал *-th-* е додаден секундарно. Тоа се гледа од паралелните форми без дентал, сп. акуз. *ὄρνιν* покрај *ὄρνιθα* од *ὄρνις*, „птица“ и од паралелите во другите јазици, сп. хет. *ḫar-aš*, ген. *ḫaran-aš*, гот. *ara*, ген. *arins*. А, некои од нив се веројатно предгрчки зборови, на пр. *Πάρνης*, *Πάρνηθος*.⁶¹

Во микенскиот грчки како пример за основа со *-th-* ја имаме именката *κόρυς* „шлем“. Таа е потврдена во повеќе падежи, а и во генитив сингулар.

1. *ko-ru-to* (PY Sh 733; 737; 740.a; 741; 742; 743;744). Генитивот *ko-ru-to*, */koruthos/* од *κόρυς* „шлем“ е употребен повеќе пати во Sh серијата во Пил, која се занимава со евиденција на оклопи и шлемови. Оваа именка во микенскиот

⁵⁸ Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 507; Chantraine, *Formation*, 349-350; *Reverse Index*, стр. 411; *Wortbildung*², стр. 146; Meier, *-íd- Geschichte*, стр. 82.

⁵⁹ *Documents*², стр. 592; J.-L. Perpillou, "Vienalia I Vignes mycéniennes, homériques, historiques: permanence de formules", *RPh* 55 (1981), стр. 49; *ΠΠСГЯ*, стр. 99.

⁶⁰ *PW*, том XIII2, стр. 1867.

⁶¹ Chantraine, *Formation*, стр. 363; Schwyzer, *Gr.Gr.I*, стр. 510; *Reverse Index*, стр. 444; *Wortbildung*², стр. 174.

е потврдена и како ном. синг., сп. *ko-ru* (KN Sk 8100.Bb), */korus/*, и како инстр. пл., сп. *ko-ru-pi-qe* (PY Та 642.2), */korupphi k^wel.*⁶² А од неа се изведени сложенките *e-pi-ko-ru-si-jo-* и *o-pi-ko-ru-si-jo-* документирани преку формите, *e-pi-ko-ru-si-jo* (KN Sk 789.B), ср. р. ном. дв. */epikorusiyō/* и *o-pi-ko-ru-si-ja* (KN Sk 8100.Bb), ср. р. ном. пл. */opikorusiya/*, дополнителни делови на шлемот. Формата *ko-ru-to* се среќава и на плочката KN Dv 1310, но во овој случај таа не е во ген. синг., туку е лично име */Koruthos/* во ном. синг. изведено од *κόρυς*.⁶³

Именката *κόρυς* треба етимолошки да се поврзе со *κορυδός*, „вид чучулига со кикиришка“, *κορυφή* „врв, теме на главата“, *κόρυμβος*, „врв, највисокото место“, а можеби и со *κέρας* „рог“ и *κάρ, κάρη*, „глава“, од коренот **ker-/kor-/k^w-*, кој во различните индоевропски јазици дал зборови за „глава“, „рог“, „рогато животно“, проширен со *-w-* или *-n-*, сп. лат. *cervus*, „елен“, *cornū*, ст.англ. *horn*, скт. *śṛṅga* „рог“, ст.сл. *крава, срџна*.⁶⁴

Во помикенскиот грчки, акуз. *κόρυν*, кој понекогаш се среќава покрај *κόρυθα*, упатува на тоа дека оваа именка првобитно била *u-*основа.⁶⁵ Но микенската форма *ko-ru-to* ја потврдува староста на денталната основа. Истото го потврдуваат и сложенките *e-pi-ko-ru-si-jo* и *o-pi-ko-ru-si-ja*.

2.1.3. Генитив сингулар кај имиња со основа на велар

Имињата со корен или основа на звучен велар *-g-*, безвучен *-k-* и аспириран *-kh-*, не се многу распространети во грчкиот.⁶⁶ Тука влегуваат имиња на птици, некои технички термини, имиња на инструменти. Повеќето зборови се коренски, а во помала мера веларот како суфикс послужил за оформување основа од друг корен. Малку од нив имаат паралели во другите индоевропски јазици, сп. *πτέρυξ, πτέρυγ-ος*, „крило“, сп. скт. *pataṅg-á*, авест. *fraptərəjāt*, „птица“, лат. *propterus* (< **proptergwus*), „жесток“.⁶⁷

⁶² *Documents²*, стр. 378-9, 556; *Wortbildung²*, стр. 174; Lejeune, *Mém. III*, стр. 69 и фус. 52; *DELG II*, стр. 569; Moreschini, *Formazioni in -nth-*, стр. 58 и фус. 10; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 231, 395.

⁶³ Р.Нр. Пиевски, *Mykenaika*, стр. 328, 336.

⁶⁴ Гамкрелидзе - Вяч. Вс. Иванов, *Индоевр. язык I*, стр. 173.

⁶⁵ Chantraine, *Morphologie*, стр. 67, Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 510.

⁶⁶ Chantraine, *Formation*, стр. 397-8; *Reverse Index*, стр. 611, 621.

⁶⁷ Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 498; *Wortbildung²*, стр. 175; *DELG IV*, стр. 948.

Имињата со корен или на основа на безвучен велар *-k-* се далеку попродуктивни во грчкиот. Кај голем дел од нив веларот е суфикс, кој може да се јави само како *-k-* или пак, проширен со вокал како *-āk-*, *-īk-*, *-ūk-*, *-ek-*. Суфиксот *-k-* грчкиот го наследил од индоевропскиот, тој има деминутивна или пејоративна функција, паралели има и во другите јазици, сп. лат. *senex*, „старец“, *iuvencus*, скт. *yuvaśá-* „млад“, рус. *сынoк*, „синче“. Во грчкиот тој во голема мера се користи и за образувања од предгрчки основи, а присутен е и кај личните имиња.⁶⁸

А. Општи именки

Можеби во микенскиот имаме еден пример за коренска именка.

1. *e]ri-ko* (KN So 8251.b). На фрагментот бр. 8251 од Кносос во вториот ред можеме да прочитаме *]ri-ko*, *ROTA]*. Фрагментот е класифициран како *So*, што значи дека ѝ припаѓа на серија, која се занимава со колца. Во истата серија колцата се квалификуваат според материјалот од кој се направени како *e-ri-ka*, */helikās/*, ген. синг. од */helikā/*, *ἑλίκη*, „врба“ и *pte-re-wa*, */ptelewās/* ген. синг. од */ptelewā/*, *πτελέα*, „брест“. Имајќи го предвид *e-ri-ka*, */helikās/*, сп. KN So 894.4; 4430.b и др. можно е *]ri-ko* да се реконструира како *e]ri-ko*.⁶⁹ Оваа форма би била генитив од */heliks/*, паралелна атематска варијанта покрај */helikā/*.⁷⁰ Во помикенскиот именката *ἑλιξ* значи „спирала“ и општо земено сè што свиено, извиткано, а именката *ἑλίκη*, во Аркадија значи врба, *Salix fragilis*. Можно е и зборот за дрвото кое е свиткано надолу и зборот за спирала, односно за нешто свиено, во грчкиот да доаѓаат од двете варијанти **sel-* и **wel-* на истиот индоевропски корен **s^o(e)lik^(h)-* (види стр. 158).⁷¹ Варијацијата *sw-/s-/w-* е видлива и кај други зборови, сп. бројот „шест“, грч. *ἑξήκοντα*, *hFéξ*, лат. *sex*, гот. *saihs*, ерм. *veç*. Заради семантичката блискост на два збора формите се мешаат. Размената на значењата меѓу *ἑλιξ* и *ἑλίκη* е присутна во помикенскиот грчки. Така *ἑλίκη* се нарекува соѕвездие Голема мечка заради

⁶⁸ Chantraine, *Formation*, стр. 376-7, 381-2; Schwyzler, *Gr.Gr. I*, стр. 496-7; *Reverse Index*, стр. 614; *Wortbildung*², стр. 161-2.

⁶⁹ "Je-ri-ko not impossible", види *KT*⁹, стр. 314.

⁷⁰ Lejeune, *Mém. III*, стр. 307-8, фус. 57; *Dic. Mic. I*, стр. 245.

⁷¹ *DELG II*, стр. 338-9.

вртењето околу северниот пол. Кај Аристотел во значење „навој на спирална школка“ се употребува покрај *ἔλιξ* (HA 547b11) и *ἐλίκη* (HA 524b12). Именката *ἔλιξ*, пак значи и еден вид бршлен, *Hedera Helix*, сп. Thphr. HP₃ 18.6.1-8.21.

2. На натписите напишани на еден од ајолските дијалекти во генитив сингулар потврдени се именките *κῆρυξ* и *γυνή*.

Именката, *κῆρυξ*, „гласник“ се јавува со формата *κάρυκος* неколку пати во еден подолг лезбоски натпис (IG XII Suppl. 139), кој претставува преписка меѓу Митилена и Ерес. Формата е очекувана, со *ā* наспроти *ē*.⁷² Именката има паралела во скт. *kāri-*, „пејач, поет“. Во микенскиот оваа именка се среќава само во дат. синг., сп. *ka-ru-ke* (PY Fn 187.3.5.16.21), */kārūkeil*.⁷³

Именката *γυνή* „жена“, во лезб. *γύνα* исто како и во дорскиот, на натписот IG XII Suppl. 126 од Ерес, се јавува со ген. форма *γύναικος*.⁷⁴ Освен во номинативот и вокативот синг. *γύναι*, во сите други падежи основата на оваа именка се јавува како *γύναικ-*, која можеби е добиена со додавање на *-k-* на вокативот *γύναι*.⁷⁵ Дека ваквата основа е иновација само во рамките на грчкиот потврдуваат паралелите во другите јазици, сп. скт. вед. *gnā*, авест. *gəñā*, гот. *qīno*, стсл. *жена* < **g^wen-*.⁷⁶ Различните индоевропски јазици покажуваат варијации во однос на деklinацијата и коренот на оваа именка. Само во грчкиот има три варијанти за коренот и коренскиот вокал *γυν-*, *βαν-* и *μνα-* (< **βνα-*, сп. *μνάομαι* „се женам“).⁷⁷ Швицер претпоставува дека ако првобитната флексија била без *-k-*, тогаш можеби првобитниот генитив бил **μνας* или **μνος*, сп. стирс. ном.синг. *ben* (< **g^wenā*) и ген. синг. *mnā* (< **g^wnās*).⁷⁸ Лезбоската генитивска форма *γύναικος*, всушност е идентична со формата присутна во атичкиот, *γύναικός*. Во бојотскиот оваа именка е забележана како *βανά*, кај Корина, но на натписите не се забележани форми

⁷² Hodot, *Dial. éol.*, стр. 102.

⁷³ DELG II, стр. 527; Documents², стр. 551; Interpretation², стр. 231, 425; Илиевски, *Микенципије*, стр. 342; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 133, 231, 365.

⁷⁴ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 102.

⁷⁵ Chantraine, *Morphologie*, стр. 65; Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 583.

⁷⁶ DELG I, стр. 242;

⁷⁷ *γυν-* и *βαν-* < *g^wnā-*, а *μνα-* < *g^wnā-*, види Lejeune, *Phonétique*, стр. 44 и фус. 7, 8, 206, фус.1; 212, фус. 6.

⁷⁸ Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 583; A. Leukart, *Studies Chadwick*, стр. 348.

во другите падежи кои би одговарале на оваа форма. Напротив, единствените форми кои се забележани се со почетно γ и основа на $-κ-$, сп. дат. $\gamma\omicron\upsilon\nu\eta\kappa\acute{\iota}$ (IG VII 3082, 3303), акуз. $\gamma\eta\omicron\upsilon\nu\eta\kappa\alpha$ (IG VII 2476), ген. пл. $\gamma\omicron\upsilon\nu\eta\kappa\omega\acute{\nu}$ (Schwyzer, 462A). Во микенскиот нема примери од оваа именка, но веројатно формата $ku-na-ja$ (PY Ta 711.3) е ном. синг. ж.р. од придавката $\gamma\upsilon\nu\alpha\iota\omicron\varsigma$, „женски“, која и во помикенскиот се јавува покрај $\gamma\upsilon\nu\alpha\iota\kappa\epsilon\acute{\iota}\omicron\varsigma$.⁷⁹

Б. Лични имиња на $-αξ$, $-ακος$

На бојотските натписи се јавуваат три лични имиња на $-αξ$, $-ακος$ во ген. синг. Две се запишани на натпис од првата половина на 3 в.п.н.е. во Акрајфија, $Τρίαξ$, сп. $Τρίακος$ (IG VII 2724, 2724a) и $Πύρραξ$, сп. $Πύρρακος$ (IG VII 2724b). Името $Τρίαξ$ е потврдено на повеќе локалитети во Бојотија. Тоа е секако во врска со $τριακάς$, „триесетти ден во месецот“.⁸⁰ Кај Хесихиј има глоса $τριαξ\acute{\iota}ς$ $τριακάς$. Имиња изведени од броеви не се ништо невообичаено во грчкиот, сп. $Τρίτος$, $Τέρτιος$, $Ἐξάδιος$ (< $ἑξάς$), $Ἰκάδας$ (< $ἰκάς$) и од истата именка $τριακάς$, други имиња: $Τριακάδας$, $Τριακαδίων$. Во однос на овие имиња $Τρίαξ$ може да се сфати како хипокористик. Именката $τριακάς$ е од $τριακόνη$, „триесет“ и самата првобитно означувала број, а дури потоа го примила значењето триесетти ден до месецот.⁸¹

$Πύρραξ$ е хипокористик од име оформено со $πυρρός$, „огнено црвен, црвенокос“, сп. $Πύρριππος$, $Πύρρανδρος$, $Πυρρίνος$, $Πύρρος$ и др.⁸² Ваквите имиња се потврдени и во микенскиот, сп. $pu-wi-no$ (PY Cn 655.5), $/Purwīnos/$; $pu-wo$ (KN As 1516.10), $/Purwos/$.

Уште едно лично име во ген. синг. претставува формата $ΦλοFάρος$. Таа се јавува на еден од неколкуте најстари бојотски натписи, од крајот на 7 и почетокот на 6 в.п.н.е. од Теба (Jeffery 94/7). Според Бехтел, овој генитив е од името $ΦλόFαξ$, кое тој го поврзува со именката $φλίαξ$, „дрдорко“ и глаголот

⁷⁹ Ruijgh, *Études*, стр. 43, 215, 218 и *Fl. Studia Mys.*, стр. 535; *Documents*², стр. 557; *Interpretation*², стр. 43, 341; Leukart, *Res Mys.*, стр. 240; *DELG I*, стр. 242.

⁸⁰ *H.P.*, стр. 522; *DELG IV*, стр. 1136.

⁸¹ Првобитната форма на овој број била * $τριακαστα$ (< * $trīā-kh̥t-tā$), види Szemerényi, *Syncope*, стр. 142-3.

⁸² *H.P.*, стр. 392-3; *DELG III*, стр. 959-960.

φλύω „се прелевам, вријам, дрдорам“.⁸³ Според Шантрен името Φλόφαξ или можеби Φλωφαξ може да се сфати и како друга варијанта за φλέως, „роза“.⁸⁴ Генитивската форма Φλοφάρως е единствената потврда за постоењето на ова име во грчкиот. Нема многу други имиња со кои ова име може да се поврзе. Името Φλέας е веројатно исто така во врска со коренот *φλεF-/φλοF-/φλυ- (< *bhleu-/bhlou-/bhlu-). Аблаутната степен *φλοF- ја имаме во именката φλόος, „пупка, цвет“, во Φλοιάσιος, име на месец во Лаконија, Φλοῖος, епитет на Дионис, Φλοιά, друго име на Кора во Лаконија. А таа е потврдена и во микенскиот, преку името на месецот */Phlowistos/, забележан во ген. синг. како *ro-ro-wi-to-jo* (види стр. 260).

В. Лични имиња на -ίξ, -ικος

Примери во генитив од вакви лични имиња има и на микенските плочки и на натписите од ајолските дијалекти.

1. *to-ro-wi-ko* (PY Cn 655.2). Оваа форма се јавува во Пил во серијата Cn која регистрира домашни животни, сп. *ta-ro-pi*, *to-ro-wi-ko*, *pa-ra-jo OVIS^m 133f*, при што *ta-ro-pi* е топоним во инстр.абл., сп. ном. синг. *ta-ro* (PY Cn 40.10.12), */Mālōn/, а *pa-ra-jo* е /*palaiōil*, ном. плур. од *παλαιός*, „стар“, придавка со која се квалификуваат овците. Личното име во генитив е всушност името на овчарот кај кого се овците.⁸⁵ На истата плочка има и други такви генитиви, сп. *qe-re-wa-o* (р. 1), *ke-ro-wo-jo* (р. 3), *ra-pa-sa-ko-jo* (р. 4). Името е потврдено и во номинатив, сп. *to-ro-wi* (PY Cn 131.6; Jn 601.2); *to-ro-wi-ka* (PY An 5.3). Имајќи ги предвид помикенските лични имиња на -ίξ, -ικος, сосема е веројатно дека се работи за такво лично име.⁸⁶ В. Георгиев го поврзува ова име со *θρέομαι*, „врескам“, *θρόφος*, атич. *θροῦς*, „вресок, мрморење, бучава“, сп. ерм. *erdnum*, аор. *erdnau*, „се колне“ (< *dhru-neu-mi) и име *Πολύθρους* < *πολύθρους*, „бучен“. Тој го интерпретира името *to-ro-wi* како **Θρόφης*,⁸⁷ но имајќи го предвид генитивот *to-ro-wi-ko* оправдано е името да се прочита како */*Throwiks*/,

⁸³ H.P., стр. 500.

⁸⁴ DELG IV, стр. 1212.

⁸⁵ Documents², стр. 200-201; Interpretation², стр. 171; Илиевски, *Микенципи*, стр. 123.

⁸⁶ M. Doria, *Studia Mys.*, стр. 60; Leukart, *Nomina*, стр. 206, фус. 192a; A. Morpurgo-Davies, *Fl. Studia Mys.*, стр. 392, фус. 7.

⁸⁷ *Дойолнение I*, стр. 27.

хипокористик, оформен со суфиксот *-ik-*, сп. *Φοίνιξ* и *φοινός* „крвав, крваво црвен“, *Αἴθιξ*, покрај *Αἰθίας*, *Αἴθων* и *Λύκαιθος*, *Φίλαιθος*.

2. Φοίνικος, еден пример на ген. сингулар од ова име оформено со суфиксот *-ik-* има на тесалските натписи. Името *Φοίνιξ*, со формата *Φοίνικος* се појавува два пати, р. 18 и 21 на натписот IG IX.2/553 од Лариса. Ова име е добиено од придавката *φοίνιξ* „црвен“, која пак е изведена со суфиксот *-ik-* од *φοινός* „крвав, крваво црвен“.⁸⁸ *Φοίνιξ* е и митско име и етник „Феникиец“. Именката *φοίνιξ*, покрај тоа што значи „црвена боја“, значи и палма (во смисла „феникијско дрво“) и тип на лира (во смисла „феникијска лира“). Во микенскиот го нема името *Φοίνιξ*, но ја има именката *φοίνιξ*, во значење „палма, украс во вид на палма“ во инстр. синг. и плур., сп. *po-ni-ke* (PY Ta 722.1), */phoinīkē/* и *po-ni-ki-pi* (PY Ta 714.2), */phoinīkphil/* и придавка *po-ni-ki-ja* (KN Sd 4409.b), *po-ni-ke-a* (KN Se 880.2), ж.р. од **/phoinīkiyos/*, **/phoinīkeos/*, „црвен, пурпурен“.

Г. Лични имиња на *-ωξ* (*-οξ*)

На микенските плочки се среќава една форма во генитив која можеби е од лично име на *-ωξ* (*-οξ*).

1. *mo-ro-ko* (PY La 635) Ако *mo-ro-ko-wo-wo-pi* е топоним во аблатив, оформен со *wo-wo*, */worwos/*, атич. *ὄρος*, јон. *οὔρος*, „меѓа, бразда“, тогаш *mo-ro-ko* може да се интерпретира како ген. синг. од лично име или апелатив. Имено, постои во микенскиот е една група на топоними, оформени од лично име во ген. синг. и *wo-wo*, сп. *wa-no-jo*, *wo-wo* (PY Cn 40.1.2.3.4), */Warnoyo worwos/*; *e-u-ta-re-wo wo-wo* (PY Na 525), */E^(h)uthallēwos worwos/*; *me-ka-o wo-wo* (PY NA 571), */Megā(h)o worwos/*.⁸⁹ Ако е формата *Mo-ro-ko* во генитив, тогаш таа може да биде само име со атематска деклинација, значи генитив на *-os*, од корен или основа на гутурал, *-k-*, *-g-*, *-kh-*. Во помикенскиот грчки, има помал број на коренски зборови, кои во номинатив завршуваат на *-ωξ* или *-οξ*, а во генитив на *-ογος*, *-οκος* или *-οχος*, а лични имиња на *-ωξ* или *-οξ* не се забележани. Можеби ова микенско име е од некој предгрчки збор.

⁸⁸ DELG IV, стр. 1217-9; *Wortbildung*², стр. 162.

⁸⁹ Lejeune, *Mém. I*, стр. 166 и фус. 28 и *Mém. III*, стр. 266; A. P. Sauer, *SMEA* 17 (1976), стр. 62; A. Bartonek, *Fl. Studia Mys.*, стр. 124; Y. Duhoux, *Fl. Studia Mys.*, стр. 235.

2.1.4. Генитив сингулар кај имиња со основа на лабиовелар

Во микенскиот има и категорија на имиња со корен или основа, што завршува на лабиовелар, која во помикенскиот грчки веќе не постои. Со развојот на лабиовеларите, ваквите именки влегле во категоријата зборови чиј корен или основа завршува на дентал или лабијал.

Во генитив ги имаме личните имиња:

1. *a₃-ti-jo-*qo** (PY En 74.11; Eo 247.1) е генитив од личното име /*Aithiyok^ws/*, сп. ном. синг. *a₃-ti-jo-*qo** (PY Eb 846.A; Ep 301.2) и дат. синг. *a₃-ti-jo-*qe** (PY Eo 247.2.3.4.5.6.7), /*Aithiyok^wei/*, сложенка од *αιθός* „изгорен, црвен како оган“, сп. *αἶθω* „горам“, скт. *édha-*, „дрво за горење“, лат. *aedēs*, *aestās* и **ok^w*, „поглед, лик“, сп. помик. *Αἰθίοψ*, „жител на Ајтиопија, црвено-кафеав“, кај Хомер *Αἰθίοπων ἐς γαῖαν* (Ψ206).⁹⁰

2. *do-ro-*qo** (PY Na 384) е можеби генитив од /*Dolok^ws/*, сп. помик. лично име *Δόλοψ*. Формата се јавува во една фраза *do-ro-*qo so-wo-te**, која можеби е топоним во аблатив, /*Dolok^wos Sowotē/*, а има паралела во помик. *Δόλοπος σῆμα* (Orph. Arg, 464) и *Δολοπῆιος τύμβος* (A.R.I,585), како што предложи М. Д. Петрушевски.⁹¹

2.1.5. Генитив сингулар кај имиња со основа на *-nt-*

Во оформувањето на имињата чија основа завршува на *-nt-* учествуваат два суфикса, **-ont-/-ent-/-nt-/-nt-* и **-went-/-wont-/-wnt-*.

Најголемиот дел од имињата оформени со суфиксот **-ont-/-ent-/-nt-/-nt-* се всушност глаголски придавки - партиципи. Дел од именките со основа на *-nt-*, кои имаат паралели во сите индоевропски јазици и се веројатно дел од заедничкиот индоевропски вокабулар, се всушност супстантивизирани партиципи уште од индоевропско време, на пр. *ὀδών* (*ὀδούς*), *ὀδόντ-ος* „заб“, сп. лат. *dens*, *dent-is*, скт. *dán*, *dat-ás*, литв. *dantìs*, *dantiẽs*. Процесот на

⁹⁰ А. Neubeck, *MH* 63 (1958), стр. 117; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 244, 276; *Wortbildung*², стр. 171, 218; Ruijgh, *Études*, стр. 316, фус. 116; *DELG I*, стр. 33, 812; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 233.

⁹¹ М. Д. Petruševski, "Perewote - Doroqo sowote", *ŽA* 15 (1965), стр. 201.

супстантивизација на ваквите партиципи, продолжил и во рамките на грчкиот. Во поголемиот број од случаите именката - супстантивизиран партицип функционира паралелно покрај актуелниот партицип од соодветниот глагол, на пр. *ἄρχων*, партицип од *ἄρχω*, како што потврдуваат и натписите, се осамостоил и како именка со која се означува една државничка функција. Во грчкиот има и такви именки на *-nt-* кои не можат да се објаснат како индоевропски, на пр. *ἑλέφας*. Суфиксот *-nt-* во грчкиот е продуктивен и за лични имиња. Голем дел од нив се сложени имиња, чиј втор дел е партицип, сп. *Λαομέδων* и *μέδων*, *μέδομαι*. Меѓу имињата на *-nt-* има и такви кои првобитно биле *-n-* основи, сп. *λέων*, *λέοντος*, „лав“ наспроти ж.р. *λέαινα*, „лавица“. За овој процес на мешање на *-nt-* и *-n-* основите, показатели имаме веќе во микенскиот, сп. *re-wo-te-jo* (PY Та 722.2), */lewonteyois/*, инстр. плур. од *λεόντειος*,⁹² помик. грчки ген. *Λέωνος* покрај *λέοντος*, од личното име *Λέων*.

За флексијата на овие имиња првобитно бил карактеристичен аблаут во суфиксот. Но тој е зачуван само во санскритот, кај останатите индоевропски јазици дошло до изедначување на флексијата, сп. скт. ном. *s-án*, акуз. *s-ánt-am*, ген. *s-at-ás* наспроти грч. ном. *ῶν*, акуз. *ῶντ-α*, ген. *ῶντ-ος* од коренот **es-/s-*, „сум“ или скт. ген. *d-at-ás* наспроти грч. ген. *ὄδ-όντ-ος* од коренот *ed-/d-*, „јадам“.⁹³ Според сведоштвото на санскритскиот може да се претпостави дека во генитивот кај овие основи, првобитно суфиксот бил во нулта степен, *-nt-*. Од аспект на грчкиот кај атематските глаголи, чиј корен завршува на вокал, основата на партиципот се оформува со *-nt-*, а кај оние чиј корен завршува на консонант или дифтонг се јавува *-ont-*. Отворено прашање е дали една основа како *φεροντ-* од *φέρω* треба да се интерпретира како *φερ-ο-ντ-*⁹⁴ или како *φερ-οντ-*.⁹⁵

⁹² Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 525-6; Chantraine, *Formation*, стр. 268-9; *Reverse Index*, стр. 456-457; *Wortbildung*², стр. 26-7.

⁹³ Семеренџи, *Введение*, стр. 175-6; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 614-6.

⁹⁴ Chantraine, *Morphologie*, стр. 280.

⁹⁵ Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 615; Семеренџи, *Введение*, стр. 331-2.

Имињата од оваа категорија во рамките на грчкиот можат да се поделат на две групи, имиња кои имаат асигматски номинатив и имиња со сигматски номинатив. Имињата со асигматски номинатив (на *-ων*), покажуваат квантитативен аблаут во суфиксот, во смисла на тоа дека во номинативот вокалот пред *-nt-* е долг, за разлика од сите други падежи.⁹⁶ Така генитивот *φέροντος* му се спротивставува на номинативот *φέρων*, сп. и *γέροντ-ος* наспроти *γέρων*, *έκόντ-ος* наспроти *έκών*. Ваквиот номинатив, кој е единствено зачуван во грчкиот се смета дека е стар.

Кај имињата со сигматски номинатив, номинативот исто така покажува продолжен вокал, наспроти краток вокал во генитивот, кој се должи на развојот на консонантската група *-nts-* во *-s-*, сп. ген. *δείξαντ-ος* наспроти *δείξας*, парт. аор. од *δείκνυμι*. Кај партиципите кај кои суфиксот *-nt-* е додаден директно на корен со долг вокал, или на основа оформена со суфикс кој содржи долг вокал, разликата во должината на вокалот помеѓу номинативот и генитивот е добиена секундарно, сп. ген. *γνόντ-ος* и ном. *γνούς*, парт. аор. од *γινώσκω*, ген. *λυθέντ-ος* и ном. *λυθείς*, парт. пас. аор. од *λύω*. Имено, кај овие форми вокалот пред *-nt-* е скратен секундарно во рамките на грчкиот (законот на Остхоф), а потоа во номинативот дошло до продолжување. Првобитно флексијата кај овие форми гласела, на пр. од аористот *ἔγνων*, ном. **γνως*, ген. **γνωντ-ος*.⁹⁷

Суфиксот **-went-/wont-/wnt-*, сп. грч. *-Fεντ-*, скт. и авест. *-vant-*, хет. *-want-*, во грчкиот е продуктивен во оформување на придавки пред сè, но и на лични имиња во голема мера, а и на топоними. Семантичкото значење на основите оформени со овој суфикс е „изобилува со нешто“, сп. *ράθη-vant-*, „опремен со колца“, *wo-do-we*, */wordowen/*, ном.синг. ср.р. од *ῥοδοίεις*, „(пармифиран) со рози“.⁹⁸ Придавките се особено чести во хомерскиот грчки.

⁹⁶ Chantraine, *Morphologie*, стр. 68; E. Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 566.

⁹⁷ Lejeune, *Phonétique*, стр. 219.

⁹⁸ Chantraine, *Formation*, стр. 270-272; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 526-7; *Reverse Index*, стр. 460; *Wortbildung*², стр. 151. Во словенските јазици, можеби придавките на *-viti*, сп. *вeтiрoвuиi*, го содржат овој суфикс, види P.Нг. Пиевски, *Mykenaiika*, стр. 333.

Во микенскиот овој суфикс е исто така забележително присутен и кај придавки и кај лични имиња, а има и мал број топоними.

Според сведоштвото на санскритскиот и за флексијата на овие имиња првобитно бил карактеристичен аблаут во суфиксот, сп. скт. ном.синг. *-vān*, акуз. синг. *-vant-am*, ген. *-vat-as* (*-vnt-as*). Во рамките на грчкиот ваквиот аблаут е изнивелиран. Суфиксот во сите падежи се јавува како *-went-*. Номинативот на *-εις*, наспроти генитивот на *-εντος*, сп. ном. *χαρί-εις*, „мил, прекрасен“ и ген. *χαρί-ενт-ος* се должи на секундарното продолжување на вокалот по развојот на *-nts-* во *-s-*. Единствено формите на ж.р. индиректно сведочат за нултата степен *-wnt-*. Завршокот *-εσσα/-εττα* е замена за првобитното *-ασσα < -wnt-yh₂e*.⁹⁹

Впечатливо е тоа што голем дел од имињата образувани со *-went-*, во помикенскиот период завршуваат на *-οεις* во ном., на *-οεντος*, во ген. без разлика од каква основа се изведени. Микенскиот покажа дека *ο* е тематски вокал кој е секундарно вметнат. На микенските плочки овие имиња имаат сè уште атематска флексија, сп. *te-mi-dwe-te* (KN So 4433.a), ном. акуз. дуал, ср.р. */termidwentel* од **/termidwensl*, „прицврстен со потпирки“ и хом. *τερμιόεις*, „украсен со реси“.

2.1.5.1. Имиња образувани со суфиксот **-ont-/-ent-/-nt-/-nt-*

А. Имиња на *-ας, -αντος*

А1. Општи именки

1. *e-re-pa-to* (KN V 684.1; PY Sa 793), */elephantos/* е ген. синг. од *ἐλέφας* „слон, слонова коска“. Именката е потврдена и во ном. синг. како *e-re-pa* (KN Sd 4412a), */elephans/*, акуз. синг. *e-re-pa-ta* (KN Og 7504), */elephantal/*, инстр. синг. *e-re-pa-te* (KN Ra 1028A, Sd 4401.b), */elephantēl/*.¹⁰⁰ Има и придавка *e-re-pa-te-jo-*, */elephanteyo-l/*, потврдена во инстр. синг. и плур. м.р., ном. синг. ж.р., инстр.плур. ж.р. Зборот е заемка, која Грците ја прифатиле, заедно со

⁹⁹ Lejeune, *Mém. III*, стр. 14.

¹⁰⁰ Lejeune, *Mém. I*, стр. 118, фус. 22, стр. 122 и *Mém. II*, стр. 29; Vilborg, *Grammar*, стр. 90; *Interpretation*², стр. 419; *Documents*², стр. 374, 545; *DELG II*, стр. 338.

слоновата коска, веројатно од Мала Азија. На еден тријазичен натпис од Рас Шамра, стои сум. *zu* = акад. *šinnu* = хет. *la-aḥ-ṣa-aš*, „заб од слон, слонова коска“. Веројатно и хет. форма *lahpas* (ген.) е заемка од семитскиот, сп. акад. *alpu*, хебр. *'elep*, „бик“.¹⁰¹ Оваа именка на натписите од ајолските дијалекти е потврдена како лично име *Ἐλέφας* (види подолу).

A2. Лични имиња

Во микенскиот во ген. синг. забележани се две вакви имиња:

1. *a-me-ja-to* (PY Sa 834; Sh 736). Според контекстите во кои се среќава формата веројатно е дека се работи за лично име. Како генитив два пати се среќава во *S* серијата, сп. *a-me-ja-to*, *wo-ka* (PY Sa 834), */A-me-ja-to wokhā/*, „Кола на А.“ и *a-me-ja-to*, *o-pa* (PY Sh 736), */A-me-ja-to ḥopāl/*, „обработка на А.“. Номинативската форма е потврдена во Кносос, сп. *a-me-ja* (KN F(1) 153.3). Можеби и формата *a-me-a* (KN Da 1189; Od 765b) е варијанта за истото име.¹⁰² Според завршокот може да се претпостави дека се работи за име на *-ας*, *-αντος*, но основата веројатно не е грчка.¹⁰³

2. *qa-ra₂-to* (TH Of 37.1) е генитив од *qa-ra₂* (PY An 192.16), ном. синг., сп. и дат. синг. *qa-ra₂-te* (PY An 7.7; TH Of 38.1). Веројатно ова име треба да се интерпретира како */K^walyans/*, помик. *Πάλλας, Πάλλαντος*.¹⁰⁴ Именката *πάλλας*, „младо момче“ која се содржи во името е варијанта од *πάλλαξ*, *πάλλακος*, „момче помладо од ефеб“, сп. и *παλλακίη*, „љубовница“.

3. Во лезбоскиот како лично име во ген. синг. се јавува *Ἐλέφας*, сп. *Ἐλέφαντος* (IG XII Suppl. 114, Метимна), што всушност ја содржи именката *ἐλέφας* „слонова коска, слон“. Оваа генитивска форма во потполност одговара на микенската *e-re-pa-to*, */elephantos/* од именката */elephans/*, *e-re-pa*. (види погоре кај *e-re-pa-to*).

¹⁰¹ E. Larosche, "Sur le nom Grec de l'ivoire", *RPh* 39 (1965) стр. 57-9; A. Sacconi, "L'avorio nella tabella di Pilo Va 482", *Minos* 13 (1973), стр. 173-4; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 492.

¹⁰² Ruijgh, *Études*, стр. 269; *Documents*², стр. 530; J.L. Melena, *Res. Mus.*, стр. 277, фус. 91.

¹⁰³ Предгрчка основа (види Ruijgh, *Études*, стр. 269); *Ἀμείαντος* vel. sim. (види Lejeune, *Mém. III*, стр. 25, фус. 7); малоазиско име *Ἀμμίας* (C. Milani, *Atti Pavia* 109 (403), види *Dic. Mic. I*, стр. 55).

¹⁰⁴ *Дополнение II*, стр. 69; Ruijgh, *Études*, стр. 155, фус. 298 и 274; A. Heubeck, *Coll. Mus.*, стр. 249; P. Hr. Pievski, *Coll. Mus.*, стр. 143, *Res. Mus.*, стр. 214 и *Μυκεναϊκά*, стр. 328.

А3. Придавки

Во сите три дијалекти повеќе пати е потврден генитив сингулар од машкиот и средниот род од заменската придавка *πάς, πάσα, πάν*, „секој, сите“. Формата гласи *παντός*, исто како и во атичкиот, сп. SEG 3/356, Акрајфија; SEG 27/202, Лариса; IG XII Suppl. 125, Ерес.

Можеби, овој генитив е потврден и на микенските плочки преку формата *pa-to*, сп. *ku-su-to-ro-qa pa-toj* (PY Ed 411.1). Ако е *ku-su-to-ro-qa*, */ksunstrok^whā/*, *συστροφί*, „збир“, тогаш *pa-to* може да биде ген. синг. *παντός* од заменката *πάς*,¹⁰⁵ па фразата да значи „збир од сè, вкупно“. Во помикенскиот грчки, средниот род од оваа заменска придавка *τὸ πάν* значи „свкупност, вселена, сè“, но се употребува и адвербијално „свкупно, целосно“, сп. *ἄξιοι τοῦ παντός* (Pl. Sph. 216c), *παντὸς μᾶλλον* (Pl. Cri. 49b). Но не може да се исклучи можноста дека се работи и за ген. плур. од истата заменка.¹⁰⁶

Б. Имиња на *-ωι, -οντος*

Б1. Општи именки

Единствените именски форми што ги сретнавме во ген. синг. во натписите од ајолските дијалекти се всушност супстантивизирани партиципи. Примери има на тесалските и бојотските натписи (види табела I, стр. 55).

Именката *συμφέρων*, „корист, предност, профит“, сп. *συμφέρω*, „собирам, користам, помагам“ се јавува на еден натпис од крајот на 3 в.п.н.е. од Теспија, во Бојотија, сп. *συνιφέρωντος* (SEG I/132), со *ου* наместо *υ* и *μ* наместо *ν*. Генитивот од именката *τὸ παρόν*, „во моментот, сега“, во плур., „сегашни прилики“ (сп. *παρέμν*, „тука сум, присутен сум“) на натпис од Лариса (IG IX.2/517) е забележан како *παρεόντος* во фразата „ἐτ' τοῖ παρεόντος“, „во моментот, сега за сега“ во 14-тиот ред. Истата таа фраза е забележана како *ἐπὶ τοῦ παρόντος* во 6-тиот ред, во делот од натписот напишан на којне (писмо од Филип V до Тесалците). Формата *παρεόντος* покажува полна степен од глаголскиот корен **es-*, што е типично за ајолските дијалекти, а е видно и во микенскиот, сп. *a-pe-o-te, /ape(h)ontes/*

¹⁰⁵ *Documents*², стр. 264, 567; Vilborg, *Grammar*, стр. 91.

¹⁰⁶ Bartoněk, *Handbuch*, стр. 236; Илиевски, *Микенципи*, стр. 134.

од *ἄπειμι*, „отсутен сум“.¹⁰⁷ Атичките форми *ᾶν*, *ᾶν*, *ᾶντος* < *s-ḍn, *s-ḍntos во однос на аблаутната степен од коренот кореспондираат со ситуацијата во другите индоевропски јазици, сп. скт. *s-án*, *s-at-ás*, лат. *ab-s-ens*, *ab-s-ent-is* и во таа смисла се поархаични.

Супстантивизиран партицип е и именката *ἄρχων*, која се јавува редовно на натписите, во уводниот дел или поретко на крајот од текстот, во формулата за датирање, со предлогот *ἐπί*, но најчесто без него, сп. *Τοὶ Ἐνδεκα τοὶ ἐπὶ Φιδίαο ἄρχοντος Ἐριῆ ἀνέθεαν* (Roesch (1982) 380, Теспија), „Единаесетмината во времето на архонтот Фидија му посветија на Хермес.“ Ова е пракса во Бојотија. Исклучок е Хајронеја, каде што во истиот контекст наместо *ἄρχων* се употребува именката *ἀρχός*. На тесалските и лезбоските натписи нема форми на *ἄρχοντος* во формулите за датирање.

Б2. Лични имиња

Во микенскиот во генитив се забележани две вакви лични имиња:

1. *a-pi-jo-to* (PY An 261.7.8) и *a-pi-o-to* (PY An 261v.6; Un 616 v.3) се две варијанти на ген. синг. од личното име *a-pi-jo* (PY An 725.14), */Amphiōn/*, сп. *Ἀμφίων*, *Ἀμφίονος*.¹⁰⁸ Но името *Ἀμφίων* има *n*-основа, а микенските форми на ген. синг. */Amphiyontos/* и */Amphiontos/*, упатуваат на *-nt-* основа. Микенските ген. форми се од име кое е изведено од партицип **ἄμφίων*, сп. хом. *ἀμφήλυθε*, аор. од *ἀμφέρχομαι*, „обилокувам“. Според Рејх графицијата *a-pi-o-to* може да се интерпретира како *Ἀμφι-όντος*, со втор дел **όντ-* < **yont-*, сп. ст.инд. *yant-*, подоцна во грчкиот заменето со *ίόντ-* по аналогича со *ἴμεν*. Варијантата *a-pi-jo-to* може исто така да го покажува архаичниот партиципски облик *ἄμφι-(y)όντος*, со *-y-* од *h*, како транзициски глас меѓу два вокала, но може да биде и веќе новооформеното *ἄμφ-ιόντος*.¹⁰⁹ Помикенското *Ἀμφίων* од друга страна е веројатно хипокористик од сложено име со прв дел *ἄμφί*, на пр. *Ἀμφιμηΐδης*. Во таа смисла и ном. *a-pi-jo*, не мора нужно да се поврзува со

¹⁰⁷ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 219, 224; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 72.

¹⁰⁸ *Documents*², стр. 532; Vilborg, *Grammar*, стр. 107; Y. Duhoux & F. Dachu, *Mykenaiika*, стр. 233 и фус. 79; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 278, фус. 12.

¹⁰⁹ Ruijgh, *Études*, стр. 191 и фус. 458; E. Risch, *Res Mys.*, стр. 388; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 315.

генитивските форми на *-ontos*, туку може исто така да се сфати како хипокористик од *a-pi-me-de*.¹¹⁰

2. *a-re-to-to* (PY Sa 1265). Оваа форма се јавува само еднаш, во Пил, на плочката Sa 1265, сп. *a-re-to-to*, *wo-ka*, /A. *wokhā*, „Кола на А.“ и според контекстот е јасно дека станува збор за лично име. Можеби се работи за името **Arethōn*,¹¹¹ сп. помик. *Ἀρέθων*, *Ἀρέθουσα*.¹¹² Аретуза е митолошко име. Голем број извори, односно нивните нимфи во Грција и на Сицилија, го носат ова име, а Херодијан го поврзува со глагол *ἀρέθω* (Hdn. De pr. cath., 3.1, 269.5).

3. Примери на ген. синг. од лични имиња на *-ων*, *-οντος* има и во ајолските дијалекти (види табела I, стр. 55). Повеќето форми се од лезбоските натписи, во Бојотија имаме примери од три имиња, а во Тесалија од едно. Повеќето примери се од сложенки. Кај имињата *Δαμοφάων*, сп. *Δαμοφάοντος* (IG VII 2115, Теспија), *Καλλιφάων*, сп. *Κα[λ]λιφάοντος* (BSH 61(1937)217-235, Теспија) и *Κλεόφων*, сп. *[Κ]λεόφωντος* (IG XII 2/18, Митилена), во вториот дел е зачуван ген. синг. од партиципот **φάων*, сп. Хесх. *φῶντα* *λάμποντα*, од еден глагол што значи „сјаам“, кај Хомер присутен преку третото лице од аористот *φάε*, сп. *φάε δὲ χρυσόθρονος Ἠώς* (ξ502). Во врска со коренот **φαF-* (**bheə₂-/bhə₂-*) е и именката *φάος* (*φῶς*), „светлина“, сп. скт. *bhā-ti* „свети“, *bhā-ti* „светлина“.¹¹³ Како што покажуваат примерите, во бојотскиот е присутна неконтрахираната форма **φάων*, а во лезбоскиот контрахираната.

Во лезбоскиот се среќаваат неколку имиња во ген. синг., кои се сложенки со втор дел *-κρέων*, сп. *Λαοκρέοντος* (IG XII 2/646, Несос) од *Λαοκρέων*, со прв дел *λάος*, „народ“,¹¹⁴ *Παισικρέοντος* (IG XII 2/646, р. 15, 34, Несос) од *Παισικρέων*, со прв дел *παῖσι* (< **παντσι*) лезб. дат.пл. од *πάς*,¹¹⁵ *Τιμασικρέοντος* (IG XII 2/551; IG XII Suppl. 125, Ерес) од *Τιμασικρέων*, со прв дел *τιμάω*, *τιμῆσαι*

¹¹⁰ Дойолнение II, стр. 42; Ruijgh, *Études*, стр. 191 и фус. 458; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 315.

¹¹¹ *Documents*², стр. 534; *Dic. Mic. I*, стр. 55.

¹¹² *WGE*, стр. 121.

¹¹³ *DELG IV*, стр. 1168.

¹¹⁴ Н. Р., стр. 262, 279; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 60.

¹¹⁵ Н. Р., стр. 262, 361; Wathélet, *Traits*, стр. 256 и фус. 44.

„почитувам“.¹¹⁶ Кај Хомер *κρείων, κρείοντος* значи владетел, господар, сп. A130, Θ31. По Хомер, формата гласи *κρέων, κρέοντος*, сп. Pi P.8.99. Споредбата со компаративите *śréyas-* (скт.), *srayah-* (авест.) и именката скт. *śrī-*, авест. *srī-*, „власт, богатство, раскош“ упатува на тоа дека денталот кај *κρείων* е секундарен, дека и грчката форма првобитно била компаратив со *n-* основа.¹¹⁷ Тоа што генитивот од *Τιμασικρέων*, еднаш е запишан во Ерес како *Τιμασικρόντος* (Charitonidas, 122, Ерес) нема значење за формата *κρέων*. Се работи за грешка при пишувањето. Имено, овој генитив се однесува на номинативот *Παυκρέων*, што писарот го запишал непосредно пред генитивот. Можеби повторувањето на елементот *κρέων*, придонело писарот да погреша.

Меѓу примерите на ген. синг. од имиња на *-ων, -οντος* има и такви кои се едноставно партиципи од сложени глаголи, каков што е случајот на пример со *Παρμένων*, сп. *Παρμένοντος* (IG XII 2/646, Несос). Името е партицип од *παρμένω*, апокопирана варијанта од *παραμένω*, „останувам, опстојувам, преживувам“, сп. и *Παραμένων*.

Во Лариса (IG IX.2/506, 2 в.п.н.е.) забележано е името *Λέων* (< *λέων*, „лав“). Генитивот *Λέοντος* ја потврдува флексијата на ова име како *nt-*основа, сп. и *Λέωνος*. Во микенскиот има име *re-wo* (KN Xd 766.3), кое може да се интерпретира како *Λέων*, имајќи предвид дека и именката е забележана на плочките во инстр. плур., сп. *re-wo-pi* (PY Ta 708.3), *lleom(p)phil*. Формата *re-wo-te-jo* (PY Ta 722.2), *llewonteyois/*, инстр. плур. од *λεόντειος*, придавка од *λέων*, ја потврдува флексијата со *-t-*. Од примерите во микенскиот се гледа дека именката која е заемка, првобитно имала дигама, сп. акад. *labu*, хебр. *labī*.¹¹⁸

В. Партиципи на *-ων, -ας, -εις*

Во микенскиот грчки партиципите се застапени со мал број форми, како и воопшто глаголскиот систем, пред сè заради административниот карактер на микенските плочки и ограничениот контекст на текстовите.

¹¹⁶ Н. Р., стр. 262, 431; Wathelet, *Traits*, стр. 256, фус. 44

¹¹⁷ DELG II, стр. 580; Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 526; *Wortbildung*², стр. 27. За можноста формата да се објасни како партицип, односно *nt-*основата да се смета за првобитна (од **kréh-e/o-*, „се одликувам“, сп. скт. *śrīṣṭī*) види J. Narten, "Ved. *śrīṣṭī*, гр. *κρείων, κρέων*", *ZVS* 100 (1987), стр. 291 и понатаму.

¹¹⁸ Bartoněk, *Handbuch*, стр. 492.

Оттаму не треба да нè зачудува што форми на ген. синг. досега не се идентификувани. Во ајолските дијалекти, пак од истите тие причини, заради административниот и шематски карактер на натписниот материјал, партиципските форми во ген. синг. ги има во голема мера (види табела I, стр. 55).

Во истиот контекст во кој се јавува *ἄρχων*, во формулата за датирање се јавуваат и други партиципи, со кои се означува некаква функција, на пр. *γραμματεῶν* од *γραμματεύω*, „вршам функција на писар“, сп. *γραμματεύοντος Διοκλείου Διοφάντω Πλαταεῖου* (IG VII 3207, Орхомен), „додека писар е Диокле, син на Диофант од Платаја“. Ваквите партиципи стојат наместо соодветната именка, сп. *γραμματεῦς*, „писар, секретар“ во *ἀγγράφη ἐν στάλαν λίθιναν ... κῆ τὸ ὄψιμου τῶ γραμματεῖου* (IG VII 3172). Партиципите со кои се искажува некаква функција, се од глаголи кои или се деноминативни, т.е. се изведени од соодветната именка што ја означува функцијата, сп. *βοιωταρχέω* од *βοιωτάρχης*, *γυμνασιαρχέω* од *γυμνασίαρχος*, *ταμιεύω* од *ταμίης*, *λειτορεύω* од *λείτωρ* или се коренски, а им соодветствува иста таква именка, сп. *αἰδέω* и *αἰδός*. Генитивите од овие партиципи се среќаваат редовно во бојотскиот и тесалскиот, а на лезбоските натписи има само еден пример, *βασιλεύοντος* (IG XII 2/498) од *βασιλεύων*, парт. од *βασιλεύω* (< *βασιλεύς*). Тоа се должи на формулаичноста на натписите.

Партиципите кои искажуваат некаква функција се редовно во презент. Исклучок е партиципот на аорист *λέξας* од *λέγω* кој вообичаено се јавува на тесалските натписи. Овој партицип е исклучок од другите и по тоа што не соодветствува со именка која искажува функција, туку соодветствува на фраза со глаголска форма во 3 лице на бојотските натписи, сп. *Ἀναξίπποι Μαρσαῖοι λέξαντος* (BSH 59 (1935)37-8/12, Кранон) и *Ἐπιχαρίδας ἔλεξε* (IG VII 505, Танагра).

Кај останатите партиципи кои не искажуваат функција, покрај примерите во презент, има и примери во активен и пасивен аорист, а има и еден пример во перфект. Од морфолошки и фонетски аспект, сите примери на партиципи во ген. синг. ги покажуваат вообичаените особености на ајолските дијалекти.

В1. Партицип на презентот

Кај глаголите со основа на консонант или *-ευ-*, партиципот вообичаено завршува на *-οντος*, во сите три дијалекти,¹¹⁹ сп. бој. *ἀπάρχοντος* (Jeffery 94/7, Теба) од *ἀπάρχω*; *γραμματεύοντος* (IG VII 2827, Хиетос) од *γραμματεύω*; тес. *ταμειύοντος* (IG IX.2/274, Матропол) од *ταμειύω*; лезб. *ἀναγγέλοντος* (IG XII Suppl. 139 (1-57), р. 38, 42, Метимна) од *ἀναγγέλω*; *βασιλεύοντος* (IG XII 2/498, Метимна) од *βασιλεύω*, кај Алкај *δεύοντος* (Alc. F55) од *δέύω*. Повеќето примери се од 3 и 2 в. п.н.е. Но, формата *ἀπάρχοντος* од Теба е забележана на архаичен натпис од кр. на 7/п. на 6 в.п.н.е.¹²⁰ Ова е воедно и најстариот пример на партицип во генитив, на натписите од ајолските дијалекти.

Презентските партиципи од глаголите на *-εω* покажуваат поголеми специфичности. Примери за ген. синг. имаме во бојотскиот и тесалскиот.

Во бојотскиот, тие редовно завршуваат на *-ιοντος* (види табела I, стр. 55), сп. *ἀγωνοθετίοντος* (BSN 79(1955)422-3/3, Акрајфија) од *ἀγωνοθετέω*, „извршувам функција на *ἀγωνοθέτης*, судија на натпревар“, *λοχαγίοντος* (IG VII 2781, Копа) од *λοχαγέω*, „вршам функција на *λοχαγός*, предводник на војничка чета“. Бележењето на *e* пред *a* или *o* со *i* е карактеристично за бојотскиот уште на најраните натписи. Долго време се сметало дека оваа појава има географски ограничувања, односно дека таа е типична за градовите во регионот околу езерото Копа, а дека на југ (во Теспија, Тизба, Хорсија, Платеја) вокалот *e* останува неизменет.¹²¹ Но поновите истражувањата покажуваат дека и покрај тоа што овој феномен е доминантен на север, сепак тој е присутен и во градовите на југ. Всушност, токму најстарите примери за *e > i* се од Теба и Теспија.¹²² Повеќето примери на генитив од партиципите се од северниот регион. Меѓу нив најстариот е од Халијарт, сп. *ἱεραρχίοντος* (BSN 98 (1974)644/2, кр. 5 / п. 4 в.п.н.е.) од *ἱεραρχέω*, а другите се од 3 или 2 в.п.н.е. Само два примери се од јужниот регион, едниот

¹¹⁹ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 221; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 172.

¹²⁰ Jeffery, стр. 92.

¹²¹ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 19; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 41-2.

¹²² Според Вотеро, варијациите во графемите се повеќе ортографски феномен, G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 317-8, сп. и С. Brixhe, "Énergie articulatoire et phonétique béotienne: faits de substrats ou développements indépendants" во *La Béotie antique*, Paris, 1985, стр. 373.

е постар, од првата половина на 4 в.п.н.е., сп. *ἰα[ρ]αρχίοντος* (BCH 50 (1926)401-3/18, Теспија),¹²³ а другиот е од 3 в.п.н.е, сп. *ἰαραρχίοντος* (IG VII 2421, Теба). Тие потврдуваат дека графемата /за ѓ не е исклучиво типична само за градовите на север од Бојотија. Има и еден пример на партицип во Орхомен, сп. *αὐλείοντο* (BCH 98 (1974)200/14) од *αὐλέω*, наместо вообичаеното *αὐλίοντος* каде што се гледа примена на графемата *E/* наместо *I*. Крајното *σ* е испуштено по грешка на писарот.¹²⁴

Во тесалскиот, глаголите на *-εω* имаат атематска флексија во Пелазгиотида и Перајбија, а веројатно и во Хестијотида, додека формите од Тесалиотида покажуваат тематска флексија.¹²⁵ Примерите на ген. синг. од презентскиот партицип го потврдуваат ова (види табела I, стр. 55). Формите од Пелазгиотида и Перајбија имаат атематска флексија, сп. *ἀγορανομέυτος* (IG IX.2/506; IG IX.2/515, р. 3-4, 7, Лариса) од *ἀγορανομέω*, *τολια[ρ]χέντος* (SEG 48/660, Мопсиј) од *τολιарχέω* (= *πολιарχέω*), *ἀρχιττολιарχέντος* (IG IX.2/1233, Фалана) од *ἀρχιττολιарχέω* (= *ἀρχιπολιарχέω*). Единствениот пример кој покажува тематска флексија е на натпис од Тетониј, во Тесалиотида, сп. *ἡλορεοντος* (Jeffery, 99/10) од *ἡλορέω* (= *ὕλωρέω*) и тој е воедно и најстариот пример, од 450/25 г.п.н.е. Формите *τολια[ρ]χέντος* (SEG 48/660, Мопсиј) и *ἀρχιττολιарχέντος* (IG IX.2/1233, Фалана) се специфични по тоа што наместо *πτ* покажуваат *тτ* и *т* (гемината добиена со асимилација и упростена гемината). Имено и двата глагола се сложенки од *πόλις*, а оваа именка во ајолските дијалекти покажува алтернација во почетниот консонант *π/пт*, исто како во хомерскиот, кипарскиот, микенскиот, сп. хом. ген. *πτόλιος* (B811), кип. *po-to-li-se*.

Неколку примери на презентски партицип во генитив сингулар има и од атематските глаголи. Партиципот на глаголот *εἶμι* е потврден преку сложенката *ἄπειμι*, „си заминувам“. Генитивот *ἀπίοντος* го има неколку пати на бојотските натписи, сп. IG VII 506, 518, Танагра и еднаш на лезбоските,

¹²³ Во изданието на Пласар, стои *ἰε[ρ]αρχίοντος*, сп. A. Plassart, "Folles de Thespies, Inscriptions", BCH 50 (1926), стр. 401. Но, според корекцијата на П. Роеш, овој генитив гласи *ἰα[ρ]αρχίοντος*, види *IThesp.* VI/313; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 51 и фус. 29.

¹²⁴ P. Amandry et Th. Spyropoulos, "Monuments chorégiques d'Orchomène de Béotie", BCH 98 (1974), стр. 200.

¹²⁵ Buck, *Dialects*, стр. 123; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 167.

сп. *ἀπίοντος*, IK 5/12, Кима. Формите покажуваат дека партиципот од овој глагол е оформен со аблаутната степен *-ont-* од суфиксот. Би очекувале нулта степен од глаголскиот корен, сп. скт. *yant-*. Но основата **yont-* се развива во ** \acute{o} nt-* па затоа по аналогија со другите форми на *ι-*, преминала во *ῖont-*. Микенските генитиви *a-pi-jo-to*, *a-pi-o-to* од */Amphiōn/* може да значат дека оваа основа веќе е оформена во микенскиот, но може да ја покажуваат и основата ** \acute{o} nt-* (види стр. 42).

Партиципот од глаголот *εἶμι* го имаме како *ἔοντος* еднаш на лезбоските натписи, сп. IG XII Suppl. 139(58-106), Ерес и еднаш на тесалските, сп. IG.IX.2/506, со полната степен **es-* од коренот и суфиксот *-ont-*. Истата формација на ген. синг. е потврдена и во бојотскиот, сп. *παρίοντος*, сп. IG VII 3377, IG VII 3388, Хајронеја, IG VII 3081, Лебадеја итн. со *i < e*, а индиректно и во тесалскиот, преку примерите од именката *τὸ παρόν*, „сегашен момент“, супстантивизиран партицип од глаголот *πάρειμι*, „присутен сум“ сп. *παρεόντος* (IG IX.2/517, р.14, Лариса) (види стр. 41). Во микенскиот нема примери на ген. синг. од партиципот од глаголот *εἶμι*, но примерите во другите падежи, покажуваат само основа *ἔont-*, сп. *a-pe-o* (PY An 18.6), ном синг. м.р., */ape(h)ōn/*; *a-pe-o-te* (KN B 810), ном пл. м.р., */ape(h)ontes/* од *ἄπειμι*.

В2. Партицип на аористот

Партиципот на активниот аорист кај атематските глаголи во генитив сингулар е потврден само во бојотскиот преку неколку примери од глаголите *ἀνατίθηνι* и *ἀποδίδωμι* кои потврдуваат дека суфиксот *-nt-* кај ваквите глаголи се додава директно на коренот, сп. *ἀναθέντος* (BSH 50(1926)391-2/6; 391-2/7, Теспија) и *ἀποδόντος* (IG VII 2724, Акрајфија; IG VII 3172Орхомен).¹²⁶

Примери на генитив од партицип на тематски аорист има на бојотските натписи, сп. *καταλίπόντος* (BSH 60 (1936) 177-180/2A, Теспија) од *καταλίπών*, аорист од *καταλείπω*, „оставам“,¹²⁷ *ἔσσελθόντος* (BSH 61 (1937) 217-235, Теспија + IThesp II/53) од *ἔσσελθών*, партицип од *ἐξέρχομαι*, „излегувам, изминувам“.¹²⁸

¹²⁶ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 226.

¹²⁷ M. Feysel, "Études d'épigraphie beotienne", *BSH* 60 (1936), стр. 179; *IThesp II*, стр. 15, 18.

¹²⁸ Оваа форма според првичното читање гласи [*δij*ἔσσελθόντος, види M. Feysel, "Études d'épigraphie beotienne", *BSH* 61 (1937), стр. 225; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 226. Но, П. Роеш ја корегира во *ἔσσελθόντος*, види *IThesp II*, стр. 12-3.

Партиципот на сигматскиот аорист е потврден со неколку примери во сите три дијалекти и тие не покажуваат други особености, освен оние фонетски особености кои се типични за дијалектите, сп. бој. *σουχωρείσαντος* (IG VII 3172, Орхомен) од *σουχωρέω* (= *συχωρέω*) со \bar{e} пред *s* обележано како *ει*, тес. *λέξαντος* (VCH 59 (1935)37-8/12, Кранон) од *λέγω*, лезб. *ἐπιτάξαντος* (IG XII 2/645, Несос) од *ἐπιτάσσω*.¹²⁹

Партиципот на пасивниот аорист е потврден во сите три дијалекти со примери во ген. синг., бој. *τεθέντος* (IG VII 3172, Орхомен) од *τίθημι*; тес. *συντελεσθέντος* (IG VII 3172, Орхомен) од *συντελέω*; лезб. *καλλάφθε[υ]τος* (IG XII.2/526, Ерес) од *καταλαμβάνω*. Примерите потврдуваат дека долгото *e* се крати пред *-nt-*.¹³⁰ Примерот од Ерес, покажува форма на партиципот со апокопа на *κατα-* и со *-λαβ-*, наместо *-ληβ-*, сп. атич. *καταληφθείς*.¹³¹

В3. Партицип на перфектот

Специфичност на ајолските дијалекти е партиципот на перфектот да се менува како *-nt-* основа. Таков еден пример во ген. синг. има во лезбоскиот, сп. лезб. *κατεληλύθοντος* (IG XII.2/6, Митилена) од *κατέρχομαι*.¹³²

Микенскиот во овој поглед покажува различна ситуација. Иако нема примери на ген. синг. од перфектниот партицип, примерите од другите падежи покажуваат дека во микенскиот овој партицип бил оформуван како во другите грчки дијалекти, со суфиксот **-wos/-us-*, но без денталното проширување, сп. *te-tu-ko-wo-a* (KN L 871b), *te-tu-ko-wo-a₂* (PY Sa 682), */tetukhwoha/* од *τεύχω*, хом. *τετευχώς*.

2.1.5.2. Имиња образувани со суфиксот **-went-/-wont-/-wnt-*

А. Лични имиња

1. *ko-ma-we-to* (KN Ap 618.2; Dk(1)920.a; 931.a; Dv 1272.A; X 9711 е ген. од лично име, кое е потврдено и ном. синг., сп. *ko-ma-we* (PY An 519.10) и во дат. синг. *ko-ma-we-te* (KN C(2)913.2). Веројатно треба да се интерпретира како

¹²⁹ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 181.

¹³⁰ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 190.

¹³¹ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 79, 145, 191.

¹³² Thumb -Scherer, *Gr.Dial. II*, стр. 4, 43, 70, 104; Buck, *Dialects*, стр. 118; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 208.

/Kotāwens/. Во помикенскиот грчки ја имаме соодветната придавка, *κομήεις* „со многу коса, влакнест“ изведена со суфиксот *-FENT-* од *κόμη* „коса, влакна“, сп. кај Хомер *καρη κομόωντες Ἀχαιοί* (В 11), „Ахајците с’убави коси“, ¹³³ а има и лично име *Κομάτας*.¹³⁴

2. *o-we-to* (KN Dm 1184.b) се јавува во синтагмата *o-we-to*, *o-pa*. Зборот *o-pa*, обично оди со генитив, па може да се претпостави дека *o-we-to* е генитив од лично име.¹³⁵ Ако со *-we-to*, е одбележан суфиксот заедно со наставката за генитив *-wentos*, тогаш останува прашање како да се интерпретира *o-*, што би требало да биде коренот од името. Може да се претпостави дека суфиксот е додаден на предгрчка основа. Според П. Хр. Илиевски во крајна линија може да се претпостави дека *o-we-to* е добиено со хаплоглогија од *o-<pa->we-to* (заради повторувањето на слоговите *o-pa* и во именката што следи). Па може да се претпостави ген. од */Olbawens/*, сп. *ὀλβήεις*, *ὄλβιος*, „среќен“ или од */Olprawens/*, сп. *ὄληη*, „кожна кесичка за масло за борење“.¹³⁶

Б. Топоними

За разлика од придавките и личните имиња кај кои образувањето со варијантата **-went-* е добро потврдено како во микенскиот, така и во грчките дијалекти и кај Хомер, кај топонимите во помикенскиот грчки се гледа **-went-*, но не и во микенскиот. Микенските примери упатуваат на аблаутната степен **-wont-* од суфиксот.¹³⁷ На номинативот кој завршува на *-wo*, */-wons/* му одговара генитив на *-wo-to*, */-wontos/*, дат. лок. на *-wo-ti*, */-wonti/*, абл.инстр. на *-wo-te*, */-wontē/*.

¹³³ Хомер, „Илијада“, препев на М. Д. Петрушевски, Скопје, 1982, стр. 45.

¹³⁴ Lejeune, *Mém. II*, стр. 22; Ruijgh, *Études*, стр. 267 и фус. 163; *DELG II*, стр. 561; E. Risch, *Tractata Mys.*, стр. 284; Leukart, *Nomina*, стр. 216, фус. 222; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 238.

¹³⁵ *Documents*², стр. 566; J.L.Melena, *Res Mys.*, стр. 265; P.Hr.Ilievski, *Mykenaïka*, стр. 322, фус. 6.

¹³⁶ P.Hr.Ilievski, *Mykenaïka*, стр. 334 и фус. 47.

¹³⁷ Lejeune, *Mém. IV*, стр. 16-19; Leukart, *Nomina*, стр. 110, фус. 216; M. Meier Brügger, "Episch *μητίετα* (*Zeús*) und das Suffix *-(F)ENT-*", *HSF* 102 (1989), стр. 209, фус. 7. Може да се постави прашањето дали формите со *-wo-* не треба да се интерпретираат како форми со нулта степен од суфиксот, **-wot- < *-wnt-*. Но кај формите кои се секундарно образувани од ваквите топоними, суфиксот се бележи како *-wat-*, сп. *ti-nwa-si-jo*, етник **Thūn-wa-siyos* (<**Thūn-wnt-yos*), види A. Heubeck, "Epikritisches zu den Griechischen Ortsnamen mit dem *-went-/wont-* suffix besonders zu dem namen Phleius", *SMEA* 17 (1976), стр. 130. Кај ж.р. од придавките оформени со овој суфикс нултата степен *-wat-* веќе во микенскиот е ремоделирана во *-wet-*, по аналогија со формите на м. и ср. р.

1. *e-ri-no-wo-to* (PY Eq 213.3) е ген. синг. од топонимот *e-ri-no-wo* (PY Na 106.B), сп. и абл. инстр. *e-ri-no-wo-te* (PY Cn 4.5; Mn 456.8), кој може да се интерпретира како */Erinowons/*. Овој топоним е забележан и во помикенскиот грчки, сп. *Ἐρινεός*, *Ἐρινοῦς* во Дорида, Ахаја. Топонимот е во врска со *ἔρινεός*, „дива смоква“.¹³⁸

2. *se-wo-to* (KN Da 1268). Оваа форма се појавува еднаш во *D* серијата во Кносос. Според контекстот може да се претпостави дека е име на некој сопственик или колектор,¹³⁹ имајќи предвид дека почнува со *s*, веројатно оформено од негрчка основа. Но доколку навистина се работи за лично име во генитив, оформен со суфиксот *-went-/wont-/wnt-*, тогаш ова би бил пример за примена на варијантата *-wont-* и кај личните имиња, а не само кај топонимите во микенскиот.¹⁴⁰ Од друга страна, може да се претпостави дека *se-wo-to* не е лично име, туку топоним оформен со суфиксот *-wont-*, дополнено на претходно наведениот топоним на плочката *qa-ra*.¹⁴¹ Дека ова е така, доказ може да биде формата */se-wo-te* (PY An 233.4), доколку е целосна. Имено, оваа форма се појавува во една листа на луѓе, кои се наброени покрај топоними во аблатив, сп. *a-mi-ni-so* (р. 2), */Amnīsō/*; *ko-tu-we* (р. 3), */Gortuwē/*.

3. Во бојотскиот исто така има еден ген. синг. од топоним, сп. *Ῥπόεντος* (IG VII 4136, Акрајфија) од *Ῥπόεις*, контрахирано *Ῥποῦς*. Топонимот ја содржи придавката *Ῥπόεις* „сочен, полн со сок“, оформена од една именка *Ῥπός* „сок од смоква“, всушност билка што се користела за згругчување на млекото, сп. литв. (пл.) *sakai*, ст.прус. *sackis*, ст.сл. *сокъ* (<**sok^wos*).¹⁴² Бојотската неконтрахираната форма од овој топоним го потврдува присуството на аблаутната степен *-went-* наспроти *-wont-* на микенските плочки.

¹³⁸ *Словарь*, стр. 33; P. Hr. Pievski, *ŽA* 9 (1959), стр. 117; *DELG I*, стр. 371; Lejeune, *Mém. IV*, стр. 19; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 238.

¹³⁹ J. Bennet, *Mykenaiika*, стр. 92, 94; *Interpretation*², стр. 178, 454.

¹⁴⁰ Ова би можело да се објасни ако се претпостави дека личното име е идентично со топонимот. P. Hr. Pievski, *Mykenaiika*, стр. 334.

¹⁴¹ Дополнение на топонимот *qa-ra*, види *Documents*², стр. 582.

¹⁴² *DELG III*, стр. 810; види и *PW XVIII.1*, стр. 812.

В. Придавки

Придавките оформени со овој суфикс се добро забележани на микенските плочки, но примери на ген. сингулар нема.

Три примери на генитив има кај Алкај, сп. *ἀνθεμόεντος* (Alc. Z44.1) од *ἀνθεμόεις*, „цветен“ < *ἄνθεμον*, поетска варијанта за *ἄνθος*, „пупка, цвет“; *ζακρούεντος* (Alc. B2(a)8) од *ζακρούεις*, „многу студен“, сп. *κρούεις* < *κρύος*, „студенило“; *νιφόεντος* (Alc. Z32) од *νιφόεις*, „снежен“ < *νίψ*, „снег“, сп. акуз. *νίφα*. Сите форми го покажуваат завршокот *-οέντος* < **-οFέντος* во неконтрахирана форма. Тематскиот вокал *-ο-* е оправдан само кај *ἀνθεμόεντος*, кај другите два примери таквото образување е секундарно. Примерите од микенскиот покажуваат дека ваквите придавки првобитно се образувале без тематски вокал.

2.1.6. Формите на генитив сингулар од имиња со основа на оклузив во микенскиот грчки и во ајолските дијалекти

Како што може да се види од прегледот прикажан во Табела I (Види стр. 55), сите примери на генитив сингулар од имиња со основа на оклузив и од микенските плочки и од ајолските дијалекти завршуваат на **-os*. Завршокот е добро потврден и кај стари коренски зборови и кај зборови, чиј корен е проширен со суфикс кој содржи оклузив.

Кај коренските именки аблаутни промени во коренот не се забележуваат, па претпоставката за првичен тип на п.и.е. генитив **pd-ós/pd-és* наспроти акузатив **pód-η* од аспект на грчкиот не може да се потврди.

Кај именките со основа на дентал, кои во помикенскиот грчки покажуваат варијации во однос на присуството на дентал во основата, микенскиот преку генитивот потврдува само дентална флексија, сп. *wa-na-ka-to*, */wanaktos/*, *me-ri-to*, */melitos/*, *ko-ru-to*, */koruthos/*, *ti-mi-to*, */Thimistos/*. Личните имиња со втор дел *-αναξ*, кои се чести во лезбоскиот дијалект, исто така преку генитивот го потврдуваат присуството на денталот во основата, сп. *Ἀνδρώνακτος*, *Εὐάνακτος*. Генитивска форма *a-te-mi-to*, */Artemitos/* пак, покажува дека кај именката *Ἄρτεμις*, основата на *-id-*, која може да се види и преку бој. ген. *Ἄρτάμιδος* веројатно е оформена секундарно.

Кај имињата на *-ωνι, -οντος*, примерите на генитив од ајолските дијалекти го покажуваат вообичаениот краток вокал во суфиксот, наспроти долгиот во номинатив. Нултата степен од суфиксот **-nt-*, која првобитно била обележје на генитивот и која сè уште може да се види во санскритскиот, во грчкиот веќе во микенскиот период е заменета со полната степен *-ont-*, сп. *a-pi-jo-to, a-pi-o-to, /Amphi(y)ontos/*.

Слично, кај имињата оформени со суфиксот **-went-/-wont-/-wnt-*, примерите како *ko-ma-we-to, /Komawentos/* потврдуваат дека веќе во микенскиот аблаутот во однос на суфиксот бил изнивелиран, така што наместо очекуваната нулта степен, потврдена во санскритскиот, се појавува полната степен. Кај топонимите, пак во однос на суфиксот, микенскиот се разликува од помикенскиот грчки, во тоа што покажува образувања со полната *-o-* степен. Тоа го потврдуваат и два примера во генитив, мик. *e-ri-no-wo-to, /Erinowontos/* и бој. *Ῥπόεντος*. Оваа бојотска форма и неколкуте примери од придавки кај Алкај, покажуваат неконтрахиран завршок на генитив сингулар, што веројатно има врска со бележењето на гласот *w* како *F* и на помлади натписи напишани со јонски алфабет.

Ајолските дијалекти покажуваат специфичности во однос на презентските партиципи оформени со *-nt-* од глаголи со основа на вокал. Во тесалскиот дијалект примерите на генитив ја потврдуваат атематската флексија на овие глаголи, па вообичаено завршуваат на *-εντος*. Но токму најстариот пример од 5 в.п.н.е. од Тетониј, *ἱλорέοντος* покажува тематска флексија. Во бојотскиот, партиципите од овие глаголи завршуваат на *-ιοντος*, што е графичка презентација на *-εοντος*, која упатува на реален изговор *-yontos* на овој завршок.

Партиципските форми во генитив од глаголот *εἰμί*, во ајолските дијалекти покажуваат образување со полна степен од коренот *έσ-*, што кореспондира во потполност со ситуацијата во микенскиот.

Неколку форми на генитив сингулар во микенскиот, упатуваат на зборови кои во подоцнежниот период не се забележани и од тој аспект се важно сведоштво за грчкиот. Во таа смисла го имаме генитивот *mo-ro-ko* кој

сведочи за употребата на гутуралниот суфикс *-ǵk/g/kh- во категоријата на личните имиња. Во помикенскиот грчки имиња на -ωξ, -οκ/γ/χ-ος не се забележани. Доколку формата *e]-ri-ko* е навистина форма на генитив, тогаш таа сведочи за семантичката поврзаност на именката *ἑλιξ*, „спирала“ и *ἑλίκη*, „врба“ и за нивното мешање.

Табела I
Преглед на формите на генитив сингулар од имиња
со основа на оклузив

микенски бојотски тесалски лезбоски основа

Основи на лабијал				
Лични имиња				
			Πέλοπος	Πελοп-
	Θάροπος			Θαροп-
	Χάροπος			Χароп-
Теоними				
	Χάροπος			Χароп-
Основи на дентал				
Имиња со основа на -t-				
Имиња со суфикс *-t-				
Општи именки				
me-ri-to				/melit-/
wa-na-ka-to				/wanakt-/
Лични имиња				
			Ἀνδρώνακτος	Ἀνδρωναкт-
			Εὐάνακτος	Ευанакт-
Теоними				
a-te-mi-to				/Artemit-/
ti-mi-to				/Thimist-/
Општи именки оформени со суфиксот *-m η -t-				
			ἄγαλματος	ἀγαματ-
	ἀγείματος			ἀγειματ-
			βάματος	βαματ-
			δόματος	δοματ-
			καρύγματος	καρυγματ-
			κτήματος	κτηματ-
	μνάματος			μναματ-
			νομίσματος	νομισματ-
			ονόματος	ονοματ-
		πολιτεύματος		πολιτευματ-
			ψαφίσματος	ψаφисματ-
Општи именки оформени со суфиксот *-tāt-				
			οἰκηιότατος	οἰκηιοτατ-
Лични имиња оформени со суфиксот *-ēt-				
		τούφρονΕτος		Εύφρονηт-
	Κλείτος			Κλείт-
	Κράτειτος			Краτειт-
	ΚράтΕτος			
	Λίλειτος			Лилеит-
	Μένειτος			Μενеит-
	Νόνειτος			Νονειт-
	Ράδειτος			Радеит-
	Φάνε[ι]τος			Φанеит-

Имиња со основа на -d-				
Имиња на -ας, -αδος				
	Λιουσι[ά]δος			Λιουσίας
	Πορπουλιάδος			Πορπουλιαδ-
Имиња на -ις, -ιδος				
Општи именки				
			ἄσπιδος	ἄσπιδ-
			δαΐδος	δαΐδ-
	παιδός	παιδός	παΐδος	παΐδ-
			πάτριδος	πατριδ-
			προφήτιδος	προφητιδ-
Лични имиња				
	Ἄριστογιτίδος			Ἄριστογιτιδ-
			Δαΐθεμιδος	Δαΐθεμιδ-
			Καικοθέμιδος	Καικοθεμιδ-
		Λαμπίδος		Λαμπιδ-
			Λάριδος	Λαριδ-
	Σωτειρίδος			Σωτειριδ-
	Φιλωτίδος			Φιλωτιδ-
	Χαλκίδος			Χαλκιδ-
Теоними				
	Ἄρτάμιδος			Ἄρταμιδ-
Имиња со основа на -th-				
Општи именки				
	ko-ru-to			/koruth-/
Основи на велар				
Имиња со основа на -k-				
Општи именки				
	e-ti-ko		γύναικος	γυναικ-
			κάρυκος	/helik-/
				καρυκ-
Лични имиња на -αξ, -ακος				
	Πύρρακος			Πυρрак-
	Τρίακος			Тριαк-
	Φλόφακος			ФлоФак-
Лични имиња на -ιξ, -ικος				
	to-ro-wi-ko			
		Φοίνικος		Φοινик-
Лични имиња на -ωξ (-οξ)				
	mo-ro-ko			/Mo-ro-k-/
Основи на лабиовелар				
Лични имиња				
	a ₃ -ti-jə-qo			/Aithiyok ^w -/
	do-ro-qo			/Dolok ^w -/

Основи на -nt-				
Имиња со суфикс *-ont-/-ent-/-nt-/-ηt-				
Имиња на -ας, -αντος				
Општи именки				
e-re-ra-to				/elephant-/
Лични имиња				
a-me-ja-to				/A-me-ja-t-/
			Ἐλέφαντος	Ἐλεφανт-
qa-ra-to				/K ^o alyant-/
Придавки				
	παντός	παντός	πάντος	πανт-
Имиња на -ων, -οντος				
Општи именки				
	ἄρχοντας			ἄρχонт-
		παρέοντας		παρεонт-
	συνφέροντος			συνφερονт-
Лични имиња				
a-ri-jo-to				/Amphionт-/
a-ri-o-to				/Amphionт-/
a-re-to-to				/Arethont-/
	Δαμοφάοντας			Δαμοφاونт-
	Δρέκοντας			Δρεκонт-
	Κα[λ]ιφάοντας			Καλλιφاونт-
			Κηλέφοντας	Κλεφонт-
			Λαοκρέοντας	Λаοκреонт-
		Λέοντας		Λеонт-
	Μέδοντας			Μεδонт-
			Παισικρέοντας	Παισικреонт-
			Παρμένοντας	Парμεонт-
			Πολυπέρχοντας	Πолυπερχонт-
			Τιμασικρέοντας	Τιμασικреонт-
			Τιμασίκροντος	
Партиципи на -ων, -ας, -εις				
Партиципи на презентот				
<i>Темајски глаголи изведени од корен/основа на консонант или eu</i>				
	αἰδοντας			αἰδонт-
			αναγορεύοντας	αναγορευонт-
			αναγγέλοντος	αναγγелонт-
	απάρχοντας			απαρχонт-
			βασιλεύοντας	басилеунт-
	γραμματεύοντας			грамматеунт-
	γραμματιδ[δ]οντας			грамматиддонт-
	ιαρειάδδοντας			иарейаддонт-
	καρυκεύοντας			карыкеунт-
		λειτορεύοντας		лейтореунт-
<i>Темајски глаголи изведени од основа на вокал</i>				
	αγωνοθετίοντας			αγωνοθεтионт-
		αγορανομέντος		агораномент-
		ἀρχιπτολιάρχεντος		архиптолиархент-
	αύλιонτος			аулионт-
	αυλείοντο(ς)			
	[β]οιω[τ]αρχίοντας			βοιωтархионт-

		γυμνασιάρχεντος		γυμνασιαρχεντ-
	Φιλαρχίοντος			Φιλαρχιοντ-
	θι[σ]προπίοντος			θιοπροπιοντ-
	ἱεραρχίοντος			ἱεραρχιοντ-
	ἱα[ρ]αρχίοντος			ἱεραρχιοντ-
	ἱππαρχίοντος			ἱππαρχιοντ-
	λοχαγίοντος			λοχαγιοντ-
	πολεμαρχίοντος			πολεμαρχιοντ-
	συνευδοκίοντος			συνευδοκιοντ-
	συνευδοκίοντος			συνευδοκιοντ-
	στραταγίοντος	στραταγείν[τ]ος		στραταγιοντ-
	τολια[ρ]χέντος			τολιарχενт-
		ἡυλορέοντος		ἡυλορεонт-
Ай̄емай̄ски э̄ла̄олу				
	ἀπίοντος		ἀπίοντος	ἀπιονт-
		ἔοντος	ἔοντος	эонт-
	παρίοντος			парионт-
Партиципи на аористот				
Пар̄ӣӣцӣӣ од ай̄емай̄ски аорис̄ӣ				
	ἀναθέντος			ἀναθενт-
	ἀποδόντος			ἀποδонт-
Пар̄ӣӣцӣӣ од асӣзмай̄ски ѡ̄емай̄ски аорис̄ӣ				
	διεσελθόντος			диесеелθонт-
	κατάλιπόντος			каталипонт-
Пар̄ӣӣцӣӣ од сӣзмай̄ски аорис̄ӣ				
		ἀ[π]ιστέλλαντος		ἀπιστελλант-
	δι[ι]αγράψαντος			διαγραψант-
			ἔξαποστέλλαντος	ἔξαποστεлант-
			ἐπιτάξαντος	ἐπιταξανт-
		λέξαντος		леξανт-
	νικάσαντος			νикасант-
		πένψαντος		пемψант-
	συγχωρείσαντος			сυχвореисант-
Партиципи од пасивен аорист				
			καλλάφθε[ν]τος	каллафθενт-
			κυρώθεντος	кыρωθενт-
		συντελεσθέντος		сυντεлесθένт-
			σώθεντος	сωθενт-
	τεθέντος			теθενт-
Партиципи на перфектот				
			κατελήλυθонτος	кателелыθонт-
Имиња оформени со суфикс *-wont/-went/-wēt-				
Лични имиња				
ko-ma-we-to				/Komāwent-/
o-we-to				/O-went-/
Топоними				
e-ri-no-wo-to				/Erinowont-/
	Ὀπόεντος			Ὀποент-
se-wo-to				/Se-wo-t-/
Придавки				
			ἀνθεμόεντος	ἀνθεмоент-
			ζακρούεντος	ζακруоент-
			νιφόенτος	нифоент-

2.2. ГЕНИТИВ СИНГУЛАР КАЈ ИМИЊА СО ОСНОВА НА ЛИКВИД

Имињата со основа на ликвид се главно зборови оформени од основа што завршува на *-r-*. Основите на *-l-* се ретки и не се продуктивни. Во грчкиот има само една именка со таква основа *ἄλς, ἄλος*, „сол, море“. Имињата со основа на *-r-* од друга страна во грчкиот се присутни и како стари коренски именки и како имиња оформени со суфикси кои се продуктивни уште на индоевропско ниво, како на пример суфиксот **-tēr-/-tōr-/-tr-*, што во грчкиот се гледа кај голем број *nomina agentis* на *-τωρ* и на *-τηρ*. И кај овие имиња, исто како и кај другите имиња со основа на консонант, генитивот е одбележан со наставката **-es/-os/-s* и со аблаут во коренот, т.е. суфиксот од основата, како и со варијации во акцентот.

2.2.1. Генитив сингулар кај имиња со основа на *-l-*

Единствената основа на *-l-* во грчкиот е именката *ἄλς*, „сол, море“. Се работи за стар индоевропски корен **sal-*, сп. лат. *sāl*, лет. *sāls*, кој во грчкиот е присутен како коренска именка, а во другите индоевропски јазици се менува како *i*-основа, сп. стирс. *sail*, стсл. *соль*, тох.А, *sāle* или како *d*-основа, сп. гот. *salt*.¹ Оваа именка се менува исто како коренските именки на оклузив и освен промените во акцентот не покажува други особености во својата флексија, сп. генитив *ἄλ-ός* и ном. *ἄλ-ς*, акуз. *ἄλ-α*. Во ајолските дијалекти, на натписниот материјал што беше обработен не сретнавме пример на ген. синг. од оваа именка, но кај Алкај генитивот од оваа именка два пати е забележан како *ἄλος*, во фразите *πολίας κῦμ' ἄλ[ο]ς* (Alc. F3(b)27) и *ἄλος ἐ<κ> πολίας* (Alc. V.1¹10), кои претставуваат реминисценција на хомерското *ἄλος πολιοῖο* (Υ229),² „од сивите бранови морски“.³ Иако како самостојна форма оваа именка не е присутна на микенските плочки, генитивската форма *ἄλος* сепак е потврдена преку

¹ DELG I, стр. 65; Гамкрелидзе - Вяч. Вс. Иванов, *Индоевр. јазык I*, стр. 116, 158, *Индоевр. јазык II*, стр. 674; Chantraine, *Morphologie*, 76; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 282, 304.

² Hamn, *Grammatik*, стр. 45. Голем број стихови на Сапфо и Алкај содржат вакви реминисценции на хомерската епика. Односот на лезбоските поети кон оваа поезија не се сведува само на просто преземање на познати фрази. Во нивно време, веројатно епското пеење било сè уште жива традиција, види Hooker, *Lesbian poets*, стр. 40-41, 78-9.

³ Хомер, „Илијада“, препев на М.Д. Петрушевски, Скопје, 1982.

зборот *a₂-r̥-[]-u-do-pi* (PY Та 642.1), */halo(s)udophi/*, сложенка во инстр. плур. од *άλός* и *ύδωρ* „вода“, сп. помик. *Ἀλοσύδνη*, епитет на Тетида кај Хомер, епитет на Нерейдите кај Аполониј Родоски.⁴

2.2.2. Генитив сингулар кај имиња со основа на -r-

Овие основи биле продуктивни уште во индоевропскиот. Тука влегуваат некои коренски именки од типот *θήρ, θηρός*, општи именки на -*ηρ* и -*ωρ*, именки од ср. р. на -*αρ* и -*ωρ*, кои се делумно стари именки со *r/n*-основи, кои во грчкиот преминале целосно во *r*-основи, сп. *ἄρ, ἄρος* и лат. *vēr*, ст.сл. *весна*. Но најраспространети се имињата оформени со суфиксот **-tēr-/-tōr-/-tr-*, кои во грчкиот се појавуваат главно како *potina agentis* на -*τωρ* и на -*τηρ*, а меѓу именките на -*τηρ* има и една мала група на именки кои означуваат сродство. Иако кај сите имиња од оваа категорија, наставката за ген. синг. е **-os*, сепак, тие од аспект на грчкиот покажуваат неколку различни типови на деklinација. Најспецифична и со најмногу архаични карактеристики е групата именки на -*τηρ*, кои означуваат сродство, бидејќи го има зачувано аблаутот во суфиксот. Така, ген. *μη-τρ-ός* (лат. *mā-tr-is*) < **mā-tr-os*, му се спротивставува на ном. *μη-τηρ* (лат. *mā-ter*, скт. *mā-tā*) < **mā-tēr*, на акуз. *μη-τέρ-α* (скт. *mā-tar-am*) < **mā-ter-η*, на дат.лок плур. *μη-τρά-σι* (скт. *mā-tr-su*) < **mā-tr-su*. Но што се однесува до генитивот сингулар, сведоштвото на грчкиот и латинскиот не се согласува со сведоштвото од индоранската група јазици. Имено, во скт. генитивот завршува на -*ur*, сп. *mā-tur*, кое упатува на првобитно -*r-s*. Необична е форма во која и суфиксот од основата и наставката покажуваат нулта степен. Но ова има потврда и во некои форми од авест., сп. *nar-əš* (од *nar-*, „маж“), а траги има и во германската група јазици, сп. ст.анг. *fead-ur*, ст.скд. *fōdur* (од *pa-ter-*, „татко“).⁵

⁴ Vilborg, *Grammar*, стр. 86, 96; F. Bader, *Acta Mus. II*, стр. 177, 191; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 13, 73; Bartonek, *Handbuch*, стр. 257. Што се однесува до значењето микенската форма според контекстот во кој се јавува може да означува материјал за декорација, аквамарин, вид бесценет камен, сп. *Documents*², стр. 340; Ruijgh, *Études*, стр. 307, фус. 80; Илиевски, *Микенциџиџе*, стр. 193 или пак декорација во вид на морски бранови, сп. *Interpretation*², стр. 345, 410.

⁵ Brugmann, *Grundriß II*, стр. 580-581; Семеренџи, *Введение*, стр. 181. Зилер претпоставува дека формите на **-r-s* можат да се сфатат како форми на аблативот, а формите на **-r-os* како форми на генитивот, види Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 291.

Кај другите групи имиња со основа на *-r-* во грчкиот дошло до нивелирање на падежните форми, така што аблаутот се зачувал кај дел од нив и само делумно, како спротивставување на номинативот (долга степен) и другите падежи (полна степен). Кај именките на *-ηρ*, генитивот на *-ερος* се одликува од номинативот, но не и од другите падежи, сп. ном. *αἰθήρ*, ген. *αἰθέρ-ος*, акуз. *αἰθέρ-α*. Слична е ситуацијата и кај именките на *-τωρ*, сп. ном. *δαῖτωρ*, ген. *δαῖτωρ-ος*, акуз. *δαῖτωρ-α*. Но кај голем број именки дошло до целосно изедначување на флексијата во прилог на една аблаутна степен, така што генитивот тука не се одликува на никаков начин од другите падежни форми, сп. долга степен *ē* кај *θήρ*, ген. *θηρ-ός*, акуз. *θήρ-α*, кај ном. *agentis* на *-τηρ*, сп. ном. *δοτήρ*, ген. *δοτήρ-ος*, акуз. *δοτήρ-α*, долга степен *ō* кај *φῶρ*, ген. *φωρ-ός*, акуз. *φῶρ-α*, нулта степен кај *άνήρ*, ген. *άν(δ)ρ-ός*, акуз. *άν(δ)ρ-α*.⁶

А. Општи именки и теоними

На ајолските натписи има неколку генитивски форми од именките кои означуваат сродство (види табела II, стр. 66). Најстариот пример на натпис од 5 в.п.н.е. е од Тесалија, сп. *πατρός* (Реек, 18, Лариса) од *πατήρ*. Сите други примери се од натписи од 3 и 2 в.п.н.е. Генитивот од именката *πατήρ* како *πατρός* е потврден и на лезбоските натписи, сп. ИК 5/13(I), Кима, но на еден тесалски натпис има и *πατέρος* (IG IX.2/475, Атракс). Генитивот од именката *ματήρ* се јавува како *ματρός* во бојотскиот и лезбоскиот преку теонимот *Δαμάτηρ*, односно *Δωμάτηρ*, сп. *Δάματρος* (Schwyzer 462A, р. 4, 10, 30, 36, Танагра) и *Δωμάτρος* (Alt. Aigai, 41-43, Ајга), а како *ματέρος* во тесалскиот и во бојотскиот, сп. *ματέρος* (IG IX.2/1030, Лариса), *Δαμμάτερος* (Mnemosyne 23 (1970)251-2, Лариса); *Ματέρος* (IG VII 3315, Хајронеја) од *Ματήρ* како теоним. Овие форми со полна степен на суфискот *-ter-* покрај вообичаените поархаични форми на генитив со нулта степен од суфиксот *-tr-*, не се необични бидејќи се среќаваат веќе во Илијада и Одисеја, сп. *πατέρος* (Λ501), *μητέρος* (Т422, Ω466), *γαστέρος* (ρ473).⁷ Очигледно е

⁶ Семеренџи, *Введение*, стр. 181; Chantraine, *Morphologie*, стр. 76-7; Schwyzer, *Gr. Gr. I.*, стр. 567; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 292-3.

⁷ Schwyzer, *Gr. Gr. I.*, стр. 567-8; Chantraine, *Morphologie*, стр. 77-8 и *Gr. hom. I.*, стр. 214-5; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 108 и фус. 113; В. Helly, "A Larisa, bouleversements et remise en ordre de sanctuaires", *Mnemosyne* 23 (1970), стр. 265.

дека веќе во хомерскиот период се јавува тенденцијата да се упрости флексијата во однос на аблаутот и кај оваа категорија на имиња. Варијации во овој поглед се видливи и во поезијата напишана на лезбоски дијалект, сп. *πατρός* (S. I.7) и *πατέρος* (Alc. G2.20).

Именката *χείρ*, *χειρός* < **ghesr-*, сп. хет. *keššar*, лувит. *iššari*, тох. А *tsar*, тох. Б *šar* на тесалските натписи еднаш се јавува во генитив како *χερρός* (Mnemosyne 23 (1970) 251-2, р. 17, 27). Геминатата е нормален третман на групата *-sr-* за ајолските дијалекти и таа е потврдена и во другите падежи, сп. акуз. *χέρρα* (Alc. C I₂₁).⁸

Именката *ἔαρ*, „пролет“ еднаш во генитив се јавува кај Алкај како *ἦρος* (A. Z 44.1). Оваа именка е стара *r/n*-основа, која во грчкиот е забележана само како *r*-основа, сп. стсл. *весна*, скт. *vasantá-*, авест. лок. *vañri* (< **wes-r-/wes-n-*), лат. *vēr* (< **wēs-r-*).⁹

Во групата на стари *r*-основи влегува и именката *άνήρ*, *άνδρός*, „маж“, која има паралела во ерм. *ayr*, ген. *aṛn*, скт. *nár-*, авест. *nar-*, оск. *niir*, келт., гал. *ner-*, алб. *njeri*.¹⁰ Генитивот од *άνήρ*, првобитно гласел **άνρός*, со нулта степен од коренот и полна степен од наставката, но, во грчкиот консонантската група *-nr-* се развива во *-ndr-*, па генитивот станува *άνδρός*.¹¹ Имајќи го предвид аблаутот во коренот и ваквиот развој на *-nr-*, Шантре првичната деклинација на оваа именка во грчкиот ја реконструира како *άνήρ*, *άνέρα*, *άνδρός*, *άνδρί*, *άνέρες*, *άνδρών*, *άνέρες*. Атичкиот ја изнивелирал деклинацијата во прилог на формите со *-νδρ-*. Кај Хомер, покрај старите форми со *-νδρ-* се јавуваат и аналогни образувања со *-νρ-*, па има и ген. синг. *άνέρος* (Г61).¹² Во ајолските дијалекти генитивот од оваа именка е потврден само како *άνδρός*, на бојотските натписи, сп. IG VII 3317, Хајронеја; IG VII 3172, р. 50, Орхомен и кај лезбоските поети, сп. Alc. A.7₅.

Именката *άνήρ* со аблаутната степен *-ανωρ* учествува како втор дел во многу сложени во грчкиот. Голем е бројот на личните имиња

⁸ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 110; *DELG IV*, стр. 1251-2.

⁹ *DELG II*, стр. 308.

¹⁰ Гамкрелидзе - Вяч. Вс. Иванов, *Индоевр. јазык I*, стр. 184, 190, *Индоевр. јазык II*, стр. 802; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 568; *DELG I*, стр. 88; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 287.

¹¹ Lejeune, *Phonétique*, стр. 154; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 212.

¹² Chantraine, *Morphologie*, стр. 78 и *Gr. hom. I*, стр. 214-5.

образувани со овој елемент. Во микенскиот грчки нема примери за деклинацијата на оваа именка, но има многу примери од сложените имиња. Фактот што покрај сложените имиња на *-ανωρ* во микенскиот имаме и имиња со втор дел *-ανδρος*, *-ανδρα*, сп. *ka-wa-do-ro* (PY Eb 976.A, Ep 212.7), */Kalwandros/*, *a-re-ka-sa-da-ra* (MY V 659.2), */Aleksandrā/*, *'Αλεξάνδρα*, потврдува дека групата *-nr-* веќе во микенскиот преминала во *-ndr-*.

Б. Лични имиња

Б1. Лични имиња на *-ανωρ*

На мик. плочки има примери на ген. синг. од три вакви имиња.

1. *a-ta-no-ro* (PY Fn 50.3), */Antānoros/* е ген. од од *a-ta-no* (KN As(2)1520.2), */Antānōr/*, сп. и дат. синг. *a-ta-no-re* (PY Vn 130.7), */Antānorei/*, сложено име, составено од предлогот *άντι* и *άνήρ*.¹³ Името го има и во помикенскиот како *'Αυτήνωρ*, а примери на ген. синг. имаме во бојотскиот, сп. *'Αυτάνωρος* (SEG 3/351, Тизба) и во лезбоскиот, сп. *'Αυτιάνωρος* (IG XII 2/274, Митилена). Бојотската форма на генитивот е потполно идентична со микенската, со првичното *ā*, наместо *η* како во јон.атич. Лезбоските примери пак, покажуваат неапокопирана форма од предлогот *άντι*.

2. *te-ti-ja-no-ro* (PY Vn 1191.1), */Mēstijānoros/* е ген. од *te-ti-ja-no* (PY Ub 1318.3), */Mēstijānōr/*, сложенка од *μήδομαι* и *άνήρ*, сп. помик. хипокористик *Μήστωρ*.¹⁴

3. *o-pe-ra-no-ro* (MY U1 651.5), */Ophelānoros/* е ген. од *o-pe-ra-no* (PY Jn 658.5) */Ophelānōr/* и дат. синг. *o-pe-ra-no-re* (MY Oe 126), */Ophelānorei/*, сложенка од *ὄφελ-*, сп. *ὀφέλλω*, *ὄφελος* и *άνήρ*. Во помикенскиот грчки ова име го има како *'Οφέλανδρος*.¹⁵

4. Во ајолските дијалекти освен *'Αυτάνωρ* (види кај *a-ta-no-ro*), со форми на ген. синг. се потврдени уште имињата *Νικάνωρ*, сп. *Νικάνωρος* (IG VII 2810, Хиетос), *Τουχάνωρ*, сп. *Τουχάνωρος* (IG VII 2721,

¹³ A. Heubeck, "Zu mikenischen Namen und Titeln", *IF* 64 (1959), стр. 120; *Wortbildung*², стр. 64; Бузалковска-Алексова, *Сложеници*, стр. 317, 325, 327; П. Хр. Илиевски „*O-ta₂-no* /=*Orti-ānōr/* и други микенски и хомерски имиња сложени со (-)ānōr, (-)andro(s)/-ra“, *ŽA* 40 (1990), стр. 20 и *Μικенциμια*, стр. 301.

¹⁴ A. Heubeck, "Morpurgo Anna, Musenaeae Graecitatis Lexicon", *IF* 69 (1964), стр. 271; J. L. Garcia-Ramon, *Μυκεναϊκα*, стр. 243; П. Хр. Илиевски, *ŽA* 40 (1990), стр. 21; сп. и *Μεστιάνωρ* од *μέδομαι*, С. J. Ruijgh, "Observations sur la tablette Ub 1318 de Pylos", *Lingua* 16 (1966), стр. 136.

¹⁵ *Словарь*, стр. 51; A. Heubeck, *IF* 64 (1959), стр. 120; *Documents*², стр. 565; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 26; П. Хр. Илиевски, *ŽA* 40 (1990), стр. 21 и *Μυκεναϊκα*, стр. 332, фус. 39; M. Buzalkovska-Aleksova, *Fl. Studia Mys.*, стр. 183.

Акрајфија) на бојотските натписи, Ὑπεράνωρ, сп. Ὑπεράνωρος (Lorenz, 10, Олосон) на тесалските натписи, Γνωσάνωρ, сп. Γνωσάνωρος (IG XII.2/298, Митилена) и Ὀνομάνωρ, сп. Ὀνομάνωρος (IG XII.2/321, Митилена) на лезбоските натписи (види табела II, стр. 66). Освен Ἀντάνωρ, односно Ἀντιάνωρ, другите имиња немаат паралела во микенскиот. Сите примери на ген. синг. го покажуваат елементот -анωρ, како во микенскиот, а не -ηνωρ, како во јон.атичкиот и потврдуваат дека во нивната флексија освен во номинатив, во другите падежи е обопштена полната степен -анωρ.¹⁶

Б2. Други лични имиња

Во микенскиот со примери на ген. синг. се потврдени уште две лични имиња кои се *r*-основи.

1. *e-u-we-to-ro* (PY Jn 750.13), од *e-u-we-to* (PY Jn 750.9), ном. синг., можеби /E(h)uwētōr/, сложенка со прв дел *eu-* и втор дел *ῆτορ*, „срце“, стара именка од *r/n*-основи, сп. ст.з.норд. *æðr*, ст.в.г. *ād(a)ra*, „крвен сад“.¹⁷

2. *ka-to-ro* (KN Do 1054; Dq 438.b; 686.b; L 489), /Kastōros/, сп. ном. синг. *ka-to* (KN Dv 1169.B), /Kastōr/, помик. *Κάστωρ*, хипокористик од *ka-sa-no*, *ka-ta-no* (<*Kast(i)ānōr), сп. *κέκασμαι*, „прочуен сум, славен сум“, скт. *śāśad-*.¹⁸

2.2.3. Формите на генитив сингулар од имиња со основа на ликвид во микенскиот грчки и во ајолските дијалекти

Сите примери од имиња со ликвидни основи и во микенскиот и во ајолските дијалекти, во генитив сингулар завршуваат на *-os и во овој поглед грчкиот се согласува со латинскиот, а не со индоиранската група јазици и со германската, каде што генитивот е со нулта степен и од суфиксот на основата и од наставката.

Еден единствен пример на основа на -l- е именката ἄλς и таа е потврдена во генитив веќе во микенскиот како *a₂-ro-*, /halos/, што кореспондира во целост со помикенското ἄλός забележано и кај Алкај.

¹⁶ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 109.

¹⁷ A. Heubeck, *IF* 69 (1964), стр. 271; P. Hr. Ilievski, *Coll. Mycenaeum*, стр. 138; *Documents*², стр. 547; Leukart, *Nomina*, стр. 280, фус. 367; сп. и /E(h)uwestōr/, види Lejeune, *Mém. II*, стр. 21, фус. 42; *Documents*², стр. 547.

¹⁸ Lejeune, *Mém. II*, стр. 199; N. Maurice, "Analogie et flexion nominale en Grec Mycénien: II Les noms en -(t)er", *Minos* 24 (1990), стр. 150; Leukart, *Nomina*, стр. 77; J. L. Garcia-Ramon, *Mykenaiika*, стр. 242-3.

Од прегледот прикажан во табела II на стр. 66 може да се види дека имињата со основа на *-r-* во ајолските дијалекти се потврдени со повеќе примери од општи именки и лични имиња. Кај именките кои означуваат сродство, а кои најверно го зачувале аблаутот во суфиксот од основата, забележливи се варијации во однос на аблаутната степен на суфиксот, па паралелно покрај форми на *-тр-ος* се јавуваат и форми на *-тер-ος*, сп. *πατρός* (Реек, 18, Лариса) и *πατέρος* (IG IX.2/475, Атракс) од *πατήρ* во тесалскиот дијалект. Единствената именка која е потврдена со форми на генитив сингулар во сите три дијалекти е именката *Δαμάτηρ*. Генитивските форми *Δάματρος* (бој.), *Δαμμάτερος* (тес.), *Δῶματρος* (лезб.) кореспондираат со формите во другите надежи потврдени во ајолските дијалекти. Именката *άνήρ* е забележана само како *άνδρός*, иако веќе кај Хомер го има и генитивот *άνέρος*. Генитивот *χερρός* од именката *χείρ* кој се јавува на еден натпис од Лариса, Тесалија го покажува вообичаениот развој на консонантската група *-sr-* за ајолските дијалекти.

Веќе во микенскиот има поголем број на примери во генитив сингулар од личните имиња на *-ανωρ*, кои кореспондираат со помикенските. Микенските форми на *-a-no-ro* не ни кажуваат ништо за должината на вокалот *o* во основата, но помикенските форми, кои завршуваат на *-ανωρ-ος* потврдуваат дека тој е краток. Во тој поглед ајолските дијалекти не отстапуваат од сведоштвото на другите дијалекти.

2.3. ГЕНИТИВ СИНГУЛАР КАЈ ИМИЊА СО ОСНОВА НА НАЗАЛ

Слично како и кај основите на ликвид и оваа категорија имиња практично се состои од еден тип основи на *-n-*. Основите на *-m-* не се продуктивни ни во рамките на индоевропскиот. Од друга страна основите на *-n-* се присутни и како коренски именки и како имиња оформени со назален суфикс. Значајно место заземаат личните имиња - хипокористици на *-ων*. Наставката за ген. синг. **-es/-os/-s* и тука се додава директно на коренот т.е. основата. Аблаутот е зачуван само во траги во грчкиот јазик.

2.3.1. Генитив сингулар од имиња со основа на *-m-*

Само кај неколку зборови во грчкиот можеме да препознаеме првобитен корен на *-m-*, сп. *χιών, χιόνος* (лат. *hiems, hiem-is*), „снег, зима“; *χθών, χθονός* (сп. и адв. *χάμαι*, прид. *χθαμαλός*), „земја“; *εἷς, ἐνός* (лат. *sem-el*) „еден“. Ваквите имиња во грчкиот целосно преминале во категоријата имиња со основа на *-n-*, но како што покажува микенската форма за INSTR. од бројот *еден*, *e-me /hetē/*, тоа се случило во помикенскиот период. На микенските плочки нема забележано пример на ген. синг. од овој збор. Во материјалот од ајол. дијалекти, еднаш, на натписот AD 2 (1916) 218-19/A2 од Коронеја, Бојотија се јавува формата *ἐνός*, која не отстапува од вообичаеното, има наставка во полна степен *-os* и корен **sem-*, исто така во полна степен.

Меѓу примерите од стари основи т.е. корени на *-m-*, треба да се спомене и именката *δεσπότης*, „домаќин“, за која се верува дека е сложенка составена од *δεσ-* < **dems*, сп. *δόμος*, „дом“ и **pot-*, сп. *πόσις*, „сопруг“. Првиот елемент од сложенката може да се сфати како ген. од една коренска именка **dōm*. Грчката сложенка, со значење „господар на домот“ има идентична паралела во индоиранските јазици, сп. скт. *dām-pati-*, авест. *dāng paitiš*.¹ Ваквата интерпретација упатува на првобитен генитив со нулта степен од наставката за генитив, **-s* и полна степен *e* од коренот. На микенските плочки се јавува една форма *do-po-ta* (PY Tn 316.5) и се смета дека таа кореспондира со помик. *δεσπότης*. Доколку е оваа

¹ Brugmann, *Grundriß* II₂, стр. 580; Семеренџи, *Введение*, стр. 179; DELG I, стр. 266; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 279; Lejeune, *Phonétique*, стр. 139; Szemerényi, *Syncope*, стр. 374.

интерпретација точна, тогаш, тоа би бил показател за постоење на еден ген. **doms* со полна степен *o* од коренот² или **dms* со нулта степен од коренот.³ Но сепак, постојат и други можности за интерпретација на овој микенски збор.⁴

2.3.2. Генитив сингулар од имиња со основа на *-n-*

И кај овие основи слично како и кај основите на *-r-*, првобитно аблаутот во основата т.е. суфиксот од основата бил значајно обележје на различните падежни форми. Но од тој аблаут во повеќето индоевропски јазици останале само траги. Во грчкиот тие се видливи кај една помала група стари коренски именки, кај кои генитивот и другите коси падежи се во полна или нулта степен, а номинативот е во долга степен, сп. ген. *φρεν-ός*, дат. пл. *φρα-σί* од *φρήν* или ген. *άρν-ός* од *άρήν* ли *κυν-ός* од *κύων*.

Се претпоставува дека кај оваа категорија имиња покрај квантитативниот имало и квалитативен аблаут *e/o* во флексијата. На тоа упатува распределбата на именките кои се оформени со назален суфикс, генерално на две групи, именки кај кои се гледа *e* степен и именки со *o* степен.⁵ Во таа смисла, генитивот и другите коси падежи кај именките со назални основи првобитно биле маркирани со *e* степен од суфиксот наспроти номинативот со долга степен на **-ōn* или датив плур. со нулта степен, на **-n-su*. Траги од оваа првобитна состојба има и во грчкиот, сп. *αἰέν* лок. од *αἰών*.⁶ Што се однесува до наставката, индоевропските јазици, главно потврдуваат полна степен *-es* или *-os*, но, староирскиот на пр. сведочи за генитив со нулта степен *-s*, кај именките од ср.р., слично и авест., сп. на пр. *xʷang*, „на сонцето“.⁷ Имајќи го предвид и *δεσπότης* (види стр. 67), може да се претпостави дека и кај основите на назал, слично како

² С. J. Ruijgh, "Le traitement des sonantes voyelles dans les dialectes Grecs et la position du Mycénien", *Mnemosyne* 16 (1961), стр. 206; Gschnitzer, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 130; Илиевски, *Микенцијале*, стр. 224. *Documents*², стр. 541.

³ *Interpretation*², стр. 263; *Documents*², стр. 289.

⁴ *DELG I*, стр. 264; Szemerényi, *Syncope*, стр. 377 и фус. 1; A. Tovar, *Acta Myc. II*, стр. 323.

⁵ Chantraine, *Morphologie*, стр. 80-81. Бидејќи сведоштвото на индоевропските јазици во однос на квалитетот на вокалот кај различни категории именки главно се согласува, може да се претпостави дека веќе во индоевропскиот дошло до изедначување на квалитативниот аблаут во деklinацијата, види Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 289.

⁶ Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 485-6.

⁷ Brugmann, *Grundriß II*, стр. 578-9; Семеренџи, *Введение*, стр. 179.

и кај основите на ликвид (види стр. 60), генитивот во индоевропски рамки бил оформуван и со *-s*, покрај вообиченото *-es* или *-os*.

Најголемиот дел од имињата со назална основа во грчкиот се оформени со назален суфикс, **-ǝn-/ǝn-* или **-mǝn-/mǝn-*, а продуктивна категорија се и имињата оформени со **-wǝn-*. Кај најголемиот дел од имињата е видлив квантитативен аблаут во суфиксот, кој го спротивставува номинативот на другите падежи, сп. *ποι-μέν-ος*, ген. од *ποι-μήν*, *ἄρσ-εν-ος* ген. од *ἄρσ-ην* или *ἡγε-μόν-ος* од *ἡγε-μῶν*, *τέκτ-ου-ος* од *τέκτ-ων*. Кај помал број именки квантитавниот аблаут го нема воопшто, а во целата флексија се обопштил долгиот вокал, сп. *ἄγ-ῶν-ος* од *ἄγ-ῶν*, *τελα-μῶν-ος* од *τελα-μῶν*, *σπλ-ην-ός* од *σπλ-ήν*.

А. Коренски зборови

А1. Општи именки

1. мик. *те-но*, бој. *μεινός*, тес. *μειννός* и лезб. *μῆννος*

На микенските плочки со повеќе примери е потврден генитивот од именката *μήν*, „месец“ како *те-но*, сп. (KN Fr 1.1; 5.1; 7.1; 13.1; 14.1a; 15.1; 16.1; 48.1; Ga 5672.1; Gg 704.1; 7369.1; 8053.1; M 724.1; 1645.1; *sa-ra-nu-wo-te-no* X 999;⁸ PY Fr 1224).

Оваа именка и во микенскиот и во ајолските дијалекти подоцна се јавува типично, заедно со имиња на месеци, во темпорален генитив, во фраза која служи за датирање, сп. *di-wi-jo-jo 'te-no'* (KN Fr 5.1, Кносос) и *μειννός Θύϊοι* (SEG 42/533, Фера), *τῶ Ἀγερρανίῳ μῆννος* (IG XII.2/527, Ерес).

Во микенскиот оваа форма се среќава 16 пати, сите примери се од Кносос, а само еден е од Пил. Во ајолските дијалекти бројот на примерите е далеку поголем (види табела III, стр. 86). Најбројни се примерите, во бојотскиот, 59, заради редовната употреба на формулата за датирање со името на месецот во генитив. Во овој дијалект редовно стои *μεινός*. Формата *μηνός* се јавува спорадично, сп. IG VII 3309, Хајронеја; IG VII 523, Танагра, под влијанието од јон.-атич. којне. Сите примери се од 3, 2 в.п.н.е. Во тесалскиот, четири пати се среќава именката *месец* во генитив. Два пати како *μειννός*, сп. SEG 42/533 Фера, IThess. I/15, Кјериј и два пати како

⁸ Според издавачите на Корпусот на кноските плочки, помеѓу *sa-ra-nu-wo* и *te-no* има лакуна, каде што има простор за интерпункциски знак, види *Corpus Knossos I*, стр. 412.

μεινός, сп. IG IX.2/1229, р. 5, 20, Фалана. Лезбоските натписи, пак ни даваат пет пати μήννος. Освен еден постар пример од 4 в., сп. IG XII.2/6, Митилена, околу 332 г.п.н.е., другите примери се од крајот на 3 в. и почетокот на 2 в.п.н.е. Покрај овие примери, кои се дијалектни, на лезбоските натписи од истиот период, со подеднаков број примери е потврдена и јон.-атич. форма μήνος, сп. IG XII.2/502, р.1, 12, Метимна; IK 5/13(I), Кима.

Именката μήν му припаѓа на најстариот индоевропски вокабулар. Од аспект на грчкиот оваа именка влегува во категоријата коренски именки со *n*-основа. Но и покрај тоа што во германската група јазици таа е потврдена како таква, сп. гот. *mēn-a*, англ.сакс. *mōn-a*, ст.в.г. *mān-o* < **mēn-*, формите на ген. синг. во ајолските дијалекти со гемината *vv* упатуваат на блискост со латинскиот и индоиранската група јазици, сп. лат. *mēns-is*, скт. *mās-*, авест. *māh-*, каде што формите од оваа именка се изведени од корен **mēns-*. Покрај овие две варијанти од истиот корен, во германската група јазици и во балтичката се појавуваат форми кои упатуваат на денгална, односно на сигматска основа, сп. гот. *mēnoþs*, ст.в.г. *mānōt* < **mēnōt-* и лит. *mėniu*, лет. *mēnes(i)s* < **mēnōs-*. Стсл. *месяць* пак, веројатно треба да се сфати како *mēsŋ-*.⁹ Според Гамкрелидзе и Иванов сите овие варијации упатуваат две варијанти **meH-s-* и **me(H)-n-* од коренот **meH-* „мерам“.¹⁰

Интерпретацијата на микенската форма *te-no* претставува проблем во контекст на алтернацијата на завршокот кај имињата на месеците на *-ios*, кои стојат пред неа. Имено, дел од формите завршуваат на *-o*, а дел на *-o-jo*. За да ја објасни оваа алтернација, а имајќи ги предвид формите во другите јазици кои упатуваат на сигматска основа, Е. Риш помислува дека оваа именка првобитно и во грчкиот била со сигматска основа, но со аблаут, ном. **mēnōs*, акуз. **mēnosa*, ген. **mēnsos*. Тогаш, варијациите во формулата со имињата на месеците, можат да се објаснат како алтернација помеѓу ном. и ген. синг. значи таму каде што името на месецот завршува на *-o*, има номинатив */-iyos *mēnōs/*, а таму каде што името на месецот завршува на *-o-jo* има генитив */-iyou(y)o mēn(n)os/*.¹¹ Во прилог на оваа претпоставка тој ја наведува и формата *te-no-e-ja* (PY Ta 642.2), ном. синг.

⁹ DELG III, стр. 696; GEW II, стр. 228; Vaillant, *Gr.comp. II*, стр. 175-6; Sihler, *Comp.Gram.*, стр. 295.

¹⁰ Гамкрелидзе - Вяч. Вс. Иванов, *Индоевр. язык I*, стр. 684, 899.

¹¹ E. Risch, *MH* 16 (1959), стр. 222-3 и фус. 34, сп. и GEW II, стр. 228.

ж.р. /*tēno(h)eyu/*, придавка со значење, „во вид на млада месечина“¹² или „декорирана со месечини“.¹³

Но на микенските плочки има други форми од оваа именка, кои ја потврдуваат флексијата од коренот **mēns-*, сп. акуз. синг. *te-na* (KN E 842.2; Fs 3.B; Gg 717.1), /*tēnal*,¹⁴ лок. синг. во изразот *o-pi-te-ne* (PY An 7.7.8.9.10.11), /*opi tēneil*, „месечно“.¹⁵ А веројатно има и форма во ср.р. ном. синг. од придавка *te-ni-jo-*, изведена од оваа именка, сп. *te-ni-jo* (PY Wa 114), /*tēniyon/*. Што се однесува, пак до формата *te-no-e-ja* Петрушевски има предложено сосема поинаква интерпретација, /*meinōeia/*, ж.р. од придавка со која е означен материјалот од кој е изработена масата, на која се однесува придавката. Името на материјалот е изведено од етник, според местото од кој потекнувал еден одреден вид камен.¹⁶

Проблемот со алтернацијата на завршоците *-o* и *-o-jo* во имињата на месеците, најверојатно нема никаква врска со формата *te-no* и решавањето на овој проблем треба да се бара во контекстот кој овозможува да се употребат два различни завршока од тематска деклинација, покрај една и иста форма од атематска деклинација (За формите на *-o* види стр. 289-291).

Вистинскиот проблем во врска со *te-no*, е како да се интерпретира оваа форма од фонетски аспект. Ајолските форми *μείννος*, *μῆννος* укажуваат на постоење на конс. група и се согласуваат со лат. *mēns-is* < **mēns-*. Микенското *te-no* покажува дека *-ns-* во микенскиот веќе не е *-ns-*, туку веќе преминало во *-sn-*. Дали микенската форма е поблиска до ајолските форми *μείννος*, *μῆννος* (со *-nn-* < **-sn-*)¹⁷ или пак до формата зачувана во другите дијалекти *μηνός* (со *-hn-* < **-sn-*)¹⁸ е прашање на кое микенската ортографија не ни дава одговор.

¹² Илиевски, *Микенцијије*, стр. 193.

¹³ Ruijgh, *Études*, стр. 237 и фус. 16.

¹⁴ Hajnal, *Studien*, стр. 251; N. Maurice, "Analogie et flexion nominale en Grec Mycénien: Le datif-locatif pluriel des thèmes en *-n-*", *Minos* 23 (1988), стр. 133; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 247.

¹⁵ *Documents*², стр. 565; A. Morpurgo Davies, *Res Myc.*, стр. 293; N. Maurice, *Minos* 23 (1988), стр. 133; Hajnal, *Studien*, стр. 252; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 247

¹⁶ M. D. Petruševski, "Menoeja", *ŽA* 15 (1965), стр. 210;

¹⁷ M. S. Ruiperez, *Acta Myc. I*, стр. 157; Garcia-Ramon, *Origines*, стр. 45-6.

¹⁸ Wathelet, *Les Traits*, стр. 205.

А2. Лични имиња

1. *ku-no* (ТН Fq 205.3; 236.5; Gr 150.2). Приредувачите на изданието на новите тебански плочки предложија оваа форма да се интерпретира како ген. плур. *κυνῶν* или евентуално ген. синг. *κυνός* од именката *κύων*, „куче“ и оваа идеја наиде на поддршка кај другите микенолози.¹⁹ Во истата серија се среќаваат и формите *ku-ne* и *ku-si* кои може да се сфатат соодветно како ном. плур. или дат. синг. *κύνες* или *κυνεΐ* и дат. плур. *κυσί*. Што се однесува до значењето, се претпоставува дека тоа се митски животни, на кои им се принесуваат определени жртви. Но според И. Дију можеби е подобро формите *ku-no*, *ku-si* и *ku-ne* да се гледаат раздвоено и да се интерпретираат како лични имиња, *ku-si* како **/Kursis/*, а *ku-ne* и *ku-no* како дат. и ген. синг. од **/Киῶн/*. Овие форми се среќаваат во листи на лични имиња и од тој аспект нивната интерпретација е сосема оправдана. Голем број од микенските лични имиња се всушност имиња на животни. Важен аргумент што може да ја оправда ваквата интерпретација е тоа што на плочката ТН Fq 236.5, *ku-no* е проследено со силабограмата *ju*, а не со идеограмата за брашно, па затоа може да се протолкува како *Κυνός γύς*.²⁰ Во помикенскиот грчки од именката *κύων* се изведени имињата *Κύναξ*, *Κυνίσκος*, *Κυννώ*. Доколку *ku-no* е ген. синг. */Kunos/*, тогаш микенската форма е идентична со помикенската *κυνός*, сп. скт. *śún-as*, ген. од *śunā*.

Б. Имиња оформени со суфиксот **-ōn-/ -ōn-* (**-iōn-/ -iōn-*)

Имињата оформени со суфиксот *-ōn-/ -ōn-* се продуктивна категорија во грчкиот јазик, застапена со голем број примери. Некои од имињата имаат паралели и во другите индоевропски јазици, сп. *τέκτων*, „дрводелец“ и скт. *tákṣan-*, авест. *tašan-*, некои се типични само за грчкиот. Можат да бидат деривации од глаголски корен, сп. *ἀρηγ-ών*, „помошник“ и *ἀρήγ-ω*, „помагам“, а можат да се поврзат и со други именски основи, сп. *στράβ-ων* и *στραβ-ός*, „намигнување, поглед под око“.²¹ Од аспект на аблаутот во

¹⁹ Fouilles I, стр. 196-7, 208, 270. Сп. и Bartoněk, *Handbuch*, стр. 246-7; C. J. Ruijgh, *Mnemosyne* 56 (2003), стр. 224-6.

²⁰ Y. Duhoux, "Les nouvelles tablettes en linéaire B de Thèbes et la religion grecque", *AC* 74 (2005), стр. 10-11, 17; "Animaux ou humains? Réflexions sur les tablettes Aravantinos de Thèbes", *Colloquium Romanum*, Pisa-Roma, 2008, стр. 236, 248.

²¹ Chantraine, *Formation*, стр. 159-160; *Wortbildung*², стр. 56-8; *Reverse Index*, стр. 247-8.

суфиксот овие имиња можат да се поделат во две групи. Имиња кај кои генитивот заедно со другите падежни форми се разликува од номинативот по тоа што има полна степен од суфиксот, сп. $\gamma\epsilon\acute{\iota}\tau\text{-}\sigma\upsilon\text{-}\sigma\omicron\varsigma \leftrightarrow \gamma\epsilon\acute{\iota}\tau\text{-}\omega\upsilon\upsilon$ и имиња кај кои долгата степен од суфиксот се обопштила во целата флексија, сп. $\acute{\alpha}\gamma\kappa\omega\acute{\iota}\nu\omicron\varsigma \leftrightarrow \acute{\alpha}\gamma\kappa\text{-}\acute{\omega}\iota$.

Со додавањето на суфиксот $*\text{-}\acute{\omicron}\eta\text{-}/\text{-}\acute{\omicron}\eta\text{-}$ на основи кои завршуваат на вокал се издвоиле и варијанти на суфиксот проширени со вокал. Суфиксот $*\text{-}\acute{\iota}\acute{\omicron}\eta\text{-}/\text{-}\acute{\iota}\acute{\omicron}\eta\text{-}$ е особено продуктивен во ајолските дијалекти за оформување имиња од типот *Κρονίωι*, со проширување на патронимиците на $\text{-}\acute{\iota}\omicron\varsigma$, кои се типични за овие дијалекти. Со него во голема мера се оформуваат прекари, сп. *Γλαυκ-ίωι* во врска со *γλαυκ-ός*, „сјаен“, покрај *Γλαύκ-ωι*.²²

Б1. Општи именки

На разгледуваниот материјал од ајолските дијалекти има неколку примери на ген. синг.од општи именки оформени со суфиксот $\text{-}\acute{\omicron}\eta\text{-}$, сп. бојотски, *ἀρχιτέκτονος* (Schwyzer, 462A, Танагра) од *ἀρχιτέκτων* и лезбоски, *εἴκονος* (IG XII.2/500, Метимна) од *εἴκωι*, кај кои суфиксот од основата, само во номинативот има долг вокал, а во другите падежи краток. Формата *ἄγωνος* од *ἄγων* е забележана на лезбоските натписи, сп. IG XII Suppl. 122, Ерес. Според една глоса на Хесихиј, оваа именка кај Ајолците имала тематската флексија, сп. *ἄγωνον·τὸν ἄγωνα Αἰολεῖς*.²³ Но, на натписите почнувајќи од 4 в.п.н.е. именката е забележана со 26 примери (според статистиката на Ходо) како атематска.²⁴

Б2. Лични имиња

Во помикенскиот грчки, личните имиња со основа на назал се присутни во голема мера како сложени имиња и како хипокористици. Примери на генитив од имиња на $\text{-}(i)\acute{\omicron}\eta$ имаме и во микенскиот грчки.

1. *ke-do-jo-no* (PY Mb 1386). Фрагментот на кој се јавува оваа форма првично беше класифициран како Ха 1386. Но Ј.Л.Мелена, овој фрагмент го поврзува со фрагментот 1365 и ја класифицира плочката како Mb. Новиот текст гласи *]ke-do-jo-no[]i-jo *146 4* [. ²⁵ Дека ова е лично име во

²² Chantraine, *Formation*, стр. 165; *Wortbildung*², стр. 56-7; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 77.

²³ Ном. *ἄγωνος* е забележан кај Алкај, Z 80, сп. .Hamm, *Grammatik*, стр. 46, 86.

²⁴ Hodot, *Dial. éol*, стр. 110.

²⁵ 63 *Joins*, стр. 378.

генитив ни покажува и зборот *i-jo*, /*hiyos*/, помик. *υῖός*, „син“. На плочката PY Ua 158.1 се јавува формата *ke-do-jo*, која се интерпретира како генитив од *Κέρδος*, хипокористик од сложено име со *κέρδος*, „добивка, корист“, сп. *Κερδιμένης*, *Ἐπικέρδης*, потврден и во помикенскиот,²⁶ или како име во номинатив /*Kerdoyos*/,²⁷ сп. помик. *Κερδοῖος*, епитет на Аполон, забележан во генитив на тесалски натпис, сп. *τὸ ἱερόν τ[οῖ] Ἄ]πλουνος τ[οῖ] Κ[ε]ρδοῖοι* (IG IX.2/512) (види стр. 334). Во помикенскиот има и хипокористик со назална основа *Κέρδων*. Доколку *ke-do-jo-no* е генитив од *ke-do-jo*, тогаш името е со *n*-основа, можеби **Kerdoyōn*/, хипокористик од /*Kerdoyos*/, сп. помик. *Νοίων* и *Νοῖος*, *Εὐπλοίων* и *Εὐπλοῖος*.

2. *tu-wi-no-no* (KN Ga 676.b), можеби е генитив од /*Twinōn*/, *tu-wi-no* (KN Ga (1) 517.b), помик. *Σίνων*, хипокористик, сп. *Σίνανδρος* и *σίνομαι*, „грабнувам, ограбувам, опустошувам“ (< **twin-*).²⁸

3. *po-so-ri-jo-no* (PY Aq 64.7) е ген. од *po-so-ri-jo* (Jo 438 lat.sin.), можеби /*Psoliyōn*/, изведено од *ψόλος* „парча, дим“, сп. исто така *po-so-ro* (PY Jn 601.5; 750.2.3 итн.), /*Psolos*/ или /*Psolōn*/, помик. *Ψόλων*.²⁹

4. *u-po-di-jo-no* (PY Na 105), формата се јавува како дел од топоним оформен со *wo-wo*. Аналогјата со другите форми, лични имиња кои се јавуваат покрај *wo-wo*, сп. *wa-no-jo*, *e-u-ta-re-wo* и др. упатува на тоа дека ова е лично име во генитив сингулар. Може да се интерпретира како /*(H)upodiōn*/, хипокористик од некое име како *Ἵπόδικος*³⁰

5. Во ајолските дијалекти бројот на примерите е далеку поголем (види табела III, стр. 86). Најголемиот дел од примерите се хипокористици. Имаме примери на генитив од имиња кои се кратенки од сложени имиња,

²⁶ H.P., стр. 235-6; Ruijgh, *Études*, стр. 121;

²⁷ DELG II, стр. 519; *Documents*², стр. 552; Lejeune, *Mém. II*, стр. 292, фус. 26 и стр. 293.

²⁸ *Documents*², стр. 588; M. Doria, "Il trattamento dei nessi di dentale + w nel miceneo e nel Greco del I° millennio", *Minos* 8 (1963), стр. 23-4; A. Bartoněk, *Tractata Mys.*, стр. 42 и *Handbuch*, стр. 250; *Dic. Mic. II*, стр. 381. Возможни се и други интерпретации на ова име, сп. *tu-wi-no*, варијанта за *to-wi-no*, /*Thowīnōn*/, *Θοῖνων*, *Θοῖνος* < **ΘοF-ινος*, сп. *θοFός*, „брз“, види *Дојолнение I*, стр. 27 и *Дојолнение II*, стр. 77.

²⁹ *Documents*², стр. 574; *Словарь*, стр. 60; Ruijgh, *Études*, стр. 192; P. Attinger, "Les noms parlants des forgerons mentionnés dans les tablettes Jn de Pylos", *ŽA* 27 (1977), стр. 68 и фус. 86 и 87; *Dic. Mic. II*, стр. 157..

³⁰ Ruijgh, *Études*, стр. 192 и фус. 463; Според Хојбек пак, името може да се сфати како хипокористик од една придавка **upo-dijos*, види A. Heubeck, "Digamma-Probleme des Mykenischen Dialekts", *Sprache* 9 (1963), стр. 199 и "Griechisch-Mykenische Etymologien", *SMEA* 11 (1970), стр. 67; *Dic. Mic. II*, стр. 388; сп. и P. Hr. Iliovski, *Fl. Studia Mys. I*, стр. 302-4.

како на пр. *Κρίτουνος* (ВСН 59(1935)55-6/2, р.1,11, Лариса) од *Κρίτου*, хипокористик од сложено име, сп. *Κριτόλαος*, *Κριτόξενος*; *Ἐροτίωνος* (IG VII 3207, Орхомен) од *Ἐροτίων*, во врска со *ἐρατός*, ајол. *ἐροτός*, сп. и *Ἐρατοσθένης*, *Ἐρατοκράτης* или се изведени од именка или глагол, еден вид прекари, сп. *Μούρτωνος* (ΑΕ(1936)43/220Πα + SEG 3/362, Акрајфија) од *Μούρτων*, сп. *μύρτων*, „млад, феминизиран“ од *μῦρτον*, вид билка и зачин,³¹ *Σιλανίωνος* (Charitonidas, 122, Ерес) од *Σιλανίων*, во врска со *Σιληνός*. Кај ваквите имиња нема аблаут во суфиксот од основата, долгиот вокал е обележје на сите падежи, па и на генитивот.³² Бојотскиот и лезбоскиот долгиот вокал го бележат со *ω*. Во тесалскиот имаме пример каде што вокалот од суфиксот е обележен со *Ο*, на натпис напишан со епихорски алфавет, сп. *Γάστρωνος* (Lorenz, 12, Пелиј) од *Γάστρων*, име добиено според *γάστρων*, *γάστρωνος*, „мешлак, лапач“ од *γαστήρ* „утроба, мев“.³³ Натписот е од надгробен споменик од 5 в.п.н.е., што ја прави формата *Γάστρωνος* воедно и најстарата форма меѓу примерите на ген. синг. од оваа категорија имиња со назални основи. Кај сите други примери од тесалските натписи *δ* е предадено со *ου* или со *ω*. Формите на *-ουνος* датираат од 3 и 2 в.п.н.е., а примерите на *-ωνος* се главно од 4 в.п.н.е. Графемата *ω* покрај вообичаената *ου* за одбележување на *δ* на натписите од 5 до 2 в.п.н.е. не е невообичаена за Тесалија.³⁴

Покрај ваквите хипокористици, меѓу примерите на ген. синг. има помал број сложени имиња, забележани на бојотските и тесалските натписи, чиј генитив завршува на *-ωνος*, со краток вокал од суфиксот. На бојотските натписи, најголемиот дел од примерите се од сложени со втор дел *-υεΐτων*, што во бојотскиот обично се предава како *-γίτων*, сп. *Ἀριστογίτωνος* (IG VII 3304, Хајронеја) од *Ἀριστογίτων*, *Καλλιγίτωνος* (IG VII 3207, Орхомен) од *Καλλιγίτων*. Само еднаш суфиксот од основата носи долг вокал, сп. *Διογίτωνος* (Fossey 1991, ΕΒi55, Κοπα). Натписот датира од крајот на 3 в., почеток на 2 в.п.н.е. На истиот натпис има уште

³¹ *H.P.*, стр. 594, *DELG III*, стр. 724-5.

³² Chantraine, *Formation*, стр. 161; Schwyzler, *Gr.Gr.I*, стр. 487; *Reverse Index*, стр. 247; C. J. Ruijgh, "Les noms en *-won-* (*-āwon-*, *-īwon-*), *-uon-* en Grec alphabetique et en Mycénien", *Minos* 9 (1968), стр. 118; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 76-7.

³³ Lorenz, стр. 102-3; Chantraine, *Formation*, стр. 161; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 77.

³⁴ Blümel, *Aiol.Dial.*, стр. 33-35.

еден пример на ваква сложенка, [Με]νευεΐτωνος од Μενευεΐτων напишан со *ο*. Иститот пример покажува уште една графичка недоследност, *ει* како во другите дијалекти, наместо *ι* како во бојотскиот дијалект, што секако упатува на недоследност кај конкретниот писар во однос на ортографијата, т.е.бележењето на вокалите.

Меѓу примерите го има и генитивот *Φιλόφρωνος* (SEG 3/365, Коронеја) од *Φιλόφρωνι*, кој потврдува дека сложените лични имиња чии втор дел функционира и како самостоен збор или пак целото име функционира и како самостојна именка или придавка, во однос на аблаутот во основата, ги следат простите зборови со кои кореспондираат, сп. *υεΐτων*: *υεΐτωνος*, *φιλόφρωνι* · *φιλόφρωνος*.

Кај личното име *Φιλοσῶν*, кое во генитив на бојотските натписи е потврдено како *Φιλοσῶνος* (IG VII 2466, Теспија), долгиот вокал од суфиксот е оправдан, т.е. е резултат на контракција, бидејќи, името е сложенка од *φίλος* и *σάω* < **σαῶ*. И на тесалските натписи има еден пример на ген. синг. од ваква сложенка, сп. *Ἀνδροσαίουνος* (AE (1932) хр. 17/1, Атракс, кр. на 4 в.п.н.е.) од *Ἀνδροσαίου*. Всушност сложените имиња, со втор дел *-σῶν*, покажуваат варијација во однос на деклинацијата, некои се менуваат како *nt*-основи, а некои како *n*-основи.³⁵ Доколку *-σαῶν* е партицип од глаголот *σάω*, тогаш флексијата со *n*-основа е секундарна. Од друга страна, имињата на *-σαων*, кои се менуваат како *n*-основи може да се сфатат и како хипокористици.

Анализираните примери на ген. синг. од лични имиња во сите три дијалекти покажуваат доследност во поглед на бележењето вокалот од суфиксот. Сепак, во неколку случаи имаме отстапувања. Фактот што името *Στρίμωνι*, на натписот IG XII.2/321 од Митилена го среќаваме во ген. синг. како *Στρίμονος* треба да ни биде индикација дека името во овој случај е идентично со името на реката *Στριμώνι*, *Στριμόνος*, а не дека е хипокористик од сложенка од типот *Στριμόδαρος*.

Интересен е случајот со бојотската форма *Εὐθέρμονος* (BSN 70 (1946) 478-9/5, Теспија) од *Εὐθέρμωνι*, име кое е добиено од сложената придавка *εὐθερμος*, „многу топол“. Генитивската форма забележана на

³⁵ сп. *Πολυσάοντος* (IG VII 2435, Теба) од *Πολυσάωνι*, види *H.P.*, стр. 397.

бојотскиот натпис е воедно и единствениот пример за ова име, кое не е потврдено во другите региони. На истиот натпис се забележани уште неколку форми на ген. синг. од хипокористици, сп. *Μινάσωνος*, *Σώστρωνος*, *Φίλωνος*, *Πράξωνος*, кај кои вокалот од суфиксот е долг. Доколку не се работи за случајна грешка, можеме да кажеме дека писарот името *Εὐθέρων* од некакви причини го доживеал како сложено име кое кореспондира со прост збор од назална основа со аблаут во суфиксот.

Што се однесува до наставката, специфича е формата *Μενούνης* (BCH 94 (1970)161-2, Матропол, втора половина на 2 в.п.н.е.) од *Μένουιν*. Би можело да се помисли дека ова е пример за генитив со аблаутна степен *-εσ* од наставката. Но сепак се работи за поинаков фонетски феномен. И кај други зборови на истиот натпис, има преминување на *ο* во *ε* во краен слог, во допир со дентал, ликвид или полувокал *i*, сп. ном. синг. *Κλίανδρες* (р. 11) наместо *Κλίανδρος*, акуз. синг. *τέν χρόνεν* (р. 4) наместо *τόν χρόνον*.³⁶

БЗ. Теоними

Три имиња на теоними се потврдени во ген. синг. на микенските плочки и во натписите од ајолските дијалекти, Посејдон, Аполон, Хирон.

1. мик. *po-se-da-o-no* и бој. *Ποτιδάωνος*

На микенските плочки со неколку форми во генитив и датив сингулар забележано е името на богот Посејдон, сп. ген. синг. *po-se-da-o-no* (PY Eϰ 36.15),³⁷ дат. лок. синг. *po-se-da-o-ne* (PY Es 645.1; 647.1), *po-se-da-o-ni* (PY Un 718.1) од */Poseidā(h)ōn/*.³⁸ Во помикенскиот формите на овој теоним варираат од дијалект до дијалект во однос на *-σ-*, во однос на *-εi-*, и во однос на контракцијата на *-αω-*, сп. хом. *Ποσειδάων*, во источните дијалекти, јон. *Ποσειδέων*, атич. *Ποσειδῶν*, арк.кип. акуз. *Ποσειδᾶνα* и ген. *Ποσειδᾶνος*, во западните дијалекти, крит. *Ποτειδάωνι*, род., сев.зап.дијал., Фокида, Делфи, ген. синг. *Ποτειδᾶνος*, дат. синг. *Ποτειδᾶνι*, но исто и *Ποσειδᾶνος*, дат. синг. *Ποσειδᾶνι*, лак. *Ποηοιδᾶνι*.³⁹ Освен во јонскиот каде

³⁶ B. Helly, "La convention des Basaidai", BCH 94 (1970), стр. 165-6; Blümel, *Aiol.Dial.*, стр. 47-8; J. Chadwick, *Glotta* 70 (1992), стр. 6.

³⁷ Формата која се јавува на плочката PY Es 649 е грешка (види стр. 385).

³⁸ *Documents*², стр. 574; *Дополнение II*, стр. 67; Vilborg, *Tent.Gram.*, стр. 84; *Wortbildung*², стр. 57 и фус. 50; Leukart, *Nomina*, стр. 212; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 248.

³⁹ Thumb - Kieckers, *Gr. Dial. I*, стр. 115, 117, 162, 177, 253, Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 116, 138; *DELG III*, стр. 930.

што \bar{a} преминува во \bar{e} , па се крати пред вокал, во сите други дијалекти, формата завршува на $-\alpha\omega\nu$ без контракција или со контракција $-\alpha\nu$ т.е. $-\omega\nu$. Дифтонгот oi што се јавува наместо ei и во источните и во западните форми може да е резултат на асимилација со претходното o .⁴⁰

Во ајолските дијалекти, примери на ген. синг. има единствено на бојотските натписи, сп. *Ποτιδάωνος* (Chiron 10 (1980)162/2, Халијарт, втора половина од 5 в.п.н.е.). На уште еден натпис, од 5 в.п.н.е. од Теспија, се среќава и формата *Ποτειδάωνος* (TThesp. VI/316).⁴¹ Во тесалскиот има дат. синг. *Ποτιδάωνι* и *Ποτειδουни*, но како лично име се јавува *Ποσειδων*, за лезбоскиот има во Пергамон, Мала Азија, дат. синг. *Ποτοιδωνι*, а поетски *Ποσειδων* (Alk. Z10).⁴²

Микенската форма на генитивот *po-se-da-o-no*, /Poseidā(h)ōnos/ е најблиска до хомерската форма *Ποσειδάων*, *Ποσειδάωνος*. Оваа форма исто така дефинитивно покажа дека во завршокот $-\alpha\omega\nu$ го нема суфиксот $-won$, односно дека коринтската форма *Ποτειδάωνος* е некое аналогно новообразување според другите имиња на $-\omega\nu$. Начинот на кој се напишани микенските форми со $-a-o$ упатува на сигма меѓу двата вокала и веројатно со тоа се потврдува етимологијата на Кречмер, дека овој теоним значи „Господар на земјата“, $*Ποτει-$, стар вокатив од $πότις$ „господар, стопан“ и $*δας$, „земја“, сп. *Δα-μήτηρ*.⁴³ Бојотското *Ποτιδάωνος*, *Ποτειδάωνος* без асибилација на t пред i е поблиско до дорските форми.

2. бој. *τΟπολωνος* и тес. *Ἀπλουινος*

Името на богот Аполон се среќава повеќе пати во генитив на бојотските натписи. Најстарите примери се од првата половина на 6 в.п.н.е. и од почетокот на 5 в.п.н.е., сп. *[hι]αρος τΟπολωνος* (Ducat 416/263,

⁴⁰ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 138.

⁴¹ Во најновото електронско издание на корпусот од Теспија на П. Рош текстот од овој натпис гласи *τΟ Ποτειδάωνος hierós*, сп. *TThesp. VI*, стр. 31 (претходно издание *AE* (1899/64), види и Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 43; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 61, 254.

⁴² Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 43, 53, 94, 106; *DELG III*, стр. 930; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 61.

⁴³ *DELG III*, стр. 931; . Можно е елементот $*dā$ да не е од индоевропско потекло, види, Илиевски, *Μικενциυίη*, стр. 226, Ruijgh, *Études*, стр. 203, фус. 517; L. R. Palmer, *Res Mus.*, стр. 354 и понатаму. Сосема поинаква етимологија предлага Хојбек, според која првиот дел од сложенката е лок. *potoi-/potei-* од $*pṛtos$, *poti-* од $*pṛntēs$, *pṛtós* < $*pent-/pont-/pnt-$ „оди“, сп. грч. *πόντος*, „морски пат“, а вториот дел е во врска со $*dens-/dṛs-$, сп. грч. *δαῖναί*, *δίνα*, *διδάσκα*. Значењето на името во тој случај би било „оној кој е вешт, опитен во патување (по море)“, види А. Neubeck, "Poseidon", *IF* 64 (1959), стр. 233 и понатаму. Доколку се прифати оваа етимологија, тогаш варијациите во вокалот *ei/oi/i* би можеле да се сметаат за аблаутни варијации.

Акрајфија) и *τΟπολλΟνος η[ι]ερον* (BCH 46 (1922)292/173, Теспија). И во двата случаја има краза со генитивот од членот, *τᾶ*, сп. и дат. синг. *τΟπολλΟνι* (IG VII 2732, Акрајфија).⁴⁴ На подоцнежните натписи од втората половина на 3 в.п.н.е. генитивот гласи *᾽Απόλλωνος*, сп. IG VII 3407, Хајронеја, IG VII 3207, Орхомен итн.⁴⁵ Во тесалскиот, на четири натписи од Лариса, седум пати се среќава генитивската форма *᾽Απλουνος*, сп. IG IX.2/517, р. 22, 43; BCH 59 (1935) 55-6/2; IG IX.2/512, р. 19, 31; *Mnemosyne* 23 (1970) 251-2, р. 12, 32. Натписите се од 3 и 2 в.п.н.е.⁴⁶

Во западните дијалекти, се типични форми со *ε* вокал, сп. лак. *᾽Απέλον*, арг., крит. ген. *᾽Απέλλωνος*, но уште од најстаро време ги има и формите со *ο* вокал, сп. лак. ген. *᾽Απόλονος*, дат. *᾽Απόλονι*, крит. акуз. *᾽Απόλλωνα*.⁴⁷ Во источните дијалекти иако се типични формите со *ο* вокал, има и форми со *ε* вокал, сп. памф. *᾽Απέλωνα*, кип. дат. *᾽Απείλονι*, јон. во лични имиња, сп. ген. *᾽Απέλλιος*.⁴⁸ Варијациите со едно или две *l* се јавуваат уште од најстаро време во сите дијалекти. Формите со вокалот *ε* ги има во другите дијалекти, но не и во ајолските. Тесалските форми без вокал од типот *᾽Απλουν*, можеби може да се сфатат како синкопирани форми, сп. *Λασσαίοι* наместо *Λαρисαίοι*, или *᾽Αστόμαχος* наместо *᾽Αριστόμαχος*.⁴⁹ Но сепак без јасно утврдена етимологија на зборот,⁵⁰ начинот на кој тесалското *᾽Απλουν* е поврзано со *᾽Απέλλων*, *᾽Απείλων* и *᾽Απόλλων* е сепак отворено прашање.⁵¹

⁴⁴ A. Plassart, *BCH* 50 (1926), стр. 388.

⁴⁵ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 254.

⁴⁶ Thumb - Kieckers, *Gr. Dial. II*, стр. 57, 72; W. Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 254.

⁴⁷ Thumb - Kieckers, *Gr. Dial. I*, стр. 87, 132, 162, 178.

⁴⁸ Thumb - Kieckers, *Gr. Dial. II*, стр. 162, 191, 281.

⁴⁹ E. Fraenkel, "Zur griechischen Wortforschung", *Glotta* 35 (1956), стр. 82-84; A. Heubeck, "Noch einmal zum Namen des Apollon", *Glotta* 65 (1987), стр. 181; J. L. García-Ramón, *Studies Chadwick*, стр. 195; J. Chadwick, *Glotta* 70 (1992), стр. 3.

⁵⁰ Можеби потеклото на ова божество е од Мала Азија, види *DELG I*, стр. 98; L. R. Palmer, *Res Mys.*, стр. 362. В. Буркерт го поврзува името на Аполон со формата *᾽πέλλαι* која се јавува во западните дијалекти, а веројатно означува некаков празник и со месецот *᾽πελλαῖος* (види W. Burkert, "Apellai und Apollon", *RhM* 118 (1975), стр. 8 и натаму; A. Heubeck, *Glotta* 65 (1987), стр. 180-182). Некои микенолози гледаат во формата *[pe-ro₂-]* (KN E 842.3) датив *a-pe-ro₂-ne*, што би било потврда дека основата на теонимот е *᾽Απελυο-* (сп. C. J. Ruijgh, *Études*, стр. 274; A. Heubeck, *Coll. Mysenaeum*, стр. 246). Но реконструкцијата на мик. форма не може да се смета за сигурна, а врската на теонимот со именската форма *᾽πέλλαι* не го разјаснува до крај прашањето на етимологијата.

⁵¹ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 59; L. R. Palmer, *Res Mys.*, стр. 361-2. Во таа смисла и претпоставката на Бак, дека тука станува збор за аблаут е исто така хипотетичка, види Buck, *Dialects*, стр. 46.

3. Χέρρωνος

Името на богот *Χείρων*, кај Алкај е забележано во генитив како *Χέρρωνος* (Alc. B 10.9). Овој теоним е во врска со именката *χείρ*, *χειρός*, „рака“. Геминатата во теонимот кореспондира со геминатата кај именката, сп. акуз. *χέρρα* (Alc. C I₂₁), ген. *χερρός* (Mnemosyne 23 (1970) 251-2, p. 17, 27).⁵²

В. Имиња оформени со суфиксот *-тѐп-/тѓп-

Од имињата оформени со овој стар индоевропски суфикс⁵³ во грчкиот најзастапени се имињата на *-μων*, *-μονος*, кај кои суфиксот се јавува како долга степен во номинативот и како полна степен во генитивот и во другите падежи. Тоа се главно ном. *agentis* кои се изведени од глаголки корен, сп. *γνώμων* „познавач“ и *γῆγνώσκω*, „дознавам, знам“. Кај мал број имиња суфиксот се провлекува во целата флексија во долга степен, сп. *λειμώνος* ↔ *λειμών*. Имињата на *-μην*, *-μενος* или *-μην/-μηνος* ги има во многу помал број.⁵⁴

В1. Општи именки

Примери на генитив од општи именки оформени со суфиксот *-тѐп-/тѓп- има на микенските плочки.

1. *po-te-no* (PY Ea 782), */poimēnos/* е ген. од *po-te* (KN Am(2)821.2; PY Ae 134), */poimēn/*, дат. синг. *po-te-ne* (PY Ea 439.1), */poimenei/*, како апелатив во целост кореспондира со помик. *ποιμήν* „овчар“. Се употребува и како лично име, сп. KN Dd 1376.B.⁵⁵

2. *a-ke-re-to-no* (KN V 865.2.4). Оваа форма можеме да ја поврземе со *a-ke-re-to*, ном .синг. (KN Uf 838), што може да биде *ἀγρέμων* „ловец“ (< *ἀγρέω*, „ловам, земам“)⁵⁶ или пак означува некаква административна функција, во врска со глаголот *ἀγρέω*, мик. 3 л.синг. *a-ke-re-se*. Палмер ја споменува глосата на Хесихиј, во која тој нè известува дека овој збор кај Ајсхил во трагедијата „Мирмидонци“, значи *ἐπιμήριος*, „свештено лице

⁵² DELG IV, стр. 1252; Hamm, *Grammatik*, стр. 22, 84.

⁵³ Историски гледано во оваа група имиња влегуваат и имињата во ср.р., на *-μα* кои го содржат всушност суфикст *-men-/mon- во неговата нулта степен *-m̥-. Но од аспект на грчкиот овие имиња се дентални основи, бидејќи нивната основа се проширила со дентал *-t-*. Затоа тие се обработени кај денталните основи (види стр. 23-4).

⁵⁴ Chantraine, *Formation*, стр. 170-174; *Wortbildung*², стр. 51-3; *Reverse Index*, стр. 216.

⁵⁵ Lejeune, *Mém. I*, стр. 129, 175, *Mém. III*, стр. 84; N. Maurice, *Minos* 23 (1988), стр. 134; Илиевски, *Микенцијџе*, стр. 116, 118; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 247.

⁵⁶ *Documents*², стр. 529; Vilborg, *Grammar*, стр. 83; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 246.

што принесува месечна жртва“, сп. *Αἰσχύλος δὲ Μυρμιδόνιν ἀγρεμόνα τὸν ἐπιμήριον*.⁵⁷ Контекстот во кој се јавува формата *a-ke-re-mo-no* повеќе упатува на тоа дека овој збор би можел навистина да означува некаква функција. Имено, на плочката покрај топонимот, стојат и зборовите *ko-re-te* и *po-ro-ko-re-te*, кои се апелативи што означуваат административна функција, сп. (p.2) *ru-ki-to*, / *a-ke-re-mo-no* I X (p.3) *qa-ra / ko-re-te* *258 I X (p.4) *qa-ra / a-ke-re-mo-no* I X (p.5) *qa-ra / po-ro-ko-re-te* I X. Тоа што *ko-re-te* и *po-ro-ko-re-te* стојат во номинатив не мора да биде индикација дека формата *a-ke-re-mo-no* не е генитив, односно дека и таа мора да биде во номинатив.⁵⁸ Возможно е фразите со *a-ke-re-mo-no* да искажуваат еден однос, а фразите со *ko-re-te* и *po-ro-ko-re-te* друг однос.

В2. Лични имиња

Неколку примери на вакви имиња има забележано на бојотските и на тесалските натписи. Сите примери покажуваат полна степен од суфиксот, *-μων*-. На натписот IG VII 522 од Танагра го има генитивот *Μνάμονος* од *Μνάμωνι*, име добиено од придавката *μνήμων*, која е во врска со глаголот *μémνημαι*, сп. и *μνήμα*, бој. *μνᾶμα*.⁵⁹ Истиот збор практично го има и во сложеното име *Ἱερομνάμων* забележано во генитив во Тесалија, сп. *Ἱερομνάμονος* (REA 66(1964)313, Кранон). Во однос на аблаутот во суфиксот овие лични имиња кореспондираат со придавката.

Генитивот *Ἀγείμονος* (IG VII 2819, Хиетос) е од името *Ἀγείμωνι*, кое така како што е напишано со *α* и со *ει* како графема за *ē*, може да се доведе во врска со именката *ἄγεια*, „воена дивизија“, сп. ген. *ἄγείματος* (BSN 50 (1926) 396-9/16, Теспија) (види стр. 24) и *ἡγέομαι*, „предводам“, лат. *sāgio*, „насетувам“; гот. *sokjan*, „барам“.⁶⁰ Оваа генитивска форма е единствената потврда за ова лично име во бојотскиот дијалект. Во другите региони, тоа гласи *Ἀγῆμωνι*, ген. *Ἀγῆμονος* (IG XII.3/1664.2; IX.1(2)/384.1). Нема именка или придавка на *-μων*, *-μονος* со која може да се поврзе. Можеби аблаутот во основата е по аналогија со именката *ἡγεμών*, сп. и лично име *Ἥγεμών*.

⁵⁷ *Interpretation*², стр. 88.

⁵⁸ На пр. sc. plena за *a-ke-re-mo*, *ἀγρέμωνι*, види L. M. Sportello, "A proposito di alcuni nomi di mestiere micenei", *SMEA* (1990), стр. 354.

⁵⁹ *H.P.*, стр. 319; Chantraine, *Formation*, стр. 172.

⁶⁰ *H.P.*, стр. 513, *DELG II*, стр. 405-6.

Слична ситуација има и кај името *Φιλήμων*, потврдено неколку пати на бојотските натписи во генитив како *Φιλήμονος* (IG VII 3389; IG VII 3314, Хајронеја; BCH 99 (1975) 83-7, Копа). И во другите региони ова име има флексија со краток вокал во косите падежи, сп. *Φιλήμονος* (IG VII 3314.2). Бехтел го доведува во врска со глаголската именка *φίλημα*, „бакнеж“.⁶¹ Краткиот вокал во суфиксот покажува дека името може да биде директно изведено со суфиксот *-mon-* од глаголот *φιλέω*, во ајол. дијалекти *φίλλημι*, „љубам“.

Г. Имиња оформени со суфиксот *-wǝn-

Во грчкиот има една помала група на лични имиња, теоними, етници, апелативи кои се оформени со суфиксот *-wǝn- (*-ā-wǝn-*, *-ī-wǝn-*), во голема мера од предгрчки основи. Суфиксот сепак има паралела во индоиранските јазици, што потврдува дека тој треба да се смета за индоевропски, а првобитно алтернирал со *-wer-, сп. м.р. *πίων* < **πί-Fων*, скт. *pī-van*, ж.р. *πίειρα* < **πι-Fερ-υα*, скт. *pī-var-ī*.⁶² Имињата оформени со овој суфикс покажуваат аблаут во основата, долга степен во номинатив, наспроти полна степен во другите падежи, сп. ген. *πίονος* наспроти *πίων*, *Ἀλκμάονος* наспроти *Ἀλκμάων*.

Г1. Лични имиња

Категоријата лични имиња оформени со овој суфикс е добро застапена во микенскиот грчки. Неколку примери има и во ген. синг.

1. *a-tu-ta-wo-no* (PY Jn 431.26), */Amuthāwonos/* е ген. од *a-tu-ta-wo* (PY Nn 831.7; TH Ug 9), */Amuthāwǝn/*, лично име, сп. помик. *Ἀμυθάων* (Хомер, λ 259), *Ἀμυθέων* (Демостен, 57.37, Херодот), *Ἀμυθᾶν* (Пиндар). Името е изведено од предгрчка основа.⁶³

2. *a-re-ku-tu-ru-wo-no* (PY Es 644.2), */Alektrowonos/* е ген. од *a-re-ku-tu-ru-wo* (PY An 654.8; Es 650.2), */Alektrowǝn/*, дат. синг. *a-re-ku-tu-ru-[wo]-ne* (PY Es 649.1), */Alektrowonei/*. Микенските форми веројатно кореспондираат со *Ἀλεκτρωών* < *ἀλεκτρωών* „петел“, со *ǎ*, иако во помикенскиот има и

⁶¹ H.P., стр. 511.

⁶² Reverse index, стр. 248; C. J. Ruijgh, *Minos* 9 (1968), стр. 110; *Wortbildung*², стр. 57, 62.

⁶³ C. J. Ruijgh, *Minos* 9 (1968), стр. 112, 135; *Documents*², стр. 531; *Wortbildung*², стр. 57; П. Хр. Илиевски „Придонес на микенскиот грчки кон интерпретацијата на хомерски лични имиња“, *ŽA* 34 (1984), стр. 51.

варијанта *Ἠλεκτροών* со *ā*.⁶⁴ Јасно е дека *ἄλεκτροών* треба да се поврзе со основата **a₂l-ek-*, сп. *ἄλέξω*, *ἄλέκτωρ*, *ἄλεκτρον*, а што се однесува до суфиксот Рејх предлага варијанта *-ион-*, која се јавува ако претходно следи консонантска група, а во грчкиот е забележана уште кај неколку други зборови, сп. *ἄλκυών*, *Κερκυών*, *Γηρυών*.

3. *e-ke-ra₂-wo-no* (PY An 610.13) е ген. од *e-ke-ra₂-wo* (PY Un 718.2), сп. и *e-ke-ra₂-wo-ne* (PY An 724.5). Уште веднаш по дешифрирањето на линеарното Бе писмо предложено е ова име да се интерпретира како */(H)ekhelāwon/*, сложенка од *ἔχω* и *λάος*.⁶⁵ Но силабограмата *ra₂* алтернира со *ri-ja*, така што јасно е дека со таа силабограма се означува консонантската група *-ry-* или *-ly-*. Ако формата *Jke-ri-ja-wo* (PY Qa 1292) се реконструира како *e-ke-ri-ja-wo*, тогаш пример за ваквата алтернација има и кај името *e-ke-ra₂-wo*.⁶⁶ Во тој случај, ова име завршува на *-ιαῶν*,⁶⁷ што ја прави интерпретацијата */(H)ekhelāwon/* невозможна.⁶⁸ Затоа, за првиот дел од овој збор *e-ke-r-* треба да се бара друго решение.⁶⁹

4. *pi-ri-ta-wo-no* (PY En 467.5), можеби е */(Plinthāwonos/*, ген. од */(Plinthāwōn/*, сп. *pi-ri-ta-wo* (PY Eo 371.B) веројатно ном. синг. наместо ген. синг., изведено од *πλίνθος* „керамида“, *Πλίνθας*, *Πλίνθιος*.⁷⁰

Д. Имиња со суфикс **-n-*

Како назална основа се менува и неопределената и прашална замена *τις* (*τίς*). Генитивот *τινος* е потврден неколку пати на бојотските и лезбоските натписи, сп. Schwyzer, 462A, Танагра; IG XII Suppl.2;

⁶⁴ С. J. Ruijgh, *Minos* 9 (1968), стр. 153-4 и *Études*, стр. 207, фус. 543; *Interpretation*², стр. 26, 77; *DELG I*, стр. 58; *Wortbildung*², стр. 56; Р. Нр. Iliievski, *Coll. Mycenaean*, стр. 137; А. Bartoněk, *Fil. Studia Mys.*, стр. 125 и *Handbuch*, стр. 249.

⁶⁵ Дојолнение II, стр. 46; А. Heubeck, *IF* 64 (1959), стр. 121; Vilborg, *Grammar*, стр. 141.

⁶⁶ Lejeune, *Mém. IV*, стр. 209.

⁶⁷ Lejeune, *Mém. III*, стр. 146, фус. 36; Ruijgh, *Études*, стр. 198.

⁶⁸ Според Лојкарт името сепак може да се објасни како сложенка од *ἔχω* и *λάος*, ако се претпостави експресивна гемината, сп. **Eχελλάῶν* < **Eχέλλας* < **Eχέλαος* (види А. Leukart, *Μικραϊκα*, стр. 391-3 и Bartoněk, *Handbuch*, стр. 249) и ако формата *e-ke-ra-ne* (дат. синг.) која се јавува на плочката PY Un 219.1 се сфати како грешка за *e-ke-ra-wo-ne*, значи варијанта на *e-ke-ra₂-wo-ne*, со која се докажува дека силабограмата *ra₂* може да се интерпретира и како *-rr-*, *-ll-*. Ова е возможна претпоставка, но сепак не ја објаснува алтернацијата *e-ke-ra₂-wo* / *le-ke-ri-ja-wo*.

⁶⁹ */(E)kheleliāwōn/*, види *Documents*², стр. 542; **Eυερυάῶν*, Н. Mühlestein, *MH* 22 (1965), стр. 161, фус. 34 (види *Dic. Mic. I*, стр. 211).

⁷⁰ М. D. Petrushevski, *ŽA* 9 (1959), стр. 230; Р. Нр. Iliievski, "Non-greek inflexions or scribal errors in the mycenaean texts", *ŽA* 15 (1965), стр. 51. и *Μυκηναικῶν*, стр. 338-9; *Documents*², стр. 572; *Dic. mic. II*, стр. 125, сп. и **Φιλισταῶν*, хипокористик од *Φιλισταγόρας*, сп. *pi-ri-to-jo*, ген. синг. од *Φίλιστος*, *pi-ri-ta*, *Φιλίστα*, види С. J. Ruijgh, *Minos* 9 (1968), стр. 134.

IG XII.2/18, Митилена. Назалната основа кај оваа замена се развила секундарно од акузативот, сп. *τινα* < **τιν-α*. Наспроти генитивската форма *τινος*, кај Хомер е потврдена архаичната форма *τέο* < **k^we-so*, ст.сл. *че-со* и гот. *hui-s*, која контрахирана се среќава и во јонскиот, како *τεῦ* и во атичкиот, како *τοῦ*.⁷¹ Овие форми не се присутни на натписите од ајолските дијалекти. Но контрахирана форма од генитивот *τέο* можеби е потврдена во поезијата на Сапфо, индиректно преку општата и неопределена замена, сп. *ῥττω* (S.16.3-4.) (види стр. 324).

2.3.3 Формите на генитив сингулар од имиња со основа на назал во микенскиот грчки и во ајолските дијалекти

Примерите од микенскиот период и од ајолските дијалекти редовно завршуваат на *-ος*, како и во другите грчки дијалекти. Сепак сложенката *δεσπότης*, со прв дел *δεσ-* < **dems-*, генитив, упатува на тоа дека и во грчкиот има траги, како и во некои други индоевропски јазици, од поинакво образување на генитивот кај назалните основи, со нулта степен од наставката.

Генитивската форма *Μειούνης* од *Μένων* забележана во Матропол, Тесалија не е показател за примена на полна степен *-es од наставката за генитив, туку претставува фонетски феномен, преминување на *ῶ* во *ῆ*, типичен за областа Хестијајотида.

Микенскиот генитив *me-no* се согласува со помикенското *μεινός, μῆνιος* во однос на назалот од основата, генитивот *ku-no* со *κυνός* во однос на аблаутната степен од коренот.

Во случајот на името на богот Посејдон, микенската и бојотската генитивска форма, *po-se-da-o-no* и *Ποτειδάονος, Ποτιδάονος* покажуваат идентична боја на вокалот *e*, која во другите грчки дијалекти може да биде и *o*, а се разликуваат во однос на третманот на *t* пред *i*.

Генитивските форми *Ἀπόλωνος* и *Ἀπόλλωνος* на бојотските натписи и *Ἄπλουνος* на тесалските натписи кореспондираат со другите падежни форми од овој теоним потврдени во бојотскиот и тесалскиот дијалект.

⁷¹ Chantraine, *Morphologie*, стр. 130.

Како што може да се види од прегледот на генитивските форми од имиња со *n*-основа (види табела III, стр. 86), единствената именка која е потврдена во генитив и во микенскиот грчки и во сите три ајолски дијалекти е именката *μήν*, „месец“. Начинот на кој таа се користи, за датирање, е потполно идентичен и на микенските плочки и на натписите од Бојотија, Тесалија, Лезбос. Во извесна мера меѓусебно кореспондираат и генитивите од личните имиња, поточно хипокористиците на *-ων* и *-ιων*, во сите три дијалекти. Нивната фреквентност се должи на формулаичниот карактер на натписите. Тоа што некои имиња се јавуваат во генитив во еден дијалект, а не во друг е секако резултат на случајност. Но тоа што некои имиња се потврдени во генитив во два од трите ајолски дијалекти или во сите три дијалекти зборува за нивната распространетост. Во таа смисла, треба да се одбележи дека единствените две имиња кои се јавуваат во генитив на натписниот материјал од сите три дијалекти, кој беше земен предвид при истражувањето се имињата *Δίων*, сп. *Δίωνος* и *Μένων*, сп. *Μένωνος* (бој., лезб.), *Μένουνης* (тес.).

Микенските форми *ro-te-no* и *a-ke-re-to-no* кореспондираат со помикенските форми *ποιμένας* и *ἀγρεμόνας*, во однос на суфиксот **-mēn-/-mōn-*. Во микенскиот должината на вокалот не може да се види, но споредбата со примерите во други падежи од овие две именки, ном. *ro-te*, дат. *ro-te-ne*, ном. *a-ke-re-to* укажуваат на тоа дека нивелирањето на аблаутните степени од суфиксот во однос на квалитетот на вокалот се случило уште во предмикенскиот период од грчкиот јазик.

Неколку микенски примери од лични имиња во генитив на *-o-no* и *i-jo-no*, *-a-wo-no* ја потврдуваат староста на образувањата со суфиксот **-ōn-* (*-iōn-*, *-āwōn-*) кај личните имиња; сп. *tu-wi-no-no* и *Σίων*, *ro-so-ri-jo-no* од */Psoliyōn/*, *a-mu-ta-wo-no* и *Ἀμυθάων*.

Табела III
Преглед на формите на генитив сингулар од имиња
со основа на назал

микенски	βοϊότски	тесалски	лезбоски	основа
Основи на -n-				
Коренски зборови				
Општи именки				
me-no	μεινός	μεινός μειννός	μήννος	/mē(n)n-/ μειν- μεινν- μηνν-
Лични имиња				
ku-no				/Kun-/
Броеви				
	ένός			έν-
Имиња со суфикс *-ōn-/-ōn-, -iōn-/-iōn-				
Имиња на -ων, -ωνος, -ίων, -ίωνος				
Општи именки				
			ἄγωνος	ἄγων-
Лични имиња				
	Ἄγαθωνος	Ἄγαθωνος		Ἄγαθων-
	Ἀγείσωνος			Ἀγείσων-
	Ἀγλάωνος			Ἀγλάων-
	Ἄγωνος			Ἄγων-
	Ἀθάνωνος			Ἀθάνων-
	Ἀθέμμωνος			Ἀθέμμων-
	Ἀλεξίωνος			Ἀλεξίων-
	Ἀμινίωνος			Ἀμινίων-
	Ἀμιννίωνος			Ἀμιννίων-
	Ἀναξίωνος		Ἀναξίωνος	Ἀναξίων-
		Ἀνδροσάουνος		Ἀνδροσαουν-
	Ἄνδρωνος			Ἄνδρων-
	Ἀντίγωνος			Ἀντίγων-
	Ἀριστίωνος		Ἀριστίωνος	Ἀριστίων-
	Ἀρείστωνος			Ἀρείστων-
	Ἀρίστωνος			Ἀρίστων-
	Ἀρκέσωνος			Ἀρκέσων-
		Ἀρτέμουνος		Ἀρτεμουν-
	Ἄρχωνος			Ἄρχων-
			Ἀσκλαπίωνος	Ἀσκλαπιων-
	Ἀσκλάπωνος		Ἀσκλάπωνος	Ἀσκλαπων-
		Ἀστίουνος		Ἀστιουν-
	Ἀσώπωνος			Ἀσώπων-
	Ἀφηστίωνος			Ἀφηστίων-
	Ἀχέλωνος			Ἀχέλων-
	Βίωνος			Βίων-
		Γάστρῶνος		Γαστρῶν-
	Γλαυκίωνος			Γλαυκιων-
	Γλαύκωνος		Γλαύκωνος	Γλαυκων-
	Δάδωνος			Δαδων-

	Δαλίωνος			Δαλιων-
	Δάμωνος		Δάμωνος	Δαμων-
	Δάσωνος			Δασων-
	Δάφνωνος			Δαφνων-
	Δέξωνος			Δεξων-
	Δήτωνος			Δητων-
			Δίκωνος	Δικων-
	Διογίτωνος			Διογιτων-
	Δίωνος	Δίωνος	Δίωνος	Διων-
	Δορκυλίωνος			Δορκυλιων-
	Δόρκωνος			Δορκων-
	Είρωνος			Είρων-
		Ἐμπεδιούνος		Ἐμπεδιουν-
		Ἐμπετδίουνος		Ἐμπετδιουν-
	Ἐμπέδωνος			Ἐμπεδων-
	Ἐνπέδωνος			Ἐνπεδων-
	(Ἐν)θυμίωνος			Ἐνθυμιων-
	Ἐπάμωνος			Ἐπαμων-
	Ἐροτίωνος			Ἐροτιων-
	Ἐρμωνος		Ἐρμωνος	Ἐρμων-
	Ἐιστίωνος			Ἐιστιων-
	Εὐβίωνος			Εὐβιων-
	Εὐκολίωνος			Εὐκολιων-
	Εὐμάρωνος			Εὐμαρων-
	Εὐρουτίωνος			Εὐρουτιων-
	Φάδωνος			Φαδων-
	Φαναξίωνος			Φαναξιων-
	Φέργωνος			Φεργων-
	Φίλλωνος			Φιλλων-
	Ἡράκωνος			Ἡρακων-
	Ἡσχυρίωνος			Ἡσχυριων-
			Ἡφαιστίωνος	Ἡφαιστιων-
	Θάρσωνος			Θαρσων-
	Θέρσωνος			Θερσων-
	Θράσωνος			Θράσων
	Θείβωνος			Θειβων-
	Θεισπίωνος			Θεισπιων-
	Θέμωνος			Θεμων-
	Θεοδώρωνος			Θεοδωρων-
	Θέωνος			Θεων-
	Θίωνος			Θιων-
	Θοίνωνος			Θοίνων
	Θύνωνος			Θύνων
	Θώμωνος			Θωμων-
	Ἰάρωνος			Ἰαρων-
	Ἰπποτίωνος			Ἰπποτιων-
	Ἰππωνος		Ἰππωνος	Ἰππων-
			Ἰσχυρίωνος	Ἰσχυριων-
	Καλλίκρωνος			Καλλικρων-
	Καλλίκωνος			Καλλικων-
	Καλλίπωνος			Καλλιπων-
	Καλλίγιωνος			Καλλιων-
	Κάλλωνος			Καλλων-

	Καπίωνος			Καπιων-
	Κάπωνος			Καπων-
	Καρίωνος			Καριων-
	Κάρμωνος			Καρμων-
	Καφισίωνος			Καφισίων-
ke-do-jo-no				/Kerdojōn-/
	Κέφωνος			Κεφων-
	Κλέωνος			Κλεων-
	Κλίωνος			Κλιων-
	Κούλωνος			Κουλων-
	Κράτωνος			Κρατων-
	Κρίτωνος	Κρίτουνος		Κριτουν-
		Κτήσωνος		Κτησων-
	Κωμίωνος			Κωμιων-
			Λάωνος	Λαων-
	Λέπτωνος			Λεπτων-
	Λιούσωνος			Λιουσων-
	Λούσωνος			Λουσων-
	Λύσωνος			Λυσων-
	Λούκωνος			Λουκων-
	Λύκωνος			Λυκων-
	Λυσίωνος			Λυσιων-
	Μάκρωνος			Μακρων-
			Μάνδρωνος	Μανδρων-
			Μέγωνος	Μεγων-
	Μελίτωνος			Μελιτων-
	Μέλωνος			Μελων-
		Μενούνης		Μενουν-
	Μένωνος		Μένωνος	Μενων-
	Μικκίωνος			Μικκιων-
	Μικρίωνος			Μικριων-
	Μίκωνος		Μίκωνος	Μικων-
	Μιννίωνος			Μιννιων-
	Μιτίωνος			Μιτιων-
	Μινασίωνος			Μινασιων-
	Μνάσωνος			Μνασων-
	Μούκωνος			Μουκων-
	Μούρωνος			Μουρων-
	Μούρτωνος			Μουρτων-
	Μύρσωνος			Μυρσων-
	Μύτωνος			Μυτων-
	Μέσωνος			Μεσων-
	Ναύτωνος			Ναυτων-
	Νέρωνος			Νερων-
	Νέωνος			Νεων-
	Νικασίωνος			Νικασίων-
	Νικίωνος			Νικιων-
	Νίκωνος			Νικων-
	Νέωνος			Νεων-
	Νίωνος			Νιων-
	Νόρωνος			Νορων-
	Ξείνωνος			Ξεινων-
	Ξένωνος			Ξενων-
	᾽Ογχειστίωνος			᾽Ογχειστίων-

	Ὀρλιουμπίωνος Ὀλυμπίωνος			Ὀλιουνπιων- Ὀλυμπιων-
	Παρμενίωνος	Παρμενίωνος		Παρμενιων-
	Πασίωνος			Πασιων-
	Πάτρωνος		Πάτρωνος	Πατρων-
		Πίθουνος		Πιθουν-
	Πλάτωνος			Πλατων-
		Πλούτουνος		Πλουτουν-
ro-so-ti-jo-no				/Psoliōn-/
	Πουθίωνος		Πυθίωνος	Πουθιων- Πυθιων-
	Πούθωνος Πύθωνος			Πουθων- Πυθων-
	Πραξίωνος			Πραξιων-
	Πράξιωνος			Πραξων-
	Προμαθίωνος			Προμαθιων-
	Πτέρωνος			Πτερων-
	Πτωίωνος			Πτωϊων-
	Ῥόδωνος			Ῥοδων-
	Ῥύγχωνος			Ῥυγχων-
	Σάθωνος			Σαθων-
	Σάμωνος			Σαμων-
			Σαυλίκωνος	Σαυλικων-
	Σάωνος			Σαων-
	Σθένωνος			Σθενων-
			Σιλανίωνος	Σιλανιων-
	Σίμωνος	Σίμουνος		Σιμουν- Σιμων-
			Σικάμωνος	Σκαμων-
	Σμικρίωνος	Σμικρίωνος		Σμικριων-
	Σμίκρωνος			Σμικρων-
	Στρότωνος	Στράτουνος		Στρατουν- Στροτων-
	Σφοδρίωνος			Σφοδριων-
	Σώστρωνος			Σωστρων-
	Τέλωνος			Τελων-
	Τένωνος			Τενων-
	Τέχνωνος			Τεχνων-
	Τιμασίωνος			Τιμασιων-
	Τίμωνος		Τίμωνος	Τιμων-
tu-wi-no-no				/Twinon-/
u-ro-di-jo-no				/(H)upodiyōn-/
	Φαλακρίωνος			Φαλακριων-
		Φεΐδουνος		Φειδουν-
	Φίδωνος			Φιδων-
	Φιλιστίωνος			Φιλιστιων-
	Φιλόσωνος			Φιλοσων-
	Φίλωνος	Φίλουνος		Φιλουν- Φιλων-
	Φουσκίωνος			Φουσκίων-
	Φρούνωνος Φρύνωνος			Φρουνων- Φρυνων-
		Χαίρουνος		Χαιρουν-
	Χαρίμωνος			Χαριμων-

Теоними				
	᾿Απόλλωνος (τΟ)πολλΟνος (τΟ)πολΟνος	᾿Απλουνος		᾿Απλουν- ᾿Απολλων- ᾿Απολλων- ᾿Απολων-
po-se-da-o-no	ΠοτειδάΟνος ΠοτιδάΟνος			/Poseidā(h)ōn-/ Ποτειδάων- Ποτιδάων-
			Χέρρωνος	Χερρων-
Имиња на -ων, -онос				
Општи именки				
ἀρχιτεκτονος			εἶκονος	ἀρχιτεκτον- εἶκον-
Лични имиња				
	᾿Αγασσιγίτονος			᾿Αγασσιγιτον-
	᾿Αθανογίτονος			᾿Αθανογιτον-
	᾿Αριστογείτονος ᾿Αριστογίτονος			᾿Αριστογειτον- ᾿Αριστογιτον-
	Διογίτονος			Διογιτον-
	Εὐγίτονος			Εὐγιτον-
	Εὐθέρμονος			Εὐθερμον-
	Θεογίτονος Θιογίτονος Θογίτονος			Θεογιτον- Θιογιτον- Θογιτον-
	Καλλιγίτονος			Καλλιγιτον-
	Μεγεγείτονος			Μεγεγειτον-
			Στρώμονος	Στρωμον-
	Τιμογίτονος			Τιμογιτον-
	Φιλογίτονος			Φιλογιτον-
	Φιλόφρονος			Φιλοφρον-
Имиња со суфикс *-mēn-/-mēn-				
Општи именки				
po-me-no				/poimen-/
Имиња со суфикс *-mōn-/-mōn-				
Општи именки				
a-ke-re-mo-no				/agremon-/
Лични имиња				
	᾿Αγείμονος			᾿Αγειμον-
	Μνάμονος	Ἱερομνάμονος		Ἱερομναμον-
	Φιλήμονος			Μναμον- Φιλημον-
Имиња со суфикс *-wōn-/-wōn-				
Лични имиња				
a-re-ku-tu-ru-wo-no				/Alektrowon-/
a-mu-ta-wo-no				/Amuthāwon-/
e-ke-ra ₂ -wo-no				/E-ke-ra ₂ -wo-n-/
pi-ri-ta-wo-no				/Plinthāwon-/
Имиња со суфикс *-n-				
Заменки				
	τινος		τινος	τιν-

2.4. ГЕНИТИВ СИНГУЛАР КАЈ ИМИЊА СО СИГМАТСКИ ОСНОВИ

Старите индоевропски коренски именки на сибилант во грчкиот главно преминале во други основи, сп. $\mu\eta\nu$, лезб. ген. $\mu\eta\nu\nu\omicron\varsigma$ и лат. *mensis* (< **mēns-*), „месец“, $\chi\eta\nu$, ген. $\chi\eta\nu\omicron\varsigma$ и скт. *hamsa-*, лат. *anser* (< **ghans-*), „гуска“, $\mu\hat{\upsilon}\varsigma$, ген. $\mu\upsilon\omicron\varsigma$, ст.в.г. *mūs* и лат. *mūs* (< **mūs-*), „глушец“.¹

Во грчкиот има четири категории имиња со сигматски основи, кои се продуктивни. Именките од среден род на $-\omicron\varsigma$, се стара индоевропска категорија и имаат паралели и во другите јазици, сп. $\gamma\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$, скт. *janas*, лат. *genus*, „род“. Тие се одликуваат со квалитативен аблаут на основата, наспроти номинативот на $-os$, во другите падежи суфиксот има полна степен *e*, сп. ген. $\gamma\acute{\epsilon}\nu\epsilon-\omicron\varsigma$ (< **γεν-εσ-ος*) од нџм. $\gamma\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$. Ваквите именки се добро потврдени на микенските плочки.²

И придавките на $-\eta\varsigma$, $-\epsilon\varsigma$ се исто така стара индоевропска категорија, сп. $\epsilon\acute{\upsilon}\mu\epsilon\nu\eta\acute{\varsigma}$, „добар, милозлив“, скт. *su-manās* и $\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$. Тие во грчкиот многу често функционираат и како лични имиња, сп. $\epsilon\acute{\upsilon}\mu\acute{\epsilon}\nu\eta\varsigma$. Придавките и личните имиња од оваа категорија покажуваат квантитативен аблаут во основата. Наспроти долгата степен од номинативот, стои полната степен во другите падежи, сп. ген. $\epsilon\acute{\upsilon}\mu\epsilon\nu-\acute{\epsilon}\omicron\varsigma$ (< **εὔμεν-εσ-ος*) и ном. $\epsilon\acute{\upsilon}\mu\epsilon\nu-\eta\acute{\varsigma}$. Во микенскиот добро се потврдени и придавките и личните имиња.³

Една помала група именки од ср.р. во грчкиот завршуваат на $-\alpha\varsigma$, и тие делумно имаат паралела во скт. именки на $-is$, сп. $\kappa\rho\epsilon\alpha\varsigma$, скт. *krav-is*. Контракцијата на вокалите по отпаѓањето на сигмата довела до тоа кај овие именки наставките во целост да се стопат со основата, сп. ген. $\gamma\acute{\epsilon}\rho\omega\varsigma$, „дар“ < **γέρα-ος* < **γέρασ-ος*. Но некотрахираните форми се гледаат во микенскиот каде што има примери на именки од оваа категорија.⁴

¹ Chantraine, *Morphologie*, стр. 73; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 310-311; *Reverse Index*, стр. 692.

² Chantraine, *Morphologie*, стр. 69-70; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 305-7; *Reverse Index*, стр. 693; Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 579-581; Семеренџи, *Введение*, стр. 184; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 270.

³ Chantraine, *Morphologie*, стр. 69-70; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 305-7; *Reverse Index*, стр. 697; Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 579-581; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 88-9.

⁴ Chantraine, *Morphologie*, стр. 73-4; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 307-8; *Reverse Index*, стр. 692.

Именките од м. и ж. р. со сигматска основа не се многу продуктивна категорија. Тие се зачувани во мал број во грчкиот и во индоиранската група јазици, единствено во латинскиот претставуваат продуктивна категорија. И овие именки се одликуваат со квантитативен аблаут. Во грчкиот, во номинативот суфиксот е во долга степен, а во другите падежи во полна степен *o*, сп. ном. *αἰδώς*, „срам“, ген. *αἰδούς* < **αἰδοσ-ος*.⁵

Сигматски основи имаат и компаритивите на *-*yos*- и партиципот на перфектот на *-*wos*-. Во историските грчки дијалекти, првата категорија на именки преминала во назални основи, а втората во дентални. Но во микенскиот и едната и другата категорија сè уште функционираат како сигматски основи.⁶

2.4.1. Општи именки на *-es/-os-*

Неколку општи именки од ср.р. на *-ος* има во ген. синг. на натписите од ајолските дијалекти. Најстариот пример е од крајот на 5, почетокот на 4 в.п.н.е., сп. *τεμένεος* од *τέμενος*. Формата се јавува два пати на фрагменти кои претставуваат граничници (SEG 45/1085, Метимна).⁷ Другите примери се на натписи од втората половина и крајот на 3 в.п.н.е. и почетокот на 2 в.п.н.е. Тие се без исклучок во неконтрахирана форма и завршуваат на *-εος*,⁸ сп. *τέλεος* од *τέλος* еднаш во Коронеја, Бојотија (SEG 3/354) и еднаш во Кима, Мала Азија (IK 5/5), *μέρεος* од *μέρος* во Митилена, Лезбос (IG XII 2/14), *κάδεος* од *κάδος* во Ерес (IG XII Suppl. 126), *ψεύδεος* од *ψεύδος* во Теспија, Бојотија (BSH 60 (1936)181-3, р. 16, 19; BSH 61 (1937) 217-235); *τείχεος* (SEG 43/311, Скотуса, Тесалија) од *τείχος*. Во лезбоските именките од оваа категорија остануваат неконтрахирани, по губењето на интервокалната сигма од основата, дури и на доцнежни натписи, од времето на Август.⁹

Во неконтрахирана форма, завршокот *-εος* е потврден со неколку примери и кај Алкај, сп. *τέκεος* (Alc. B12) од *τέκος*; *ξίφεος* (Alc. Z27)

⁵ Chantraine, *Morphologie*, стр. 70-71; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 308-9; Семеренџи, *Введение*, стр. 185.

⁶ Bartoněk, *Handbuch*, стр. 268-270, 331; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 89.

⁷ Овие фрагменти претставуваат надополнување на фрагментот што е објавен во IG XII.2 под број 521, сп. *ῥρος τε[μένεος]*, види SEG 45 (1995), стр. 282.

⁸ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 251.

⁹ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 119-120.

од ξίφος; βέλεος (Alc. Z34) од βέλος; στήθεος (Alc. B18, Z39) од στήθος. Кај овие примери метриката упатува на тоа дека хијатот меѓу вокалите *e* и *o* бил надминат со синојкеса,¹⁰ што може да биде индикација и за реалниот изговор на завршокот *-eos*, независно од неговата графичка презентација.

Флексијата на именките на *-os* е добро потврдена на микенските плочки. Примерите покажуваат дека отсуствува контракција меѓу вокалот од основата и наставките, бидејќи сигмата на места сè уште се бележи како *h*, сп. *pa-wo* (KN Wm 8499C), ном. синг. */pharwos/*, φᾶρος, „платно“, *pa-we-a₂* (KN Ld 786B), ном. пл. */pharweha/*, *pa-we-o* (KN L 651.1) ген. пл., */pharwe(h)ōn/*, *pa-we-si* (MY Oe 111.2) дат.лок.пл., */pharwessil/*, *pa-we-pi* (KN L 104.a) инстр.абл.пл., */pharwesphi/*. Очекуваниот ген. синг. би требало да завршува на *-e-o*, */-e(h)os/*. Но за жал сигурен пример немаме. Формата *e-qe-o*, која еднаш во Пил се јавува како дел од апелатив, сп. *po-ki-ro-qa*, *e-qe-o*, *a-to-mo ZE I* (PY Aq 64.8), доколку навистина е од една именка **e-qa*, */hek^wos/*, „свита“, сп. мик. *e-qe-ta*, */hek^wetās/*, помик. ἔπομαι, „следам“,¹¹ можеби е поскоро ген. плур. отколку ген. синг. На тоа упатува споредбата со фразата *e-qe-a-o*, *a-to-mo-i* (KN V 56.b). Во таа смисла можеби *e-qe-o* е грешка за *e-qe-a-o*.¹²

2.4.2. Имиња на *-ēs* / *-ēs-*

А. Сложени лични имиња

Ваквите имиња се продуктивна категорија за грчкиот јазик. Во голема мера тие за втор дел имаат именка од сигматска основа и практично преку генитивите од сложените имиња го гледаме и генитивот од многу прости именки со сигматска основа.

А1. Примери во микенскиот грчки

На микенските плочки се присутни личните имиња од оваа категорија. Со повеќе примери е потврден ген. синг. на *-e-o*, */-e(h)os/*.

1. *a-pi-me-de-o* (PY Cn 655.5; Eb 1187.A; 1188.A; Ep 539.10.12; KN C(4)911.10), */Amphimēde(h)os/* е ген. од *a-pi-me-de* (KN B(5)801.6; PY Eb 473.1),

¹⁰ Hamm, *Grammatik*, стр. 156-7.

¹¹ M. S. Ruijper, *Minos* 4 (1956), стр. 156 и фус. 3; Ruijgh, *Études*, стр. 270 и фус. 178 и *Res Myc.*, стр. 392; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 260.

¹² Lejeune, *Mém. II*, стр. 112-3 и фус., 89.

ном. синг. /*Amphimēdēs*/. Ова лично име е сложенка од ἀμφί и μῆδος, μῆδεα „мисли, планови“, помик. Ἀμφιμῆδης.¹³

2. *ke-ro-ke-re-we-o* (PY Sa 487), оваа форма според контекстот е лично име. Можеби се работи за сложенка */*Khēroklewēs*/, со прв дел χεῖρ „рака“ < **ghesr-* и втор дел -κλεFης од κλέος, „слава“, сп. помик. Χερσικλίδας.¹⁴

3. *o-two-we-o* (PY An 2.3.4.5). Веројатно и *o-to-wo-o* (PY An 616 v.4) е ген. синг. од истото име, односно грешка за *o-to-wo-we-o*, бидејќи се јавува во истиот контекст со *ke-ro-si-ja*. Наместо силабограмата **9I*, *two* може да се употребат и два знака *-tu-wo-* или *-to-wo-*, сп. и ном. синг. *o-tu-wo-we* (PY Jn 658.7), дат. синг. *o-to-wo-we-i* (PY Vn 851.9). Формата *o-two-we-o*/ *o-to-wo-(we)-o* е генитив /*Orthwōwe(h)os*/ од името /*Orthwōwēs*/, сложенка од ὀρθός „исправен“ и οὖς „уво“ < **h₃zeus-*.¹⁵

4. *pe-ri-me-de-o* (PY Aq 64.7), /*Perimēde(h)os*/ е ген. синг. од *pe-ri-me-de* (PY An 656.12), /*Perimēdēs*/, сложенка од περὶ и μῆδος, μῆδεα „мисли, планови“, сп. помик. Περιμῆδης.¹⁶

5. *te-de-ne-o* (TH Ft 220.2; 218.2). Формата се среќава во вториот ред од плочката 220 од тебанската серија Ft, сп. (p.1) *ka-pa / si-to OLIV T 3 V 4 // ko-ro T[JV 2* (p.2) *a-ko-da-mo V 4 ka-si te-de-ne-o OLIV T 1*. И *de-ne-o* на плочката TH Ft 218.2 може да се реконструира како *te-de-ne-o*. За жал за контекстот на вториот пример не можеме ништо да заклучиме, заради оштетувањето на плочката. Зборот нема паралели во други текстови напишани со микенското писмо. В. Аравантинос, Л. Годар и А. Сакони ја прифаќаат интерпретацијата сугерирана од К. Ј. Рејх, дека ова е ген. синг. од едно име **Θεοδήνης*, сложенка од θεσ-, сп. θεός „бог“, и -δηνης, сп. кај

¹³ Словарь, стр. 22; DELG I, стр. 80; Lejeune, *Phonétique*, стр. 96; F. Bader, *Acta Mus.* II, стр. 165; Илиевски, *Микенципије*, стр. 123, 340. Возможно е вториот дел од името да биде и -медης, сп. помик. μέδω, сп. Ruijgh, *Res. Mus.*, стр. 395; E. Risch, *Tractata Mus.*, стр. 295; M. Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 299-300.

¹⁴ С. Ј. Ruijgh, *Res Mus.*, стр. 397; Илиевски, *Микенципије*, стр. 310, 320; M. Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 253, 271; E. Risch, *Tractata Mus.*, стр. 295.

¹⁵ Ruijgh, *Études*, стр. 158, фус. 315 и *Res Mus.*, стр. 396; E. Risch, *Tractata Mus.*, стр. 297; Lejeune, *Phonétique* § 81, фус. 2 и *Mém. IV*, стр. 63 и фус. 44; A. Morpurgo Davies, *Acta Mus.* II, стр. 116-7; P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 335, фус. 51; M. Buzalkovska Aleksova, *Fl. Studia. Mus.*, стр. 182.

¹⁶ A. Heubeck, "Myc. *pe-re-qa-no*", *IF* 65 (1960), стр. 254; Илиевски, *Микенципије*, стр. 292, 338. Слично како и во случајот со *a-pi-me-de*, и кај ова име, вториот дел, може да биде и -медης, сп. Ruijgh, *Res Mus.*, стр. 395; E. Risch, *Tractata Mus.*, стр. 283, 295.

Хомер само во множина *δήνεα*, „намери, мисли, сплетки“, *δήνεα θεῶν*, (ψ82).¹⁷ Во помикенскиот има сложени придавки со прв дел *θεσ-*, сп. *θεσπέσιος* „божествен, чудесен, неизмерен“, *θέσφατος* „проречен“.

6. *Jte-ra-u-re-o* (PY Sa 22). Веројатно и оваа форма е ген. синг. од сложенка со сигматска основа. Како што предложи М. Д. Петрушевски, тоа може да биде името **/Telaulēs/* или дисимилирано **/Teraulēs/*, сложенка од *τελ-*, сп. *τελαμών*, *τέλλω*, *τλήναι* и *αὐλός*, во значење „узда“, сп. *au-ro* (KN Sd 4402.a), ном. дуал. Семантички името би било споредливо со помик. *Ἡνίοχος*, „што ги држи уздите“, мик. *a-ni-o-ko* (KN V 60), */hāni(h)okhos/*.¹⁸

A2. Примери од ајолските дијалекти

Сложените личните имиња на *-ης* (односно на *-εις*, во бојотскиот и тесалскиот, каде што *ē* се бележи со *ει*) се продуктивна категорија во сите три дијалекти и се потврдени со многу форми во ген. синг. на натписите.

Примерите на ген. синг. главно се од типични имиња (види табела X, стр. 117) со втор дел *-γενης* (< *γένος*, „род, поколение“, *γίγνομαι*, сп. скт. *jānas*, лат. *genus* < **gen(h₁)-*), *-κουδης* (< *κῦδος*, „слава, чест, углед“), *-κρατης* (< *κράτος*, „сила“, сп. *κρέτος*, скт. *krātu-*, авест. *xratu-* „сила, воља“), *-μηδης* (< *μῆδος*, сп. *μῆδεα*, „мисли, планови“, *μῆδομαι*, „имаам замисла, приготвувам“, ерм. *mit-k'*, „мисла“, ст. в. г., *Māz*, „мерка“ < **mēd-*), *-μενης* (< *μένος*, „моќ, сила, дух“, сп. скт. *mānas*, авест. *manah*), *-σθενης* (< *σθένος*, „снага“), *-τελης* (< *τέλος*, „цел, крај“, сп. *τέλλω*, *τλήναι* < **tel(h₂)-*), *-φανης* (во врска со *φαίνω*, „покажувам, расветлувам, се појавувам“ < **bh(e)h₂-*), *-χαρης* (во врска со *χαίρω*, „се радувам, весел сум“, сп. скт. *haryati* „тежнеам“, лат. *hortor* < **gh^or-*). Меѓу сложенките чиј втор дел е оформен од именка со сигматска основа, особено место и посебна фреквентност имаат имињата со втор дел *-κλῆης* (< *-κλεFης*) од *κλέος*, сп. скт. *śrávas*, „слава“, авест. *sraвах* „збор“, стсл. *слово*, „збор“, ст.ирс. *clū* „слава“. Но меѓу генитивските форми има и такви кои се од не толку вообичаени имиња или од имиња кои се вообичаени само за еден од ајолските дијалекти. Така, на лезбоските натписи се среќаваат примери од имиња со втор дел *-αφενης* од *ἄφενος* „богатство, изобилство кои, иако се

¹⁷ Fouilles III, стр. 269 и фус. 109.

¹⁸ M. D. Petruševski, "Pour la valeur au du signe *85", *Kadmos* 4 (1965), стр. 125-6; P. Hr. Ilievski, *Acta Myc. II*, стр. 269.

забележани и надвор од Лезбос и Ајолида, сепак типично се среќаваат само овие натписи.¹⁹ На натпис од Лариса, Тесалија (IG IX.2/506) се јавува ген. *Κλεομέδδεις*. Овој генитив е единствената потврда за името *Κλεομέδδεις*, сложенка со втор дел *-μεδης* и ретка потврда за постоењето на една сигматска именка **μέδος*, сп. *μέδω*, „командувам, управувам“, *μέδομαι*, „се грижам“, оск. *meddiss* „судија“, *meřs*, „право“, лат. *modus*, *meditor*, ст.ирс. *midiur*, „судам, мислам“ (< **med-*).²⁰ Во други региони од Грција вообичаено се јавува името *Κλεομήδης*, чиј втор дел упатува на именката *μήδεα* и гл. *μήδομαι* (< *mēd-*).

Завршокот за генитив сингулар што го очекуваме по отпаѓањето на интервокалната сигма е **-eos*. И тој е потврден како *-εος* во сите три дијалекти.

На бојотските натписи примерите на *-εος* главно се од Теспија (33 од 43 примери), а поединечни примери има и во Тизба, Теба, Орхомен, Халијарт (види табела IV, стр. 114). Примерите се од втората половина или крајот на 3 в.п.н.е. и првата половина на 2 в.п.н.е. Само три форми се нешто постари, сп. *Διοπείθεος* од *Διοπείθεις* (RPh 40 (1966)70-71, Теспија, прва половина на 4 в.п.н.е.), *Κλεεσθένης* од *Κλεεσθένεις*, (IG VII 1747, Теспија, втора половина од 4 в.п.н.е. / ср. на 3 в.п.н.е.), *Ἐπιτέλεος* од *Ἐπιτέλεις*, (IG VII 2464, Платаја, кр. на 4 / ср. на 3 в.п.н.е.).

Завршокот **-eos* на бојотските натписи се бележи и како *-ιος* и *-ειος*. Ова е резултат на тоа што во бојотскиот дијалект вокалот *ε* го менува својот квалитет пред *α* и *ο*. Промената е веќе фонетска реалност во 5 в. п.н.е.и тоа графички се одбележува со *E/* или со специјалниот знак \vdash или со *l*.²¹ Примерите на ген. синг. на *-ιος* од сложените лични имиња со сигматска основа бројно доминираат над формите на *-εος*. Тие се главно од натписите од 3 и 2 в.п.н.е. Изолирани се примерите од 4 в.п.н.е., сп. *Εὐμάριος* од *Εὐμάρεις*, (VCH 22 (1898) 243-5/1, Акрајфија). Графемата *-ιος* е потврдена во Хајронеја, Орхомен, Лебадеја, Коронеја, Хиетос, Акрајфија, Танагра, Копа (види табела IV, стр. 114). Но како што меѓу примерите на

¹⁹ *H.P.*, стр. 90; *DELG I*, стр. 146; O. Masson, "Anthroponymie Grecque et dialectologie", *RPh* 39 (1965), стр. 236-8.

²⁰ *H.P.*, стр. 301; *DELG III*, стр. 675; Бенвенист, *Речник*, стр. 333 и понатаму; Гамкрелидзе - Иванов, *Индоевр. јазык II*, стр. 811.

²¹ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 19; Buck, *Dialects*, стр. 153; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 41-2; G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 313-6, 328, 335 (види и стр. 46).

-εος има неколку форми и од градови, во кои е вообичаено генитивот од сигматски основи да завршува на -ιος, исто така и меѓу примерите на -ιος има по еден од Теспија и од Тизба, градови во кои ваквиот генитив вообичаено се бележи -εος. Всушност, од Теспија е и најстариот меѓу примерите на -ιος, од првата половина на 4 в.п.н.е., сп. *Ναυκούδιος* од *Ναυκούδεις* (BSH 50 (1926) 401-3/18), а од Тизба го има *Πολυχάριος* од *Πολυχάρεις* (SEG 3/351) од втората половина на 3 в.п.н.е.

Формите на -ειος се јауваат главно во Теспија (8 од 11 примери), а примери има и од Копа и Платаја. Мешањето на *EI* со *I* т.е. употребата на графемата *EI* наместо *E* за *ε*, е присутна насекаде во Бојотија веќе во првата половина од 4 в.п.н.е. Примерите на ген. синг. се забележани на натписи од 3/2 в.п.н.е, сп. *Κλεοφάνειος* од *Κλεοφάνεις* (IG VII 1728, Теспија), *Μενεκράτειος* од *Μενεκράτεις* (IG VII 2785, Копа). Примената на графемата *EI* на натписи напишани со јонски алфабет може да се сфати како обид на поединечни писари да го приближат напишаното до говорната реалност. Во таа смисла, во еден град како Теспија, каде што *ε* најчесто се бележи со *E* употребата на графемата *EI* била можност да се измени конзервативната писарска традиција, без да се употреби знакот *I*. Од истите причини писарите во градовите каде што *ε* се бележи редовно со *I*, можеле да го применат *EI* за да се приближат до архаичната традиција.

Дека говорната реалност во случајот на завршокот за ген. синг. кај сигматските основи била сложена, зборува и ген. форма, *Μνασιγένος* (IG VII 2788, Копа) од *Μνασιγένεις*, кај која *ι* се изгубило пред -ος. Ваквиот третман на *ι* пред вокал е видлив и на други примери од бојотските натписи од 3 в.п.н.е., сп. *Ἐρχομενυς* (IG VII 3174, Орхомен) наместо *Ἐρχομενίυς*; *Ὀρχομένω* (IG VII 2724с, Акрајфија) наместо *Ὀρχομενίω*.²²

Контрахираните форми на -ους не се типични за бојотскиот дијалект. Изолирани примери како *Εἰθυκράτους* наместо *Ἰθυκράτους* од *Ἰθυκράτης* (IG VII 1757, Теспија, 2 в.п.н.е.) се влијание од јон.атич. којне.

Меѓу сложените имиња со сигматска основа, посебно место во однос на флексијата заземаат имињата со втор дел -κλείς (< *-κλεΐης) од κλέος. Посебен проблем е генитивот, каде што по губењето на дигамата и

²² G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 320; C. Brixhe, "La Béotie antique", 1985, стр. 374-5.

сигмата од основата во непосреден допир доаѓаат три вокали, $-κλεεος < *-κλεFεος < *-κλεFεσοc$.

На бојотските натписи, најголемиот дел од примерите завршуваат на $-κλειος$, контрахирано од $*-κλεFεος$, односно $*-κλε(F)ιος$.²³ Освен две форми од првата половина на 4 в.п.н.е., сп. *Δαμοκλείος* од *Δαμοκλείς* (BSN 50(1926)401-3/8, Теспија), *Παντακλείος* од *Παντακλείς* (Roesch (1984) 46, Теба), сите други примери се од натписи од 3 или 2 в.п.н.е. Оваа графема се забележува речиси на сите локалитети во Бојотија (види табела V, стр. 115).

Во Акрајфија, во Теспија и Хајронеја, во истиот период, втората половина на 3 в. и почетокот на 2 в.п.н.е. (види табела V, стр. 115), се среќаваат и неколку генитивски форми кои наместо на $-κλειος$ завршуваат на $-κλιος$. Се работи за тоа дека во бојотскиот на натписи од 3 в.п.н.е. *ei* кое е резултат на контракција или секундарно продолжување почнува да се бележи и со *l*,²⁴ сп. *Καλλικλῖος* од *Καλλικλείς* (IG VII 3365, Хајронеја), *Ἰαροκλῖος* од *Ἰαροοκλείς* (IG VII 1752, Теспија), *Ἐπικλῖος* од *Ἐπικλείς* (BSN 23 (1899) 91-94/III, Акрајфија).

Со неколку примери во Акрајфија и Копа е потврдена и варијантата $-κλειιος$ (види табела V, стр. 115), сп. *Ἀμινοκλείιος* (BSN 23 (1899)200-201/VIII), *Ἐλευθεροκλείιος* (BSN 23 (1899)194-5/II). Графемата $-EII-$ тука значи $-El-j-$, со $-j-$ како транзициски глас меѓу дифтонгот *ei* и вокалот *o*.²⁵

Слично како и кај другите типови сложени имиња, и овде формите со контракција на наставката и последниот вокал од основата, не се типични. Изолираните примери, кои завршуваат на $-κλευος$, сп. *Λαμπροκλέους* од *Λαμπροκλείς* (BSN 26 (1902)296-7/14, Теспија, втора половина на 3 в.п.н.е.) се секако резултат на влијанието од јон. атич. којне.

²³ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 28. Постои и спротивно мислење, според кое кај $*-κλεFεος$ најпрвин се изгубила дигамата, па потоа *e* се затворило до *i* (види G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 302). Во секој случај и губењето на гласот *w* меѓу вокали и преминот на $\check{e} > i$ во Бојотија веќе завршиле во 5 в.п.н.е. (види G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 327).

²⁴ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 24; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 41.

²⁵ G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 305-6.

На тесалските натписи најголемиот дел од примерите на ген. синг. од сложени лични имиња на *-εις* т.е. *-ης* завршуваат на *-εος*.²⁶ Примерите главно се од Пелазгиотида (види табела VI, стр. 115). Најмногу форми има на натписите од Лариса, а има примери и од Фера и Скотуса. Всушност примерите од Фера и Скотуса се најстарите, сп. *Ἀγασικράτεος* од *Ἀγασικράτης* (BSH 88 (1964) 402/2, Фера, 5/4 в.п.н.е.) и *Δαμοκράτεος* од *Δαμοκράτης* (SEG 43/310, Скотуса, 4/3 в.п.н.е.). Другите форми се главно од 2 в.п.н.е., сп. *Κλεομέδδεος* од *Κλεομέδδεις* (IG IX.2/506, Лариса); *Ἀριστοφάνεος* од *Ἀριστοφάνεις* (IG IX.2/515, Лариса).

Надвор од Пелазгиотида, пример на *-εος* има во Тетониј, Тесалиотида, сп. *Ορεσταο Φερεκρατες ἑυλορευοντος Φιλονικο ἑυιος*. (Jeffery 99/10). Натписот датира од 450/25 г.п.н.е. Контекстот наложува формата *Φερεκρατες* да ја сметаме за ген. синг. од *Φερεκράτης*. Споредбата со формата *Ἰπποκράτεις* од Фалана (IG IX.2/1228) во контекст на имиња наведени во ген. синг., сп. *τογευόντων Εὐάρχοι Εὐαρχεῖοι, Κρατεραῖοι Παισανιαῖοι, Στρατίπποι Λακρατιππέοι, Κλεολάοι Ἀντικρατεῖοι, Νικίας Ἡρακλειδαῖοι, Ἰπποκράτεις Ἰπποκλεαῖοι, Εὐρυλόχοι Προυταγοραῖοι*, наведува на помислата дека и *Φερεκρατες* е можеби генитив на **-ēs*,²⁷ споредлив со генитивите на **-ās* кои во различни региони на Грција се јавуваат и кај имињата со *a*-основи во м.р. Всушност, на истиот натпис IG IX.2/1228 во десеттиот ред точно над *Ἰπποκράτεις*, стои *Νικίας* наместо очекуваното *Νικία* или *Νικίαο*. Но формите *Νικίας* и *Ἰπποκράτεις*, се номинативи, кои стојат по грешка наместо генитив (види стр. 214).²⁸ Така и вокалот *ο* во формата *Φερεκρατες* веројатно е испуштен по грешка и затоа во изданието на Џефри формата е транскрибирана како *Φερεκράτε<ο>ς*.²⁹

Контрахираните форми на *-ους*, сп. *Σωσιμένους* од *Σωσιμένης* (IG IX.2/637, Лариса, 3 в.п.н.е.) во Тесалија се поприсутни отколку во Бојотија заради раното навлегување на јон. атич. којне.

²⁶ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 67.

²⁷ Buck, *Dialects*, стр. 90, 225-6; Schwyzler, *DGE*, стр. 269, фус. кон натписот 557.

²⁸ A. Morpurgo-Davies, "Il genitivo maschile in *-ας*", *Glotta* 39 (1960), стр. 99-100; O. Masson, "Trois Questions de Dialectologie Grecque", *Glotta* 43 (1965), стр. 227-234.

²⁹ Jeffery, *Local Scripts*, стр. 402; Colvin, *Reader*, стр. 94; види и Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 67; A. Morpurgo-Davies, *Glotta* 46 (1968), стр. 88.

Што се однесува до имињата со втор дел **-klewēs*, има малку примери. Формата *Φιλοκλέος* од името *Φιλοκλέης* се јавува 4 пати на еден натпис од Лариса од 2 в.п.н.е., сп. IG IX.2/515, р. 2,4,7,8. Завршокот може да се објасни со хифајреза, **-κλεφεσος > *-κλεεος > -κλεος*.³⁰ На појавата на ваквите форми можеби аналогича извршиле и сложенките со *Κλεο-* како прв дел.

Повеќе примери има на *-εους*. За разлика од Бојотија каде што формите на кај оваа категорија имиња се јавуваат изолирано и на помлади натписи од 3 и 2 в.п.н.е., во Тесалија, нив ги има уште од 4 в.п.н.е., сп. *Ἀριστοκλέους* од *Ἀριστοκλής* (SEG 27/192, Хиретија, Перајбија средина на 4 в.п.н.е.); *Τιμοκλέους* од *Τιμοκλής* (IThess I/26, Кјериј, Тесалиотида, почеток на 4 в.п.н.е.).

Имињата со сигматска основа во тесалскиот дијалект, на помлади натписи од 3 и 2 в.п.н.е. спорадично покажуваат и завршок *-ει*. Три примери се забележани во Кранон од едно име со втор дел *-φάνεις*, сп. *Ἀντιφάνει* од *Ἀντιφάνεις* (BSH 59 (1935)37-8/I2); и две со втор дел *-κλεις*, сп. *Φιλοκλέι* од *Φιλοκλέης* (BSH 59 (1935)37-8/I2) и *Στρατοκλέι* од *Στρατοκλέης* (REA 66 (1964)313). Се работи всушност за генитиви на *-ē*, каде што *η* е одбележано со *ει*. Овие генитиви се оформени по аналогича со именките од м.р. со *α*-основи, кај кои генитивот гласи *-ᾱ < -αο*.³¹ Ваквите генитиви се среќаваат почесто во лезбоскиот, но примери има и во други дијалекти, атички, критски. До мешањето на сигматските и *α*-основите доаѓа веројатно преку формата за ном. синг. која кај едната категорија именки гласи *-ης*, а кај другата *-ας*. И кај другите падежни форми е забележлива аналогичата со *α*-основите.

Има и случаи каде што сложено име со сигматска основа завршува на *-ου*, сп. *Ξενοκράτου* од *Ξενοκράτης* (IG IX.2/385, Деметриово, Магнезија). Во ваквите случаи името е сфатено како име во м.р. со *α*-основа, појава која се должи на влијанието од јон.атич. којне. Слични примери има и во лезбоскиот (види подолу).³²

³⁰ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 67. Сличен пример има во мегарскиот, сп. *Προκλέος*, види Lejeune, *Phonétique*, стр. 252.

³¹ Y. Bequignon, "Études thessaliens VII", BSH 59 (1935), стр. 40 и J. Pouilloux, "Inscriptions de Locride et de Thessalie", REA 66 (1964), стр. 315; Buck, *Dialects*, стр. 90.

³² Hodot, *Dial. éol.*, стр. 122, фус. 205 и стр. 123.

На лезбоските натписи сложените лични имиња на *-ης*, во генитивот исто така покажуваат шаренило. Во Ајолида, значи во Ајга, Мирина, Кима, формите на ген. синг. завршуваат на *-εος* како во Тесалија и делумно Бојотија.³³ Најголемиот дел од формите се од 2 в.п.н.е., сп. *Ἀντιγένης* од *Ἀντιγένης* (Nesr. Muz., 17, Мирина); *Διαφένεος* од *Διαφένης* (Alt.Aigai, 41-43, Ајга), а помалку од 3 в.п.н.е., сп. *Ἐρμογένης* од *Ἐρμογένης* (Chiron 9 (1979) 73-81, Кима). Но најстариот пример од третата третина на 4 в.п.н.е., не е од Ајолида, туку од Ерес, на Лезбос, сп. *[Ἀ]γῆσιμένεος* од *Ἀγῆσιμένης* (IG XII 2/526, Ерес).

Завршокот *-εος* е забележан и во контрахирана форма како *-εуз* на еден натпис од Кима, од втората половина на 3 в.п.н.е., сп. *Ἐπίγονος* *Δαμοκράτεуз* *Ταράντινος* (Chiron 9 (1979)73-81). Во периодот од 4 до 2 в. *εο* во лезбоскиот се бележи како *ευ*, така што *-εуз* може да биде графема за *-εος*.³⁴ Тоа е типично за сложените имиња со прв дел *θεο-* или *κλεο-*. Во Кима од каде што доаѓа овој пример на генитив на *-εуз*, примери кои покажуваат контракција *εο > ευ* има на монети од втората половина на 4 в.п.н.е., сп. *Θευγένης*, *Θεύδαμος*.³⁵ Но на истиот натпис од Кима, каде што се среќава ген. *Δαμοκράτεуз* во 19-тиот ред има и ген. на *-εος*, сп. *Νικίας* *Ἐρμογένης*. Имајќи предвид дека првото име е на Тарентинец, а второто на лице од Кима, можеби различните генитиви укажуваат на нивното потекло. Во Тарент е забележана контракција на *ε* и *ο* во *ευ*, сп. *Νευμήνιος* на монети во 4-3 в.п.н.е.³⁶

На островот Лезбос, пак на натписите од Митилена, Метимна, Ерес, но и на натписите од Троада, примерите на ген. синг. завршуваат на *-η*, кое е добиено по аналогија со именките од м.р. *α-*основи, ном. *-ας* : *-ης* и ген. *-α* : *-η*.³⁷ Во тесалкиот, како што видовме неколку вакви примери се јавуваат во Кранон. Мешањето на деклинацијата на сигматските основи и *α-*основите не е невообичаена за грчките дијалекти. Најголемиот дел од

³³ Целосен преглед на примерите има направено Р. Ходо, види Hodot, *Dial. éol.*, стр. 121-2; сп. и Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 99.

³⁴ G. Petzl, H.W. Pleket, "Ein hellenistisches Ehrendekret aus Kyme", *Chiron* 9 (1979), стр. 75.

³⁵ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 91; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 68-9.

³⁶ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 122, фус. 199.

³⁷ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 123; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 99; Buck, *Dialects*, стр. 90; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, 579.

примерите се исто така од 2 в.п.н.е., сп. *Θεογένη* од *Θεογένης* (IG XII 2/74, Митилена); *Εὐαφένη* од *Εὐαφένης* (IG XII.2/554, Ерес), а има од втората половина на 3 в.п.н.е., сп. *Διοφάνη* од *Διοφάνης* (IK 4/55; IK 4/56, Асос). Но има и еден пример од архаичен натпис од 5 в.п.н.е., тоа е воедно и најстариот пример за генитив од имиња со сигматска основа, од Троада, сп. *Καλικρέτῃ* од *Καλικρέτης* (BzN N.F. 9(1974)120, Кебрен, Троада).³⁸

Во Ерес на натпис од 2 в.п.н.е. (Charitonidas, 122) два пати во четвртиот и десеттиот ред името *Πρωτόφαις* е напишано во ген. синг. како *Πρωτοφάϊ*. Ова е всушност сложенка со втор дел *-φαις* од именката *φάος* „светлина“, која има сигматска основа. Генитивот на *-αῖ* е само графема која го одразува реалниот изговор на завршокот *-αιη* во тој период во Ерес. И номинативот на истиот натпис е забележан на истиот начин како *Πρωτόφαις* наместо *Πρωτοφάης*.³⁹

Покрај формите на *-η*, кај личните имиња од сигматски основи, во лезбоскиот, се појавуваат спорадично и генитивски форми на *-ου*, сп. *Ἀριστομήδου* (IG XII Suppl. 127, Ерес) од *Ἀριστομήδης*; *Τηλεφάνου* (Nescr. Мур. 26, Мирина) од *Τηλεφάνης*. Појавата на овие форми, под влијание на јонско-атичкото којне, зборува за изедначувањето на имињата со сигматски основи со имињата во м.р. со *α*-основи, во поширок контекст. Имено завршокот *-ου* е карактеристичен за овие имиња во атичкиот дијалект. Вакви примери видовме има и на тесалските натписи.

Што се однесува до имињата со втор дел *-κλης*, има неколку примери кои потврдуваат дека тие во генитивот завршуваат на *-κλη*, во оние области во кои се појавуваат генитивите на *-η*, сп. *Ξενόκλη* од *Ξενόκλης* (IG XII.2/74, Митилена, 3 в.п.н.е.); *Τιμόκλη* од *Τιμόκλης* (IG XII Suppl. 114 + R. Hodot, *Dial. éol.*, 122, Метимна, втора половина од 3 в.п.н.е.). А завршокот *-εος* може да се види на еден натпис од 2 в.п.н.е., од Мирина, сп. *Διόκλεος* од *Διόκλης* (Nescr. Мур., 47). Ваквиот третман на елементот **-klewes-os* може да се должи на хифајреза на првиот вокал *e*, слично како кај тесалското *Φιλοκλέος* (види стр. 100).

³⁸ R. Hodot, "Les noms en *-κρατης*, *-κρητης* et *-κερητης* dans l'onomastique de Lesbos", *BzN N.F.* 9 (1974), стр. 120, 122 и *Dial. éol.*, стр. 122.

³⁹ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 123; *Charitonidis*, стр. 85.

Б. Хипокористици

Во категоријата имиња со сигматски основи во ајолските дијалекти влегуваат и хипокористици. Во Бојотскиот тие типично имаат основа што завршува на гемината, а со повеќе примери кај нив е потврден номинатив на $\epsilon\iota$, кој можеби претставува стар вокатив. Номинативот на $-\epsilon\iota\varsigma$ е секундарен. Примери на генитив сингулар од вакви хипокористици има и на лезбоските натписи. Тие во номинатив завршуваат само на $-\eta\varsigma$, а кај дел од примерите исто како и во бојотскиот присутна е гемината во основата, сп. Ἀπέλλεος (Nesr. Muz., 208/22, Мирина) од Ἀπέλλης ; Μεγάλλη (IG Suppl. 114, p. 1, 6, Метимна) од Μεγάλλης . Се смета дека овие хипокористици се поврзани со имињата на $-\eta\varsigma$, $-\eta\tau\omicron\varsigma$ во атичкиот, сп. Κράτη-τ-ος од Κράτ-ης (хипокористик од име како Τιμοκράτης), кои се застапени и во бојотскиот дијалект, сп. Κράτειτος , ΚράτΕτος (види стр. 25) и со некои имиња во м.р. со a -основи во јонкиот, сп. Θαλέω од Θαλ-ῆς . Но веројатно се работи за стари имиња образувани со еден предгрчки елемент $-\bar{e}-$, кои во рамките на грчкиот јазик се измешале со имињата на $-\bar{e}t-$ и со имињата на $-\bar{a}-$,⁴⁰ а во ајолските дијалекти по аналогија со сигматските основи на $-\bar{e}s$ примиле сигматска флексија.⁴¹

Примери од вакви хипокористици има и на микенските плочки.

1. $pu\text{-}ke\text{-}o$ (MY Ge 603.2) е ген. синг. од $pu\text{-}ke$ (MY Ge 604.5), односно $pu_2\text{-}ke$ (MY Ge 602.2; 605.2B). Силабограмата $pu_2\text{-}$ алтернира со pu .⁴² Заради контекстот во кој се јавуваат формите $pu\text{-}ke\text{-}o$ и $pu\text{-}ke$ може да се помисли дека тие не се во генитив односно номинатив. Имено, формата $pu\text{-}ke\text{-}o$ се јавува среде една листа на имиња наведени во ном. синг., сп. $i\text{-}na\text{-}o$ (p. 3), $ra\text{-}ke\text{-}da\text{-}no$ (p. 4), $pe\text{-}ke\text{-}u$ (p. 6), а формата $pu\text{-}ke$ среде листа на имиња наведени во абл. синг., сп. $i\text{-}na\text{-}o\text{-}te$ (p. 2), $ra\text{-}ke\text{-}da\text{-}no\text{-}re$ (p. 3). Но контекстот на сите плочки од серијата Ge , е тесно поврзан, па истите имиња се јавуваат на сите плочки, така што тешко е да се исклучи можноста дека $pu\text{-}ke\text{-}o$, $pu\text{-}ke$ и $pu_2\text{-}ke$ се форми од едно исто име. Алтернација на падежи во еден

⁴⁰ Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 462; E. Risch, *Tractata Mys.*, стр. 293-4; Ruijgh, *Études*, стр. 269, фус. 172, *Mnemosyne* 56 (2003), стр. 221 и *Mnemosyne* 57 (2004), стр. 19-20.

⁴¹ Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 636 и фус. 3; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 36; Buck, *Dialects*, стр. 90-91.

⁴² Lejeune, *Mém. III*, стр. 95-6.

ист контекст не е невообичаена на микенските плочки, сп. во истата серија и *ka-e-se-u* (MY Ge 605.4B) и *ka-e-se-we* (MY Ge 602.4), покрај сите други имиња во номинатив (види стр. 383-5).⁴³ Имајќи го предвид малиот број на имиња кои почнуваат на *pu*₂ во микенскиот може да се претпостави дека *pu*₂-*ke* е хипокористик од *pu*₂-*ke-qi-ri* (PY Ta 711.1), сложено име, кое можеби е */Phurkeg^wris/*, сложена од *φύρκος* „тврдина“, сп. Хесх. *φύρκος·τεῖχος* и **g^wri-*, сп. *βριθύς*, „тежок“, *βρίθω*, „натежнувам, изобилувам со нешто“.⁴⁴ Постои и мислење дека првиот дел од името е *Φυγε-*, сп. */Phugeg^wrīs/*.⁴⁵ Во тој случај *pu*₂-*ke* ќе биде */Phurkēs/* или евентуално */Phugēs/*.⁴⁶

2. *qa-sa-re-o* (PY Sa 755). За оваа форма нема пример во номинатив или во некој друг падеж. Но контекстот во кој се јавува, сп. *qa-sa-re-o*, *wo-ka*, односно споредбата со другите плочки во истата серија, упатува на тоа дека се работи за ген. синг. од лично име,⁴⁷ кое судејќи според завршокот *-e-o*, им припаѓа на сигматските основи. Можеби името е поврзано со топонимот *qa-sa-ro-we*.⁴⁸

3. *su-ke-re-o* (KN As(2) 1516.20). Оваа форма се среќава еднаш во Кносос, на плочка од серијата As, каде се набројуваат имиња на мажи. Ако е синтаксички поврзана со зборот што следи *qa-si-re-wi-ja*, и ако се земе предвид ном. синг. *su-ke-re* кој се јавува во друга листа на мажи, во истата серија, сп. KN As 40.6, тогаш можеме да сметаме дека се работи за ген. синг. од лично име.⁴⁹ К. Ј. Рејх предлага тоа да се транскрибира како */Sugkherēs/*, сложена од *σύν* и **χέρος* „радост“, во врска со *χαίρω*,

⁴³ J. T. Killen, *Res Mys.*, стр. 231-2.

⁴⁴ M. D. Petruševski, "Pu₂keqiri, Qiritaro, Qiritako, Piritawo", *ŽA* 15 (1965), стр. 194; M. Бузалковска Алексова, *Сложенки*, стр. 260, 273, 292.

⁴⁵ В. Čop, "Zwei mykenisch-griechische Wortdeutungen", *ŽA* 8 (1958), стр. 254 и фус. 25; Lejeune, *Mém. III*, стр. 152, фус. 63; Leukart, *Nomina*, стр. 64, фус. 53; Илиевски, *Микенциџие*, 191; С. Ј. Ruijgh, "Comptes rendue de Thèbes fouilles de la Cadmée I", *Mnemosyne* 51 (2003), стр. 221 и "A propos des nouvelles tablettes de Thebes I", *Mnemosyne* 57 (2004), стр. 20, сп. и E. Risch, *Tractata Mys.*, стр. 288.

⁴⁶ */Phugēs/*, но како хипокористик од сложено име на *-ης*; в. J. T. Killen, "Names in *-e* and *-e-u* in Mycenaean Greek" во зборникот *Indo-European Perspectives, Studies in Honour of Anna Morpurgo Davies*, ed. J.H.W. Penny, Oxford, 2004, стр. 227-8.

⁴⁷ E. Risch, *Tractata Mys.*, стр. 292; *Documents*², стр. 576; *Interpretation*², стр. 442; сп. и **K^wασάρης* (види *Дойолнение II*, стр. 69).

⁴⁸ Според Георгиев **Πασσαλόφενς*, сп. *πάσσαλος*, „клинец, колче, кука“ (*Дойолнение I*, стр. 21), според Лежен, **Ψαλλόφενς*, сп. Хесх. *ψαλλός·ύλη* (Lejeune, *Mém. II*, стр. 23), според Рејх, **Γ^wασσαρώφης*, сп. *βασσάρα*, „лисица“ (Ruijgh, *Res Mys.*, стр. 396).

⁴⁹ *Documents*², стр. 582; *Interpretation*², стр. 455; Lejeune, *Mém. III*, стр. 141, фус. 16.

сп. *συγχαίρω* „се радувам заедно, посакувам среќа некому“. Но имињата со втор дел *χαίρω* во помикенскиот завршуваат на *χάρης*, сп. *Πολυχάρης*. Ова име би имало паралалела во придавките *εὐχερής* „лесен за управување“ и *δυσχερής* „тежок за управување“ кај кои вториот дел преминал во *-χέρης* под влијание на *χείρ*.⁵⁰ Но прашање е дали тоа може да се претпостави и за микенскиот. Друг проблем е што во микенскиот *σύν* се уште гласи *ξύν*, сп. *ku-su-ra*, *ku-su-to-ro-qa*. Името *su-ki-ri-to* што Рејх го наведува како друг пример за регресивна дисимилација на *ξύν* вообичаено се интерпретира не како *Σύγκριτος*, туку како *Σύγριτος*, во врска со топономиот *su-ki-ri-ta*, *Σύγριτα*, град на Крит, потврден како *Σύβριτα*.⁵¹

Веројатно *su-ki-ri-to* сепак треба да се поврзе со *su-ke-re*, име кое можеби е хипокористик⁵² од сложенка чиј прв дел е видлив во личното име *su-ki-ri-to* т.е. топонимот *su-ki-ri-ta*, помик. *Σύβριτα*, како што *Καφίσσει*, сп. ген. *Καφίσσιος* (IG VII 2720, Акрајфија) е хипокористик, кој може да се поврзе со сложенки од типот *Καφισόδωρος*, *Καφίσανδρος*, *Καφισοθράσης*, чиј прв дел е *Κάφισος*.

4. *wa-de-o* (PY Sa 766). Нема други примери во други падежи со кои би можела да се поврзе оваа форма, но споредбата со другите генитиви во истата серија, кои зависат од *wo-ka*, */wokhā/*, „кола“, упатува на тоа дека ова е ген. синг. од лично име. Што се однесува до интерпретацијата, можеби се работи за еден хипокористик */(H)wādēs/* од сложенка со втор дел *ἦδος*, „задоволство“, сп. *ἦδομαι*, „уживам, задоволен сум“, скт. *svādate*, „добро вкусувам“ < **swād-/swād-* од типот *μελιηδής*, *Λειώδης*.⁵³

Генитивскиот завршок *-e-o* кај ваквите имиња кореспондира со завршокот кај имињата со сигматски основи, сп. *a-pi-me-de-o*, *ke-ro-ke-re-we-o* (види стр. 93-4). Но Е. Риш смета дека тие не се менувале како сложенките на *-ēs* и дека нивниот генитив може да се интерпретира како *-ēo*, сп. *-āo* од именките во м.р. со *a*-основи.⁵⁴ За такво нешто сведочи јонскиот дијалект.

⁵⁰ Ruijgh, *Études*, стр. 277-8 и *Res Mys.*, стр. 397.

⁵¹ M. D. Petruševski, "Ti-ko-ro : (A-wa) ti-ka-ra", *ŽA* 16 (1966), стр. 348; Ruijgh, *Études*, стр. 228; *Documents*², стр. 582; Илиевски, *Микенципије*, стр. 229.

⁵² E. Risch, *Tractata Mys.*, стр. 288.

⁵³ Lejeune, *Mém. I*, стр. 116; *Дополнение II*, стр. 78; C. J. Ruijgh, *Res Mys.*, стр. 396; E. Risch, *Tractata Mys.*, стр. 284; G. Neumann, *Res Mys.*, стр. 333.

⁵⁴ E. Risch, *Tractata Mys.*, стр. 292.

Всушност, имињата оформени со суфикс *-ē-* би требало да имаат флексија како имиња со *ē-*основа, како теонимот *Ἄρης* со ген. *-os*, дат. *-ei*, сп. мик. *a-re* (KN Fp 14.2), акуз. *-ēn*, сп. хом. *Ἄρην* (E909) (види стр. 141-2). Теонимот не ја зачувал во целост својата првобитна флексија и се вклопил во сигматските основи, сп. ген. *Ἄρεος*, во основите на дифтонг, сп. ген. *Ἄρευος* кај Алкај (Z49) и *Ἄρηος* кај Хомер (B110), во денгалните основи, сп. *Ἀμφιάρητείδας* (Stesh. Fr. S148 I.7). На истиот начин и хипокористиците на *-ης* се вклопиле во другите грчки деклинации. На микенските плочки ваквите имиња освен во генитив, се потврдени и во номинатив на *-e*, сп. ген. *pu-ke-o* (MY Ge 603.2) и ном. *pu₂-ke* (MY Ge 602.2; 605.2B); ген. *su-ke-re-o* (KN As(2) 1516.20) и ном. *su-ke-re* (KN As 40.6). Можеби на мик. плочки се забележани и форми на дат.-лок. на *-e*, *pe-ri-te* (PY Vn 130.2), но и на *-e-i*, сп. *i-ja-me-i* (PY Fn 324.7).⁵⁵ А можеби има и пример за акузатив, сп. *ta-sa-de* (PY Cc 1285; Mn 1411.3).⁵⁶ Но за овие форми нема соодветна паралела во номинатив. Доколку формите на *-e-i* се навистина дативи од вакви имиња - хипокористици, тогаш тоа значи дека тие во микенскиот период веќе преминувале во сигматската флексија. За теонимиот *Ἄρης* има показатели дека тоа веќе се случило, сп. *a-re-i-me-ne* покрај *a-re-me-ne*. Тогаш веројатно е да се претпостави дека генитивот на *-e-o* го покажува завршокот *-εος*.

5. На бојотските натписи формите на генитив сингулар од овие имиња кореспондираат со формите на генитив од сложените имиња со сигматска основа. Доминираат формите на *-ιος*, сп. *Τέλλιος* од *Τέλλει* (IG VII 3180, Орхомен); *Πραξιλλιος* од *Πραξιλλεις* (AE (1936) 43/220Πb + SEG 3/362, Акрајфија). Примерите се од 3 и 2 в.п.н.е, од Орхомен, Хиетос, Копа, Акрајфија, Лебадеја, Коронеја, Халијарт, Теба. Најстариот пример е од ср 4 в./ср. на 3 в., сп. *Ἐμπέ[δ]διος* од *Ἐμπέδδεις* (IG VII 3089, Лебадеја).

Неколку примери во Теспија, сепак ја потврдуваат и графемата *-εος*, сп. *Φίλλεος* (IG VII 1752, втора половина на 3 в.п.н.е. и *Nesperia* 37 (1968) 256-7, кр. на 3 / п. на 2 в.п.н.е.) од *Φίλλει*, *Φίλλεις*; *Δαίλλεος* (SEG 25/511, Теспија) од *Δαίλλεις*.

⁵⁵ Според Риш и формата *pu-ke* (MY Ge 604.5) може да се објасни како датив, види E. Risch, *Tractata Mus.*, стр. 292. Но таа се јавува во контекст на *o-pe-ro /ophelos/* и ако не е грешка тогаш може да се сфати и како аблатив или номинатив (види стр. 104 и стр. 383-5).

⁵⁶ A. Heubeck, "Amphiaros", *Sprache* 17 (1971), стр. 18.

И во лезбоскиот дијалект хипокористиците на *-ης* се менуваат исто како и сложените имиња на *-ης*, па во генитив завршуваат на *-εος*, но исто и на *-η*, сп. *Πόλλεος* од *Πόλλης* (Nesr. Muz., 8, Мирина, 2/1 в.п.н.е) и *Μεγάλλη* од *Μεγάλλης* (IG XII Suppl. 114, р. 1, 6, Метимна, втора половина од 3 в.п.н.е), во зависност од областа од која доаѓаат (види табела VIII, стр. 116. Исклучок претставува формата *Κεράνεος* од *Κεράνης* која се јавува на натпис од Ерес, сп. IG XII.2/534.

В. Теоними

На категоријата сигматски основи ѝ припаѓа и теонимот *Ἡρακλῆς*, Херакле. Се работи за сложенка од името на божица Хера, *Ἥρα* и именката *κλέος*, „слава“.57 Генитивот од ова име е забележан неколку пати на бојотските натписи, во Теспија и Коронеја. Најстариот пример е од Теспија, од првата половина на 5 в.п.н.е. и гласи *[H]Ερακλ|ος* (BSH 99 (1975) 749-54/8).58 Од истиот период, 5 в.п.н.е. на ваза, од Танагра забележани се и формите *[τΟρ]ακλιος*, *[τΟρ]ακλι[ος]*, со *|* како графема за *ε*.59 Уште два примери кои завршуваат на *-κλειος* има на натписи од Коронеја, од крајот на 3 в.п.н.е., сп. *Ἡρακλειος* (AD 2 (1916) 218A1; AD 2 (1916) 218-9A2).

Во Тесалиотида, формата *Ἡρακλῖος* е забележана на натписот IThess. I/15 од Кјериј, прва половина на 2 в.п.н.е. со *Ε* наместо *Η*, што е потврдено и на други натписи, сп. *Ἡρακλει* (Реек, 26, Скотуса) и со *|* наместо *Ε* како во *Κλιόμαχος* (IG IX.2/416, Фера), *Κλίανδρες* (BSH 94 (1970) 161-2, Матропол).60 Примерите на генитив од теонимот во бојотскиот покажуваат исти графички варијации како и личните имиња. Завршокот може да биде забележан како *-ειος* и на помлади натписи од 3 в.п.н.е., но графемите *-ιος* и *|ος* потврдуваат дека веќе во 5 в.п.н.е. *-ειος* се изговарало како *i:os*. Во тесалскиот немаме многу материјал за споредба,

57 DELG II, стр. 416.

58 IThesp. VI, стр. 4.

59 Натписот е објавен во публикацијата *La Béotie antique. Actes du 4ème colloque international sur la Béotie antique* (Lyon-Saint-Etienne, 1983), Paris, 1985, види G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 326.

60 И во тесалскиот дијалект е забележано затворање на *ε* до *i*, слично како и во бојотскиот дијалект, види Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 55; Buck, *Dialects*, стр. 44; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 44.

примерот од теонимот би одговарал на единствениот пример на *-εος* кај личните имиња, *Φιλοκλέος* (види стр. 100), но забележан како *-ιος*.

Д. Придавки

Еден пример на генитив од придавка, кој се среќава во Митилена, на натписот IG XII.2/394 од 3 в.п.н.е. е формата *ἐντέλεος* од *ἐντέλης*, „целосен“. Примерот покажува дека и тука лезбоскиот е доследен во однос на отсуството на контракција. Од ваквите придавки, генитиви на *-εος* има дури и во третиот век по нашата ера.⁶¹

Уште еден пример има кај Алкај. Придавката *μελιηδής*, „сладок како мед“ во генитив е потврдена како *μελιάδεος* (Alc. Z44, Z46), со *ā* во вториот дел кое е етимолошки оправдано. Имено, вториот дел од оваа сложенка е во врска со коренот **swād-/swād-*, сп. *ἥδος*, *ἥδομαι*.⁶² Формата кај Алкај, во таа смисла е споредлива со мик. форма *wa-de-o*, ген. од лично име (види стр. 105).

2.4.3. Имиња на *-ōs/-ōs-*

Имињата со основа на *-ōs/-ōs-* се зачувани во мал број во грчкиот и во индоиранската група јазици, за разлика од латинскиот каде што претставуваат продуктивна категорија. Во грчкиот тие во номинативот завршуваат на *-ως*, а во другите падежи покажуваат полна степен *ο*, сп. ном. *ἠώς*, „зора“, ген. *ἠούς* < **ἠοσ-ος* и лат. *aurōr-a*, скт. *uṣás*, ген. *uṣásas* (< **āusōs*).⁶³

Кај Алкај, именката *αἰδώς*, „срам“ е забележана еднаш во генитив како *αἰδωος* (Alc.Z.7). Завршокот *-ως* одговара на јон.атич. *-ους* < **-os-os*.⁶⁴

⁶¹ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 120.

⁶² Hamm, *Grammatik*, стр. 88, 157.

⁶³ Chantraine, *Morphologie*, стр. 70-71 и *DELG II*, стр. 394-5; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 308-9; Семеренџи, *Введение*, стр. 185; *Wortbildung*², стр. 88.

⁶⁴ Hamm, *Grammatik*, стр. 157; Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 514; Chantraine, *Morphologie*, стр. 71.

2.4.4. Имиња на *-ōs-*

Веројатно во микенскиот е забележано едно лично име со основа на *-ōs-* во сите падежи.

to-ro-o (PY An 519.1), можеби е */Trō(h)os/*, сп. помик. *Τρωός*, генитив од *Τρώς*. Ова лично име е изведено од етник, сп. *Τρώες*, Тројанци.⁶⁵ Микенската ортографија не ни кажува ништо за должината на вокалот од суфиксот со кој е оформена основата, но од помикенските форми може да се види, дека кај ова име, тој не покажува аблаут, односно дека долгата степен *-ōs-* е присутна во сите падежи. Освен оваа интерпретација на микенските форми *to-ro* и *to-ro-o*, сп. и жен име *to-ro-ja* (PY Ep 705.6), постои и мислење дека тие може да се во врска со друг малоазиски топоним, *Τλώς* во Лиқија.⁶⁶ И едниот и другиот топоним се од негрчко потекло и се забележани во хет. лув. документи. Формата *Taruwisa* (*Ta-ru-i-sa*) кореспондира со мик. *to-ro-ja*, а основата на *Τλώς* се гледа во *d/ta-la-u-wa-as*. И во едниот и во другиот случај сведоштвата на хетитскиот и лувитскиот упатуваат на првобитна основа на *-u/w-*.⁶⁷ Но возможно е ова негрчко име во грчкиот да било адаптирано на специфичен начин.

2.4.5. Компаративи оформени со суфиксот **-yōs-*

Од аспект на помикенскиот грчки формите на компаративот претставуваат назални основи, но на микенските плочки со повеќе примери е потврдено дека тие во овој период сè уште се менувале како сигматски основи, односно дека наставките директно се додавале на основата оформена со суфиксот **-yos-*, сп. ном. пл., ж.р. *me-zo-e* (KN Ai 824.1) од *me-zo*, */megyōs/*, подоцна *μείζων*; ном. дуал, ж.р. *me-u-jo-a₂* (PY Sh 733) од *me-wi-jo*, */mewyōs/*, подоцна *μείων*. Можеби една форма е во ген. синг.

⁶⁵ Ruijgh, *Études*, стр. 89, фус.75 и стр. 272, фус. 3; *Wortbildung*², стр. 161; F. Gschnitzer, *Res Myc.*, стр. 142; V. Parker, *Fl. Studia. Myc.II*, стр. 495-6; Meier, *-id- Geschichte*, стр. 62.

⁶⁶ S. Hiller, "RA-MI-NI-JA: Mykenisch-kleiasiatische Beziehungen", *ŽA* 25 (1975), стр. 389; T. Palaima, "Illos, Tros and Tlos" во зборникот *Στεφανος Αριστειος, Archäologische Forschungen zwischen Nil und Istros, Festschrift für Stefan Hiller zum 65. Geburtstag*, ed. F. Lang, C. Reinholdt, J. Weilhartner, Wien, 2007, стр. 202-3.

⁶⁷ Паркер смета дека тоа е аргумент заради кој *To-ro* не може да се интерпретира како *Τλώς*, види V. Parker, *Fl. Studia. Myc.II*, стр. 495-6. Палајма смета дека тоа е аргумент заради кој *To-ro* не би требало да се интерпретира како *Τρωός* (види фус. 66).

a-ro₂-jo (KN So 4437). Оваа форма е забележана на плочка која бележи колца, сп. *a-mo-ta*, /*pte-re-wa*, *a-ro₂-jo*, *te-mi-dwe-te* ROTA ZE 5, /*armota ptelewās a-ro₂-jo termidwente* ROTA ZE 5/. Компаративот /*aryōs*/, сп. ἀρείων од **ar-* е потврден на микенските плочки, сп. ном. пл. *a-ro₂-a* (KN L 571.a), /*aryoha*/; ном. пл. *a-ro₂-e* (KN L 7409.A), /*aryohes*/. Формата *a-ro₂-jo* може да се поврзе со другите примери од овој компаратив, но прашањето е што претставува крајното *-jo*. Веројатно се работи за грешка, можеби *a-ro₂-jo* е наместо ном. акуз. ср. р дуал *a-ro₂-e* или плур. *a-ro₂-a*, кој треба да се усогласи со зборот што следува *te-mi-dwe-te*.⁶⁸ Но исто така е сосема веројатно дека *a-ro₂-jo* стои наместо *a-ro₂-o*, ген. синг.⁶⁹ Механичко повторување на слогот *jo* може лесно да се претпостави. Генитивот може да се однесува на претходниот збор /*pte-re-wa*/, *ptelewās*, кој редовно се јавува како детерминатив на колцата. Ако е тоа така, тогаш плочката KN So 4437, може да се преведе „колца од брест со подобар квалитет, со потпирки“.

2.4.6. Формите на генитив сингулар кај имињата со сигматски основи во микенскиот грчки и во ајолските дијалекти

Примерите на ген. синг. од микенскиот и ајолските дијалекти ја потврдуваат наставката за ген. синг. во полна степен *-*os*. Во тој поглед сведоштвото на грчкиот кореспондира со сведоштвото на другите индоевропски јазици. Од прегледот прикажан во табелите X (види стр. 117) и XI (види стр. 122) може да се види дека со примери се потврдени именките од ср. род со основа на *-es-/os-*, во бојотскиот и во лезбоскиот дијалект; имињата на *-ēs/-ēs-*, најмногу како сложени лични имиња, во микенскиот и во сите три ајолски дијалекти, како хипокористици во микенскиот, во бојотскиот и во лезбоскиот, како придавки во лезбоскиот дијалект. Примери има и од теонимот Ἥρακλῆς во Бојотија и Тесалија.

Со неколку примери на генитив потврдена е и флексијата на други категории имиња со сигматска основа. Формата αἶδως од αἰδώς, „срам“ која се среќава кај Алкај, покажува контрахирана форма од завршокот за генитив сингулар *-ως* < *-*os-os*. Микенската форма *to-ro-o*, /*Trō(h)os*/ ја

⁶⁸ *Documents*², стр. 372; Ruijgh, *Études*, стр. 30

⁶⁹ O. Szemerényi, *Studia Myc.*, стр. 26-7; E. Risch, *Kl. Schriften*, стр. 519.

потврдува староста на помик. генитив *Τρωός* од личното име *Τρώς*. Доколку микенската форма *a-ro₂-jo* навистина е грешка за *a-ro₂-o*, тогаш имаме пример и во генитив, кој ја потврдува сигматската флексија на компаративот во микенскиот период.

Кај именките на *-es-/os-* во дијалектите се забележани само форми со неконтрахиран завршок за генитив сингулар *-εος < *es-os*, кои го покажуваат суфиксот од основата во полна степен *-es*. За микенскиот немаме сигурни примери. Сведоштвото на лезбоскиот за овие именки е најобемно, а на натписите го имаме и најстариот пример од 5 в.п.н.е. *τεμένεος* (SEG 45/1085, Метимна) од *τέμενος*.

Што се однесува до имињата на *-ēs /-ēs-*, од табеларните прегледи (IV - IX, стр. 114 - 116) може да се види дека кај овие имиња од една страна завршокот за генитив сингулар *-εος* се бележи на повеќе начини, а од друга страна во тесалскиот и лезбоскиот дијалект се јавува и друг завршок *-ει* односно *-η*.

Придавските форми забележани во лезбоскиот дијалект го потврдуваат само завршокот *-εος* во неговата неконтрахирана форма.

Со најмногу примери на генитив застапени се сложените лични имиња, во Бојотија 277 примери вкупно, од кои 115 се од имиња со втор дел *κλέος*; во Тесалија 29 примери, од кои 12 се од имиња со втор дел *κλέος*; на Лезбос и во Мала Азија, 33 примери, од кои 6 се од имиња со втор дел *κλέος*. Во микенскиот овие имиња во генитив сингулар завршуваат на *-e-o*, што може да се интерпретира како */-e(h)-os/*. Со овие микенски форми во сите три ајолски дијалекти кореспондираат форми на *-εος*. Но дури и најстарите примери на генитив со ваква графема во дијалектите се должат ислучиво на традиционализам во ортографијата. Зевот помеѓу двата кратки вокали кај овој завршок бил разрешуван на различни начини. Во Бојотија веќе во 5 в.п.н.е *ē* преминува во *i*. Затоа на бојотските натписи, покрај формите со традиционалната графема *-εος*, распространети се и форми *-ιος*, а има и форми на *-ειος*. Квантитативно доминираат формите на *-ιος* (107 примери наспроти 43 форми на *-εος* и 11 на *-ειος*). Барем еден пример, сп. *Μνασιγένος* (IG VII 2788, Копа) од *Μνασιγένεις*, укажува на тоа дека *i* пред *-ος* може и да се изгуби целосно.

Во Тесалија исто така се потврдени неконтрахираните форми на *-εος* (16 примери, види табела VI, стр. 115), но многу рано започнале да се појавуваат и контрахираните на *-ους*. На лезбоските натписи, исто така доминираат формите на *-εος*, но тие се типични само за регионот на Ајолида (види табела VIII, стр. 116). Формата [*Ἀγῆσιμένεος* од *Ἀγῆσιμένης* на натпис од Ерес од 4 в.п.н.е. сепак покажува дека завршокот *-εος* може да се јави и на Лезбос. Тоа го потврдува и уште еден генитив од хипокористик на натпис од Ерес.

Генитивот *Δαμοκράτεος* (Chiron 9 (1979)73-81) од *Δαμοκράτης* потврдува дека *-εος* во лезбоскиот дијалект може и да се контрахира до *-ευσ*.

Од друга страна, овие имиња во лезбоскиот дијалект, а тоа е потврдено делумно и во тесалскиот се мешаат со имињата во м.р. од *a*-основи на *-ας*. Така во генитивот тие завршуваат и на *-η* (во тесалскиот на *-ει*) како што имињата на *-ας* завршуваат на *-α*. Оваа аналогија започнала да функционира веќе во 5 в.п.н.е., како што ни потврдува формата *Καλικρέτῃ* од *Καλικρέτης* (BzN N.F. 9(1974)120, Кебрен, Троада). Завршокот *-η* е типичен за островот Лезбос и за регионот на Троада.

Посебно место меѓу сложените лични имиња со сигматски основи заземаат имињата со втор дел *κλέος*. Мик. форма *ke-ro-ke-re-we-o*, генитив од **/Khēroklewēs/*, го потврдува и генитивот од оваа именка како */klewe(h)os/*. Примерите од ајолските дијалекти, покажуваат дека по отпаѓањето на дигамата, зевот меѓу трите вокали се разрешувал на различни начини: со контракција, во Бојотија, сп. *-κλειος* (< **-κλεFιος*), забележано и како *-κλειος*, *-κλιος*, *-κλ|ος*, во Тесалија, *-κλεους* (< *-κλεFεος*); со хифајреза *-κλεος* (< *-κλεεος*) за што примери има од Тесалија и Лезбос, кое преминува и во *-ιος* како што потврдува формата *Ἑρακλῖος* од Кјериј и конечно со примена на друг завршок *-ει*, *-η* оформен по аналогија со *a*-основите, во Тесалија и на Лезбос (види табела V, стр. 115, табела VII, стр. 116 и табела IX, стр. 116).

Специфично за ајолските дијалекти е тоа што како сигматски основи се менуваат и хипокористиците оформени со суфикс *-ē-*. Со повеќе примери на генитив сингулар тие се потврдени на бојотските и лезбоските натписи. Примерите покажуваат дека кај овие имиња флексијата е целосно изедначена со флексијата на сложените лични имиња на *-ēs/-ēs-*.

Неколку примери од микенскиот, ја потврдуваат староста на оваа флексија, сп. *pu-ke-o*, /*Phurkeos*/, *wa-de-o*, /*(H)wādeos*/.

Но специфичности во нивната флексија сепак има. Ако го споредбиме соодносот на сложените лични имиња и хипокористиците во однос на завршоците *-εος* и *-ιος* на бојотските натписи излегува дека завршокот *-ιος* е застапен 4 пати повеќе кај хипокористиците во споредба со завршокот *-εος* (види табела IV, стр. 114). Ако го споредиме соодносот на сложените имиња и хипокористиците на лезбоските натписи во поглед на завршоците *-εος* и *-η*, излегува дека завршокот *-η* се јавува почесто кај хипокористиците, од вкупно 19 форми на *-εος*, 14 се од сложени имиња, а 5 од хипокористици, додека од вкупно 19 форми на *-η*, 12 се од сложени имиња, а 7 од хипокористици (види табела VIII, стр. 116). Иако најстариот пример на *-η* од 5 в.п.н.е. е од едно сложено име, сепак, овие бројки можат да бидат индикација дека завршокот *-η* кај сложените имиња навлегол преку хипокористиците.

Табела IV

Преглед на завршоците за ген. синг. кај имињата со основа на *-ēs/-ēs-* (без имиња со втор дел *κλέος*) на бојотските натписи по локалитети*

	-εος			-ιος			-ειος	-ος
	С.Л.И.	Х. -εις	Х. -ει	С.Л.И.	Х. -εις	Х. -ει	С.Л.И.	С.Л.И.
Халијарт	1				1			
Коронеја				4	1			
Лебадеја				3	1	1		
Хајронеја				6				
Орхомен	4			32	11	3		
Хиетос				30	5			
Копа				4	3		2	1
Акрајфија				19	4	2		
Теба	3			3	1			
Танагра				4	1			
Платаја							1	
Теспија	33	2	1	1			8	
Тизба	2			1				
вкупно	43	2	1	107	28	6	11	1

* Во табелите IV - IX искористени се следниве кратенки

С.Л.И. - сложени лични имиња

Х. -εις - хипокористици на -εις

Х. -ει - хипокористици на -ει

Т. - теоними

Табела V

Преглед на завршоците за ген. синг. кај сложените имиња со втор дел
κλέος на бојотските натписи по локалитети

	-ειος		-ιος	-ειος	-ιος
	с.л.и.	т.	с.л.и.	с.л.и.	т.
Коронеја	1	2			
Лебадеја	2				
Хајронеја	6		1		
Орхомен	19				
Хиетос	14				
Копа	11			2	
Акрајфија	22		3	6	
Теба	4				
Танагра	3				
Теспија	14		3		1
Тизба	4				
вкупно	100	2	7	8	1

Табела VI

Преглед на завршоците за ген. синг. кај имињата со основа на -ēs/-ēs-
на тесалските натписи по региони

	-εος	-ει
	с.л.и.	с.л.и.
Тесалиотида	1	
Пелазгиотида	15	1
вкупно	16	1

Табела VII

Преглед на завршоците за ген. синг. кај сложените имиња со втор дел κλέος на тесалските натписи по региони

	-εος	-ιος	-εους	-ει
	с.л.и.	т.	с.л.и.	с.л.и.
Тесалиотида		1	1	
Пелазгиотида	4		4	2
Перајбија			1	
вкупно	4	1	6	2

Табела VIII

Преглед на завршоците за ген. синг. кај имињата со основа на -ēs/-ēs- (без сложените имиња со втор дел κλέος) на лезбоските натписи по региони

	-εος			-ευς	-η	
	с.л.и.	х. -εις	пр.	с.л.и.	с.л.и.	х. -εις
Лезбос	1	1	1		8	7
Троада					5	
Ајолида	13	3		1		
вкупно	14	5	1	1	12	7

Табела IX

Преглед на завршоците за ген. синг. кај сложени имиња со втор дел κλέος на лезбоските натписи по региони

	-εος	-η
	с.л.и.	с.л.и.
Лезбос		4
Троада		
Ајолида	1	
вкупно	1	5

Табела X
Преглед на формите на генитив сингулар
од имиња со сигматски основи (без имиња со втор дел κλέος)

μικенски βοјотски тесалски лезбоски основа

Општи именки со основа на <i>-es-/os-</i>				
			βέλεος	βελε(h)-
			κάδεος	καδε(h)-
			μέρεος	μερε(h)-
			ξίφεος	ξιφε(h)-
			σπήθεος	σπηθε(h)-
		τείχεος		τειχε(h)-
			τέκεος	τεке(h)-
	τέλεος		τέλεος	τελε(h)-
			τεμένεος	τεμενε(h)-
	ψεύδεος			ψευδε(h)-
Имиња со основа на <i>-ēs/-ēs-</i>				
Со завршок <i>-εος</i>				
Придавки на <i>-ης</i>				
			ἔντελεος	εντελε(h)-
			μελιάδεος	μελιαδε(h)-
Сложени лични имиња на <i>-εις, -ης</i>				
со вџор дел <i>-αρεις</i>				
		Εύαρεος		Ευαρε(h)-
со вџор дел <i>-αυλης</i>				
	ἴτε-γα-υ-τε-ο			/Teraule(h)-/
со вџор дел <i>-αφενεις</i>				
			Διαφένεος	Διαφене(h)-
со вџор дел <i>-γενεις</i>				
		Ἀντιγένεος	Ἀντιγένεος	Ἀντιгене(h)-
			Δικαογένεος	Δικαοгене(h)-
		Διογένεος		Διοгене(h)-
		Ἐπιγένεος		Ἐπιгене(h)-
	Ἐρμογένεος	Ἐρμογένεος	Ἐρμογένεος	Ἐρμοгене(h)-
			Ζευξιγένεος	Ζευξιгене(h)-
	Μνασιγένεος			Μνασιгене(h)-
	Χαριγένεος			Χαριгене(h)-
со вџор дел <i>-δηνης</i>				
	τε-де-не-ο			/Thesdēne(h)-/
со вџор дел <i>-κουδεις</i>				
		Ἐπικούδεος		Ἐπικουδε(h)-
со вџор дел <i>-κρατεις</i>				
		Ἀντικράτεος		Ἀντικρατε(h)-
		Ἀγασικράτεος		Ἀγασικρατε(h)-
		Ἀριστοκράτεος		Ἀριστοκρατε(h)-
		Ἀυτοκράτεος		Ἀυτοκρατε(h)-
	Δαμοκράτεος	Δαμοκράτεος		Δαμοκρατε(h)-
	Ἐπικράτεος			Ἐπικρατε(h)-
	Καλλικράτεος			Καλλικρατε(h)-
			Λακράτεος	Λακρατε(h)-

		Μενεκράτεος		Μενεκρατε(h)-
		Νικοκράτεος		Νικοκρατε(h)-
		Ξενοκράτεος		Ξενοκρατε(h)-
		Σωκράτεος		Σωκρατε(h)-
		Φερεκράτεος		Φερεκρατε(h)-
		Φιλοκράτεος		Φιλοκρατε(h)-
co vīor del -μεδεις				
		Κλεομέδδεος		Κλεομεδδε(h)-
co vtop del -μηδης, -μειδεις				
		ἈγαμΕδδεις		Ἀγαμηδε(h)-
a-ri-me-de-o				/Amphimēde(h)-/
		Λυκομείδεις		Λυκομειδε(h)-
pe-ti-me-de-o				/Perimēde(h)-/
co vīor del -μενεις				
			Ἀγησιμένεος	Ἀγησιμενε(h)-
		Ἀριστομένεος		Ἀριστομενε(h)-
		Κλεομένεος		Κλεομενε(h)-
		Ὑπερμένεος		Ὑπερμενε(h)-
co vīor del -ωφης				
o-two-we-o				/Orthōwe(h)-/
o-tō-wo-(we)-o				
co vīor del -πειθης				
		Διοπιείθεις		Διοπειθε(h)-
co vīor del -σθενεις				
		Ἐχασθένεος		Ἐχασθενε(h)-
		Κλεασθένεος		Κλεασθενε(h)-
		Κλεισθένεος		Κλεισθενε(h)-
co vīor del -τελεις				
			Ἀνδροτέλεις	Ἀνδροτελε(h)-
		Ἀριστοτέλεις		Ἀριστοτελε(h)-
		Δαμοτέλεις		Δαμοτελε(h)-
		Ἐπιτέλεις		Ἐπιτελε(h)-
		Σωτέλεις		Σωτελε(h)-
co vīor del -φανεις				
		Ἀντιφάνεις		Ἀντιφανε(h)-
		Ἀ[πο]λλοφάνεις		Ἀπολλοφανε(h)-
		Ἀριστοφάνεις	Ἀριστοφάνεις	Ἀριστοφανε(h)-
			Ἡροφάνεις	Ἡροφανε(h)-
		Θεοφάνεις		Θεοφανε(h)-
		Κλεοφάνεις		Κλεοφανε(h)-
		Πραξιφάνεις		Πραξιφανε(h)-
Хипокористици на -εις, -ης				
			Ἀπ[έ]λλεος	Ἀπελλε(h)-
		Δαίλλεος		Δαίλλε(h)-
			Κεράνεος	Κερανε(h)-
			Ὀρδέος	Ὀρδε(h)-
			Πόλλεος	Πολλε(h)-
			Πύθεος	Πυθε(h)-
pu-ke-o				/Phurke(h)-/
qa-sa-re-o				/Qa-sa-re(h)-/
su-ke-re-o				/Sugre(h)-/
		Φίλλεος		Φιλλε(h)-
wa-de-o				/(H)wāde(h)-/
Хипокористици на -ει				
		Φίλλεος		Φιλλε(h)-

Со завршок -ΙΟΣ				
Сложени лични имиња				
со вѝпор дел -γενεις				
	Ἀντιγένιος			Ἀντιγενε(η)-
	Διογένιος			Διογενε(η)-
	Ἑρμαγένιος			Ἑρμαγενε(η)-
	Θιαγένιος			Θιαγενε(η)-
	Καφισογένιος			Καφισογενε(η)-
	Μνασιγένιος			Μνασιγενε(η)-
	Πουβογένιος			Πουβογενε(η)-
	Τιμαγένιος			Τιμαγενε(η)-
	Τιμογένιος			Τιμογενε(η)-
со вѝпор дел -κουδεις				
	Ἀπολλοκούδιος			Ἀπολλοκουδε(η)-
	Ἐπικούδιος			Ἐπικουδε(η)-
	Ναυκούδιος			Ναυκουδε(η)-
со вѝпор дел -κρατεις				
	Ἀλεξικράτιος			Ἀλεξικρατε(η)-
	Ἀναξικράτιος			Ἀναξικρατε(η)-
	Ἀντικράτιος			Ἀντικρατε(η)-
	Ἀνφικράτιος			Ἀνφικρατε(η)-
	Ἀριστοκράτιος			Ἀριστοκρατε(η)-
	Ἀριστοκράτιος			Ἀριστοκρατε(η)-
	Δαίικράτιος			Δαίικρατε(η)-
	Καλλικράτιος			Καλλικρατε(η)-
	Λουσικράτιος			Λουσικρατε(η)-
	Μενεκράτιος			Μενεκρατε(η)-
	Νικокράτιος			Νικокρατε(η)-
	Ξενοκράτιος			Ξενοκρατε(η)-
	Πολιουκράτιος			Πολιουκρατε(η)-
	Πολουκράτιος			Πολουκρατε(η)-
	Πολυκράτιος			Πολυκρατε(η)-
	Σουκράτιος			Σουκρατε(η)-
	Σωκράτιος			Σωκρατε(η)-
	Τιμοκράτιος			Τιμοκρατε(η)-
	Φιλοκράτιος			Φιλοκρατε(η)-
со вѝпор дел -μαρεις				
	Εὐμάριος			Εὐμαρε(η)-
со вѝпор дел -μελεις				
	Καλιμέλιος			Καλιμελε(η)-
	Καλλιμέλιος			Καλλιμελε(η)-
со вѝпор дел -μενεις				
	Αὐτομένιος			Αὐτομενε(η)-
со вѝпор дел -σθενεις				
	Ἀλκισθένιος			Ἀλκισθενε(η)-
	Ἀλκισσθένιος			Ἀλκισσθενε(η)-
	Ἀμφισθένιος			Ἀμφισθενε(η)-
	Καλλισθένιος			Καλλισθενε(η)-
	Κλισθένιος			Κλισθενε(η)-
со вѝпор дел -τελεις				
	Δαμοτέλιος			Δαμοτελε(η)-
	Ἐπιτέλιος			Ἐπιτελε(η)-
	Θεοτέλιος			Θεοτελε(η)-
	Θιοτέλιος			Θιοτελε(η)-
	Καλλιτέλιος			Καλλιτελε(η)-

co v̄ior del -φανεις				
	Ἀριστοφάνιος			Ἀριστοφανε(η)-
	Θιοφάνιος			Θιοφανε(η)-
	Σωσιφάνιος			Σωσιφανε(η)-
	Τειλε[φ]άνιος			Τειλεφανε(η)-
co v̄ior del -φιδεις				
	Θιοφίδιος			Θιοφιδε(η)-
co v̄ior del -χαρεις				
	Ἀντιχάριος			Ἀντιχαρε(η)-
	Ἐπιχάριος			Ἐπιχαρε(η)-
	Καλιχάριος			Καλιχαρε(η)-
	Καλλιχάριος			Καλλιχαρε(η)-
	Πολιουχάριος			Πολιουχαρε(η)-
	Πολουχάριος			Πολουχαρε(η)-
	Πολυχάριος			Πολυχαρε(η)-
co v̄ior del -ωφελεις				
	Ἐπωφέλιος			Ἐπωφελε(η)-
Хипокористици на -εις				
	Βουκάττιος			Βουκαττε(η)-
	Δορκίλλιος			Δορκιλλε(η)-
	Ἐμπε[δ]ίδιος			Ἐμπεδδε(η)-
	Ἰθιούλλιος			Ἰθιουλλε(η)-
	Κεφάλλιος			Κεφαλλε(η)-
	Μελάννιος			Μελαννε(η)-
	Μίνιος			Μινε(η)-
	Ξέννιος			Ξεννε(η)-
	Ὀρτάλλιος			Ὀρταλλε(η)-
	Ὀχάτιος			Ὀχατε(η)-
	Πιθάλλιος			Πιθαλλε(η)-
	Πουθίλλιος			Πουθιλλε(η)-
	Πραξιίλλιος			Πραξιλλε(η)-
	Πτω[ί]λλιος			Πτωιλλε(η)-
	Πωτάλλιος			Πωταλλε(η)-
	Τιμόλλιος			Τιμολλε(η)-
	Φίλλιος			Φιλλε(η)-
	Φύλλιος			Φυλλε(η)-
	Χιόνιος			Χιονε(η)-
Хипокористици на -ει				
	Διδύμμιος			Διδυμμε(η)-
	Δορκίλλιος			Δορκιλλε(η)-
	Εὐκρίννιος			Εὐκριννε(η)-
	Καφίσσιος			Καφισσε(η)-
	Καφισόττιος			Καφισοττε(η)-
	Τέλλιος			Τελλε(η)-
Со завршок -ειος				
Сложени лични имиња				
co v̄ior del -γενεις				
	Θεογ[έ]νιος			Θεογενε(η)-
	Πρωτογένιος			Πρωτογενε(η)-
co v̄ior del -κρατεις				
	Ἀμφικράτειος			Ἀμφικρατε(η)-
	Μενεκράτειος			Μενεκρατε(η)-
co v̄ior del -σθενεις				
	Μενεσθένιος			Μενεσθενε(η)-

со вѣтор дел -τελεις				
	Ἀριστοτέλειος			Ἀριστοτελε(һ)-
	Ἐϋτέλειος			Εϋτελε(һ)-
	Σ[ω]τέλειος			Σωτελε(һ)-
со вѣтор дел -φανεijs				
	Κλεοφάνειος			Κλεοφανε(һ)-
	Ξενοφάνειος			Ξενοфανε(һ)-
	Πουθοφάνειος			Πουθοфανε(һ)-
Со завршок -ος				
Сложени лични имиња				
	Μνασιγένος			Μνασιγενε(һ)-
Со завршок -ευς				
Сложени лични имиња				
			Δαμοκράτευς	Δαμοκράτε(һ)-
Со завршок -ει				
Сложени лични имиња				
		Ἀντιφάνει		Ἀντιφανε(һ)-
Со завршок -η				
Сложени лични имиња				
со вѣтор дел -ανθης				
			Ἀναξάνθη	Ἀναξανθε(һ)-
со вѣтор дел -γενης				
			Ἐρατογένη	Ἐρατογενε(һ)-
			Ἐρμογένη	Ἐρμογενε(һ)-
			Θεογένη	Θεογενε(һ)-
			Σωσιγένη	Σωσιγενε(һ)-
со вѣтор дел -κρατης				
			Καλικρέτε	Καλικρετε(һ)-
со вѣтор дел -φαις				
			Πρωτόφαι	Πρωτοφαιе(һ)-
со вѣтор дел -φανης				
			Ἀντιφάνη	Ἀντιφανε(һ)-
			Διοφάνη	Διοфανε(һ)-
со вѣтор дел -αφηνης				
			Εὐαφένη	Εὐαφене(һ)-
Хипокористици на -ης				
			Ἀπέλλη	Ἀπελλе(һ)-
			Δίη	Διε(һ)-
			Ζωή	Ζωе(һ)-
			Καίμμη	Καιμме(һ)-
			Μάνη	Μανε(һ)-
			Μεγάλλη	Μεγαλλе(һ)-
Имиња со основа на -ῶς/-ῶs-				
			αἰδῶς	αἰδο(һ)-
Имиња со основа на -ῶs-				
	to-ro-o			/Trῶ(һ)-/
Компаративи на -υ ῶs-				
	a-ro ₂ -(o)			/aryo(һ)-/

Табела XI
Преглед на формите на генитив сингулар
од сложени имиња со втор дел κλέος

Со завршок -ΕΙΟΣ				
Лични имиња				
	Ἄγαθοκλείος			ἌγαθοκλεFe(h)-
	Ἄγασικλείος			ἌγασικλεFe(h)-
	Ἄμεινοκλείος			ἌμεινοκλεFe(h)-
	Ἄμινοκλείος			ἌμινοκλεFe(h)-
	Ἄμφικλείος			ἌμφικλεFe(h)-
	Ἄριστοκλείος			ἌριστοκλεFe(h)-
	Ἄρνοκλείος			ἌρνοκλεFe(h)-
	Ἄσωποκλείος			ἌσωποκλεFe(h)-
	Ἄυτοκλείος			ἌυτοκλεFe(h)-
	Δαμοκλείος			ΔαμοκλεFe(h)-
	Διοκλείος			ΔιοκλεFe(h)-
	Ἐμπεδοκλείος			ἘμπεδοκλεFe(h)-
	Ἐνπεδοκλείος			ἘνπεδοκλεFe(h)-
	Ἐπικλείος			ἘπικλεFe(h)-
	Εὐθουμοκλείος			ΕὐθουμοκλεFe(h)-
	Εὐκλείος			ΕὐκλεFe(h)-
	Ἔισοκλείος			ἜισοκλεFe(h)-
	Θεμιστοκλείος			ΘεμιστοκλεFe(h)-
	Ἰαροκλείος			ἸαροκλεFe(h)-
	Ἰεροκλείος			ἸεροκλεFe(h)-
	Ἰατροκλείος			ἸατροκλεFe(h)-
	Ἰμεροκλείος			ἸμεροκλεFe(h)-
	Ἰπποκλείος			ἸπποκλεFe(h)-
	Καλλικλείος			ΚαλλικλεFe(h)-
	Καφισοκλείος			ΚαφισοκλεFe(h)-
ke-ro-ke-re-we-o				/Kḥēroklewe(h)-/
	Μεγακλείος			ΜεγακλεFe(h)-
	Μενεκλείος			ΜενεκλεFe(h)-
	Μνασικλείος			ΜνασικλεFe(h)-
	Νικοκλείος			ΝικοκλεFe(h)-
	Πανκλείος			ΠανκλεFe(h)-
	Παντακλείος			ΠαντακλεFe(h)-
	Πασικλείος			ΠασικλεFe(h)-
	Πεδακλείος			ΠεδακλεFe(h)-
	Πιστοκλείος			ΠιστοκλεFe(h)-
	Πολιουκλείος			ΠολιουκλεFe(h)-
	Πολυκλείος			ΠολυκλεFe(h)-
	Προκλείος			ΠροκλεFe(h)-
	Πτώιοκλείος			ΠτώιοκλεFe(h)-
	Σαμοκλείος			ΣαμοκλεFe(h)-
	Σωκλείος			ΣωκλεFe(h)-
	Σωσικλείος			ΣωσικλεFe(h)-
	Τιμοκλείος			ΤιμοκλεFe(h)-
	Φιλοκλείος			ΦιλοκλεFe(h)-
Теономи				
	Ἡρακλείος			ἩρακλεFe(h)-

Со завршок -ειος				
Лични имиња				
	Ἀμινοκλείος			ἈμινοκλεFe(h)-
	Ἐλευθεροκλείος			ἘλευθεροκλεFe(h)-
	Εὐθουμοκλείος			ΕὐθουμοκλεFe(h)-
	Μνασικλείος			ΜνασικλεFe(h)-
	Τιμοκλείος			ΤιμοκλεFe(h)-
Со завршок -ιος				
Лични имиња				
	Δαμοκλῖος			ΔαμοκλεFe(h)-
	Διοκλῖος			ΔιοκλεFe(h)-
	Ἐπικλῖος			ἘπικλεFe(h)-
	Ἰαροκλῖος			ἸαροκλεFe(h)-
	Καλλικλῖος			ΚαλλικλεFe(h)-
	Πουθοκλῖος			ΠουθοκλεFe(h)-
	Σωκλῖος			ΣωκλεFe(h)-
Теоними				
		Ἑρακλῖος		ἙρακλεFe(h)-
Со завршок -ος				
Теоними				
	[H]ερακλ-ος			ἙρακλεFe(h)-
Со завршок -εος				
Лични имиња				
		Φιλοκλέος		ΦιλοκλεFe(h)-
			Διόκλεος	ΔιοκλεFe(h)-
Со завршок -εους				
Лични имиња				
		Ἀρετοκλέους		ἈρετοκλεFe(h)-
		Ἀριστοκλέους		ἈριστοκλεFe(h)-
		Δημοκλέους		ΔημοκλεFe(h)-
		Τιμοκλέους		ΤιμοκλεFe(h)-
Со завршок -ει				
Лични имиња				
		Στρατοκλεῖ		ΣτρατοκλεFe(h)-
		Φιλοκλεῖ		ΦιλοκλεFe(h)-
Со завршок -η				
Лични имиња				
			Δεινόκλη	ΔεινοκλεFe(h)-
			Ναύκλη	ΝαυκλεFe(h)-
			Ξενόκλη	ΞενοκλεFe(h)-
			Τιμόκλη	ΤιμοκλεFe(h)-

3. ГЕНИТИВ СИНГУЛАР КАЈ ИМИЊА СО ОСНОВА НА \check{i} - И \check{y} -

Меѓу имињата кои имаат атематска деклинација влегуваат и оние чија основа завршува на \check{i} - или \check{y} -. Овие имиња во грчкиот покажуваат поголеми отстапувања во однос на флексијата од она што е забележано во другите индоевропски јазици, па со самото тоа и во однос на формите за генитив сингулар.

3.1 ГЕНИТИВ СИНГУЛАР КАЈ ИМИЊА СО ОСНОВА НА \check{i} -

Кај само неколку именки во грчкиот може да се забележи корен т.е. основа со \check{i} -, сп. *κίς, κίος*, „вид инсект“. Доминираат имињата со \check{i} -. Во грчкиот овие имиња според варијациите во вокалот од основата припаѓаат на неколку категории. Има именки кај кои \check{i} - од основата останува неизменето во целата флексија, од типот *οἶ-ς, οἶ-ός* и тие имаат директна паралела во санскритскиот, сп. *ávi-s, ávy-as* „овца“. Генитивската наставка кај овој тип именки е во полна степен наспроти основата во нулта степен.¹

Далеку пораспространета е втората категорија имиња од типот *πόλις, πόλεως*. Во атичкиот кај овие имиња основата на \check{i} - алтернира со основа на \check{e} -. Во таа смисла наспроти ном. *πόλι-ς*, акуз. *πόλι-ν* го имаме ген. *πόλε-ως* < **ποληι-ος*, сп. хом. *πόληος*, кај трагичарите *πόλεος*, дат. *πόλει, πόληι*. Надвор од јонско-атичкиот, во другите дијалекти имињата од оваа категорија не покажуваат вакви алтернации во основата, односно имаат форми само со \check{i} -.² Флексијата на оваа категорија имиња е исто така стара индоевропска. Во поглед на аблаутните варијации од основата, грчката парадигма има делумно паралела во флексијата на именките од типот *agni-s, agnē-s* „оган“ во санскритскиот. Формите од другите јазици, упатуваат на тоа дека кај овие имиња генитивот е оформен со наставка во нулта степен, додадена на основа во полна степен. Во грчкиот, пак има основа со долга степен и наставка во полна степен *-*os*, како кај другите консонантски основи и како кај именките од типот *οἶ-ς, οἶ-ός*

¹ Chantraine, *Morphologie*, стр. 86; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 573; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 313; Meier, *-íδ- Geschichte*, стр. 11-2.

² Chantraine, *Morphologie*, стр. 87, 89; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 572; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 313-4; Buck, *Dialects*, стр. 91.

Може да се претпостави дека наставката *-os е преземена по аналогија од другите категории имиња со консонантска основа. Но проблем е како да се објасни основата со долг дифтонг. Едно можно објаснение е дека таа се обопштила преку локативот. Формата *πόλι* може да се смета за стар локатив, кој има паралела во санскритскиот, сп. *agnā(u)*.³ Според Бекс, пак флексијата на именките од типот *πόλις*, *πόλεως* е стара флексија од хистеродинамички тип со ном. на *-ēis и ген. на *-y-os, при што во грчкиот се обопштила основата на -ēi според номинативот.⁴ Во тој случај, ген. *πόλιος* потврден во дијалектите е стар.

Во грчкиот има уште една помала група на именки, кај кои основата покажува -oi- варијанта од суфиксот. Тоа се главно женски имиња на лица и божици или општи именки со апстрактно значење, потврдени само во еднина. Чистата основа се гледа во вок. *Λητοί* од *Λητώ*. Овие имиња имаат паралела во санскритскиот, сп. *sākhā* (ном.), *sākhāyam* (акуз.), *sākhye* (дат.) < *sakhay-*, „пријател“, во хетитскиот, сп. *ḥastāi*, „коска“ и тохарскиот, сп. тох. А, *reki*, тох. Б, *rake*.⁵ Генитивот кај овие именки завршува на -ους или -ως што може да се интерпретира како *-oi-os.

Во микенскиот грчки, основите на -ī- се потврдени со само неколку примери, сп. ном. *a-pu-do-si* ((KN Fh 340), помик. *ἀπόδοσις*; INSTR. плур. *po-ti-pi* (PY Ta 707.2) од */portis/, помик. *πόρτις*, но, меѓу нив нема форми на ген. сингулар.⁶

На натписите од ајолските дијалекти има примери на генитив сингулар од општи именки, во не многу голем број во сите три дијалекти, а само во бојотскиот и лезбоскиот има и теоними и топоними (види табела XII, стр. 132).

³ Brugmann, *Grundriß II*, стр. 575; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 572; Chantraine, *Morphologie*, стр. 88; Семеренџи, *Введение*, стр. 190-191; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 314.

⁴ R.S.P. Beekes, "The Greek i- and u-Stems and *πόλις*, *πόλιος*", *Glotta* 51 (1973), стр. 243.

⁵ Chantraine, *Morphologie*, стр. 90; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 479; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 333; R.S.P. Beekes, *Glotta* 51 (1973), стр. 241. Од друга страна, постои мислење дека овие именки се оформени со еден предгрчки суфикс -ō-, кој служел за формирање на женски имиња на -ω, паралелно покрај машките имиња на -ευς, види Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 75-6; *Wortbildung*², стр. 159-160. Навистина, дел од имињата на -ω не можат да се објаснат како грчки. Можно е две различни категории на имиња да се измешале во грчкиот.

⁶ Сеопфатен преглед на примерите во микенскиот има направено А. Бартоњек, види А. Bartoněk, *Studies Chadwick*, стр. 61 и *Handbuch*, стр. 274; сп. и Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 92.

3.1.1. Генитив сингулар кај имиња со основа на -ǵ-

А. Општи именки

Општите именки се потврдени во генитив сингулар во сите три ајолски дијалекти. Формите вообичаено завршуваат на *-ιος*. Формите на *-εως* кои се типични за јон.атичкото којне се јавуваат спорадично, на делови од натписи кои се напишани на којне, сп. *κρίσεως* од *κρίσις* (IG IX.2/517, Лариса).

Најфреквентната именка во ген. синг. од *i*-основи во сите три дијалекти е именката *πόλις*. Тоа се должи на формулаичноста на натписите. Оваа именка која се смета за клучна за оформувањето на деκлинацијата на имињата со ген. на *-εως*, кај Хомер, во тесалскиот, аркадскиот и кипарскиот е потврдена како *πόλις*, сп. *ἀρχιπτολιάρχεντος* (IG IX.2/1233, Фалана, Тесалија), кип. *po-to-li-se*. Почетното *pt* е потврдено и во микенскиот преку личните имиња *po-to-ri-jo* (KN As 1517), */Ptolīōn/*, *Πτωλίων* и *po-to-ri-ka-ta* (KN Uf 983.a), */Ptolikastās/*. Првобитното значење на зборот е кула. Веројатно има паралела во скт. *pūr* (ном.), *purās* (ген.), литв. *pilis*, лет. *pīls*.⁷ Атичкиот ген. синг. *πόλεως* со метатеза на квантитетот е добиен од *πόληος*, форма потврдена кај Хомер, сп. Π 395, α 185. Кај трагичарите и на јонските и атичките натписи се среќава и формата *πόλεος*.⁸ На натписите напишани на еден од ајолските дијалекти, се среќава само генитивската форма *πόλιος*. Сите примери се од 3 и 2 в.п.н.е., сп. IG VII 3054, Лебадеја; IG IX.2/516, Лариса; IK 5/30, Кима итн. Неколку форми од 4 в.п.н.е. има во бојотскиот и во лезбоскиот, сп. IG VII 2409, Теба; ZPE 63 (1986) 109-119, p. 15, 19, Митилена; IG XII.2/526, p. a8, d21, Ерес. И кај Алкај има генитив *πόλιος*, сп. Alc. Z 24, но еднаш се среќава и *πόληος*, сп. *κῆρυφάν πόληος* (Alc. B.9.18). Оваа форма може да се објасни како влијание од епската поезија,⁹ имајќи предвид дека во ајолските дијалекти основата *ποληι-* не е потврдена во другите падежи.¹⁰

⁷ DELG III, стр. 926; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 325, 344; Гамкрелидзе - Иванов *Индоевр. јазык II*, стр. 744; O. Szemerényi, *Coll. Mycenaean*, стр. 329-330.

⁸ Chantraine, *Morphologie*, стр. 88 и *Gr. Nom. I*, стр. 218; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 572.; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 314.

⁹ Hamn, *Grammatik*, стр. 158;

¹⁰ Ако се земе предвид деκлинацијата на оваа именка во атичкиот и јонскиот, тие можат да се сметаат за резултат на јонското влијание (сп. Wathelet, *Traits*, стр. 273; Crespo,

На еден натпис од Кранон, Тесалија од втората половина на 2 в.п.н.е. два пати е употребен генитивот *πόλλιος*, сп. BCH 59 (1935)37-8/I2, р. 14-5, 17-8. Исто така и во Кјериј, сп. IThess. I/15, прва половина од 2 в.п.н.е. Веројатно *ll* произлегло од *ly*. За ајолските дијалекти, а особено за тесалскиот е типично *i* пред вокал да се консонантизира и да се асимилира со претходниот консонант. Напишаното *l* по геминатата веројатно се должи на тенденцијата да се задржи традиционалниот начин на пишување на зборот, сп. и *Πολλιάδι* на натпис од Аргира од 6 в.п.н.е. (AE 1934/35/140).¹¹

Во лезбоскиот со најмногу примери е присутна и именката *πρύτανις*, која има свое особено место во епиграфските формули. Оваа именка во Митилена е потврдена повеќе пати во ген. синг. како *πρωτάνιος* (IG XII.2/6, Митилена, 332 г.п.н.е.). Во другите градови Метимна, Несос, Кима таа во генитив се јавува како *πρύτανιος* со *υ* како во јон.атич. *πρύτανις*. Дијалектната лезбоска форма е *πρότανις* и таа е потврдена уште во 5 в.п.н.е. За разлика од другите градови кои ја примиле јон.атичката форма, Митилена во 3 в.п.н.е. најчесто ја употребува традиционалната дијалектна форма *πρότανις*, што е потврдено и преку примерите на ген. синг.¹²

Меѓу имињата со *i*-основи посебно место заземаат зборовите оформени со суфиксот **-ti-*. Овој индоевропски суфикс, кој служи за оформување на апстрактни именки кои искажуваат активно глаголско дејство, сп. скт. *pī-tī-*, , лат. *potio, potionis* (со *-on-* проширување), ст.сл. *пити* (инф.), „пиене“, во грчкиот е особено продуктивен. Но, тој во сите дијалекти е распространет како *-si-*, па и во ајолските.¹³ Најмногу примери на ген. синг. има во лезбоскиот, каде што оваа категорија зборови е добро застапена на натписите од сите периоди.¹⁴

Prosodia Hom., стр. 50). Рејх, пак смета тие се ајолски, сп. С. J. Ruijgh, *Lg.* 21 (1968), стр. 394 и понатаму (види R.S.P. Beekes, *Glotta* 51 (1973), стр. 243-5).

¹¹ Y. Béquignon, *BCH* 59 (1935), стр. 42; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 56; Buck, *Dialects*, стр. 26; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 55, 100; Lejeune, *Phonétique*, стр. 173; Ruijgh, *Études*, стр. 244 и фус. 60. Изговорот *πόλυος* на *πόλιος* е потврден метрички кај Хомер, види Crespo, *Prosodia Hom.*, стр. 25.

¹² Hodot, *Dial. éol.*, стр. 55, 111; *DELG III*, стр. 944.

¹³ Chantraine, *Formation*, стр. 275-6; *Wortbildung*², стр. 38.

¹⁴ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 111-2.

За ваквите именки е типична нулта степен од глаголкиот корен, како на пример во *ἀπόδοσις* „исплата, надомест“, именка во врска со глаголот *ἀποδίδωμι*. Во бојотскиот и во лезбоскиот, именката во ген. синг. е потврдена како *ἀποδόσιος* (IG VII 3172, Орхомен; IG XII.2/526, Ерес). Формата од Ерес е воедно и најстарата меѓу примерите на ген. синг. на *-ιος* од *i*-основи. Датира од 3/3 на 4 в.п.н.е. Староста на именката ја докажува и микенскиот, каде на многу плочки е присутна како ном. синг. *a-pu-do-si* (KN Fh 340; 349; PY Ma 123.2; 222.2) и значи исплата на наметнатиот данок.¹⁵

Именката *μάντις*, која е со сигурност стара, а е во врска со глаголот *μαίνομαι*,¹⁶ упатува на тоа дека можеби суфиксот *-ti-* првобитно имал функција да оформува и *nom. agentis*.¹⁷ Имено *μάντις* значи „пророк“. Во бојотскиот, генитивот од оваа именка гласи *μάντιος* (IG VII 2724, Акрајфија, прва половина од 3 в.п.н.е.).

За грчкиот овој суфикс станал продуктивен и за изведување на *nom. actionis* од деноминативни глаголи. Ваквите именки во поглед на аблаутот на коренот ги следат глаголите од кои се изведени. Таков тип на именка е на пример именката *μισθωσις* „наемнина, наем“ која е изведена од глаголот *μισθῶω*. Во ген. синг. ни е потврдена во бојотскиот, во Теспија, во втората половина од 3 в.п.н.е., сп. *μισθῶσιος* (BSN 60 (1936) 177-180/2A; BSN 60 (1936) 177-180/2B, Теспија). Именката *διοίκησις* е изведена од глаголот *διοικέω*, а на лезбоските натписи во ген. синг. се среќава еднаш како *διοικήσιος* (IK 5/12, Кима) и еднаш како *διοικέσιος* (IG XII.2/15(13-37), Митилена). Графијата со *ῆ* од Митилена веројатно се должи на фактот што *η* се изговарало *i*, а квантитетот меѓу долгото и краткото *e* започнал да се меша.¹⁸

На тесалските натписи во ген. синг. се појавува и именката *ἀνυρεσις*, која одговара на именката *ἀίρεσις*, „заземање, избор“ во другите дијалекти. На натписот IG IX.2/504 од Лариса забележана е формата

¹⁵ *Documents*², стр. 533; *Interpretation*², стр. 42, 408; *DELG I*, стр. 279; J. T. Killen, *Res Mus.*, стр. 218; A. Leukart, *Res Mus.*, стр. 236; Бузалковска Алексова, *Сложенки*, стр. 137-8, 209-210.

¹⁶ *DELG III*, стр. 665; *Wortbildung*², стр. 39.

¹⁷ Chantraine, *Formation*, стр. 275, 283.

¹⁸ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 64 и фус. 75.

ἀνγρεσιος која потврдува дека оваа именка имала основа на *ĩ* во сите падежи.¹⁹ За разлика од тесалската форма, во атичкиот именката покажува *e* вокал во генитивот, сп. *αῖρεως*. Но на лезбоските натписи се среќава и ген. *αῖρέσιος* (IG XII Suppl. 137, Митилена).

Б. Лични имиња

Неколку лични имиња од *i*-основи се забележани на натписите во ген. синг. И тука нема остатоци во однос на наставката, тие вообичаено завршуваат на *-ιος*. Во Бојотија има примери од неколку сложени со втор дел *-πολις*, сп. *Νικηπόλιος* од *Νικόπολις* (BSN 98 (1974) 180/3, Орхомен, п. на 3 в.п.н.е.); *Σωπόλιος* од *Σώπολις* (BSN 98 (1974) 205/17, Орхомен); *Σωσιπόλιος* од *Σωσίπολις* (BSN 21 (1897) 553-568/2, р. 22, 26, Теспија, втора половина од 3 в.п.н.е.). Во лезбоскиот исто така имаме пример од сложено име, сп. *Δαμοχάριος* од *Δαμόχαρις* (IG XII Suppl. 114, р. 6,7, Метимна, втора половина на 3 в.п.н.е.). Именката *χάρις*, „љубов, благодарност“, од која се состои вториот дел од сложениката се менува како дентална основа, па генитивот гласи *χάριτος*. Сложениите имиња на *-χαρις* преку својата флексија потврдуваат дека оваа именка првобитно била со *i*-основа.²⁰ Во атичкиот и јонскиот кај ваквите сложени имиња се јавуваат и форми со *-δ-*, како *Σωπόλιδος*, *Εὐχάριδος*, *Δαμοχάριδος*, но тие се секундарни.²¹

Меѓу примерите на ген. синг. од лични имиња со *i*-основи има и хипокористици, сп. *Μύριος* од *Μύρις* (IG VII 2782, Копа) и *μύρον*, „маст, балсам“,²² *Κρήθθιος* од *Κρήθθις* (IG XII Suppl. 114, Метимна) и *Κρηθεύς*, митско име, потврдено како лично име на Милет.²³

В. Теоними

Во бојотскиот во ген. синг. се јавуваат и две имиња на божества со *i*-основа. Во другите дијалекти името на божицата Изида, *Ἰσις* е потврдено и како *Ἰσιδος* и како *Ἰσιος*, но во Бојотија со примери е потврдена само формата *Ἰσιος* на натписите IG VII 3200, 3201, 3203, 3204 од Орхомен, а датираат од крајот на 3 в.п.н.е. и почетокот на 2 в.п.н.е.

¹⁹ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 258; *DELG I*, стр. 38.

²⁰ *H. P.*, стр. 467; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 112; *DELG IV*, стр. 1248; *Wortbildung*², стр. 165.

²¹ Meier, *-ιδ- Geschichte*, стр. 14; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 464; Buck, *Dialects*, стр. 91.

²² *H. P.*, стр. 602.

²³ *H. P.*, стр. 574; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 88, 113.

И името на богот Сарапис, *Σάραπης*, кој е всушност египетското божество Озирис-Апис, во Бојотија во генитив се јавува неколку пати во Орхомен и еднаш во Хајронеја како *Σαράπιος*, сп. IG VII 3377, Хајронеја, IG VII 3200, 3201, 3203, 3204, Орхомен. Сите примери се од крајот на 3 в. / почетокот на 2 в.п.н.е. Во другите дијалекти и овој теоним е забележан со генитив *Σαράπιδος*, што значи дека и тој како и теонимот *Ἰσις* преку дентално проширување се сместил во деклинацијата на именките со дентални основи.²⁴

Г. Топоними

Еден пример на топоним во ген. синг. е формата *Εὐαμπόλιος* од *Εὐάμπολις*, која е забележана на натпис од Орхомен, Бојотија, *Architecture et poesie* 219-224/2.

3.1.2. Имиња на *-oi-*

А. Лични имиња

Во бојотскиот во ген. сингулар се поврдени и неколку женски лични имиња чија основа покажува *o* аблаутна степен од суфиксот на основата. Тие во ном. синг. завршуваат на *-ω < *-ōi*, а во генитив сингулар на *-ως* што може да биде од **-oi-os*.²⁵ Примерите се од крајот на 3 в.п.н.е. / почеток на 2 в.п.н.е. од Хајронеја, Теба и Орхомен, сп. *Ἀπολλῶς* од *Ἀπολλῶ* (IG VII 3386, Хајронеја), хипокористик од сложенка со прв дел *Ἀπόλλων*,²⁶ *Καλλιστῶς* од *Καλλιστώ* (IG VII 2694, Теба), хипокористик од сложенка со прв дел *κάλλιστος*.²⁷

Генитиви од вакви имиња има забележано и кај поетите кои пишуваат на лезбоски дијалект. Врзобичаено завршуваат на *-ως*, како и во бојотскиот, сп. *Γυρίνωος* (S.82(a)) од *Γυρίνω*; *Γόργωος* (S.144) од *Γόργω*; *Γέλλωος* (S.178) од *Γέλλω*.²⁸ Според едно поново истражување, грчките женски имиња на *-ω* се всушност гамоними, кои првобитно се изведувале од сложенки од типот *τερψίσμβροτος* и имаат паралела во скт. гамоними на

²⁴ Meier, *-ίδ- Geschichte*, стр. 14.

²⁵ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 37. Според Бак, бојотските форми на *-ως* се аналогни на формите на *-ας* кај имињата со *a*-основи (види Buck, *Dialects*, стр. 93). Но, *-ως* секако претставува и нормален фонетски третман од *-οος*.

²⁶ H.P., стр. 62.

²⁷ H.P., стр. 233.

²⁸ Hamn, *Grammatik*, стр. 160.

-āyī, изведени од машки имиња со *i*-основи, сп. *Agnī-* и *Agnāyī-*.²⁹ Примерите на ген. синг. од ајолските натписи се од имиња кај кои суфиксот *-ω*, веќе е употребен за слободна деривација од секакви типови имиња и основи.

Б. Теоними

Во лезбоскиот имаме и еден пример од теоним со основа на *-oi-*. Формата *Πείθως* од *Πείθω* се јавува на натписот IG XII.2/73 од Митилена. Натписот е од 3 в.п.н.е.³⁰

3.1.3. Формите на генитив сингулар од имиња со основа на *-ī* во ајолските дијалекти

Во споредба со другите категории имиња примерите на генитив сингулар од имиња со *i*-основи од ајолските дијалекти не се толку бројни. Сите форми завршуваат на *-ιος* кај сите категории имиња (именки, теоними, лични имиња, топоними, види табела XII, стр. 132), дури и кај оние кои во јонско-атичкиот покажуваат алтернација во основата *-i/-ei- (<-ηi-)*. Во таа смисла именката *πόλις* на натписите од ајолските дијалекти редовно се среќава во генитив како *πόλιος*. Тесалското *πόλλιος* веројатно произлегло од *πόλυος*, форма метрички потврдена кај Хомер, со *i* секундарно вметнато, откако *-ly-* преминало во *-ll-* за да се зачува парадигмата на именката. Еден изолиран пример *πόλλος* кој е забележан кај Алкај, веројатно претставува влијание од епската поезија, односно од јонскиот дијалект. Генитивските форми на *-ιος* се единствените генитивски форми и кај личните имиња и теоними, кои инаку во атичкиот, покажуваат и форми со *-δ-*, сп. *Σωπόλιος* од *Σώπολις* наспроти *Σωπόλιδος*, *Δαμοχάριος* од *Δαμόχαρις* наспроти *Δαμοχάριδος*. Вакви примери има на бојотските и лезбоските натписи.

Со примери на генитив застапени се и личните имиња и теонимите со основа на *-oi-*. Во бојотскиот и лезбоскиот формите завршуваат само на *-ως* наместо на *-ους* и не придонесуваат за разрешување на дилемите околу природата на суфиксот *-ω* и потеклото на овие имиња во грчкиот.

²⁹ U. Palmer, "Gamonyms, internal derivation and the Greek suffix *-ω*" во *Greek and Latin from Indo-European Perspective*, ed. C. George et al., Cambridge Classical Journal, Proceedings of the Cambridge Philological Society, 2007, стр. 126-130.

³⁰ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 124; R.S.P. Beekes, *Glotta* 51 (1973), стр. 241.

Табела XII
Преглед на формите на генитив сингулар од имиња
со основа на -ĩ-

микенски бојотски тесалски лезбоски основа

Имиња со основа на -ĩ-				
Општи именки				
			αἰρέσιος	αἰρεσι-
			ἀναθέσιος	ἀναθεσι-
		ἀνγρεσιος		ἀνγρεσι-
	ἀποδόσιος		ἀποδόσιος	ἀποδοσι-
			διοικέσιος διοικήσιος	διοικεσι- διοικησι-
			κρίσιος	κρισι-
	μάντιος			μαντι-
	μισθώσιος			μισθωσι-
			παναγύριος	παναγυρι-
	πόλιος	πόλιος πόλλιος	πόλιος πόληος	πολι- πολλι- πολη(i)-
			προτάσιος πρυτάσιος	προτασι- πρυτασι-
			ὑβριος	ύбри-
Лични имиња				
			Δαμοχάριος	Δαμοχαρι-
			Κρήθιος	Κρηθι-
	Νικοπόλιος			Νικοπολι-
	ἸΜήριος			Μυρι-
	Σωπόλιος			Σωπολι-
	Σωσιπόλιος			Σωσιπολι-
Τοπωνими				
	Εὐαμπόλιος			Εὐαμπολι-
τεоними				
	Ἴσιος			Ἴσι-
	Σαράπιος			Σαραπι-
Имиња со основа на -oi				
Лични имиња				
	Ἄγλαῶς			Ἄγλασι-
	Ἀπολλῶς			Ἀπολλοι-
			Γέλλως	Γέλλοι-
			Γόργως	Γοργοι-
			Γυρίνως	Γυριννοι-
	Καλλιστῶς			Καλλιστοι-
	Νιουμῶς			Νιουμοι-
Теоними				
			Πείθως	Πειθοι-

3.2. ГЕНИТИВ СИНГУЛАР ОД ИМИЊА СО ОСНОВА НА -*ǵ*-

Овие основи покажуваат паралелизам со *i*-основите. Може да се зборува за два типа на именки, со *ǵ* и *ī* во основата. Кај првиот тип суфиксот покажува аблаутни варијации *-u/-eu/-ou-*. Во генитивот на основата во полна степен е додадена наставката за генитив сингулар во нулта степен, сп. скт. *bāhō-s*, ген. од *bāhu-s*, „рака“, гот. *sunau-s* ген. од *sunu-s*, „син“, ранолат. *senatou-s*, ген. од *senatu-s*, „сенат“. Грчката парадигма која би одговарала на овој тип покажува во јон.атичкиот ген. синг. на *-εως*, сп. *πήχε-ως*, *ἄστε-ως*, а кај Хомер и во другите дијалекти на *-εος*, сп. *ἄστε-ος* (Γ140), *πήχε-ος* (Her. I. 178).¹ Наставката во грчкиот е очигледно во полна степен исто како и кај *i*-основите. Прашање е што значи вокалот *e* од основата? Атичкото *-εως*, може да е добиено од првобитно **-ηος*, слично како и кај *i*-основите со долг вокал според стар локатив на **-ēu*. Но за разлика од *i*-основите, кај кои формите со долг вокал се потврдени кај Хомер, кај *u*-основите тоа не е случај. Поверојатно е дека формите на *-εως* се оформени по аналогија со паралелните генитивски форми од *i*-основите. Завршокот *-εος* има паралела во другите падежни форми од флексијата, кај кои вокалот од основата исто така е *-ǵ-*, сп. дат. синг. *πήχει*, ном. пл. *πήχεις*, а произлегува од *-eu-*. Кај ваквите форми на *-eu-* во грчките дијалекти не се забележани траги од *F*. Но во микенскиот има примери кои ја потврдуваат првобитната флексија, сп. *i-je-we* (PY Tn 316v.10) дат. синг. од *ίύς*, „син“, *pa-ke-we* (KN L 7514.a), ном. пл. од *παχύς*, „дебел“. Во таа смисла ген. завршок *-εος* треба да се претпостави дека произлегува од **-εF-ος*, со наставката **-os*, додадена секундарно наместо првобитната **-s*.²

Во грчкиот има една помала група имињата со *ī* во сите падежи од типот *ὄφρυς*, *ὄφρύος*, кои имаат паралела во санскритскиот. И кај овие зборови генитивот е оформен со полна степен од наставката, сп. скт. *bhuv-ás*, ген. од именка што значи „свет“.³

¹ Семеренџи, *Введение*, стр. 186-7; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 571-2; Chantraine, *Morphologie*, стр. 90-91; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 322-4.

² Семеренџи, *Введение*, стр. 190; види и Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 324.

³ Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 328; R.S.P. Beekes, *Glotta* 51 (1973), стр. 338-9.

Со флексијата на овие именки во грчкиот се измешала и флексијата на друга имиња, со основа на *-i-*, од типот *βότρυ-ς, βότρυ-ος*, „грозд“, *δάκρυ, δάκρυ-ος*, „солза“. И кај овие именки неизменетиот вокал од основата се провлекува низ целата флексија. Оваа категорија зборови е паралелна на имињата со основа на *-i-*, со генитив на **-i-os*. Генитивот на *-u-ος* е архаичен и кореспондира со скт. *kratv-as* од *kratu-s*, „разум“.⁴

Стар индоевропски тип на *i*-основи со аблаут и во коренот и во суфиксот од основата претставуваат и именките од типот *δόρυ, δουρός* (Хом.), *δώρας* (траг..) < **dorF-ος*.⁵ Генитивот кај оваа именка првобитно гласел **dreu-s* наспроти номинативот **doru*, сп. скт. *dāru, drós*. Во рамките на грчкиот флексијата на овие именки претрпела големи промени. Тие станале именки со *r*-основа или пак именки со основа на дентал, сп. ген. *δοῦρατ-ος*.

Бројот на примерите на генитив сингулар од овие основи е мал. Повеќе примери и поголема разнообразност кај примерите има во микенскиот грчки отколку во натписите од ајолските дијалекти (види табела XIII, стр. 139).

3.2.1. Општи именки

Во микенскиот нема сигурни примери од општи именки. Формата *me-tu-wo* (PY Fr 1202.B) во синтагмата *me-tu-wo, ne-wo* се интерпретира како ген. синг. од именката *μέθυ* „вино“, */methuwos/*,⁶ што кореспондира со помик. *μέθυος*. И покрај тоа што интерпретацијата на *ne-wo* како форма од придавката *νέος* „нов“, создава проблеми, сепак *me-tu-wo, ne-wo* се толкува како име на месец во генитив, „во месецот на младото вино“, сп. помик. *νεοίνια*, „празник на младото вино“. Имено, ако *me-tu-wo* е ген.синг., тогаш и *ne-wo* треба да е ген. синг., но не гласи *ne-wo-jo* како што би очекувале, сп. *ne-wo-jo* (KN Fh 5506.b). Отсуството на последниот знак *-jo* се сфаќа како грешка или формата се зема за аблатив на *-ō(d)*⁷ (види стр. 288).

⁴ Семеренџи, *Введение*, стр. 188-9; Chantraine, *Morphologie*, стр. 93.

⁵ Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 320; Chantraine, *Morphologie*, стр. 96.

⁶ *Olive Oil*, стр. 29, 42; *Documents*², стр. 480; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 277; Н. Mühlestein, *Res Mys.*, стр. 323, фус. 30; (ген. плур.) *Interpretation*², стр. 248, 434; (ген. синг. или плур.) Р. Нг. Пиевски, *Acta Mys. II*, стр. 272; F. Gschnitzer, *Coll. Mys.*, стр. 117.

⁷ *Olive Oil*, стр. 29; *Interpretation*², стр. 248; Н. Mühlestein, *Res Mys.*, стр. 323, фус. 30; А. Bartonek, *Handbuch*, стр. 188.

Но делот од плочката каде што е испишано *me-tu-wo*, *pe-wo* е оштетен, и на местото каде што би требало да стои знакот за одделување на зборовите има природна пукнатина, така што не е извесно дали него воопшто го имало. Ако нема ваков знак, тогаш синтагмата *me-tu-wo pe-wo* може да се интерпретира и како еден збор, на пр. */Methuwōnewōn/*, ген. плур. од етникот */Methuwōneus/* (< топ. */Methuwōn/*, сп. *Μηθωώνη, Μεθωώνη*),⁸ кој ќе биде детерминатив на теонимот, */Matēr Theiā/*, сп. *da-ru₂-ru-to-jo po-ti-ni-ja*.

Ако е *me-tu-wo pe-wo* сепак еден збор, тогаш може да биде и ген. синг. од име на месец но, на *-ευς*, */Methuwoineus/*, „месец на слаткото вино“,⁹ сп. ген. *Τέρφεος* (IK 5/5, Кима) од ном. *Τέρφευς* покрај *Τέρφειος*.

Неколку генитивски форми од општи именки се јавуваат на натписите напишани на еден од ајолските дијалекти.

Во лезбоскиот, неколку пати во Метимна, се среќава формата *χελήστιος* од *χελήστης*, (IG XII.2/502; IG XII.2/498, р. 13, 23-24). Зборот е изведен од *χίλιοι*, „илјада“¹⁰ и означува некаква единица, поделба на народот, забележана во Ефес, на Самос, Кос, каде што гласи *χιλιαστίς*. Генитивската форма потврдува дека оваа именка не покажува аблаут *и/еи* во основата и ова сведоштво на лезбоскиот се согласува со јонскиот, сп. *χιλιαστίος* (SEG 28/699).¹¹

На еден натпис од Акрајфија (BCH 60 (1936) 27-36/Π, крај на 3 в.п.н.е.), М. Фејел оштетената форма *ΕΓΧΕΛΙΟ* ја реконструира како *ἐγχέλιουος*, ген. од именката *ἐχχελυς*, „јагула“, врз основа на тоа што по *Ο* може да се види и знакот *Υ*. Во овој период во бојотскиот дијалект *и* се бележи со *ΙΟΥ*, така што оваа бојотска форма би одговарала на атич. форма *ἐχχέλυος*.¹²

Формата *ἱυιος* се јавува на натпис од Тетониј (Jeffery 99/10) во фразата *Ορεσταο Φερεκратε<ο>ς ἱυιου Ορεοντος Φιλονικο ἱυιος*, која треба да се сфати како фраза во генитив, со која се датира натписот, „додека Орест син на Ферекрат е хилор (надлежен за шумите), син на Филоник“. Во контекст на фразата во генитив и формата *ἱυιος* треба да се

⁸ M. D. Petruševski, "Discussions Mycéenologiques", *ŽA* 12 (1963), стр. 309-310.

⁹ *Olive Oil*, стр. 29, 42; Lejeune, *Mém. II*, стр. 354, фус. 71.

¹⁰ *DELG IV*, стр. 1260; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 87, 154.

¹¹ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 119; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 260.

¹² M. Feyel, "Nouvelles inscriptions d'Akraiphia", *BCH* 60 (1936), стр. 31; Blümel, *Aiol. dial.*, стр. 260.

интерпретира како генитив. Ваквиот генитив е потврден и кај Хомер, сп. $\nu\acute{\iota}\omicron\varsigma$ (B230).¹³ Именката, $\nu\acute{\iota}\acute{\upsilon}\varsigma$ < **siyu-* во грчкиот покажува три различни типови на флексија, со -*й*- во сите падежи, со аблаут -*u/eu-*, и со тематски вокал -*o-*. Во таа смисла покрај ген. $\nu\acute{\iota}\omicron\varsigma$ постојат и ген. форми $\nu\acute{\iota}\acute{\epsilon}\omicron\varsigma$ и $\nu\acute{\iota}\omicron\upsilon$. Се смета дека првобитна е флексијата со -*й*- во сите падежи,¹⁴ но, ако, мик. форма *i-je-we* (PY Tn 316v.10) е датив од *i*-*65, /*hiyus*/, сп. хом. $\nu\acute{\iota}\acute{\epsilon}\hat{\iota}$, $\nu\acute{\iota}\acute{\epsilon}\acute{\iota}$ од $\nu\acute{\iota}\acute{\upsilon}\varsigma$,¹⁵ тогаш тоа значи дека формите од основата со аблаут -*u/eu-* веќе биле оформени во овој период.

Генитивската форма $\text{F}\acute{\alpha}\sigma\tau\omicron\varsigma$ од $\text{F}\acute{\alpha}\sigma\tau\upsilon$, се јавува на натпис од Орхомен, Бојотија (IG VII 3170) од втората половина на 3 в.п.н.е. Во микенскиот е забележан ном./акуз. синг., сп. *wa-tu* (PY Tn 316.v1; KN V 114.b), /*wastu*/.¹⁶ Именката има паралела во скт. *vastu*, „живеалиште“, месап. *vastei* (дат.), тох. А, *wast*, тох.Б, *ost*, „куќа, дом“.¹⁷ Бојотската форма на - $\omicron\varsigma$, $\text{F}\acute{\alpha}\sigma\tau\omicron\varsigma$ произлегува од $\text{F}\acute{\alpha}\sigma\tau\epsilon\omicron\varsigma$, со *i* < *e*, што го потврдува присуството на -*ё*- во основата, сп. $\acute{\alpha}\sigma\tau\epsilon\omicron\varsigma$, кај Хомер и во јонскиот.¹⁸

3.2.2. Лични имиња

Во микенскиот во генитив се среќава едно лично име со *u*-основа.

e-te-wa-tu-wo (KN C 912.5), /*Etewastuwos*/ е ген. од **Etewastus*/, сложена од $\acute{\epsilon}\tau\epsilon\acute{\omicron}\varsigma$ „вистинит, вистински“ и $\acute{\alpha}\sigma\tau\upsilon$ „град“, добиена со хапологија од **Etewowastus*/.¹⁹

На натписите од ајолските дијалекти, еден пример на ген. синг. од лично име има во тесалскиот, сп. $\text{K}\acute{\omicron}\tau\upsilon\omicron\varsigma$ од $\text{K}\acute{\omicron}\tau\upsilon\varsigma$ (IG IX.2/737, Лариса, 3 в.п.н.е.). Името е според тракиско божество.²⁰

¹³ Buck, *Dialects*, стр. 93, 225-6; Schwyzer, стр. 269, фус. кон натписот 557; Colvin, *Reader*, стр. 94. Фактот што формата е потврдена на тесалскиот натпис наведуваат на помислата дека ваквиот генитив е ајолски елемент во хомерската поезија, види Wathelet, *Traits*, стр. 225; R.S.P. Beekes, *Glotta* 51 (1973), стр. 240, фус. 12а.

¹⁴ Chantraine, *Morphologie*, стр. 94-5; R.S.P. Beekes, *Glotta* 51 (1973), стр. 240; Ruijgh, *Études*, стр. 361-2.

¹⁵ Микенската форма е добиена со регресивна дисимилација $\acute{\upsilon}\upsilon\upsilon\text{-} > \acute{\iota}\upsilon\text{-}$, види Ruijgh, *Études*, стр. 361-2; Lejeune, *Phonétique*, стр. 225; M. D. Petruševski, "La Desinence du locatif-datif pluriel et le "synchrétisme" des cas en Grec" во *Mélanges G. Daux*, Paris, 1974, стр. 312.

¹⁶ *Documents*², стр. 287-8, 590; Ruijgh, *Études*, стр. 322 и фус. 140; F. Gschnitzer, *Coll. Mys.*, стр. 126-7; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 225; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 275.

¹⁷ DELG I, стр. 129.

¹⁸ Chantraine, *Morphologie*, стр. 91; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 259; Buck, *Dialects*, стр. 91.

¹⁹ Ruijgh, *Études*, стр. 140, фус. 196; L. Baumbach, *Mykenaiika*, стр. 58, 60, 62; М. Бузалковска Алексова, *Сложеници*, стр. 248, 277, 301; M. S. Ruiperez, *Fl. Studia Mys.*, стр. 540; E. Risch, *ZVS* 100, стр. 10.

²⁰ *H.P.*, стр. 569.

3.2.3. Топоними

Во микенскиот во ген. синг. се јавуваат и два топонима со *u*-основи.

ko-tu-wo (PY Eq 213.4), сп. абл. синг. *ko-tu-we* (PY Na 908), можеби е */Gortuwos/*, генитив од **/Gortus/*, подоцна *Γόρτυς*.²¹

oJ-du-ru-wo (KN Co 910.1) и *u-du-ru-wo* (KN V(2) 145.2), сп. дат. синг. *o-du-ru-we* (KN C 902.6), можеби е ген. од **/Odrus/*, сп. помик. *ὄδρους*, планина во Тесалија и кај Хесх. *ὄδρουν· Κρήτες τὸ ὄρος*.²² Во микенскиот има и етник, *o-du-ri-wi-jo* (KN C 902.2), *o-du-ri-wi-ja* (KN Ai 982).

3.2.4. Имиња на месеци

Едно име на месец со *u*-основа, се јавува на кноските плочки.

sa-ra-ni-wo (KN X 999). На плочката стои *sa-ra-ni-wo-te-no*. Но, приредувачите на Кноскиот корпус натписи, во коментарот забележуваат дека постои веројатност во лакуната помеѓу *sa-ra-ni-wo* и *te-no* да стоел знак за одделување на зборовите.²³ Сосема е веројатно дека се работи за име на месец,²⁴ но без паралели во помикенскиот грчки.

3.2.5. Придавки

Во бојотскиот во ген. синг. ја има придавката *πλατύς*, сп. *πλάτεος* (BSH 119 (1995)22-24, IB11, 12, 13, IB3). Натписот е од Теспија од почетокот на 2 в.п.н.е. Формата на *-εος* е разбирлива за Теспија, каде што *ε* пред вокал најдолго опстојува.²⁵

На натпис од Лариса, од 2 в.п.н.е. (*Mnemosyne* 23 (1970) 251-2) се среќава формата *Θέρσους*, сп. *Ἀθαιῶς Θέρσους κίουι*. Формата *Θέρσους* е ген. од *Θέρσους*, ајолска варијанта за *Θρασύς*, сп. и (тес.) *Θερσεῖας* (IG IX.2/517), (бој.) *Θερσανδρίχῳ* (IG VII/3207) од *Θερσανδρίχους*, (лезб.) *Θέρσιππος* (IG XII.2/645).²⁶ Во контекстот на конкретниот натпис, се работи за приставка, епитет на

²¹ *Documents*², стр. 557; V. Georgiev, *Minoica*, стр. 152; A. Heubeck, *Acta Myc. II*, стр. 60; P. Hr. Iliovski, *Mykenaiika*, стр. 334; A. Bartoněk, *Handbuch*, стр. 278.

²² Ruijgh, *Études*, стр. 185, фус. 439; Lejeune, *Mém. III.*, стр. 95-6; *DELG.III*, стр. 778; *Dic. Mic. II*, стр. 18.

²³ *Corpus Knossos I*, стр. 412; *Documents*², стр. 581.

²⁴ Lejeune, *Mém. III*, стр.37, фус.169; *Dic. Mic. II*, стр. 280; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 279.

²⁵ Blümel, *Aiol.Dial.*, стр. 259; G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 322.

²⁶ В. Helly, *Mnemosyne* 23 (1970), стр. 271; Blümel, *Aiol.Dial.*, стр. 103-4; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 55, в. и *H.P.*, стр. 212-3.

божицата Атена, а не за лично име. Би очекувале придавката да биде во женски род покрај името на божицата. Формите за м.р. се употербуваат во функција на ж.р. кај придавките со *и*-основи кај Хомер.²⁷ Тесалската форма покажува генитив на *-υος*, наместо на *-εος* како во јон.атичкиот.

3.2.6 Формите на генитив сингулар од имиња со основа на *-й-* во микенскиот грчки и во ајолските дијалекти

Иако има многу малку примери на генитив од имиња со *и*-основи, тие сепак се индикативни. Од прегледот прикажан во табела XIII, стр. 139 може да се види дека примерите им припаѓаат на различни именски категории, општи именки, лични имиња, топоними, имиња на месеци, придавки. Сите форми и во микенскиот и во ајолските дијалекти ја потврдуваат наставката за генитив сингулар во полна степен, **-os*.

Во микенскиот имаме само неколку примери кои завршуваат на *-u-wo*, сп. лично име *e-te-wa-tu-wo*, /*Etewastuwos*/; топоним *ko-tu-wo*, /*Gortuwos*/ и тие упатуваат на деклинација од типот *-υς*, *-υος* без аблаут во основата.

Тесалската форма \uparrow *υιός* (Jeffery 99/10, Тетониј) кореспондира со хом. *υῖος* и упатува на една првична флексија **suyi-s*, **suyw-os* од именката *υῖύς*, „син“.

Бојотската форма *ἐγγέλιουος*, ген. од *ἐγγελυς*, „јагула“, лезбоската форма *χελλήστυος* од *χέλληστυς*, „административна единица“, тесалската *Κότυος* од *Κότυς* одговараат на формите потврдени во другите дијалекти, сп. атич. *ἐγγέλυος*, јон. *χιλιαστύος*.

На деклинација од типот *-υς*, *-υος* упатува и генитивот *Θέρσυος* од *Θέρσυς* од *θερσύς* ајолска варијанта за *θρασύς*. Но во овој случај сведоштвото на тесалскиот не се согласува со јон.атичкиот, каде што оваа придавка покажува аблаут *-и/-еи-* во основата.

Две генитивски форми сепак, покажуваат и деклинација од типот *-υς*, *-εος*. Бојотската форма *Γάστιος* од *ἄστι*, кореспондира со *ἄστεος*, потврдено кај Хомер и во јонскиот, а исто и *πλάτεος* од придавката *πλάτύς*.

²⁷ Chantraine, *Gr. Hom. I*, стр. 252.

4. ГЕНИТИВ СИНГУЛАР КАЈ ИМИЊА СО ОСНОВА НА ДИФТОНГ

Оваа категорија имиња во грчкиот ја сочинуваат една стара група коренски именки кај се зачувани старите аблаутни промени во коренот и една нова група имиња со основа на *-ēu-* за кои во другите индоевропски јазици нема паралели. И кај едните и кај другите имиња наставката за генитив сингулар е *-ος*.

4.1. Генитив сингулар кај коренски именки на дифтонг

Во индоевропските јазици има коренски именки, чиј корен завршува на дифтонг. Оваа група именки му припаѓа на најстариот индоевропски вокабулар. Неколку примери на генитив сингулар има и од вакви именки.

1. *di-wo*, *Διός* и *Ζηνός*

Формата *di-wo* (PY Tn 316 v.10), */Dios/* е ген. од *Ζεύς*, Зевс, сп. и дат. синг. *di-we* (KN Fr(1).1.2; PY Tn 316 v.9), */Diwei/*.¹ Микенската форма кореспондира со формата што подоцна се јавува во грчките дијалекти, сп. *Διφός* (Кефалонија), со дигама, а без дигама е потврдена и во ајолските дијалекти, сп. *Διός* (IThesp. VI/321, Теспија, 5 в.п.н.е.; IG VII 2464, Платаја, кр. на 3 / ср. на 4 в.п.н.е.; IThess. I/63, Фарсала; IG XII.2/526, Ерес, трета третина од 4 в.п.н.е., кај Сапфо, S. 53; кај Алкај, K3).

Грчкиот номинатив *Ζεύς* кореспондира со скт. *dyáus* < **dy-eu-*, а генитивот со скт. *divás* < **di-w-* и верно ја прикажува првобитната индоевропска флексија на оваа именка.² Веќе кај Хомер присутен е и генитив *Ζηνός*, а исто и датив *Ζηνί* форми образувани по аналогија од стариот акузатив *Ζην* < **dyēm* (< **dyēim*), сп. лат. *diet*, скт. *dyām*. Оваа форма е потврдена и на една посвета (IThess I/58), од Фарсала, од почетокот на 4 в.п.н.е.³

¹ *Documents*², стр. 540; *Interpretation*², стр. 264, 414; Ruijgh, *Études*, стр. 105, 362; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 95; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 343; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 291.

² *DELG III*, стр. 399; Chantraine, *Morphologie*, стр. 98-9; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 337-8; Семеренџи, *Введение*, стр. 191-2; R. S. P. Beekes, *Glotta* 51 (1973), стр. 230.

³ Chantraine, *Morphologie*, стр. 98.

Табела XIII
Преглед на формите на генитив сингулар од имиња
со основа на -*ǵ*-

микенски	бојотски	тесалски	лезбоски	основа
Имиња со основа на -<i>u</i>-				
Општи именки				
	ἐγγέλιου[ος]			ἐγγελιου-
		-υιός		υι(F)-
			χελλήστουος	χελληστου-
Лични имиња				
e-te-wa-tu-wo				/Etewastu-/,
		Κότυος		Κοτυ-
Топоними				
ko-tu-wo				/Gortu-/
o] -du -ru -wo				/Odru-/
u -du -ru -wo				/Udru-/
Имиња на месеци				
sa-ra-nu-wo				/Sa-ra-nu-/
Придавки				
		Θέρουος		Θερου-
Имиња со основа на -<i>u</i>- /-<i>eu</i>-				
Општи именки				
	(F)άστιος			Fαστε(F)-
Придавки				
	πλάτεος			πλατε(F)-

2. [β]όος. На натписот IG XII.2/498 од Метимна, од крајот на 3 в.п.н.е. се среќава формата [β]όος од именката βούς „говедо“.⁴ Оваа форма е присутна и во сите други грчки дијалекти. Во грчкиот во сите падежи именката е со краток дифтонг *ou*, но веројатно првобитно кај неа аблаутот бил обележје на различните падежи. Споредбата со скт. ном. *gāus*, акуз. *gām* покажува дека првобитно дифтонгот во ном. и акуз. синг. бил со долг прв елемент.⁵ Грчкиот генитив βο-ός, кореспондира со латинскиот *bov-is* < *g^wow-es, каде што се гледа полна степен од наставката додадена на коренот во полна степен. Авест. ген. *gəu-š* и скт. *gó-s*, пак, покажуваат полна степен од коренот, но нулта степен од наставката за генитив. Во ниеден од индоевропските јазици коренот од оваа именка не е потврден во нулта степен, туку секаде е во полна степен. Според тоа, може да се претпостави дека наставката за генитив првобитно била во нулта степен.⁶

Во микенскиот, оваа именка, можеби е потврдена во акуз. пл., сп. *qo-o* (PY Cn 3.2), а, секако е потврдена како прв или втор дел во сложеници, сп. *qo-u-qo-ta* (KN L 480.b), /G^woug^wotā-/; *qo-u-ko-ro*, (PY NN 831.5) /g^woukolos/; *ta-ti-qo-we-u* (PY An 724.8), /Stātig^woweus/.

3. *Ἄρειος. Името на богот Арес, *Ἄρης во еден фрагмент од Алкај во генитив е забележано како *Ἄρειος, сп. Z49. Флексијата со дифтонг е потврдена и во другите падежи, сп. ном. *Ἄρειος, D12, Z25(b); акуз. *Ἄρεϊα, Z6; дат. *Ἄρειι, Z77. Хомерските форми упатуваат на тоа дека оваа именка имала основа со долг дифтонг -ēi-, сп. ген. *Ἄρηος (B110), дат. *Ἄρηι (θ115), акуз. *Ἄρηα (E30). Но, покрај овие, има и други форми со сигматска основа, сп. ном. *Ἄρης, ген. *Ἄρεος, дат. *Ἄρειι, вок. *Ἄρες. Сигматската основа се гледа и во сложеното микенско име *a-re-i-me-ne* (TH Z 849) /Are(h)imenēs/. Формите пак, како акуз. *Ἄρην (E909) и дат. *a-re* (KN Fp 14.2), не можат да се поврзат ниту со сигматската основа, ниту со основата на дифтонг. Тие покажуваат дека овој теоним веројатно првобитно имал ē-основа, која

⁴ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 119.

⁵ DELG I, стр. 190-191; Chantraine, *Morphologie*, стр. 98; Leumann, *Lat. Laut- und Formenlehre*, стр. 356-7; Семеренџи, *Введение*, стр. 192-3; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 334-5.

⁶ Можеби во флексијата на оваа именка првобитно имало спротивставување на полна e-степен од коренот во косите падежи и долга o-степен во номинативот и акузативот, види Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 336; R. S. P. Beekes, *Glotta* 51 (1973), стр. 240. Но ваквата претпоставка не може да се потврди преку сведоштвото на поединечните индоевропски јазици. Санскритските форми *gāve* (дат.), *gāvi* (лок.) не се одлучувачки во овој поглед.

потоа во рамките на грчкиот се вклопила во другите деклинации.⁷ Кај Архилох е забележан и ген. *Ἄρχιλω* (Archil. fr. 18.1) како кај имињата од м.р. со *a*-основа. А некои лични имиња сведочат и за дентална основа, сп. *Ἀμφίαρητεΐδας* (форма забележана на папирус од Стесихор, fr. S148, col. I.7).⁸ Ајолските форми на *-eu-* веројатно се развиле од формите со долг дифтонг *-ēu-* преку номинативот.

4.2. Генитив сингулар кај имиња со основа на *-ēu-*

Специфично само во грчкиот без паралела во другите индоевропски јазици се јавуваат именки со основа на *-ēu-*, без аблаут во суфиксот.⁹ Мислењата во однос на потеклото на овој суфикс се поделени, според некои тој може да се објасни како индоевропски,¹⁰ според други се работи за предгрчки суфикс.¹¹ Во секој случај, тој е продуктивен за грчкиот јазик во сите периоди, но, особено, во микенскиот грчки. Со суфиксот се оформуваат апелативи кои означуваат занимање или вршител на некаква функција, лични имиња, етници, топоними. Во ајолските дијалекти овој суфикс е особено продуктивен за етници.¹²

Формата за генитив сингулар кај овие имиња завршува на *-εως* во јонско-атичкиот, што е добиено со метатеза на квантитетот на вокалите од *-ηος*, завршок, потврден кај Хомер и во дијалектите. На натписниот материјал од помладо време се јавува завршокот *-εος*. Микенските плочки ја потврдуваат најстарата и првична форма **-ēw-os* забележана графички како *-e-wo*, со полна степен од наставката додадена на суфиксот *-ēu-*.

⁷ P. Kretschmer, "Ares", *Glotta* 11 (1921), стр. 196; Schwyzer, *Gr.Gr.I*, стр. 576; A. Heubeck, *Sprache* 17 (1971), стр. 14-19; Chantraine, *Gr. Hom. I*, стр. 229; *DELG I*, стр. 108; Ruijgh, *Études*, стр. 88; E. Risch, *Tractata Myc.*, стр. 291-2; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 263; види и J. Gulizio, "A-re in the Linear B Tablets and the Continuity of the Cult of Ares in the Historical Period", *Journal of Prehistoric Religion* 15 (2001), стр. 33.

⁸ A. Heubeck, *Sprache* 17 (1971), стр. 17.

⁹ Chantraine, *Morphologie*, стр. 99; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 329.

¹⁰ R.S. Beekes, *Glotta* 51 (1973), стр. 232-3.

¹¹ C. J. Ruijgh, *Mnemosyne*, 57 (2004), стр. 19-20; *Wortbildung*², стр. 156. Целосен осврт на историјата на овој проблем дава Перпију во својата книга посветена на имињата на *-ευς*, види Perpillou, *Les Substantifs*, стр. 15-62.

¹² Chantraine, *Formation*, стр. 126-9; *Reverse Index*, стр. 27.

А. Општи именки - апелативи

A1. На микенските плочки има повеќе примери на ген. синг. од оваа категорија зборови. Примерите главно се од зборови кои се присутни и во помикенскиот грчки.

1. *a-mo-te-wo* (PY Ea 421; 809.a), /ar(h)motēwos/ е ген. од /ar(h)moteus/, „колар“, сп. помик. ἄρματεύς, изведен од именката *a-mo* (KN Sg 1811.5), /ar(h)mol/, „колце“, помик. ἄρμα „кола“, поточно од проширената дентална основа на именката *ar(h)mot-*, сп. ном. акуз. дуал *a-mo-te*, плур. *a-mo-ta*.¹³ Ова име на занимање во подоцнежниот грчки, кај Хомер гласи ἄρματοπῆγός, а на -ευς има лично име, сп. Ἄρματεύς.

2. *e-da-e-wo* (PY Eb 495.1) е ген. од *e-da-e-u* (PY Qa 1298). Формата се јавува како детерминатив на личното име *ne-ge-u*, според тоа може да се заклучи дека веројатно е апелатив, изведен од именка на -ας.¹⁴

3. *i-je-re-wo* (PY Ea 756), /hiyerēwos/ е ген. од /hiyereus/, сп. *i-je-re-u* (PY Aq 218.2.3; Fn 837.5) и *i-e-re-u* (PY Ep 74.16), помик. ἱερεύς „свештеник, жрец“, апелатив изведен од ἱερός „свет“, сп. скт. *iširá*.¹⁵ Микенските форми со *e* кореспондираат со помикенските ἱερεύς, ἱερός потврдени во јон. атичкиот, но и во другите дијалекти. Во дорските дијалекти се јавува ἱαρός и ἱαρεύς, сп. мес. ген. синг. ἱαρέος.¹⁶ Вокалот *a* кај ἱαρός и зборовите изведени од оваа придавка е потврден и во бојотскиот и тесалскиот. Фактот што и во едниот и

¹³ Проблем е почетната аспирација кај овој збор. Нема сомнение дека таа произлегла од едно сигматско проширување на суфиксот *-mṛ-/*ar-smṛ- > *ar-hmṛ- . Прашање е дали таа во микенската епоха веќе била на почетокот од зборот или сè уште била на средина. Мислењата во однос на тоа се различни: ἄρμηοτεύς (сп. Ruijgh, *Études*, стр. 129 и *Coll. Mys.*, стр. 210); /arhmoteus/ (сп. A. Leukart, *Res Mys.*, стр. 243 и *Nomina*, стр. 210, фус. 205); /arhmoteus/ (сп. P. Hr. Pievski, "Mycenaean a-mo /h)armo/ and some ie co-radicals", *Minos* 20-22 (1987), стр. 308; Perpillou, *Les Substantifs*, стр. 38, 266). Отсуството на алтернација на силабограмата *a* со *a₂* и начинот на кој е напишана сложенката /anarmostos/, сп. ном. пл. ж.р. *a-na-mo-to* (KN f 4420.b) упатуваат на тоа дека почетна аспирација сè уште немало, види M. Lejeune, *Mém. III*, стр. 74; M. D. Petruševski, "Vocabulaire technique grec des divers métiers à l'époque mycénienne", *Actes de la XIIe Conf. Int. D'Études Classiques Eirene*, стр. 712. Веројатно таа на некаков начин сè уште се чувствувала во средината на зборот.

¹⁴ Ruijgh, *Études*, стр. 317, фус. 121 и *Res Mys.*, стр. 403; Lejeune, *Mém. III*, стр. 273; P. Carlier, *Fl. Studia Mys.*, стр. 192.

¹⁵ DELG II, стр. 457; *Documents*², стр. 547; M. Galiano, *Acta Mys. II*, стр. 219; A. Morgurgo Davies, *Coll. Mys.*, стр. 93, 106. Разликата меѓу формите со *-j-* и без *-j-* можеби е суштинска, можеби формите без *-j-*, значат дека *-h-* < *-s-* сè уште се чувствувало меѓу двата вокала, додека формите со *-j-* покажуваат дека аспирацијата веќе се префрлила на почетокот од зборот, а *-j-* е само транзициски глас, види Ruijgh, *Études*, стр. 55-56; Lejeune, *Phonétique*, стр. 90, 95; E. Risch, *Res Mys.*, стр. 388.

¹⁶ Thumb -Kieckers, *Gr. Dial. I*, стр. 71.

во другиот дијалект има и форми со вокал *e*, кои датираат од 5 в.п.н.е. упатува на тоа дека формите со *a* веројатно се влијание од западните дијалекти.¹⁷ Во лезбоскиот се јавува *ἴρευς* (а и *εἴρευς* и *ἰέρευς*), исто како во јонскиот. Оваа лезбоска форма не кореспондира со микенската.¹⁸

4. *ka-na-pe-wo* (PY Eo 269.B), */knap̄hēwos/* е ген. од *ka-na-pe-u* (PY Cn 1287.2; Eп 74.3.23), */knap̄heus/*, помик. *κναφεύς* или *γναφεύς*, „валавичар“, *κνάπτω* „валам“, сп. дат. синг. *.ka-na-pe-we* (MY Oe 129), дат. пл. *ka-na-pe-u-si* (MY Oi 701.5; 704.2).¹⁹ Грчкиот збор има паралели во гал. *spañf*, „пердуви, перјаст“, *sneifio*, „потстрижувам“, литв. *knabėnti*, „колвам, јадам“.²⁰

5. *ke-ra-me-wo* (PY Eп 467.5; Eo 371.A), */keramēwos/* е ген. од *ke-ra-me-u* (PY Cn 1287.4), помик. *κεραμεύς*, „грнчар“, сп. и ном. дуал *ke-ra-me-we* (PY Ap 207.7).²¹ Името на занимање е изведено од именката *κέραμος*, „глина, грне, керамида“.

6. *me-ri-te-wo* (PY Ea 481.1; 771; 799; 801; 813; 820), */melitēwos/* е ген. од **meliteus/*, апелатив изведен од именката *me-ri*, помик. *μέλι* „мед“ т.е. од основата **melit-*, сп. помик. *μελισσεύς* „пчелар“ од *μέλισσα* „пчела“.²²

A2. Во бојотскиот, тесалскиот и лезбоскиот имаме примери од неколку општи именки-апелативи, *βασιλεύς*, *γραμματεύς*, *ἀντιγραφεύς*, *ἀγωγεύς*. Во бојотскиот и тесалскиот, генитивот редовно завршува на *-ειος*, при што *E/*стои наместо *H*. Примерите датираат од 3 и 2 в.п.н.е., сп. *βασιλεῖος* (IG VII 4136, Акрајфија; SEG 33/460B, Лариса). Во овој период веројатно генитивскиот завршок *-ειος* веќе се изговарал *-i:jos*, но за да се задржи графичкото единството на флексијата се применува графемата *EI*,

¹⁷ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 51, 53.

¹⁸ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 235. Според Семерењи токму оваа форма е првичната за грчкиот, затоа што лезбоското *ἴρος* е добиено со контракција од **ihiros* < **isiros*, види O. Szemerényi, "Etyma Graeca IV (22 - 29): Homeric et Mycenaica", *SMEA* 20 (1979), стр. 211. Дотолку е тоа така, тогаш микенските примери потврдуваат дека веќе во овој период се случила дисимилацијата **ihiros* > **iheros* > *ἴρος*.

¹⁹ *Documents*², стр. 550; *DELG II*, стр. 546; A. Morpurgo Davies, *Coll. Myc.*, стр. 100, 106; Ruijgh, *Études*, стр. 381 и *Fl. Studia Myc.*, стр. 530; M. D. Petruševski, *Actes de la XIIIe Conf. Int. D'Études Classiques Eirene*, стр. 710; Илиевски, *Микенциуџе*, стр. 196.

²⁰ *DELG II*, стр. 547.

²¹ *Documents*², стр. 553; *DELG II*, стр. 516; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 145; A. Morpurgo Davies, *Coll. Myc.*, стр. 102, 106; M. Galiano, *Acta Myc. II*, стр. 230; M. D. Petruševski, *Actes de la XIIIe Conf. Int. D'Études Classiques Eirene*, стр. 710; Leukart, *Nomina*, стр. 240.

²² A. Heubeck, *IF* 63 (1958), стр. 133; *Documents*², стр. 560; Lejeune, *Mém. III*, стр. 145, фус. 34. *DELG III*, стр. 681; M. Galiano, *Acta Myc. II*, стр. 225 и фус. 91; A. Morpurgo Davies, *Coll. Myc.*, стр. 103 и фус. 61.

а не *I*.²³ Во лезбоскиот примерите завршуваат на *-εος*. Со исклучок на два примера од третата третина на 4 в.п.н.е., сп. *βασίλεος* (IG XII.2/526 b18, d25, Ерес), другите примери се исто така од 3 и 2 в.п.н.е. како во бојотскиот и тесалскиот дијалект. Графемата *-εος* секако означува кратење на *ē* пред *ō*, кое во лезбоскиот започнало да се случува на крајот од 4 в.п.н.е. На, постарите натписи од Лезбос има и примери со долг вокал, но во други падежи. Единствениот пример на ген. синг. со долг вокал го има кај Алкај, сп. *βασίληος* (Alk. Z64).²⁴ Именката *βασιλεύς* е потврдена во микенскиот, но не во ген. синг., сп. *qa-si-re-u*. (PY Jn 431.6; 601.8).

Б. Лични имиња

Б1. Голем дел од имињата на *-ēu-* на микенските плочки се лични имиња, па аналогно на тоа и бројот на примерите на генитив е далеку поголем отколку кај апелативите. Но, за разлика од апелативите, примерите на генитив од личните имиња имаат многу помалку паралели во помикенскиот грчки, иако оформувањето на хипокористици со овој суфикс е продуктивно и во подоцнежните периоди од грчкиот јазик.

1. a-di-je-wo (KN D 747.a; 5520.a) е ген. од *a₂-di-je-u* (PY An 656.2),²⁵ што можеби е */Hadiyeus/*, во врска со *ἄδην* „доволно“, *ἄμενοι* „се заситува, се наситува“, *ἄδινός* „преполн, обилен“, *ἄδρός* „полн, зрел, густ“, сп. лат. *satis*.²⁶

2. a-i-qe-wo (PY Ep 659.12), сп. ном. синг. од *a-i-qe-u* (PY Eb 895.A), дат. синг. *a-i-qe-we* (PY Eo 471.2), можеби е */Ahig^whēwos/* од */Ahig^wheus/*, хипокористик од **/Ahi-g^whontās/*, сложенка од **ah^t-* „меч“ (< **h₂si*, сп. скт. *asis*, лат. *ensis*) и *-φοντᾶς*, сп. *θείνω* „удирам, ранувам“, *φόνος* „убиство“.²⁷

3. a-ke-wo (KNAp 628.1B) можеби е */Alkēwos/*, ген. од *a-ke-u* (KN De 7096.B), */Alkeus/*, помик. *Ἄλκεύς*, хипокористик од сложенка со *ἄλκη* „одбрана, борба, храброст“,²⁸ но можеби и од */Ageus/*, помик. *Ἄγεύς*, хипокористик од

²³ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 36, 66; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 255; G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 307-8, 322-3.

²⁴ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 98-99; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 255; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 115 и фус. 166; Hamm, *Grammatik*, стр. 159; Perpillou, *Les Substantifs*, стр. 65.

²⁵ *Interpretation*², стр. 403; *Documents*², стр. 528; Lejeune, *Mém. I*, стр. 104; P. Hr. ilievski, *Mykenaiika*, стр. 329.

²⁶ Ruijgh, *Études*, стр. 193, фус. 471.

²⁷ Lejeune, *Mém. IV*, стр. 31; Leukart, *Nomina*, стр. 56; I. Hajnal, *Mykenaiika*, стр. 298, фус. 56; *Dic. Mic. I*, стр. 29; Илиевски, *Микенциџе*, стр. 240.

²⁸ *Documents*², стр. 529; P. Hr. Ilievski, *Coll. Mys.*, стр. 138; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 287.

сложенка со $\acute{\alpha}\rho\omega$ ²⁹ или /Arkheus/, помик. Ἄρχεϋς, хипокористик од сложенка со $\acute{\alpha}\rho\chi\omega$.³⁰

4. *a₃-ki-e-wo* (PY Jn 605.10), сп. дат. синг. *a₃-ki-e-we* (PY Vn 130.4), веројатно е /Aigiēwos/ од */Aigeus/, хипокористик од сложенка со прв дел $\acute{\alpha}\iota\gamma\iota$ - од $\acute{\alpha}\iota\acute{\xi}$ „коза“, сп. *a₃-ki-pa-ta*, можеби од /Aigihalios/, сп. дат. *a₃-ki-a₂-ri-jo* (PY Fn 50.4)³¹ или пак е од етник, сп. *Aἴγιον*.³²

5. *au[-ke-i]-ja-te-wo* (PY Fn 50.11), сп. дат. синг. *au-ke-i-ja-te-we* (PY Ub 1318.1.1.2), можеби е /Augeianthēwos/, ген. од /Augeiantheus/, сложенка со прв дел $\acute{\alpha}\upsilon\gamma\epsilon\iota$, лок. од $\acute{\alpha}\upsilon\gamma\omicron\varsigma$ „зора“ и Ἀνθεύς.³³

6. *e-re-e-wo* (PY Na 262.B), сп. ном. синг. *e-re-e-u* (PY Nn 831.4), дат. синг. *e-re-e-we* (PY Cn 1197.5) е ген. од лично име изведено од етник /Hele(h)eus/, сп. *e-re-e* (PY Jo 438.19), INSTR. абл. од топонимот Ἐλος, сп. и ἔλος „влажна низина, ливада, мочвара“, скт. *sáras*.³⁴

7. *e-ta-wo-ne-wo* (KN L 695.1a), /*(H)etāwonēwos*/ е ген. од *e-ta-wo-ne-u* (PY Aq 64.13), /*(H)etāwoneus*/, кај Хомер Ἐτεωνεύς, сп. и дат. синг. *e-ta-wo-ne-we* (KN Ld(1) 584.2), лично име изведено од *Ἐτάων, сп. Ἐτάων (< ἐτός „навистина“, сп. скт. *satyá-*).³⁵

8. *e-u-ta-re-wo* (PY Na 525) можеби е ген. од /*E(h)uthallēwos*/ од */*E(h)uthalleus*/, сложенка од $\epsilon\upsilon$ и $\theta\acute{\alpha}\lambda\lambda\omicron\varsigma$ „фиданка, зелено гранче“.³⁶

²⁹ Словарь, стр. 19; M. F. Galiano, *Acta Myc.* II, стр. 249, фус. 184 и стр. 254; P. Hr. Ilievski, *Coll. Myc.*, стр. 138.

³⁰ M. F. Galiano, *Acta Myc.* II, стр. 249, фус. 184 и стр. 254; P. Hr. Ilievski, *Coll. Myc.*, стр. 138.

³¹ Ruijgh, *Études*, стр. 194; P. Attinger, *ŽA* 27 (1977), стр. 73.

³² A. Heubeck, "Myk. *a₃-ki-pa-ta* "Ziegenhirt"", *IF* 68 (1963), стр. 17; Lejeune, *Mém. I*, стр. 100; *Documents*², стр. 536; F. Gschnitzer, *Res Myc.*, стр. 145; J.-L. Perpillou, *Les Substantifs*, стр. 219.

³³ M. D. Petruševski - P. Hr. Ilievski, "The Phonetic Value of the Mycenaean Syllabic Sign *85", *ŽA* 8 (1958), стр. 272, M. D. Petruševski, "Wo-ro-ma-ta", *ŽA* 9 (1959), стр. 252.

³⁴ Lejeune, *Mém. I*, стр. 130; *DELG I*, стр. 342.; Ruijgh, *Études*, стр. 165 и *Res Myc.*, стр. 394; *Interpretation*², стр. 311; M. Galiano, *Acta Myc. II*, стр. 229, 255; F. Gschnitzer, *Res Myc.*, стр. 147; J.-L. Perpillou, *Les Substantifs*, стр. 219; Leukart, *Nomina*, стр. 241; сп. и /*ere(h)eus*/, „службеник задолжен за веслачите“, види Bartoněk, *Handbuch*, стр. 282; Илиевски, *Микенциџиџе*, стр. 203.

³⁵ *Documents*², стр. 546; C. J. Ruijgh, *Minos* 9 (1968), стр. 114-5, 133; M. Galiano, *Acta Myc. II*, стр. 255; Leukart, *Nomina*, стр. 241-2. Постои мислење дека зборот дека во Кносос е апелатив, т.е. дека означува занимање поврзано со обработката на текстилот, некој кој го обработува завршно текстилот, валавичар, како *ka-na-pe-u* во Пил (види J. T. Killen, *Coll. Myc.*, стр. 159, фус. 17, 160-161 и *Fl. Studia Myc.*, стр. 331; J. L. Melena, *Res Myc.*, стр. 270), но без објаснение за формата и значењето на зборот во рамките на грчкиот.

³⁶ Бузалковска Алексова, *Сложенки*, стр. 251; сп. и /*E(h)uthalēwos*/, ген. од */*E(h)uthalleus*/, помик. $\epsilon\upsilon\theta\alpha\lambda\acute{\eta}\varsigma$, „што расне убаво, цвета“, види *Documents*², стр. 547; A. Bartoněk, *Fl. Studia Mic.*, стр. 126; Илиевски, *Микенциџиџе*, стр. 170.

9. *ki-e-wo* (PY Aq 64.16) можеби е ген. /*Khi(h)ēwos*/ од /*Khi(h)eus*/, *ki-e-u* (PY An 724.9), *ki-je-u* (KN Sc 251), име изведено од топонимот *Χίος*.³⁷

10. *ko-pe-re-wo* (PY Es 644.1) е ген. од *ko-pe-re-u* (KN Am(2) 821.2; PY Es 650.1). Се смета дека ова име е идентично со помик. *Κοπρεύς*, изведено од *κόπρος* „губриште, гној, кал“.³⁸ Но ако *κόπρος* е од коренот **kok^w-*, тогаш ваквата интерпретација не е фонетски оправдана.³⁹

11. *ta-re-wo* (PY An 657.2) можеби е /*Mālēwos*/, ген. од **/Māleus/*, во врска со *μῆλον*, дор. *μᾶλον* „јаболко“.⁴⁰ Веројатно личното име е добиено преку некој топоним, сп. остров *Μῆλος*, или *Μηλιεύς κόλπος*, залив во Тесалија, *Μηλιεύς* етник, жител на Мелида, *Μηλίς*, областа околу заливот. Дорските форми од овие топоними се со *α*, *Μᾶλ*.⁴¹

12. *pe-ge-wo* (PY Eb 495.1) можеби е /*Neig^whēwos*/ од *pe-ge-u* (PY Aq 64.15; Jn 725.14), /*Neig^wheus*/, лично име, во врска со *νείφω* „снежи, врне снег“ < *sneig^wh-*, сп. помик. *Νίφωυ*, *Νίφετος*.⁴²

13. *o-re-e-wo* (PY Cn 600.1.2.3.4), /*Ore(h)ēwos*/ е ген. од /*Oreheus*/, лично име, дел од топоним, со *wo-wo*. Името е изведено од *ὄρος* „брдо, гора“, мик. *o-re-a₂*.⁴³

14. *o-re-te-wo* (KN Dq 439), /*Orestēwos*/ е ген. од /*Oresteus*/, сп. помик. *Ὀρέστης*, мик. *o-re-ta*, /*Orestās*/.⁴⁴

15. *pi-ke-re-wo* (PY En 74.20.21; Eo 160.1) можеби е /*Pikrēwos*/, ген. од /*Pikreus*/, *pi-ke-re-u* (PY Eb 496.A; Ep 301.8), сп. и дат. синг. *pi-ke-re-we* (PY Eo 160.2.3A.4), во врска со *πικρός*, „горчлив“.⁴⁵

³⁷ Ruijgh, *Études*, стр. 45, фус. 7 и 194; Perpillou, *Les Substantifs*, стр. 220, V. Georgiev, "Interpretation de la liste pylienne des gameurs absents (PY An 724), *PP* 20 (1965), стр. 244; сп. и /*Ki(h)eus*/, Хесх. *κίατο ἐκινεῖτο*, види Hajnal, *Studien*, стр. 18.

³⁸ *Documents²*, стр. 555; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 36; Ruijgh, *Études*, стр. 366-367; *Wortbildung²*, стр. 158; M. Galiano, *Acta Muc. II*, стр. 255; Perpillou, *Les Substantifs*, стр. 207, 214; Leukart, *Nomina*, стр. 240.

³⁹ шантрен предлага **Σκοπελεύς < σκόπελος*, сп. P. Chantraine, *Acta Muc. II*, стр. 201.

⁴⁰ A. Heubeck, "Ke-ra-so. Untersuchungen zu einem Mykenischen personennamen", *Kadmos* 4 (1965), стр. 141; M. Galiano, *Acta Muc. II*, стр. 256; Leukart, *Nomina*, стр. 178, фус. 130.

⁴¹ *DELG III*, стр. 694; Meier, *-íd- Geschichte*, стр. 53.

⁴² Ruijgh, *Études*, стр. 207, фус. 543; *Dic. Mic. I*, стр. 470.

⁴³ *Documents²*, стр. 566, E. Risch, *Tractata Muc.*, стр. 297, фус. 67; F. Gschnitzer, *Res Muc.*, стр. 145; A. Heubeck, "Myk. wo-to-ki-jo-pe-jo ka-ma", *ŽA* 15 (1965), стр. 268; Илиевски, *Микенциџе*, стр. 169-170.

⁴⁴ P. H. Pievski, *Mykenaiika*, стр. 329, 320; A. Leukart, *Res Muc.*, стр. 243 и *Nomina*, стр. 147, 159; сп. и *Ὀρεσθεύς*, види V. Georgiev, *Minoica*, стр. 153; Илиевски, *Микенциџе*, стр. 170.

⁴⁵ *Documents²*, стр. 571; *DELG III*, стр. 901; M. Galiano, *Acta Muc. II*, стр. 256; Илиевски, *Микенциџе*, стр. 85, 334; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 286.

16. *po-ro-u-te-wo* (PY Jn 310.12), /*Ploutēwos*/ е ген. од /*Plouteus*/, *po-ro-u-te-u* (PY Jn 310.5; Vn 493.4), сп. дат. синг. *po-ro-u-te-we* (PY Cn 131.5), од *πλοῦτος* „богатство, изобилство“, сп. *Πλοῦτος*, *Πλουτίων*.⁴⁶

17. *po-ru-we-wo* (PY Sa 796) е ген. од */*Poluweus*/, хипокористик од име како *Πολύευκτος*, сп. *Πολύων*.⁴⁷

18. *po-te-wo* (PY En 467.3; Eo 268) можеби е /*Pontēwos*/ од /*Ponteus*/, *po-te-u* (PY An 519.7; Cn 45.13), помик. *Ποντεύς* (θ113), лично име, изведено од *πόντος*, „отворено море“.⁴⁸

19. *qo-te-wo* (PY Aq 218.16), според контекстот оваа форма е ген. синг., веројатно од лично име на *-ευς*, сп. *qo-te-wo*, *i-**65.⁴⁹ Генитивот зависи од *i-**65, помик. *ύύς*, „син“, сп. *pe-ri-me-de-o*, *i-**65 (PY Aq 64.7).

20. *re-qa-se-wo* (PY Cn 600.6.9.10) се јавува како дел од топоним, оформен со *wo-wo* и може да се претпостави дека е генитив од лично име.⁵⁰

21. *ru-ke-wo-* (PY Na 1053) можеби е /*Lugkēwos*/ од */*Lugkeus*/, лично име, дел од топоним, оформен со *wo-wi-ja*, сп. митско име *Λυγκεύς*.⁵¹

22. *sa-ke-re-wo* (PY Ea 756), сп. ном. синг. *sa-ke-re-u* (PY Ea 776; Jk 431.1), дат. синг. *sa-ke-re-we* (PY Ea 56; 304) е ген. од лично име, оформено со суфиксот *-ēu-* од некоја предгрчка основа или во врска со етникот *Σαυγαρεῖς*, Ајолци, сп. и топоним *Σάγαρα*.⁵²

23. *ta-ti-qo-we-wo* (PY An 654.11), /*Stätig^wowēwos*/ е ген. од /*Stätig^woweus*/, *ta-ti-qo-we-u* (PY An 724.8), лично име, добиено од /*Stätig^wous*/, сложенка од **статт-*, сп. *ἴστημι*, *στήσαι* и *βούς*.⁵³

24. *we-da-ne-wo* (PY An 610.14; Cn 40.4.6.9; 45.2.3-3a.4; 254.4a.5.7; 600.8; 643.5; 655.6.14.15.16.17.18; Es 644.6; 645.3; 650.6; 651.3; 653.3; 703.1.3; 726.3;

⁴⁶ *Documents*², стр. 574; F. Gschnitzer, *Coll. Mys.*, стр. 119, фус. 37; M. Galiano, *Acta Mys. II*, стр. 257; *DELG III*, стр. 918; P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 328; Leukart, *Nomina*, стр. 240.

⁴⁷ Lejeune, *Mém. I*, стр.115; *Дополнение II*, стр. 67; Perpillou, *Les Substantifs*, стр. 213; *Dic. Mic. II*, стр. 153.

⁴⁸ *DELG III*, стр. 928; *Documents*², стр. 574; A. Heubeck, *Kadmos* 4 (1965), стр. 141.

⁴⁹ *Documents*², стр. 578; P. Carlier, *Fl. Studia Mys.*, стр. 189; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 383.

⁵⁰ Lejeune, *Mém. I*, стр. 166, фус. 28; *Documents*², стр. 579; *Interpretation*², стр. 77; A. P. Sainer, *SMEA* 17 (1976), стр. 62.

⁵¹ Ruijgh, *Études*, стр. 185; *Documents*², стр. 580; Leukart, *Nomina*, стр. 182; A. Bartoněk, *Fl. Studia. Mys. I*, стр. 124.

⁵² *Documents*², стр. 581; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 287.

⁵³ *Interpretation*², стр. 42, 60 итн.; E. Risch, *Tractata Mys.*, стр. 288; Leukart, *Nomina*, стр. 246; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 286; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 288.

727.3; 728.3; 729.3; Na 856; 1041; Un 1193.3) може да се спореди со дат. синг. *we-da-ne-we* (PY Es 646.3; 647.3). Ова лично име, забележано многу пати во генитив и во датив можеби е името на носителот на функцијата *ra-wa-ke-ta*, *//lāwāgetās//*.⁵⁴

Б2. Еден пример на генитив од лично име на *-ευς* има на натписите од ајолските дијалекти. Во Бојотија, на натписот IG VII 2418 од Теба, од средината на 4 в.п.н.е. во генитив е забележано името *Τηρεύς*, сп. *Ἄρκος ΤερΕος*, „Аркос, син на Терей“. Употребата на графемата *Ε* покрај *Ε/* за да се одбележи *e*: во овој период во Бојотија не е невообичаена.⁵⁵

В. Теоними

ma-ri-ne-wo (KN As(2) 1519.11) се јавува на плочка која претставува еден список со лични имиња, придружени со идеограмата *VIR* и бројот 1. Фразата *ma-ri-ne-wo wo-i-ko-de / to-so VIR 10* се јавува на крајот од листата (р. 11.12) и значи „Десет мажи во куќата на М.“. Именката *οἶκος* може да има профана смисла, но и религиозна, сп. *po-ti-ni-ja wo-ko-de* (TH Of 36.2). Доколку се сфати како божја куќа, храм, тогаш генитивската форма е од некој теоним.⁵⁶ Оваа идеја наоѓа поткрепа во фактот што дативот кој му соодветствува на *ma-ri-ne-wo* се среќава во сериите Ga и Gg во Кносос, сп. *ma-ri-ne-we* (KN Ga(1) 674.b; Gg(2) 713), каде што како приматели се среќаваат и други имиња на богови, сп. *pa-si-te-o-i* (KN Ga 953.3a; Gg 702.1), *da-pu₂-ri-to-jo*, / *po-ti-ni-ja* (KN Gg 702.2). Исто така, има и апелатив во дат. плур. *ma-ri-ne-we-ja-i* (TH Of 25.1), кој може да се поврзе со **ma-ri-ne-u*. Но, на Ga и Gg сериите се јавуваат и лични имиња, сп. *ko-sa-ma-to* (KN Ga 685), *tu-wi-no-no*, ген. синг. (KN Ga 676.b), а и апелативи, сп. *wa-na-ka-te* (KN Ga 675). Така што, можноста дека се работи за лично име,⁵⁷ или за апелатив,⁵⁸ кој исто така може да се употреби и како лично име не е исклучена.

⁵⁴ *Documents*², стр. 590; M. Lindgren, *Coll. Mys.*, стр. 85; J. T. Killen, *Coll. Mys.*, стр. 178; C. J. Ruijgh, *Tractata Mys.*, стр. 321; L. Godart, *Mykenaiika*, стр. 258. Според М. Д. Петрушевски, *we-da-ne-u*, може да е и етник, кој се употребувал како епитет на Посејдон, види "Diwijeu, pereuronijo - diwijewe, wedanewe", *ŽA* 15 (1965), стр. 33.

⁵⁵ G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 307-8.

⁵⁶ *Documents*², стр. 559; A. Morgurgo Davies, *Coll. Mic.*, стр. 100, фус. 52; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 289; сп. и *Mallineus*, "God of Woolens", L. R. Palmer, *Res Mys.*, стр. 340.

⁵⁷ Lejeune, *Mém. II*, стр. 255, фус. 4; J. T. Killen, *Coll. Mys.*, стр. 176-178; C. J. Ruijgh, *Fl. Studia Mys.*, стр. 524 и фус. 20.

⁵⁸ A.M. Jasink Ticchioni, "Contributi Micenei", *SMEA* 21 (1980), стр. 207.

Г. Етници

Во бојотскиот има најмногу примери на генитив од етници со *ēi*-основа. На архаичните натписи, напишани со епихорски алфабет формите завршуваат на *-EOΣ*, при што со *E* се бележи *ē*.

Најстариот пример кој датира од првата половина на 5 в.п.н.е. е забележан на натпис од Акрајфија, сп. *ΠτοίΕος* (IG VII 2735). Се работи всушност за генитив од *Πτωϊεύς*, епитет на Аполон, изведен од *Πτωΐος* < *Πτωΐόν*, планина во Бојотија. Уште еден постар, но, нецелосен пример има на натписот IG VII 2730 од Акрајфија, од крајот на 6 в.п.н.е., сп. *ΠτοίΕο[ς]*.

Другите примери се изведени од имиња на градови и се употребуваат за означување на потеклото на лицата. Сите примери се од 3 в.п.н.е. и вообичаено завршуваат на *-ειος*, со *E* како графема за *e*:, кое во тој период веќе се изговарало *i*:⁵⁹ сп. *Ἀκρηφιείος* (IG VII 1674, Платаја) од *Ἀκρηφιεύς*, бојотска варијанта за *Ἀκραίφιεύς* < *Ἀκραίφίη*, *Κορωνείος* (IG VII 2723, 2724, Акрајфија) од *Κορωνεύς* < *Κορώνεια*. При анализата на натписниот материјал, најдовме само на една форма, каде што ген. завршок е одбележан како *-HOΣ*, сп. *Θεσπιῆος* (Roesch (1982), 271-2) од *Θεσπιεύς*. Натписот е од првата половина на 4 в.п.н.е. од Халијарт. На истиот натпис забележано е уште едно име на *-ευς* во акузатив, а писарот и во овој случај употребил *H*, сп. *Πελανήα* (р. 4-5), што зборува за неговата лична тенденција во бележењето на ваквите имиња.

Д. Имиња на месеци

На натписот IK 5/5 од Кима се јавува генитив *Τέρφεος*. Завршокот *-εος* покажува дека покрај *Τερφεῖος*, постоела и атематска варијанта *Τερφεύς* за името на овој месец.⁶⁰ Можеби тоа е во врска со именката *τέρφος* „кожа, обвивка“,⁶¹ која се јавува и како *στέρφος* т.е. *στρέφος*, сп. Хсх. *τέρφη λέπιρα* и *στρέφος στρέμμα, δέρμα, βύρσα. Δωριείς*, а има паралела во ст.в.г. *sterban* „умирам“; ср. ирс. *srebann* „кожа“; рус. *сѣербнуѣтъ* „се здрувам, се умртвувам“, ст.сл. *стравити, оустравити* „оздравувам, станувам цврст“.⁶²

⁵⁹ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 36; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 255; Perpillou, *Les substantifs*, стр. 65; G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 307-8, 322-3.

⁶⁰ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 116, фус. 168; Perpillou, *Les substantifs*, стр. 126.

⁶¹ Trümpy, *Monatsnamen*, стр. 251.

⁶² DELG IV, стр. 1053; *Словарь рус. яз. III*, стр. 756.

4.3. Формите на генитив сингулар кај имињата со основа на дифтонг во микенскиот грчки и во ајолските дијалекти

Истражувањето на материјалот од микенските плочки и ајолските дијалекти покажа дека кај сите именки со корен или основа на дифтонг генитивот е оформен со полната степен од наставката за генитив *-os (види табела XIV, стр. 153). Единствената генитивска форма која е потврдена со примери во сите три дијалекти и во микенскиот е Διός генитив од теонимот, Ζεύς. Оваа форма во целост кореспондира со сведоштвото на другите грчки дијалекти и со микенското di-wo, односно со скт. divás. Формата βόος од βούς, „говедо“, која е забележана на натпис од Метимна од 3 в.п.н.е. е всушност единствената генитивска форма потврдена во грчкиот јазик од оваа стара индоевропска именка. Грчката форма во однос на аблаутната степен од наставката, кореспондира со латинската bovis, но не и со санскритската gó-s, која веројатно е поблиска до првобитната ситуација. Една специфична генитивска форма се јавува во поезијата на Алкај. Генитивот Ἄρηνος сведочи за флексија од основа со дифтонг eu од теонимот Ἄρης, наспроти формите кои можат да се видат во другите дијалекти. Веројатно овој теоним првобитно имал ē-основа, а формите со eu се секундарно оформени.

За разлика од коренските именки на дифтонг, именките со основа на -ēu- во грчкиот се потврдени со многу примери во генитив и на микенските плочки и во ајолските дијалекти. Ако ја погледнеме табелата XIV, стр. 153 можеме да забележиме дека има коинциденција меѓу различните завршоци за генитив и регионите, односно дијалектите. Всушност, оваа коинциденција се должи на хронологијата. Микенскиот ја покажува најархаичната ситуација и тука формите редовно завршуваат на -e-wo, што треба да се интерпретира како -ēw-os. По отпаѓањето на дигамата се создава зев меѓу вокалите e и o и тој на различни начини се разрешува во дијалектите. На бојотските натписи од архаичниот период генитивскиот завршок се бележи како -εος, со E наместо H, а на натписите напишани со јонски алфавет, како -ειος, но, изолирани примери има и на -εος, односно -ηος. Графемата -εος не е необична и на помлади натписи од

4 - 2 в.п.н.е. во Бојотија, а *-ηος* веројатно се должи на влијанието од другите дијалекти, односно од јон.атичкото којне. Во Тесалија забележани се само неколку форми на *-ειος*. И тука како и во Бојотија примената на *E/* значи затворање на првичното \bar{e} од суфиксот од основата. Но имајќи предвид дека во периодот од кој доаѓаат примерите, главно 3 в.п.н.е. изговорот на овој глас веќе стигнал до *i*, употребата на графемата *E/* може да значи само задржување на ортографската традиција заради зачувување на графичкото единство на целата парадигма.

Формите на *-εος* кои се всушност единствените генитивски форми од имиња на *-ευς* на лезбоските натписи, настанале како резултат на кртење на \bar{e} пред *ο*. Примерите во генитив се во согласност со општата ситуација со лезбоскиот, имено тие датираат на натписи од 4 - 2 в.п.н.е., а кртењето на долгите вокали пред друг вокал во лезбоскиот започнало да се случува порано. Формата *βασιλῆος* која е забележана кај Алкај кореспондира со хомерските форми на *-ηος* и веројатно таа, така гласела на архаичните лезбоски натписи. Именката *βασιλεύς* е единствената именка со $\bar{e}i$ -основа, чиј генитив е забележан во сите три ајолски дијалекти.

Табела XIV
Преглед на формите на генитив сингулар од имиња
со основа на дифтонг

микенски бојотски тесалски лезбоски основа

Коренски зборови				
Општи именки				
			[β]όος	βο(F)-
Теоними				
	Δίος	Δίος	Ἄρειος Δίος	Ἄρευ- Δι(F)-
Основи на -ēи-				
Со завршок -ηFος				
Општи именки				
a-mo-te-wo				/ar(h)motēw-/
e-da-e-wo				/e-da-ēw-/
i-je-re-wo				/hiyerēw-/
ka-na-pe-wo				/knaphēw-/
ke-ra-me-wo				/keramēw-/
me-ri-te-wo				/melitēw-/
Лични имиња				
a-di-je-wo				/Hadiyēw-/
a-i-ge-wo				/A(h)ig ^w hēw-/
a-ke-wo				/Alkēw-/
a ₃ -ki-e-wo				/Aigiēw-/
au[-ke-i-]ja-te-wo				/Augeianthēw-/
e-re-e-wo				/Hele(h)ēw-/
e-ta-wo-ne-wo				/(H)etāwonēw-/
e-u-ta-re-wo				/E(h)uthallēw-/
ki-e-wo				/Khi(h)ēw-/
ko-pe-re-wo				/Ko-pe-rēw-/
ma-re-wo				/Mālēw-/
ne-ge-wo				/Neig ^w hēw-/
o-re-e-wo				/Ore(h)ēw-/
o-re-te-wo				/Orestēw-/
pi-ke-re-wo				/Pikrēw-/
po-ro-u-te-wo				/Ploutēw-/
po-ru-we-wo				/Poluwēw-/
po-te-wo				/Pontēw-/
qo-te-wo				/Qo-tēw-/
re-qa-se-wo				/Re-qa-sēw-/
ru-ke-wo				/Lugkēw-/
sa-ke-re-wo				/Sa-ke-rēw-/
ta-ti-qo-we-wo				/Stätigwowēw-/
we-da-ne-wo				/We-da-nēw-/
Теоними				
ma-ri-ne-wo				/Ma-ri-nēw-/

Со завршок -Еος				
Лични имиња				
	ΤερΕος			Τηρη(F)-
Εтници				
	ΠτΟιΕος			Πτωιη(F)-
Со завршок -ειος				
Οπшти именки				
		ἀντιγραφῆιος		ἀντιγραφει(F)-
	βασιλείος	βασιλείος		βασιλει(F)-
	γραμματέιος			γραμματει(F)-
Εтници				
	Ἀκρηφιῆιος			Ἀκρηφει(F)-
	Θεισπιῆιος			Θεισπει(F)-
	Θισβῆιος			Θισβει(F)-
	Κορωνῆιος			Κορωνει(F)-
	Πλαταῆιος			Πλαται(F)-
	Πλαταιῆιος			Πλαταιει(F)-
	Χαλκιδῆιος			Χαλκιδει(F)-
	Χηρωνῆιος			Χηρωνει(F)-
Со завршок -ηος				
Οпшти именки				
			βασίλης	βασιλη(F)-
Εтници				
	Θεσπιῆος	-		Θεσπιη(F)-
Со завршок -εος				
Οпшти именки				
			ἀγώγεος	ἀγωγε(F)-
			ἀντιγρά[φ]εος	ἀντιγραφε(F)-
			βασίλεος	βασιλε(F)-
			γραμματέος	γραμματε(F)-
Имиња на месеци				
			Τέρφεος	Τερφε(F)-

5. ФОРМИ НА ГЕНИТИВ СИНГУЛАР ОД ИМИЊА СО ОСНОВА НА -Ā- И -YÅ-/YĀ-

Од аспект на грчкиот јазик имињата со *a*-основа можат да се поделат во три групи: имиња од ж.р. кои во номинатив завршуваат на **-ā* кое како обележје на основата се задржува без варијации и во другите падежи, имиња од ж.р. кои во номинатив завршуваат на **-yå* кое алтернира со **-yā-* во косите падежи и имиња од м.р. кои во номинатив завршуваат на **-ā-s* или **-tā-s*, чија деклинација се разликува од деклинацијата на имињата во ж.р. Имињата од ж.р. имаат поширока паралела во индоевропските јазици и нивната флексија може да се смета за обележје на протоиндоевропскиот јазик. Имиња од машки род има и во латинскиот, а делумно и во словенските јазици, но нивната специфична деклинација е иновација во рамките на грчкиот јазик. Главна специфика на овие имиња е токму наставката за генитив сингулар која се разликува и од наставката својствена за тематските основи и од наставката на атематските основи.

5.1. ФОРМИ НА ГЕНИТИВ СИНГУЛАР ОД ИМИЊА ВО ЖЕНСКИ РОД

СО ОСНОВА НА -Ā- И -YÅ-/YĀ-

Еден дел од имињата во ж.р. имаат основа на *-ā* (< **-eh₂*). Вакви основи има во сите индоевропски јазици, освен во хетитскиот.¹ Флексијата на грчките именки од типот *θεά*, „богинка“ има паралела во флексијата на лат. *dea*, „богинка“, скт. *sēnā*, „богинка“, гот. *giba*, „дар“, стсл. *нога*, „нога“.² Покрај именките, во оваа деклинација влегуваат и формите на ж.р. од придавките и заменките, пасивните партиципи, редните броеви. Во однос на потеклото на овие имиња индикативна е врска меѓу суфиксот со кој тие се оформени и фактот што именките во ср.р. кои во ном.акуз. пл. исто така завршуваат на **-ā* (< **-eh₂*) кај *o/e*-основите или на **-ā̊* (< **-h₂e*) кај атематските основи, во грчкиот, во множина сè уште синтаксички се усогласуваат со глагол во еднина, сп. *πάντα ῥεῖ*, „сè тече“. Веројатно,

¹ Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 266; P. W. Brosman, Jr., "A-colored laryngeals and the origin of the PIE *ā*-stems", *IF* 108 (2003), стр. 17.

² Семеренџи, *Введение*, стр. 202; Meillet, *Introduction*; стр. 318-9; Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 558.

првобитно $*-h_2$ било маркер за класата колективни и апстрактни именки, зборови со кои се означувале појави, составени од повеќе хомогени компоненти.³ Во поединечните јазици суфиксот $*-eh_2$ се среќава и во комбинација со други консонанти како $*-nā-$, $*-rā-$, $*-lā-$.

Кај втората група имиња во ж.р. со a -основа во ном. синг. се јавува $*-ā$. Кај овие имиња основата е всушност оформена со суфиксот $*-yh_2e-$ (кој во косите падежи алтернира со $*-yeh_2-$). Грчките именки од типот $τράπεζα$ (< $*τραπεδ-уα$) можат да се доведат во врска со санскритските именки од типот $dēvī$, „богинка“ или $vṛkīś$, „волчица“.⁴ Во оваа група влегува и ж.р. од придавките со консонантски основи, ж.р. од перфектниот партицип, ж.р. од бројот еден.

И двете групи имиња имаат идентична флексија, но кај имињата со $*-ā$ во ном. синг. формите на генитив сингулар покрај тоа што имаат карактеристичната наставка се одбележани и со аблаутот во суфиксот и со акцентот. Така генитивот му се спротивставува на номинативот и акузативот, но не и на дативот; сп. $μῖας, μῖα ↔ μία, μίαν$. Траги од квантитативен аблаут има и кај имињата оформени со суфиксот $*-eh_2-$, сп. вок. $νύμφα$ (Г130, δ743) со $ā$ наспроти ном. $νύμφη$ со $\eta < \bar{a}$.

Овие две карактеристики индицираат дека иако a -основите покажуваат паралелизам во наставките и завршоците со o/e -основите и тие првобитно биле блиски со атематските основи. Уште едно такво обележје на деklinацијата на овие имиња претставува токму генитивот сингулар. Имено, тој е оформен со примарната именска наставка $*-es/-os/-s$, а не со заменската наставка $*-syo$, како што е тоа случај кај o/e -основите. Ако, потребата да се разедначи генитивот од номинативот била причина кај o/e -основите првобитното $*-es/-os/-s$ да се замени со друга

³ Erhart, *Idg. Nominalflexion*, стр. 38, 90-91; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 266; Гамкрелидзе - Иванов; *Индоевр. язык I*, стр. 282-3; Najnal, *Studien*, стр. 17-8; A. Leukart, *Studies Chadwick*, стр. 345-6. Спротивно, Бросман смета дека женските имиња со \bar{a} -основа и имињата од нежив род немаат заедничко потекло, односно, дека $*-a$ кај нив произлегло од два различни ларингала. Во случајот на множината од средниот род, ларингалот се изгубил во протоиндоевропскиот и го нема и во хетитскиот, а во случајот на женските имиња, тој е сè уште присутен во хетитскиот. Показател за тоа можат да бидат некои примери на апстрактни именки, на $-ahh(a)$, како $taninkuwahh(a)$, „блискост, близина“. Види P. W. Brosman, Jr., *IF* 108 (2003), стр. 20 и понатаму.

⁴ Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 275-6; Семеренџи, *Введение*, стр. 204; Chantraine, *Morphologie*, стр. 53.

наставка, тогаш јасно е зошто кај *a*-основите не дошло до такво нешто. Имено, овие имиња имаат асигматски номинатив, така што генитивот и постојувањето со вокалот од основата останува различен од номинативот, сп. $\theta\epsilon-\acute{\alpha} \leftrightarrow \theta\epsilon-\hat{\alpha}\zeta$; гот. *giba* \leftrightarrow *gibōs*; литв. *galvā* \leftrightarrow *galvōs*. Во некои јазици сепак, дошло до иновација, сп. скт. *sēn-ā* \leftrightarrow *sēn-āyās*, по аналогија со *i*-основите, лат. *de-a* \leftrightarrow *de-ae* ($< *de-āī$), по аналогија со *o/e*-основите.

Се поставува прашањето која од трите аблаутни степени на наставката **-es/-os/-s* е присутна кај имињата со *a*-основа. Акцентот секако упатува на контракција, грч. $\theta\epsilon\hat{\alpha}\zeta$, литв. *galvōs*, што значи треба да се претпостави полна степен од наставката. Но оваа контракција се случила уште во индоевропскиот,⁵ така што поединечните јазици, не ни даваат показатели за тоа дали завршокот за ген. синг. бил **-eh₂-os* или **-eh₂-es*.⁶

Микенскиот во оваа смисла ни ја потврдува староста на завршокот **-ās*. На микенските плочки овој завршок се бележи како *-a*, што може да значи само $-\hat{\alpha}\zeta$. За жал на истиот начин во микенскиот се бележи и завршокот за ном. синг., акуз. синг., дат. лок. синг., абл. синг., ном. плур., така што дали една форма на *-a* е генитив можеме да утврдиме само според контекстот.

5.1.1 Општи именки

А. Примери во микенскиот

1. *a-no-qa-si-ja* (PY Ea 805) */anog^wasiyās/* е генитив од */anog^wasiyā/* „експедиција, воен поход“, сп. помик. $\acute{\alpha}\nu\acute{\alpha}\beta\alpha\sigma\iota\varsigma$ „искачување, патување во горните краишта“.⁷ Дека именката е во ген. синг. покажува предлогот $\acute{\epsilon}\nu\epsilon\kappa\alpha$, сп. *o-pe-te-re-u*, *e-ne-ka*, *a-no-qa-si-ja* GRA 2.

⁵ Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 554; Chantraine, *Morphologie*, стр. 49.

⁶ Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 269; $-\hat{a}-os$, (види Семеренџи, *Введение*, стр. 202; Hajnal, *Studien*, стр. 17); $-\hat{a}-es$ (види Vaillant, *Gr. comp. II*, стр. 81; Leumann, *Lat. Laut- und Formenlehre*, стр. 409 - 410).

⁷ Duhoix, *Aspects*, стр. 59-60; *Dic. Mic. I*, стр. 69; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 135. За оваа именка има предложено повеќе различни интерпретации: *Anog^wasia* = *Anabasia*, "Mounting (a chariot)" или "Embarcation (on a ship)" како божество, L.R. Palmer, *Cam. Coll.*, стр. 278-9 и *Res. Mys.*, стр. 341-2; $\acute{\alpha}\nu\omicron\gamma^w\acute{\alpha}\sigma\acute{\iota}\acute{\alpha}$, "état d'un cavalier", *Études*, стр. 117; $*\acute{\alpha}\nu\omicron\rho\chi^w\acute{\alpha}\sigma\acute{\iota}\acute{\alpha}$, „човекоубиство“, сп. $\acute{\alpha}\nu\delta\rho\epsilon\iota\phi\acute{\omicron}\nu\tau\eta\varsigma$ „убиец“, $\acute{\alpha}\nu\delta\rho\kappa\tau\alpha\sigma\acute{\iota}\eta$, „човекоморство“, H. Mühlestein, *MH* 15 (1958), стр. 225; J. T. Killen, *Mykenaiika*, стр. 379-380; S. Hiller, *Fl. Studia Mys. I*, стр. 294.

2. *e-ri-ka* (KN So 894.4; 4430.b; 4432; 4434; 4436.1; 4438; 4439; 4441; 4447) /*helikās*/ е ген. од */*helikā*/,⁸ арк. ἑλίκα, „врба“, сп. кај Теофраст, „καλοῦσι δ' οἱ περὶ Ἀρκαδίαν οὐκ ἰτέαν ἀλλὰ ἑλίκην τὸ δένδρον“ (Thphr. Н.Р. 3.13.7.9-11), атич. *horos helikēs* (IG I.2/864), лат. *salix*, ст.в.г. *salaha*, ст.анг. *sealh* и англ.сакс. *welig*, ср.н.г. *wilge* (< **s^o(e)lik^(h)*-).⁹ Оваа именка редовно се појавува во инвентарот на коли и колца во Кносос. Генитивот опишува материјал, а се однесува на идеограмата *ROTA*, *колца изработени од дрво од врба*, сп. *o-da-tu-we-ta / e-ri-ka*, *ROTA ZE 40f* (KN So 894.4) (види и стр. 31-2).

3. *ka-ma* (PY Ep 613.9) е ген. од *ka-ma*, ном. синг. (PY Eb 495.1), акуз. синг. (PY Ea 28). Кај Хесихиј ја има глосата *καμάν· τὸν ἀγρόν· Κρήτες*. Се претпоставува дека овој збор означува тешко обработлива земја. Именката е во врска со глаголот *κάμνω*, „работам, изработувам“.¹⁰ Но заради формата *ka-ma-o* која се јавува на плочката PY Eb 156.2, а се толкува како ген. синг., заради зборот *ka-ma-e-u* изведен од оваа именка (вокалот *a* обично се губи пред суфиксот *-ēu-*) и заради фразата *wo-ro-ki-jo-ne-jo ka-ma* (PY Un 718.11) се мисли дека *ka-ma* е именка во ср. род со сигматска основа /*kamas*/.¹¹ Но вистинскиот генитив од *ka-ma* всушност го имаме на плочката PY Ep 613.9, сп. *pe-]rē-ḡo-ta*, *pa-de-we-u[e-]ke-ḡe*, *kama*, *o-na-to* ..., /*Pēleg^whontās pa-de-we-u (h)ekhei k^we kamās onāton*/, Пелегвонта, п. има на ползување парцела од кама“. Формата *ka-ma-o* може да биде ген. плур. /*kamāōn*/ (види стр. 267), форми на *-αευς*, *-αιευς* се потврдени во помикенскиот грчки, сп. *Πυθαεύς* од *Πύθα*, *Κορωναιεύς* од *Κορώνη*,¹² а формата *wo-ro-ki-jo-ne-jo*, може да биде и ген. плур. од некој апелатив (види стр. 270-271).

4. *ka-ri-ni-ja* (PY Vn 46.2.3.4). Оваа форма се среќава три пати на Пилската плочка Vn 46, која евидентира градежни елементи и материјали. Можеби *ka-ri-ni-ja* е генитив /*karpiyās*/ од /*karpiyāl*/, помик. *καρνία*, *καρνίη*

⁸ *Documents²*, стр. 545; Lejeune, *Mém. III*, стр. 307 и фус. 57; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 170; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 265.

⁹ Гамкрелидзе - Иванов, *Индоевр. јазык I*, стр. 124 и *Индоевр. јазык II*, стр. 628; сп. и *DELG II*, стр. 338.

¹⁰ *Interpretation²*, стр. 207, 424; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 67; M. D. Petruševski, *SMEA 12* (1970), стр. 125-6; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 142.

¹¹ M. Lejeune “Les neutres en *-ας*”, *RPh 42* (1968), стр. 233-4; *Documents²*, стр. 550; Duhaux, *Aspects*, стр. 28-9; J. Chadwick, *Tractata Mys.*, стр. 81; сп. и *χαμας*, види C. J. Ruijgh, *SMEA 15* (1972), стр. 100-101, *Études*, стр. 182, фус. 421, стр. 263, фус. 140 и *Res Mys.*, стр. 402.

¹² M. D. Petruševski, *SMEA 12* (1970), стр. 126.

„оцак“, сп. лит. *kvāpas*, „дување, здив“.¹³ Интерпретацијата на формата ја потврдува и контекстот на плочката. Во вториот ред, *ka-pi-ni-ja* се однесува на *a-ti-ja*, */antia/*, веројатно ср. р. плур. од *ἀντίος*, „спротивен“, некакви елементи во конструкцијата на оцакот, поставени попречно, сп. помик. *ἀντίον*, „совалка“, Poll., 7.36, *καυῶν ἰστοῦ τὸ καλούμενον ἀντίον*, делче во вид на чун, со кој се раздвојуваат нитките од основата за да влезе крајот меѓу нив попречно. Во третиот ред *ka-pi-ni-ja* се однесува на *e-ru-mi-ni-ja*, */elumniai/*, ном. пл. од */elumnia/*, носечка греда, сп. кај Хесихиј, *ἐλύμνιαι·δοκοὶ ὀροφῆναι*, „кровни носечки греди“. Во четвртиот ред *ka-pi-ni-ja* е во врска со *ta-ra-nu-we*, */thrānuwes/*, „хоризонтални греди, мостови“, ном. пл. од *ta-ra-nu*, */thrānus/*, хом. *θρήνυς*, „клуба или подножник“.

5. *ko-to-na* (PY Ea 59.2.3; 132; 305; 480.480.a; 481.1.2; 754; 757; 771; 776.a; 799; 806; 809; 813; 820; Eb 339.B; 364.1; 369.A; 477.B; 498.1; 747.A; 846.A; 862.A; 866.A; 871.1; 874.A; 885.B; 1174.B; 1176.B; 1186.B; 1187.B; 1188.B; Eo 247.3; Ep 212.1.2.3.4.5.6.7.8.9.10; 301.2.3.4.6; 539.6.8.9.10.11.12.13; 613.3.14.15-20; 704.3.4; 705.6.8), */ktoinās/* е ген. од */ktoinā/*, „парцела обработлива земја“, род. *κτοίνα*, сп. и номинатив *ko-to-na* (PY Ea 823; Eo 268) или *ko-to-i-na* (KN Uf 981.a), акуз. дуал *ko-to-no* (PY Eb 338.B; Eo 278), ген. пл. *ko-to-na-o* (PY Eb 297.2; Ep 704.5). Во сите случаи генитивот зависи од именката *o-na-to*, */onāton/*. Кај Хесихиј има глоса *κτύναι ἢ κτοῖναι·χωρήσης προγονικῶν ἱερῶν ἢ δῆμος μεμερισμένος*, која според Петрушевски веројатно гласела *κτύναι ἢ κτοῖναι·χωρίσεις προγονικῶν μερῶν ἢ δῆμος μεμερισμένος*, „поделби на наследените парцели или поделен дамос“. Именката *κτοῖνα*, сп. скт. *kṣētra-*, авест. *šoiθra-*, „добра почва“, ерм. *šēn*, „населено место“ е во врска со глаголот *κτίζω*, „градам, населувам, основам“ < **kṛei-/kṛoi-/kṛi-*, „обработувам, основам, населувам“, сп. мик. 3 л. пл. *ki-ti-je-si*, од **/kteimi/* и партицип *ki-ti-me-na*, со кој парцелата земја, *ko-to-na* се квалификува како „приватна“, сп. хом. *εὐκτίμενος*, „доброизграден“.¹⁴

6. *mi-ra*₂ (PY Ta 715.3) се среќава само еднаш, во Пилската Та серија која претставува инвентар на мебел. Контекстот во кој се јавува упатува на тоа дека веројатно се работи за тип на дрво, од кое се изработувале

¹³*Documents*², стр. 504, 550; Ruijgh, *Études*, стр. 108; L. Vaumbach, *Acta Muc. II*, стр. 385-6; Lj. Срепајас, *Tractata Muc.*, стр. 89-90; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 170.

¹⁴*Documents*², стр. 556; *Interpretation*², стр. 186, 430; *DELG II*, стр. 592; M. D. Petruševski, *SMEA* 12 (1970), стр. 122-124; M. Lejeune, *RPh* 32 (1958), стр. 207 и фус. 52.

маси, сп. *to-pe-zo*, *mi-ra*₂, *a-pi-qo-to*, /*torpezō*, *milyās*, *amphig^woltōl*/, „(две) маси, од тиса, округлести“. Микенската форма *mi-ra*₂ е генитив од **milyāl*, што има паралела во помикенското *σμίλαξ* или *μίλος*, „тиса“.¹⁵ Употребата на генитивот за означување материјал е потврдена и кај *e-ri-ka* и *pte-re-wa*.

7. *o-ra* (KN Am(2) 821.1.2), /*hopās*/ е генитив од една именка /*hopāl*/, сп. помик. *ἔπω*, „се занимавам со нешто, подготвувам“, *ὄπλον*, „орудие“ < **sep-*, скт. *sāpati*, „се грижам“, авест. *haptī*, „држам, одржувам“, лат. *sepeliō*, „погребувам, закопувам“.¹⁶ Оваа именка се среќава на многу плочки и печати во Кносос, Пил и Теба. Често пати таа управува лично име во генитив сингулар. Но на Кнососката плочка Am 821, и во првиот и во вториот ред, формата *o-ra* зависи од предлогот *e-ne-ka*, кој оди со генитив. Постои мислење дека овој збор значи работилница,¹⁷ но многу пораспространето е мислењето дека *o-ra* значи некаква работа, на пример работа која што треба да се изврши како еден вид придонес, како што предлага Х. Мелена.¹⁸ Во поново време Џ.Т. Килен го прецизираше значењето на овој збор како „работа со готови продукти - гланцање, полирање или завршна обработка“.¹⁹ Имајќи го предвид широкиот дијапазон на контексти во кои се јавува (оружје, колца, земја, ткаенини, сточарство), *o-ra*, треба да има едно општо значење кое ќе ги опфати сите овие разнородни контексти. Интерпретацијата „подготовка“ се согласува и со употребата на глаголот *ἔπω* кај Хомер, сп. Z321-2:

„τὸν δ'εὔρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἔποντα
ἀσπίδα καὶ θώρακα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἀφώωντα.“

„Париса в стаја го нашол кај прекрасно оружје готви,
пансирот обидувајќи и витите лакој и штитот.“²⁰

¹⁵ *Documents*², стр. 342; Ruijgh, *Études*, стр. 275; M. S. Ruiperez, *Acta Myc. I*, стр. 160; A. Heubeck, *Coll. Myc.*, стр. 248. Употребата на силабограмата *ra*₂, упатува на консонантски изговор на суфиксот *-iα-*, сп. *ka-za*, /*khalkyā*/ и *ka-ki-jo*, /*khalkiyo-*/, види M. D. Petruševski, "Le problème de la palatalisation en Grec Mycénien", *ŽA* 25 (1975), стр. 440-441.

¹⁶ *DELG II*, стр. 363; *IEW*, стр. 909.

¹⁷ Lejeune, *Mém. I*, стр. 39-40, *Mém. II*, стр. 118, фус. 109, *Mém. III*, стр. 73,300; Ruijgh, *Études*, стр. 256, фус. 113; Илиевски, *Микенципије*, стр. 263.

¹⁸ J. L. Melena, *Res Myc.*, стр. 282, 285-6., J. T. Killen, *Mykenaiika*, стр. 374, 378; C. J. Ruijgh, *Mykenaiika*, стр. 545, фус. 6; 552; C. W. Shelmerdine, *Tractata Myc.*, стр. 337, 340-342; сп. и „принос, придонес“, в. *Documents*², стр. 420, 564.

¹⁹ J. T. Killen, *Fl. Studia Myc.*, стр. 329-338.

²⁰ Хомер „Илијада“, препев на М.Д. Петрушевски, Скопје, 1982.

8. *pte-re-wa* (KN Se 879.b; 891.B; 892; 893; So 4429.b; 4431; 4437; 4440.b; 4445; 4448; 4449), *pe-te-re-wa* (KN So 894.1), */ptelewās/* е ген. од */ptelewāl/*, πτελέα, „брест“.²¹ Оваа именка се јавува само во Кноските Se и So серии, како квалификација на коли и колца. Во Se серијата формата *pte-re-wa* обично стои на левата половина од плочката, напишана со поголеми знаци, и на тој начин издвоена од останатиот дел од текстот. Во So серијата таа се вклопува во низата придавки со кои се опишуваат колцата. Имајќи го предвид севкупниот контекст, именката може да се смета дека е во генитив кој означува материјал.

Само од една општа именка оформена со суфиксот **-yā-/yā-* на микенските плочки има примери на ген. синг.

i-je-re-ja (PY Ae 303; Eb 1176.A; Eo 224.6; Ep 539.7.8), */hiyere(y)yās/* е ген. од */hiyere(y)ya/*, помик. *ἱέρεια*, „свештеничка“. Оваа женско име на занимање му одговара на машкото име *ἱερεύς* „свештеник“, мик. *i-je-re-u* (PY Aq 218.2.3; Eo 247.7 итн.).²² Дека *i-je-re-ja* е генитив ни кажува контекстот, според кој *i-je-re-ja* ја дополнува именката *do-e-ra*, */doela/*, *δοῦλη*, односно *do-e-ro*, */doelos/*, *δοῦλος* или *ke-ra*, */geras/*, *γέρας*, „подарок“. Во лезбоскиот оваа именка во ген. синг. е потврдена како *ἱρέας* на натписот IG XII Suppl. 126 од Ерес. Формата упатува на номинатив *ἱρεα*, кој кореспондира со машкото име *ἱρευς*. На лезбоските натписи именката е потврдена и како *ἱρεία*, *ἱέρεα* и *εἴρεα*, сп. и *ἱέρευς*, *εἴρευς*²³ (види стр. 143-4).

²¹ Lejeune, *Mém. I*, стр. 33 и фус. 55, 57, стр. 40; DELG III, стр. 946; M. D. Petruševski, *ŽA* 25 (1977), стр. 437; O. Szemerényi, *Coll. Mys.*, стр. 332-3; Илиевски, *Микенцијиџе*, стр. 265; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 173.

²² Помикенската форма *ἱέρεια*, според акцентот упатува на краток вокал *a* во суфиксот. И покрај тоа што во микенскиот ја има формата *i-je-re-wi-jo* (KN K 875.6), лично име или придавка од *i-je-re-u*, каде што се гледа основата *-ηF-*, кај именката *i-je-re-ja* дигама не е забележана во ниеден од бројните примери во сите падежи, не само во формите на ген. синг. Слична е ситуацијата и со другите женски имиња изведени од *ēu-*основи. Наспроти, придавките, кај кои се бележи групата *-wy-*, сп. *qa-si-re-wi-ja*, *di-u-jo*, кај женските имиња суфиксот се бележи *-e-ja*. Ова наведува на помислата дека тој не е *-ηFyh₂e-* (види DELG II, стр. 457; Perpillou, *Les Substantifs*, стр. 37), туку дека е предгрчки суфикс (сп. Ruijgh, *Études*, стр. 247-8). Ако сепак прифатиме дека *ἱέρεια* е од **ἱέρηFyh₂e*, тогаш микенскиот очигледно сведочи за специфична хронологија во развојот на оваа консонатска група (сп. Lejeune, *Phonétique*, стр. 173; *Wortbildung*², стр. 135, ф. 120; A. Heubeck, *Sprache* 9 (1963), стр. 196-7; SMEA 11 (1970), стр. 66 и *Coll. Mys.*, стр. 241). Но ако теонимот *di-u-ja*, *di-wi-ja* е оформен со суфиксот **-yā-/yā-*, сп. хом. *δία*, тогаш ваквата аргументација не е оправдана. Можеби овие имиња се образувани исто како женските имиња со сигматска основа (O. Szemerényi, *Gedenkschrift P. Kretschmer II*, стр. 173 и натаму - види Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 333).

²³ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 235 и фус. 162.

Примерите на генитив од општи именки во микенскиот покажуваат лексичка разнообразност и аналогно се јавуваат во специфични контексти. Повеќето од нив се од зборови кои се потврдени и во помикенскиот грчки, како *e-ri-ka*, *pte-re-wa*, *ka-ma*, *i-je-re-ja*, сп. *ἑλίκη*, *πτελέα*, *κάμα*, *ἰέρεια*, а помал дел од нив откриваат зборови кои подоцна се изгубиле, како */orā/* или се забележани како друга основа, сп. мик. */anog^wasiyā/* и помик. *ἀνάβασις* или мик. */milya/* и помик. *μίλος*, *σμίλαξ*. Има примери од именки, како *ka-ma*, */kamā/*, помик. *κάμα*, сп. *κάμνω* оформени со суфиксот **-ā-*, но и од именки, оформени со суфикс **-nā-*, сп. *ko-to-na*, */ktoinā/*, род. *κτοίνα* и *κτίζω*; со суфикс **-yā-*, сп. *ka-pi-ni-ja*, */kapniā/*, помик. *καπνία*. Примери има и од именката *i-je-re-ja*, која како што покажува помик. *ἰέρεια* нема основа на *-ā-*.

Б. Примери во ајолските дијалекти

На бојотските натписи има еден пример од архаичниот период. Во Лебадеја на натпис од втората половина на 5 в.п.н.е. (IG VII 3086) се јавува формата *ἐ[σ]δοκᾶς*, генитив од *ἔσδοκά*, бојотска варијанта за *ἐκδοχή*, „преземање, наследување, договор“. Именката исто гласи и во аркадскиот дијалект, сп. *ἔσδοκά* (IG V.2/6), бидејќи и таму како и во бојотскиот *ἐκ-* пред консонант преминува во *ἔσ-*.²⁴ Неколку примери има и од првата половина од 4 в. п.н.е. Генитивските форми *γᾶς* од *γᾶ*, „земја“ и *Φοικίας/Φυκίας* од *οἰκία* „куќа - живеалиште“ се јавуваат во фразата *ἔππασιν/ ἔνπασιν γᾶς καὶ Φοικίας/Φυκίας* (= *ἔγκτησιν γᾶς καὶ οἰκίας*), „право на стекнување земја и куќа“, која е вообичаена на проксениите. Најстарите примери на бојотските натписи се од првата половина на 4 в.п.н.е , сп. Roesch (1982) 271-2 од Халијарт; IG VII 2407 и REG 97 (1984) 46 од Теба.²⁵ На последниов натпис се јавува уште еден ген *ἱράνας*, бојотски наместо *εἰρήνης* од *εἰρήνη*, кој е дел од уште една вообичаена фраза од проксениите *πολέμω κῆ ἱράνας ἰώσας* (= *πολέμω καὶ εἰρήνης οὔσας*), „и кога е војна и кога е мир“ (види подолу, стр. 164-5).²⁶

²⁴ DELG I, стр. 268; Thumb-Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 47.

²⁵ P. Roesch, "Inscriptions du musée de Thèbes", *REA* 68 (1966), стр. 63; "Un décret inédit de la ligue thébaine", *REG* 97 (1984), стр. 48-9 и *IThesp. I*, стр. 4; D. Knoepfler, "Proxénies béotiennes du IVe siècle", *BCH* 102 (1978), стр. 378.

²⁶ *IThesp. I*, стр. 6; D. Knoepfler, *BCH* 102 (1978), стр. 381.

Другите примери на генитиви од општи именки во бојотскиот дијалект се од средината или втората половина на 3 в. и помалку од почетокот на 2 в.п.н.е. На натписите од овој период според бројноста најзастапени се генитивите $\gamma\hat{\alpha}\varsigma$, $\text{Fo}\hat{\iota}\kappa\hat{\iota}\alpha\varsigma/\text{Fu}\kappa\hat{\iota}\alpha\varsigma$ и $\hat{\iota}\rho\hat{\alpha}\nu\alpha\varsigma$ кои се јавуваат во наведените формули од проксении.

Меѓу примерите има генитиви од именки, оформени со суфиксот $-\hat{\alpha}$. Некои од нив се прости именки, сп. $\hat{\alpha}\rho\chi\hat{\alpha}\varsigma$ (BCH 60 (1936) 181-183, Теспија) од $\hat{\alpha}\rho\chi\hat{\alpha}$, некои се од сложеници, сп. $\hat{\epsilon}\mu\phi\omicron\rho\hat{\alpha}\varsigma$ (Roesch (1982) 203-210) од $\hat{\epsilon}\mu\phi\omicron\rho\hat{\alpha}$, „придонес“, има и примери од супстантивизирани глаголски придавки, сп. $\theta\rho\epsilon\pi\tau\hat{\alpha}\varsigma$ (IG VII 3301, Хајронеја) од $\theta\rho\epsilon\pi\tau\hat{\alpha}$, ж.р. од $\theta\rho\epsilon\pi\tau\hat{\omicron}\varsigma$, „роб одгледан во куќата“, гл. прид. од $\tau\rho\acute{\epsilon}\phi\omega$, „хранам, одгледувам“.

Особено фреквентни се примерите од именки на $-\hat{\alpha}$. Овие именки може да се гледаат како супстантивизиран женски род со помош на суфиксот $*-\hat{\alpha}$ од придавки на $-\hat{\iota}\omicron\varsigma$, но во голема мера се и самостојни архаични образувања.²⁷ Меѓу примерите на ген. синг. од бојотските натписи има сложеници, сп. $\hat{\epsilon}\pi\nu\omicron\mu\hat{\iota}\alpha\varsigma$ (IG VII 3171, Орхомен) од $\hat{\epsilon}\pi\nu\omicron\mu\hat{\iota}\alpha$, „право на пасење“ и именки изведени од други именски основи, сп. $\text{Fo}\hat{\iota}\kappa\hat{\iota}\alpha\varsigma$ (SEG 3/345, SEG 3/346, Тизба) од $\text{Fo}\hat{\iota}\kappa\hat{\iota}\alpha$ „куќа - живеалиште“ и $\hat{\omicron}\hat{\iota}\kappa\omicron\varsigma$ „куќа - имот“.

Треба да се одбележи генитивската форма $\pi\lambda\acute{\epsilon}\hat{\iota}\theta\alpha\varsigma$ (RPh 39 (1965) 252-6, Тизба) од $\pi\lambda\acute{\epsilon}\hat{\iota}\theta\alpha$, бојотска варијанта во ж.р. од именката $\pi\lambda\hat{\eta}\theta\omicron\varsigma$, „мноштво, народ т.е. собрание“. Бојотската форма кореспондира со формата $\pi\lambda\hat{\eta}\theta\alpha$ во локридскиот дијалект, сп. $\pi\lambda\acute{E}\theta\alpha\hat{\iota}$, IG XI.1/334, Навпакт, 5 в.п.н.е.. На бојотските натписи, формата во ср.р. $\pi\lambda\acute{\epsilon}\hat{\iota}\theta\omicron\varsigma$ има значење „количество, број“, сп. $\hat{\alpha}\pi\omicron\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\epsilon\sigma\theta\eta$ $\delta\acute{\epsilon}$ $\text{E}\hat{\upsilon}\beta\omega\lambda\omicron\nu$ $\kappa\alpha\tau\prime$ $\hat{\epsilon}\nu\hat{\iota}\alpha\upsilon\tau\hat{\omicron}\nu$ $\hat{\epsilon}\kappa\alpha\sigma\tau\omicron\nu$ $\pi\alpha\rho$ $\tau\hat{\omicron}\nu$ $\tau\alpha\mu\hat{\iota}\alpha\nu$ $\tau\hat{\alpha}$ $\tau\epsilon$ $\kappa\alpha\hat{\upsilon}\mu\alpha\tau\alpha$ $\tau\hat{\omicron}\nu$ $\pi\rho\omicron\beta\hat{\alpha}\tau\omega\nu$ $\kappa\eta$ $\tau\hat{\omicron}$ $\pi\lambda\acute{\epsilon}\hat{\iota}\theta\omicron\varsigma$ (IG VII 3171, Орхомен), „Благајникот нека му ги бележи секоја година на Евбол, жиговите на овците и количеството“. Примерот во генитив $\pi\lambda\acute{\epsilon}\hat{\iota}\theta\alpha\varsigma$ потврдува дека именката во ж.р., слично како и во локридскиот дијалект значи само „собрание“, сп. р. 18-19 $\pi\alpha[\rho\acute{\epsilon}\hat{\omicron}\nu]\tau\omega\nu$ $\tau\hat{\omicron}\nu$ $\pi\omicron\lambda\epsilon\mu\acute{\alpha}\rho\chi\omega\nu$ $\kappa\eta$ $\tau\hat{\omicron}\nu$ $\kappa\alpha\tau\omicron\pi\tau\hat{\alpha}\omega\nu$ $\pi\epsilon[\delta\acute{\alpha}$ $\tau\hat{\alpha}\varsigma$ $\pi]\lambda\acute{\epsilon}\hat{\iota}\theta\alpha\varsigma$ (RPh 39 (1965) 252-6, Тизба), „во присуство на полемарсите и надзорниците пред собранието“.²⁸

²⁷ Chantraine, *Formation*, стр. 78.

²⁸ P. Roesch, "Notes d'épigraphie béotienne", *RPh* 39 (1965), стр. 253-5.

Треба да се одбележи и генитивската форма $\Sigma\omega\delta\acute{\iota}\nu\alpha\varsigma$ која се јавува на натпис од Хајронеја (IG VII 3407). Оваа генитивска форма ни открива еден епитет на божицата Артемида, $\Sigma\omega\delta\acute{\iota}\nu\alpha$, „спасителка при трудови“, сложенка со втор дел $\acute{\omega}\delta\acute{\iota}\varsigma$, $\acute{\omega}\delta\acute{\iota}\nu\omicron\varsigma$, „труд, породилна болка“.²⁹

Од категоријата именки оформени со суфиксот *-yā-/-yā- во ген. синг ја има забележано именката $\tau\rho\acute{\alpha}\pi\epsilon\zeta\alpha$, мик. *to-pe-za*, „маса“, сп. IG VII 3172, Орхомен, $\tau\rho\alpha\pi\acute{\epsilon}\delta\delta\alpha\varsigma$ (р. 93, 96) и $\tau\rho\epsilon\pi\acute{\epsilon}\delta\delta\alpha\varsigma$ (р. 139).³⁰

Формите на генитив од општи именки ги покажуваат вообичаените фонетски особености на бојотскиот дијалект, α наместо η , сп. $\acute{\alpha}\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha\varsigma$ (IG VII 3080, Коронеја), ω за \bar{o} резултат на секундарно продолжување, сп. $\beta\omega\lambda\acute{\alpha}\varsigma$ (ZPE 29 (1978) 125-6/3, Хајронеја), дифтонгот oi се бележи со u , сп. $F\upsilon\kappa\acute{\iota}\alpha\varsigma$ (IG VII 2388, Хорсија), $\acute{\iota}\kappa\acute{\iota}\alpha\varsigma$ (IG VII 526, Танагра), $\delta\delta$ стои наместо ζ (< *dy), сп. $\tau\rho\epsilon\pi\acute{\epsilon}\delta\delta\alpha\varsigma$ (IG VII 3172, Орхомен) Префиксот $\acute{\epsilon}\kappa$ - се бележи како $\epsilon\sigma$ -, сп. $\acute{\epsilon}[\sigma]/\delta\omicron\kappa\acute{\alpha}\varsigma$ (IG VII 3086, Лебадеја).

Во тесалскиот дијалект има неколку примери на ген. синг. на $-\acute{\alpha}\varsigma$ од општи именки, кои доаѓаат од архаичниот период. Формата $E\beta\alpha\varsigma$ од $\acute{\eta}\beta\alpha$ се среќава на епиграм од Олосон, Перајбија од почетокот на 5 в.п.н.е. (Lorenz, 10). Оваа именка во јон. атич. е распространета како $\acute{\eta}\beta\eta$, дорскиот ја користи формата $\acute{\eta}\beta\alpha$, а кај ајолските поети се среќава повеќе пати $\acute{\alpha}\beta\alpha$, што веројатно претставува хиперајолизам. Можеби паралела има во лит. *jegà*, лет. *jega*, „снага“.³¹ Ова е всушност најстариот пример на генитив сингулар од општи именки од a -основи во трите ајолски дијалекти.

Уште еден пример од 5 в. п.н.е. има на натпис од Фера, Пелазгиотида (BSN 88 (1964) 400-402/1), каде што во вообичаената формула за проксениите, „и кога е војна и кога е мир“ се среќава формата $h\iota\rho E\nu\alpha\varsigma$ од $\acute{\iota}\rho\acute{\eta}\nu\alpha$, јон..атич. $\acute{\epsilon}\acute{\iota}\rho\acute{\eta}\nu\eta$. Овој тесалски генитив има паралела во критскиот, сп. $\mu\omicron\lambda\acute{\epsilon}\mu\omega \chi[\acute{\iota}]\rho\acute{\eta}\nu\alpha\varsigma$ (Schwyzer, 186). На други тесалски натписи именката се среќава како $\acute{\iota}\rho\acute{\alpha}\nu\alpha$ исто како и во бојотскиот дијалект (види стр. 162), сп. ген. $\acute{\iota}\rho\acute{\alpha}\nu\alpha\varsigma$ (REA 66 (1964) 313, Кранон, 3/2 п.н.е.). На еден друг натпис од Фера од 4 в.п.н.е. (BSN 88 (1964) 405-406/6), од истата именка

²⁹ DELG IV, стр. 1298.

³⁰ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 33; Buck, *Dialects*, стр. 71; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 116-7; Lejeune, *Phonétique*, стр. 116.

³¹ DELG II, стр. 404-5.

забележан е генитивот *ἱράνης*, кој ја покажува основата типична за бојотскиот и дорскиот, но со почетна аспирација, а генитивскиот завршок е под влијание на јонско-атичкото којне. Формата *ἱρῆνας* би можела да се смета за дорско влијание. Но оваа варијанта од именката *εἰρήνη* е потврдена и на друг натпис од Лариса, сп. дат. *ἱρείνα* (IG IX.2/513.5), а од друга страна и *ἱράνα* и *ἱράνα* се типични и за дорските дијалекти.³²

Уште еден архаичен генитив од 5 в.п.н.е. е формата *γα̂ς* од *γα̂*, забележана на епитаф од Кјериј, Тесалиотида (Lorenz 2) каде што во вториот ред може да се прочита, *ἀλ' αὐθε πὲρ γα̂ς τᾶσδε πολὸν ἀριστεύον ἔθανε*, „туку, овде, за оваа земја се прослави и загина“.³³

Другите примери на генитиви од општи именки се од 3 или 2 в.п.н.е.

На тесалските натписи примерите од општи именки се поразнородни отколку на бојотските. Доминираат именките оформени со суфиксот **-ā-*. Има примери од прости зборови, сп. *ἀγοράς* (SEG 29/529, Лариса) од *ἀγορά*, „пазарен ден“, сп. *ἀγείρω*, а и од сложеници, сп. *προξενίας* (IThess. I/14A, Кјериј) од *προξένια*, „статус на проксен“; *φιλοτιμίας* (BCH 59 (1935) 55-6/2, Лариса) од *φιλοτιμία*, „амбициозност“.

Повеќето примери се од именки кои се познати и во другите дијалекти, но ген. форма *ταγᾶς* (BCH 94 (1970) 161-2, Матропол) е од именка, специфична за Тесалија. Имено, *ταγά* е во врска со именката *ταγός*, „командант, функционер“. Примерот од Хестијајотида е значаен затоа што фрла нова светлина врз интерпретацијата на значењето на овој збор. Врз основа на споредбата на фразата *κέν ταγᾶ κέν ἀταγίαί* (Jeffery 99/10, Тетониј) со фразата *καὶ ἐμ πολέμου καὶ ἐν ἱρέναι* се смета дека *ταγά* значи „војна“, односно „воена управа“.³⁴ Но на натписот од Матропол именката е употребена во контекст кој покажува дека таа значи „извршување на служба на *ταγός*“, сп. *τοῦν πετταροῦν γενίουν ... τᾶς ταγᾶς κοινανείντουι*, „од четирите семејства кои учествуваат во вршењето на службата тагос“.³⁵

³² Y. Bequignon, "Études Thessaliens , XI", BCH 88 (1964), стр. 402; DELG II, стр. 324; Thumb-Kieckers, *Gr. Dial. I.*, стр. 90, 123, 168, 181, 203.

³³ Lorenz, стр. 41-2.

³⁴ Оваа интерпретација Ц. Чадвик ја темели врз основа на претпоставката дека *ταγά* е добиено од *ταγία* (сп. *ἀταγία*) со губење на *ι* (види J. Chadwick, *Glotta* 70 (1992), стр. 5, 11-12).

³⁵ B. Helly, "La Convention des Basaidai", BCH 94 (1970), стр. 184-5; J. T. Hooker, "Thessalian Taga", ZPE 40 (1980), стр. 272; Colvin, *Reader*, стр. 93.

Покрај варијациите кај именката *εἰρήνη* (види погоре), од фонетски аспект специфична е формата *ἐπανυε<λ>ίας* (SEG 33/460A, Лариса) од *ἐπαγγελία*, кај која се забележува неасимилирано *-νυ-*. Формата *κόρας* (SEG 42/512, Лариса) од *κόρα*, сп. мик. *ko-wa*, го покажува вообичаениот третман на групата *-rw-* за ајолските дијалекти.

На тесалските натписи веќе од 4 в.п.н.е. се среќаваат и генитиви на *-ης*. Така, на натпис од Фарсала (IThess. I/115) од 350 -330 г.п.н.е. можеме да прочитаме *κρήνης* од *κρήνη* и *λίμνης* од *λίμνη*, *γῆς* од *γῆ*. Ваквите форми се јавуваат на натписи кои се напишани на дијалект, но веќе имаат и елементи од јон.-атич. којне. Една форма како *κρήνης* јасно отстапува од она што е типично за ајолските дијалекти, сп. *κράννα* (<*κρασνα), дор. *κράνα*. Но еден генитив *ἱράνης* (BSH 88(1964)405-406/6, Фера) покажува дека завршокот *-ης* може да се додаде и тогаш кога основата на именката е во дијалектна форма.

Имајќи го предвид карактерот на лезбоските натписи (релативно помлади и во поголема мера декрети со различна содржина), јасно е зошто категоријата општи именки од ж.р. кај нив е застапена во поголема мера во споредба со бојотските и тесалските натписи. Присутен е само завршокот *-ᾶς*. Нема постари примери од крајот на 4 в.п.н.е. На 4 натписи од овој период има примери на ген. синг., сп. *βόλλας* од *βόλλα*, „совет, одлука“, *δίκας* од *δίκα*, „судење, право“ и *φώρας* од *φώρα*, „кражба“ во Несос (IG XII.2/646).

Специфична од аспект на дијалектот е формата *βόλλας* (има уште 3 примери од Тенед, Кима, Митилена од 3 в.п.н.е.). Именката *βουλή* < **bolsā*, на лезбоските натписи вообичаено се бележи со краток вокал и гемината, наспроти дор. и бој. *βωλά*, со едно *λ* и долг вокал, сп. бој. ген. синг. *βωλάς*.³⁶ На друг натпис од Несос (IG XII.2/645) се јавуваат формите *δαπάνας* од *δαπάνα*, „трошок“, *εὐνοίας* од *εὐνοια*, „добронамерност“ и *στρατείας* од *στρατεία*, „експедиција“, а од Ерес (IG XII.2/526), *χειροτονίας* од *χειροτονία*, „гласање“.

Сите други примери на генитиви се од крајот на 3 или 2 в.п.н.е. На натписите од овој период со поголем број примери се застапени формите *ἀρέτας* од *ἀρέτα* „доблест“ и *εὐνοίας* од *εὐνοια*, „добронамерност“, во вообичаената формула *ἀρέτας ἔνεκα καὶ εὐνοίας τᾶς*, „заради доблеста и добронамерноста“ (IG XII.2/18, Митилена; IK 5/13 (I), Кима).

³⁶ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 87; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 110-111; DELG I, стр. 190.

Меѓу примерите на генитив сингулар има именки кои се оформени со суфиксот *-ā-, како прости зборови, сп. *δίκας* (IG XII.2/646, Несос) од *δίκα*, „судење, право“ и *φώρας* (IG XII.2/646, Несос) од *φώρα*, „кражба“ или сложенки, сп. *ἀναγράφας* (IK 5/12, Кима) од *ἀναγράφα*, „впишување“, *περιφόρας* (IG XII 2/503, Метимна) од *περιφόρα*, „обиколка, носење наоколу“. Генитивот *δαπάνας* (IG XII.2/645, Несос) е од именка со суфикс *-ā-nā-, *δαπάνα*, „трошок“, сп. *δάπτω*, „јадам, трошам“. Но по бројност секако доминираат примерите од именки оформени со суфиксот *-iā- и тоа сложенките, сп. *ἀρτοποιίας* (IG XII Suppl. 125, Ерес) од *ἀρτοποιία*, „пекарство“, *εὐταξίας* (IK 4/4, Трояда) од *εὐταξία*, „добар поредок, ред“, *χειροτονίας* (IG XII.2/526, Ерес) од *χειροτονία*, „гласање со крената рака“.

На лезбоските натписи со форма во генитив забележана е и именката *ἴρεα*, сп. *ἰρέας* (IG XII Suppl. 126, Ерес). Оваа именка е лезбоска варијанта за *ἰέρεια*, „свештеничка“, мик. *i-je-re-ja* која кореспондира со машкото име *ἴρευς* (види стр. 161). Губењето на -у- меѓу вокали е вообичаено за лезбоскиот.

Од фонетски аспект, освен формите *βόλλας*, сп. *βουλή*, јон.атич. и *ἰρέας*, сп. *ἰέρεια*, специфична е уште и формата *ὑμολογίας* (Schwyzer 644, Ајга) од *ὑμολογία*, наместо *ὀμολογία*, кај која се гледа затворање на *ο* до *υ* во близина на лабијал.³⁷

Впечатлива за оваа категорија примери на лезбоските натписи е доследноста во зачувувањето на -ā- кај генитивскиот завршок, дури и кај именки, чија основа не покажува дијалектни особености, сп. *εἰρήνας* од *εἰρήνη*, два пати во Кима (IK 5/4 и IK 5/5).

Примери од општи именки во генитив сингулар има и кај поетите Сапфо и Алкај. Семантичката сфера која ја опфаќаат овие примери е сосема различна од онаа на натписите. Формите вообичаено завршуваат на -ās, сп. *ποιάς* (S 31.14) од *ποίη*, атич. *ποίη*, јон. *ποίη*, „трева“, дор. *ποίη*; *λίμνας* (A F Ia.6) од *λίμνη*, јон. атич. *λίμνη*, „езерце, бара“; *ἀμβροσίας* (S 141.1) од *ἀμβροσία*, „амброзија“; *ὀπώρας* (A Z 74) од *ὀπώρα*, „крај на летото, есен“.

³⁷ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 58; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 45.

5.1.2. Лични имиња

Само неколку примери на генитив од женски лични имиња со *a*-основа има микенските плочки и на натписите од ајолските дијалекти.

1. *a-pi-e-ṛa* (PY Fn 50.13), сп. дат.синг. *a-pi-e-ra* (MY Oe 103.1), веројатно е */Amphi(h)ērās/* од */Amphi(h)ērā/*, сложенка од *ἀμφί* и *Ἥρα*, развиена од една фраза *ἀμφίπολος Ἥρας*, „прислужничка на Хера“, сп. *Ἀμφιθέη*.³⁸ Генитивот зависи од именката *do-e-ro*.

2. *ka-ra-ti-ja* (PY Ep 539.9), */Karpathiyās/* е од */Karpathiyā/*, сп. ном. синг. *ka-ra-ti-ja* (PY Eb 338.A) и *ka-ra-si-ja* (PY Vn 851.12). Во помикенскиот грчки ги има етникот *Καρπάθιος* од островот *Κάρπαθος* и топонимот *Καρπασία* на Кипар, кои се веројатно во врска со *κάρπασου*, име на билка од негрчко потекло.³⁹ Името е во генитив зашто се однесува на именката *do-e-ro*.

3. *mi-jo-qa* (PY Fn 867.4), сп. дат. синг. *mi-jo-qa* (PY An 1281.7.11). Името во генитив зависи од именката *do-e-ro*.⁴⁰ Можеби се работи за */Miōk^wā/*, сложено име составено од *μι-* (< *μικρός*) и *-ωπα* (< **-ok^w*), „со мали очи“, сп. *Κοθ-ώπα* (IG VII 1157, Танагра).⁴¹

4. *o-te-ra* (MY Oe 106.2) се појавува во контекст на именката *tu-ka-te*, */thugatēr/*, *θυγάτηρ*, „ќерка“ и логично е да се претпостави дека е во ген. синг., сп. *o-te-ra*, *tu-ka-te-re* LANA 1, */O. thugatrei* LANA 1/, „за ќерката на Хотера“. ⁴² Можеби ова лично име е */Hoterā/* во врска со *ὄτερος*, „којшто од двајцата“, зам. придавка забележана во критскиот, сп. и скт. *yatarás*, која одговара на *ὀπότερος* во другите грчки дијалекти. Дека семантички не е невозможно да има вакво име потврдуваат помик. машки имиња *Ἀμφότερός*, *Ἐκατερός* забележани во речникот на Папе-Бенселер.⁴³

Примерите од ајолските дијалекти не се од архаичниот период. Сите форми датираат од крајот на 3 в.п.н.е. или 2 в.п.н.е. и завршуваат на *-ās*. И кај оваа категорија повеќето примери се од имиња кај кои *-ā-* се протега во

³⁸ Ruijgh, *Études*, стр. 255, фус. 106; *Dic. Mic. I*, стр. 81; *Documents*², стр. 532; P. Hr. Pievski, *Fl. Studia Mys. I*, стр. 305.

³⁹ *Documents*², стр. 550; Ruijgh, *Études*, стр. 156 и фус. 300; Lejeune, *Mém. I*, стр. 190, фус. 10; *DELG II*, стр. 500; F. Gschnitzer, *Coll. Mys.*, стр. 146.

⁴⁰ *Documents*², стр. 561; Lejeune, *Mém. II*, стр. 72, фус. 39.

⁴¹ Ruijgh, *Études*, стр. 255, фус. 106; Olivier, *Desservants*, стр. 134, фус. 5, стр. 135, фус.4; сп. и */Miōk^wā/*, „едноока“, G. Neumann, *Kadmos* 44 (2005), стр. 4.

⁴² *Documents*², стр. 566; Y. Duhoux, *Minos* 14 (1973), стр. 130.

⁴³ Ruijgh, *Études*, стр. 272, фус. 4.

целата флексија, главно сложени имиња, сп. Δωροθέας (ВСН 60 (1936) 177-180/2А, Теспија, Бојотија) од Δωροθέα; Ἀλκινόας (IThess. I/93, Фарсала, Тесалија) од Ἀλκινόα; Ἀρχίππας (ИК 5/13 (III), Кима, Ајолида) од Ἀρχίππα. Но има и неколку примери од имиња, оформени со помош на суфиксот -iā, сп. Ἐρμαίας (IG VII 3081, Лебадеја, Бојотија) од Ἐρμαία; Διονυσίας (IG XII.2/394, Митилена, Лезбос) од Διονυσία.

5.1.3. Теоними

А. Примери во микенскиот

1. *di-u-ja* (PY Cn 1287.6), *di-wi-ja* (PY An 607.5), сп. дат.синг. *di-u-ja* (PY Tn 316 v.6) е /*Diuyās*/, /*Diwiyās*/, ген. од */*Diuyā*/, */*Diwiyā*/, сп. помик. δία кај трагичарите, Δία, епитет на Хеба (Str. 8.6.24), ж.р. од придавката διος, памф. ΔιFί[α] (Schwyzer, 686) или пак од */*Diuyǎ*/, */*Diwiyǎ*/, женско име, пандан на Ζεύς, сп. кај Хомер δία γυναικῶν (B714), δία θεάων (E381).⁴⁴ И двете генитивски форми се поврзани синтаксички со именката *do-e-ro*, односно *do-e-ra*.

Уште еден пример на *di-wi-ja* во ген. синг. можеби може да се препознае во синтагмата *di-wi-ja-me-ro* која се јавува на новите тебански плочки, сп. TH Gr 109.1. Според авторите на изданието на Тебанските плочки, В. Аравантинос, Л. Годар и А. Сакони, оваа форма иако е напишана како еден збор, сепак може да се протолкува како фраза која се состои од два збора, ΔιFίας μέρος „делот на Дивија,, а на ваквата интерпретација упатува и М. Лежен.⁴⁵

Но возможно е и поинакво толкување. Зборот или фразата *di-wi-ja-me-ro* се појавува на плочката бр. 109 од тебанската серија Gr, сп. (p.1) *63-*te-ra-de*, *di-wi-ja-me-ro*, *qe-te-jo*, (p.2) *VIN 2 V 5*. Оваа плочка всушност е единствената во целата серија, која е целосно зачувана. Серијата зборува

⁴⁴ Ruijgh, *Études*, стр. 130-131; *Documents*², стр. 540; А. Heubeck, *Sprache* 9 (1963), стр. 198-199; *SMEA* 11 (1970), стр. 64-66, 69; *DELG I*, стр. 285-6; Р. Нг. Пиевски, *Fl. Studia Myc.*, стр. 302. Консонантската група -wy- сè уште се бележи во микенскиот (за женските имиња како *i-je-re-ja*, види стр. 161, фус. 22). Графиите *di-u-ja* и *di-wi-ja* значат двојство во бележењето на консонантска група кое што произлегува од двојство во изговорот, -wy-/ -wi(y)-. Истите варијации ги има и во формите од м.р. од оваа придавка, сп. *di-wi-jo* и *di-u-jo* (види Lejeune, *Phonétique*, стр. 172). Тие се разбирливи ако се има предвид фонетската природа на полувокалите *u* и *i*, кои може да функционираат и како консонанти *w* и *j*. Така суфиксот во грчкиот се појавува и како -yǎ- и како -i(y)ǎ- (сп. ги варијациите *-te-ra*₂ и *-ti-ri-ja* кај женските апелативи во Пилската А серија) односно -yā и -iyā (сп. *ka-za* и *ka-ki-jo*).

⁴⁵ *Fouilles I*, стр. 277; Lejeune, *Mém. IV*, стр. 289.

за распределба на вино и брашно од јачмен на извесни лица, наведени со лично име или со апелатив и на локалитети. Тоа се заклучува според дативите кои се доминантни во целата серија и според алативите на *-de*. Всушност, во целата серија, наведени се само примателите. Отсуствуваат информации за тоа кој е донатор, и која е целта. Отсуствуваат исто така податоци за време, име на месец, име на празник итн. Количините на вино и брашно од јачмен се наведени непосредно по имињата на примателите. Плочката 109 е исклучок во таа смисла, бидејќи помеѓу примателот, топонимот **63-te-ra-de* и идеограмите придружени со мерки и броеви, стојат уште два збора *di-wi-ja-me-ro* и *qe-te-jo*. Зборот *qe-te-jo* е познат и од плочките што се најдени во Пил и Кносос, а се среќава и на други плочки од Теба. Веројатно се работи за придавка на *-τειος* **/kʷeteiyos/* (< **kʷei-*, сп. *τίνω*) која значи, „она што треба да биде платено“.⁴⁶ Што се однесува до *di-wi-ja-me-ro* споредбата со плочките Gr 153 и 303, кои исто така претставуваат исклучок од стандардната формула, укажува на тоа дека можеби овој збор не е фраза, туку сложено лично име или апелатив.

На плочките Gr 153 и Gr 303, кои се исто така фрагментарни, по крајните слогови, остатоци од она што веројатно е име на примател во датив, или топоним во алатив, следува лично име, сп. *Jja-de*, *ke-wa-to* (ТН Gr 153) и *Jte*, *i-je-re-wi-jo* (ТН Gr 303).⁴⁷ Овие имиња може да се протолкуваат како имиња во датив, значи приматели, но според формата можат да бидат и во друг падеж, на пр. номинатив, аблатив, и да имаат поинаква функција во целата трансакција.

На плочката Gr 215 стои *Ja-me-ro*, *qe-da-do-ro*. Формата *qe-da-do-ro* е потврдена како лично име и на Кноските плочки, сп. KN De 1294.B; Uf 121. Што се однесува до *Ja-me-ro*, можеби е тоа личното име *a-me-ro*, кое повеќе пати се јавува како примател во тебанската Fq серија и еднаш во Gf серијата, сп. *a-me-ro V I* (ТН Fq 214.5; 229.6 и др.). Авторите на изданието на тебанските плочки го интерпретираат како */Ameros/*, помик. *ἄμερος* < *ἡμερος*, „питом, благ“, сп. скт. *yámati*, „скротувам, совладувам“.⁴⁸ Но ова

⁴⁶ *Interpretation*², стр. 260-1, 297; Ruijgh, *Études*, стр. 267; Lejeune, *Mém. IV*, стр. 288.

⁴⁷ Името *i-je-re-wi-jo* е потврдено и на Кносос, сп. KN K 875.6, види *Fouilles I*, стр. 287 и 301.

⁴⁸ *Fouilles I*, стр. 196; *DELG II*, стр. 412-3; *H.P.*, стр. 500.

не мора да е единствената можна интерпретација. Можеби се работи и за некаков апелатив. Уште на една плочка *a-me-ro* се јавува заедно со друго лично име, сп. *re-wa-ko a-me[-ro]* (ТН Fq 130).

Можеби *a-me-ro* е поврзано со *di-wi-ja-me-ro*. Доколку *di-wi-ja-me-ro* е сложено лично име или апелатив, тогаш текстот на плочката Gr 109 ќе значи: „За *63-*te-ra*, (за, кај, од) *di-wi-ja-me-ro*, вино што треба да се плати“.

2. *pa-ki-ja-na* (PY Eb 339.A; 1176.A; Ep 609.16; Eo 224.6.8), можеби е */Sphagiyainās/* од */Sphagiyaina/*. Се смета дека оваа форма е ном. синг. или ген. синг. од топоним, кој претставува варијанта на *-āna* од топонимот, кој на микенските плочки се појавува во плурал, сп. *pa-ki-ja-ne* (ном.), *pa-ki-ja-na-de* (акуз.), *pa-ki-ja-si* (дат. лок.), *pa-ki-ja-pi* (абл. инстр.).⁴⁹ Веќе Е. Л. Бенет претпостави дека *pa-ki-ja-na* може да биде и теоним, врзан за едно определено место,⁵⁰ а М. Д. Петрушевски го образложи и морфолошки тоа тврдење. *Pa-ki-ja-na*, можеби била божица, заштитничка на племето */Sphagiyanes/*. Теонимот претставува супстантивизиран етник во ж.р., изведен со суфиксот *-*yǎ/-yā-* од топонимот *pa-ki-ja-ne* (PY Vn 19.4 итн.), ном. пл. */Sphagiyanes/*,⁵¹ кој подоцна е зачуван како $\Sigma\phi\alpha\gamma\acute{\iota}\alpha$, $\Sigma\phi\alpha\kappa\tau\eta\rho\acute{\iota}\alpha$. Дека навистина се работи за теоним упатува и контекстот, *pa-ki-ja-na* се однесува на *i-je-re-ja*, сп. (PY Eb 1176.A) *te-te-re-u*, *i-je-re-ja*, *pa-ki-ja-na*, *do-e-ro*; */Te-te-re-u hiyere(y)yās Sphagiyainās doelos/*, „Т. роб на свештеничката на Сфагиајна“; (PY Eo 224.8) *i-je-re-ja*, *pa-ki-ja-na*, *e-ke-qe*, *o-na-to*, */hiyere(y)yās Sphagiyainās (h)ekhei k^we onāton/*, „свештеничката на Сфагиајна се ползува...“.

3. *po-ti-ni-ja* (ТН Of 36.2), сп. дат. синг. *po-ti-ni-ja* (Kn Gg(1) 702.2; PY An 1281.1.9) е */Potniyās/*, ген. од */Potniya/*, сп. $\acute{\rho}\acute{o}\tau\iota\alpha$, „господарка, госпоѓа“, скт. *rátñī*, авест. *paθñī*, „господарка“,⁵² женско име оформено со *-*yǎ/-yā-* наспроти машкото $\acute{\rho}\acute{o}\sigma\iota\varsigma$, „господар“. Генитивот зависи од именката *wo-ko*, сп. *po-ti-ni-ja*, *wo-ko-de*, *a-ke-ti-ra*, */Potniyās woikonde, ak^vestriyai/*, „Во куќата на Господарката, шивачки.“

⁴⁹ Ruijgh, *Études*, стр. 169; *Documents*², стр. 568; Lejeune, *Mém. II*, стр. 257; *Dic. Mic. II*, стр. 72; Leukart, *Nomina*, стр. 149.

⁵⁰ Bennett, *Olive Oil*, стр. 28, 33-4.

⁵¹ М. Д. Petrushevski, "Pa-ki-ja-ne, pa-ki-ja-na, pa-ki-ja-ni-ja", *ŽA* 9 (1959), стр. 84 и *Coll. Mys.*, стр. 261.

⁵² *TT II*, стр. 89, 90, 106; Ruijgh, *Études*, стр. 108; *DELG III*, стр. 932; Lejeune, *Phonétique*, стр. 11; *Wortbildung*², стр. 139; A. Leukart, *Coll. Mys.*, стр. 185.

Б. Примери во ајолските дијалекти

Во сите ајолски дијалекти има по неколку примери на генитив сингулар од имиња на божици. Најстариот пример доаѓа од бојотските натписи. На еден натпис од Теба, од крајот на 5 в.п.н.е. (BCH 25 (1901) 363/3), се појавува формата $\Gamma\hat{\alpha}\varsigma$ од $\Gamma\hat{\alpha}$, сп. $\text{Ἰαρὸν } \Gamma\hat{\alpha}\varsigma \text{ Μακαίρας Τελεσσφόρο}$. Овој натпис Дитенбергер првобитно го прочитал како $\text{Ἰαρὸν } \Gamma[\hat{\alpha}\iota\alpha]\varsigma$ [$\text{Μα}[\kappa]\alpha\acute{\iota}\rho\alpha\varsigma \text{ Τελεσσφόρο}$ (SIGS I, 2552). Исто како и општата именка $\gamma\hat{\alpha}$ и името на божицата се јавува и како $\Gamma\hat{\alpha}\iota\alpha$, сп. $\Gamma\hat{\alpha}\iota\alpha \theta\epsilon\acute{\alpha}$ во орфичка химна (XXVI.1), што е првобитната форма на овој збор. Но сепак, В. Волграфф смета дека на натписот од Теба стои формата $\Gamma\hat{\alpha}\varsigma$.⁵³

Од средината на 4 в./ средината на 3 в.п.н.е. е формата $\Phi\iota\lambda\acute{\iota}\alpha\varsigma$ (ABSA 32 (1931-32) 194/1, Халијарт, Бојотија) од $\Phi\iota\lambda\acute{\iota}\alpha$, персонификација на пријателството, сп. $\phi\iota\lambda\acute{\iota}\alpha$, „пријателство, наклонетост“. И на лезбоските натписи има една форма од крајот на 4 в.п.н.е., сп. $\text{Ἀθά[ν]υ} \alpha\varsigma$ (IG XII.2/5, Митилена) од Ἀθάνα . Другите примери се од втората половина на 3 в.п.н.е. или 2 в.п.н.е.

Единствено името на божицата Атена е потврдено со повеќе примери во сите три дијалекти (види табела XV, стр. 188). Формата на генитивот е секаде идентична, сп. $\text{Ἀθάνα} \alpha\varsigma$ (IG VII 548, Танагра; IG IX.2/460, Кранон; Chiron 9 (1979) 73-81, Кима). Исклучок е формата $\text{Ἀθανάα} \alpha\varsigma$ во Митилена (IG XII.2/12). Натписот е декрет со кој на личности од Смирна им се доделува правото на ослободување од данок и на лична заштита. Натписот е оштетен, а на крајот може да се прочита само $\text{Ἀθανάα} \alpha\varsigma$ во претпоследниот ред и ἴρα во последниот ред. Приредувачот на изданието Патон, го реконструира она што недостасува пред името на божицата како Ἀ στάλλα . Формата може да се разбере, ако се земе предвид дека божицата Атена се именува и со придавката Ἀθηναία , јон. Ἀθηναία , контрахирано Ἀθανᾶ , изведена од Ἀθάνα , која е потврдена и кај Хомер.⁵⁴ Генитивот $\text{Ἀθανάα} \alpha\varsigma$ го потврдува губењето на интервокалното у во лезбоскиот дијалект.⁵⁵ Истиот феномен е присутен и кај лезбоските поетите, сп. ном. Ἀθανάα (A. Z I.1).⁵⁶ На микенските натписи името на божицата Атена е потврдено во синтагмата *a-ta-na-po-ti-ni-ja*

⁵³ W. Vollgraff, "Inscriptions de Béotie", BCH 25 (1901), стр. 363.

⁵⁴ DELG I, стр. 28.

⁵⁵ Hodot, Dial. éol., стр. 94, 224.

⁵⁶ Hamm, Grammatik, стр. 27, 57.

(KN V 52.1). Споредбата со фрази како *u-ro-jo po-ti-ni-ja*, *da-pu₂-ri-to-jo po-ti-ni-ja* кои се составени од топоним во генитив и формата *Πότνια*, „Господарката на“ наведува на помислата дека и *a-ta-na-po-ti-ni-ja* треба да се протолкува на истиот начин, при што *a-ta-na* би бил топоним во ген. синг. */Athanaś/*.⁵⁷ Иако, на микенските плочки нема други примери каде што *Πότνια* се поврзува како апозиција со име на друго божество, сепак, не може да се исклучи можноста дека тука се работи за дат. синг. */Athanaī potniyāil/*, „на господарката Атена“.

На бојотските натписи се среќаваат уште формата *Εὐαμερίας* (Schwyzer, 462A, Танагра) од *Εὐαμερία*, персонификација на добрите прилики, на напредокот, сп. *εὐημερία*, „добро време, напредок“ и на истиот натпис, неколку пати, формата *Κόρας* од *Κόρα*. На лезбоските натписи се среќава еднаш генитивот *Ἀφροδίτας* (IG XII.2/73, Митилена) од *Ἀφροδίτα*.

На тесалските натписи се среќава ген. *Φερσεφόνας* (IG IX.2/1229, Фалана) од *Φερσεφόνα*, со асимилација од *Περσεφόνα*.

5.1.4. Топоними

А. На микенските плочки е забележан еден топоним со *a*-основа во генитив.

a-ke-re-wa (PY Eq 213.2), сп. акуз. синг. *a-ke-re-wa-de* (PY Vn 20.8), абл. синг. *a-ke-re-wa* (PY An 610.7). Дека на плочката PY Eq 213 топонимот *a-ke-re-wa* треба да се интерпретира како генитив, ни покажува споредбата со другите редови од плочката. Имено, формата *a-ke-re-wa* е поврзана со формата *o-ro-jo*, која веројатно значи предел. На истата плочка формата *o-ro-jo* се јавува уште 4 пати и секогаш е придружена со топоним во генитив, сп. *e-ri-no-wo-to*, *o-ro-jo* (р. 3), *ko-tu-wo*, *o-ro-jo* (р. 4). Завршокот *-e-wa* упатува на *eu*-основа. На микенските плочки е забележано место што се вика *a-ke-re-u* (PY Cn 441.2.3), сп. и абл. *a-ke-re-we* (PY Un 1193.3), *a-ke-re-u-te* (MY Ge 606.2). Во микенскиот има и други примери на топоними на *-e-wa* кои се изведени од *eu*-основи, со помош на суфиксот **-ā-* или од некое лично име, т.е. апелатив или од етници во ном. пл. Суфиксот при тоа

⁵⁷ *Interpretation*², стр. 239, 410; L. Baumbach, "The Mycenaean contribution to the study of Greek religion in the bronze age", *SMEA* 20 (1979), стр. 152; Илиевски, *Микенцијте*, стр. 223 и фус. 33.

означува колектив.⁵⁸ Во таа смисла *A-ke-re-wa* може да биде */Agrēwā/*, областа на */Agreus/*, сфатено како лично име или како апелатив, *ἀγρεύς*, „ловец“, мик. *a-ke-re-u*⁵⁹ или областа на */Agrēwes/*, сп. ајтол. *Ἀγρέες*, ном. пл. од *ἀγρεύς*, име на племе.⁶⁰ Не е невозможно *a-ke-re-u* и *a-ke-re-wa* да се поврзат и со *ἀκρός*, сп. помик. топоними *Ἄκρα*, *Ἄκρος*, *Ἄκρον*.⁶¹

Б. Со мал број на примери, топонимите се застапени и на натписите од ајолските дијалекти. Сите примери се на *-ās*. Најстариот пример е од Бојотија, од Теспија, од првата половина на 5 в.п.н.е., сп. *[H]ερακλέος ἐς Θεσπίας* (BCH 99(1975)749-54/8). Текстот „на Херакле од Теспија“ претставува посвета, а напишан е на една хидрија, што победникот на игрите ја добил како награда, па му ја посветил на богот, во чија чест се организирани игрите.⁶² Од крајот на 4 в.п.н.е. се трите лезбоски примери, сп. *Θέρμας* од *Θέρμα*, *Πορνοπίας* од *Πορνοπία* (IG XII.2/645, Несос) и *Μαγνησίας* од *Μαγνησία* (IK 5/1, Кима). Другите примери од Бојотија и од Тесалија се од 3 и 2 в.п.н.е., сп. *Ἀλεξανδρείας* од *Ἀλεξανδρεία* (IG VII 3167, Орхомен; BCH 59 (1935) 55-6/2, р. 22, 35, Лариса), *Εδέσσας* од *Εδέσσα* (IG VII 2848, Халијарт; SEG 27/202, Лариса). Неколку генитиви од топоними има и кај лиричарите, сп. *Πλακίας* (S 44.6) од *Πλακία*, *Φωκάας* (S 101.4) од *Φωκάα*.

Од фонетски аспект, специфични се формите *Ἀνφίσσας* (Architecture et poesie, 219-224/3, Орхомен) од *Ἄνφισσα* наместо *Ἄμφισσα*; *Θεσπίας* (BCH 99(1975)749-54/8, Теспија) од *Θέσπια* наместо *Θέσπεια*; *Ττυλίχνας* (BCH 94 (1970) 161-2, Матропол) од *Ττυλίχνα* наместо *Πτυλίχνα*, *Φωκάας* од *Φωκάα* наместо *Φωκάια*.

Во Бојотија има и еден пример на генитив сингулар од хидроним. Реката *Προβασία* е забележана во ген. синг. како *Προβασίας* на натписот IG VII 3170, р. 14, 16 од Орхомен.

⁵⁸ Leukart, *Nomina*, стр. 148-9, 208.

⁵⁹ I. Hajnal, *Fl. Studia Mys.*, стр. 272.

⁶⁰ *Дополнение II*, стр. 40 и "Interpretation de la liste pylienne des rameurs absents (PY An 724)", *PP* 20 (1965), стр. 244; Ruijgh, *Études*, стр. 165 и фус. 346.

⁶¹ Ruijgh, *Études*, стр. 165 и фус. 345.

⁶² J. Vocotopoulou, "Le tresor de vases de bronze de Votonosi", *BCH* 99 (1975), стр. 751-2.

5.1.5. Етници

Формата *Θειστικάς* од *Θειστικά* се среќава на натписот IG VII 3172, од Орхомен. На истиот натпис, во делот кој е напишан на којне, истиот етник се среќава како *Θεστική*, сп. р. 1. *Θειστικά* е жителка на градот *Θεστιά*, сп. на истиот натпис датив *Θεισπιῆς* (наместо *Θεστιάίς*), р. 95. Женското име *Θειστικά* соодветствува на машкото *Θεσπιεύς*, сп. на истиот натпис, ген. синг. *Θεισπιῆος* (р. 51), акуз. синг. *Θεισπιῆα*, р. 92, 129, ном. плур. *Θεισπιῆες<ι>ς*, р. 92. Женскиот род на *-ικ-ᾶ* е изведен од придавката *Θεστικός*. Паралелната употреба на овие придавки во функција на етници покрај формите на *-ῆι-* не е невообичаена за грчкиот јазик, сп. *Μεγαρικός* и *Μεγαρεύς*, *Δωρικός* и *Δωριεύς*.⁶³

По својата форма етник е епитетот на божицата Атена *Ἰτωνία* кој еднаш во ген. синг. *Ἰτωνίας* е забележан на натпис од Халијарт, Бојотија (Roesch (1982) 203-210). Етникот е во врска со топонимот *Ἰτων* односно *Ἰτωνος* во Тесалија, каде што се почитувал култот на божицата Атена. Во Тесалија има и име на месец *Ἰτώνιος* и празник *τᾶ Ἰτώνια*.⁶⁴

5.1.6. Придавки

Повеќе форми на генитив сингулар во категоријата придавки има на натписите од ајолските дијалекти (види табела XV, стр. 188). На натписниот материјал од архаичниот период се јавува формата *μακαίρας* од *μάκαιρα*, (VCH 25 (1901) 363/3, Теба, крај на 5 в.п.н.е.), ж.р. од *μάκαιρ*, „блажен, среќен“. Уште еден пример има од Несос од крајот на 4 в.п.н.е. (IG XII.2/645), сп. *μεγάλας* од *μεγάλα*, ж.р. од *μέγας*, „голем“. Другите примери се од 3 и 2 в.п.н.е. Сите форми завршуваат на *-ᾶς*.

Поголемиот дел од примерите се од придавки оформени со суфиксот *-ᾶ-*. Во оваа категорија, единствено *μεγάλας* од *μεγάλα*, е ж.р. од придавка која во машки и среден род има консонантска промена, сп. *μέγας*, „голем“. Кај другите примери, ж.р. на *-ᾶ-* соодветствува на тематска деклинација во машки и среден род, сп. бојотски: *ἰαράς* (AD 2 (1916) 220/B5,

⁶³ Chantraine, *Formation*, стр. 385; Perpillou, *Les substantifs*, стр. 338, сп. и *Wortbildung*², стр. 163; Meier, *-ιδ- Geschichte*, стр. 27.

⁶⁴ Roesch (1982), стр. 205-6; C. Vatin, "Un décret d'Halliarte sur le culte d'Athéna Itônia", *VCH* 92 (1968), стр. 620, 622; Trümpy, *Monatsnamen*, стр. 224.

Коронеја) од *ἰαρά*, ж.р. од *ἰαρός*, „свет“, со вообичаената форма на коренот *ἰαρ-*, како во западните дијалекти, наместо *ἱερ-* или *ἱρ-*; *ὄλας* (ВСН 60 (1936) 181-183, 2В, Теспија) од *ὄλα*, ж.р. од *ὄλος*, „цел“; тесалски: *νέας* (IG IX.2/515, р. 3,7, Лариса) од *νέα*, ж.р. од *νέος*, „нов“, мик. *ne-wo*, *ne-wo-jo*, *ne-wa*; *ἀριστεράς* (Mnemosyne 23 (1970) 251-2, Лариса) и *ἀστεράς* на истиот натпис со синкопа на *i* од *ἀριστερά*, ж.р. од *ἀριστερός*, „лев“ (види стр. 333); лезбоски *μεγάλας* од *μεγάλα* (види погоре); *ἰδίαις* (IK 5/13(III) од Кима, Мала Азија) од *ἰδία*, ж.р. од *ἴδιος*, „личен, сопствен“.

Меѓу формите на генитив од придавки, има и една, која е од придавка изведена од лично име, сп. *Δαίμαχέαις* (IG IX.2/553, Лариса) од *Δαίμαχία*. Придавката во овој случај означува дека жената е робинка на лице што се вика *Δαίμαχος*.

Еден пример на генитив сингулар од придавка оформена со суфиксот **-yǎ-/-yǎ-* е формата *μακαίρας* (ВСН 25 (1901) 363/3, Теба) од *μάκαιρα*. На оваа форма за ж.р. ѝ соодветствува формата за м.р. *μάκαιρ*, „блажен, среќен“.⁶⁵ И оваа придавка е употребена како епитет на теоним, сп. *Ἰαρόν Γᾶς Μακαίρας*.

Примери на генитив сингулар има и од придавката *πάς*, чија форма за ж.р. *πάσα* е исто така оформена со суфиксот **-yǎ-/-yǎ-*. Во Тесалија тој гласи *πάνσας* (ВСН 59 (1935)55-6/2, Лариса), на Лезбос и во Ајолида, тој гласи *παίσας* (IG XII Suppl. 139 (58-106), Ерес). Различните форми соодветствуваат на третманот на групата *-nty-* во тесалскиот, т.е. во лезбоскиот дијалект.⁶⁶

Формата *Ἐιλιθίας* (ZPE 29 (1978) 125-6/3, Хајронеја) во однос на суфиксот е двосмислена, зашто во грчките дијалекти, овој епитет на божицата Артемида се среќава со повеќе варијации во формата. Од една страна има форми кои завршуваат на *-iā*, сп. *Ἐλευθία*, *Ἐλευθίη* (јон., Парос), *Ἐλευσία* (лак.). И на бојотските натписи имаме примери кои упатуваат на суфикс со *-ā-*, сп. дат. синг. *Ἀρτάμιδι Ἐιλειθειή* (IG VII 2228, Тизба). Во таа смисла и генитивот *Ἐιλιθίας* индицира номинатив *Ἐιλειθεία*, со *i* наместо *ei*. Од друга страна има и форми кои завршуваат на *-uia*, како да се работи за партицип на перфектот во ж.р., оформен со суфиксот **-yǎ-*

⁶⁵ *Wortbildung*², стр. 62; *DELG III*, стр. 659; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 519.

⁶⁶ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 61, 95; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 107; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 75.

/-yā-, сп. *Εἰλείθυια* (Пиндар, Делфи), *Εἰλήθυια* (Парос), *Ἐλεύθυια* (Крит). На микенските плочки се среќава една форма *e-re-u-ti-ja* (KN Gg 705.1; Od 714.b итн.), која веројатно е дат. синг. *!Eleuthiāil* од *!Eleuthiā!*, име на божица.⁶⁷ Микенските форми ја потврдуваат од една страна староста на дифтонгот -eu-, а од друга страна на суфиксот -iā. Формите на -υια, веројатно настанале подоцна по аналогија со форми како *ἄγυια*, *ὄργυια*. Овој теоним, односно епитет на Артемида може да се поврзе со коренот *ἐλυθ-*, „онаа која треба да дојде“, божица која жените ја повикувале при породување. Но можеби е и збор од негрчко потекло, сп. топ. *Ἐλευθέρινα*, *Ἐλευσίς*, кој подоцна популарно се поврзал со *ἐλεύσομαι*.⁶⁸

Во поезијата на Сапфо и Алкај исто така се среќаваат повеќе примери на ген. синг. од придавки. Формите редовно завршуваат на -ās, сп. *ἀπάλας* (S 82a) од *ἀπάλα*, ж.р. од *ἄπαλος*, јон. атич. *ἀπαλός*, „мек, нежен“; *πολίας* (A Z 36.1) од *πολία*, ж.р. од *πόλιος*, јон. атич. *πολιός*, „сив“. Кај Алкај е забележана и генитивската форма *τερένας* (A Z 74), сп. *τερένας ἄνθος ὀπώρας*, „цвет на нежната есен“ од една стара придавка *τέρην*, „нежен, префинет“. Примерите од другите дијалекти покажуваат дека женскиот род од оваа придавка е оформен со суфиксот *-yā/-yā-, сп. „*τέρειναν ματέρ' οἰνάνθας ὀπώραν*“ (Pi. N. 5.6). Генитивот *τερένας* упатува на тематска основа **τέρενος*, која може да се види и преку формите на компаративот *τερενότερος*, *τερενώτερος* покрај *τερέντερος*.⁶⁹

5.1.7. Патронимици

На тесалските натписи се забележани неколку примери на генитив синг. од патронимици во ж.р. Во сите случаи формата е изведена со помош на суфиксот -ā- од машкиот род на -ειος. Примерите се од 2 в.п.н.е. и сите доаѓаат од два натписа од Лариса, сп. *Ἀλεξιππείας* (AE (1931) 178/18) од *Ἀλεξιππεία*, ж.р. од *Ἀλεξιππειος* (< *Ἀλέξιππος*); *Δαμματριείας* (IG IX.2/553) од *Δαμματριεία*, ж.р. од *Δαμματρίειος* (< *Δαμμάτριος*); *Θεομναστέας* (IG IX.2/553) од *Θεομναστέα*, ж.р. од *Θεομνάστειος* (< *Θεόμναστος*).

⁶⁷ *Documents*², стр. 310, 545; Ruijgh, *Études*, стр. 122-123; Илиевски, *Μυκηνιμίαιε*, стр. 132.

⁶⁸ *DELG II*, стр.318; M. Dosuna, "La evolucion del diptongo oi en Beocio", *Emerita* 56 (1988), стр.32.

⁶⁹ Hamm, *Grammatik*, стр. 46.

5.1.8. Партиципи

A. На микенските плочки, со повеќе примери во генитив сингулар е потврден женскиот род од пасивниот партицип **ke-ke-me-no*, */k(h)ekhemenos/* и со еден пример женскиот род од **ki-ti-me-no*, */ktimenos/*.

1. *ke-ke-me-na* (PY Ea 59.3; 305; 757; 806; 809; Eb 364.1; 369.A; 477.A; 498.1; ke-me-na 747.A; 846.A; 862.A; 866.A; 871.1; 874.A; 885.B; 890.1; 1174.B; 1176.B; 1187.B; 1188.B; Ep 212.1-10; 302.2-6; 539.3.6.8.9.10.11.12.13; 613.14-20; 704.3.4; 705.7.8.9), сп. акуз.синг. *ke-ke-me-na* (PY Ea 802; 922), акуз. дуал *ke-ke-me-no* (PY Eb 338.B; Ep 704.7), ген.пл. *ke-ke-me-na-o* (PY Eb 297.2; Ep 704.6) е */k(h)ekhemēnās/*, ген. од */k(h)ekhemēnā/*, партицип на мед. перф во ж.р., од еден глагол **k(h)ikhēmi* < **gheh₁-*, сп. скт. *jāhāti* „оставам, напуштам“, *κῆχανω*, „достигнувам“ и *χῆρος*, „празен“, *χῆρα*, „вдовица“, *χρῶστής*, „наследник“.⁷⁰ Овој партицип редовно оди со именката *ko-to-na*, *κτοίνα*, и со него се означува земјата што се користи само привремено и потоа се напушта, а ја распределува дамосот, „земја во заедничка сопственост, земја што се поседува привремено“. Партиципот во генитив заедно со именката *ko-to-na*, *κτοίνα*, во сите цитирани случаи зависи од именката *o-na-to*, */onāton/*, „полза, парцела земја дадена на ползување“, односно од фразата *e-ke o-na-to* (*(h)ekhei onāton*), „има полза од, се ползува“.

2. *ki-ti-me-na* (PY Eo 247.3), сп. ном. синг. *ki-ti-me-na* (PY Ea 71; 756.a) е */ktimenās/*, ген. од */ktimenā/*, партицип на мед. презент, од еден глагол **/kteimil* < **k₁pei-/k₁poi-/k₁pi-*, „обработувам, основам, населувам“. Овој глагол кој во микенскиот грчки освен како партицип е присутен и во 3 л. пл. *ki-ti-je-si*, во помикенскиот грчки се зачувал како *κτίζω*, „градам, населувам“, глагол со тематска флексија, сп. и *κτάομαι*, „поседувам“, скт. *kṣéti*, авест. *šāēiti*, „населувам“. Атематскиот партицип е зачуван во личните имиња

⁷⁰ S. Calderone, *Studia Myc.*, стр. 127; Ruijgh, *Études*, стр. 365-366; M. D. Petruševski, „Interprétations de quelques mots Grecs Mycéniens“, *SMEA* 12 (1970), стр. 124-125; Duhoux, *Aspects*, стр. 10, 23 и понатаму; M. Carpenter, „Ki-ti-me-na and ke-ke-me-na at Pylos“, *Minos* 18 (1983), стр. 83, 87; Илиевски, *Микенципи*, стр. 141. Мед. перфект обично покажува нулта степен од глаголскиот корен. Затоа *ke-ke-me-na* не може да биде */kekermenā/* од *κείρω* „сечам“ (види D. J. Lee, „Homeric κῆρ and others“, *Glotta* 39 (1960), стр. 199), сп. *κέκαρμαι*, *κεκαρμένη* или */kekeimenā/* од *κείμαι* „лежам“ (види *Interpretation*², стр. 186-8). Формата */kekesmenā/* од коренот **kes-*, сп. *κεάζω*, *κείων* „кинам“ (види Lejeune, *Mém. III*, стр.145-148; Thumb-Scherer, *Gr. Dial.*, стр. 356; A. Heubeck, „Myc. ke-ke-me-no“, *ŽA* 17 (1967), стр. 17-21; *Documents*², стр. 552; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 318, 332) би бил напишана *ke-ke-se-me-na*.

Κτίμενος, Κτιμένη, и во придавката εὐκτίμενος, „доброизграден“. На микенските плочки, слично како и партиципот *ke-ke-me-na* и оваа партиципска форма оди секогаш со *ko-to-na*, κτοίνα, именка изведена од истиот корен, сп. скт. *kṣétra-*, авест. *šoiθra-*, „добра почва“, ерм. „населено место“.⁷¹ Наспроти *ko-to-na ke-ke-me-na*, /ktoinā k(h)ekhemēnā/, „земја што се поседува привремено или земја во заедничка сопственост“, *ko-to-na ki-ti-me-na*, /ktoinā ktimenā/ значи „земја во трајна сопственост или приватна земја.“⁷²

Формата на ген. синг. *ki-ti-me-na*, /ktimenās/ зависи од *o-na-to*, но е невообичаена, бидејќи фразата *ko-to-na ki-ti-me-na* во *En/Eo* серијата обично се наведува во номинатив, придружена со лично име во генитив и стои како уводна фраза, а потоа следуваат имињата на оние кои имаат *o-na-to* кај сопственикот на земјата квалификувана како *ko-to-na ki-ti-me-na*, при што типична е фразата *o-na-to e-ke pa-ro* + името на сопственикот во датив. Формулацијата на РY Ео 247.3, *ko-ri-si-ja, te-o-jo, do-e-ra, e-ke-qe, o-na-to, ki-ti-me-na, ko-to-na, a3-ti-jo-qe* е единствена од ваков тип. Во останатите редови од истата плочка се појавува фразата *e-ke-qe, o-na-to, pa-ro, a3-ti-jo-qe, /k(h)ekhei k^we onāton paro Aithiyok^w ei/*. Во формулацијата со *ko-to-na ki-ti-me-na* во генитив веројатно е испуштен предлогот *pa-ro*, бидејќи инаку формата *a3-ti-jo-qe* не се согласува со останатиот дел од реченицата.

Б. Ајолски дијалекти

Во сите три дијалекти имаме примери на генитив сингулар и од активни и од пасивни партиципи во ж.р. (види табела XV, стр. 188). Формите не се од архаичниот период, имено сите примери се од 3 и 2 в.п.н.е., со исклучок на формата *ἰώσας* од *ἰῶσα* која два пати се јавува на натписи од првата половина од 4 в.п.н.е од Теба, сп. IG VII 2407 и REG 97

⁷¹ M. D. Petruševski, *SMEA* 12 (1970), стр. 123; *Documents*², стр. 233, 444, 554; Ruijgh, *Études*, стр. 364-5; Илиевски, *Микенцијиџе*, стр. 138; *DELG II*, стр. 592; Duhoux, *Aspects*, стр. 23 и понатаму, Lejeune, *Mém. III*, стр. 148.

⁷² Наспроти оваа интерпретација на термините *ke-ke-me-na* и *ki-ti-me-na* (види фус. 69, Чадвик, Петрушевски), распространето е мислењето дека со овие зборови всушност се разликува земја која е оставена да прележи, која е преорана за да се одмори и земја која е култивирана, која во моментот е засеана (види фус. 70, Илиевски, Рејх, Дију, види и G. Dunkel, "Mycenaean *ke-ke-me-na, ki-ti-me-na*", *Minos* 17 (1981), стр. 28). Има и други толкувања: според Лежен (види фус. 70), се работи за земја која е предвидена да се дели на парцели и земја за градење. Калдероне, пак кој прв предложи *ke-ke-me-na* да се идентификува како /k(h)ekhemēnā/, смета дека овој термин значи „земја напуштена од нејзините сопственици“, на што впрочем упатува примарното значење на глаголскиот корен, наспроти *ki-ti-me-na*, што би значело „земја која ја држат нејзините сопственици“ (види фус. 70).

(1984)46. Сите примери покажуваат конзистентност во однос на употребата на завршокот $-\alpha\varsigma$ и во однос на бележењето на консонантската група $-nty-$ кај активните партиципи, во согласност со karakteristikите на секој од ајолските дијалекти.

Имено, женскиот род од активниот партицип се образува со додавање на суфиксот $*-y\check{a}/-y\check{a}$ на партиципската основа која завршува на $-nt-$. Во јонско-атичкото којне формите во номинатив завршуваат на $-ουσα$ ($< *nt-yh_2e$), а во ген. синг. на $-ουσης$ ($< *nt-yeh_2s$). Но во другите дијалекти се јавуваат фонетски варијации во однос на третманот на групата $-nty-$.

Со најголем број примери потврден е партиципот од глаголот $\epsilon\acute{\iota}\mu\acute{\iota}$. На бојотските натписи формата $\acute{\iota}\omega\sigma\alpha\varsigma$ или $\acute{\epsilon}\omega\sigma\alpha\varsigma$ се јавува многу пати во формулата $\text{πολέμῳ καὶ ἱράνας ἰώσας}$, „и кога е војна и кога е мир“, која е вообичаена за проксениите, сп. IG VII 504, Танагра; Roesch (1982) 307, Теспија; IG VII 1665, Платаја, итн. Формите со l се вообичаени за бојотскиот дијалект, каде што \check{e} пред вокал преминува во \acute{i} . Наместо очекуваната нулта степен од коренот, како во атичкото $\acute{o}\upsilon\sigma\alpha-$ ($< *sonty\check{a}-$), тука коренот е во полна степен, па основата гласи $*esonty\check{a}$.⁷³

На тесалските натписи се среќава формата $\acute{\epsilon}\acute{o}\nu\sigma\alpha\varsigma$, сп. $\acute{\alpha}\gamma\omicron\rho\acute{\alpha}\varsigma$ $\acute{\epsilon}\acute{o}\nu\sigma\alpha\varsigma$ (SEG 29/529, Лариса), „кога е пазарен ден“; $\tau\acute{\alpha}\varsigma$ $\mu\grave{\alpha}$ $\chi\rho\epsilon\acute{\iota}\alpha\varsigma$ $\acute{\alpha}\nu\alpha\chi\kappa\acute{\alpha}\acute{\iota}\alpha\varsigma$ $\acute{\epsilon}\acute{o}\nu\sigma\alpha\varsigma$ (SEG 42/510, Лариса), „бидејќи има неопходна потреба“. Генитивот ја покажува полната степен од глаголскиот корен $*es-$ како и бојотските форми $\acute{\iota}\omega\sigma\alpha\varsigma$, $\acute{\epsilon}\omega\sigma\alpha\varsigma$. Но на тесалските натписи се среќава и $\acute{\epsilon}\acute{\nu}\sigma\alpha\varsigma$. На натписот IG IX.2/512.b од Лариса во 22-тиот ред во изданието на Керн од 1908 стои $[\acute{O}]\mu\omicron\lambda\omicron\upsilon\acute{\iota}\omicron\iota$ $\acute{\upsilon}\sigma\tau\acute{\epsilon}\rho\alpha$ $\acute{\alpha}\gamma\omicron\rho\acute{\alpha}\varsigma$ $[\acute{\epsilon}\acute{\nu}]\sigma\alpha\varsigma$. Подоцнежната ревизија на натписот ја потврдува формата $\acute{\epsilon}\acute{\nu}\sigma\alpha\varsigma$ наместо $\acute{\epsilon}\acute{o}\nu\sigma\alpha\varsigma$. Слично, на натписот IG IX.2/515, исто од Лариса во 3-тиот и 7-миот ред стои $\Theta\acute{\upsilon}\omicron\iota$ $\acute{\upsilon}\sigma\tau\acute{\epsilon}\rho\alpha$ $[\varsigma$ $\acute{\epsilon}\acute{\nu}\alpha\varsigma$ $\text{καὶ}]$ $\nu\acute{\epsilon}\alpha\varsigma$. Но, подоцна И. Беквињон потврдува дека на натписот може да се прочита фразата $\Theta\acute{\upsilon}\omicron\iota$ $\acute{\upsilon}\sigma\tau\acute{\epsilon}\rho\alpha$, $\acute{\alpha}\gamma\omicron\rho\acute{\alpha}\varsigma$ $\acute{\epsilon}\acute{\nu}\sigma\alpha\varsigma$...⁷⁴ Кај генитивската форма $\acute{\epsilon}\acute{\nu}\sigma\alpha\varsigma$ може да се види основата $*s-ent-yeh_2-$ со нулта

⁷³ Blümel., *Aiol.Dial.*, стр. 42, 224; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 43.

⁷⁴ Y. Béquignon, "Études Thessaliennes", *BCH* 59 (1935), стр. 58; M. Lejeune, "Notes d'épigraphie thessalienne", *REG* 54 (1941), стр. 78; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 224.

степен од коренот и аблутната степен *-ent-* од суфиксот. Таа е потврдена и во дорските дијалекти, сп. ном. пл. *ἔντες* (Schwyzer 62, p.117, Хераклеја).⁷⁵

Во микенскиот партиципот од глаголот *εἰμί* во ж.р. е потврден само во ном. плур. како сложена форма, сп. *ap-e-a-sa* (KN Ak 615 *lat.inf.*), */ape(h)assail* од **/ape(h)assa/* од глаголот *ἄπειμι*. За разлика од формите во бојотскиот и тесалскиот, микенската форма ја покажува очекуваната нулта степен од партиципскиот суфикс, */ape(h)assa/* е всушност од **/apesyt-yā-/*. Во помикенскиот грчки, тоа е видливо во месенскиот и аркадскиот, каде што се јавува формата *ἕασσα*, во критскиот каде што има *ἵαττα*.⁷⁶

Примери на ген. синг. од активен партицип има и од тематски глаголи. Презентскиот партицип е потврден во сите три дијалекти. На бојотските натписи се среќаваат формите *ζώσας* (IG VII 3377, Хајронеја) од *ζῶσα* (сп. *ζῶω*, „живеам“) и *πραττώσας* (IG VII 3172, Орхомен) од *πράττωσα* (сп. *πράττω*, јон. атич. *πράσσω*, „правам, извршувам, реализирам исплата“). Во Лариса (SEG 42/510) се среќава ген. *παρεχόνσας* од *παρέχονσα*, партицип од *παρέχω*. На лезбоските натписи ја има формата *ὑπ[α]ρχοίσας* (IG XII Suppl. 3, Митилена), ген. од *ὑπάρχοισα* од *ὑπάρχω*.

Генитивските форми *γελάισας* (S 31.5) од *γέλαισα* и *φωνείσας* (S 31.3-4) од *φώνεισα* ја потврдуваат атематска флексија на глаголите *γέλω*, „се смеам“ и *φωνέω*, „се огласувам“ кај Сапфо.⁷⁷

Неколку форми на генитив има и од партиципот на аористот. Формата *νεβευσάνσας* (AE(1931)178-9/18, Лариса) е од *νεβεύσανσα*,⁷⁸ партицип од *νεβεύω*. Контекстот покажува дека глаголот означува вршење на некаква функција во култот на Артемида, сп. *Ἄρτεμίδι Θροσίας Ἰππόλοχος Ἰππολόχειος ὑπ[ἐρ] Εὐβιοτείας Ἀλεξιππείας νεβευσάνσας λύτρα*. На друг натпис од Тесалија има уште еден парт. *ἐπινεβεύσασσα* (SEG 34.493, Атракс) кој потврдува дека имало и сложен глагол *ἐπινεβεύω*. Можеби со овие глаголски форми е поврзан и глаголот *νεβρίζω*, „се облекувам во еленска кожа“.⁷⁹

⁷⁵ M. Lejeune, *REG* 54 (1941), стр. 78.

⁷⁶ Chantraine, *Morphologie*, стр. 281; Lejeune, *Phonétique*, стр. 108, 198; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 135, 137, 240.

⁷⁷ За формата *φωνείσας* има и друга варијанта *φωναίσας*, види Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 223; Hamm, *Grammatik*, стр. 141 и фус. 343, стр. 226.

⁷⁸ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 225.

⁷⁹ *LSJ, Supplementum*, стр. 216.

На Лезбос забележана е формата *προσταξάισας* (IG XII.2/15 (13-37), Митилена) од *προστάξαισα* (сп. *προστάσσω*, „придодавам, наложувам“).⁸⁰

Кај сите примери развојот на групата *-nty-* е типичен за дадениот дијалект. Во бојотскиот *-nty-* оди во *-s-*, а претходниот вокал се продолжува. Во тесалскиот, *-nty-* се развива до *-ns-*, а претходниот вокал останува краток. Во лезбоскиот *-nty-* оди во *-s-*, а претходниот вокал се развива во дифтонг *oi, ai*.

Пасивниот партицип кој се оформува со суфиксот *-meno-*, во ж. род е маркиран со суфиксот **-ā-*. Примери на ген. синг. од партицип на презентот и аористот има во сите ајолски дијалекти. Формата *γινυμένας* (BSH 60 (1936), 177-180, 2A, Теспија) од *γινυμένα*, потврдува дека презентот од *γίγνομαι* во Бојотија гласел *γίνυμαι*.⁸¹ Формата *μαντευομένας* од *μαντευομένα*, партицип од *μαντεύομαι* ја има на натпис од Танагра, Бојотија (Schwyzer 462A). На лезбоските натписи се јавува формата *στεφανωμένας* (IK 5/13(III), Кима) од *στεφανωμένα*, парт. през. од *στεφανόω*.⁸² На тесалските натписи се јавува *ψαφιξαμένας* (IG IX.2/517, р. 9, 39, Лариса), од *ψαφιξαμένα*, парт. аор. од *ψαφίζω*. На бојотските натписи партиципот од истиот глагол во генитив гласи *ἑψαφισμένας* (Roesch (1982) 203-210, Халијарт). Генитив од парт. перф. има и на тесалските натписи, сп. *γεγευειμένας* (IG IX.2/515, Лариса) од *γεγευειμένα*, партицип од *γίγνομαι*, со *Ei* за *ē*.⁸³

5.1.9. Заменки

Генитивот сингулар е потврден со примери и во заменската флексија, но само во ајолските дијалекти (види табела XV, стр. 188). Завршокот во сите случаи е *-ās*.

Со најмногу примери е потврден генитивот од *ῆ*, женски род од заменската основа **so-/to-*. Во сите три дијалекти тој гласи *tās*. Формите датираат главно од 3 и 2 в.п.н.е. Постари примери, од 4 в.п.н.е., има на неколку лезбоски натписи, сп. Митилена - ZPE 63 (1986) 109-119; IG XII.2/6; IG XII.2/8; IG XII.2/5, IG XII Suppl. 2; Ерес - IG XII.2/526; Несос - IG XII.2/645; IG XII.2/646. Сепак има и еден архаичен пример, кој е забележан на натпис

⁸⁰ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 75, 181.

⁸¹ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 50, 53; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 71.

⁸² Hodot, *Dial. éol.*, стр. 193; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 223.

⁸³ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 228; Chantraine, *Morphologie*, стр. 183, фус.1, стр. 321.

од Теба (Jeffery 94/1) од крајот на 8 и почетокот на 7 в.п.н.е. Ова е всушност најстариот натпис пронајден на територијата на Бојотија и воопшто за ајолските дијалекти. Сите примери ја потврдуваат функцијата на оваа форма како член, дури и на архаичниот натпис од Теба, сп. τᾶς {δ}δεκάτας, „од десетината...“ (види стр. 185).⁸⁴

Исклучок, каде што формата τᾶς е употребена без име има на еден натписот од Лариса (IG IX.2/512), сп. τὸς ταμίας τότε τὸ [ψ]ά[φ]ισμα ὀνυγράψαντας ἐγ κίονα λιθίν[αν ὑπὸ τ]οῖ ὑππρὸ τᾶς γεννομένοι πὲρ αὐτῶ[ν] [ψ]α[φίς]ματος, „благајниците овој декрет нека го запишат на камена плоча, под декретот што пред тоа го донеле...“. Синтагмата ὑππρὸ τᾶς, со тесалското ὑππρὸ за ὑπὸ прὸ е споредлива со синтагмата прὸ τοῦ, „пред тоа, претходно“, која се јавува на бојотски натпис од Хајронеја (ZPE 29 (1978) 126-7/4), како прὸ τῶ (види стр. 322). Формата τᾶς веројатно упатува на ἀμέρας, во смисла, „пред тој ден“. Истата фраза ὑππρὸ τᾶς, со истото значење се јавува на уште еден натпис од Лариса (IG IX.2/517), сп. τό τε ὑππρὸ [τ]ᾶς γενόμενον, „и тој што е направен пред тоа“. Употребата на членот во ваквата фраза, укажува на неговата првобитна заменска функција.⁸⁵

Во функција на посвојна замена за 3 л. синг. формата αὐτή е забележана во Кима, Мала Азија, сп. αὐτας (IK 5/13 (I); IK 5/13 (III), р. 70, 77). Еднаш кај Сапфо се јавува ἔμας (S 1.6), очекувана форма од ἔμα, ж.р. од посвојната замена за прво лице синг. ἔμος. На лезбоскиот натпис IG XII Suppl. 139, кој содржи преписка меѓу Метимна и Ерес три пати во генитив е употребен женскиот род од посвојната замена за 1 л. множина ἄμμας, во фразата τᾶς τε ἄμμας πόλιος (р. 35, 73, 90).⁸⁶

На бојотските натписи како рефлексивна замена за 3л.синг. се употребува αὐτοσαυτός. Таа во скратена форма гласи αὐσαυτός и така еднаш е потврдена во ж.р. како генитив, сп. αὐσαυτᾶς (BSN 79 (1955) 419-422/1, Акрајфија). Истата замена е типична и за дорските дијалекти.⁸⁷

⁸⁴ Jeffery, стр. 90, 94; Colvin, *Reader*, стр. 102.

⁸⁵ A. Morpurgo Davies, "Article and demonstrative: a note", *Glotta* 46 (1968), стр. 84; Buck, *Dialects*, стр. 110, 223.

⁸⁶ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 134; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 268; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 100.

⁸⁷ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 268; Thumb - Kieckers, *Gr. Dial. I*, стр. 98, 132, 163.

Заменката *αὐτός* има значење и на емфатичка замена. Со таква смисла неколку пати е употребен и генитивот од формата за ж.р. На натпис од Теспија (BCH 21 (1897) 553 - 568/2), формата за ж.р. *αὐτᾶς* е употребена повеќе пати во истата фраза. Натписот претставува документ за давање земја-ливади под наем, односно за обновување на наемот под истите услови како и претходно на оние кои сакаат повторно да им биде запишан истиот наем. Ова е објаснето во уводниот дел од декретот. Тука два пати се јавува фразата *τᾶς αὐτᾶς μισθώσιος ὑπογραψάσθη*, „да им биде запишан истиот наем“. Во понатамошниот текст од натписот, следува листа со лични имиња проследени со истата формула во скратена форма, сп. *τᾶς αὐτᾶς ὑπεγράψατο* односно *ὑπεγράψανθο*, „му беше запишан / им беше запишан истиот наем“, во зависност од тоа дали е наведено едно лице или повеќе. Глаголот *ὑπογράφω* во медиј и на други натписи е поврден во значењето изнајмувам, заложувам, сп. *ὑπογράφονται τῶς χώρως* (Tabl. Hercl. I.149). Според издавачот на натписот Г. Колин, генитивот тука може да се сфати како генитив на цена, во смисла на тоа дека *μισθώσις* може да значи „цена на наемот, т.е. наемнина“.⁸⁸

Женскиот род од показната замена *ὅδε, ἥδε, τόδε*, „овој, оваа, ова“ во генитив сингулар е потврден во Бојотија, сп. *τάσδε* (IG VII 3080, Лебадеја). Истата заменска форма е потврдена и во Тесалиотида, на еден архаичен натпис од 5 в.п.н.е., сп. *τάσδε* (Lorenz, 2, Кјериј). За Бојотија и Тесалија типична е употребата на показната замена *τόιε*, но формата од Кјериј, потврдува дека во Тесалиотида веќе во петти век се употребува и *ὅδε*.⁸⁹

Женскиот род од релативната замена *ὅς, ἥ, ὅ*, сп. скт. *uas, uā, uad*, авест. *uō, uā, uat*, фриг. *ios*, ст.сл. *иже, паже, кже* во ген. синг. се јавува на лезбоските натписи, сп. *ᾶς* (IG XII Suppl. 137, Митилена; IK 5/13(III), Кима). Иако во другите ајолски дијалекти членот, односно, показната заменска основа **so-/to-* се употребува и како релативна, на лезбоските натписи почнувајќи од 4 в.п.н.е. оваа функција главно ја исполнува релативната замена *ὄς, ᾶ, ὄ*.⁹⁰

⁸⁸ G. Colin, "Inscriptions de Thespies", BCH 21 (1897), стр. 561; *IThesp. II*, стр. 23-25.

⁸⁹ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 266; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 67; A. Morpurgo Davies, *Glotta* 46 (1968), стр. 84; Buck, *Dialects*, стр. 100 (види и стр. 329).

⁹⁰ DELG III, стр. 831; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 138; Buck, *Dialects*, стр. 101.

Женскиот род од заменската придавка со прашално значење *ποῖος*, „каков“, изведена од коренот **k^we-/k^wo-* е потврден во ген. синг. на тесалските натписи како *ποίας*, сп. SEG 43/310, Скотуса; IG IX.2/513, IG IX.2/517, Лариса. Но значењето на заменската придавка не е прашално, туку таа ја исполнува истата функција како општата релативна замена *ὁποῖος*, „каков што, кој што“, сп. *φυλάς ἔμμεν ποίας κε βέλλεται* (SEG 43/310), „да биде во која што сака фила“.⁹¹

Еден пример од ген. синг. од заменската придавка *ἕκαστος*, „секој“ во ж. р. е забележан на бојотските натписи, сп. *ἐκάστας* (IG VII 3171, Орхомен). Формата не покажува отстапувања.

5.1.10. Броеви

Примери за женски род во ген. синг. има од редните броеви во Бојотија и Тесалија. Формата *δεκάτας* од *δεκάτα*, се јавува на натписот Jeffery 94/1 од Теба, најстариот бојотски и ајолски натпис, од крајот на 8, почеток на 7 в.п.н.е. Натписот - посвета гласи *Μάντικλος μ'ἀνέθεκε* *Ἐκαβόλοι ἀργυροτόχοι τᾶς {δ}δεκάτας· τὴ δέ Φοῖβε δίδοι χάρις* *ἔτταν ἀμοιβ[άν]*, „Мантиккле ме посвети на Далекуметецот, сребренолакиот, од десетината. А, ти, Фојбе, дај милозлива награда.“ Генитивот *τᾶς {δ}δεκάτας* веројатно се однесува на *μέρις* и значи „десетти дел, десетина“.⁹²

Во Тесалија на натписот BCH 59 (1935) 55-6/2 од 2 в.п.н.е. од Лариса се среќава формата *πέμπτας*, во значење петтиот ден, сп. *μεσ τᾶς πέμπ[τ]ας τοῖ Ὁμολοῖοι* (р. 6), „до петтиот ден од Хомолуј“; *ἀτ τᾶ[ς] μὰ πέμπτας Ἰπποδρομ[ί]οι* (р. 7-8), „од петтиот ден на Хиподромиј“.⁹³

5.1.11. Формите на генитив сингулар од имиња во ж.р. со основа на - *ā*- и

-*ya*-/*yā*- во микенскиот грчки и во ајолските дијалекти

Завршокот за ген. синг. кај имињата со *a*-основи во грчкиот јазик и најстарите записи, од микенскиот период веќе гласи *-ās*. На микенските плочки тој се бележи како *-a*. Иако заради карактерот на микенското писмо овој завршок не можеме да го разликуваме од завршокот за номинатив,

⁹¹ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 68; Buck, *Dialects*, стр. 102, 223.

⁹² Colvin, *Reader*, стр. 102.

⁹³ Y. Bequignon, *BCH 59* (1935), стр. 57.

дaтив, акузaтив сингулар, нoминaтив, акузaтив плуpал, сeпaк кoнкeкcтoт нe дoзвoлувa дa пpeпoзнaeмe пpимepи нa гeнитив сингулар вo пoвeкe случaи. Кaкo штo мoжe дa сe види oд тaбeлaтa XV нa стр. 188 пpимepитe сe oд рaзлични кaтeгopии имиња, oпшти имeнки, cп. *ko-to-na* (PY Ea 59.2.3; 132; Eb 339.B; 364.1), */ktoinās/* oд */ktoinā/*, „пapцeлa oбpaбoтливa зeмјa“, лични имиња, cп. *ka-pa-ti-ja* (PY Ep 539.9), */Karpathiyās/* oд */Karpathiyā/*, тeоними, cп. *po-ti-ni-ja* (TH Of 36.2), */Potniyās/* oд */Potniya/*, cп. *πότνια*, „гoспoдapкa, гoспoѓa“, тoпoними, cп. *a-ke-re-wa* (PY Eq 213.2), пapтиципи, cп. *ke-ke-me-na* (PY Ea 59.3; Eb 364.1; Ep 212.1-10), */k(h)ekhemēnās/* oд */k(h)ekhemēnā/*, „зeмјa вo пpивpeмeнa coпcтвeнoст“. Фopми нa гeнитив oд зaмeнcкaтa дeκлинaцијa нe сe зaбeлeжaни, нo рaзнooбpaзнoстa нa пpимepитe збopувa зa рaспpocтpaнeтoстa нa зaвршoкoт нa гeнитив сингулар вo флeкcијaтa нa ситe кaтeгopии имиња co *a*-oснoви.

Bo aјoлcкитe дијaлeкти oвoј зaвршoк сe бeлeжи бeз иcклyчoк кaкo *-ας*. Пoмaл бpoј пpимepи нa *-ης* сe јaвувaат нa нaтписитe oд Тeсaлијa, нo кaкo влијaниe oд јoнcкo-aтичкoтo кoјнe, нa нaтписи нa кoи тoa влијaниe e сeкaкo вeкe видливo. Пpимepитe oд дијaлeктнитe нaтписи и oд лиpичapитe Cапфo и Aлкaj, пoкaжyвaат уштe пoгoлeмa рaзнooбpaзнoст oд пpимepитe вo микeнcкиoт. Пpимepи имa и oд имeнcкaтa и oд зaмeнcкaтa дeκлинaцијa, вo рaзлични кaтeгopии збopови (види тaбeлa XV, стр. 188), oпшти имeнки, cп. *ἐ[σ]δοκάς* (IG VII 3086, Лeбaдeјa) oд *ἐσδοκά*, бoјoтcкa вapијaнтa зa *ἐκδοχή*, „пpeзeмaњe, нacлeдyвaњe“; лични имиња, cп. *Ἀλκινόας* (IThess. I/93, Фapсaлa, Тeсaлијa) oд *Ἀλκινόα*; тeоними, cп. *Ἀθάνας* (IG XII.2/12, Митилeнa); тoпoними, cп. *Φωκάας* (S 101.4) oд *Φωκάα*, лeзбocкa вapијaнтa зa *Φωκαία*; eтници, cп. *Θεισπικάς* (IG VII 3172, Opxoмeн) oд *Θεισπικά*; пaтpoнимици, cп. *Ἀλεξιππείας* (AE (1931) 178/18) oд *Ἀλεξιππεία*; пpидaвки, cп. *μακαίρας* oд *μάκαιρα*, (BSH 25 (1901) 363/3, Тeбa), ж.p. oд *μάκαρ*, „блaжeн, cpeќeн“; пapтиципи, *παρεχόνσας* (SEG 42/510, Лapиcа) oд *παρέχονσα*, пapтицип нa пpeзeнтoт oд *παρέχω*; бpoeви, cп. *πέμπτας* (BSH 59 (1935) 55-6/2, Лapиcа), зaмeнки, cп. *αὔσαυτᾶς* (BSH 79 (1955) 419-422/1, Aкpaјфијa).

Нajгoлeмиoт дeл oд пpимepитe сe oд 4, 3 и 2 в.п.н.е., нo сeпaк, имa и пoмaл бpoј нa фopми oд apxaичниoт пepиoд, oд 5 в.п.н.е. A, гeнитиви нa *-ας*

Табела XV
Преглед на формите на генитив сингулар
од имиња во женски род со основа на -ā- и -yã-/yā-

микенски бојотски тесалски лезбоски основа

Општи именки				
	ἀμέρας			ἀμερά-
		ἀγορᾶς	ἀγοράς	ἀγορά-
			ἀμβροσίας	ἀμβροσιᾶ-
			ἀναγγελίας	ἀναγγελιᾶ-
			ἀναγράφας	ἀναγραφή-
a-po-qa-si-ja				/anog ^w asiyā-/
			ἀρέτας	ἀρετή-
			ἀρτοπωλίας	ἀρτοπωλιᾶ-
	ἀρχᾶς	ἀρχᾶς		ἀρχᾶ-
	βωλᾶς		βόλλας	βόλλα-
	γᾶς	γᾶς	γᾶς	γᾶ-
		γενεᾶς		γενεᾶ-
			δαπάνας	δαπανᾶ-
			δικαιοσύνας	δικαιοσυνᾶ-
			δίκας	δικᾶ-
	εἰράνας ἱράνας	ἱράνας ἠιρῆνας	εἰρήνας	εἰρανᾶ- ἱρανᾶ- ἠιρενᾶ-
			ἐκτενεῖας	ἐκτενεῖᾶ-
			ἐξαποστόλας	ἐξαποστολά-
		ἐπανγε<λ>ίας		ἐπανγελιᾶ-
	ἐπινομίας			ἐπινομιᾶ-
		ἐπισκευᾶς		ἐπισκευᾶ-
			ἐπιστατεῖας	ἐπιστατειᾶ-
e-ti-ka				/helikā-/
	ἐ[σ]δοκᾶς			ἐσοκᾶ-
	εὐνοίας		εὐκοσμίας	εὐκοσμιᾶ-
			εὐνοίας	εὐνοιᾶ-
		εὐσεβίας	εὐσεβείας	εὐσεβειᾶ-
	εὐταξίας		εὐταξίας	εὐταξιᾶ-
		Εβας		ἠβᾶ-
	θρεπτᾶς			θρεπτᾶ-
i-je-re-ja			ἱρέας	/hiyere(y)yā-/ ἱρεᾶ-
			καλοκάγαθίας	καλοκάγαθιᾶ-
ka-ma				/kamā-/
ka-pi-ni-ja				/karniyā-/
	κα[τ]ασκευᾶς			κατασκευᾶ-
		κόρας	κόρας	κορά-
ko-to-na				/ktoinā-/
			λίμνας	λιμνᾶ-
			μαγειρήας	μαγειρηιᾶ-
mi-ra ₂				/milyā-/

има и на најстариот бојотски и воопшто ајолски натпис, од крајот на 8, почетокот на 7 в.п.н.е., сп. $\tau\hat{\alpha}\varsigma$ {δ}δεκάτας (Jeffery 94/1, Теба), „од десеттината“.

И микенските и ајолските форми на генитив на $-\hat{\alpha}\varsigma$ во повеќе случаи претставуваат единствени примери, кои откриваат нови зборови или нови аспекти на веќе познати зборови. Така, на тесалските натписи се јавува ген. $\acute{\epsilon}\nu\sigma\alpha\varsigma$, кој потврдува дека во тесалскиот дијалект женскиот род од парт. през. од $\acute{\epsilon}\mu\acute{\iota}$ ја имал основата $\acute{\epsilon}\nu\sigma\alpha-$ (< **sentyh₂e-*), како и во дорските дијалекти.

Од споредбата на формите на генитив на микенските плочки и во ајолските дијалекти (види табела XV, стр. 188) се гледа дека единствено именката $\acute{\iota}\acute{\epsilon}\rho\epsilon\iota\alpha$ е потврдена и во микенскиот грчки и на лезбоските натписи, сп. *i-je-re-ja* и $\acute{\iota}\rho\acute{\epsilon}\alpha\varsigma$. Но, ако погледнеме ситуацијата во ајолските дијалекти, ќе видиме дека тука има повеќе именки кои се забележани со генитивски форми во сите три дијалекти како $\gamma\hat{\alpha}$, „земја“ односно $\Gamma\hat{\alpha}$, сп. ген. $\gamma\hat{\alpha}\varsigma$; $\acute{\alpha}\theta\acute{\alpha}\nu\alpha$, сп. ген. $\acute{\alpha}\theta\acute{\alpha}\nu\alpha\varsigma$, $\acute{\alpha}\theta\alpha\nu\acute{\alpha}\alpha\varsigma$; $\acute{\epsilon}\acute{\iota}\rho\acute{\eta}\nu\eta$, „мир“, сп. ген. $\acute{\iota}\rho\acute{\alpha}\nu\alpha\varsigma$ (бој., тес.), $\eta\acute{\iota}\rho\epsilon\nu\alpha\varsigma$ (тес.), $\acute{\epsilon}\acute{\iota}\rho\acute{\alpha}\nu\alpha\varsigma$ (бој.), $\acute{\epsilon}\acute{\iota}\rho\acute{\eta}\nu\alpha\varsigma$ (лезб.). Ова е секако поврзано со формулаичноста на натписите и со поголемата фреквентност на некои зборови. Примерот на $\acute{\epsilon}\acute{\iota}\rho\acute{\eta}\nu\eta$ добро илустрира дека без разлика каква форма од зборот ќе се употреби на натписот, дијалектна или којне или позајмена форма од друг дијалект, завршокот за генитив сингулар секогаш се предава во неизменета форма како $-\hat{\alpha}\varsigma$.

	οίκιας Φοικίας F]υκίας ύκίας		οίκιας	οίκια- Φοικία- F]υκία- ύκία-
o-ra				/horā-/
			ὀπώρας	ὀπωρά-
			παιδείας	παιδεία-
		π[ά]τρας		πάτρά-
	π]λείθας		περιφόρας	περιφορά-
			ποίας	ποία-
		πολιτείας		πολιτειά-
		πρεσβείας		πρεσβεία-
		προξενίας	προξενίας	προξενία-
rie-re-wa re-te-re-wa				/rtelewā-/
	Σοωδίνας			Σοωδινά-
		σπουδᾶς		σπουδά-
			στωίας	στωιά-
			σωτηρίας	σωτηριά-
		συγγενείας		συγγενεία-
		ταγᾶς		ταγά-
			τίμας	τιμά-
	τραπέδδας τρεπέδδας			τραπεδδά- τρεπεδδά-
			ὑμολογίας	ὑμολογία-
			φιλίας	φιλία-
		φιλοτιμίας	φιλοτιμίας	φιλοτιμιά-
			φυλάκας	φυλακά-
		φυλᾶς		φυλά-
			φώρας	φωρά-
			χειροτονίας	χειροτονιά-
			χώρας	χωρά-
Лични имиња				
		Ἄλκινόας		Ἄλκινόα-
a-ri-e-ḡa				/Amphi(h)ērā-/
			Ἀρχίππας	Ἀρχιππά-
			Βερενίκας	Βερενικᾶ-
			Διονυσίας	Διονυσία-
	Δωροθέας			Δωροθεᾶ-
		Ἑλένας		Ἑλενά-
		Ἐπιμελείας		Ἐπιμελεία-
	Ἑρμαίας			Ἑρμαία-
		Εὐβιοτείας		Εὐβιοτεία-
ka-ra-ti-ja				/Karpathiyā-/
mi-jo-qa				/Miōkwā-/
	Νικαρέτας			Νικαρετᾶ-
o-te-ḡa				/Hoterā-/
	Παρθένας			Παρθενᾶ-
Теоими				
	Ἄθανας	Ἄθανας	Ἄθανας	Ἄθανᾶ-
			Ἄθανάας	Ἄθана(γ)ᾶ-
			Ἄφροδίτας	Ἄφροδιτᾶ-
	Γᾶς			Γᾶ-

di-u-ja di-wi-ja				/Diuyǎ -/ /Diwiǎ -/
		᾽Εννοδία		᾽Εννοδιᾶ-
	Εὐαμερίας Κόρας			Εὐαμεριᾶ- Κορᾶ-
ra-ki-ja-na po-ti-ni-ja				/Sphagiainā-/ /Potniǎ-/
	Φιλίας	Φερσεφόνας		Φερσεφονᾶ- Φιλιά-
Топоними				
		Ἀἰτωλίας		Ἀἰτωλιᾶ-
a-ke-re-wa				/Agrēwā-/ ᾽Αλεξανδρῆας
	᾽Αλεξανδρῆας	᾽Αλεξανδρείας		᾽Αλεξανδρειᾶ-
	᾽Αμφίσσας			᾽Αμφισσᾶ-
	Βοιωτίας			Βοιωτιᾶ-
	᾽Εδέσσας	᾽Εδέσσας		᾽Εδεσσᾶ-
	Θεσπίας		Θέρμας	Θερμά-
	Κανωπέας			Κανωπειᾶ-
			Μαγνησίας	Μαγνησιᾶ-
			Πλακίας	Πλακιᾶ-
			Πορνοπίας	Πορνοπιᾶ-
	Φαλάννας	Ττυλίχνας		Ττυλιχναᾶ-
			Φωκάας	Φωκα(γ)ᾶ-
Хидроними				
	Προβασίας			Προβασιᾶ-
Εтници				
	Θεισπικάς			Θεισπικᾶ-
	᾽Ιτωνίας			᾽Ιτωνιᾶ-
Придавки				
			ἄπαλας	ἄπαλά-
		ἄριστερᾶς ἀστερᾶς		ἄριστερᾶ- ἀστερᾶ-
		Δαίμαχειᾶς δεξιᾶς		Δαίμαχειᾶ- δεξιᾶ-
	Εἰλιθίας			Εἰλιθιᾶ-
	ἰαράς		ἰδίας	ἰαρᾶ- ἰδιᾶ-
	μακαίρας			μακαιρᾶ-
			μεγάλας	μεγαλᾶ-
		νεᾶς		νεᾶ-
		νομίμας		νομιμᾶ-
	ὄλας			ὄλα-
		πάνσας	παίσας	παισᾶ- πανσᾶ-
		Πατρῆας		Πατριᾶ-
			πολίας	πολιᾶ-
			τερένας	τερενᾶ-
Патронимици				
		᾽Αλεξιπείας		᾽Αλεξιππειᾶ-
		Δαμματριᾶς		Δαμματριειᾶ-
		Θεομναστῆας		Θεομναστειᾶ-
		Λευκειᾶς		Λευκειᾶ-

Παρίτιπυ				
Παρίτιπυ на активен презент				
			γελαΐσας	γελαισᾶ-
	ἔωσας ἰώσας	ἔνσας ἑόνσας		ἔνσᾶ- ἑόνσᾶ- ἔωσᾶ- ἰωσᾶ-
	ζώσας			ζωσᾶ-
		παρεχόνσας		παρεχονσᾶ-
	πραττώσας			πραττωσᾶ-
			υπαρχοΐσας	υπαρχοισᾶ-
			φωνεΐσας	φωνεισᾶ-
Παρίτιπυ на пасивен презент				
	γινυμένας			γινυμενᾶ-
ki-ti-me-na				/ktimenā-/
	μαντευομένας			μαντευομενᾶ-
			στεφανωμένας	στεφανωμενᾶ-
Παρίτιπυ на активен аорист				
		νεβουσάνσας		νεβουσασᾶ-
			προσταξάισας	προσταξαισᾶ-
Παρίτιπυ на пасивен аорист				
	ἔψαφισμένας	ψαφιξαμένας		ἔψαφισμενᾶ- ψαφιξαμενᾶ-
	παργυνομένας			παργυνομενᾶ-
Παρίτιπυ на пасивен перфект				
ke-ke-me-na		γεγευειμένας		γεγευειμενᾶ- /k(h)ekhemēnā-/
Заменки и член				
Член				
	τᾶς	τᾶς	τᾶς	ᾶ-
Ποσвојни заменки				
	αὐτᾶς		ἄμμας αὐτας	ἄμμᾶ- αὐτᾶ-
Рефлективни заменки				
	αὐσαυτᾶς			αὐσαυτᾶ-
Εμφαϊιχки заменки				
	αὐτᾶς			αὐτᾶ-
Ποказни заменки				
	αὐτᾶς			αὐτᾶ-
	τᾶσδε	τᾶσδε		ᾶ-δε
Релативни заменки				
			ᾶς	ᾶ-
		ποίας		ποῖᾶ-
Неοϋределени заменски ѱριдавки				
	ἐκάστας			ἐкаστᾶ-
Броеви				
	δέκατας			δεκατᾶ-
	πέμπτας	πέμπτας		πεμπτᾶ-

5.2. ГЕНИТИВ СИНГУЛАР КАЈ ИМИЊА ВО М. Р. СО \bar{a} -ОСНОВИ

Имињата во м.р. со a -основа во грчкиот јазик се разликуваат од имиња во ж.р. во две падежни наставки, за номинатив и за генитив сингулар. Имено, кај овие имиња номинативот е сигматски, сп. $\tauαμῖ\bar{α}-ς$, „надзорник, благајник“ и $\tauαμῖ\bar{α}$, „надзорничка, домаќинка“, а во генитивот се јавува завршокот $-\bar{α}ο$, сп. $\tauαμῖ\bar{α}ο$ (IG VII 3172, Орхомен) и $\tauαμῖ-\bar{α}ς$. Микенските плочки ни откриваат дека и формите за ном. акуз. дуал првобитно се разликувале од соодветните форми кај имињата во ж. р., сп. $we-ka-ta-e$ (KN C 1044.a) $/wergat-\bar{a}el$ од $\acute{\epsilon}ργάτης$, „работник, животно за работа“ и $ko-to-no$ (PY Eb 338.B), $/ktoin-\bar{o}l$ од $κτοῖνα$, „парцела земја“.

Машки имиња со a -основа има и во другите индоевропски јазици, сп. лат. *scriba*, „писар“, *agricola*, „земјоделец“, стсл. *слуга*, „слуга“, *војвода*, „војвода“, но специфичностите во нивната флексија се иновација само во рамките на грчкиот јазик.¹

Ваквите имиња можат да се поделат во две групи според образувањето, имиња оформени со суфиксот $-\bar{a}$ - ($<*-eh_2-$) и имиња оформени со суфиксот $-i\bar{a}$ - ($<*-teh_2-$). Во првата група влегуваат сложенки од типот $\betaαρυ\bar{o}πας$, „со дебел глас“; прости зборови - деноминативи, стари именки како $\acute{\epsilon}της$, „сват“, лични имиња како $\chiρύσης$, патронимици на $-i\delta-\bar{α}-ς$ или $-iα\delta-\bar{α}ς$ како $\kappaρονίδης$, $\piηληιάδης$, девербативи на $-\lambda-\bar{α}-ς$, сп. $\muαιν\bar{o}λας$, „луд, бесен“.² Суфиксот $*-\bar{a}$ - доаѓа и проширен како $*-i\bar{a}$ - и $*-e\bar{a}$ -, најчесто кај лични имиња - хипокористици, сп. $\acute{\alpha}ρχίας$, $\Deltaευξίας$, $\acute{\alpha}νθ\acute{\epsilon}ας$, $\xi\acute{\epsilon}ν\acute{\epsilon}ας$, но и кај други видови зборови, сп. $\kappaαπνίας$, „чаден, со вкус, со боја на чад“.³ Во втората група влегуваат сложенки од типот $\pi\epsilon\rho\iota\kappa\tau\acute{\iota}της$, „сосед“; прости зборови - девербативи од типот $\acute{\epsilon}ρέτης$, „веслач“; прости зборови - деноминативи од типот $\nuαύτης$, „морнар“.

Разнородноста во зборообразувањето кај имињата во м.р. со a -основи зборува и за различните патишта по кои, кај овие имиња се

¹ P. Chantraine, *Morphologie*, стр. 47; O. Семеренџи, *Введение*, стр. 203.

² Leukart, *Nomina*, стр. 127-129; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 43 - 49; Rüedi, *Vom Ἑλληνοδίκας*, стр. 30-31; P. Chantraine, *Formation*, стр. 26-31.

³ Leukart, *Nomina*, стр. 130-131; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 59-66; Rüedi, *Vom Ἑλληνοδίκας*, стр. 30; P. Chantraine, *Formation*, стр. 92-3.

оформила *a*-основата и со тоа и нивната флексија. Кај некои имиња може да се претпостави првобитна именка со *a*-основа со колективно значење, на пр. именка како *ἔτης*, „сват, роднина“ (< **swet-ā-*, сп. ст. рус. *свайть*, литв. *svōtas*), првобитно можела да значи „род“.⁴ Машки имиња - апелативи како *ταμίας* може да се поврзат со соодветни женски имиња, сп. *ταμία*.⁵ Некои глаголско-зависни сложенки од типот *ἀργυροδίνης*, „сребреноструен, со сребрени вртлози“ можеле да се развијат од првобитни посесивни сложенки чиј втор дел бил именка со *a*-основа, сп. *δίνη* „вртлог“, и *δινέω* „се вртам“.⁶

Дел од имињата на *-τάς* првобитно биле глаголско-зависни сложенки со дентално проширување *-t*, сп. *περικτίτας* „оној што живее наоколу, сосед“ (< **περι-κτι-τ-*) и скт. *pari-kṣi-t-*. Ваквите сложенки со атематска флексија можеле да преминат во *ā*-основи под влијание на коренските глаголско-зависни сложенки чиј втор дел е глаголски корен со вокал *a*. Типичен пример за ваква сложенка е името *ῥεστάς* (мик. *o-re-ta*) < **ῥεσ-σ tāς*, „оној кој што се поставил во гората“, сложенка со втор дел **-sthā-s* како скт. *giri-ṣthās*, „што живее наоколу“ со првобитна флексија **ῥεσ-σ tā-ς*, **ῥεσ-σ tā-ν*, **ῥεσ-σ tā-ος*, **ῥεσ-σ tā-ει* (сп. скт. ном. *giri-ṣthā-s*, акуз. *giri-ṣthā-m*, ген. *giri-ṣth-ās*). Со реинтерпретација на зборот како **ῥεσ-τāς* и сложенките од типот **περι-κτι-τ-* оформиле најпрвин флексија на *-τάς*, *-τāν*, **-τος*, **-τει*, а потоа вокалот *ā* навлегол во сите падежи.⁷

Отворен проблем во деκлинацијата на машките имиња со *a*-основа е завршокот за генитив сингулар. Грчките дијалекти покажуваат разнообразност по однос на овие форми, сп. *-āν* (арк.кип.), *-ā* (дор.), *-εω*, *-ευ* (јон.), *-ου* (атич.). Што се однесува до ајолските дијалекти, во бојотскиот, формите главно завршуваат на *-āο*, сп. *Ἐρμάο* (Feysel (1936)177-180/2A, р. 36,57, Тесија) од *Ἐρμάς*, но има и спорадични примери на *-ā*, сп. *Σιμωνίδα* (Jeffery, 95/13, Акрајфија) од *Σιμωνίδας*. Во тесалскиот генитивите главно завршуваат на *-ā*, сп. *Ναύτα* (IG IX.2/458, Кранон) од *Ναύτας*, но

⁴ Leukart, *Nomina*, стр. 154 и *Studies Chadwick*, стр. 344; Hajnal, *Studien*, стр. 91.

⁵ Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 58.

⁶ Rüedi, *Vom Ἐλλανοδίκας*, стр. 35 и понатаму.

⁷ E. Risch, *BSL* 69 (1974), стр. 117 и *Wortbildung*², стр. 31-2; Rüedi, *Vom Ἐλλανοδίκας*, стр. 24-6; Leukart, *Nomina*, стр. 157-8; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 44.

има и примери на $-\bar{\alpha}o$, сп. $^{\prime}O\rho\acute{\epsilon}\sigma\tau\alpha o$ (Jeffery 99/10, Тетониј) од $^{\prime}O\rho\acute{\epsilon}\sigma\tau\alpha\varsigma$. Во лезбоскиот генитивот од машките имиња со a -основа завршува само на $-\bar{\alpha}$, сп. $^{\prime}E\rho\mu\alpha$ (IG XII 2/73, Митилена), но кај поетите забележани се и форми на $-\bar{\alpha}o$, сп. $^{\prime}A\acute{\iota}\delta\alpha o$ (A B 16.15) од $^{\prime}A\acute{\iota}\delta\alpha\varsigma$. Кај Хомер се употребуваат и форми на $-\bar{\alpha}o$ и форми на $-\epsilon\omega$. Сите овие завршоци, со исклучок на атич. $-ou$, се всушност само фонетски варијанти на еден првичен завршок $-\bar{\alpha}o$. Со дешифрирањето на микенското писмо се потврди неговата архаичност. На микенските плочки генитивот од овие имиња редовно завршува на $-a-o$.⁸

Проблемот е во тоа како да се интерпретира овој завршок? Која индоевропска наставка за генитив сингулар се крие во него? Распространето е мислењето дека формите на $-\bar{\alpha}o$ настанале по аналогија со формите за ген. синг. на $-oio$ ($*\langle -osyo$) од o -основите.⁹ Дешифрирањето на микенското писмо покажа дека за оваа аналогија нема сигурно објаснение. Имено, на микенските плочки коегзистираат само форми на $-o-jo$ кај o/e -основите и само форми на $-a-o$ кај a -основите. Ова ја исклучува можноста аналогијата да се одвивала според формите на $*-oo$, кои настанале по отпаѓањето на интервокалното y , а кои се метрички потврдени кај Хомер, а ја исклучува и можноста аналогијата да се одвивала според формите на $-oio$, бидејќи би очекувале во тој случај и формите од a -основите да завршуваат на $*-aio$, што во микенскиот би било напишано $*-a-jo$. О. Семерењи се обидува проблемот да го реши претпоставувајќи дека развојот $*-\bar{a}syo > *-\bar{a}yyo > *-\bar{a}yo$ се случил многу рано, заради присуството на долгиот вокал пред $-yy-$, така што интервокалното y веќе во микенскиот период се изгубило.¹⁰ Меѓутоа, интервокалното y токму кај a -основите добро опстојува и во микенскиот и

⁸ A. Thumb - A. Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 35, 340; W. Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 234-5, 237; C. D. Buck, *Dialects*, стр. 87; P. Chantraine, *Morphologie*, стр. 55 и *Gr. hom. I*, стр. 200; М. Д. Петрушевски, *ЖА* 30 (1980), стр. 63; A. Bartoněk, *Handbuch*, стр. 166. Завршокот $-ou$ во атичкиот е директно преземен од o -основите, а не претставува фонетски развој од $-\bar{\alpha}o$. Би очекувале по затворањето на $\bar{a} > \bar{e}$, резултатот од метатезата на квантитетот $-\epsilon\omega-$ да опстои, како што е тоа случај кај генитивите од eu -основите. Се поставува прашањето зошто ова се случило во атичкиот? Веројатно првично во атичкиот била присутна контрахирана варијанта $-\omega < -\bar{\alpha}o$, која подоцна била заменета со $-ou$ по аналогија со o -основите (види О. Szemerényi, "The genitive singular of masculine $-\bar{a}$ -stem nouns in Greek" во *Scripta Minora III*, Innsbruck (1987), стр. 1090-92; A. Morpurgo-Davies, *TPhS*, (1968), стр. 17, фус. 1).

⁹ Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 555; Buck, *Dialects*, стр. 87; Chantraine, *Morphologie*, стр. 55; О. Szemerényi, *Scripta Minora III*, стр. 1083; A. Morpurgo-Davies, *TPhS*, (1968), стр. 17.

¹⁰ О. Szemerényi, *Scripta Minora III*, стр. 1083.

подоцна, сп. мик. *ku-na-ja* (PY Та 711.3), ном. синг. ж. род од придавката *γύναιος* “женски”.¹¹ А. Морпурго-Дејвис се повикува на номинативот, односно смета дека аналогијата **-o-s* : **-o-syo* и **-a* : **-ā-yo* била воспоставена во периодот кога генитивскиот завршок кај тематската деклинација сè уште бил **-o-syo*.¹² Според И. Хајнал аналогијата *-oo* : *-āo* се случила во помикенскиот период, а микенското *-a-o* всушност значи *-āos*.¹³ Но, *a-* основите веќе имаат завршок *-ās* кој ја содржи наставката **-es/-os/-s*, а формите на *-ας* кои се среќаваат во Тесалија (види стр. 215) се доцнежни образувања од 3 в.п.н.е. кои настанале во периодот кога *-āo* веќе се контрахирало до *-ā*. Според Е. Риш аналогијата меѓу **-oio* и **-āo* била воспоставена со посредство на формите за ген. плур. на **-αωυ*.¹⁴

Навистина, сите грчки дијалекти покажуваат паралелизам помеѓу формите за ген. синг. и ген. плур., сп. *-ā*, *-āυ* (лезб., дор.), *-āo*, *-āωυ* (бој.), *-εω*, *-εωυ* (јон.). Но, ваквиот паралелизам всушност повеќе зборува за тоа дека и кај *-āo*, треба да се претпостави интервокална сигма, што го спречувала хијатот меѓу двата вокала, исто како и кај *-āωυ* < **-ā-sōm*. Токму, таква наставка е индоевропската заменска наставка за ген. синг. **-so*. Таа е потврдена барем во една заменска форма во грчкиот, исто како и во старословенскиот. Формата *тѣ-о* од *тѣс* кореспондира со ст.сл. *че-со*, гот. *hui-s*.¹⁵ Затоа може да се претпостави дека и завршокот *-āo* ја содржи оваа наставка. Микенската транскрипција *-a-o* ја допушта оваа претпоставка.¹⁶ Но и во врска со оваа интерпретација се поставуваат неколку прашања. Дали навистина заменската форма *тѣ-о* ја содржи наставката **-so*, а не **-syo*? Како профункционирала аналогијата меѓу една прашална односно неопределена замена и имињата од м.р. со *a*-основи? И конечно, зошто овие имиња не ја презеле наставката **-syo* како имињата од *o/e*-основи?

¹¹ Ruijgh, *Études*, стр. 212.

¹² A. Morpurgo-Davies, *TPhS*, (1968), стр. 17, фус. 1.

¹³ Hajnal, *Studien*, стр. 52-3.

¹⁴ E. Risch, “A propos de l’origine des masculins grecs en *-ας*” *BSL* 69 (1974), стр. 118.

¹⁵ Chantraine, *Morphologie*, стр. 130; Leumann, *Lat. laut-und formen-lehre I*, стр. 412; Ruijgh, *Études*, стр. 80 и *Minos* 19 (1985), стр. 133.

¹⁶ H. Geiss, “Zum Genetiv der Masculina der *ā*-Deklination auf *-āo*”, *Glotta* 35 (1956), стр. 143-4; Ruijgh, *Études*, стр. 80-81 и *SMEA* 20 (1979), стр. 73; A. Lillo “Notes on the singular genitive of Greek masculine **-a* stem”, *ZVS* 98 (1985), стр. 254-5; F. Bader, *Mykenaiika*, стр. 7 и нагату; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 166.

5.2.1. Форми на *-a-o* во микенскиот грчки и на *-ǎo* во ајолските дијалекти

А. Општи именки

A1. Мал е бројот на примерите од општи именки. Форми на генитив има само во микенскиот и на бојотските натписи. Во сите случаи се работи за апелативи.

1. *qo-qo-ta-o* (PY Ea 270; 305.a; 757.a; 802.a), /g^wo(u)g^wotā(h)o/ е ген. од /g^wo(u)g^wotās/, сп. и дат. синг. *qo-u-qo-ta* (KN L 480.b), помик. *βουβότας* (Пинд.), „говедар“, сложенка од *βούς*, „говедо“ и *βόσκω*, „хранам, товам, чувам“.¹⁷ Овој апелатив најверојатно се употребувал и како лично име.

2. *su-qo-ta-o* (PY Ea 59.3; 109; 132; 480.a; 481.2; 776) /sug^wōtā(h)o/ е од /sug^wōtās/, сп. хом. *συνώτεω* (ξ 459, о 304) од *συνώτης*, „свињар“, сложенка од *σῦς*, „свиња“ и *βόσκω*, сп. и дат. лок. *pa-ro su-qo-ta* (PY Ea 822).¹⁸

A2. Примерите од бојотскиот дијалект се од натписи од 3 в.п.н.е. Формата *ἰαράρχαο* се јавува на натпис од Хајронеја (IG VII 3377). Именката *ἰαράρχας*, атич. *ἱεράρχης*, „прв свештеник“ е сложенка од *ἱερός* и *ἄρχ-*, сп. *ἄρχω*, *ἄρχός*, *ἄρχή*. Во помикенскиот голем е број на сложенките со втор дел *-αρχας*, кои означуваат некаква функција. Покрај овие сложенки паралелно се образуваат и форми со втор дел *-αρχης*.¹⁹ Формата *ταμίαο* (IG VII 3172, Орхомен) е од *ταμίας*, „надзорник, благајник“. Ова машко име е оформено според женското име *ταμία*, „надзорничка, домаќинка“.²⁰ Истата именка во генитив ја има и на лезбоските натписи како *ταμία* (види стр. 208), а можеби е забележана и во микенскиот преку личното име *ta-mi-je-u* (Y Jn 310)²¹ Формата *γραμματιστᾶο* е забележана на натпис од Копа (BSH 99 (1975) 77-82/1). Именката *γραμματιστᾶς*, атич. *γραμματιστής*, „писар“ е во врска со глаголот *γραμματίζω*, „описменувам, вршам функција на

¹⁷ Leukart, *Nomina*, стр. 49 и фус. 6; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 27, 65, 100 и *Fl. Studia Mus.*, стр. 177; Lejeune, *Phonétique*, стр. 45, 52; P. Hr. Pievski, *Res Mus.*, стр. 209 и *Микенициџие*, стр. 112, 115; Ruijgh, *Études*, стр. 355, фус. 14; *Tractata Mus.*, стр. 320 и *Μυκεναϊка*, стр. 546, фус. 11, 25.

¹⁸ Leukart, *Nomina*, стр. 50 и фус. 9; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 29, 65, 100; Lejeune, *Phonétique*, стр. 45, 92, фус. 2; *GEW III*, стр. 54; *DELG I*, стр. 186; Ruijgh, *Études*, стр. 355, фус. 14 и *Μυκεναϊка*, стр. 547, фус. 25.

¹⁹ Chantraine, *Formation*, стр. 30 и *DELG I*, стр. 120.

²⁰ Leukart, *Nomina*, стр. 128; *DELG IV*, стр. 1090; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 58; Rüedi, *Vom Ἑλληνοδίκας*, стр. 31.

²¹ Ruijgh, *Études*, стр. 194 и фус. 473; Perpillou, *Les Substantifs*, стр. 170, 218.

секретар“.²² Се употребува покрај постарата именка со *ēi*-основа, *υραμματεΐς*, сп. ген. *υραμματεῖος* (IG VII 3172, Орхомен).

Б. Лични имиња

Во споредба со општите именки, личните имиња се застапени на микенските плочки и на бојотските натписи многу повеќе. Помал број примери има и на натписите од Тесалија.

Б1. Примери во микенскиот

1. *a-ka-to-wa-o* (TH Ug 4; 5; 6), сп. *a-ka-to-wa* (KN Vc 81) е */Alkathowā(h)o/*, ген. од */Alkathowās/*, сп. *Ἀκάρωος* (M 93), *Ἀκαθή*, сложенка од *ἀκμή*, „одбрана, борба“ и *θέω* „брзам, итам“²³ или */Agathowā(h)o/* од */Agathowās/*, хипокористик од сложено име со прв дел *ἀγαθο*.²⁴

2. *a-ko-so-ta-o* (PY Cn 40.3.7.12.; 45.6-6a.9.10; 453.1; 599.2; 719.8 (*a-<ko>-so-ta-o*).10) */Alksoitā(h)o/* е ген. од */Alksoitās/*, *a-ko-so-ta* (PY Eq 213.1) сложенка од *ἀλξι-* (<**alk-ti-*) и *δίτος*, „судбина“, сп. *Ἀλκοίτας*²⁵ и мик. *o-ta-ki* (MY Fo 101.8), дат. */Oitalki/* од */Oitalkis/*, женско име, оформено со истите елементи.

3. *a-ma-ru-ta-o* (Py Ep 609.10. (*[a-]ma-ru-ta-o*)11; Eo 224.1), */Amarunthā(h)o/* е ген. од */Amarunthās/*, сп. и дат. лок. *pa-ro a-ma-ru-ta* (PY Eo 224.4). Името е во врска со топонимот *Ἀμαρύνθος*, мик. *a-ma-ru-to-de*, сп. и етн. *Ἀμαρύνθιος*, *Ἀμαρύνσιος*.²⁶

4. *a-no-qa-ta-o* (KN E 847.1) */Anokh^woitā(h)o/* е ген. од од */Anokh^woitās/*, *a-no-qa-ta* (KN Da 1289.B) и *a-na-qa-ta* (KN B 798.4), сложенка од *ἀνο-* / *ἀνά*, „горе, нагоре“ и *φοιτάω*, „обиколувам, одам, шетам“, сп. *Πολυφοίτας*.²⁷

²² DELG I, стр. 236.

²³ Leukart, *Nomina*, стр. 227; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 241; Y. Duhoux, *Minos* 14 (1973), стр. 124, фус. 5; P. Hr. Ilievski, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 137, 139; J. Chadwick, *Minos* 10 (1969), стр. 129-130; C. J. Ruijgh, *Mycenaïka*, стр. 555, фус. 56.

²⁴ P. Hr. Ilievski, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 137, 139; J. Chadwick, *Minos* 10 (1969), стр. 129-130; C. J. Ruijgh, *Mycenaïka*, стр. 555, фус. 56.

²⁵ Leukart, *Nomina*, стр. 227 и фус. 251; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 242; *Interpretation*², стр. 81-2; Ruijgh, *Études*, стр. 340, фус. 17; *Documents*², стр. 530; P. Hr. Ilievski, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 138.

²⁶ Leukart, *Nomina*, стр. 206; *Словарь*, стр. 20; *Documents*², стр. 242, 247, 530; Y. Duhoux, *Minos* 14 (1973), стр. 130; C. J. Ruijgh, *Mycenaïka*, стр. 553.

²⁷ Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 313-4; Ruijgh, *Études*, стр. 355. Распространето е и мислењето дека ова име има паралела во помик. *ἀνδροφόντης*, *ἀνδρείφόντης*, „мажоморец, убиец“ и дека треба да се интерпретира како */Anorg^whontās/*, види. H. Mühlestein, „Einige mykenische Wörter“, *MH* 15 (1958), стр. 224; A. Heubeck, *Acta Mus. II*, стр. 67-8; Lejeune, *Phonétique*, 197, 211, фус. 1; П. Хр. Илиевски, *ЖА* 40 (1990), стр. 23-4 и *Mycenaïka*, стр. 327, 330, 333; Leukart, *Nomina*, стр. 53-4.

5. *a-pi-ḡo-ta-o* (PY An 261. v. 5), /*Amphikh^woitā(h)o/* е ген. од /*Amphikh^woitās/*, *a-pi-ḡo-ta* (PY Jn 431. 6), *a-pi-ḡo-i-ta* (KN Ai 824.1), сложенка од ἀμφί, „околу“ и φοιτάω.²⁸

6. *a₂-ta-o* (TH X 189.7). Иако генитивската форма се појави за првпат со откривањето на новите тебански плочки, номинативот од ова име е познат од порано, од пилските плочки, сп. ном. *a₂-ta* (PY An 209.2), можеби /*Haltas/*, сп. помик. Ἄλτης (X 51).²⁹

7. *e-ko-me-na-ta-o* (PY An 661.9; Aq 218.11), /*Erkhomenātā(h)o/* е ген. од /*Erkhomenātās/*, сп. топоним Ἐρχομενός, мик. *e-ko-me-no* (PY Cn 40.6.7), абл. синг. /*Erkhomenō/*, подоцна познат и како Ὁρχομενός.³⁰

8. *e-pe-i-ja-o* (TH Ug 41; 42). И двете плочки на кои се јавува името се оштетени. Но другите лични имиња во генитив, сп. *a-ka-to-wa-o* (TH Ug 4; 5; 6), *pe-pi-te-me-no-jo* (TH Ug 1; 3) во истата серија индицираат дека веројатно и оваа форма е генитив од лично име.³¹

9. *e-pi-wo-qa-ta-o* (PY Sa 1266), можеби е /*Epiwok^wtā(h)o/*, ген. од /*Epiwok^wtās/*, сложенка од ἐπί и **wok^w*, сп. ἔπος, „збор, глас“.³²

10. *e-te-wa-o* (KN X 8270), /*Etewā(h)o/* е ген. од /*Etewās/*, *e-te-wa* (PY An 657.3), помик. Ἐτέας, хипокористик од сложено име со прв дел ἐτέος, „вистинит“, сп. *e-te-wa-tu-wo*, /*Etewastuwos/*, ген.синг.; *e-te-wa-no*, /*Etewānōr/*, помик. Ἐτέφανδρος.³³

²⁸ Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 316; Ruijgh, *Études*, стр. 355; *DELG IV*₂, стр. 1220-1; *Documents*², стр. 532. И за ова име има и други интерпретации, сп. /*Amphig^wōtāo/*; /*Amphig^whōntāo/*, види А. Heubeck, "Griech. βασιλεύς und das Zeichen Nr. 16 in Linear B", *IF* 63 (1958), стр. 129, фус. 71; Lejeune, *Mém. II*, стр. 183, фус. 57; L. Vaumbach, *Mykenaiika*, стр. 58-9.

²⁹ Н. Mühlestein, *Die O-ka Tafeln*, стр. 23 (види *Dic. Mic. I*, стр. 131); Olivier, *Desservants*, стр. 76 и фус. 9. Доколку е *a₂-ta* графичка варијанта за *a-ta* (KN As 602.3; PY An 39v.9), тогаш можни се и други интерпретации, сп. Ἄνθας, Ἄντας, Ἄρτας (види *Fouilles I*, стр. 312; *Dic. Mic. I*, стр. 111; Ruijgh, *Études*, стр. 232, фус. 110.

³⁰ А. Heubeck, *IF* 64 (1959), стр. 133; *Documents*², стр. 194, 543; Е. Risch, *Kl. Schriften*, стр. 351; Schmitt-Brandt, *SMEA* 7 (1968), стр. 72; F. Gschnitzer, *Res Mys.*, стр. 145; J.L.García-Ramon, *Fl. Studia Mys.*, стр. 246.

³¹ К. Ј. Рејх претпоставува дека можеби се работи за /*Helpehiyāo/* од /*Helpehiyās/*, име изведено од */*helpe(h)iyos/* < /*helpos/*, сп. помик. ἔλπος, „масло“, скт. *sarpis*, тох. А. *šälyp*, тох. Б. *šalype*, како што е *e-ke-i-ja-ta*, /*Enkhe(h)iyāās/* изведено од *e-ke-i-jo*, /*Enkhe(h)iyos/* (види С. Ј. Ruijgh, *Res Mys.*, стр. 393). Но во грчкиот не е потврдена придавка */*helpehiyos/*.

³² Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 320, 328; *Documents*², стр. 544; Lejeune, *Mém. I*, стр. 306, 336, фус. 7; *Dic. Mic. I*, стр. 227, егник според Leukart, *Nomina*, стр. 95.

³³ Leukart, *Nomina*, стр. 217; *Словарь*, стр. 34 и *Дополнение II*, стр. 48; А. Heubeck, *IF* 64 (1959), стр. 129 и *IF* 68 (1963), стр. 20; Lejeune, *Mém. II*, стр. 385; Ruijgh, *Études*, стр. 225 и фус. 80; А. Morpurgo-Davies, *Fl. Studia Mys.*, стр. 402, фус. 27.

11. *i-wa-ka-o* (PY Jn 310.11), сп. ном. *i-wa-ka* (PY Jn 310.16), можеби */Iwakhās/*,³⁴ сп. помик. *ἰακχος*. Но името *ἰακχος* е во врска со глаголот *ἰάχω*, „викам, лелекам, шумам“, кој е добиен од редуплицираната форма *FiFάχω*,³⁵ За микенската форма во тој случај треба да се претпостави дисимилација на почетната дигама, */Iwakhās/* од */Wiwakhās/*. Од друга страна според Лојкарт, можеби *ἰακχος* и *ἰάχω* се зборови со ономотопејски карактер, ако се поврзани со определени ритуали.³⁶

12. *ka-pe-se-wa-o* (PY Cn 453.1). Оваа форма се јавува како детерминатив на аблативската форма *wo-wo*, */worwō/*, во синтагма со која се означува некаков топоним. Немаме задоволителна интерпретација за овој збор,³⁷ но споредбата со другите зборови кои вообичаено се јавуваат покрај *wo-wo*, */worwō/*, упатува на тоа дека веројатно се работи за лично име, сп. *me-ka-o wo-wo* (PY Na 571), *ke-ra-ti-jo-jo wo-wo* (PY An 424.3).

13. *ke-re-ta-o* (PY Cn 1287.7) се јавува како детерминатив на именката *do-e-ro*. Веројатно се работи за генитив од личното име */Krētās/*, изведено од топонимот **Krētā*, помик. *Κρήτα*, сп. и *Ke-re-te-u*, */Krēteus/*.³⁸

14. *ke-u-po-da-o* (KN C 1044.b; Dq 442.a), */G'heuspondā(h)o/* од */G'heuspondās/*, сложенка од *χέω*, „лијам“ и *σπονδή*, „жртва леанка“ сп. ном. *ke-u-po-da* (PY Na 395.B), *ke-po-da* (PY Na 568.A)”. Се смета дека овој збор е апелатив,³⁹ сепак неговото присуство на кноските плочки, како колектор, упатува на тоа дека тоа може да се интерпретира како лично име.⁴⁰

15. *me-ka-o* (PY Na 571), формата се јавува се среќава само еднаш. Дека ова е генитив сингулар од лично име индицира аблативската форма

³⁴ *Documents*², стр. 353, 549.

³⁵ *DELG II*, стр. 452, 454.

³⁶ Leukart, *Nomina*, стр. 213 и фус. 213.

³⁷ Lejeune, *Mém. I*, стр. 166, фус. 28; A. P. Sainier, *SMEA* 17 (1976), стр. 41, 62; *Interpretation*², стр. 77. Според Хојбек формата можеби е од */Skāpsewās/*, хипокористик од име на *-eus*, **/Skēpseus/* < **skāp-*, сп. *σκήπτω*, „потпирам, фрлам, паѓам“, ст.в.г. *skapt*, ст.норд *skapt*, види A. Heubeck, *IF* 68 (1963), стр. 21.

³⁸ Leukart, *Nomina*, стр. 147, 205; F. Gschnitzer, *Res Myc.*, стр. 150, фус. 38.

³⁹ *Interpretation*², стр. 311, 427; *Documents*², стр. 553; Ruijgh, *Études*, стр. 262; М. Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 20, 73, 91-2.

⁴⁰ J. T. Killen, "Ke-u-poda E-sa-re-u and the exemptions on the Pylos Na Tablets", *Minos* 27-8 (1992-3), стр. 110-114; P. Hr. Pievski, *Mykenaiika*, стр. 329. Во таа смисла можни се и други интерпретации. Лојкарт предлага тоа да се сфати како сложенка од **/geu-/*, „извивам, кривам“, сп. *γίγς*, „ораница, извиена долина“ и **/pod-/*, „нога“, сп. *πούς*, во сложенки *-подас*, види Leukart, *Nomina*, стр. 224, 225 и фус. 246.

wo-wo, /worwō/. Веројатно се работи за /Megā(h)o/ од /Megās/, помик. Μέγας, хипокористик од сложено име со прв дел μεγα-, сп. Μεγακλής, Μεγίνωρ.⁴¹

На бојотските натписи од Орхомен ова име е потврдено три пати, во ген. синг. како Μέγας (Fossey (1991) EBi 44; IG VII 3172, р. 9, 10), со -кγ- < -γγ-. Ваквите хипокористици во бојотскиот и на други места се забележани со гемината, сп. Μεγγίδας (BSH 84 (1960)611/III.13, Танагра).

16. *ne-da-wa-ta-o* (PY An 657.6), /Nedwātā(h)o/ е ген. од /Nedwātās/, *ne-da-wa-ta* (PY Jo 438.7). Името е изведено од топоним */Nedwa/, сп. помик. река Νέδα, мик. топоним *ne-de-we-e*, /Nedwe(h)ē/, абл. синг. од */Nedwe(h)os/ и *ne-do-wo-te*, /Nedwontē/, абл. синг. од */Nedwōn/, помик. река Νέδων. Овие топоними може да се поврзат со скт. *nādī*, „поток“, *nādati*, „жубори, бучи“.⁴²

17. *o-*34-ta-o* (TH Of 33.1), сп. ном. *o-*34-ta* (TH Ug 3, PY An 519.11), лично име на *-tās*.⁴³ Идентификацијата на ова име е поврзана со идентификацијата на силабограмата *34.⁴⁴

18. *pe-ri-ḡo-ta-o* (KN Dq 42.a; 46.A), /Perikh^woitā(h)o/ е ген. од /Perikh^woitās/, *pe-ri-ḡo-ta* (PY Jn 693.7), сложенка од *περί* и *φοιτάω*, сп. *περιφοίτος*, „оној што шета наоколу“.⁴⁵

19. *pu-ra-ta-o* (PY Jn 605.11) веројатно е /Pulartā(h)o/, ген. од /Pulartās/, *pu-ra-ta* (Jn 605.3), сложенка од *πύλη*, „крило од врата“ и *ἄραρίσκω*, „составувам“, сп. лично име *Πυλάρτης* (P696) и *πυλάρταο* (Θ 367, λ 277), ген. од *πυλάρτης*, „тој што ја затвора вратата“. Евентуално името може да се интерпретира и како /Pulatās/, сп. етник *Πυλήτης*.⁴⁶

⁴¹ Leukart, *Nomina*, стр. 220; *Documents²*, стр. 560; С. J. Ruijgh, *Mukenaiika*, стр. 554, 559; Илиевски, *Микенципиџе*, стр. 169.

⁴² Leukart, *Nomina*, стр. 115-6; *Interpretation²*, стр. 159; *Documents²*, стр. 189, 562; *DELG III*, стр. 739; Ruijgh, *Études*, стр. 164 и фус. 340, стр. 165 и *Res Mys.*, стр. 392; F. Gschnitzer, *Res Mys.*, стр. 145.

⁴³ Hajnal, *Studien*, стр. 53; *TT II*, стр. 97; *Documents²*, стр. 567.

⁴⁴ /*(H)oplatāo*/, помик. ὄπλον “опрема, оружје” (види J. L. Pegrillou, *SMEA* 25 (1984), стр. 222, 232-3); /*Olunthāo*/, помик. ὄλυνθος “смоква” (види Y. Duhoux, *Res Mys.*, стр. 117, 122).

⁴⁵ Ruijgh, *Études*, стр. 355; *DELG IV₂*, стр. 1220; Hajnal, *Studien*, стр. 35; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 322, 328, сп. и *Perig^whontās* (H. Mühlestein, *MH* 15 (1958), стр. 225; A. Heubeck, *IF* 65 (1960), стр. 254); *Perig^wōtās*, помик.. *Περιβωτάδας* (*Documents²*, стр. 571; *Словарь*, стр. 57; Р. Нг. Илиевски, *Мукенаика*, стр. 326, 329); *Perik^woitās*, тес. *Περίπολτας* (Leukart, *Nomina*, стр. 63).

⁴⁶ Leukart, *Nomina*, стр. 85-6; Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 260; *Documents²*, стр. 575; A. Bartonek, *Fl. Studia Mys.*, стр. 128; J. L. Garcia-Ramon, *Fl. Studia Mys.*, стр. 246; сп. и /*Pulartās*/, сложенка од *πύρ* и *ἀλδαίνω*, види A. Heubeck, *Acta Mys. II*, стр. 68.

20. *qe-re-**qo**-ta-o* (PY En 659.1.2), /K^wēleg^whontā(h)o/ е ген. од /K^wēleg^whontās/, мик. *pe-re-**qo**-ta* (PY Eb 159.A/Ep 613.10) со дисимилација на почетниот лабиовелар, помик. *Τήλεφος*, сложено име, составено од *τῆλε* и *g^when-/ *g^whon-, „удирам“, сп. *θείνω*, „удирам, тепам“ и *φόνος*, „убиство“, лат. *offendo*, скт. *hānti, hānati*, „удирам“. ⁴⁷

21. *qe-re-wa-o* (PY Cn 655.1), /K^wēlewā(h)o/ е ген. од /K^wēlewās/, *qe-re-wa* (KN Xd 122), помик. *Τηλέας*, хипокористик од сложено име со прв дел *τῆλε*.⁴⁸

22. *ri-***82**-ta-o* (TH Z 853), лично име на -tās. Сè уште не постои согласност околу интерпретацијата на силабограмата *82, оттука и интерпретацијата на ова лично име е сè уште отворено прашање.⁴⁹

23. *ta-ra-ma-ta-o* (PY Ae 108; 134; 489; Ea 821), /Thalamātā(h)o/ е ген. од /Thalamātās/, ном. *ta-ra-ma-ta* (PY Ea 336), име изведено од етник, сп. помик. топоним *Θαλάμαι*.⁵⁰ На плочката PY Ae 134, името е забележано како *ta-ra-ma-o*. Според А. Лојкарт, можеби тука не се работи за слог испуштен по грешка, тука за друга варијанта од истото име, /Thalamās/.⁵¹

24. *wi-jo-**qo**-ta-o* (KN Dq 1026.a; Ld 598.1), можеби е /Wiyog^whontā(h)o/, ген. од /Wiyog^whontās/, *wi-jo-**qo**-ta* (KN Db 1305.B), сп. помик. *Ἰοφῶν*, сложенка од *ἴς* „сила, моќ“ и *g^when-, но, не во значење „убива“, како што сметаат повеќе микенолози,⁵² туку „набаврува, избобилува“, сп. скт. *āghana*, „буен, раскошен“; стсл. *гонѣти*, „достигнува“; Хесх. *εὐθενής· εὐπαθοῦσα· ἰσχυρά*, лични имиња *Εὐθένης*, *Πολυφόντης*, мик. *po-ru-**qo**-ta*.⁵³

⁴⁷ Leukart, *Nomina*, стр. 52-3; A. Heubeck, *IF* 65 (1960), стр. 254-5; Lejeune, *Mém. I*, стр. 251, 302 и *Phonétique*, стр. 47, фус. 3; *DELG II*, стр. 426 и *IV*, стр. 1114; *Documents*², стр. 245, 577; C. J. Ruijgh, *Tractata Mys.*, стр. 317, фус. 75; L. Vaumbach, *Mykenaiika*, стр. 58, 62-3; D. Kölligan, *Minos* 35-6 (2000-2001), стр. 446-7.

⁴⁸ Leukart, *Nomina*, стр. 219; A. Heubeck, *IF* 64 (1959), стр. 129 и *IF* 68 (1963), стр. 20; *Documents*², стр. 577; *Interpretation*², стр. 79.

⁴⁹ /Ligurtās/ < *λιγύς*, „јасногласен“ (O. Landau, *Personennamen*, стр. 12, 14, 122, 196, види *Dic. Mic. II*, стр. 258); /Lissatās/ < топ. *Λίσσα*, мик. INSTR. пл. *ri-sa-pi* (сп. Lejeune, *Mém. I*, стр. 209 и фус. 14); /Riyatās/, сп. *ri-ja-ta* (види *Interpretation*², стр. 20, 276, 453); /Riwa₂tās/ (види M. Doria, *Acta Mys. II*, стр. 50); /Riswātās/ < топ. *ri-so-wa* (види Leukart, *Nomina*, стр. 178).

⁵⁰ *Documents*², стр. 170, 503; *Словарь*, стр. 69 и *Acta Mys. II*, стр. 378. *Interpretation*², стр. 127; *GEW III*, стр. 102; *DELG II*, стр. 420; сп. и /Thalamatās/, сложенка од *θάλαμος* „кревет“ и *ἀραρίσκω* „составувам“ (види E. Risch, *Kl. Schriften*, стр. 351; F. Gschnitzer, *Res. Mys.*, стр. 145).

⁵¹ Leukart, *Nomina*, стр. 177-8.

⁵² *Documents*², стр. 591; C. J. Ruijgh, *Mykenaiika*, стр. 555, фус. 56; Leukart, *Nomina*, стр. 57.

⁵³ Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 265, 302.

25. *wo-ro-ti-ja-o* (PY Es 650.7), сп. *wo-ro-ti-ja* (PY Es 728.1). Во помикенскиот грчки има лично име *Ῥόθος* (IG II 2816)⁵⁴ < *ῥόθος* “шум”, а има и придавка *ῥόθιος* “шумен, бучен”. Доколку микенската форма е поврзана со истата именка, односно со придавката, доколку можеме да ја интерпретираме како */Wrothiā(h)o/*, ген. од */Wrothiās/*, тогаш тоа ќе биде показател за постоење на дигама кај *ῥόθος*, *ῥόθιος* што инаку не е потврдено и нема други паралели за расветлување на етимологијата.⁵⁵

Меѓу генитивските форми на *-a-o* од лични имиња има примери и од имиња оформени со суфиксот *-ā-* и од имиња оформени со суфиксот *-tā*. Примерите ја прикажуваат разнообразноста во однос на образувањето кај ваквите имиња. Има примери од хипокористици, сп. *a-ka-to-wa-o* (TH Ug 4; 5; 6), од *a-ka-to-wa*, можеби */Alkathowās/*, сп. помик. *Ἀλκάθοος*, но и од сложеници, *a-pi-qa-ta-o* (PY An 261. v. 5), */Amphikh^woitā(h)o/* од */Amphikh^woitās/*, *a-pi-qa-ta* (PY Jn 431. 6). Меѓу имињата оформени со суфиксот *-tā-*, има и такви кои се изведени од топоними, сп. *e-ko-me-na-ta-o* (PY An 661.9; Aq 218.11), */Erkhomenātā(h)o/* од */Erkhomenātās/* и *Ἐρχομενός*, мик. *e-ko-me-no* (PY Cn 40.6.7), абл. синг. */Erkhomenō/*, *Ἐρχομενός*. Дел од формите се од имиња, кои имаат точна паралела во помикенскиот грчки, сп. *me-ka-o* (PY Na 571), */Megā(h)o/* од */Megās/*, помик. *Μέγας* и ген. синг. *Μέγας* (Fossey (1991) EBi 44; IG VII 3172, p. 9, 10, Орхомен); *pu-ra-ta-o* (PY Jn 605.11), */Pulartā(h)o/* од */Pulartās/*, *pu-ra-ta* (Jn 605.3) и *Πυλάρταο* (Θ 367, λ 277) од *Πυλάρτης*. Дел од примерите ни откриваат варијанти со *a*-основа, од имиња кои во помикенскиот се потврдени со поинаква основа, сп. *qe-re-qa-ta-o* (PY En 659.1.2), */K^wēleg^whontā(h)o/* од */K^wēleg^whontās/* и помик. *Τήλεφος*. А понекогаш, примерот за генитив ни е единственото сведоштво за имиња кои подоцна исчезнале, како што е тоа случајот, на пример со *e-pi-wo-qa-ta-o* (PY Sa 1266), */Epiwok^wtā(h)o/* од */Epiwok^wtās/*, сложеница од *ἐπί* и **wok^w-*.

Б2. Примери во бојотскиот

Најстарите примери на генитив на *-āo* од оваа категорија зборови се од 5 в. п.н.е., сп. од првата половина на 5 в.п.н.е. *Μεννίδαο* (IG VII 2560, Теба) од *Μεννίδαας*, *Ἰουασίδαο* (ABSA 14 (1907-8), 263/5, Микалес)

⁵⁴ H. P., стр. 599.

⁵⁵ Ruijgh, *Études*, стр. 158, фус. 315; Leukart, *Nomina*, стр. 231; *Dic. Mic. II*, стр. 447.

од *Ὀνασίδης*; *Πυ[ρ]ίδαο* (Guillon I, 58/B2, Акрајфија) од *Πυρίδης*; од средината на 5 в.п.н.е. *Γορυίδαο* (IG VII 1685, Платаја) од *Γορυίδης*, мик. *ko-ki-da*; од крајот на 5 в.п.н.е./ почеток на 4 в.п.н.е. *Πουθίναο* (BSH 98 (1974) 644/2, Халијарт,) од *Πουθίνας*. Помал број примери има од 4 в.п.н.е., сп. *Ἀμινάδαο* (IG VII 2427, Теба) од *Ἀμινάδης*; *Διοκλίδαο* (Roesch (1982) 120, Теба) од *Διοκλίδης*; *Φιδίαιο* (Roesch (1982), 380, Теспија) од *Φιδίας*. Сепак, најголемиот дел од формите се од 3 в.п.н.е. и првата половина на 2 в.п.н.е.

Форми на генитив од имињата оформени со суфиксот **-tā-* се среќаваат спорадично, сп. *Μαχάταο* (IG VII 2224, Тизба) од *Μαχάτας*; *Πολίταο* (BSH 99 (1975) 83-7, Копа) од *Πολίτας*; *Φιλώταο* (AD 2 (1916) 220/B5, Коронеја) од *Φιλώτας*. Доминираат имињата оформени со суфиксот **-ā-*, кој може да се појави како таков, сп. *Εὐαγόραο* (Fossey(1991) EBi 44, Орхомен) од *Εὐαγόρας*; *Σαυκλέαο* (BSH 102 (1978) 359-374, Орхомен) од *Σαυκλέας*, но, најчесто се јавува проширен, односно во комбинација со други суфикси. Во таа смисла чести се хипокористиците на *-ιάς*, сп. *Νικίαο* (IG VII 3377, Хајронеја) од *Νικίας* и *-εᾶς*, сп. *Δαμέαο* (IG VII 3088, Лебадеја) од *Δαμέας*. За бојотскиот особено типични се имињата во кои *-ā-* се јавува во комбинација со **-id-*. Имињата на *-ιδᾶς* првично биле патронимици, но подоцна суфиксот *-ιδᾶ-* станал продуктивен за хипокористици. На бојотските натписи голем е бројот на генитиви од имиња на *-δᾶς*, *-ιδᾶς*, *-αδᾶς*, *-ιαδᾶς*, *-ωνδᾶς*,⁵⁶ сп. *Ποιμένδαο* (BSH 99 (1975)77-82/1, Копа) од *Ποιμένδης*; *Εὐαρχίδαο* (BSH 121 (1997) 95-101/С, Халијарт) од *Εὐαρχίδης*; *Ἀμινάδαο* (IG VII 2427, Теба) од *Ἀμινάδης*; *Πιτθιάδαο* (IG VII 3182, Орхомен) од *Πιτθιάδης*; *Φιλώνδαο* (IG VII 3172, Орхомен) од *Φιλώνδης*.

Од фонетски аспект кај овие форми се јавуваат типичните карактеристики за бојотскиот дијалект, соодветно на периодот од кој доаѓаат, сп. *Θιοκλίδαο* (IG VII 2786, Копа) од *Θιοκλίδης*, со *ι* наместо *ε*; *Θυναρχίδαο* (IG VII 3088, Лебадеја) од *Θυναρχίδης*, со *υ* наместо *οι*; *Λουσίαο* (IG VII 3179, Орхомен) од *Λουσίας* и *Λιουσίαο* (IG VII 3203, Орхомен) од *Λιουσίας* со *ου*, *ιου* наместо *υ*; *Ἀντιγενεΐδαο* (IG VII 1673,

⁵⁶ Buck, *Dialects*, стр. 131; *Reverse Index*, стр. 441-2; Chantraine, *Formation*, стр. 363; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 510; Wathelet, *Traits*, стр. 347, фус. 5; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 50; Meier, *-ιδ- Geschichte*, стр. 33; Rüedi, *Vom Ἑλληνοδίκας*, стр. 30.

Платеја) од *Ἀντιγευίδας*, со *ει* наместо *ι*. Имајќи предвид дека имињата од оваа категорија се во голема мера хипокористици, во повеќе случаи се забележува експресивно удвојување на консонантите, сп. *Μεννίδαο* (IG VII 2819, Хиетос) од *Μεννίδας*; *Ξεννίαο* (IG VII 2820, Хиетос) од *Ξεννίας*. Во таа смисла интересна е формата *Μέκυαο* (Fossey (1991) EBi 44; IG VII 3172, р. 9, 10), кај која дошло до дисимилација на *-γγ-* > *-κγ-*. Треба да се одбележат формите *Ἀριστοκλίδαο* (BSH 98 (1974) 205/17, Орхомен) од *Ἀριστοκλίδας*, со удвоено *σ* пред *τ*; *Θεδωρίδαο* (IG VII 2724, Акрајфија) од *Θεδωρίδας* со хифајреза на *ο*.

Б3. Примери во тесалскиот

Во помала мера генитивски форми на *-ᾶο* од лични имиња се јавуваат и во тесалскиот дијалект. Примери има од Пелазгиотида и од Тесалиотида (види табела XVI, стр. 220). Најстариот пример на *-ᾶο* е натпис од 450/25 г.п.н.е. (Jeffery 99/10), сп. *Ῥρέσταο* од *Ῥρέστας*. Името е потврдено во микенскиот како лично име, сп. ном. *o-re-ta* (PY An 657.3), */Orestās/*, а како име на племе во Епир, *Ῥρέσται*, „оние што живеат во гората, горани“. Од средината на 5 в.п.н.е. е и формата *Βο* Атракс на натпис од крајот на 4 в.п.н.е. (AE (1932), хр. 17/1) се јавува формата *Θιβρουníδαο* од *Θιβρουníδας*, лично име изведено од *Θίβρων*, во другите дијалекти *Θίβρων* < *θιβρός* „раскошен, префинет“. На натпис од 4/3 в.п.н.е. од Скотуса (SEG 43/310) ги има формите *Ἀστοκλέαο* од *Ἀστοκλέας* и *Σουίδαο* од *Σουίδας*. На два натписа од 3 и 2 в.п.н.е. од Кранон се јавуваат формите, *Μενεττίαο* (REA 66 (1964)313) од *Μενεττίας* и *Μαρσίαο* (IG IX.2/511) од *Μαρσίας*. Од истиот период на уште еден натпис, SEG 2/264 за кој не се знае точната локација, можеби е од Пелазгиотида,⁵⁷ забележани се формите *Λυκίδαο* од *Λυκίδας* и *[Θ]ερσουníδαο* од *Θερσουníδας*. Меѓу примерите нема форми образувани со суфиксот **-tā-*, со исклучок на името *Ῥρέστας* кое послужило како парадигма за оформување на имиња со овој суфикс, но во суштина веројатно е сложенка од *ῶρος*, „гора“ и *ἴστημι*, „исправам, застапувам“ (види стр. 193).⁵⁸ Формите ги покажуваат фонетските особености, типични за

⁵⁷ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 235; *SEG 2*, стр. 33.

⁵⁸ *DELG III*, стр. 826; Leukart, *Nomina*, стр. 157 и фус. 75 и стр. 158.

дијалектот. Треба да се одбележат формите *Ἀστοκλέαο* од *Ἀστοκλέας*, сложено име со прв дел *ἄστο-* наместо *ἄριστο-*, сп. *Ἀριστοκλέας* во другите дијалекти и *[Θ]ερσουνίδαο* од *Θερσουνίδας*, име изведено од *Θέρσουν*, во другите дијалекти *Θράσων* и *Θρασωνίδης*, во врска со *θάρσος*, „храброст, смелост“, *θρασύς*, „храбар, смел“. Во ајолските дијалекти коренот **dhys-/dhers-* е зачуван како *θερσ-*, сп. *θήρσος* (A K 3.2), *Θέρσιππος* (IG XII.2/ 645, Несос), *Θερσανδρίχω* (IG VII.3207, Орхомен).⁵⁹

Со исклучок на натписот од Тетониј, практично сите други натписи кои што содржат форми на *-αο* од лични имиња се од Пелазгиотида. А тоа е област во која во тематската деκлинација во генитив сингулар покрај завршокот *-οιο* се користи и *-οι*. Со исклучок на еден натпис од Скотуса од 2 в.п.н.е. (SEG 43/311), на сите други натписи каде што има форми на *-ᾶο*, забележани се и генитиви на *-οιο* (види табела XVI, стр. 220).

В. Теоними

Неколку форми на генитив сингулар на *-ᾶο* има и од теоними.

1. мик. *e-ta-a₂-o*, бој. и тес. *Ἐρμᾶο*, лезб. *Ἐρμα*

e-ta-a₂-o (KN D 411), сп. датив *e-ta-a₂* (PY Tn 316v.7). Оваа форма се јавува во Кноската серија D која содржи податоци за стада со овци. Издавачите на Кноскиот корпус, во забелешка наведуваат дека можеби последната силабограма *o* може да се сфати како кратенка за *o-pe-ro*.⁶⁰ Но, контекстот го оправдува толкувањето на формата како генитив. Во оваа серија вообичаено се јавува во ном. синг. името на овчарот, па следува топоним и број на овните и овците. На голем број плочки во генитив се наведува и името на човекот кој бил одговорен за стадата. Во таа смисла појавата на ген. синг. од теоним е секако ислучок. Но, не е единствен. На неколку други плочки се среќава и придавката */potniyaweyos/*, изведена од именката *πότνια*, „што ѝ припаѓа на Потнија“, која стои во ном.плур. и се однесува на стадата, сп. *po-ti-ni-ja-we-jo* (DI 946.A; 7147.A; 7503.A). Придавката ја има истата функција како и генитивот, да означи кому му припаѓаат стадата.

⁵⁹ DELG III, стр. 424; Lejeune, *Phonétique*, стр. 124; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 103-4; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 55; Buck, *Dialects*, стр. 45.

⁶⁰ *Corpus Knossos I*, стр.150.

Во помикенскиот грчки името на богот Хермес се јавува во повеќе варијанти. Во атичкиот тоа гласи *Ἑρμῆς*. Дорскиот и бојотскиот ја даваат формата *Ἑρμᾶς*. На бојотскиот натпис BCH 60 (1936) 177-180/2A од Теспија два пати се среќава формата *Ἑρμᾶο*. На лезбоските натписи генитивот од овој теоним два пати во Мигилена се јавува се како *Ἑρμα* (IG XII.2/73; IG XII.2/96), што упатува на *a*-основа како во дорскиот и бојотскиот.

Но во тесалскиот дијалект има примери кои упатуваат на тематска флексија, сп. дат. *Ἑρμάου* (IG IX.2/715),⁶¹ а истото се гледа и во критскиот, сп. акуз. *Ἑρμάον* (Schwyzer, 179a). Со назална основа, сп. *Ἑρμάων* тој се среќава кај Хесиод, а во лаконскиот, аргивскиот контрахирано како *Ἑρμᾶν*, *Ἑρμᾶνος*.

Микенските форми *e-ta-a₂-o*, */(H)ermā(h)ā(h)ol* за генитив и *e-ta-a₂, /(H)ermā(h)āil* за датив, потврдија дека овој теоним не содржи дигама.⁶² Единствено кај Хомер и во јонскиот среќаваме форми кои укажуваат на постоењето на две *ā*, сп. *Ἑρμείαο* (μ 390) од *Ἑρμείας* (< **Ἑρμᾶᾶς*), јон. *Ἑρμείω* (Н. Мерс. 413) од *Ἑρμείης*. Во поново време К.Ј. Рејх го објаснува овој теоним како сложена фраза *Ἑρ-Μᾶς*, „дете на *Μᾶ*“, проширена со суфиксот *-ā-* во *Ἑρμᾶᾶς*. Поткрепа за првиот дел од оваа фраза тој наоѓа во глосите на Хесихиј, *ἑρέας τέκνα* и *ἑρέεσφι τέκνοις*.⁶³ Но, проблемот со оваа интерпретација е во формата *Μᾶ*. Рејх смета дека таа е потврдена на микенските плочки и како *ta-ka*, *Μᾶ Γᾶ*, сп. KN F 51 v.2; TH Fq 126.1; 130.1 итн. Но, во помикенскиот грчки покрај *Μᾶ* и *Γᾶ* ги имаме формите *Μᾶᾶ* и *Γᾶᾶ* и веројатно тие се постарите, имајќи го предвид киркумфлексот на кратките форми. Ако микенскиот генитив *e-ta-a₂-o*, */(H)ermā(h)ā(h)ol* е од основа **(H)ermā(h)ā-*, тогаш бојотската генитивска форма *Ἑρμᾶο* и лезбоската *Ἑρμα* ја покажуваат таа основа во контрахирана форма.

2. *Ἄϊδαο*

На тесалските натписи во генитив е забележано името на богот Хад, *Ἄϊδης* забележано во генитив како *Ἄϊδαο* на еден архаичен натпис од средината на 5 в.п.н.е. од Деметриово, Магнезија (Jeffery 98/8) и како *Ἄϊδαο* на натпис од Фарсала од 350-330 г.п.н.е. (IThess. I/115). Еднаш и кај

⁶¹ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 61-2; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 58 и 72.

⁶² Leukart, *Nomina*, стр. 212; *Wortbildung*², стр. 17 и *Res Mys.*, стр. 387; *GEW III*, стр. 93; *DELG II*, стр. 373-4; P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 322; O. Panagl, *Mykenaiika*, стр. 503; Ruijgh, *Études*, стр. 266, фус. 154.

⁶³ C. J. Ruijgh, *Mnemosyne* 57 (2004), стр. 10.

Алкај ја има формата *Ἰίδαο* (А В 16.15), сп. *Ἰίδαο δῶμα*. Фразата има паралела во епската поезија, сп. *δωμ' Ἰίδαο* (O251) (види стр. 208). Овие генитивски форми упатуваат на *a*-основа. Но кај Хомер, генитивот и дативот од *Ἰίδης* гласат *Ἰιδος* и *Ἰιδι*, што покажува дека овој теоним веројатно првобитно имал флексија како теонимот *Ἄρης*.⁶⁴

Г. Форми на *-ᾱο* кај Хомер

Генитивски форми на *-ᾱο* се присутни и во епската поезија, паралелно покрај формите на *-εω*, кои се секако типични за јонскиот дијалект. Се смета дека генитивите на *-ᾱο* се ајолско влијание, бидејќи се користат единствено во бојотскиот и тесалскиот дијалект.⁶⁵ Но имајќи ги предвид и микенските примери, јасно е дека ова е најархаичната форма на завршокот за ген. синг. кај имињата со *a*-основа во м.р., па според тоа формите на *-ᾱο* кај Хомер може да се сметаат и за архаизам.⁶⁶ Според статистиката на Шантрен во Илијада има 167 примери, а во Одисеја 77.⁶⁷

Иако, заради карактерот на текстот би се очекувала поголема разнородност на примерите, сепак, анализата покажува дека употребата на формите на *-ᾱο* е ограничена од повеќе аспекти. Од метрички аспект, доминираат ситуациите во кои завршокот *-ᾱο* има вредност на — ∪ на крајот од стихот, сп. *ἀλλ' ἔδά | μη ὑπὸ | χερσὶ πο | δῶκεος | Αἰακί | δαο* (B860), „туку под рацете паднал на брзиот Ајаков внучко“.⁶⁸

Од морфолошки аспект, примерите во најголема мера им припаѓаат на патронимици оформени со суфиксот, *-ιδᾱ-*, *-ιδᾱ-*, сп. *Ἀτρείδαο* (A203, Γ193, α35) од *Ἀτρείδας* (од *Ἀτρεύς*); *Τελαμωνιάδαο* (Θ224, λ543) од *Τελαμωνιάδας* (од *Τελάμων*); *Πριάμιδαο* (Γ356, Η250 и др.) од *Πριάμιδας* (од *Πρίαμος*).⁶⁹ Во многу мала мера застапени се личните имиња, сп. *Αἰνεΐαο* (E263, E305 и др.) од *Αἰνεΐας*; *Φιλοκτῆταο* (B725) од *Φιλοκτῆτας*; *Ἐρέσταο* (α40) од *Ἐρέστας*.⁷⁰ Има примери од теонимите *Ἰίδαας* и *Ἐρμᾶς*,

⁶⁴ Chantraine, *Gr. Hom. I*, 232; E. Risch, *BSL* 69 (1974), стр. 116; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 44.

⁶⁵ Chantraine, *Gr. Hom. I*, стр. 200.

⁶⁶ Wathélet, *Traits*, стр. 236; М. Д. Петрушевски, *ЖА* 30 (1980), стр. 63.

⁶⁷ Chantraine, *Gr. Hom. I*, стр. 200.

⁶⁸ Хомер, *Илијада*, препев на М. Д. Петрушевски, Скопје, 1982.

⁶⁹ *Wortbildung*², стр. 148-9; Wathélet, *Traits*, стр. 236.

⁷⁰ *Wortbildung*², стр. 17-8, 118

сп. *Ἰδαο* (Φ48, Ψ103, κ175), *Ἑρμείαο* (μ390, ο319) (види стр. 206-7), а се јавува и формата *Βορέαο* (Ε524, κ507) од *Βορέας*. Има примери и од сложенки - епитети во вообичаените хомерски фрази, сп. *ἑκαττβελέταο* (Α75) од *ἑκαττβελέτας*, „далекуметец, друго име за Аполон“; *νεφεληγερέταο* (Ε631, 736) од *νεφεληγερέτας*, „облакоберец, епитет на Севс“, *βαθυρρείταο* (Φ195) од *βαθυρρείτας*, „со длабок ток, се однесува на Океан“.⁷¹

Употребата на формите на *-αο* е поврзана и со формулаичноста. Во таа смисла генитивската фраза *Ἀγαμέμνονος Ἰτρείδαο* типично се јавува во втората половина од стихот, сп. Α203, Β9, Ι388 итн. Генитивот *Ἰδαο* вообичаено оди во фраза што значи „дом на Ад“, сп. *δωμ' Ἰδαο* (Ο251), *εἰς Ἰδαο δόμους* (κ175, 491, ξ208 итн.)

5.2.2. Форми на *-α* во ајолските дијалекти

Спорадично на бојотските натписи, во голема мера на тесалските натписи и редовно на лезбоските натписи и кај поетите кои пишуваат на лезбоски дијалект формите на ген. синг. од имиња во м.р. со *a*-основи завршуваат на *-α*. Овој завршок претставува контрахирана варијанта од првобитното *-αο*, а се употребува редовно и во западните дијалекти.

Α. Општи именки

Неколку форми на генитив од општи именки има на лезбоските натписи. Именката *ταμίας*, „благајник“ се јавува два пати на натписите од 3 в.п.н.е., сп. *ταμία* (IG XII Suppl. 115, Метимна, IG XII.2/527, Ерес) (види стр. 196).

Уште еден пример од општа именка има во Митилена, сп. IG XII.2/74, 3 в.п.н.е Натписот зборува за распределба на парцели со винова лоза и смокви на определени лица. Формата *τάλα* се јавува во 20-тиот ред, а зависи предлогот *νέρθε* (21 р.), „под“, сп. (р. 19) *Ἐπὶ προτάνιος Ἀντιφάνη, Ἀλεξ[ξ...]* / (р. 20) *Ἀριστέα ἀμπέλων φύτα Χ· τάλα* / (р. 21) *νέρθε*.

Предлогот *νέρθε*, јон. атич. *ἔνερθε*, дор. *ἔνερθα* вообичаено оди со генитив,⁷² сп. *γαίης νέρθε καὶ θαλάσσης* (Ξ204), „под земја долу го

⁷¹ *Wortbildung*², стр. 33-4.

⁷² Адвербот и предлог *νέρθε*, односно *ἔνερθε* е формиран со суфиксот *-θε*. Во грчкиот е забележан и компартив, *νέρτερος*. Паралела има во умбр. *nertru*, "sinistro", оск. *nertra-k*, „a sinistra“, ст.норд. *nordr*, „север“, ерм. *ner-k'-in*, „понизок“, скт. *naraka-*, „подземен свет“, сп. *DELG II*, стр. 347; *IEW*, стр. 765-6; Chantraine, *Gr.Hom. I*, стр. 244, 258.

фрлил, под морето“.⁷³ Ако е *τάλα* форма во ген. синг., тогаш мораме да претпоставиме дека е од именка во машки род со *a*-основа.⁷⁴ Но кое е нејзиното значење? Таа не е потврдена на други натписи. Именката е употребена само уште еднаш во првиот ред од иститот натпис, со друг предлог, сп. (р. 1) *Ἐπὶ προτάνιος Ξενόκλη, σὺν τάλα, παρ' Οἴσεζεία Ἀριστία Τιμαρχείω* (р. 2) *ἀμπέλων μόροι πέντε*.

Вообичаено на натписот, прво се датира записот со името на пританот, по што се наведува името на човекот кој ја поседува парцелата,⁷⁵ па се наведува површината на парцелата дефинирана со мерката за земја *μόρος* или со *φύτα*, „садници“, сп. (р. 2) *ἀμπέλων μόροι πέντε, σικίαν φύτα* (р. 7-8). Се наведува и локацијата каде што е сместена парцелата. Оваа информација стои помеѓу името на пританот и името на сопственикот / корисникот на земјата или по името на сопственикот / корисникот, а може да биде просто наведување на топоним, сп. *ἐν Μαλόεντι* (р. 5) или пак локацијата да биде прецизирана и со некој географски поим покрај топонимот, сп. *ἐν τῶ συμπεδίῳ ἐν Γραδανορέεσσι* (р.6-7), *ἐν τῶ χωρίῳ τῶ ἐπάνω τῆς Κιλλάώ* (р. 14).

Патон претпоставува дека таа може да значи *lacus*, „езеро, бара; базен, бочва или каца за шира“ или пак *prelum*, „преса за гмечење гројзе, маслинки“, сп. In vss. 20-21 *τάλα νέρθε* scriptum est, h.e. "infra prelum est". Idem fere significant hoc "infra prelum est" in fine illudque "cum prelo" in initio positum.⁷⁶

Можеби зборот е од истиот корен **telh₂-/tleh₂-* кој може да се види и во *ταλάσσαи, τλήναι*, „поднесувам, издржувам“, *τάλαντα*, „вага“, *ταλασία*, „предење на волна“, *τάλαρος*, „корпа за цедење сирење“.⁷⁷

Б. Лични имиња

Во бојотскиот, покрај формите на *-ᾶο*, меѓу примерите на ген. синг. од машки имиња со *a*-основи има и неколку форми кои завршуваат на *-ᾶ*. Најстариот пример доаѓа од еден архаичен натпис од Акрајфија од крајот

⁷³ Хомер, *Илијада*, препев М. Д. Петрушевски, Скопје, 1982, стр. 247.

⁷⁴ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 150.

⁷⁵ Според Патон, разликите во буквите укажуваат на тоа дека можеби секој од сопствениците сам си го направил записот, сп. *Unusquisque possessor sua ipsius manu bona sua in lapidem retulisse videtur*, сп. *IG XII.2*, стр. 31; *Schwyzler*, заб. кон натписот бр. 621.

⁷⁶ *IG XII.2*, стр. 31.

⁷⁷ *DELG IV*, стр. 1088-9; *GEW II*, стр. 848-9; *IEW*, стр. 1060.

на б, почеток на 5 в.п.н.е., напишан со епихорски алфабет, сп. *Σιμωνίδα* (Jeffery 95/13) од *Σιμωνίδας*. Уште еден архаичен пример е формата *Λυσέα* од *Λυσέας* која се јавува на натпис од Теспија, од првата половина на 5 в.п.н.е. (BCH 82 (1958) 117/61). Другите примери на *-ᾱ* се од 3 в.п.н.е., главно од втората половина или крајот на векот, сп. *Σωκλείδα* (IG VII 2787, Копа) од *Σωκλείδας*; *Εύρέα* (Wolters-Bruns, 21-26/2, Теба) од *Εύρέας*. Фактот што овие неколку примери од лични имиња се всушност единствените примери на *-ᾱ*, покрај многубројните примери на *-ᾱο* и фактот што дел од овие примери на *-ᾱ* се јавуваат на натписи каде што има и други генитиви од машки имиња со *α*-основи, а тие завршуваат на *-ᾱο*, наведува на помислата дека ваквите форми можеби се грешки.⁷⁸ И некои од нив можеби навистина и може да се објаснат на таков начин. На пример, формата *Ἐρμαιωνίδα* на натписот BCH 98 (1974) 200/14, стои на крајот од редот, а следниот збор е *αἰδωντος*. Така што лесно може да се претпостави дека писарот го испуштил крајното *ο* по грешка. Но иако *-αο-* во бојотскиот дијалект по правило не се контрахира, контракција сепак, може да се види кај имиња со втор дел *-λαος*, сп. *Ἀριστολάας* (IG VII 3180, Орхомен) наместо *Ἀριστολάος*, имиња со прв дел *Σαο-*, *Σωκλείδα* (IG VII 2787, Копа) наспроти *Σαυκλέας* (SEG 28/461, Орхомен). Веројатно имињата се пренесувале лесно и во варијанти, кои биле типични за други дијалекти, а не за бојотскиот. Затоа појавата на генитивските форми на *-ᾱ* кај лични имиња на бојотските натписи не треба да нè изненадува.⁷⁹

За разлика од бојотскиот, каде што формите на *-ᾱ* се спорадични, во тесалскиот, формите на *-ᾱο* се спорадични, а формите на *-ᾱ* по бројност доминираат. Поголемиот дел од примерите од лични имиња се од Пелазгиотида и од Тесалиотида, а неколку примери има и од Магнезија и Перајбија. Од архаичниот период е формата *Πυριάδα* од *Πυρριάδας*, која се јавува на натпис од Кјериј од 5 в.п.н.е. (Lorenz 2). *Πυριάδα* е за *Πυρριάδα*. Името е во врска со придавката *πυρρός*, „со боја на оган; жолтеникаво-црвен“.⁸⁰ Другите примери се од 3 и 2 в.п.н.е.

⁷⁸ P. Amandry et Th. Spyropoulos, BCH 98 (1974), стр. 200 и фус. 19bis.

⁷⁹ Thumb - Scherer, Gr. Dial. II, стр. 27; Blümel, Aiol. Dial., стр. 60-63, 237.

⁸⁰ Lorenz, Thessalische Grabgedichte, стр. 40; H. P., стр. 392-3.

Формите на ген. синг. се од имиња оформени со суфиксот *-ā-*, сложени имиња, сп. *Ἀστοκλέα* (SEG 48/660, Мопсиј), *Ἀστοκλέαο* (SEG 43/310, Скотуса) од *Ἀστοκλέας* или прости имиња *Χρύσα* (Helly 216, Гони) од *Χρύσας*. Има примери и од имиња - хипокористици кај кои суфиксот се јавува проширен како *-iā-*, сп. *Ἀριστία* (IG IX.2/398, Скотуса) од *Ἀριστίας* или како *-eā-* *Φαινέα* (IG IX.2/398, Скотуса) од *Φαινέας*. За разлика од бојотскиот, примерите од имиња на *-āδās* и *-idās* не се толку чести, сп. *Σιμάδα* (SEG 48/660, Мопсиј) од *Σιμάδας*, *Τιμονίδα* (IG IX.2/517, Лариса) од *Τιμονίδας*. Дел од примерите се и од имиња со **-iā-*, сп. *Πολίτα* (IThess. I/53, Фарсала) од *Πολίτας*, *Ναύτα* (IG IX.2/458, Кранон) од *Ναύτας*.

Најстариот пример од машко име на лице во ген. синг. на лезбоските натписи е од еден архаичен натпис од 5 в.п.н.е. од Троада, сп. *Διοκλείδα* од *Διοκλείδας* (Schwyzer, 638, фус.). Уште неколку примери се јавуваат на натписи од втората половина на 4 в.п.н.е., сп. *Δίτα* од *Δίτας* (ZPE 63 (1986) 109-119, Митилена); *Χαίρέα* од *Χαίρέας* (IG XII.2/5, Митилена); *Ἡρωίδα* од *Ἡρωίδας* (IG XII 2/526, Ерес); *Μεγιστία* од *Μεγιστίας* (IK 4/3, Асос). Другите примери се од 3 и 2 в.п.н.е.

Исто како и во бојотскиот и тесалскиот доминираат формите на генитив од имиња изведени со суфиксот *-ā*, а меѓу нив чести се сложениците со втор дел *-αγόρας* (види табела XVII, стр. 221), сп. *Λυσαγόρα* од *Λυσαγόρας* (Alt. Aigai, 52-3, Ајга), *Πρωταγόρα* од *Πρωταγόρας* (Charitonidas, 122, Ерес). Има примери и од хипокористици на *-εας*, сп. *Μοιρέα* од *Μοιρέας* (Nesf. Murg., 16, Мирина) и на *-ιας*, сп. *Ἀριστία* од *Ἀριστίας* (IG XII.2/74, Митилена). Дел од формите се од имиња на *-idās*, сп. *Χαρμίδα* (Charitonidis, 31, Митилена) од *Χαρμίδας*, а има примери и од имиња со суфиксот **-iā-*, сп. *Φιλύτα* (IG XII Suppl. 127, Ерес) од *Φιλύτας*.

В. Теоними

Името на богот Хермес, на натписите од Митилена два пати во генитив се среќава како *Ἑρμα*, сп. IG XII.2/73; IG XII.2/96 (види стр. 205-6).

5.2.3. Форми на -a во микенскиот

Во грчките дијалекти, спорадично се забележани форми на $-\bar{\alpha}\zeta$ од машки имиња со *a*-основи, сп. *Προκλείδαζ* (IG IX.1².2/214, Акарнанија, 5 в.п.н.е.), кои заедно со номинативите на $-\bar{\alpha}$ кои се појавуваат во некои дијалекти, би можеле да се сметаат за траги од првобитната ситуација, во која сите имиња со *a*-основа во грчкиот имале идентична флексија, со ном.синг. на $*-\bar{\alpha}$ и ген. синг. на $*-\bar{\alpha}s$. Доколку траги од таа првобитна ситуација имаме во помикенскиот период, тогаш логично би било да ги имаме во уште поголема мера и во микенскиот период.

Навистина, може да се наведат случаи на микенските плочки каде што во контекст во кој се очекува генитив, наместо *-a-o* стои *-a*. Ваквите форми не може да се сметаат за контрахирани, бидејќи контракција на вокалите по губење на *s*, *y*, *w* во микенскиот грчки сè уште не се случува. Се поставува прашањето дали овие форми можат да се интерпретираат како архаични генитиви на $*-\bar{\alpha}s$?⁸¹

1. *a-ko-so-ta* (PY Cn 40.13). Оваа форма од личното име */Alksoitās/* (види стр. 197) се јавува еднаш на плочката PY Cn 40 наместо *a-ko-so-ta-o* (р. 3,7,11,12). Оваа плочка регистрира овци, кои им се дадени на чување на разни лица, од разни места. Вообичаено се наведува и името на сопственикот на овците (или службеникот од палатата) во генитив, сп. (р. 4) *wa-no-jo*, *wo-wo*, *pa-ro*, *zo-wi-jo*, *a-ko-so-ta-o OVIS^m 85*, */Warno(y)yo worwō paro Zo-wi-jo., Alksoitā(h)o OVIS^m 8 /*. Формата *a-ko-so-ta* е единствен исклучок и можеби се работи за грешка.

Но на Кноските плочки имињата на сопствениците односно на службениците на палатата можат да стојат не само во генитив, туку и во номинатив, така што не треба да се исклучи ни таа можност во интерпретацијата на формата *a-ko-so-ta*.

2. *a-no-ḡo-ta* (KN Ak 615.1). Станува збор за форма од личното име */Anokh^woitās/* (види стр. 197). На плочката KN Ak 615.1 *a-no-ḡo-ta* стои како дополнување на идеограмата за жена и синтагмата */korwai meg^yo(h)es/* “постари девојчиња”, */korwoi meg^yo(h)es/* “постари момчиња”, сп. (р.1) *Ja-no-ḡo-ta MUL 30 [(р.2)] ko-wa*, *te-zo-e 6 ko-wa*, *te-u [(р. 3) ko-wo*, *te-zo-e 3 ko-*

⁸¹ Hajnal, *Studien*, стр. 99-102.

wo te-u-jo]. Очекуваме генитив, бидејќи во истиот контекст на други места се јавува генитив, сп. KN Ak 622 (p.1) *we-we-si-jo-jo*, [(p.2) *ko-wa*, *te-zo-e*], */Werwesiyo(y)yo korwai meg'o(h)es* [/, “постарите девојчиња на Вервесиј”. Но, мораме да ја допуштиме и можноста дека можеби не се работи за генитив, бидејќи во истиот контекст, е потврдена и употребата на номинатив, сп. *ke-re-u VIR I MUL I* [(KN Ag 91).

3. *ko-ki-da* (KN Sd 4403.a; So 4430.a). Личното име *ko-ki-da*, можеби */Gorgidās*/, сп. помик. *Γοργίδας*, бој. ген. *Γοργίδαο* (IG VII 1685, Платаја),⁸² два пати се јавува во таа форма како дополнување на зборот *o-pa*, */hopā*/, сп. *ko-ki-da o-pa*. Именката *o-pa*, */hopā*/, која е во врска со *ἔπω*, „се занимавам со нешто, подготвувам“ и *ὄπλον*, „орудие“ < **sep-* и значи „подготовка, завршна обработка“ (види стр. 160) вообичаено е детерминирана со збор во генитив, сп. *a-re-ki-si-to-jo o-pa* (KN Sf 4420.a), */Aleksito(y)yo hopā*/, „обработка на Алексит“; *e-ta-wo-ne-wo o-pa* (KN L 695.1b), */(H)etāwonēwos hopā*/. Бидејќи, има два примера, напишани од двајца различни писари, бр. 128 и 130, а од истите писари нема други генитиви од *a*-основи и нема други примери со *o-pa*, за да направиме споредба, можноста овие форми да ги интерпретираме како грешка останува отворена.

4. Истражувањето на А. Морпурго-Дејвис покажа дека генитивските форми на *-ās* од имиња во м.р. со *a*-основи во помикенскиот период се јавуваат во различни региони од Грција, на натписи од различни временски периоди, од 5 - 2 в.п.н.е. и не можат да се поврзат ниту просторно, ниту временски со областите во кои се јавуваат номинативи на *-ā*.⁸³ Експлицитен е примерот со Бојотија, каде што има најмногу примери на номинативи на *-ā*, а генитиви на *-ās* нема. Некои од примерите секако можат да се објаснат како номинативи, употребени по грешка наместо генитив. Таков случај има во Тесалија, сп. *ταγευόντων Εὐάρχοι Εὐαρχεῖοι ... Νικίας Ἡρακλειδαῖοι, Ἰπποκράτεις Ἰπποκλεαῖοι, Εὐρυλόχοι Προπταγοραῖοι ...* (IG IX.2/1228, Фалана, 3 в.п.н.е.). Овој натпис содржи една подолга низа на имиња наведени во генитив, но дека формата *Νικίας*

⁸² H. P., стр. 112; Lejeune, *Mém. I*, стр. 113; Ruijgh, *Études*, стр. 141; Wathelet, *Traits*, стр. 348, фус. 17; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 45, фус. 152.

⁸³ A. Morpurgo-Davies, *Glotta* 39 (1960), стр. 103, 107; Hajnal, *Studien*, стр. 99 и фус. 128.

треба да се смета за номинатив индицира и формата *ἵπποκράτης*, напишана во следниот ред под неа (види стр. 99).⁸⁴

Што се однесува до микенскиот грчки, нема сомение дека сите примери им припаѓаат на *-a-* основите, дека се во сингулар (се работи за лични имиња) и дека се во контекст која бара генитив. Но и тука слично како и кај натписите од помикенскиот период, може да се претпостави и друг падеж. Микенското писмо не го одбележува крајното *s*, *n* и *i* така што *-a* може да биде номинатив, акузатив, датив - локатив, аблатив и инструментал сингулар. Синтаксата во микенските текстови често пати е неконзистентна, па дозволува номинативот да се употреби независно од останатите зборови, особено кога писарот ќе одлучи да напише нешто дополнително, сп. (KN Ap 618) *ti-wa-ti-ja / a-*79 'a-no-qa-ta' MUL 3 [] ko-ma-we-to MUL 2 we-ra-te-ja MUL 2 [, /Thīnwatiyai, a-*79 'Anokh^woiitās' MUL 3 ... Komāwentos MUL 2, we-ra-te-ja MUL 2/*. Исто така, не можеме да бидеме сигурни дали *-a*, не е *-a-o* со *o* испуштено по грешка. Такви грешки се забележани на повеќе места на микенските плочки, сп. *ki-ti-me* наместо *ki-ti-me-na* (PY En 74.1), *a-ja-me* наместо *a-ja-me-na* (KN Sd 4415.b).⁸⁵

Имајќи ја предвид архаичноста на микенските плочки, не може да се исклучи можноста дека неколкуте форми на *-a* се всушност стари форми на *-ās*, и покрај тоа што наспроти нив стојат многу форми на *-a-o*. Меѓутоа, слично како и кај формите на *-o*, кои се употребени во генитив наместо форми на *-o-jo*, тоа не може да се види.

Примерите од помикенскиот период, се главно од помлади натписи, со исклучок на еден натпис од Акарнанија од 5 в.п.н.е. и еден натпис од Делфи од крајот на 4 в.п.н.е. Така што, сосема е веројатно дека ваквите генитиви се секундарно оформени по аналогија со имињата во ж.р.⁸⁶ Наспроти тенденцијата за задржување на различна флексија кај имињата од машки и женски род со *a*-основи, може да се претпостави дека постоела и обратна тенденција за изедначување на флексијата или дека просто

⁸⁴ A. Morpurgo-Davies, *Glotta* 39 (1960), стр. 99-100; O. Masson, "Trois Questions de Dialectologie Grecque", *Glotta* 43 (1965), стр. 227-234.

⁸⁵ P. Hr. Ilievski, *ŽA* 15 (1965), стр. 49; Lejeune, *Mém. I*, стр. 38 и *Mém. III*, стр. 301; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 71.

⁸⁶ Chantraine, *Morphologie*, стр. 55.

дошло до мешање на флексиите во поединечни случаи. Како резултат на тоа произлегле форми кои се од една страна идентични како генитивите на *-ās, а од друга страна се идентични со номинативите на *-ās.

5.2.4. Форми на -ας на тесалските натписи

Натписот IThess. I/60 (во корпусот на Керн, IG IX.2/237) од Фарсала од втората половина на 3 в.п.н.е. претставува посвета на Зевс Спасителот. Левата половина од натписот е оштетена т.е. делумно недостасува, но од она што може да се прочита на десната половина, јасно се гледа тука имаме една листа на имиња наведени во генитив. Во 4-тиот и 6-тиот ред се јавуваат два остатока од лични имиња кои завршуваат на -ας, сп. (р. 3) [ταχ]ευόντων, (р.4.)]νιας Βλιχανείου, (р.5.)]μαχου Σκολλείου, (р.6)]κλέας Ἀστονοείου... Формите на -ας според севкупниот контекст на натписот треба да се генитиви од име на -νιας и од име на -κλεας,⁸⁷ и секако настанале со додавање на наставката -ας по аналогија од консонантските основи на веќе контрахираните генитиви на -ᾱ (<-ᾱο).⁸⁸

5.2.5. Форми на -εος, -η на лезбоските натписи

На лезбоските натписи има примери на ген. синг. кои покажуваат дека аналогијата меѓу сигматските основи и имињата од м.р. со *a*-основи (види стр. 101-2) довела и до еден обратен процес, имињата со *a*-основи да се менуваат како да се сигматски. Така на натпис од Мирина од 2 в.п.н.е. (Nesr. Murg. 8) се јавува една генитивска форма Ἀσκλητιάδεος од името Ἀσκλητιάδης. На натпис од Ерес (Charitonidis, 122) пак се јавува генитивска форма Νικιάδη од името Νικιάδης.⁸⁹ Употребата на завршокот -εος во едниот случај, а на -η во вториот случај кореспондира со генералната употреба на овие завршоци кај имињата со сигматски основи во лезбоскиот дијалект. Формите на -εος се типични за Ајолида, а формите на -η за Лезбос и Троада.

⁸⁷ IThess. I, str. 78; Schwyzer, *DGE*, фус. кон натписот бр. 568.

⁸⁸ A. Morpurgo-Davies, *Glotta* 39 (1960), стр. 110 и фус. 3; Blümel, *Aiol. dial.*, стр. 235, 237; Leukart, *Nomina*, стр. 43, фус. 43.

⁸⁹ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 124.

5.2.6. Завршокот за генитив сингулар кај имињата во м.р. со основа на *-ā-* во микенскиот грчки и во ајолските дијалекти

Микенските форми на ген. сингулар од имиња во м. род со основа на *-ā-* кои завршуваат на *-a-o* ја потврдуваат староста на завршокот *-āo*, присутен во Хомерските епови и на бојотските и тесалските натписи. И на микенските плочки и на натписите од помикенскиот период примерите доаѓаат од три категории зборови застапени во сличен сооднос. Од прегледот прикажан во табела XVII, стр. 221 може да се види дека доминираат личните имиња, а со помал број примери застапени се општите именки-апелативи и теонимите. Генитивски форми на *-āo* има и од имиња образувани со суфиксот *-ā-* и од имиња образувани со суфиксот *-tā-*, сп. мик. *su-go-ta-o*, */sug^wōtā(h)o/* (PY Ea 59.3; 109) од */sug^wōtā/*, *συβώτης*, „свињар“, *ke-u-po-da-o* (KN C 1044.b), */G^heuspondā(h)o/* од */G^heuspondās/*; бој. *ταμίαο* (IG VII 3172, р. 97-8, 126, 160, Орхомен) од *ταμίας*, „надзорник, благајник“; *Μαχάταο* (BSH 121 (1997) 95-101/C, Халијарт и IG VII 2224, Тизба) од *Μαχάτας*, тес. *’Ορέσταο* (Jeffery 99/10 од 45, Тетониј) од *’Ορέστας*, мик. *o-re-ta* (PY Ap 657.3). На бојотските натписи особено чести се имињата на *-dās*, *-idās*, *-adās*, *-iadās*, *-ωνdās* како *Εὐαρχίδαο* (BSH 121 (1997) 95-101/C, Халијарт) од *Εὐαρχίδας*, *Φιλώνδαο* (IG VII 3172, Орхомен) од *Φιλώνδας*. Ваквите имиња се доминантни меѓу генитивските форми на *-āo* и кај Хомер, сп. *’Αγαμέμνωνος ’Ατρείδαο* (A203); *ἐπ’ Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο* (Θ224). Но за разлика од бојотскиот дијалект, каде што тоа се лични имиња - хипокористици, во хомерските епови, тие сè уште имаат значење на патронимици.

Во некои случаи видлива е целосна идентичност на паралелите од микенскиот и помикенскиот период, што зборува за староста на флексијата на некои имиња. Така теонимот *’Ερμᾶς*, во грчките дијалекти е забележан и со флексија како *o/e*-основа и со флексија како *a*-основа, но микенскиот ја потврдува староста на *a*-основата и староста на хомерската форма *’Ερμείαο* (M 390) од *’Ερμείας* (< **’Ερμᾶς*), сп. мик. *e-ta-a₂-o*, */(H)ermā(h)ā(h)o/*. Бојотската форма *’Ερμᾶο*, (BSH 60 (1936) 177-180/2A, Теспија) упатува на веќе контрахирана *a*-основа *’Ερμᾶ-*. Доколку

микенското име *pu-ra-ta* (Jn 605.3), */Pulartās/* е всушност помикенското *Πυλάρτης*, генитивската форма *pu-ra-ta-o* (PY Jn 605.11), */Pulartā(h)o/* кореспондира со *πυλάρταο* (Θ 367, λ 277). Личното име *Μέγας* на микенските плочките е забележано во генитив како *me-ka-o* (PY Na 571), */Megā(h)o/*, а во бојотскиот како *Μέκγασ* (Fossey (1991) EBi 44; Орхомен).

Идентичност на примерите може да се забележи и ако се погледнат тесалските и лезбоските форми на *-ᾱ*. Очекувано, тоа се форми од лични имиња кои биле популарни во сите региони на Грција, сп. *Ἀριστία* од *Ἀριστίας*, *Λυσανία* од *Λυσανίας*, *Μελάντα* од *Μελάντας*, *Νικία* од *Νικίας* (види табела XVII, стр. 221).

Паралелното присуство на генитивските форми на *-a-o* и на *-o-jo* во микенскиот покажува од една страна дека завршокот *-āo* не можел да настане, ниту по аналогија со *-oo*, ниту по аналогија со *-oio* од тематската деκлинација и според тоа не ја содржи заменската наставка **-syo*. Има повеќе аргументи заради кои може да се смета дека завршокот *-āo* всушност содржи друга заменска наставка за генитив **-so*. Оваа наставка е потврдена во германските јазици, не само во заменската, туку и во именската флексија, не само кај *o/e*-основите, туку и кај *a*-основите, кај имињата од м.р., сп. гот. *bi-s*, м.р. од заменската **so-/to*-основа, *wulfi-s* од *wulf-s*, „волк“, *dag-is* од *dags*, „ден“.⁹⁰ Во грчкиот има барем една форма, *τέ-ο* од *τίς* која може да се смета дека ја содржи наставката **-so*. Формата кореспондира со ст.сл. *че-со*, гот. *hui-s*.⁹¹ Кај Хомер заменската наставка **-syo* е присутна и кај заменките кои разликуваат род и кај личните заменки. Во Хомерските епови, генитивските форми од овие заменки гласат *ἐμεῖο* и *ἐμέο*, *σεῖο* и *σέο*, *ἐῖο* и *ἔο*, заменката *ὀ* се среќава како *τοῖο* и *τοῦ*. За заменката *τίς* има многу примери на генитив *τέο* (B225, δ463) и контрахирано *τεῦ* (Σ192, ο509), но нема ниту еден пример на генитив **τεῖο*.⁹² Ова не може да се смета за случајност. Фактот што *τέο* е единствената сигурна форма на **-so* во грчкиот меѓу заменките има

⁹⁰ H.Geiss, *Glotta* 35 (1956), стр. 144.

⁹¹ Chantraine, *Morphologie*, стр. 130; Leumann, *Lat. laut-und formen-lehre I*, стр. 412; Ruijgh, *Études*, стр. 80 и *Minos* 19 (1985), стр. 133.

⁹² Chantraine, *Gr. Hom. I*, стр. 280.

паралела во старословенскиот, каде што формата *че-со* или *чи-со*, ген. од ср.р. *чьто*, е исто така единствениот пример за наставката **-so*.⁹³

Се смета дека навлегувањето на заменски наставки во флексијата на именските *o/e*-основи и *a*-основи се должи пред сè на тенденцијата да се избегне хомонимијата меѓу одредени падежи. Во грчкиот јазик, во флексијата на овие основи, покрај наставката за ген. синг. **-syo* навлегле и наставката **-i* за ном. плур. и наставката **-sōt* за ген. плур. Но процесот е и обратен, и кај заменките кои разликуваат род навлегле наставки од именската флексија, така што, всушност може да се зборува и процес на меѓусебна размена на наставки, односно за линеарно изедначување на наставките во именската и заменската флексија, според суфиксот со кој е оформена нивната основа.

Во таа смисла, генитивските форми *θεοῖο* од *θεός*, *θεᾶς* од *θεά* и *ἱεροῖο* од *ἱερόν* во целост кореспондираат со формите *τοῖο τᾶς τοῖο* од заменската основа **so/to-* и со формите *νέοιο, νέας, νέοιο* од една придавка *νέος*. Креирањето на формите за номинатив и генитив кај имињата од м.р. со *a*-основи, очигледно имало за цел да се издиференцира машкиот од женскиот род, во рамките на *a*-основите. И тоа е една нова ситуација, уникатна и типична само за грчкиот, со која за првпат во рамките на еден тип основи, се одбележува родот со посебна деклинација. За креирањето на номинативот на *-ας* и генитивот на *-αο* парадигма не можеле да бидат заменските форми *ὁ, ᾶ, τό* и *τοῖο τᾶς τοῖο*, бидејќи номинативот тука е асигматски, а генитивската наставка *-syo* не е врзана за *a*-основите, односно *a*-основите се врзани само за ж.род. Од друга страна, флексијата на заменката *τις*, можела да биде парадигма, бидејќи има сигматски номинатив, а генитивот *τέο* содржи морфема која е врзана за сите три рода. Можеби, аналогијата профункционирала најпрвин кај сложенките од типот *κινῶπα, βαρυόπας*, ако тие биле првобитно атематски придавки, со една флексија за сите три рода.⁹⁴ Веројатно за диференцирањето на машкиот од женскиот род во рамките на *a*-основите придонело и

⁹³ Vaillant, *Gr. comp. II*, стр. 367-8, 405.

⁹⁴ Кај некои вакви сложенки, видливо е мешањето на различни падежни форми во флексијата, сп. од *Οἰδίπους* ген. *Οἰδίποδος* и *Οἰδιπόδαο*, види Rüedi, *Vom Ἑλληνοδίκας*, стр. 32-33; *Wortbildung*², стр. 148.

вклопувањето на имињата на *-τας* во овие основи. Конечно, можеби навлегувањето на наставката **-so* било олеснето и со навлегувањето на генитивската наставка за плурал **-sōm* во именската флексија. Грчките дијалекти секогаш покажуваат паралелизам помеѓу едината и множината кога е во прашање овој падеж, сп. мик. *-a-o*, *-a-o*, бој. *-āo*, *-āων*, лезб., дор. *-ā*, *-āν*, јон. *-εω*, *-εων* и хом. *τέο*, *τέων*. Микенската графема *-a-o* го оправдува присуството на заменската наставка **-so* за ген. сингулар во флексијата на имињата во м. род со *a*-основи.

Распространетоста на формите на *-a-o* во микенскиот период кај различни категории имиња од м.р. со *a*-основа, потврдува дека завршокот **-āo* бил креиран уште во предмикенскиот период. За ни една форма од микенските плочки, што завршува на *-a* наместо на *-a-o* во контекст на ген. сингулар, не можеме со сигурност да тврдиме дека е ген. синг. на *-ās*.

Во бојотскиот дијалект генитивското *-āo* се задржува како такво дури и млади натписи од 3 и 2 в.п.н.е. и на натписи, кај кои веќе има влијание од јонско-атичкото којне. Тоа се должи на фактот, што во овој дијалект, генерално отсуствува контракцијата на вокалите *a* и *o*. Од друга страна, малубројните форми на *-āo* на тесалските натписи, се забележани главно на истите натписи каде што се употребува и *-oio* и можат да се сфатат како свесна тенденција за архаизирање (види табела XVI, стр. 220). Тоа што во лезбоскиот дијалект на досега откриените натписи нема забележано форми на *-āo* на натписи секако се должи на случајност. Појавата на изолирани генитивски форми на *-ας* во Тесалија, на *-εος* и *-η* во Лезбос и Ајолида се должи на потребата да се редефинира генитивот кај машките имиња со *a*-основи, по контракцијата на *-āo* во *-ā* и на мешањето на овие имиња со имињата од консонантските основи.

Табела XVI

Преглед на тесалските натписи кои содржат форми на *-αο* и форми на
генитив од *ο/e*-основи

		ген. на <i>-οιο</i>	ген. на <i>-Ο</i>	ген. на <i>-οι</i>	ген. на <i>-οι</i>
Тесалиотида					
Jeffery 99/10	Тетониј	-	+	-	-
IThess. I/115	Фарсала	-	-	+	-
Пелазгиотида					
BSH 66-7 (1942-3) 144/3	Пелазгиотида	+	-	-	-
SEG 43/310	Скотуса	+	-	-	-
SEG 43/311	Скотуса	-	-	-	+
AE (1932), hr.17/1	Атракс	+	-	-	-
IG IX.2/511	Лариса	+	-	-	-
REA 66(1964)313	Кранон	+	-	+	-
Магнезија					
Jeffery 98/8	Деметриово	-	-	-	-

Табела XVII
Преглед на формите на генитив сингулар
кај имиња со а -основи во м.р.

микенски бојотски тесалски лезбоски основа

Форми на -αο				
Општи именки				
	ἱεράρχαο			ἱεραρχᾶ-
	γραμματιστᾶο			γραμματιστᾶ-
qo-qo-ta-o				/g ^w o(u)g ^w otā-/
su-qo-ta-o				/sug ^w otā-/
	ταμίαο			ταμιᾶ-
Лични имиња				
	Ἀγαθαρχίδαο			Ἀγαθαρχιδᾶ-
	Ἀγασίαο			Ἀγασιᾶ-
	Ἀγείσιαο			Ἀγείσιᾶ-
	Ἀγέαο			Ἀγεᾶ-
	Ἀγλαοφαίδαο			Ἀγλαοφαιδᾶ-
	Ἀγνίαο			Ἀγνιᾶ-
	Ἀθανίαο			Ἀθаниᾶ-
	Ἀκαστίδαο			Ἀκαστιδᾶ-
	Ἀλεξίαο			Ἀλεξιᾶ-
	Ἀλεύαο			Ἀλευᾶ-
a-ka-to-wa-o				/Alkathowā-/
a-ko-so-ta-o				/Alksoitā-/
	Ἀλκέταο			Ἀκετᾶ-
a-ma-tu-ta-o				/Amarunthā-/
	Ἀμινάδαο			Ἀμιναδᾶ-
	Ἀμεινίαο			Ἀμεινιᾶ-
	Ἀμινίαο			Ἀμινιᾶ-
	Ἀμουνίαο			Ἀμουниᾶ-
	Ἀμούνταο			Ἀμουντᾶ-
	Ἀμφίαο			Ἀμφιᾶ-
	Ἀμφικλίδαο			Ἀμφικлиδᾶ-
	Ἀνδρέαο			Ἀνδρεᾶ-
	Ἀνδρίαο			Ἀνδριᾶ-
	Ἀνιοχίδαο			Ἀνιοχιδᾶ-
	Ἀνθιππίδαο			Ἀνθиппидᾶ-
a-no-qo-ta-o				/Anokh ^w oitā-/
	Ἀντανδρίδαο			Ἀντανδριδᾶ-
	Ἀντιγενείδαο			Ἀντιγενειδᾶ-
	Ἀντιγενίδαο			Ἀντιγενιδᾶ-
	Ἀντιππίδαο			Ἀντιппидᾶ-
	Ἀντιφάταο			Ἀντιφατᾶ-
	Ἀντιχαρίδαο			Ἀνтиχαριδᾶ-
	Ἀπελλέαο			Ἀπεлеᾶ-
a-pi-qo-ta-o				/Amphikh ^w oitā-/
	Ἀπολλωνίδαο			Ἀπολλωνидᾶ-
	Ἀργειλίαο			Ἀργειлиᾶ-
	Ἀργιλίαο			Ἀργилиᾶ-
	Ἀργικλίδαο			Ἀργиклидᾶ-
	Ἀρισταρχίδαο			Ἀριстархиδᾶ-

	Ἄριστεάο		Ἄριστεά-
	Ἄριστείδαο		Ἄριστείδα-
	Ἄριστοκλídaο		Ἄριστοκλída-
	Ἄριστοκλídaο		Ἄριστοκλída-
	Ἄρξιλαίδαο		Ἄρξιλαίδα-
	Ἄρσίαο		Ἄρσια-
	Ἄρσιφρώνδαο		Ἄρσιφρωνδα-
	Ἄρχίαο		Ἄρχια-
	Ἄρχικλídaο		Ἄρχικλída-
	Ἄρχιππίδαο		Ἄρχιππίδα-
	Ἄσπλαπίαδαο		Ἄσπλαπιαδα-
	Ἄσπασιώνδαο		Ἄσπασιωνδα-
		Ἄστοκλέαο	Ἄστοκλεα-
	Ἄσσωποκλídaο		Ἄσσωποκλída-
a ₂ -ta-o			/Haltā-/
	Ἄυτέαο		Ἄυτεα-
	Βητίδαο		Βητιδα-
	Βουκέραο		Βουκερά-
	Βωχίδαο		Βωχίδα-
	Γλακίαο		Γλακία-
	Γοργίδαο		Γοργίδα-
	Γοργίαο		Γοργία-
	Δαίκρατιδαο		Δαίκρατιδα-
	Δαιτώνδαο		Δαιτωνδα-
	Δαματρίαο		Δαματριά-
	Δαμέαο		Δαμεά-
	Δαμηνίδαο		Δαμηνίδα-
	Δαμίαο		Δαμια-
	Δαμοθοίδαο		Δαμοθοίδα-
	Δαμοκλídaο		Δαμοκλída-
	Δαμοχαρίδαο		Δαμοχαριδα-
	Δαφίταο		Δαφίτα-
	Δεξίαο		Δεξία-
	Δευξίαο		Δευξία-
	Δινίαο		Δινία-
	Διογενίδαο		Διογενίδα-
	Διοκλídaο		Διοκλída-
	Διοσκορίδαο		Διοσκοριδα-
	Διοσκουρίδαο		Διοσκουριδα-
	Δορκείδαο		Δορκείδα-
	Ἐγχόρμαο		Ἐγχορμά-
	Εἰρίαο		Εἰρία-
e-ko-me-na-ta-o			/Erkhomenātā-/
	Ἐμπεδιώνδαο		Ἐμπεδιωνδα-
	Ἐπαμινώνδαο		Ἐπαμινωνδα-
e-pe-i-ja-o			/E-pe-i-ja-/
	Ἐπιγενίδαο		Ἐπιγενίδα-
	Ἐπιτελídaο		Ἐπιτελída-
	Ἐπιτερπίδαο		Ἐπιτερπίδα-
	Ἐπιχαρίδαο		Ἐπιχαριδα-
e-pi-wo-qa-ta-o			/Epiwok ^m tā-/
	Ἐρμαίωνδαο		Ἐρμαίωνδα-
	Ἐρμίαο		Ἐρμια-
e-te-wa-o			/Etwā-/
	Εὐαγόραο		Εὐαγορά-

	Εὐαλκίδαο		Εὐαλκιδᾶ-
	Εὐανορίδαο		Εὐανοριδᾶ-
	Εὐαρίδαο		Εὐαριδᾶ-
	Εὐαρχίδαο		Εὐαρχιδᾶ-
	Εὐβωλίδαο		Εὐβωλιδᾶ-
	Εὐθυμίδαο		Εὐθυμιδᾶ-
	Εὐκλείδαο		Εὐκλειδᾶ-
	Εὐκλίδαο		Εὐκλιδᾶ-
	Εὐκρατίδαο		Εὐκρατιδᾶ-
	Εὐμαρείδαο		Εὐμαρειδᾶ-
	Εὐμαρίδαο		Εὐμαριδᾶ-
	Εὐμενίδαο		Εὐμενιδᾶ-
	Εὐνομίδαο		Εὐνομιδᾶ-
	Εὐπίσαιο		Εὐπισιᾶ-
	Εὐπομπίδαο		Εὐπομπιδᾶ-
	Εὐρέαιο		Εὐρεᾶ-
	Εὐφαμίδαο		Εὐφαμιδᾶ-
	Εὐφρώνδαο		Εὐφρωνδᾶ-
	Εὐχαρίδαο		Εὐχαριδᾶ-
	Εὐχειρίδαο		Εὐχειριδᾶ-
	Εὐωνυμίδαο		Εὐωνυμιδᾶ-
	Ἐχεισίαιο		Ἐχεισιᾶ-
	Ἐχελᾶο		Ἐχελᾶ-
	Φαστέαιο		Φαστεᾶ-
	Φαστίαιο		Φαστιᾶ-
wi-jo-qo-ta-o			/Wiyog ^h hontā-/
	Φισωφελίδαο		Φισωφελιδᾶ-
wo-ro-ti-ja-o			/Wrothiā-/
	Ἡγίαο		Ἡγιᾶ-
	Ἡνεμίαο		Ἡνειᾶ-
	Ἡρακλείδαο		Ἡρακλειδᾶ-
	Ἡρακλίδαο		Ἡρακλιδᾶ-
	Ἡσχυριώνδαο		Ἡσχυριωνδᾶ-
	Ἡσχίναο		Ἡσχινᾶ-
	Θαυμίναο		Θαυμιναᾶ-
	Θεδωρίδαο		Θεδωριδᾶ-
		Θερσουνίδαο	Θερσουνιδᾶ-
		Θιβρουνίδαο	Θιβρουνιδᾶ-
	Θιογνεϊτίδαο		Θιογνεϊτιδᾶ-
	Θιοκλίδαο		Θιοκλιδᾶ-
	Θιοτιμίδαο		Θιοτιμιδᾶ-
	Θουμίαο		Θουμιᾶ-
	Θρασουλαΐδαο		Θρασουλαΐδᾶ-
	Θρασώνδαο		Θρασωνδᾶ-
	Θυναρχίδαο		Θυναρχιδᾶ-
	Ἰαρέδαο		Ἰαρεδᾶ-
	Ἰαρίδαο		Ἰαριδᾶ-
	Ἰππίσαιο		Ἰππιᾶ-
	Ἰπποσθενίδαο		Ἰπποσθενιδᾶ-
	Ἰσμενίαο		Ἰσμενιᾶ-
	Ἰσμενικέταο		Ἰσμενικετᾶ-
	Ἰσχύ[ι]ναο		Ἰσχινᾶ-
i-wa-ka-o			/Iwakhā-/
	Καβώσιο		Καβωῖᾶ-
	Καλλέαιο		Καλλεᾶ-

	Καλλίαο		Καλλιά-
	Καλλιάδαο		Καλλιαδά-
	Καλλικλίδας		Καλλικλιδά-
	Καλλιωνάο		Καλλιωνά-
	Καλοκλίδας		Καλοκλιδά-
	Κάναο		Κανᾶ-
ka-pe-se-wa-o			/Ka-pe-se-wa-/
	Καρουκίδαο		Καρουκιδά-
	Καφισιάδαο		Καφισιαδά-
	Καφισίαο		Καφισιά-
	Κερεῖσι ιάδαο		Κερεισιαδά-
ke-re-ta-o			/Kerētā-/
ke-u-po-da-o			/G'heuspondā-/
	Κλεαρχίδαο		Κλεαρχιδά-
	Κλεινίαο		Κλεινιά-
	Κλιαρ(ι)στίδαο		Κλιαριστιδά-
	Κλιμαχίδαο		Κλιμαχιδά-
	Κλιωνάο		Κλιωνά-
	Κοιρατάδαο		Κοιραταδά-
	Κορδώνδαο		Κορδωνά-
	Κουδίαο		Κουδιά-
	Κραττείδαο		Κραττειδά-
	Κραττίδαο		Κραττιδά-
	Κρινίαο		Κρινιά-
	Κρισάδαο		Κρισαδά-
	Κτεισίαο		Κτεισιά-
	Κωμίνας		Κωμινᾶ-
	Λακρατίδαο		Λακρατιδά-
	Λαμπρίαο		Λαμπριά-
	Λαμπροκλίδας		Λαμπροκλιδά-
	Λεῖ κίδαο		Λευκιδά-
	Λευκίνας		Λευκινᾶ-
	Λευκκίνας		Λευκκινᾶ-
	Λιουσίαο		Λιουσιᾶ-
	Λουσίαο		Λουσιᾶ-
		Λυκίδαο	Λυκιδά-
	Λυσίαο		Λυσιᾶ-
	Μαληκίδαο		Μαληκιδά-
	Μαντίαο		Μαντιᾶ-
		Μαρούας	Μαρουᾶ-
	Μαχάτας		Μαχατά-
	Μεγαλίαο		Μεγαλιᾶ-
		Μεγαλοκλέας	Μεγαλοκλεᾶ-
	Μειλίαο		Μειλιά-
me-ka-o			/Megā-/
	Μέγγας		Μεγγᾶ-
	Μελανιππίδαο		Μελανιπιπιδά-
	Μελικλείδαο		Μελικλειδά-
	Μελισσίδαο		Μελισσιδά-
	Μενεκλίδας		Μενεκλιδά-
		Μενεττίαο	Μενεττιᾶ-
	Μεννείδαο		Μεννειδά-
	Μεννίδαο		Μεννιδά-
	Μενοίτας		Μενοιτᾶ-
	Μικί νας		Μικινᾶ-

	Μικρίναο			Μικρινά-
	Μιλτίαο			Μιλτιά-
	Μινίαο			Μινιά-
	Μναπίαο			Μναπιά-
	Μνασαρχίδαο			Μνασαρχιδα-
	Μήναιαίδαο			Μναιαίδα-
	Μναιαίαο			Μναιαία-
	Μναιακλίδαο			Μναιακλιδα-
	Μναιασιχίδαο			Μναιασιχιδα-
	Μυρίαο			Μυριά-
ne-da-wa-ta-o				/Nedwātā-/
	Νικάδαο			Νικαδα-
	Νικίαο			Νικιά-
	Νικοκλείδαο			Νικοκλειδα-
	Νικοκλίδαο			Νικοκλιδα-
	Ξενέαο			Ξενα-
	Ξενίαο			Ξενιά-
	Ξενοκλέαο			Ξενοκλεα-
	Ξεν[ο]κλίαο			Ξενοκλιά-
	Ξενοκλίδαο			Ξενοκλιδα-
	Όινοχίδαο			Όινοχιδα-
	Όναιαίδαο			Όναιαίδα-
	Όναιαορίδαο			Όναιαοριδα-
		Όρεσταο		Όρεστά-
		Όρθαγοράο		Όρθαγορά-
	Όρτείδαο			Όρτείδα-
o-*34-ta-o				/O-*34-ta-/
	Όυπερμενίδαο			Όυπερμενιδα-
	Όφελτορίδαο			Όφελτοριδα-
	Παμπίραο			Παμπιρά-
	Πανταρείδαο			Πανταρειδα-
	Παντίαο			Παντιά-
	Πειλεκλίδαο			Πειλεκλιδα-
	Περιβωτάδαο			Περιβωταδα-
pe-ri-qo-ta-o				/Perikh ^w oitā-/
	Πιθώνδαο			Πιθωνδα-
	Πεισίαο			Πεισιά-
	Πισίαο			Πισία-
	Πιθιάδαο			Πιθιαδα-
	Πλιστίαο			Πλιστιά-
	Πλουτίναο			Πλουτινά-
	Ποιμένδαο			Ποιμενδα-
	Πολιουγαθίδαο			Πολιουγαθιδα-
	Πολιουκλίδαο			Πολιουκλιδα-
	Πολουκλίδαο			Πολουκλιδα-
	Πολυκλίδαο			Πολυκλιδα-
	Πολουκρατίδαο			Πολουκρατιδα-
	Πολιουμναστίδαο			Πολιουμναστιδα-
	Πολίταο			Πολιτά-
	Πουθέαο			Πουθεα-
	Πουθίαο			Πουθια-
	Πουθίναο			Πουθινα-
	Πουρεινίδαο			Πουρεινιδα-
	Πουρρίναο			Πουρρινα-
	Προκλίδαο			Προκλιδα-

	Προπίδαο		Προπιδα-
	Πρωτέαο		Πρωτεα-
	Πυθέαο		Πυθεα-
	Πυθίαο		Πυθια-
	Πυμενίδαο		Πυμενιδα-
pu-ra-ta-o			/Pulartā-/
	Πυ[ρ]ίδαο		Πυριδα-
qe-re-qo-ta-o			/K ^w ēleg ^w hontā-/
qe-re-wa-o			/K ^w ēlewā-/
ri-*82-ta-o			/Ri-*82-ta-/
	Σαμίαο		Σαμια-
	Σανδρίδαο		Σανδριδα-
	Σαυκλίαο		Σαυκλια-
	Σαυκλέαο		Σαυκλεα-
	Σαώνδαο		Σαωνδα-
	Σιμμίαο		Σιμμια-
	Σκαψίαο		Σκαψια-
		Σουίδαο	Σουιδα-
	Στιλβώνδαο		Στιλβωνδα-
	Στρεψιπίδαο		Στρεσιπιδα-
	Σφοδρίαο		Σφοδρια-
	Σωσίναο		Σωσινα-
	Σωχαρίδαο		Σωχαριδα-
ta-ra-ma-ta-o			/Thalamātā-/
	Τειλέαο		Τειλεα-
	Τελεσίαο		Τελεσια-
	Τελέσταο		Τελεστα-
	Τερψίαο		Τερψια-
	Τιμιάδαο		Τιμιαδα-
	Τιμίναο		Τιμινα-
	Τυννιχίδαο		Τυννιχιδα-
	Ύπατίαο		Ύπατια-
	Φανίαο		Φανια-
	Φεστίαο		Φεστια-
	Φηδρίαο		Φηδρια-
	Φη[ν]ίδαο		Φηνιδα-
	Φιδίαο		Φιδια-
	ΦιλοΦεργίδαο		ΦιλοΦεργιδα-
	Φιλοκλίαο		Φιλοκλιδα-
	Φιλομειλίδαο		Φιλομειλιδα-
	Φιλοφείραο		Φιλοφειρα-
	Φιλωνίδαο		Φιλωνιδα-
	Φιλώνδαο		Φιλωνδα-
	Φιλώταο		Φιλωτα-
	Φοσσίναο		Φοσσινα-
	Φρασαρίδαο		Φρασαριδα-
	Φυσεαο		Φυσεα-
	Χαβρίαο		Χαβρια-
	Χαρειτίδαο		Χαρειτιδα-
	Χαρίαο		Χαρια-
	Χαρμίδαο		Χαρμιδα-
	Χαρώνδαο		Χαρωνδα-
	Χηρώνδαο		Χηρωνδα-
	Χειρίαο		Χειρια-
	Χιονίδαο		Χιονιδα-

Теоними				
		Ἰδαο αίδαο		Ἰδα- αίδα-
e-ma-a ₂ -o	Ἑρμῆο			/(H)erṃā(h)ā-/ Ἑρμα-
Форми на -α				
Οπισθη именки				
			τάλα	ταλα-
			ταμία	ταμιᾶ-
Лични имиња				
		Ἀγείσῖα		Ἀγείσιᾶ-
		Ἀθαναγόρα		Ἀθαναγορά-
			Ἀϊκλείδα	Ἀϊκλειδᾶ-
		Ἀινεισσάδα		Ἀινεισσαδᾶ-
		Ἀλεξίῖα		Ἀλεξιᾶ-
		Ἀλεύῖα		Ἀλευᾶ-
			Ἀμφικλείδα	Ἀμφικλειδᾶ-
			Ἀνδρέα	Ἀνδρεᾶ-
			Ἀπολλωνίδα	Ἀπολλωνιδᾶ-
		Ἀργέα		Ἀργεᾶ-
			Ἀριστεᾶ	Ἀριστεᾶ-
		Ἀριστία	Ἀριστία	Ἀριστιᾶ-
			Ἀριστωνυμίδα	Ἀριστωνυμιδᾶ-
			Ἀρχία	Ἀρχιᾶ-
		Ἀστοκλέα		Ἀστοκλεᾶ-
		Γενναίῖδα		Γενναιδᾶ-
			Δαμαγόρα	Δαμαγορά-
		Δαμέα		Δαμεᾶ-
		Δαμοίτα		Δαμοιτᾶ-
			Δαφναγόρα	Δαφναγορά-
			Δημέα	Δημεᾶ-
			Διαγόρα	Διαγορά-
		Δινία		Δινιᾶ-
			Δινυκᾶ	Δινυκᾶ-
			Διοκλείδα	Διοκλειδᾶ-
			Δίτα	Διτᾶ-
			Ἑρμαγόρα	Ἑρμαγορά-
	Ἑρμαιωνδα			Ἑρμαιωνδᾶ-
			Ἑρμέα	Ἑρμεᾶ-
		Εὐκρατίδα		Εὐκρατιδᾶ-
		Εὐμειλίδα		Εὐμειλιδᾶ-
	Εὐρέα			Εὐρεᾶ-
			Ἡρακλείδα	Ἡρακλειδᾶ-
			Ἡρωίδα	Ἡρωιδᾶ-
			Ἡροίδα	Ἡροιδᾶ-
		Θύτα		Θυτᾶ-
			Ἰροίτα	Ἰροιτᾶ-
		Ἰσαγόρα		Ἰσαγορά-
			Κλεισιππίδα	Κλεισιππιδᾶ-
		Κλευμαχίδα		Κλευμαχιδᾶ-
	Κουχίδα			Κουχιδᾶ-
			Κρινία	Κριניᾶ-
			Λανπρία	Λανπριᾶ-
	Λυσέα			Λυσεᾶ-
			Λυσαγόρα	Λυσαγορά-

		Λυσανία	Λυσανία	Λυσανιά-
	Λυσιάδα			Λυσιαδά-
		Μαχάτα		Μαχατά-
			Μεγιστία	Μεγιστιά-
		Μελάντα	Μελάντα	Μελαντά-
			Μενεκλείδα	Μενεκλειδά-
		Μνασία		Μνασια-
		Μνασσᾶ		Μνασσα-
			Μοιρέα	Μοιρεᾶ-
		Ναύτα		Ναυτά-
		Νικία	Νικία	Νικιά-
		᾽Ορτα		᾽Ορτά-
		Πατροκλέα		Πατροκλεᾶ-
		Παυσανία		Παυσανιά-
	Πισία			Πισιά-
		Πλειστία		Πλειστιά-
		Πολίτα		Πολιτά-
		Πολυαινεΐδα		Πολυαινεΐδα-
			Πρωταγόρα	Πρωταγορά-
			Πρωτία	Πρωτιά-
			Πυθία	Πυθιά-
		Πυριάδα		Πυριαδά-
		Σαμία		Σαμιά-
		Σιμάδα		Σιμαδά-
			Σιμίνα	Σιμινα-
	Σιμωνίδα			Σιμωνίδα-
			Σμιθίνα	Σμιθινᾶ-
		Σκόπα		Σκοπα-
	Σωκλείδα			Σωκλειδά-
		Τιμουίδα		Τιμουιδα-
			᾽Υπεροχίδα	᾽Υπεροχίδα-
		Ἡ]υβρίστα		᾽Υβριστα-
		Φαινέα		Φαινεᾶ-
			Φανία	Φανιά-
			Φανναγόρα	Φανναγορά-
			Φιλύτα	Φιλυτά-
		Φιλώτα		Φιλωτά-
			Χαιρέα	Χαιρεᾶ-
			Χαρμίδα	Χαρμιδα-
		Χρῖσα		Χρυσᾶ-
Теоними				
			᾽Ερμα	᾽Ερμα-
Форми на -εος				
Лични имиња				
			᾽Ασκληπιάδεος	᾽Ασκληπιαδ-
Форми на -η				
Лични имиња				
			Νικιάδη	Νικιάδ-

6. ФОРМИТЕ НА ГЕНИТИВ СИНГУЛАР КАЈ ИМИЊАТА СО ТЕМАТСКА ОСНОВА

Во грчкиот кај имињата со тематска основа, во генитив сингулар не е присутна индоевропската наставка *-es/-os/-s која е карактеристича за атематските и *a*- основите. Но дека таа некогаш била присутна и кај овие имиња покажуваат некои сложенки, чиј прв дел е име во генитив, сп. во Бојотија *Θειόδοτος* (IG VII/2733, Акрајфија), *Θιόζοτος* (IG VII/2717, Акрајфија) и во Тесалија [*Θ*]*εόδοτος* (IThess. I/77, Фарсала) наспроти *Θεόδοτος*.¹³⁹ Наместо, оваа наставка во грчкиот се присутни повеќе завршоци. Од една страна, го има завршокот *-ō*, кој на архаичните натписи, напишани со епихорски алфавет се бележи со *Ο*, сп. јон. и атич. *ΦανодίκΟ Εμι* (Schwyzer, 731), елеј. *ἀπὸ τΟ βΟμΟ* (Schwyzer, 414), а подоцна се предава како *-ou* во еден дел од дијалектите, атички, јонски, делфиски, или како *-ω* во други дијалекти, дорски, аркадски, кипарски.¹⁴⁰ Ајолските дијалекти се поделени во овој поглед, во бојотскиот и лезбоскиот формите завршуваат на *-ω*, а во тесалскиот (во Тесалиотида, Хестијајотида, Магнезија) на *-ou*. Од друга страна кај Хомер и во поезијата, се гледа индоевропскиот заменски генитивски завршок **-o-syo*, сп. *τ-οῖς*; скт. *t-ásya* (< **so-/to-*) забележан како *-οιο*, сп. *πτολέμ-οιο* (I 440). Кај Хомер формите на *-οιο* се среќаваат подеднакво често како и формите на *-ou*.¹⁴¹ Во поезијата завршокот *-οιο* се јавува спорадично во стихови, кои се некаква реминисценција од епската поезија. Истото може да се забележи и на метричките натписи кои го имитираат епскиот стил. Но во еден дел од Тесалија, во Пелазгиотида, тој е присутен вообичаено на натписи од секаков вид, сп. *πολέμ-οιο* (IG IX.2/511, Кранон). Покрај овие завршоци во Пелазгиотида и Перајбија голем дел од формите завршуваат на *-οι*, сп. *χρόν-οι* (IG IX.2/517, Лариса), *τ-οῖ θε-οῖ* (IG IX.2/1229, Фалана).

Во кипарскиот, пак, за разлика од другите дијалекти, покрај вообичаените форми на *-ō* се јавуваат и форми на *-o-ne* (*-ōv*), сп. *a-ti to / a-ra-ku-ro-ne* (*ἀντὶ τ-Ο ἀργύρ-Οv*), *a-ne-u mi-si-to-ne* (*ἄνευ μισθ-Οv*),

¹³⁹ F. Bader, *Mykenaiika*, стр. 6.

¹⁴⁰ Chantraine, *Morphologie*, стр. 38; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 555; Buck, *Dialects*, стр. 88.

¹⁴¹ Има 1881 (1049 во Илијада, 839 во Одисеја) пример на *-ou*, и 1801 пример (1090 во Илијада, 711 во Одисеја) на *-οιο*, види Chantraine *Gr. hom. I*, стр. 165.

(Schwyzer, 679, Ејдалион, втора половина на 5 в.п.н.е.), со стабилно *v* кое се разликува од *v* ἐφέλκυστικός, зашто се јавува постојано и пред вокал и пред консонант.¹⁴²

Ваквото шаренило од завршоци има паралела со ситуацијата во индоевропските јазици општо земено. Индоевропската наставка **-es/-os/-s* и во другите индоевропски јазици не е карактеристична за флексијата на имињата со тематски основи. Исклучок претставува хетитскиот, кој не само што потврдува дека првобитно оваа наставка била присутна и кај тематските основи, туку и дека таа се употребувала и во множина, а не само во еднина.¹⁴³ Од друга страна, во хетитскиот и наставката за генитив плурал **-om* се јавува во сингулар.

Во некои јазици, се јавува заменската наставка **-syo*, во индоиранското семејство, редовно, а спорадично, и во ерменскиот и во фалискискиот, сп. скт. *vřka-sya*, авест. *vehrka-hyā*, ст.перс. *kāra-hyā*, ерм. *Gailo-y*, фал. *Kaisio-sio*. Во германските јазици се јавува друга, исто така заменска наставка **-so*, сп. гот. *Wulfī-s* и *þi-s* (< **so-/to-*), ст.в.г. *wolfe-s* и *de-s*. Во келтските јазици и во латинскиот, имињата со *o/e*-основа вообичаено завршуваат на **-ī*, сп. лат. *lup- ī*, *vir-ī*, ст.ирс. *fir (virī)*, *cēl-i (sociī)*. Во словенските и балтичките јазици генитивот кај оваа категорија имиња се искажува со формите на аблативот.¹⁴⁴

Ова шаренило укажува на индивидуалниот развој на генитивот во рамките на секое јазично семејство. Можните контракции на вокалот од основата со вокалот од наставката, кои би довеле до изедначување на формите на генитивот со формите на номинативот се главна причина зошто кај имињата со тематски основи не е присутна наставката **es/-os/-s*.

Имајќи ја предвид оваа поширока слика, се поставува прашањето како треба да се интерпретира ситуацијата во грчкиот. Нема дилеми околу

¹⁴² Поголениот дел од примерите се од Ејдалион. Завршокот *-o-ne* не се јавува во деklinацијата на членот, види Thumb - Scherer, *Gr.Dial. II*, стр. 165; Buck, *Dialects*, стр. 88; Hajnal, *Studien*, стр. 277-8.

¹⁴³ Семеренџи, *Введение*, стр. 196; Erhart, *Idg. Nominalflexion*, стр. 75; Гамкрелидзе - Иванов, *Индоевр. јазык I*, стр. 267; F. Vader, *Mykenaika*, стр. 4.

¹⁴⁴ Brugmann, *Grundriß II*, 2, стр. 568-9, 584-6; Meillet, *Introduction*, стр. 322; Семеренџи, *Введение*, стр. 196; Vaillant, *Gr. Comp. II₂*, стр. 30, 368; Leumann, *Lat. laut-und formen-lehre I*, стр. 412; Erhart, *Idg. Nominalflexion*, стр. 75-6.

тоа дека формите на *-οιο* се директно споредливи со санскритските форми на *-a-sya*, и авестиските на *-a-hya*. Проблем се формите на *-ου* и *-ω*. Дека завршокот *-ου* т.е. *-ω* произлегол од едно претходно *-οο* индикација имаме во Хомерските епови. Неконтрахираниот завршок *-οο* индиректно е потврден во стиховите кои метрички можат да се објаснат само ако се претпостави дека *-ου* има вредност на два кратки слога $\cup\cup$, сп. $\text{ἰλί} | \text{ου προπα} | \text{ροίθεν ἔ} | \text{μῆς ἐν} | \text{χερσὶ βᾶ} | \text{λησι}$ (Φ 104). Втората стапка со вториот слог *λι* краток е невозможна. Затоа, Шантрен претпоставува дека *-ου* тука е всушност графема за првобитното *-οο*.¹⁴⁵

Прашањето е дали во формите на *-ου*, *-ω* < *-οο* се крие другата заменска наставка **-so*¹⁴⁶ или пак тие се создале како резултат на фонетскиот развој на завршокот **-osyo* заради нестабилноста на консонантската група *-sy-?*¹⁴⁷ Аргумент во прилог на тезата дека во грчкиот постоеле две различни наставки за генитив сингулар во деκлинацијата на имињата со *o/e*-основи е фактот што наставката **-so* се проширила на деκлинацијата на именките и во германските јазици, а ген. форма *тѝ-ο* од основата **k^we/o-*, на која ѝ одговара ст.сл. *чѝ-сѝ* и гот. *hui-s*,¹⁴⁸ покажува дека оваа наставка му била позната и на грчкиот јазик (види стр. 217-8). Освен тоа *-y-* од *-sy-* во другите ситуации добро опстојува.¹⁴⁹ Во таа смисла наспроти ген. на *-ου* или *-ω* во грчките дијалекти придавките изведени со суфиксот **-yo-* од имиња со сигматска основа завршуваат на *-ειος*, *-οιος*, *-αιος*, сп. бој. ген. синг. *Ἐπικούδειω* (IG VII 2724a, Акрајфија) од *Ἐπικούδειος*, патронимик од *Ἐπικούδεις*.

Главен аргумент, пак во прилог на претпоставката дека *-ου* потекнува од **-osyo* е фактот, што во ниеден друг индоевропски јазик **-so* не коегзистира покрај **-syo*, а не е потврдена ни варијантата **-o-so*. Во

¹⁴⁵ Chantraine, *Gr. hom. I*, стр. 45-46; Wathelet, *Traits*, стр. 239; Crespo, *Prosodia Hom.*, стр. 43-44.

¹⁴⁶ Ruijgh, *Études*, стр. 74 и *SMEA* 20 (1979), стр. 72 и фус. 7; F. Bader, *Mykenaiika*, стр. 9-10; Leumann, *Lat. Laut- und Formenlehre*, стр. 412.

¹⁴⁷ Brugmann, *Grundriß II*, 2, стр. 584-5; Chantraine, *Morphologie*, стр. 39; Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 555; E. Risch, *MH* 16 (1959), стр. 221; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 259; Wathelet, *Traits*, стр. 240-241.

¹⁴⁸ Chantraine, *Morphologie*, стр. 130; Leumann, *Lat. laut-und formen-lehre I*, стр. 412; Ruijgh, *Études*, стр. 80 и *Minos* 19 (1985), стр. 133.

¹⁴⁹ C. J. Ruijgh, *SMEA* 20 (1979), стр. 72 и фус. 7; Lejeune, *Phonétique*, стр. 132.

германските јазици имињата од тематска деклинација во генитив завршуваат на *-e-so. Од друга страна, во грчкиот -y- < -sy- понекогаш може и сосема да се изгуби и да дојде до контракција на вокалите, како да е во прашање -y-. Ова се гледа и кај придавки и глаголи изведени со суфиксот *-yo- од -εσ основи, сп. τελείω : τελέω, τελω̄ и τέλειος : τέλεος (< τελεσ-).¹⁵⁰

И за тесалските форми на -οι, се поставува слична дилема како за формите на -ου /-ω, дали овие форми содржат различна падежна наставка, локативска или го содржат завршокот *-o-syo, со апокопирано крајно ο. Во прилог на првата теза оди фактот што блискоста на генитивот со локативот се гледа и кај адverbите на -ου, со лок. значење, сп. ποῦ, οὔ, αὐτοῦ и во локативската смисла на партитивниот генитив.¹⁵¹

Во прилог на втората теза оди фактот што апокопата е особено честа во тесалскиот дијалект.¹⁵²

Што се однесува до кипарските форми на -ο-νε, може да се претпостави дека тие претставуваат форми на ген. плур. употребени во функција на генитив сингулар, ситуација која има паралела во хетитскиот, каде морфемите -as и -an се употребуваат и во сингулар и во плурал.¹⁵³ Според И.Хајнал пак кипарските форми на -ο-νε се всушност стари аблативи на *-ōd со -n додадено секундарно, кои имаат паралела во микенските генитивски форми на -ο, а нивната првобитна функција била да означат партитив.¹⁵⁴

При анализата на генитивските форми треба да се земе предвид и синкретизмот на генитивот со аблативот и идентичноста на ген. -ω со абл. -ω (< *-ōd). Во оние дијалекти во кои се разликува старото ὀ од секундарното ὄ, добиено по пат на контракција, а генитивскиот завршок се обележува како -ου, формите на -ω, можеме да ги сметаме за аблативски, сп. ὦ, ὄπω (локр.).¹⁵⁵

¹⁵⁰ Lejeune, *Phonétique*, стр. 133; Chantraine, *Gr. hom. I*, стр. 166-7.

¹⁵¹ Meister, *Griechischen Dialekte I*, стр. 304 и фус. 2; Brugmann, *Grundriß II*, 2, стр. 585-6, 616.

¹⁵² Chantraine, *Morphologie*, стр. 38; Buck, *Dialects*, стр. 88; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 259.

¹⁵³ Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 555 и фус. 6; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 165.

¹⁵⁴ Hajnal, *Studien*, стр. 278, 280-281.

¹⁵⁵ Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 549-550; Thumb - Kieckers *Gr. Dial. I*, стр. 269, 298.

Дешифрирањето на микенските натписи фрли нова светлина на проблемите поврзани со појавата на заменските генитивски наставки *-*su*o и *-*so* во сферата на имињата со тематски основи во грчкиот јазик. Од една страна, единствениот завршок кој редовно и вообичаено се среќава на микенските плочки е *-*o-su*o, забележан како -*o-jo*. Отсуствуваат сигурни примери на -*o-o* кои би кореспондирале со неконтрахираните хомерски форми на -*oo*, а генитивот кај именките во м.р. од *a*-основи, редовно завршува на -*a-o*, што кореспондира со помикенското -*āo*. Но од друга страна, во одредени ситуации генитивските форми на -*o-jo* алтернираат со форми на -*o*, кои заради амбивалентноста на микенското писмо може да се интерпретираат на повеќе начини.

6.1. ФОРМИ НА -o-jo ВО МИКЕНСКИОТ ГРЧКИ

И НА -oio ВО АЈОЛСКИТЕ ДИЈАЛЕКТИ

6.1.1. Општи именки

А. Примери на микенските плочки

Завршокот -o-jo е присутен кај не многу голем број именки во микенскиот, но заради големата фреквентност на една од нив, именката θεός бројот на примерите е голем.

1. *do-e-ro-jo* (KN C 912 v.1), /doelo(y)yo/ е ген. од /doelos/, *do-e-ro* (PY Ep 212.7), сп. и дат. синг. *do-e-ro* (KN C 915.B), дат. плур. *do-e-ro-i* (PY Fn 50.11-14). Оваа именка во помикенскиот ја има како δουλος, дор. δῶλος, „роб“. Зборот е веројатно заемка од регионот на Мала Азија.¹⁵⁶

2. *i-jo-jo* (PY Ea 59.5), /i(h)ikwo(y)yo/, хом. ἵπποιο (Θ 87) е ген. од */(h)ikwos/, ἵππος, „коњ“, сп. INSTR. синг. *i-jo* (PY Ta 722.1); ном. плур. *i-jo* (KN Ca 895.1), и дор. ἴκκος, скт. áśvas, лат. equus.¹⁵⁷

3. *ka-ra-wi-po-ro-jo* (PY Ae 110), /klāwiphoro(y)yo/ е ген. од /klāwiphoros/, *ka-ra-wi-po-ro* (PY Ep 704.7), сп. и дат. синг. *ka-ra-wi-po-ro* (PY Vn 48.7), ном. плур. (PY Jn 829.2), сложенка од κλείς, „клуч“ и φέρω, „носам“, сп. помик. κλειδοφόρος и κλειδοῦχος, „клучарка, свештеничка“.¹⁵⁸

4. *ku-mi-no-jo* (MY Ge 602.3), /kumīno(y)yo/ е ген. од /kumīnon/, *ku-mi-no* (MY Ge 605.3B. 4B. 6A), ном. плур. *ku-mi-na* (MY Ge 605.2B), помик. κύμινον, „ким“, заемка од семитските јазици, сп. акад. kamīnu(m), угар. kmp, хебр. kamṯōn.¹⁵⁹

¹⁵⁶ DELG I, стр. 294-5; GEW I, стр. 412; Lejeune, *Mém. II*, стр. 66, Бенвенист, *Речник*, стр. 236. Наспроти идејата дека се работи за заемка има повеќе предлози за интерпретација на овој збор како индоевропски, сп. /dohelos/ во врска со ст.инд. dahā, „човек“ (види *Documents*², стр. 541; A. Heubeck, *Coll. Mys.*, стр. 247); сложенка од *dḡ-, сп. δεσ-πότης и *sel-, сп. ἐλεῖν (види G. Neumann, *Festschrift Risch*, стр. 492-3); *dḡselos, од коренот *demə-/domə-/dḡ-, сп. скт. dāsāh „роб, слуга“, перс. dāh, „слуга“, проширен со s и суфиксот -e-lo- (види A. Tovar, *Acta Mys. II*, стр. 321-325).

¹⁵⁷ Lj. Серајас, *Tractata Mys.*, стр. 86; GEW III, стр. 112; /hiq^hoyo/, *Documents*², стр. 548; Илиевски, *Микенциџе*, стр. 116; /i(h)ik^(w)k^(w)oio/, Bartoněk, *Handbuch*, стр. 193; /hikk^woio/, F. Gschnitzer, *Fl. Studia Mys.*, стр. 258; C. J. Ruijgh, *Coll. Mys.*, стр. 213.

¹⁵⁸ *Documents*², стр. 551; Olivier, *Desservants*, стр. 41; DELG II, стр. 539, DELG IV, 1189; *Wortbildung*², стр. 144, фус. 129; Бузалковска Алексова, *Сложенки*, стр. 19, 63.

¹⁵⁹ DELG II, стр. 599; *Documents*², стр. 227, 557; *Interpretation*², стр. 272, 431; E. Risch, *Kl. Schriften*, стр. 347; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 205; F. Gschnitzer, *Coll. Mysenaemum*, стр. 117; Илиевски, *Микенциџе*, стр. 159; сп. и /kumīnon/ <*/kumīnwon/, в. A. Leukart, *Fl. Studia Mys.*, стр. 357, 360 и *Nomina*, стр. 116, ф. 233.

5. *ku-ru-so-jo* (PY Ae 303.a), /*khrūsō(y)yo/*, хом. χρυσόιο (I 122, Σ 574) е ген. од */*khrūsos/*, χρυσός, „злато“, сп. и инстр. синг. *ku-ru-so* (PY Ta 714.1.3), заемка од семитските јазици, сп. акад. *ḫurāšu*, угар. *hřš*, хебр. *ḫāruš*.¹⁶⁰

Генитивот од оваа именка се среќава неколку пати во лезбоскиот дијалект, на натписи од 3 в.п.н.е.. Сите форми гласат на -ω, сп. *χρύσω* (IG XII.2/646, Несос; IK 5/35, Кима).

6. *no-ri-wo-ko-jo* (PY Ad 669). Формата се јавува во Пил на плочката Ad 669, сп. *re-u-ko-to-ro*, *no-ri-wo-ko-jo ko-wo VIR 5*, /*Leuktrō, noriworgoyo korwoi VIR 5/*, „од Леуктрон, момчиња (помошници) на ...“. Според контекстот би очекувале ген. плурал. Момчињата и децата, кои се предмет на серијата Ad се идентификуваат според групите жени наведени во серијата Aa (или Ab), сп. (PY Ad 694) *pe-ki-ti-ra₂-o ko-wo VIR 4 ko-wo 3*, /*pektryaōn korwoi VIR 4 korwoi 3/*, „4 момчиња, 3 деца (помошници) на жените што чешлаат волна“ и *pu-ro*, *pe-ki-ti-ra₂ MUL 7 ko-wa 4 ko-wo 4*, /*Pulō, pektryai MUL 7 korwai 4 korwoi 4/* (PY Ab 578.B), „7 жени што чешлаат волна, 4 девојчиња, 4 деца“. Номинативот кој му соодветствува на *no-ri-wo-ko-jo* го има на плочката PY Aa 98, сп. *no-ri-wo-ko MUL 8 ko-wa 10 ko-wo 5*. Соодветниот облик за ген. плур. би требало исто така да гласи *no-ri-wo-ko*. Можеби писарот ја усогласил формата за генитив *no-ri-wo-ko-jo* во поглед на бројот со идеограмата *MUL* „жена“ или намерно употребил генитив сингулар наместо плурал, особено, ако и соодветниот номинатив на PY Aa 98 е во еднина, а не во множина.¹⁶¹ Веројатно сметал дека со употребата на ген. синг. ќе ја избегне хомонимијата меѓу формата во номинатив и генитив плурал, до која неминовно доаѓа заради микенската ортографија.

Се работи за сложенка со втор дел -*Forγos* < */*wrǵ-*, помик. *ρέζω*, *έρδω*, сп. *ku-ru-so-wo-ko*, /*khrusoworgoi/*, „златари“; *to-ro-no-wo-ko*, /*thronoworgoi/*, „сталари“, а со прв дел *no-ri-*, кој го има и во формата *no-ri-wo-ki-de* (TH Of 36.1).¹⁶² Жените кои се означени со овој апелатив се занимавале со обработка на текстил. Веројатно *no-ri-* е поврзано со

¹⁶⁰ DELG IV, стр. 1278; Documents², стр. 558; Interpretation², стр. 127, 432; Vilborg, Tent. Gram., стр. 60; Bartoněk, Handbuch, стр. 195.

¹⁶¹ J. Chadwick, Studies Bennett, стр. 58; Ruijgh Études, стр. 372.

¹⁶² J. Chadwick, Studies Bennett, стр. 81 и TT II, стр. 87-8; Documents², стр. 563; A. M. Davies, Coll. Mycenaeum, стр. 100, фус. 48; Leukart, Nomina, стр. 305; Bartoněk, Handbuch, стр. 203.

помикенското $\nu\acute{\omega}\rho\psi$, „сјаен“ и означува некаков материјал што светка, текстил или материјал за декорација.¹⁶³

7. *te-o-jo* (PY Eb 156.1; 173.2; 347.1; 416.1; 464.A; 636.A; 858.1; 866.B; 885.A; 886.A; 913.A; 1174.A; Ed 411 lat.inf.; En 74.4-9.13-15.17.18.22.24; 609.6-8; 659.3.5.6.13.16; Eo 160.2.4; 211.3-5; 224.2-4.7; 247.2-6; 269 lat.sup.; 276.3-6.8; 281.2; 351.2; Ep 212.1-10; 539.1-4; 613.9.15-17.20; 704.2; 705.1-10), */the(h)o(y)yo/*, помик. $\theta\epsilon\omicron\iota\omicron$ (A 53, K 50, ξ 327) е ген. од **/the(h)os/*, $\theta\epsilon\acute{\omicron}\varsigma$, „бог“, сп. дат. лок. плур. *te-o-i* (KN E 842.1b), **/theoi(h)i/*. Генитивските форми од оваа именка на микенските плочки се јавуваат во една иста фраза *te-o-jo do-e-ro*, */theo(y)yo doelos/*, $\theta\epsilon\omicron\iota\omicron$ $\delta\omicron\upsilon\lambda\omicron\varsigma$, „божји роб“ или *te-o-jo do-e-ra*, */theo(y)yo doelā/*, $\theta\epsilon\omicron\iota\omicron$ $\delta\omicron\upsilon\lambda\eta$, „божја робинка“. Микенското *te-o-* и помикенското $\theta\epsilon\omicron-$ без контракција, упатуваат на тоа дека именката е од коренот **θεσ-*, сп. $\theta\acute{\epsilon}\sigma\text{-}\phi\alpha\tau\omicron\varsigma$, „проречен, претскажан“, $\theta\epsilon\sigma\pi\acute{\epsilon}\sigma\iota\omicron\varsigma$, „што зборува како божество, божествен“.¹⁶⁴ Во сите три ајолски дијалекти има по еден пример од оваа именка. Во бојотскиот и лезбоскиот на натписи од 3 в.п.н.е. среќаваме $\theta\epsilon\acute{\omega}$ (IG VII 2724, Акрајфија-Бојотија; SEG 4/720(18-30), Тенед). А во Тесалија има $\theta\epsilon\omicron\iota$ (IG IX.2/1229, p. 14, 37, Фалана, 2 в.п.н.е.).

Примерите на генитив од општи именки на микенските плочки покажуваат и морфолошка и семантичка разнообразност. Со исклучок на именката $\theta\epsilon\acute{\omicron}\varsigma$ од која има најмногу примери, но сите се од една иста формулаична фраза, другите форми се јавуваат во различни и нетипични контексти. Меѓу примерите има форми и од прости именки, сп. *te-o-jo* од $\theta\epsilon\acute{\omicron}\varsigma$ и од сложени именки, сп. *ka-ra-wi-po-ro-jo* од */klāwiphoros/*, помик. $\kappa\lambda\epsilon\iota\delta\omicron\phi\acute{\omicron}\rho\omicron\varsigma$; *no-ri-wo-ko-jo* од */noriworgos/*.

Б. Примери на тесалските натписи

И на тесалските натписи завршокот *-oio* се среќава само кај неколку именки. Во споредба со микенскиот, бројот на примерите е мал.

Најстариот пример $\delta\acute{\alpha}\mu\omicron\iota\omicron$ од $\delta\acute{\alpha}\mu\omicron\varsigma$ е од еден натпис од 6 в.п.н.е. од Атракс, сп. $\theta\epsilon\theta\mu\acute{\omicron}\varsigma$ $\tau\omicron\iota$ [$\delta\acute{\alpha}\mu\omicron\iota\omicron$] (AE (1934-35) 140). Натписот, кој веројатно

¹⁶³ Ruijgh, *Études*, стр. 372-3; М. Бузалковска-Алексова, *Сложенки*, стр. 24 и „Кон микенските сложени со втора компонента *-we-ke*, *-wo-ko*, *-wo-ke*, *-wo-kide*“, *Годишен зборник* 27 (53) (2000), стр. 86-7; сп. и Bader, *Demiourgos*, стр. 39.

¹⁶⁴ Lejeune, *Phonétique*, стр. 94; *Interpretation*², стр. 457; *DELG II*, стр. 430; *Documents*², стр. 584-5; Ruijgh, *Études*, стр. 270; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 198.

претставува некаков религиозен декрет е оштетен и нецелосен, но, сепак формата *Ἰμοι ο* се реконструира како *δαῖμοιο*.¹⁶⁵ Освен генитивот од членот, кој гласи *τοῖ*, нема други генитивски форми од тематски основи, во овој архаичен текст со карактеристики типични за тесалскиот дијалект, сп. *θεθμός* наместо *θεσμός*, *ἔμμεν* наместо *εἶναι* итн.

Уште еден архаичен пример *πολέμοιο* од *πόλεμος* доаѓа од 5 в.п.н.е. од Фера. Натписот BCH 88 (1964) 400-402/1 е проксенија, а генитивската форма се јавува во формулата „во војна и во мир“, која е типична за ваквите натписи, сп. *καὶ πολέμοιο καὶ ΗιρΕνας*. Јазикот на натписот е архаичен, но писарот сепак покрај формата на *-οιο*, употребил и една генитивска форма на *-ῶ*, сп. *κΕνΟ* од *κῆνος*. Еден пример на *-οιο* од истата именка доаѓа од 4 в.п.н.е., од Тесалиотида (Фарсала). Натписот IThess I/73 претставува една посвета на нимфите напишана на јазик, кој претставува мешавина од дијалектни и којне форми и на кој се јавуваат и генитиви на *-ου*, сп. *τοῦδε* (р. 15), *Ἀσκλαπιου* (р. 6). Формата е напишана во последниот ред од натписот и непосредниот контекст е оштетен. Другите примери на *πολέμοιο* се јавуваат во истата формула *καὶ πολέμοιο καὶ ἱράνας*, „во војна и во мир“, на натписи од Фера (BCH 88 (1964) 400-402/8) и Кранон (REA 66(1964)313; IG IX.2/511) од 3 и 2 в.п.н.е.

Формата *πλούτοιο* од *πλούτος* е забележана на натпис од Лариса (IG IX.2/637), кој претставува надгробен споменик, сп. *οὐχ ἄμιν πλούτοιο τόσα χάρις*, „нема за нас толку радост во богатството“. Во поетскиот јазик кој е употребен на овој епитаф има и јонски форми, сп. ген. *Σιμίῶ* (р. 4) и форми од јон.атич. којне.

Сите примери на општи именки во тесалскиот дијалект се од Пелазгиотида. Само еден пример е од Тесалиотида, од Фарсала. Повеќето форми се од именката *πόλεμος* и се јавуваат во фразата „во војна и во мир“. Две форми, *πολέμοιο* (IThess I/73, Фарсала) и *πλούτοιο* (IG IX.2/637, Лариса) се јавуваат на натписи, кои содржат елементи на којне и веројатно се реминисценции од епската поезија.

¹⁶⁵ M. Lejeune, REG 54 (1941), стр. 180-181; Thumb - Scherer, Gr.Dial. II, стр. 65; Blümel, Aiol. Dial., стр. 243.

6.1.2. Лични имиња

А. Примери од микенскиот

Најголемиот дел од формите на *-o-jo* во микенскиот грчки се од лични имиња.

1. *a-da-ma-o-jo* (PY En 659.8.9) е ген. од *a-da-ma-o* (PY Eb 747.A; Jn 832.15), сложенка со втор дел *-ma(h)os*, сп. *μαίωμα*, „одбирам, тежнеам“, како во *qe-re-ma-o*, */K^wēlema(h)os/*, сп. помик. *Μάστωρ*, *Εὐμάστας* и *Οἰνόμαος*, *Εὐμαίος*.¹⁶⁶ Првиот дел можеби е */(h)ada/*, сп. *ἄδην*, „доволно“, акуз. синг. од **ἄδα*, како прилог, *ἄμεναι*, „се наситувам“, лат. *satis* (<**seə₂-/sə₂-*), сп. *Ἀδαῖος* < *ἄδαῖος*, „заситувачки“.¹⁶⁷

2. *a-ka-ta-jo-jo* (Eo 269.B), сп. дат.синг. *a-ka-ta-jo* (PY Eo 269 lat. sup.) можеби е ген. од */Agathayos/*, сп. помик. *Ἀγαθαῖος* патронимик од *Ἀγάθας*, хипокористик од сложено име со прв дел *ἀγαθός*, „добар“ или */Aktayos/*, сп. помик. *Ἀκταῖος*, етник од топ. *Ἀκτῆ*, или хипокористик од *ἄκτῆ*, „рт, вис“.¹⁶⁸

3. *a-ke-o-jo* (PY Cn 40.10.14; 45.5.8a.11.12; 254.6a; 599.1.3.4.6; 600.5.6.11; 643.3.4; 655.11.12; 702.3.4; 719.1-3.5-7; KN X 8502.a), сп. ном. синг. *a-ke-o* (PY An 192.14). Името може да биде интерпретирано на повеќе начини, како хипокористик од сложенка на *ἀλκε-*, *ἀρχε-*, *ἀγε-*.¹⁶⁹ Може да се сфати и како варијанта на името *a-ze-o*,¹⁷⁰ сп. *a-ke-ti-ri-ja* и *a-ze-ti-ri-ja* од */akestriya/*, *ἀκέστρια*, „шивачка“.

4. *a-ki-to-jo* (PY Fn 50.1; 867.3), */Alkitho(y)yo/* е ген. од **/Alkithos/*, сп. дат. синг. *a-ki-to* (PY Fn 79.14), хипокористик од *Ἀκίθοος*, сп. *Ἀκίτιθίδας*.¹⁷¹

5. *a-ko-ro-da-mo-jo* (KN B 1025.b), можеби */Akrodāmo(y)yo/*, ген. од **/Akrodāmos/*, помик. *Ἀκρόδημος*, сложенка од *ἄκρός*, „краен, горен“ и

¹⁶⁶ H. P., стр. 295; DELG III, стр. 659; GEW II, стр. 161; A. Heubeck, “Myk. pe-re-qo-po”, IF 65 (1960), стр. 261; Documents², стр. 577; види и G. Neumann, “Der Personennamen Οἰνόμαος”, Kadmos 44 (2005), стр. 5-6.

¹⁶⁷ Дополнение II, стр. 39; Dic. Mic. I, стр. 24.

¹⁶⁸ Études, стр. 223 и фус. 66; Dic. Mic. I, стр. 24; P. Hr. Ilievski, Coll. Mys., стр. 139 и Mykenaiika, стр. 329; G. Neumann, “Die mykenische Personenbezeichnung a-ra-o (TH)”, Kadmos 44 (2005), стр. 3.

¹⁶⁹ /Alkeos/, в. P. Hr. Ilievski, Coll. Mycenaeanum, стр. 138; Documents², стр. 201; /Arkheos/, види Lejeune, Mém. I, стр. 188, фус. 2; /Age(h)os/ < /Age(h)odos/, в. Ruijgh, Études, стр. 269.

¹⁷⁰ H. Muhlestein, MH 12 (1955), стр. 130; A. Heubeck “Zur dialektologischen Einordnung des Mykenischen” Glotta 39 (1960), стр. 169; Словарь стр. 19; Vilborg, Tent. Gram., стр. 53.

¹⁷¹ Documents², стр. 529; Lejeune, Mém. II, стр. 183, фус. 57; P. Hr. Ilievski, Coll. Mycenaeanum, стр. 138.

δῆμος, „крај, народ“, мик. *da-mo*.¹⁷² Дативот *a-ko-ro-da-mo* се јавува на новите Тебански плочки откриени во 1995 година, сп. (ТН Gr 164.2). На истите плочки повеќе пати се споменува и името *a-ko-da-mo* (ТН Av 101.4; Fq 240.1) за кое издавачите веруваат дека е идентично со *a-ko-ro-da-mo*, но напишано на различен начин. Ова повлекува и различна интерпретација на името, */Agorodāmos/*, сложенка со прв дел ἄγορος, која значи „оној што го собира народот т.е. верниците“.¹⁷³ Но ваквата интерпретација е проблематична, а *a-ko-da-mo* сепак, може да биде и различно име, како */Agodāmos/*, */Argodāmos/*, сп. помик. Ἄγολαος (IG VII 27.15, Мегара), Ἄργολαος потврдено преку патронимикот Ἀργολάειος (SEG 25/664 I, Фера).¹⁷⁴

6. *a-no-zo-jo* (KN Ak 627.1) е генитив од име со проблематична интерпретација, можеби сложенка од ἀνῆρ, „маж“ и *-gʷyos, βίος „живот“, сп. помик. Ἀνδρόβιος¹⁷⁵ или евентуално хипокористик од сложено име како *a-no-ze-we*, *a-no-ke-we*.¹⁷⁶

7. *a-nu-to-jo* (KN X 697.2), */Hamuto(y)yo/* е ген. од */Hamutos/*, *a-nu-to* (KN As 1516.12), помик. ἄνυτος, ἄνυμι, „изработувам, напредувам“, скт. *sanóti*,¹⁷⁷ или хипокористик од Ἀνυτέλης.¹⁷⁸

8. *a-ra-si-jo-jo* (PY Sa 767), можеби е */Aspasiyo(y)yo/*, ген. од **/Aspasiyos/*, Ἀσπάσιος < ἀσπάσιος, „добредојден, мил, драг“, сп. и ἀσπάζομαι, „пријатно примам, милувам“.¹⁷⁹

¹⁷² *Documents*², стр. 530; P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 329, *Dic. Mic. I*, стр. 48.

¹⁷³ V. Aravantinos, I. Godart, A. Sacconi, "Sui nuovi testi del palazzo di Cadmo a Tebe", *Rend. Mor. Acc. Lincei*, s.9 v.6 (1995), стр. 33-4; *Fouilles I*, стр. 169-171. .

¹⁷⁴ Y. Duhoux, "Animaux ou humains? Réflexions sur les tablettes Aravantinos des Thèbes" во *Colloquium Romanum, Atti del XII Colloquio internazionale di micenologia*, ed. A. Sacconi, M. del Freo, L. Godart, M. Negri, Pisa - Roma, 2008, стр. 238. Според Рејх и *a-ko-ro-da-mo* и *a-ko-da-mo* може да се две варијанти од истото име ако *a-ko-ro-* е ἀγυρο-, недисимилираната првична форма на ἀγρός, „сјаен, брилијантен“, сп. скт. *ḡj-rá-*, види С. J. Ruijgh, *Mnemosyne* 56 (2003), стр. 223; T. G. Palaima, *Die neuen Linear B-Texte aus Theben*, стр. 140 и фус. 4.

¹⁷⁵ A. Heubeck, *Glotta* 39 (1960), стр. 168; П. Хр. Илиевски, *ЖА* 40 (1990), стр. 23-4; сп. и */Anozo(y)yo/*, сложенка од ἀν- и ὄζος, „гранка, следбеник“, помик. ἄοζος, ἄνοζος, „без гранки“, види *DELG I*, стр. 1; */Ainosso(y)yo/*, сложенка од ἀιν- и -οσσος, сп. *μελανόσσος* (Φ 252), „црноок“, види Lejeune, *Mém. II*, стр. 104 и фус. 41.

¹⁷⁶ дат. */Anorgēweil/*, сп. Ἀνδρόγεως (види М. D. Petrushevski, *Acta Mus. II*, стр. 135); */Anōgēweil/*, сп. Ἀνώγων, види В. Георгиев, *Словарь*, стр. 21.

¹⁷⁷ *DELG I*, стр. 93-4; *GEW III*, стр. 34; *Documents*², стр. 531; Najnal, *Studien*, стр. 256; Илиевски, *Микенципице*, стр. 320, 324.

¹⁷⁸ F. M. J. Waanders, *Mykenaiika*, стр. 592.

¹⁷⁹ Lejeune, *Mém. I*, стр. 115; *DELG I*, стр. 125; Ruijgh, *Études*, стр. 151; *Dic. Mic. I*, стр. 75; R. Plath, "Der myk. männername qo-te-ro", *MSS* 49 (1988), стр. 90.

Името Ἀσπάσιος е потврдено како Ἀσπασίω во генитив во бојотскиот, сп. IG VII 3069, Лебадеја, втора половина од 3 в.п.н.е. и во лезбоскиот дијалект, сп. Charitonidas, 122, Ерес, 2 в.п.н.е.

9. *Ja-pi-ja-ko-ro-jo* [(KN B 812.a) е генитив од сложено лично име, со прв дел ἀμφί и втор дел ἄγορος, /Amphiyagoros/ или ἀγρός, /Amphiyagros/¹⁸⁰ или ἄκρος, /Amphiyakros/.¹⁸¹

10. *a-pi-ka-ra-do-jo* (PY Pa 398) можеби е /Amphiklado(y)yo/, ген. од */Amphiklados/, сложенка од ἀμφί и κλάδος „гранка, фиданка“.¹⁸²

11. *a-re-ki-si-to-jo* (KN Sf 4420.a; So 1053.a), /Aleksito(y)yo/ е ген. од /Aleksitos/, *a-re-ki-si-to* (KN So 4433.b; PY Vn 865.5), хипокористик од сложено име со прв дел ἀλεξι-, можеби Ἀλεξιτέλης.¹⁸³

12. *a-ta-o-jo* (PY Vn 1191.5), сп. ном. синг. *a-ta-o* (Jn 431.23), дат. синг. *a-ta-o* (PY An 340.1), можеби е генитив од хипокористик од сложено име со прв дел ἄντα-, сп. помик. Ἀνταμένης и Ἄντων, Ἀνταῖος. Според Рејх евентуално може да се претпостави */Anta(h)os/ од */Anta(h)okhos/, сп. помик. Ἀντίοχος.¹⁸⁴ Ова сложено лично име е забележано неколку пати во генитив на тесалските натписи, сп. Ἀντιόχοι на два натписа од Лариса од 2 в.п.н.е., IG IX.2/505 и IG IX.2/512, и Ἀντιόχου на еден натпис од Фарсала од крајот на 3 в.п.н.е., IThess. I/50.

13. *a-te-wo-jo* (PY Sa 797), можеби е /Anthewo(y)yo/, ген. од */Anthewos/¹⁸⁵ хипокористик од сложено име со прв дел ἄνθος, „цвет“, сп. ἀνθήεις, „со живи бои“, Ἀνθεύς, Ἀνθέας и Ἄνθιππος, Ἀνθαγόρας.

14. *de-ki-si-wo-jo* (PY Vn 1191.4), /Deksiwo(y)yo/ е ген. од */Deksiwos/, сп. дат. синг. *de-ki-si-wo* (KN C 908), помик. Δέξιος, памф. ΔέξιFυς < δεξιός, „десен, поволен“, лат. *dexter*, скт. *dakṣiṇá-*, гот. *taihswa*.¹⁸⁶

¹⁸⁰ Lejeune, *Mém. I*, стр. 294; P. Hr. Pievski, *Tractata Mys.*, 152, фус. 4; E. Risch, *Res Mys.*, стр. 385; F. Bader, *Acta Mys. II*, стр. 171; *Documents*², стр. 532.

¹⁸¹ Lejeune, *Mém. I*, стр. 294; E. Risch, *Res Mys.*, стр. 385.

¹⁸² *Documents*², стр. 532; Lejeune, *Mém. II*, стр. 183, фус. 57; *Dic. Mic. I*, стр. 82; Бузалковска Алексова, *Сложенки*, стр. 315, 327.

¹⁸³ Lejeune, *Mém. I*, стр. 38 и *Mém. III*, стр. 36, 300; E. Risch, *Tractata Mys.*, стр. 289; Ruijgh, *Études*, стр. 264 и *Mykenaiika*, стр. 552.; P. Hr. Pievski, *Coll. Mys.*, стр. 137 и *Μυκενιциμια*, стр. 263; F. M. J. Waanders, *Mykenaiika*, стр. 592.

¹⁸⁴ Ruijgh, *Études*, стр. 186, фус. 442; *Dic. Mic. I*, стр. 113; в. и *Documents*², стр. 535.

¹⁸⁵ сп. * ἈνθήFος, C. Milani, *Atti Pavia* (види *Dic. Mic. I*, стр. 117), сп. и Lejeune, *Mém. I*, стр. 115.

¹⁸⁶ O. Masson, “Notes epigraphiques” *Glotta* 39 (1960), стр. 111-114; *DELG I*, стр. 264; *Wortbildung*², стр. 169; Lejeune, *Phonétique*, стр. 179; L. Vaumbach, *Mykenaiika*, стр. 58-9.

15. *de-ko-to-jo* (PY Jn 413.10) е генитив од *de-ko-to* (KN Le 642.1; PY Cn 600.2), можеби */Dekotos/*, сп. арк. δέκοτος, „десет“.¹⁸⁷

16. *du-ni-jo-jo* (PY Ae 8; 72), сп. ном. синг. *du-ni-jo* (KN As 1516.21); дат. синг. *du-ni-jo* (PY Un 134.1) можеби е */Duniyo(y)yo/*, ген. од **/Duniyos/*, хипокористик од **/Dunamenos/*, сп. помик. Δυναμένη, δύναμαι, „можам, имам снага“.¹⁸⁸ На бојотските натписи забележано е во ген. синг. името Δύνατος, сп. Δουνάτω (Fossey, 1991, EVi 46+45, Орхомен). Од друга страна *du-ni-jo* може да биде и тематска варијанта на *du-ni*, име со *i*-основа кое се среќава само во Кносос, сп. KN Dd 1201.B, а е оформено од предгрчка основа.¹⁸⁹

17. *du-wo-jo-jo* (PY An 656.11), сп. ном.синг. *du-wo-jo* (PY Jn 750.12), *dwo-jo* (KN X 8126) е */D(u)woyo(y)yo/*, ген. од **/D(u)woyos/*, помик. διοός, „двоен“, скт. *dvayaḥ*, сп. Δοίας, Δύαιος, Δύων и δύω, мик. *dwo*, „два“.¹⁹⁰

18. *e-ke-i-jo-jo* (PY Sa 760), */Egkhe(h)iyo(y)yo/* е ген. од **/Egkhe(h)iyos/*, помик. Ἐγχειος, епитет на Афродита (Хесх.), во врска со ἔγχος, „копје“, мик. *e-ke-a*, ном. акуз. плур., ἔγχειή, „копје“, мик. *e-ke-i-ja*, ном. плур.¹⁹¹ Името е хипокористик од сложено име, сп. Ἐγχορμας, ἔγχεσίμαρος, „што дивее со копјето“, ἔγχεσίμωρος, „што се бори со копје“.

19. *e-ki-no-jo* (PY An 661.1), */Ekhīno(y)yo/* е ген. од */Ekhīnos/*, *e-ki-no* (KN Da 1078), помик. ἐχίνος, „еж“, ст.в.г. *igil*, ст.сл. *ježь*.¹⁹²

20. *e-me-si-jo-jo* (KN E 843.1; Lc 551.B; L 8159.b; X 35), сп. *e-me-si-jo* (KN De 1381.A) е ген. од име изведено со суфиксот *-yos-* од предгрчки збор на *-sos*.¹⁹³

21. *e-ro-ro-jo* (KN Ch 897), */Ephoro(y)yo/* е ген. од */Ephoros/*, помик. Ἐφορος, сложенка од ἐπί и ὄρομαι, „надгледувам, чувам“,¹⁹⁴ мик. парт. *o-ro-me-no*. На

¹⁸⁷ *Interpretation*², стр. 51; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 103; C. J. Ruijgh, *Mnemosyne* 14 (1961), стр. 204; сп. и */Dektoyo/*, во врска со δέχομαι, „примам, одобрувам“, *δεκτός*, види Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 74; *Documents*², стр. 539; Lejeune, *Mém. II*, стр. 322, фус. 21; A. Bartoněk, *Fl. Studia Mys.*, стр. 123, 126.

¹⁸⁸ Ruijgh, *Études*, стр. 145; P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 328; *Dic. Mic. I*, стр. 196.

¹⁸⁹ J. T. Killen, *Mykenaiika*, стр. 358; A. Morpurgo Davies, *Fl. Studia Mys.*, стр. 400-401.

¹⁹⁰ Ruijgh, *Études*, стр. 272; E. Risch, *Kl. Schriften*, стр. 518-9; Lejeune, *Phonétique*, стр. 82; A. Heubeck, *Coll. Mys.*, стр. 244; Hajnal, *Studien*, стр. 108, фус. 138.

¹⁹¹ Ruijgh, *Études*, стр. 206; P. Hr. Ilievski, *Res Mys.*, стр. 203; Gallavotti, *Documenti*, стр. 164; *Documents*², стр. 542.

¹⁹² *Documents*², стр. 193-543; *DELG II*, стр. 392; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 59; P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 38, 330, 336; Bartoněk, *Fl. Studia Mys.*, стр. 123, 126.

¹⁹³ *Documents*², стр. 543; *Études*, стр. 153; P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 326, 335, 338.

¹⁹⁴ E. Peruzzi, „Agricoltura Micenea nel Lazio“, *Minos* 14 (1975), стр. 166; *Dic. Mic. I*, стр. 228.

натписите од Ерес, зачуван е еден генитив од ова име, сп. Ἐφόρω (IG XII Suppl. 127, Ерес, 3 в.п.н.е.). Сосема е возможна и интерпретацијата /*Emporoyol*/ од /*Emporos*/, Ἐμπορος, сп. ἔμπορος, „патник на кораб“.¹⁹⁵

22. *e-te-wa-jo-jo* (PY Sa 769), /*Etewayo(y)yo*/ е ген. од /*Etewayos*/, *e-te-wa-jo* (PY Sn 600.12), лично име - патронимик од *e-te-wa* (PY An 657.3), помик. Ἐτέας, хипокористик од сложено име со прв дел ἔτεός, „вистинит“,¹⁹⁶ сп. *e-te-wa-tu-wo*, (KN C 912), ген. синг. од */*Etewastus*/, *e-te-wo-ke-re-we-i-jo* (PY An 654.8-9), помик. Ἐτεокλέης; хом. βίης Ἐτεокληεῖης (Δ 386).

23. *e-ti-ra-wo-jo* (PY Sa 1264), /*Ertiāwo(y)yo*/ е ген. од /*Ertiāwos*/, *e-ti-ra-wo* (PY Sn 655.9), „оној што го храбри народот“, помик. Ὀροίλαος и Λᾶέρτης со инверзија на истите елементи ἐρτι- и -λᾶφος.¹⁹⁷

24. *e-to-mo-jo* (PY Vn 1191.3), /*Hetoimo(y)yo*/ е ген. од */*Hetoimos*/, сп. ἔτοῖμος, „подготвен, со воља“, Ἐτοίμη, Ἐτοίμαχος (< Ἐτοιμόμαχος).¹⁹⁸

25. *e-u-ru-po-to-re-mo-jo* (PY Fn 324.26), /*Euruptolemo(y)yo*/ е ген. од /*Euruptolemos*/, помик. Εὐρυπτόλεμος,¹⁹⁹ сложенка од εὐρύς, „широк“ и πτόλεμος, „војна“, сп. ген. πτολέμοιο (H 232, Θ 549).

26. *ka-e-sa-me-no-jo* (PY Vn 1191.2), сп. ном. синг. *ka-e-sa-me-no* (PY An 656.19). Постојат две различни идеи за толкување на ова име, едната е дека е тоа во врска со κέκασμαι, перфект од καίνυμαι, „се одликувам, прославен сум“, сп. и партицип κεκαδμένος.²⁰⁰ Другата идеја е дека можеби името треба да се интерпретира како */*Ķa(h)ēsamenos*/, партицип на аористот од еден корен **κps-*/**kens-*, сп. скт. śāpsati, лат. *censeo*.²⁰¹ И во едниот и во другиот случај, мора да се претпостави дека глаголскиот корен е проширен со елемент *ē*.

¹⁹⁵ Ruijgh, *Études*, стр. 297, фус. 33; *Dic. Mic. I*, стр. 228; Бузалковска Алексова, *Сложенки*, стр. 320; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 198.

¹⁹⁶ *Documents*², стр. 546; *Дојолнение II*, стр. 48; Ruijgh, *Études*, стр. 225; сп. и Leukart, *Nomina*, стр. 300.

¹⁹⁷ *Interpretation*², стр. 78; *DELG III*, стр. 612, 823; П. Хр. Илиевски, *ЖА* 40 (1990), стр. 19.

¹⁹⁸ *Documents*², стр. 546; *Дојолнение II*, стр. 48; A. Bartonek, *Fl. Studia Mus.*, стр. 126.

¹⁹⁹ Lejeune, *Phonétique*, стр. 39-40; A. M. Davies, *Acta. Mus. II*, стр. 99; P. Hr. Ilievski, *Res Mus.*, стр. 206; E. Risch, *Tractata. Mus.*, стр. 282; Бузалковска Алексова, *Сложенки*, стр. 251.

²⁰⁰ *Documents*, стр. 549; A. Bartonek, *Tractata Mus.*, стр. 44; Y. Duhoux, *Μυκεναϊκα*, стр. 234; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 310-311.

²⁰¹ Ruijgh, *Études*, стр. 363-4; J. L. Garcia - Ramon, *Μυκεναϊκα*, стр. 250-1.

27. *ka-ma-ti-jo-jo* (TH Z 850), можеби е */Kharmantiyo(y)yo/*, ген. од **/Kharmantiyos/*, лично име - патронимик, сп. *Χάρμας, Χαρμαντίδης* во врска со *χάρμη*, „желба за борба“, *χαίρω*, „се веселам, се радувам“, скт. *hāryati*, лат. *hortor*.²⁰²

Во Акрајфија, Бојотија, во генитив е забележано името, *Χάρμιχος*, сп. *Χαρμίχω* (IG VNN 2718) кое е хипокористик од сложено име со прв дел *χάρμη*, сп. *Χάρμανδρος, Χάρμιππος, Χαρμίλος, Χαρμῖνος* итн.

28. *ke-ko-jo* (PY Fn 50.2; MY Ui 651.3), можеби е */Kerko(y)yo/*, ген. од **/Kerkos/*, во врска со *κέρκος*, „опашка“, сп. *Κέρκων, Керκίων, Керκίδας*.²⁰³

29. *ke-ra-ti-jo-jo* (PY An 424.3), можеби е */Kerastiyo(y)yo/*, ген. од **/Kerastiyos/*, патронимик од име кое во помикенскиот е забележано како *Κεράστης* (< *κέρας*, „рог“) ²⁰⁴ или пак */Gerastiyo(y)yo/*, сп. помик. *Γεράστιος* како лично име²⁰⁵ и име на месец, во врска со *γέρας*, „почесен дар, чест“, сп. мик. акуз. синг. *ke-ra* (PY Eb 416.1/Er 704.2), „дарови“.²⁰⁶

30. *ke-ro-wo-jo* (PY Cn 655.3), сп. ном. синг. *ke-ro-wo* (PY Ae 134), можеби е */Kerowo(y)yo/*, ген. од */Kerowos/* во врска со *κεράός, κερόεις*, „роглест“, сп. и мик. *ke-ro-we, /Kerowens/*²⁰⁷

31. *kej-sa-do-ro-jo* (KN B 809.[b]),²⁰⁸ */Kessandro(y)yo/* е ген. од */Kessandros/*, *κε-sa-do-ro* (KN B 798.2), помик. *Κάσσανδρος, Κασσάνδρα, Κεσ(σ)άνδρα*, мик. *ke-sa-da-ra*. Вториот дел од сложенката *-ανδρος* е од *ἀνήρ*, а првиот дел го имаме во *κεδνός*, „грижлив“ и *κόσμος*, „ред“.²⁰⁹

32. *ke-we-to-jo* (PY Jn 310.11) е ген. од *ke-we-to* (PY Jn 310.8), на што укажува контекстот.²¹⁰ Но нема сигурна интерпретација на ова име.

²⁰² *Documents*², стр. 550; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 378.

²⁰³ А. Heubeck, *IF* 63 (1958), стр. 129; Ruijgh, *Études*, стр. 141; Lejeune, *Mém. II*, стр. 183, фус. 57; Р. Нр. Илиевски, *Acta Mus. II*, стр. 270; *Dis. Mic. I*, стр. 341.

²⁰⁴ Ruijgh, *Études*, стр. 156; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 170.

²⁰⁵ Н.Р., стр. 107; *WGE*, стр. 245.

²⁰⁶ *Дойолнение I*, стр. 12.

²⁰⁷ *Interpretation*², стр. 127; *Documents*², стр. 553; *Дойолнение II*, стр. 52.

²⁰⁸ *KT*⁵, стр. 40; *Corpus I*, стр. 315; *Documents*², стр. 553.

²⁰⁹ *DELG III*, стр. 503, 508; Р. Нр. Илиевски, *ЖА* 40 (1990), стр. 22-3 и *Микенциџие*, стр. 311; Бузалковска Алексова, *Сложенки*, стр. 253, 284-5 За тоа дека првиот дел од сложенката е поврзан со **kens-*, скт. *śāṃsati*, лат. *censeo*, види J. L. Garcia-Ramon, *Μυκηναικα*, стр. 245-247.

²¹⁰ А. Morpurgo, „Fabri e schiavi a Pilo“, *PP* 23 (1968), стр. 221; Lejeune, *Mém. II*, стр. 21, фус. 42; *Interpretation*², стр. 427; *Documents*², стр. 353, 553.

33. *ke-wo-no-jo* (PY An 519.6). Формата зависи од зборот *o-ka*, /orkhā/, сп. *ke-wo-no-jo*, *o-ka*. Нема други форми со кои би можеле да го поврземе *ke-wo-no-jo*, но споредбата со другите ситуации во кои се јавува *o-ka*, /orkhā/, упатува на тоа дека се работи за лично име во генитив.²¹¹

34. *ko-do-jo* (PY Ea 71; 754), сп. ном. *ko-do* (PY Ea 824), дат. синг. *ko-do* (PY Ea 825). Нема сигурна интерпретација за ова име. Евентуално може да се поврзе со помикенското име *Κώδων* од *κώδων*, „свонче“.²¹²

35. *ko-ro-jo-* (PY Mn 456.3), сп. ном. синг. *ko-ro* (KN De 1152.B), дат. синг. (PY Cn 131.11). Името може да се интерпретира на повеќе начини, /Khōlos/, сп. *χωλός*, „куц“;²¹³ /Khōros /, сп. топ. *Χώρα*, *χωρος*, „простор, место“;²¹⁴ /Khoiros/, сп. *Χοῖρος*, *χοῖρος*, „прасе“;²¹⁵ /Kōlos/, сп. *Κῶλος*, *μακρόκωλος*, „долгоног“, ст.сл. *kol̥no*, литв. *kelys*.²¹⁶

36. *ko-so-jo* (KN Ap 637.2) можеби е /Korso(y)yo/ од */Korsos/, сп. помик. *κόρση* (Хом., јон.), *κόρσα* (ајол.), *κόρρη* (атич.) “слепоочница, кадрица” и *κείρω* “сечам”, хет. *karšmi*, тох. А, *kāršt*, тох. Б. *kārst*. Полукс објаснува „καὶ κόρσας τινὲς ἐκάλεσαν τὰς τρίχας διὰ τὸ κείρεσθαι“ (Poll. 2.32), а имаме и *Κόρσης*, прекар на човекот кој прв во Атина си ја избричил брадата (Chrysipp.Stoic.3.198).²¹⁷ Можеби номинативот од ова име го имаме во формата *ko-so* (KN As 40.5). Но дативот *ko-so-ne* (PY Cn 45.2) упатува на атематска деклинација и тогаш *ko-so* може да значи и /Korsōn/.

37. *ku-ro₂-jo* (KN B 822.1b) е /Kulyo(y)yo/, ген. од /Kulyos/, *ku-ro₂* (KN As 603.3), помик. *Κύλλος* < *κυλλός*, „сакат“, сп. и дат. синг. *ku-ro₂* (PY Ea 814.a)²¹⁸ или /Kuryoyo/ од /Kuryos/, помик. *Κύριος* < *κύριος*, „јак, моќен“.²¹⁹

²¹¹ *Interpretation*², стр. 427; *Documents*², стр. 190, 553.

²¹² *Словарь*, стр. 42; O. Landau, *Personennamen*, стр. 71, 164 (види *Dic. Mic. I*, стр. 371).

²¹³ *Études*, стр. 149, 184 и фус. 434; *Documents*², стр. 556; P. Hr. Ilievski, *Coll. Mус.*, стр. 144 и *Микенциџиџе*, стр. 169; *Dic. Mic. I*, стр. 384.

²¹⁴ *Études*, стр. 149, 184 и фус. 434; Илиевски, *Микенциџиџе*, стр. 169.

²¹⁵ *Documents*², стр. 556; P. Hr. Ilievski, *Coll. Mус.*, стр. 144.

²¹⁶ O. Landau, *Personennamen*, стр. 73 (види *Dic. Mic. I*, стр. 374); P. Hr. Ilievski, *Coll. Mус.*, стр. 144.

²¹⁷ P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 325, 328; сп. и E. Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 285; *DELG II*, стр. 568, 574; *GEW II*, стр. 923.

²¹⁸ P. Hr. Ilievski, *Coll. Mусенаеум*, стр. 143 и *Acta Mус II*, стр. 275-6; Ruijgh, *Études*, стр. 275 и фус. 20; A. Heubeck, *Coll. Mусенаеум*, стр. 246.

²¹⁹ *Documents*², стр. 558; Lejeune, *Mém. II*, стр. 67; Lj. Срепаяс, *Tractata Mус.*, стр. 86; A. Bartoněk, *Fl. Studia Mус.*, стр. 127.

38. *ku-ru-me-no-jo* (PY An 654.1), /*Klumenos(y)yo/*, *Κλυμένοιο* (γ 452) е ген. од /*Klumenos/*, *ku-ru-me-no* (PY Aq 64.5), *Κλύμενος*, име добиено од парт. атем. аор. од *κλύω* „слушам“, сп. и дат. синг. *ku-ru-me-no* (TH Of 33.1).²²⁰

39. *ku-ru-no-jo* (PY Ea 801). Од контекстот во кој се јавува оваа форма јасно е дека се работи за генитив од лично име,²²¹ сп. *ku-ru-no-jo*, *me-ri-te-wo*, *ko-to-na* ..., /*K. melitēwos ktoinā.../*. Што се однесува до интерпретацијата, единствената форма со која евентуално би можеле да го споредиме ова име е едно друго микенско лично име исто така без задоволителна интерпретација, *ku-ru-ni-ta* (KN X 1525.1).²²²

40. *mi-ka-ri-jo-jo* (PY Jn 605.10), /*Mīkaliyo(y)yo/* е ген. од /*Mīkaliyos/*, *mi-ka-ri-jo* (Jn 605.3), лично име - патронимик од */*Mīkalos*/ < *μικρός*, „мал“, сп. *Μίκαλος* < *μικρός* (дор.).²²³ Фактот што во помикенскиот има хипокористици со назална оснва, *Μικκαλίων*, *Μικαλίων* може да наведе на помисла дека номинативот *mi-ka-ri-jo* нема врска со генитивот *mi-ka-ri-jo-jo*.²²⁴ Ова не може да се исклучи како можност, но тоа секако не ја оспорува интерпретацијата на *mi-ka-ri-jo-jo*. Можно е и во микенскиот да ги има двете варијанти, и со назална и со тематска основа, како и во помикенскиот.

41. *mo-qa-so-jo* (PY Sa 774), можеби е /*Mok^wso(y)yo/*, ген. од /*Mok^wsos/*, *mo-qa-so* (KN De 1381.B), помик. *Μόψος*, хет. *Mukšaš*, сп. и глоса кај Хесихиј, *μόψος· κηλὶς ἢ ἐν τοῖς ἱματίοις* (Кип.), „дамка, точка на облеката“.²²⁵

42. *mo-ro-qa-ro-jo* (PY Ea 782; 817), /*Molog^wro(y)yo/* е ген. од */*Molog^wros/*, сп. дат. синг. *mo-ro-qa-ro* (PY Ea 439; 800), помик. *Μόλοβρος* < *μολοβρός*, „прасе“, сложенка од **μολος*, сп. *μολεύω* „поткаструвам фиданки“ и **g^wer-*, сп. *βιβρώσκω* „јадам“, *βορά* „храна“, „животно што јаде млади израсходи“.²²⁶ Можна е и друга интерпретација, /*Mhorok^wolos/*, „оној што обработува земја“, сложенка од **μολος* „земја“ и *πέλομα*.²²⁷

²²⁰ Lejeune, *Mém. III*, стр. 35; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 118; P. Hr. Ilievski, *Res Mys.*, стр. 203; Y. Duhoux, *Mykenaiika*, стр. 234 и фус. 87; A. Bartoněk, *Fl. Studia Mys.*, стр. 124, 127.

²²¹ *Documents*², стр. 558; *Interpretation*², стр. 431; Lejeune, *Mém. II*, стр. 294.

²²² Сп. /*Grunitās/*, сп. *Γρῦνοι*, *Γρῦνιον*, *Γρῦνειον*, види *Словарь*, стр. 44.

²²³ Ruijgh, *Études*, стр. 147 и фус. 239; *DELG III*, стр. 701.

²²⁴ P. Hr. Ilievski, *Acta Mys. II*, стр. 272; *Словарь*, стр. 47; J.L. Perpillou, *Mykenaiika*, стр. 530.

²²⁵ O. Szemerényi, *SMEA I* (1966), стр. 35 и фус. 32; Lejeune, *Mém. I*, стр. 315 и *Phonétique*, стр. 52, фус. 3, стр. 285, фус. 3; *DELG III*, стр. 717; P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 325, 327-8, 331.

²²⁶ P. Chantraine, *Acta Mys. II*, стр. 203-4; *DELG III*, стр. 709; Stella, *Civiltà*, стр. 101.

²²⁷ F.M.J. Waanders, *Mykenaiika*, стр. 595; Бузалковска Алексова, *Сложенки*, стр. 255.

43. *pa-qa-si-jo-jo* (PY Jn 310. 12), /*Pamg^wōsiyo(y)yo/* е ген. од /*Pamg^wōsiyos/*, *pa-qa-si-jo* (PY Jn 310.8), лично име - патронимик од *pa-qa-ta*, /*Pamg^wōtās/*, сложенка од *πάς* и *βόσκω*. Во тесалскиот има патронимик *Παμβρούταιος*, (IThess I/50, Фарсала), кој го потврдува постоењето на името *Παμβρούτας*, сп. и атич. *Παμβρωτάδαι*, *παμβρωτίς*.²²⁸

44. *pe-ri-te-me-no-jo* (TH Ug 1;3), /*Perithmeno(y)yo/* е ген. од /*Perithmenos/*, сп. помик. *πεπεισμένος*, парт. перф. од *πείθομαι*, „уверен сум, се надевам“.²²⁹

45. *pe-qa-ro-jo* (PY Sa 768), можеби е /*Pek^wero(y)yo/* од */*Pek^weros/* (< **pek^w-*), сп. *πέσσω*, скт. *rācati*, стсл. *pekъ*, алб. *prjek*, лат. *соquo*, „печам“.²³⁰ Од овој корен во помикенскиот грчки има придавка *πέπων*, „зрел, благ, драг“, со женски род *πέπειρα*, од кој аналогно е оформен уште еден м.р. *πέπειρος*. Можеби веќе во микенскиот ја има и формата со *-r-* суфикс од **pek^w-*, сп. и *pe-qa-u*, /*Pek^weus/*, друго лично име од истиот корен.²³¹

46. *pe-re-qa-no-jo* (PY Ea 270; Jn 605.10), сп. ном. *pe-re-qa-no* (PY Jn 725.3) и патронимик *pe-re-qa-ni-jo* (PY An 656.6), /*Pēleg^whono(y)yo/* е ген. од /*Pēleg^whonos/*, сложенка од *τήλε*, „далеку“ и **g^when-/g^whon-*, сп. *θείνω*, *φόνος*, лично име *Τήλεφος*. Микенската форма е добиена со дисимилација на лабиовеларите од */*K^wēleg^whonos/*, сп. и *pe-re-qa-ta* и *qa-re-qa-ta-o* (види стр. 201).²³²

47. *pe-se-ro-jo* (KN Ai 63.a), можеби е /*Psello(y)yo/*, ген. од /*Psellos/*, ном. *pe-se-ro* (MY Ge 605.1), сп. *ψελλός*, „неразбирлив“, *ψελλίζομαι*, „пелтечам“. Како име - прекар, *Ψελλός* се јавува во доцната антика и во Византија.²³³

48. *pi-ri-to-jo* (KN C 911.1), /*Philisto(y)yo/* е ген. од /*Philistos/*, помик. *Φίλιστος*, „најмил“, суперлатив од *φίλος*, „мил, пријатен“, сп. и *pi-ri-ta* (PY Vn 1191.4), *Φιλίστα*.²³⁴ Од друга страна, на микенските плочки е забележано и името

²²⁸ Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 52; Ruijgh, *Études*, стр. 155 и фус. 294; *Documents*², стр. 568; Leukart, *Nomina*, стр. 50; Илиевски, *Микенциџе*, стр. 183, 342.

²²⁹ J. Chadwick, *Minos* 10 (1969), стр. 128-9; *Documents*², стр. 570; Lejeune, *Mém. III*, стр. 26-7; *DELG III*, стр. 868; Y. Duhoux, *Verbe*, стр. 42, 392.

²³⁰ *DELG III*, стр. 884, 890.

²³¹ Lejeune, *Mém. I*, стр. 115; *Дојолнение II*, стр. 65.

²³² A. Heubeck, *IF* 65 (1960), стр. 254-5; Lejeune, *Mém. I*, стр. 251, 302; *Dic. Mic. II*, стр. 106; сп. и /*Phereg^whonos/*, помик. *φόνον φέρει* (P757), в. Ruijgh, *Études*, стр. 144, фус. 225; /*Presg^wōnos/*, подоцна *Πρέσβων*, в. *Словарь*, стр. 57; *Documents*², стр. 570; Илиевски, *Микенциџе*, стр. 236, 284.

²³³ Ruijgh, *Études*, стр. 153, фус. 283; *Interpretation*², стр. 125; A. Heubeck, *Coll. Mysenaeum*, стр. 247; A. Bartoněk, *Fl. Studia Mус.*, стр. 128; G. Neumann, *Kadmos* 44 (2005), стр. 4.

²³⁴ C. J. Ruijgh, *Mykenaiika*, стр. 554; L. Baumach, *Mykenaiika*, стр. 62; Илиевски, *Микенциџе*, стр. 321.

pi-ri-ta-wo, /*Plinthāwōn*/ < πλίνθος, „тула“.²³⁵ Па можеби **pi-ri-to* може да се интерпретира и како хипокористик /*Plinthos*/, сп. Πλίνθας, Πλίνθιος.

49. *qa-ko-jo* (PY Vn 1191.6). Контекстот во кој се јавува оваа форма, упатува на тоа дека се работи за лично име во генитив,²³⁶ сп. *qa-ko-jo ta-ra-me-na*. Имено, плочката претставува список на женски имиња, детерминирани со машко име во генитив сингулар. На истата плочка се јавуваат и формите, *me-ti-ja-no-ro*, /*Mēstijānoros*/, *ka-e-sa-me-no-jo*, /*Ķa(h)ēsameno(y)ol*/, *e-to-mo-jo*, /*Hetoimo(y)ol*/, *de-ki-si-wo-jo*, /*Deksiwo(y)ol*/, *a-ta-o-jo*, /*Anta(h)o(y)ol*/.

50. *qe-ri-jo-jo* (TH Wu 58.bb), /*G'hwēriyo(y)ol*/ е ген. од /*G'hwēriyos*/, *qe-ri-jo* (KN Ag 1654), сп. помик. Θηρίων, Θήριππος, Θηρίμαχος, во врска со θήρ, „свер“, ајол. φήρ, сп. Φιλοφείροι ген. од Φιλόφειρος (VCH 59 (1935) 55-6/2, Лариса), ст.сл. зѣръ < *ǵhwēr.²³⁷

51. *qe-ta-ko-jo* (PY Jn 431.11), можеби е /*Ķwetako(y)ol*/, ген. од /*Ķwetakos*/, *qe-ta-ko* (PY Jn 431.3), помик. Τίτακός < **kwei-/ *kwi-*, „свети, блеска“, сп. и Τίτανος, Τίταρος, мик. *qi-ta-ro*, τίτανος, „вар, гипс“.²³⁸

52. *qo-u-ko-ro-jo* (PY Ea 781), /*G^woukolo(y)ol*/ е ген. од /*G^woukolos*/, *qo-u-ko-ro* (PY Nn 831.5), помик. βουκόλος, „говедар“, сложенка од βούς, „говедо“ и -κόλος < **k^wel*.²³⁹ Личното име во овој случај е всушност апелатив, употребен како лично име. Во Пилската An серија има повеќе примери на ном. плур од именката βουκόλος, сп. *qo-u-ko-ro*, /*g^woukoloil*/ (PY An 18.9; 830.13; 852.1).

53. *ra-ku-ro-jo* (PY Eп 659.15), сп. ном. *ra-ku-ro* (PY Eb 566.A), можеби е /*Lakhuro(y)ol*/, ген. од /*Lakhuros*/ < /*Lakhulos*/, сп. λαχέιν, „добивам на ждрепка“, мик. 3. л. синг. аор. *ra-ke*, /*lakhe*/, лични имиња Λάχης, Λάχων, Λαχέμοιρος.²⁴⁰

54. *ra-pa-sa-ko-jo* (PY Cп 655.4), /*Lampsako(y)ol*/ е ген. од /*Lampsakos*/, сп. дат. синг. *ra-pa-sa-ko* (PY Cп 131.7). Името е од етник, сп. топ. Λάμψακος.²⁴¹

²³⁵ M. D. Petruševski, “Pi-ri-ta-wo, qi-ri-ta-ko, qi-ri-ta-ro”, *ŽA* 9 (1959), стр. 230.

²³⁶ *Documents*², стр. 576; *Études*, стр. 222; Hajnal, *Studien*, стр. 260, фус. 339.

²³⁷ Lj. Срепаяс, *Tractata Mys.*, стр. 88-9; сп. и Lejeune, *Mém. I*, стр. 290; *Documents*², стр. 577; Ruijgh, *Études*, стр. 148; J. T. Killen, *Mykenaiika*, стр. 359.

²³⁸ Lj. Срепаяс, *Tractata Mys.*, стр. 87-88.

²³⁹ Lejeune, *Phonétique*, стр. 44; F. M. J. Waanders, *Mykenaiika*, стр. 595; Бузалковска Алексова, *Сложенки*, стр. 27, 93-4; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 112. Според Rejh оваа именка значи „земјоделец што користи волови“ за разлика од *qo-u-qo-ta*, /*g^woug^wotās*/, што значи „говедар“ (C. J. Ruijgh, *Tractata Mys.*, стр. 320 и фус. 90 и *Mykenaiika*, стр. 546, фус. 11).

²⁴⁰ P. Hr. Ilievski, *Acta Mys. II*, стр. 267; C. J. Ruijgh, *Tractata Mys.*, стр. 317, фус. 74.

²⁴¹ *Словарь*, стр. 64; *Documents*², стр. 578; R. S. P. Beekes, “The writing of consonant groups in Mysenaean”, *Mnemosyne* 24 (1971), стр. 347; P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 335.

55. *ra-wo-ḡo-no-jo* (KN D1 928.A; D 1650.a), /Lāwog^whono(y)yo/ е ген. од /Lāwog^whonos/, *ra-wo-ḡo-no* (KN B 798.7), сложенка од λᾱός “народ” и -φόνος < *gh^wen-/ *gh^won-, сп. θείνω “убивам, удирам“, φόνος, „убиство, колеж“. Во микенскиот го имаме со истите елементи и името *ra-wo-ḡo-ta* кое одговара на помикенското Λεωφόντης.²⁴²

56. *re-ko-no-jo* (KN C 912.1), сп. *re-ko-no* (KN C 917.1), веројатно е лично име.²⁴³ Што се однесува до интерпретацијата, Рејх предлага да се претпостави прехеленска основа, можеби /Legnos/, од една придавка *λέγνος “шарен”, која нема индоевропска етимологија, но е потврдена преку зборови регистрирани кај Полукс и Хесихиј.²⁴⁴ Полукс наведува дека λέγνον е бордура во боја на ткаенината, сп. λέγνα δὲ τὰ ἐν τῷ ἱματίῳ ἐκατέρου μέρους, οὐχ ὅπου ἢ ἄλλ᾽ (Poll. 7.62). А кај Хесихиј има глоса λεγνώδεις· ποικίλας и λεγνώσαι· ποικίλαι.

57. *re-u-ko-jo* (TH Z 849; 851; 852; 882), /Leuko(y)yo/ е ген. од /Leukos/, *re-u-ko* (PY An 615.3), помик. Λεῦκος,²⁴⁵ од придавката λευκός, „бел, сјаен“, мик. *re-u-ko*, *re-u-ka*. Генитив на -οιο од оваа придавка има кај Хомер, сп. λευκοῖο (ι 246), а во лезбоскиот се јавува генитивот λεύκω (IG XII Suppl. 139 (58-106), Ерес). Во Бојотија и Тесалија, името Λεύκιος е потврдено во генитив како Λευκίω (BSH 23 (1899) 91-4/III7, Акрајфија).

58. *ru-ko-ro-jo* (PY Ea 823), сп. ном. синг. *ru-ko-ro* (PY Ea 132), можеби е /Lukōro(y)yo/ од /Lukōros/, сложенка од λύκος, „волк“ и ὄρομαι, „чувам, надгледувам“ < *sor-.²⁴⁶ Доколку оваа интерпретација е точна, тогаш ова име претставува варијанта на *ru-ko-wo-ro* (PY Es 650v.1), *ru-ko-u-ro* (PY Es 644.10), „оној кој со поглед бара волци“, сложенка од λύκος и *-woros, сп. помик. οὔρος, „чувар“, топ. Λυκουρία. Коренот *swer-/ *swor- во грчкиот се појавува во две варијанти како *wer-/ *wor- и *ser-/ *sor-, кои учествуваат како втор дел во сложенки со значење, „гледам, внимавам на нешто“.²⁴⁷

²⁴² GEW III, стр. 188; А. Heubeck, *Acta Mys. II*, стр. 68; Р. Нр. Iliovski, *Mykenaiika*, стр. 329, 330, фус. 31; Бузалковска Алексова, *Сложенки*, стр. 261; Leukart, *Nomina*, стр. 52 и фус. 16.

²⁴³ *Documents*², стр. 579; *Interpretation*², стр. 452.

²⁴⁴ С. J. Ruijgh, *Mykenaiika*, стр. 549, 550, фус. 38.

²⁴⁵ Lejeune, *Mém. III*, стр. 23; *Documents*², стр. 579; GEW III, стр. 145; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 77; Lj. Срепјас, *Tractata Mys.*, стр. 87; А. Bartoněk, *Fl. Studia Mys.*, стр. 128.

²⁴⁶ Н. Mühlestein, *MH* 12 (1955), стр. 130; *Словарь*, стр. 67; Leukart, *Nomina*, стр. 94.

²⁴⁷ F. Bader, *RPh* 46 (1972), стр. 192 - 237.

Но можна е и поинаква интерпретација на името, на пример /*Lūgros*/ < λυγρός, „тажен“.²⁴⁸

59. *se-we-ri-ko-jo* (PY Sa 753) се јавува во Sa серијата во Пил, каде вообичаено стојат генитиви од лични имиња покрај *wo-ka*, /*wokhā*/, „кола“, сп. *e-te-wa-jo-jo*, *wo-ka* (PY Sa 769), /*Etewayo(y)yo wokhā*/; *po-ru-we-wo*, *wo-ka* (PY Sa 796), /*Poluwēwos wokhā*/. Може да се претпостави дека **se-we-ri-ko* е предгрчко лично име адаптирано со завршокот -ικος или -ισκος. Можеби е хипокористик од *se-we-ri-wo-wa-zo* (PY Fn 324.4).²⁴⁹

60. *si-ri-jo-jo* (PY Eb 159.B). Иако формата се појавува во еден текст, кој е проблематичен за интерпретација, веројатно е дека претставува генитив, сп. и *si-ri-jo* (PY Ep 613.10).²⁵⁰ Веројатно се работи за предгрчко лично име, адаптирано во грчкиот јазик со суфиксот *-yo-.²⁵¹

61. *ta-we-si-jo-jo* (PY An 261.12.v.1; Un 616.v.1²⁵²), можеби е /*Thawēsiyo(y)yo*/, ген. од *ta-we-si-jo* (KN Dv 1332.B), /*Thawēsiyos*/ < /*Thawētos*/, сп. помик. дор. θαητός за θηητός, „достоеен за чудење, восхит“ изведена од една именка *θᾱFᾱ, сирак. θᾱα, атич. θεία, „глетка, призор“.²⁵³

62. *ti-qa-jo-jo* (PY Ep 467.1), /*Thisg^wayo(y)yo*/ е ген. од *ti-qa-jo* (PY Eo 278), /*Thisg^wayos*/, лично име од етникот Θισβαῖος, од бојотскиот град Θίσβα.²⁵⁴

63. *to-sa-no-jo* (PY Jn 431.25) се јавува како детерминатив на идеограмата VIR придружена со бројот 5 во еден од Пилските списоци на ковачи, *ka-ke-we*, /*khalkēwes*/. На истата плочка има и други имиња во генитив со истата функција, сп. *a-mu-ta-wo-no VIR 31*, /*Amuthāwonos VIR 31*/ (p. 26).

²⁴⁸ Lejeune, *Mém. I*, стр. 294; A. Bartoněk, *Fl. Studia Mys.*, стр. 128, *Dic. Mic. II*, стр. 269.

²⁴⁹ *Interpretation*², стр. 327; Lejeune, *Mém. I*, стр. 337, фус. 9 и *Mém. II*, стр. 122; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 335, фус. 15.

²⁵⁰ Lejeune, *Mém. I*, стр. 278 и *Mém. III*, стр. 145, фус. 33; *Documents*², стр. 582. Спротивно, Л. Дероа смета дека станува збор за именка во ср. р., изведена од една придавка σῖριος, „сув, пресушен“, сп. помик. σεῖριος, σκίριος, види L. Derooy, "A propos du cadastre Mypenien de Pylos: le mot *ra-ke* et la lagune d'Osmanaga", *Minos* 23 (1988), стр. 60. Но предложената интерпретација не е подетално аргументирана во дадениот контекст.

²⁵¹ Во таа смисла предложени се и интерпретации на ова име од зборови за кои нема сигурна индоевропска етимологија, сп. Σῖριος < σῖρος, „јама, силос“ (види Ruijgh, *Études*, стр. 149) или < σεῖριος, „жежок, топол“ (види A. Bartoněk, *Fl. Studia Mys.*, стр. 128).

²⁵² Според новата класификација на Е. Л. Бенет, плочката PY An 616 гласи PY Un 616, види E. L. Bennett, *Mykenaiika*, стр. 109.

²⁵³ *Словарь*, стр. 69; Ruijgh, *Études*, стр. 153 и фус. 287; P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 328; *Dic. Mic. II*, стр. 322.

²⁵⁴ Lejeune, *Mém. I*, стр. 262; *Словарь*, стр. 71; M. S. Ruiperez, *Minos* 5 (1957), стр. 195; *Études*, стр. 222 и фус. 56; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 145 и 339, фус. 37.

Дека *to-sa-no-jo* е генитив од лично име,²⁵⁵ ни потврдува и формата во датив синг. *to-sa-no*, која се јавува исто во Пил, во еден список на приматели на јачмен и маслинки (PY Fn 79.4). Доколку не е од некое предгрчко име, *to-sa-no-jo* може да биде генитив од */Thorsainos/*, сложенка од *θάρος*, „храброст, дрскост“ и *αῖνος*, „фалба, слава“.²⁵⁶ Првиот дел е потврден во повеќе сложени имиња, сп. *Θαρσαγοράς*, *Θερσάνωρ*, *Θέρσιππος*, а на микенските плочки има едно име кое покажува *θорσ-*, сп. *to-si-ta* (PY Cn 719.2), */Thorsitas/*, помик. *Θερσίτης*.²⁵⁷ Што се однесува до вториот дел од сложенката паралела имаме во помик. *Ἰππαινος*, *Ξέναινος*.

64. *tu-ri-si-jo-jo* (PY Sa 758), */Tulisiyo(y)yo/* е ген. од */Tulisiyos/*, лично име добиено од етникот *tu-ri-si-jo* (KN E 668.2; Og 833.7), кој е изведен од топонимот *Τυλισσός*, мик. *tu-ri-so*.²⁵⁸

65. *u-ta-jo-jo* (KN Da 1135.A; 1143.a; 1317; 1352.A; 5576.B; 5709.A; 7109.B; 8228.A; Db 1140.B; 7164[.B]; Dc 7161.A; Dd 1144.B; De 1138.A; 1141.B; 1383.A; 5336.B; 7203.A; Dv 1139.a; 1142.A; 1145.a; 1146.A; 1503.B; 5296.a; 5667.A; 5696.B) е ген. од *u-ta-jo* (KN Da 1127.a; 1132.a). Се работи за еден од т.н. „бирници“ или „сопственици“ на стадата овци во кноската серија D. Можеби се работи за */Hurtayos/*, име добиено според предгрчки топоним, сп. *Ῥρτακός*, село на Крит и лични имиња кај Хомер, *Ῥρτακος* и *Ῥρτιος*.²⁵⁹

66. *wa-na-ta-jo-jo* (PY En 609.3.4; Eo 211.1), */Warnāta(y)yo/* е ген. од */Warnātayos/*, *wa-na-ta-jo* (PY Eb 369.A/ Ep 301.3), лично име - патронимик од **/Warnātas/*, сп. *ἀρῆν*, „јагне“, топ. *Ἄρνη*, лични имиња *Ἀρνάιος*, *Ἄρνος*, мик. ген. *wa-no-jo*, *Ἀρνίσκος*, *wa-ni-ko*.²⁶⁰

67. *wa-no-jo* (PY Cn 40.1-4; 599.1.6), */Warno(y)yo/* е ген. од **/Warnos/*, помик. *Ἄρνος*.²⁶¹

²⁵⁵ *Documents*², стр. 587; *Interpretation*², стр. 459; A. Morpurgo, *PdP* 23 (1968), стр. 221.

²⁵⁶ Lejeune, *Mém. II*, стр. 109.

²⁵⁷ Leukart, *Nomina*, стр. 191-2.

²⁵⁸ Lejeune, *Mém. I*, стр. 115; *Дополнение II*, стр. 77; *Études*, стр. 155, 177; *Documents*², стр. 588; F. Gschmitzer, *Res Myc.*, стр. 146.

²⁵⁹ *Словарь*, стр. 73; *Études*, стр. 224, фус. 73; P. Hr. Ilievski, *Mikenaiika*, стр. 336.

²⁶⁰ M. D. Petruševski, *ŽA* 12 (1963), стр. 307 и *Acta Myc. II*, стр. 132; *Documents*², стр. 242, 246, 590; Ruijgh, *Études*, стр. 224 и *Tractata Myc.*, стр. 317, фус. 74.

²⁶¹ M. D. Petruševski, *Acta Myc. II*, стр. 132 и *ŽA* 12 (1963), стр. 307; *Словарь*, стр. 74 и *Acta Myc. II*, стр. 377.

68. *wa-ra-ro-jo* (PY An 656.1). Формата е поврзана со именката *o-ka*, */orkhāl*. Нема други примери од истото име. Можеби може да се поврзе со придавката, *ἀπαλός*, „нежен, мек“, сп. *ἀπαλόιο* (Π 49, χ 16) и со името *Ἄπαλος*.²⁶² Во тој случај микенската форма *wa-ra-ro-jo* е индикативна за постоењето на почетна дигама кај оваа придавка, за која нема етимологија.²⁶³ Од друга страна **wa-ra-ro* може да се спореди со имињата *Ἄπαλη*, *Ἄλων* и глосата кај Хесх. *ἀπάλεον ἀγαπητόν*. Оваа придавка кај Хомер е забележана како *ἀρπαλέος* и споредбата со *ἔλλομαι*, лат. *velle* го потврдува присуството на почетната дигама.²⁶⁴ Микенското **wa-ra-ro* во тој случај може да биде */Walpalos/* или */Warpalos/* со веќе извршена дисимилација на ликвидите.²⁶⁵

69. *we-na-ko-jo* (TH Gf 163.2). Формата се гледа на еден мал фрагмент од плочката 163 која ѝ припаѓа на тебанската серија Gf, сп. (p.1) *ku-no V I/* (p.2) *we-na-ko-jo M/* (p.3) **63/*. *We-na-ko-jo* нема паралели ниту во Тебанските плочки, ниту во плочките од другите локалитети, но ако се поврзе со формата *we-re-na-ko* која се појавува во тебанската серија Fq, сп. *we-re-na-ko V 1 Z 2* (TH Fq 240.5), *we-]re-na-ko V 1 Z 2* (TH Fq 241.5), тогаш може да се сфати како грешка за *we-re-na-ko-jo* и да се интерпретира како генитив.²⁶⁶ Името може да се интерпретира како */Wrēnarchos/*,²⁶⁷ сложена од *Φρήν*, „овца“, сп. ерм. *garn, garin*, „јагне“, скт. *úrana-* (< **wurana-*) „овен, јагне“, ср.перс. *varak* „овен“ < **wrēn-/ *wṛn-*²⁶⁸ и *ἄρχω*, „управувам“. Во грчките дијалекти именката „овца“ е распространета во обликот *ἄρήν*, крит. *Φαρήν* и се среќава во повеќе сложени лични имиња, сп. *Ἀρνίππος*, *Ἀρνοκλῆς*, *Φάρνων* и мик. *wa-na-ta-jo* (PY Jn 832.7; KN V 466.2), */Warnātayos/* (види погоре); *wa-ni-ko* (PY Jn 478.4), */Warniskos/*, *Ἀρνίσκος* и др.²⁶⁹ Но има

²⁶² W. Merlingen, *Minoica*, стр. 252; *Documents*², стр. 590; A. Bartoněk, *Fl. Studia Mys.*, стр. 129.

²⁶³ *DELGI*, стр. 95.

²⁶⁴ *DELGI*, стр. 64-5, 342; *GEWI*, стр. 78.

²⁶⁵ M. S. Ruiperez, *Minos* 4 (1956), стр. 151.

²⁶⁶ *Fouilles I*, стр. 277; Lejeune, *Mém. I*, стр. 276.

²⁶⁷ Е. Цукеска, "We-re-na-ko", *Годишен зборник* 59 (2006), стр. 338-9.

²⁶⁸ Sommer, *Nominalkomposita*, стр. 67, фус.1; N. Maurice, *Minos*, 13 (1988), стр. 137 и понатаму; A. Sacconi, "Gli ideogrammi per la pelle e per il cuoio nei testi micenei", *SMEA*, 3 (1967), стр. 124, фус. 113; *GEWI*, стр. 137-8 и *GEW II*, стр. 653; *IEW*, стр. 1170.

²⁶⁹ M. D. Petruševski, "Discussions Mucénologiques", *ŽA* 12 (1963), стр. 304-5 и „Микенолошки прилози“, *Годишен зборник* 16 (1964), стр. 187-8 и *Acta Mys.II*, стр. 132, 135.

траги и од *ρήν*, сп. кај Хесх. *ῥάνα·άρνα; ῥήνες·άρνες, πρόβατα; ῥήνεα· πρόβατα* и во сложенки *ὑπόρρηνος* (К 215-6), „со јагне под себе, (овца) што ја цица јагнето“, *πολύρρην* (I 154), „богат со овци“ и *ῥηνοφορεύς* „облечен во кожув од овен“, епитет на Дионис. Во микенскиот ја има формата *we-re-ne-ja* (PY Ub 1318.7), ном. синг. ж. род од придавката */*wrēneyos/*, „овчи, од овца“.

Вториот дел *-αρχος* е продуктивен и за апелативи и за лични имиња, сп. *ἴππαρχος*, „предводник на коњаници“ и *Ἴππαρχος* како лично име; *ἀγέλαρχος*, „водач на стадо“ и лично име *Ἀγέλαρχος*.²⁷⁰ Во микенскиот грчки, сложенки со втор дел *-αρχος*, веројатно се *ka-ra-na-ko*, **/krānarchos/*, *po-ta-ko*, **/poimarchos/*.²⁷¹ Името *we-re-na-ko*, */*Wrēnarchos/*, може да значи, „оној кој е одговорен за овците“, апелатив, кој Микенците го употребувале и како лично име. Сепак вториот дел од ова лично име, *-a-ko* може да се интерпретира и на друг начин, можеби како *-αγος*. Во тој случај паралела за микенското *we-re-na-ko* би било помикенското лично име *Ἄρναγος*.²⁷²

70. *we-we-si-jo-jo* (KN Ak 622.1; Da 1162.a; Db 1159.A; 1160.A; 1168.A; 1344.A; 1464.A; Dc 1154.A; 1167.A; Dd 1157.A; De 1152.A; 1153.A; 1648.A; Dv 1509.A; Lc 7392.B; Od 502.b; X 453.1; 7759; 8196) е ген. од *we-we-si-jo* (PY Jn 431.18), можеби */*Werwesiyos/*²⁷³ во врска со *εἶρος*, „волна“, лат. *vervex*. Во микенскиот не е забележана именката **FepFos*, но има придавка *we-we-e-a* (KN L 178), ср. р. ном. пл. */*werwe(h)ea/* < */*werweseya/*. Ако беше формата *we-we-si-jo* е директно изведена од именката *εἶρος* тогаш името ќе гласеше *we-we-i-jo*, */*Werwehiyos/* < */*Werwesiyos/*. Но ако ги земеме предвид *ra-wa-ke-si-jo*, */*lāwāgesiyos/* од *ra-we-ta*, */*lāwāgetās/* и *e-qe-si-jo*, */*hek^wesiyos/* од *e-qe-ta*, */*hek^wetās/*, можеме да претпоставиме дека *we-we-si-jo* е од едно име */*Werwestās/*, од типот *te-re-ta*, */*Telestās/*, помик. *τελεστάς*. А можеби *we-we-si-jo* е и хипокористик од сложено име со прв дел *εἶρος*, како што предложи М. С. Руиперес,²⁷⁴ сп. *εἶρεσιώνη* „маслиново гранче намотано со волна“.

²⁷⁰ H.P., стр. 80-84; DELG I, стр. 120.

²⁷¹ Dic. Mic. I, стр. 320 и Dic. Mic. II, стр. 136.

²⁷² Или може да се претпостави хипористик на *-ακος*, види J. L. Garcia - Ramon, "Anthroponymica Mysenaea", *ŽA* 55 (2005), стр. 91-96.

²⁷³ Documents², стр. 591; Interpretation², стр. 464; Ruijgh, *Études*, стр. 154 и *Res Mys.*, стр. 393; P. Hr. Ilievski, *Mykenaiika*, стр. 329, 337.

²⁷⁴ M. S. Ruiperez, *Fl. Studia Mys.*, стр. 539-541.

71. *wo-ro-ko-jo* (PY Sa 763), можеби е */Wroiko(y)yo/*, ген. од */Wroikos/*, помик. *Ῥοῖκος* од *ῥοικός*, „крив“ < **wreik-/wroik-/wriik-*, сп. и *ῥικνός*, „вкочанет“, литв. *ráišas*, „куц“, авест. *urvisyeiti*, „извртувам“, и мик. *wi-ri-ki-no*, */Wrikinos/*²⁷⁵

72. **63]-u-ro-jo* (TH X189.5). На плочката TH X189 во петтиот ред се чита формата *-u-ro-jo*, сп. (p.5) *[.]u-ro-jo*, *a-me[*. Според контекстот се работи за лично име во ген. синг.²⁷⁶ В. Аравантинос, Л. Годар и А. Сакони посочуваат дека формата *-u-ro-jo* може да се доведе во врска со **63-u-ro*, лично име документирано во датив, сп. **63-u-ro V 2* (TH Fq 240.7; 241.6), **63-u-ro Z[* (TH Fq 281.2). Ниту во Теба, ниту на другите локалитети нема друго име што завршува на *-u-ro* со кое би можеле да го поврземе *-u-ro-jo*.

Како што може да се види од прегледот (види табела XIX, стр. 346) и преку формите на генитив сингулар на *-o-jo* се потврдува големата разновидност во однос на образувањето кај оваа категорија зборови. Меѓу примерите сложенките се застапени во помал број. Формите понекогаш упатуваат на име кое има идентична помикенска паралела, како во случајот на пример на *e-u-ru-po-to-re-mo-jo* (PY Fn 324.26), */Euruptolemo(y)yo/* од */Euruptolemos/*, кое во помикенскиот е забележано како *Εὐρυπτόλεμος* или *e-po-ro-jo* (KN Ch 897), */Ephoro(y)yo/* од */Ephoros/*, кое одговара на помикенското *Ἐφορος*. Понекогаш името потврдено во генитив има ист состав, како некое име во помикенскиот, но се разликува од морфолошки аспект, сп. *pe-re-qa-no-jo* (PY Ea 270; Jn 605.10), */Pēleg^whono(y)yo/* од */Pēleg^whonos/* и помик. *Τήλεφος*. Понекогаш, пак микенскиот ни открива имиња со состави и елементи, кои во помикенскиот период не се забележани воопшто или се забележани индиректно, сп. *a-pi-ka-ra-do-jo* (PY Pa 398), */Amphiklado(y)yo/* од **/Amphiklados/*, сложенка од *ἀμφί* и *κλάδος*, „фиданка“.

Бројот на хипокористиците е далеку поголем меѓу примерите на генитив сингулар од лични имиња. Некои од примерите се од хипокористици изведени од сложено име, сп. *a-ta-o-jo* (PY Vn 1191.5) од *a-ta-o*, можеби **/Anta(h)os/* од **/Anta(h)okhos/*, сп. помик. *Ἀντίοχος*. Има и повеќе примери од хипокористици кои се всушност прекари, прости

²⁷⁵ Lejeune, *Mém. I*, стр. 116 и фус. 15; *DELG IV₁*, стр. 974; P. Hr. Pievski, *Coll. Mysenaum*, стр. 142; A. Bartoněk, *Fl. Studia Mys.*, стр. 129; G. Neumann, *Kadmos* 44 (2005), стр. 4.

²⁷⁶ *Fouilles I*, стр. 277; Lejeune, *Mém. IV*, стр. 312.

зборови употребени во функција на лично име, сп. *e-ki-no-jo* (PY An 661.1), */Ekhīno(y)yo/* од *e-ki-no*, */Ekhīnos/*, помик. ἐχῆνος, „еж“, *wo-ro-ko-jo* (PY Sa 763), */Wroiko(y)yo/* од **/Wroikos/*, помик. Ῥοῖκος од ροικός, „крив“; *ra-pa-sa-ko-jo* (PY Cn 655.4), */Lampsako(y)yo/* од **/Lampsakos/* од Λάμψακος, топоним. Кај три форми, името е всушност партицип од глагол, сп. *ku-ru-me-no-jo* (PY An 654.1), */Klumenο(y)yo/*, помик. Κλυμένοιο (γ 452) од *ku-ru-me-no*, */Klumenos/*, помик. Κλύμενος, парт. атем. аор. од κλύω, „слушам“. Во оформувањето на хипокористиците голема улога има суфиксот **-yo-*, сп. *qe-ri-jo-jo* (TH Wu 58.bb), */G'hwēriyo(y)yo/* од *qe-ri-jo*, */G'hwēriyos/*, можеби од сложенка како Θήριππος, Θηρίμαχος или *ti-qa-jo-jo* (PY En 467.1), */Thisg^wayo(y)yo/* од *ti-qa-jo*, */Thisg^wayos/*, име добиено од Θισβάιος, етник. Овој суфикс се додава и на предгрчки основи, сп. *e-me-si-jo-jo* (KN E 843.1; Lc 551.B; L 8159.b; X 35) од *e-me-si-jo*, име изведено од предгрчки збор на *-сос*. Една група на имиња на *-yo-* може да се гледаат како патронимици, сп. *e-te-wa-jo-jo* (PY Sa 769), */Etewayo(y)yo/* од *e-te-wa-jo*, */Etewayos/* и *e-te-wa* (PY An 657.3), помик. Ἐτέας. И кај хипокористиците, примерите на генитив делумно откриваат идентичности со помикенскиот грчки, сп. *de-ki-si-wo-jo* (PY Vn 1191.4), */Deksiwo(y)yo/* од **/Deksiwos/* и помик. Δέξιος, памф. ΔέξιFυς < δεξιός, „десен“. А делумно ни откриваат имиња, кои во помикенскиот грчки не се забележани, сп. *pe-qe-ro-jo* (PY Sa 768), можеби */Pek^wero(y)yo/* од **/Pek^weros/* < **pek^w-* и помик. πέπειρος, покрај πέπων, „зрел, благ, драг“ или *pe-pi-te-me-no-jo* (TH Ug 1;3), */Pepithmeno(y)yo/* од **/Pepithmenos/* и помик. πεπεισμένος, парт. перф. од πείθομαι.

Б. Примери на тесалските натписи

Завршокот *-οιο* е потврден на натписи во Пелазгиотида (11 примери од Фера, Кранон, Скотуса и Кондаја) и Тесалиотида (2 примери од Фарсала). Најмногу примери, 7, доаѓаат од Кранон, Пелазгиотида, и тоа 5 од еден ист натпис, сп. REA 66 (1964) 313. Најстарите примери се од крајот на 4 в. п.н.е./ почеток на 3 в.п.н.е, сп. Ξενοφάντοιο (SEG 43/310, Скотуса) и Ππρομάχοιο (IThess I/91, Фарсала). Другите примери се од 3, 2 в.п.н.е. (види табела XVIII, стр. 340).

Најголемиот дел од формите (10) на *-οιο* се од сложени имиња, кои се вообичаени за грчкиот, се потврдени и во други региони и покажуваат типичен состав, сп. Πολυξένοιο (REA 66 (1964) 313, Кранон) од Πολύξενος,

сложенка од *πολύς*, „многу“ и *ξένος*, „странец“; *Ἀμωμήτοιο* (IThess. I/92, Фарсала) од *Ἀμώμητος*, сложенка од *ἀ-* „не“ и *μωμητός*, „кој може да биде прекорен“, *Ξενοφάντοιο* (SEG 43/310, Скотуса) од *Ξενόφαντος*, сложенка од *ξένος* „странец“ и *φαντός*, „видлив“ од *φαίνω*, „се појавувам“, *Προμάχοιο* (IThess. I/91, Фарсала) од *Πρόμαχος*, сложенка од *προ-* „пред“ и *μάχη, μάχομαι*, „битка, се борам“. Само три форми се од хипокористици, сп. *Φαλάροιο* (REA 66(1964) 313, Кранон) од *Φάλαρος < φάλαρος*, „со бели прамени“ и *Φρίξοιο* (IG IX.2/459, REA 66(1964) 313, Кранон) од *Φρίξος < φρίξος*, „намовнат, наежен“.

Двете форми од Фарсала, Тесалиотида, област каде што генитивот вообичаено завршува на *-ου* се напишани на натписи, кои претставуваат епитафи во стих, и во таа смисла текстуално отстапуваат од стандардните епиграфски документи - проксении, декрети, ослободувања итн. Содржината на овие епитафи, од лексички аспект треба да се споредува со епската и лирската поезија.²⁷⁷ И двете имиња се во функција на *gen. originis*. Примерите од Пелазгиотида, пак се појавуваат на натписи кои по својата содржина се стандардни документи, напишани на јазик, што ги покажува типичните одлики на тесалскиот дијалект. Сите примери за кои контекстот е јасен, се јавуваат во конструкции со партицип, сп. *ταγεύοντων Ξενοφάντοιο Ἀγασσαίοιο, Σουίδαο Σουίδαίοιο* (SEG 43/310, Скотуса). Единствениот исклучок е формата *Ἀλεξάνδροιο* (La Thessalie, 222-3), која исто така се јавува во уводна формула, но со предлогот *μετά*.

В. Примери од лезбоскиот дијалект

Во поезијата на Сапфо се јавува еднаш формата *Περάμοιο* (S 44/16) од *Πέρραμος*, лезбоска варијанта за името *Πρίαμος*, митско име (кралот на Тројанците), сп. *Περάμοιο θύγ[α]τρεις*. Формата го покажува вообичаениот фонетски третман на *-ri-* во лезбоскиот дијалект.²⁷⁸

²⁷⁷ IThess. I, стр. 109-110.

²⁷⁸ Lejeune, *Phonétique*, стр. 143, фус. 2; Hamm, *Grammatik*, стр. 25; R. Hodot, *BzN Neue Folge* 9 (1974), стр. 126-7; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 56-7.

6.1.3. Теоними

1. *di-wo-nu-so-jo* (PY Ea 102). Прв Е. Л. Бенет претпостави дека фрагментот на кој се јавува оваа форма првобитно класифицирана како PY Ха 102 ѝ припаѓа на класата Ea, и тој според PY Ea 71, 756, 801, го реконструираше текстот како *di-wo-nu-so-jo*, [*ko-to-na GRA*].²⁷⁹ Но, според поновата анализа на Ј. Л. Мелена, овој фрагмент може да се спои со фрагментот Ea 107, така што текстот сега гласи *di-wo-nu-so-jo*, *e-ka-ra GRA 2 T 6*.²⁸⁰ Веројатно, во овој генитив се крие името на богот Дионис, Διόνυσος.²⁸¹ Според првичната анализа на Бенет и реставрацијата на зборот *ko-to-na* би можело да се помисли дека *di-wo-nu-so* тука е лично име.²⁸² Но присуството на зборот *e-ka-ra*, /*eskhara*/, помик. ἑσχάρα, „огниште, жртвено огниште“, потврдува дека сепак овој генитив е од теонимот Дионис.²⁸³ Името на богот Дионис е потврдено и во дат. синг., сп. *di-wo-nu-so ME+RI [] 2* (KH Gq 5.2).

Во грчките дијалекти се среќаваат повеќе варијанти од овој теоним. Очигледно е дека микенскиот не кореспондира со островските форми Δεόυσος (Самос) и Διένυσος (Аморгос) и со тес. Διένυσος, сп. Διενυστια (SEG 31/577, Лариса, 136/5 г.п.н.е.), ниту пак со лезбоските Δίνυσος, сп. ген. Δινύσω (IG XII/2 Suppl. 34, Митилена, 2/3 в.н.е.), Δίνυσος, сп. ген. Δινύσω (SEG 32/1243, Кима, 2 в.н.е.) и Ζόνυσος (Ајолида), туку со формите потврдени во атичкиот, Διόνυσος, хомерскиот, Διώνυσος и во ајолските дијалекти, Διόνυσος (тес.), Διώνυσος (бој.). Двојниот консонант *-nn-* може да упати на консонантска група *-sn-*, што оди во прилог на тезата дека се работи за сложенка со прв дел Διός, ген. синг. од Ζεῦς, од типот Διόσκούροι. Па теонимот вообичаено се објаснува како „Севсов син“, иако вториот дел νύσος не е етимолошки разјаснет докрај.²⁸⁴

²⁷⁹ PTT I, стр. 271 и E. L. Bennett, *Mykenaiika*, стр. 107.

²⁸⁰ 24 Joins, стр. 357.

²⁸¹ *Documents*², стр. 540; *Interpretation*², стр. 414; Ruijgh, *Études*, стр. 335, фус. 189; *DELG I*, стр. 285; M. S. Ruiperez, *Res Myc*, стр. 409; A. Bartonek, *Tractata Myc.*, стр. 44; J. L. García-Ramón, *Studies Chadwick*, стр. 191.

²⁸² P. Hr. Pievski, *Fl. Studia Myc.*, стр. 305 и *Микенциџие*, стр. 219 - 222.

²⁸³ 24 Joins, стр. 357.

²⁸⁴ Тезата на Кречмер е дека во νύσος може да се препознае тракиски збор за син, сп. Νύσα, планина која се врзува за култот на Дионис (види *DELG I*, стр. 285; M. S. Ruiperez, *Res Myc*, стр. 408; J. L. García-Ramón, *Studies Chadwick*, стр. 184, 197). Според Семереџи името е сложенка со втор дел **sūnus*, сп. скт. *sūnis*, гот. *sunus*, ст.сл. *сѹнѣ*. Формата Διόνυσος може да се објасни со метатеза, **Diwos-sūnus* > **Diwos-nūsus* > **Diwos-nūsos*

На натписите од ајолските дијалекти пример на ген. синг. од теонимот Διόνυσος сретнавме во лезбоскиот, кој всушност претставува форма од јонско-атичкото којне, сп. Διονύσω (IK 5/30, Кима, 3 в.п.н.е). Во Бојотија се јавува формата Διονούσω (IG VII 1786; BCH 50 (1926) 391-2/6, Теспија) и Διωνούσω (IG VII 3392, Хајронеја) (види стр. 310).

6.1.4. Топоними

1. *da-pu₂-ri-to-jo* (KN Gg 702.2), сп. *da-pu-ri-to* (KN Xd 140.1), можеби е /*Daburintho(y)yo*/, ген. од /*Daburinthos*/, помик. Λαβύρινθος, со алтернација *d/l*, сп. δάφνη, памф. λάφνα.²⁸⁵

2. *o-te-pe-o-jo* (PY Eq 213.5). Според контекстот оваа форма е топоним,²⁸⁶ можеби сложенка чијшто втор дел е присутен и во топонимите *pe-wo-pe-o* (PY Aa 786), *so-ro-pe-o* (PY An 207.14).²⁸⁷

3. *pu-ro-jo* (PY An 129.4), /*Pulo(y)yo*/, хом. Πύλοιο (В 77) е ген. од /*Pulos*/, Πύλος, мик. *pu-ro*.²⁸⁸

4. *u-ro-jo* (PY Fn 187.8; Fr 1225.1; 1236.1) можеби е /*Ybo(y)yo*/, ген. од */*Ybos*/, сп. помик. топ. Υβα, ὕβος, „грпка“.²⁸⁹

(види О. Szemerényi, *Gnomon* 43 (1972), стр. 665; А. Bartoněk, *Tractata Mys.*, стр. 44 и *Handbuch*, стр. 419). Доколку се прифати објаснението на Семереџи, тогаш тоа значи дека индоевропскиот збор за син, во грчкиот е присутен и со варијанта која содржи назален суфикс, покрај вообичаените *uús*, *uós*. Можеби за разрешувањето на дилемите поврзани со интерпретацијата на овој теоним треба да се земе предвид и можноста името да претставува сложенка од имиња на две божества, односно да одразува спој на два култа како во случајот на Посејдон (види R. Duev, "Zeus and Dionysos in the light of the Linear B Records" во *Colloquium Romanum, Atti de la XII Colloquio internazionale di Micenologia*, ed. A. Sacconi, M. Del Freo, L. Godart, M. Negri, Pisa-Roma, 2008, стр. 228).

²⁸⁵ *GEW III*, стр. 143; M. D. Petruševski, *ŽA* 25 (1975), стр. 437; Lejeune, *Mém I*, стр. 327 и *Mém. III*, стр. 95-6; А. Heubeck, *Res Mys.*, стр. 159, 161; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 191, 389, 545; Moreschini, *Formazioni in -nth-*, стр. 60 и понатаму.

²⁸⁶ *Interpretation*², стр. 218, 439; А. Р. Sainer, *SMEA* 17 (1976), стр. 48; M. S. Ruiperez, *Minos* 5 (1957), стр. 204.

²⁸⁷ К. Ј. Рејх го споредува *pe-o* со *-феос* во *суфеос* „свињарник“, види Ruijgh, *Études*, стр. 183, фус. 429.

²⁸⁸ *Documents*², стр. 575; стр. 61; Ruijgh, *Études*, стр. 59; А. Р. Sainer, *SMEA* 17 (1976), стр. 51-2; J. Chadwick, "The two provinces of Pylos", *Minos* 7 (1963), стр. 125; Р. Нр. Ilievski, *Acta Mys. II*, стр. 26.

²⁸⁹ M. Gerard, *Mentions*, стр. 230; S. Hiller - O. Panagl, *Texte*, стр. 299 (види *Dic. Mic. II*, стр. 389); M. D. Petruševski, *ŽA* 12 (1963), стр. 301, сп. и *Olive Oil*, стр. 55-6; А. Р. Sainer, *SMEA* 17 (1976), стр. 59.

6.1.5. Имиња на месеци

Кај имињата на месеците завршокот *-οιο*, редовно се јавува во функција на темпорален генитив. Примери има само во микенскиот.

1. *de-u-ki-jo-jo* (KN Fr 1.1), можеби е */Deukiyο(y)yo/*, ген. од */Deukiyos/*.²⁹⁰ Кај Хесихиј има глоса *δεύκει·φροντίζει* и *δεύκω·βλέπω* (Хесх.). Глаголот *δεύκω* може да се поврзе со *-δευκης*, втор дел во придавката *ἀδευκής*, која се јавува само кај Хомер, а значи „ужасен, немил“ т.е. првобитно „оној кој не управува со ништо“ и во сложеното лично име *Πολυδεύκης*. Има и адверб *ἐνδυκέως* „негрижливо“,²⁹¹ а и лично име *Δεύκων*, сп. IG VII 2559, Теба. И во микенскиот има лично име кое кореспондира со името на месецот */Deukiyos/*. На плочката MY Au 102, која претставува список на лични имиња во седмиот ред стои, *wa-a₂-ta*, *de-u-ki-jo-ge VIR 2*, а потврдено е и името *Δευκαλίων*, сп. *de-u-ka-ri-jo* (PY An 654.12). Паралелата со личните имиња, упатува на тоа дека веројатно името на месецот е поврзано со име на некое божество.

Друга можност за објаснување на името на овој месец е тоа да се поврзе со придавката *γλυκύς*, „сладок“ и именката *γλεύκος* „слатко вино, шира“, сп. и придавка *γλεύκινος*, „подготвен со слатко вино“. Доколку, грч. *γλυκ-*, *γλευκ-* е поврзано со лат. *dulcis*, „сладок“ тогаш, може да се претпостави корен **dleuk-*. Во микенскиот има форма *de-re-u-ko* (KN Uс 160.4) (придružена со идеограмата за вино), која може да се поврзе со помик. *γλεύκος*.²⁹² Според Ф. Касола, личното име *Πολυδεύκης* е добиено од **Πολυ-δλεύκης*.²⁹³ Доколку *de-u-ki-jo-* се протолкува како месец на слаткото вино, тогаш тоа би значело дека симплификацијата на *dl* во *d* е присутна веќе во микенскиот.²⁹⁴ Но, прашање е дали може да се прифати идејата дека името на месецот се разликува фонетски од основниот збор.

²⁹⁰ Ruijgh, *Études*, стр. 104; J. L. Melena, "Reflexiones sobre los meses del calendario micénico de Cnosso y sobre la fecha de la caída del Palacio", *Emerita* 42 (1974), стр. 86, фус. 1; Lejeune, *Mém. II*, стр. 88, 264, фус. 40.

²⁹¹ *DELGI*, стр. 19.

²⁹² *Documents*², стр. 539; M. S. Ruipérez, *Acta Myc. I*, стр. 155; Lejeune, *Phonétique*, стр. 76.

²⁹³ R. Janko, "Polydeukes and Deukalion", *Glotta* LXV (1987), стр. 70.

²⁹⁴ C. Gallavotti, *PP* 14 (1959), стр. 105. Во тој случај и придавката *ἀδευκής* и имињата *Δευκαλίων*, *Δεύκων* би можеле да се протолкуваат на истиот начин (види R. Janko, "Polydeukes and Deukalion", *Glotta* LXV (1987), стр. 71-2). Аргумент во прилог на ваквата претпоставка би можела да биде една схолија, каде што придавката *ἀδευκής* се преведува како „горчлив“ и се дава паралелата *δεύκος·γλεύκος* (sch. A.R. 1.1037).

2. *di-wi-jo-jo* (KN Fr 5.1), /*Diwiyoyoyol*/ е ген. од /*Diwiyos*/, Δῖος. Името на месецот е всушност придавката δῖος, „Севсов или како Севс, сјаен, божествен“, скт. *divyas*, изведена со суфиксот *-iyo-* од коренот **diw-*, кој се содржи и во косите падежи од Ζεύς, сп. ген. синг. Διός, мик. *di-wo*, скт. *divás* (види стр. 140). На микенските плочки има примери и од придавката δῖος, сп. *di-wi-jo* (PY Mb 1366), *di-u-jo* (PY Tn 316v.8). Како име на месец, Δῖος се употребувал и во Тесалија, Македонија, Аетолија.²⁹⁵

3. *ka-jra-e-ri-jo-jo* (KN Gg 7369.1²⁹⁶; M 1645.1), сп. *ka-ra-e-ri-jo* (KN Fr 6.1). К. Ј. Рејх предлага името на месецот евентуално да се прочита како /*K(a)ra(h)eriyos*/ < топ. /*K(a)ra(h)eros*/, сп. *ναύκραρος*, „глава на бродот“, *κράσπεδον* „раб“.²⁹⁷ Именската основа **krasḥ-/krasḥ-* „глава, врв“ во микенскиот е потврдена во инструментал, сп. *ka-ra-a-pi*, *se-re-mo-ka-ra-o-re*.

4. *ki-ri-ti-jo-jo* (PY Es 650.1), можеби е /*Krithiyoyoyol*/ од **/Krithiyos*/,²⁹⁸ во врска со *ki-ri-ta*, (KN G 820.1) /*krithā*/, помик. *κριθή*, „јачмен“, односно со хомерското *κῆ* < **κῆ*, кое кореспондира со алб. *drith*, ерм. *gari*.²⁹⁹ Во помикенскиот нема придавка со суфиксот *-yo-*, сп. *κρίθινος*, *κριθικός*, *κριθώδης*, но има соодветен деминутив, сп. *κριθίον*.

5. *pa-ki-ja-ni-jo-jo* (PY Fr 1224) /*Sphagiyaniyoyoyol*/ е ген. од /*Sphagiyaniyos*/, името на месец, кое е всушност добиено од името на празникот *pa-ki-ja-ni-ja*, /*Sphagiāniya*/, сп. дат. лок. плур. *pa-ki-ja-ni-jo-i* (PY Fr 1216.1), празник на божицата /*Sphagiāina*/, *pa-ki-ja-na* (види стр. 171), заштитничка на племето /*Sphagiānes*/, сп. топоним *pa-ki-ja-ne*, /*Sphagiānes*/.³⁰⁰ На микенските плочки е потврдена и придавката *Sphagiyaniyos*/, сп. м.р. *pa-ki-ja-ni-jo* (PY Fr 1236.1), ж.р. *pa-ki-ja-ni-ja* (PY En 609.1).

²⁹⁵ DELG I, стр. 286; Lejeune, *Phonétique*, стр. 171, 181; Ruijgh, *Études*, стр. 130; *Olive Oil*, стр. 28; J. L. Melena, *Emerita* 42 (1974), стр. 84-5.

²⁹⁶ Според *KT*⁵ на оваа плочка стои *ka-jra-e-ri-jo*, види стр. 213. Но направена е исправка, сп. J.-P. Olivier, J.T. Killen, *Mykenäika*, стр. 459.

²⁹⁷ Ruijgh, *Études*, стр. 112 и фус. 66. Од друга страна Мелена предлага *ka-ra-e-ri-jo* да се прочита како /*Kla(h)eriyos*/, сп. *Κλαρίων*, име на месец во Ефес и *Κλάριος*, епитет на Аполон, види J. L. Melena, *Emerita* 42 (1974), стр. 82-3. Но за да прифатлива ваквата интерпретација треба да се објасни што значи точно **kla(h)e-*.

²⁹⁸ Ruijgh, *Études*, стр. 122; *Documents*², стр. 278, 554; Stella, *Civiltà*, стр. 169, 188; Fidio, *Dosmoi*, стр. 26; *Dic. Mic. I*, стр. 363. Поинаку мисли М. Лежен, според кого *ki-ri-ti-jo* не е име на месец, туку име на област, види Lejeune, *Mém. IV*, стр. 117-8 и 156-7.

²⁹⁹ DELG II, стр. 583; GEW II, стр. 19.

³⁰⁰ M. D. Petruševski, *ŽA* 9 (1959), стр. 84 и *Acta Myc. II*, стр. 131; A. Leukart, *Res Myc.*, стр. 244, 247; *Études*, стр. 107, 169; F. Gschnitzer, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 116.

6. *po-ro-wi-to-jo* (PY Tn 316.1), /*Phlowisto(y)yo/* е ген. од /*Phlowistos/*, *po-ro-wi-to* (PY Fr 1221; 1232.1), во врска со *φλέω* „збувнувам“, т.е. *φλοίαω* „збувнувам, цветам“ < *φλόος*, „пупка, цвет“.³⁰¹ Семантички овој месец соодветствува на месецот *Ἀνθεστηριών* < *Ἀνθεστήρια*. Во помикенскиот грчки има *Φλοῖος*, епитет на Дионис, *Φλοία*, на Кора во Лаконија, *Φλεία*, епитет на Деметра и *Φλοιάσιος*, име на месец во Спарта.

7. *wo-de-wi-jo-jo* (KN Ga 953.1), /*Wordēwiyoyoy/* е ген. од /*Wordēwiyos/*, сп. *wo-de-wi-jo* (KN Fr 16.1; 48.1; V 280), во врска со *ῥόδον*, „роза“, *ῥοδοίεις*, „со мирис на роза“, мик. ср.р. ном. акуз. *wo-do-we*. Името на месецот веројатно е изведено од име на празник /*wordēwiyal* < /*wordēu-/*.³⁰²

6.1.6. Придавки

Кај следниве форми од придавки е присутен завршокот *-oio* на микенските плочки.

i-je-ro-jo (PY Ae 303.a), /*hiyero(y)yo/*, хом. *ἱερόιο* (Z 89) е ген. од /*hiyeros/*, помик. *ἱερός*, „свет, посветен“, скт. *iširá-*, „силен“.³⁰³ Микенската форма од оваа придавка одговара на јон.атичката и хомерската форма. Во дорските дијалекти се јавува *ἱαρός*. Вокалот *a* кај *ἱαρός* и зборовите изведени од оваа придавка е потврден и во бојотскиот и тесалскиот, додека во лезбоскиот таа гласи *ἴρος* (а и *ἔρος*).³⁰⁴ Од оваа придавка, е изведена и именка *ἱερόν*, „светилиште, храм“. На бојотските натписи, повеќе пати во Теспија и еднаш во Танагра и Теба се среќава генитивот *ἱαρῶ* од оваа именка. Најстариот пример е од првата половина на 5 в.п.н.е. и е напишан со епихорски алфабет, сп. *hiarO* (BSH 50 (1926)391/5, Теспија). Другите примери се од втората половина и од крајот на 3 в.п.н.е.

³⁰¹ M. D. Petruševski, *ŽA* 12 (1963), стр. 303-4 и *SMEA* 12 (1970), стр. 130-2; Илиевски, *Микенципије*, стр. 213-4; J. Weilharter, "Überlegungen zu dem Mykenischen begriff *po-ro-wi-to-jo* auf PY Tn 316", *Kadmos* 41 (2002), стр. 159-161. Наспроти идејата на проф. Петрушевски, Ј. Р. Палмер смета дека овој месец треба да се идентификува како /*Plōwistos/*, сп. *πλέω* „пловам“, *πλωίζω*, „се занимавам со пловидба“, сп. *Interpretation*², стр. 254, 447; *Olive Oil*, стр. 29, 52, 60; Hajnal, *Studien*, стр. 248, фус. 323.

³⁰² M. D. Petruševski, "Wo-di-jo, wo-di-je-ja, wo-de-wi-ja" *ŽA* 9 (1959), стр. 104; *Études*, стр. 125; J. L. Melena, *Emerita* 42 (1974), стр. 84; *Interpretation*², стр. 464; A. Leukart, *Res Myc.*, стр. 247.

³⁰³ *GEW III*, стр. 110; Lejeune, *Phonétique*, стр. 239, и фус. 2; *Interpretation*², стр. 127, 422; *Documents*², стр. 166, 548; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 75.

³⁰⁴ Повеќе за развојот на придавката и апелативите изведени од неа, *i-je-re-u*, *i-je-re-ja* види претходно на стр. 143, 161.

ne-wo-jo (KN Fh 5506.b), /*newo(y)yo/*, хом. *νέοιο* (P 36) е ген. од *ne-wo* (KN Fh 375), /*newos/*, помик. *νέος*, сп. и ном. плур. ж.р. *ne-wa* (PY Ub 1315.3), „нов“, лат. *novus*, скт. *návas*, ст.сл. *новъ*.³⁰⁵

po-ti-ni-ja-we-jo-jo (PY Eq 213.5), сп. ном. синг. м. р. *po-ti-ni-ja-we-jo* (PY Eb 364.1); *po-ti-ni-ja-wi-jo* (PY Qa 1299) ном. плур. ж. р. *po-ti-ni-ja-we-ja* (KN Dp 997.a). Придавката е изведена од именката *πότνια*, „господарка, божица“, мик. *po-ti-ni-ja*, можеби со помош на суфиксот *-weyo-*, сп. *-teyo-* покрај *-eyo-*, *ἀνδρό-μεος*, „човечки“, скт. *ayas-máya-*, „бронзен“.³⁰⁶

ra-wa-ke-si-jo-jo (PY Ea 421.a; 809.a; 823), /*lāwāgesiyō(y)yo/* е ген. од *ra-wa-ke-si-jo* (PY Ea 132), /*lāwāgesiyos/*, сп. и дат. лок. *ra-wa-ke-si-jo* (PY Ea 59.4), придавка изведена од именката *ra-wa-ke-ta*, /*lāwāgetās/*, помик. *λαγέτας*, „водач на народот“.³⁰⁷

6.1.7. Патронимици

Од оваа морфолошка категорија примери на *-οιο* има само од Пелазгиотида, 23 форми. Најмногу примери има од Кранон, 13, а дури 10 примери се од натписот REA 66 (1964) 313, на кој има и најголем број лични имиња на *-οιο*. Од Скотуса има 5 примери, од Фера и од Атракс по 2 примера, од Лариса, 1 пример.³⁰⁸ Употребата на овој завршок е потврдена и во Гони, Перајбија, локалитет каде на натписите од 3 в.п.н.е доминира јонско-атичкото којне, а само траги се останати од тесалскиот дијалект. Натписот Nelly, 217 од првата половина на 3 в.п.н.е. е фрагментарен, но сепак во вториот ред може да се прочита *Ινείοιο*, завршок од некој

³⁰⁵ DELG III, стр. 746; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 76; *Interpretation*², стр. 436; Lejeune, *Phonétique*, стр. 149, 179; *Documents*², стр. 563; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 211.

³⁰⁶ Сп. *-wen-* и *-men-* покрај *-en-*, грч. *δό-μεναι* и *δοῦναι* (<**δο-Фенаи*), скт. *dā-vāne* покрај *vid-māne*, *-went-* и *-ment-*, скт. *himá-vant* покрај *gó-mant-*, мик. *wo-do-we*, грч. *ρόδοεις* (види E. Risch, *Acta Mys II*, стр. 298-9; A. Leukart, *Coll. Mys.*, стр. 185, фус. 12 и *Nomina*, стр. 64, фус. 53, сп. и *Interpretation*², стр. 60, 448). Заради непостоењето на други примери со ваков суфикс, се претпоставува и дека оваа придавка е всушност изведена со суфиксот *-e-yo-* од **po-ti-ni-ja-wo*, сложенка од *πότνια* и *ἄρά*, *ἄραομαι*, /*potniarwon/*, „посветено на *Πότνια* во смисла на *ἄρά*, сп. арк. *κάταρφος* (види Lejeune, *Mém. II.*, стр. 364) или /*Potniarvos/*, „свештеник на *Πότνια*“ (види Ruijgh, *Études*, стр. 260; *Studies Killen*, стр. 261).

³⁰⁷ Ruijgh, *Études*, стр. 119; *Documents*², стр. 579; *Interpretation*², стр. 42, 451; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 20, 52, 77, 143; Leukart, *Nomina*, стр. 68-9, 294-5; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 217.

³⁰⁸ Завршокот *-οιο* го има уште кај неколку форми, кои се нецелосни, но веројатно претставуваат патронимици, сп. *Νικα[σι]ππείοιο* (BSH 66-7 (1942-3) 144/3), Пелазгиотида; *Ιλαείοιο* (IG IX.2/511, Лариса); *Φα[λακρε]ίοιο* (IG IX.2/458, Кранон); *Ιμείοιο*, *Ικλειοιο* (IG IX.2/459, Кранон).

патронимик на *-νειος*.³⁰⁹ На натписите АЕ (1932) хр. 17/1 од Атракс и SEG 43/310 од Скотуса се среќаваат примери нешто малку постари, од 4/3 в.п.н.е., другите форми се од 3 и 2 в.п.н.е.

Фактот што најмногу од формите на *-οιο* се од патронимици не е изненадувачки. Во Тесалија, патронимиците се употребуваат за искажување на потеклото, наместо *gen. originis* и на натписи од 3 и 2 в.п.н.е.³¹⁰ Примерите покажуваат морфолошки и фонетски одлики типични за тесалскиот дијалект. Патронимиците во тесалскиот завршуваат на *-ειος*, а не на *-ιος* како во бојотскиот, со исклучок на оние кои се оформени од имиња со *a*-основи, кои завршуваат на *-αιος*.³¹¹ Меѓу примерите на генитивот, најбројни се формите од патронимици оформени од имиња со тематски основи (11 примери). сп. *Δαμαγυειτείοιο* (SEG 43/310, Скотуса) од *Δαμαγυίτειος* (< *Δαμάγυιτος*); *Εὐπολεμείοιο* (REA 66 (1964) 313, Кранон) од *Εὐπολέμειος* (< *Εὐπόλεμος*). На второ место по бројност се примерите од патронимици оформени од име со *a*-основа (6 форми), сп. *Ἀμφιάοιο* (Bequighnon, 82/21, Φερα) од *Ἀμφίαιος*, патронимик од *Ἀμφίας*; *Ναυταίοιο* (REA 66 (1964) 313, Кранон) од *Ναυταίος*, патронимик од *Ναύτας*. На трето место според својата бројност се примерите од патронимици, оформени од имиња со назална основа (5 примери). Сите генитивски форми се од хипокористици така што кај сите пред суфиксот *-εο-* е видлив суфиксот *-ουν-*, со кој е оформена назалната основа, сп. *Λακουνείοιο* (SEG 43/310, Скотуса) од *Λακούνειος* (< *Λάκουν*). Еден пример

³⁰⁹ Helly, стр. 214; M. Lejeune, REG 54 (1941), стр. 178.

³¹⁰ A. Morpurgo-Davies, "Thessalian Patronymic Adjectives", Glotta 46 (1968), стр. 86, 93.

³¹¹ Според Бехтел потеклото на суфиксот *-εο-* треба да се бара кај имињата со *o/e*-основи, кај кои суфиксот *-εο-* е додаден на основата со аблаутна степен *e*. Но предвид треба да се земат и сигматските основи, кај кои *-es-εο-* нормално се развива до *-ευο-* и до *-εуο-* (види Ruijgh, *Études*, стр. 282; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 223), а и *ēu*-основите, кај кои *-ēu-εο-* оди до *-ēуο-* односно до *-ēуο-* и *-ēο-*, кое во тесалскиот графички се бележи со *-ειο-* од моментот кога дифтонзите *ei* и *oi* се монофтонгизирале и започнале графички да се бележат исто како *ē* и *ō*, а показатели за тоа на натписите има веќе од 5 в.п.н.е. (сп. A. Morpurgo-Davies, Glotta 46 (1968), стр. 100-102 и "A Note on Thessalian", Glotta 43 (1965), стр. 244-5). Треба да се земе предвид и тоа што формите на *-ειος* изведени од лични имиња, можат да значат и придавка, која искажува припадност т.е. релација, сп. *ἈμφιΟνειά ἀστάλλα τοῦφρονΕτος* (Schwyzer, 605, Мелибоја), „Надгробна плоча на Амфион, син на Еуфронет“ (види стр. 26). Вакви примери има и во микенскиот грчки, сп. *ko-ma-we-te-ja* (TH Of 35.1) и личното име *ko-ma-we*; *ku-ru-me-ne-jo* (KN Fh 5502) и лично име *ku-ru-me-no*, патр. *ku-ru-me-ni-jo* (види J. T. Killen, *Tractata Mys.*, стр. 66 и натаму; C. J. Ruijgh, *Studies Killen*, стр. 252 и понатаму).

има и од патронимик од име со сигматска основа, сп. $\Sigma\tau\rho\alpha\tau\kappa\lambda\epsilon\acute{\iota}\omicron\iota\omicron$ (REA 66 (1964)313, Кранон) од $\Sigma\tau\rho\alpha\tau\acute{\omicron}\kappa\lambda\epsilon\iota\omicron\varsigma$ (< $\Sigma\tau\rho\alpha\tau\kappa\lambda\epsilon\acute{\iota}\varsigma$).

Најголемиот дел од формите се јавуваат во текстови, кои претставуваат стандардни документи, во синтаксички конструкции со партицип.

6.1.8. Партиципи

Нема многу примери во генитив од партиципи, една форма се јавува на микенските плочки, а еден пример има и кај Алкај.

1. *ke-ke-me-no-jo* (PY Na 395 lat. sup.). Споредбата со *ke-ke-me-na* (PY Ea 801.a) ном.синг.; (PY Ea 802) акуз. синг.; (PY Ea 59.2) ген. синг.; *ke-ke-me-no* (PY Eb 338.B/Ep 704.7) акуз. дуал; *ke-ke-me-na-o* (PY Eb 297.2/ Ep 704.6) ген. плур. упатува на тоа дека *ke-ke-me-no-jo* е форма во м.р. или ср.р. од партиципот на медијалниот перфект **/k(h)ekhemenos/* од глаголот **k(h)ikhēmi* (< **ghe₁-*), сп. скт. *jāhāti*, „оставам, напуштам“, грч. $\chi\eta\rho\varsigma$, „празен“, $\chi\eta\rho\alpha$, „вдовица“, $\chi\eta\rho\omega\sigma\tau\eta\varsigma$, „наследник“ и $\kappa\iota\chi\acute{\alpha}\nu\omega$, „достигнувам“ (види стр. 178). Овој партицип на микенските плочки вообичаено оди заедно со именката *κτοίνα*, *ko-to-na* и значи „земја во заедничка сопственост, земја што се поседува привремено“ наспроти *ko-to-na ki-ti-me-na*, */ktoinā ktimenā/*, „приватна земја, земја во трајна сопственост“. Но формата *ke-ke-me-no-jo* не е во ж.р. Таа се јавува на долната страна од плочка од која е сочувана само десната половина, така што текстот е нецелосен, сп. (lat. sup.)] *ke-ke-me-no-jo*, *wa-te-u*, (ред A)] *e-re-u-te-ro-se SA 15* (ред B)] *to-sa-de*, *pe-i*, *ke-u-po-da*]] *e-sa-re-u*. Серијата Na од Пил содржи белешки за ослободување од данок. На тоа упатува глаголската форма *e-re-u-te-ro-se*, */eleutherōsel/*, 3л. синг. аор. од $\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\upsilon\theta\epsilon\rho\acute{\omicron}\omega$, „ослободувам“. Во вториот ред текстот гласи */tossa de sphei(h)i G'heuspondās e-sa-re-u/*, „толку ним Хеуспонда ...“. Од споредбата со други плочки кои се целосни може да се заклучи дека Хеуспонда е субјектот што ослободува,³¹² но како да се поврзе со овој текст фразата *ke-ke-me-no-jo*, *wa-te-u*, што е напишана на

³¹² Станува збор за трајно ослободување од плаќање данок, види J. T. Killen, "Ke-u-po-da e-sa-re-u and the exemptions on the Pylos Na tablets", *Minos* 27-8 (1992-3), стр. 114 и натаму; сп. и Duhoux, *Aspects*, стр. 169.

долната страна од плочката? Според формата *wa-te-u* е именка на *-ευς* во ном. синг., веројатно апелатив, и можеби е детерминирана со партиципот.³¹³ Партиципската форма *ke-ke-me-no-jo* секако се однесува на некаков тип земјиште. Има уште една плочка, каде што се појавува машки или среден род од овој партицип без да се спомене соодветната именка, сп. *ke-ke-me-no* (PY An 830 2.6-6a). Можеби се работи за супстантивизиран партицип, а се подразбира *ἀγρός*, *a-ko-ro*.³¹⁴

Калдероне, пак во оваа фраза гледа апсолутен партицип, */k(h)ekhemeno(y)yo wastēwos/*, „бидејќи градот бил напуштен“, со тоа што *wa-te-u* го интерпретира како ген. синг. од именката *ἄστυ*, со графија *u* наместо *wo* во крајниот слог.³¹⁵ Ваквата интерпретација не е семантички оправдана.

2. ἔρχομένοιο

Еден партицип во генитив *ἔρχομένοιο* (A. Z 44.1) од *ἔρχόμενος*, партицип на презентот од *ἔρχομαι* се среќава во фрагмент од Алкај, сп. *ἦρος ἀνθεμόεντος ἐπαίον ἔρχομένοιο* ..Партиципот е употребен апсолутно со именка и придавка како субјект, „доаѓа ветровита пролет“.³¹⁶

6.1.9. Заменки

Неколку примери на генитив сингулар на **-o-syo* во микенскиот има и од заменки.

А. Посвојни заменки

Посвојните заменки во микенскиот се потврдени преку една единствена форма и таа е генитив сингулар.

wo-jo (PY Eb 472.B). Формата се јавува на плочката PY Eb 472 која ја напишал писарот бр. 41, сп. (р. А) *we-te-re-u*, *o-pi-ti-ni-ja-ta*, *e-ke-qe*, *o-na-to* (р. В) *wo-jo*, **35-to*, *to-so-de*, *pe-mo GRA 1 T 3*. Станува збор за една од оние плочки, на кои текстот отстапува од вообичаената формула. Именката

³¹³ Ако е *wa-te-u*, апелатив, тогаш може да означува некаква функција поврзана со *ke-u-po-da e-sa-re-u* (Lejeune, *Mém. I*, стр. 150 и фус. 79; M. Galliano, *Acta Mus. II*, стр. 231; *Interpretation*², стр. 307), но и не мора.

³¹⁴ M. D. Petruševski, *SMEA* 12 (1970), стр. 125, фус. 20.

³¹⁵ S. Calderone, *Studia Mus.*, стр. 127-8.

³¹⁶ Hamm, *Grammatik*, стр. 148.

o-na-to, /*onāton*/, „парче земја дадено на ползување некому“, сп. помик. *ὀνίτημι*, „се ползувам од нешто“ најчесто се среќава во фразата лично име + *e-ke-qe*, *o-na-to*, *ke-ke-me-na*, *ko-to-na*, *pa-ro*, *da-mo*, „Тој и тој има парцела на ползување од заедничката земја кај дамосот...“ или пак, во елиптичната фраза која се состои од лично име + *e-ke-qe*, *o-na-to*, *pa-ro* + лично име, „Некој има парцела на ползување кај некого“. Кога *o-na-to* оди заедно со *ke-ke-me-na ko-to-na*, /*k(h)ekhemēnā ktōinā*/ и *ka-ma*, /*kamā*/, *o-na-to* ги управува овие форми во генитив.

На плочката РY EB 472 покрај /*onāton*/ наместо генитив со кој ќе се прецизира од каков тип е земјата што е дадена на користење, стои фразата *wo-jo *35-to*. Толкувањето на оваа фраза е лимитирано заради неутврдената интерпретација на формата **35-to*. Имајќи ги предвид стандардните формули, може да се претпостави дека ова е термин во генитив со кој се означува уште еден вид на земјиште.³¹⁷ Дека **35-to* е именка во генитив покажува токму формата *wo-jo*, /*(h)wo(y)yo*/. Имено, оваа форма може да биде само генитив од заменската придавка *ὄς* (< **swo-*),³¹⁸ а не и од заменката *ἔ* (< **swe-*), зашто во тој случај би гласела *we-jo*, сп. Хом. *εἶο*. Како придавка *wo-jo* го детерминира зборот **35-to*, при што се подразбира дека и тој е во ген. синг. Оваа посвојна заменска придавка кај Хомер е забележана и со нереклексивно значење.³¹⁹ На плочката РY EB 472 не се споменува друго лице во номинатив (или во друг падеж) на кое би можела да се однесува оваа заменка, освен *we-te-re-u o-pi-ti-ni-ja-ta* и според тоа мораме да претпоставиме дека *wo-jo* има рефлексивно значење. Токму, употребата на рефлексивната заменска придавка индицира дека **35-to* веројатно не е термин со кој се означува тип на земјиште. Имено, ако таа укажува на сферата на лицето *we-te-re-u o-pi-ti-ni-ja-ta*, интерпретацијата на зборот **35-to* како термин со кој се означува парцела земја е нелогична. Не може еден човек да поседува дел од сопствениот дел.

³¹⁷ Сп. /*hwoio aitōs*/ “of his part, share” (види J. Chadwick, *Mykenaiika*, стр. 171); *Fōio τυτθόν* “un morceau de ceci (de l’*onaton*)” (види M. Doria, *Acta Mus. II*, стр. 42-3); *Fōio *λυτόν* “détaché de celui-ci [i.e. de l’*ὄνατόν*]” (види Y. Duhoux, *Res Mys.*, стр. 121).

³¹⁸ *MGV I*, стр. 229; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 100; C. Milani, *Aevum* 39 (1965), стр. 415; *Documents*², стр. 87, 592.

³¹⁹ Chantraine, *Gr. Hom. II*, стр. 155.

Од друга страна, фразата *o-na-to* + генитив има паралела во оние текстови од Е серијата кои зборуваат за редистрибуција на земјата. Имено, не ретко плочките содржат информации за тоа дека еден човек ја поседува земјата на друг човек.³²⁰ Во, таа смисла **35-to* може да биде апелатив,³²¹ па реченицата можеме да ја разбереме како */Westreus Opithiniyātās, (h)ekhei k'e onāton (h)wo(y)yo *35-to tos(s)on de spermo GRA 1 T 3/* „Вестреј, од Опитинија, ја има на ползување парцелата на својот ..., толку семе”.

Дека навистина станува збор за преземање на сопственост и обврски потврдува и поширокиот контекст. Имено, лицето *we-te-re-u o-pi-ti-ni-ja-ta* во пилската серији Еб се спомнува и на плочката 477, сп. (р. А) *we-te-re-u*, *o-pi-ti-ni-ja-ta*, *e-ke-qe*, *o-na-to*, *ke-ke-me-na* (р.В) *ko-to-na to-so-de*, *pe-mo GRA 1 T[[8]]*, */Westreus Opithiniyātās (h)ekhei k'e onāton k(h)ekhemēnās ktōinās, tos(s)on de spermo GRA 1 T 8/*, „Вестреј, од Опитинија, има на ползување парцела од заедничката земја, толку семе“. Значи, лицето Вестреј поседува една стандардна парцела и уште една, која не е негова, туку на некое друго лице. Во Ер верзијата писарот бр. 1 ги споил текстовите на плочките Еб 472 и 477, во една реченица во 13от ред од плочката 539,³²² сп.: *we-te-re-u*, *i-je-re-u*, *o-na-to*, *e-ke*, *ke-ke-me-na*, *ko-to-na*, *pa-ro*, *da-mo[]vac.[]to-so*, *pe-mo GRA 2 T 3*, */Westreus (h)iyereus onāton (h)ekhei kekemenās ktōinās paro damōi ... tos(s)on spermo GRA 2 T 3/*, „В. свештеник, има на ползување парцела од заедничката земја кај дамосот, толку семе“. Не би било можно да се спојат двата текста во еден, без дополнителен коментар ако *wo-jo *35-to* навистина означува друг тип на поседување земја.

Посвојната замена *ἑός, ὄς* (< **sewo-/swo-*) има паралела во лат. *suus*, ст. лат. *sovos*, ст.сл. *свои*, скт. *svá-*, авест. *hava-*.³²³ Таа е присутна како

³²⁰ сп. *a-pi-a₂-ro*, *e-ke*, *su-qa-ta-o*, *ko-to-na* (PY Ea 109), */Amphihalos (h)ekhei Sug^wōtāo ktōinān/*, „А. ја има земјата на свињарот”.

³²¹ Сп. *Φοῖο φρατ(ρ)ός* “de son frère” (види J.-L. Perpillou “Frères de sang ou frères de culte?”, *SMEA* 25 (1984), стр. 216-7; N. Maurice “Analogie et flexion nominale en Grec Mycénien: II Les Noms en -(t)er”, *Minos* 24 (1990), стр. 164), сп. и *λύτωρ* (види. С. J. Ruijgh, коментар на Y. Duhoux, *Res Myc.*, стр. 123).

³²² Количината жито наведена на PY Ер 539.13 одговара на збирот од количините наведени на PY Еб 472 и 477, види Lejeune, *Mém. IV*, стр. 159, фус. 30; *Interpretation²*, стр. 210; С. J. Ruijgh, *Tractata Myc.*, стр. 316, фус. 71; J. M. J. Delgado, “Consideraciones en torno a PY Еб 297/PY Ер 704.5-6”, *Kadmos* 44 (2005), стр. 48 и фус. 14.

³²³ Scwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 608; Leumann, *Lat. Laut- und Formenlehre*, стр. 465; Vaillant, *Gram. Comp. II₂*, стр. 463-4; Meillet, *Introduction*, стр. 337; Brugmann, *Grundriß II₂*, стр. 825; *GEW I*, стр. 431.

ἑός (<*sewos) кај Хомер, сп. ген. синг. ἐοῖο и во дорскиот, а дека веројатно била типична и за бојотскиот, потврда има кај Корина, сп. *ιος* (Diehl. 5.73). Микенската форма *wo-jo* е споредлива со формата *οῖο* од *ός* (<*swos), што исто така се среќава кај Хомер. Заменката како *swos е забележана во критскиот, сп. *Φος*,³²⁴ а и во бојотскиот, и тоа токму во генитив сингулар.

Генитивот *Φοῦ* се јавува на натпис од Теспија од 3 в. п.н.е. (BCH 60 (1936)177-180/2A). Текстот зборува за распределба на земја која им припаѓа на Музите и е сличен на микенската плочка PY Eb 472 на која се среќава формата *wo-jo*, сп. *ἐπιδὲι Γόργουθος Κλεισθένεος κατέλιπε τῆς Μώσης κατὰ τὰν θείκαν τὰν γᾶν τὰν ἐν τῇ Κερεισίῃ κῆ τὰς αὐλάς τόμου Φοῦ...*, „бидејќи Горгут, син на Клејстен, им ги остави на Музите, според тестаментот, земјата во Керејсија и зградите од својата парцела...“³²⁵

Б. Показни заменки

На микенските плочки има примери на генитив сингулар од заменките *ὄ, ῆ, τό, αὐτός; τό(σ)σος*.

to-jo, *au-to-jo* (PY Eb 156.2) Овие форми се јавуваат на плочката PY Eb 156, која ја напишал пис. бр. 41, сп. (р. 1) *e-u-ru-wo-ta*, *te-o-jo*, *do-e-ro*, *ka-ma-e-u[e-ke-qe o-na-to]* ‘wo-ze-qe’ *to-so-de*, *pe-mo GRA I[T 3* (р. 2) *a3-ti-jo-qa*, *e-ke-qe*, *to-jo-qe*, *au-to-jo*, *ka-ma-o*, [*to-so-]de*, *pe-mo GRA* [³²⁶ /*Euruwoitās, the(h)o(y)yo doelos, kamāeus [(h)ekhei kʷe onāton]* ‘worzei kʷe’ *tos(s)on de spermo GRA I T 3, Aithiyokʷs (h)ekhei kʷe to(y)yo kʷe auto(y)yo kamā(h)ōn, tos(s)on de spermo GRA* /, „Евривојта, роб божји, имател на „кама“, има парцела на ползување и ја работи, толку семе, Ајтиокво има (на ползување парцела или парцели) токму од неговите „ками“. Во Ер верзијата писар бр. 1 го изоставил текстот кој се однесува на *a3-ti-jo-qa*, сп. (PY Ер 613.9) *e-u-]ru-wo-ta*, *te-o-jo*, [*do-e-]ro*, *e-ke-qe[ka-]ma*, *o-na-to*, *wo-ze-qe*, *to-so*, *pe[-mo]* *GRA I T 3*, /*Euruwoitās, the(h)o(y)yo doelos, (h)ekhei kʷe kamās onāton, worzei kʷe, tos(s)on de spermo GRA I T 3* /, „Евривојта, роб божји, има на ползување парцела од „кама“ и ја работи, толку семе“.

³²⁴ Chantraine, *Morphologie*, стр. 143, *Gr. hom. I*, стр. 272-3 и *DELG I*, стр. 307; Buck, *Dialects*, стр. 98.

³²⁵ M. Feyel, "Études d'épigraphie béotienne", *BCH 60* (1936), стр. 180; *IThesp. II*, стр. 18; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 268.

³²⁶ Ова е текстот според новото читање на Е. Л. Бенет, види *Mykenaiika*, стр. 108.

Ген. форма *to-jo*, /*to(y)yo*/, скт. *tásva* има паралела во Хом. *τοῖο*. Заменката *ὅ* е засилена со заменката *αὐτός*, која во дадениот контекст има емфатичко значење „истиот, самиот, токму“. Заради контекстот, таа не може во рефлексивна смисла да упатува на сферата на *a₃-ti-jo-*qo**, /*Aithiyok^ws*/³²⁷ и не може да има значење на замена за 3 л. синг. бидејќи стои покрај *to-jo*. Имајќи го предвид завршокот *-οῖο*, синтагмата *to-jo au-to-jo*, /*to(y)yo auto(y)yo*/ се однесува на именката за ср. или м. род. Таа именка може да биде личното име *e-u-ru-wo-ta* спомнато во првата реченица.³²⁸ Генитивот *to-jo au-to-jo* зависи од *ka-ma-o*, /*katā(h)ōn*/.

Проблематично е што е испуштен зборот *o-na-to*, односно невообичаено е да стои глаголот *e-ke* со генитив, а да не биде наведен зборот од кој зависи генитивот, односно директниот објект на глаголот. Во Еб/Ер серијата нема други примери со кои би можеле да ја споредиме оваа ситуација. Но дека сепак е можно да биде испуштена именката која е објект на *e-ke*, ни потврдува барем една плочка од Еа серијата, сп. (PY Ea 56) *ze-pu₂-ro [ra-]pte e-ke , pa-ro , sa-ke-re-we GRA T 1 [, /Zephuros, [ra]ptēr (h)ekhei paro Sa-ke-re-we GRA T 1/[, „Сефир, шивачот има кај С.....“*.³²⁹

Всушност и овој текст зборува за редистрибуција на земјата на која претендира Ајтиокво. Со заменката *αὐτός*³³⁰ се истакнува дека тој ги

³²⁷ Според Лежен *a₃-ti-jo-*qo** му дал дел, *o-na-to* од својата парцела, *ka-ma*, на човекот *E-u-ru-wo-ta*, а нешто (*τοῖόν τε* “*cesci précisément*”) задржал *за себе* (*αὐτοῖο* “*de son propre terrain*” ou “*a titre personnel*”) (види М. Lejeune, “Syllabaire Mucénien: peut-on lire au pour 85?”, *SMEA* 1 (1966), стр. 19-22 и О. Panagl, *Coll. Mucenaeum*, стр. 315). Но, во тој случај би ја очекувале фразата *e-ke o-na-to pa-ro, (h)ekhei onāton paro*, “има на ползување парцела земја кај...” и редот на речениците да биде обратен, сп. PY Ea 173/ Ер 613. 11. 12. Може да се претпостави дека *E-u-ru-wo-ta* го поседувал не само *својот*, туку и делот на човекот *a₃-ti-jo-*qo** (види М. D. Petruševski “The phonetic value of the Mucenaeen syllabic sign *85”, *ŽA* 8 (1958), стр. 277; С. Milani, “Osservazioni su alcune locuzioni micenee”, *Kadmos* 4 (1965), стр. 134 и *Aevum* 39 (1965), стр. 417-8). Но, во тој случај би очекувале една реченица, а фразата *to-so-de pe-to* која се јавува во двата реда, покажува дека се во прашање две реченици, а не една, т.е. две посебни катастарски единици.

³²⁸ Синтагмата *to-jo au-to-jo* може како придавка да ја детерминира формата *ka-ma-o*, во смисла „од таа истата земја“ (види С. J. Ruijgh, “Quelques Hypothèses en marge des tablettes Еп-Ер/Ео-Еб de Pylos”, *SMEA* 15 (1972), стр. 100-101; Илиевски, *Микенциџте*, стр. 359), само ако именката *ka-ma* е од ср. род (види М. Lejeune, “Les neutres en -ας”, *RPh* 42 (1968), стр. 233-234).

³²⁹ Од друга страна можеби последниот знак *o* од *ka-ma-o* е од *o-na-to*.

³³⁰ Тоа што знакот *qe* зад *to-jo* долго време се читал како *ka* (види *PTT I*, стр. 93, 104) укажува на тоа дека писарот можеби прво сакал да напише *ka-ma-o* зад *to-jo*, меѓутоа сфатил дека текстот ќе стане појасен ако ја вметне и заменката *au-to-jo*, па *ka* го претворил во *qe*. Ова ја објаснува и двојната употреба на партикулата *qe* во реченицата.

поседува парцелите кои му припаѓаат *шокму* на Евривојта, односно нему самиот. Со употребата на заменката *αὐτός* писарот веројатно сакал да направи разлика помеѓу она што Евривојта го поседувал од заедничката земја кај дамосот и она што самиот тој го поседувал како *kataeus*, а му го дал на ползување на Ајтиокво.

Заменката *ὅ, ἧ, τό* во грчките дијалекти се користи како член. Таа сè уште функционира како показна замена кај Хомер и се разликува од членот и на морфолошко ниво. Имено, формите *τοῖο, τοῖσι, τᾶων* се употребуваат само кога *ὅ, ἧ, τό* е показна замена, а формите *τοῦ, τοῖς, τῶν* кога има функција на член.³³¹ Во микенскиот се присутни само формите од показната замена, сп. *to-jo, /to(y)yo/, to-i, /toi(h)i/* и во сите случаи таа се однесува на зборот од претходната реченица.

Што се однесува до *αὐτός*, единствениот пример од оваа замена, ген. синг. *au-to-jo, /auto(y)yo/* го покажува нејзиниот емфатички карактер.³³² Основата *αὐτο-* во микенскиот веќе се јавува и при образувањето на сложените имиња, сп. *au-to-te-qa-jo, /Autothēg^wayos/* (ТН Ug 4), *au-to-a₂-ta, /Autohaltas/* (PY Cn 314.3). Можеби заменката *αὐτός* е од *αὔ, αὔτε*, „повторно, но, наспроти“,³³³ што има паралела во стсл. *овъ*, скт. *ava-*, лат. *autem*.³³⁴ Микенскиот не ни кажува ништо за оваа етимологија, освен тоа што го потврдува со пример значењето на адвербот *αὔ*, сп. (KN Od 666.b) *au-u-te, /auutes/*, „оваа година“, Хесх. *αὐετῆ·αὐτοετῆ*.³³⁵

to-so-jo (PY Er 312.2.8). Заменската придавка *τό(σ)σος* (<**tot-yos*; сп. скт. *tāti*; лат. *tot, toti-dem*), „толкав, таков“³³⁶ е добро потврдена во микенскиот. Ова се должи на карактерот на микенските плочки, кои претставуваат административни документи, со кои најчесто се регистрираат разни количества стоки, продукти, се пребројуваат луѓе.

³³¹ Scwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 611; Chantraine, *Gr. hom. I*, стр. 276.

³³² DELG I, стр. 144.

³³³ *Wortbildung*², стр. 369; Chantraine, *Morphologie*, стр. 128; сп. и *αὐτός* < **ᾰου-*, скт. *ásu-*; сродно со алб. *vetē* (види Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 613-4); сродно со гот. *auPs* (види GEW I, стр. 192).

³³⁴ Brugmann, *Demonstrativpronomina*, стр. 97.

³³⁵ M. D. Petruševski, “Pour la valeur au du signe *85”, *Kadmos* 4 (1965), стр. 123-4 и *Acta Myc. II*, стр. 126; *Interpretation*², стр. 489; *Documents*², стр. 537.

³³⁶ Chantraine, *Morphologie*, стр. 127 и DELG IV₁, стр. 1127; GEW II, стр. 915; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 612.

Фразите со кои се сумира наброеното и кои почнуваат со „толку (животни, луѓе, продукти)“ се вообичаени. Заменката се користи и проширена со партикулата *δε*. Зборот на кој се однесув обично следува, меѓутоа може и да претходи, а и да изостане. Најголемиот дел од примерите се во номинатив, сп. *ko-no-si-jo* , *to-so* , *e-te* , *e-so-to* , *a-mo-ra-ma VIR 25*, */Knossiyoi to(s)soi enthen es(s)ontoi āmōrāmar VIR 25/ (KN Am 600)*, „Толку луѓе од Кносос ќе бидат внатре секојдневно, 25 мажи“. Но има и форми во акузатив, сп. *ko-ka-ro* , *a-pe-do-ke* , *e-ra₃-wo* , *to-so e-u-me-de-i OLE+WE 18*, */Kokkalos apedōke elaiwon to(s)son Eumēde(h)i/ (PY Fr 1184.1.2)*, „К. му дал толку масло на Е.“.

Формата *to-so-jo*, */to(s)so(y)yo/* која се среќава на плочката PY Fr 312 претставува исклучок и во однос на падежот и во однос на именката на која се однесува. Имено, на оваа плочка наместо изразот *to-so pe-mo*, */to(s)son spermol*, „толку семе“, кој е вообичаен кога станува збор за земјиште, како мерка за површина, стои *to-so-jo pe-ma*, */to(s)soyo sperma/*. Значи, наместо фразата во која заменката има придавска функција и се усогласува во таа смисла со именката, имаме фраза во која заменката стои јасно во генитив, судејќи според завршокот *-o-jo* и не е усогласена со именката, значи нема функција на заменска придавка. Можноста дека се работи за грешка мора да се исклучи, бидејќи писарот бр. 24, кој ја напишал оваа плочка, два пати ја употребил истата форма, сп. (р.1) *wa-na-ka-te-ro* , *te-me-no* [(р.2) *to-so-jo pe-ma GRA 30*, */wanakteron temenos to(s)so(y)yo sperma GRA 30/* „имот на владетелот, *т*олку семе“ и (р. 7) *wo-ro-ki-jo-ne-jo* , *e-re-mo* (р. 8) *to-so-jo* , *pe-ma GRA 6/*, */wo-ro-ki-jo-ne-jo erēmon to(s)so(y)yo sperma GRA 6/*, „напуштена земја во областа В., *т*олку семе“. ³³⁷ Од некаква причина заменката *τό(σ)σος* во овој случај не го квалификува како придавка ниту зборот *σπέρμα* кој следува, ниту синтагмата која ѝ претходи.

³³⁷ Плочката PY Fr 312 е една целина со плочката PY Fr 880, а тесно е поврзана и со PY Un 718. На оваа последнава плочка *wo-ro-ki-jo-ne-jo* е детерминатив на зборот *ka-ma*, */kamā/*. Можеби станува збор за апелатив во ген. плур., кој упатува на некакво колективно тело (види Т. G. Palaima, "Sacrificial feasting in the Linear B Documents", *Hesperia* 73 (2004), стр. 230). Можеби зборот може да се поврзе со помик. *ὄρῦα* „религиозен чин, обреди“ (види С. J. Ruijgh, *Études*, стр. 263 и фус. 139; Vader, *Demiourgos*, стр. 19) и *ὀρυεῶνες*, „членови на религиозна асоцијација или свештеници“ (види F. R. Adrados, *Emerita* 29 (1961), стр. 116). Има и други обиди за интерпретација, сп. */Wroikiyōneyos/ < /Wroikiōn/*, лично име, сп. *Ροίκος* (види J. T. Killen, *Tractata Mys.*, стр. 176 и фус. 27); */wrōgiyōneyos/ < /wrōgiyōn/*, сп. *ῥωξ* „пукнатина, дупка“ (види Duhoux, *Aspects*, стр. 28, фус. 66).

Микенолозите на различни начини се обидуваат да ја објаснат оваа ситуација. Некои претпоставуваат дека *to-so-jo* е всушност ном. акуз. *to-so* напишан на специфичен начин заради палатализираното $s' < *ty-$ т.е. дека *to-so-jo*, */tosyos/* е фаза помеѓу **totyos* и *tossos*.³³⁸ Но оваа претпоставка не може да биде потврдена, зашто ниту во микенскиот, ниту подоцна во грчките дијалекти не постојат никакви показатели дек $s < *ty-$ се обележува на различен начин од старото *s*. Претпоставката дека *to-so-jo* е ном. акуз. *to-so* засилен со партикулата *jo*, */yō/*, сп. *to-so-de*, */to(s)sonde/*³³⁹ исто така нема потврда во микенските текстови, бидејќи *jo*, */yō/* т.е. *o*, */hō/*, обично стои на почетокот од реченицата и упатува на она што следува.

Од друга страна, може да се претпостави дека формата *to-so-jo* е ном. акуз. од друга заменска придавка, на пр. **τοσοῖος* ($<τό(σ)σος$ и $οῖος$),³⁴⁰ што ја нема во помикенскиот. Но наместо спој од заменка која означува квантитет со заменка која означува квалитет, би очекувале заменката да биде засилена со некоја партикула, сп. *τοσ(σ)όσδε* или со некоја од показните заменки, сп. *τοσ(σ)οῦτος*.

Според Палајма, именката *re-ma* тука претставува појаснување на идеограмата GRA, и синтаксички не е поврзана со *to-so-jo*. Појаснување на идеограмата со целосно напишан збор е одлика на писарот бр. 24, која е потврдена и на други плочки.³⁴¹ Тогаш генитивот *to-so-jo*, */to(s)so(y)yo/* може да се сфати како адverb, *gen. pretii*.³⁴² или можеби како генитив за мерка, ако *re-ma* се сфати како синоним за површина, „семе од *шолку GRA*“, сп. *ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ὅντα τὸ εὖρος τεττάρων σταδίων* (Хен. Ап. I 4,11), „на реката Еуфрат, која имаше ширина од четири стадии“.³⁴³

³³⁸ *Interpretation*², стр. 45, 215, 459; F. W. Housholder, “Early Greek -j-”, *Glotta* 39 (1960), стр. 180; види и M. S. Ruiperez, *Mycenaika*, стр. 564 и понатаму.

³³⁹ F. Bader, “Mycenien to-so-de, to-so-jo”, *Minos* 14 (1973), стр. 93 и понатаму; M. S. Ruiperez, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 283.

³⁴⁰ C. Milani, *Aevum* 39 (1965), стр. 423-4.

³⁴¹ T. G. Palaima, “Syntax and Context as Tools for Interpreting Mycenaean Texts and Scribal Processes: Un 718, Ta 709 and K(1)740” во “*Analecta homini universali dicata, Festschrift für Oswald Panagl zum 65. Geburtstag*”, *Band I*, ed. Th. Krisch, Stuttgart, 2004, стр. 275.

³⁴² Lejeune, *Mém. IV*, стр. 83-85; De Fidio, *Dosmoi*, стр. 115, фус. 111, сп. и Ruijgh, *Études*, стр. 346, фус. 41.

³⁴³ E. Schwyzer- A. Debrunner, *Gr. Gr. II*, стр. 122, 124.

6.1.10. Завршокот *-o-syo во микенскиот грчки и во ајолските дијалекти

Примери на -o-jo од микенскиот период се забележани на сите локалитети каде што се откриени микенски архиви, Пил, Кносос, Теба, Микена. Има повеќе од 300 примери. Како што може да се види од прегледот прикажан во табела XIX, стр. 346. Најголемиот дел од нив ѝ припаѓаат на именската флексија. Тука, завршокот *-o-syo најмногу се јавува кај личните имиња, што е разбирливо имајќи го предвид административниот карактер на плочките и генерално високата застапеност на личните имиња. Од општите именки повеќето примери ѝ припаѓаат на именката *θεός*, која обично се јавува во синтагмата *te-o-jo do-e-ro*, *te-o-jo do-e-ra*. Десетина од формите се имиња на месеци, помал број примери имаме и од категоријата топоними и придавки, а има и еден партицип на *-μενος*. Иако, само со неколку примери, сепак употребата на завршокот *-o-syo е потврдена и во заменската флексија. Примери има од заменките *ὁ*, *αὐτός*, *ὅς* и *τόσσος*.

Од друга страна, на натписите од тесалскиот дијалект завршокот -οιο е потврден само кај три категории зборови од именската флексија: општи именки, лични имиња и патронимици. Формите на -οιο во поголем број се потврдени само во Пелазгиотида. Еден остаток од патронимик на -οιο на натпис од Гони, сп. Nelly, 217 индицира дека завршокот се користел и во Перајбија. Трите примери од Тесалиотида, се јавуваат на натписи напишани на јазик, кој претставува мешавина од дијалектни и којне форми и може да се сметаат за поетско, хомерско влијание. Најстарите примери доаѓаат од натписи од 6 и 5 в.п.н.е., но повеќето форми се сепак од 3 и 2 в.п.н.е. Веќе на најстарите натписи може да се види дека овој завршок не е единствениот кој писарите го имале на располагање за формите од тематската деκлинација, односно дека го употребуваат и завршокот -οι и -Ο (види табела XVIII, стр. 340). Иако, генитивите од м.р. со *a*-основи во Тесалија вообичаено завршуваат на -ᾶ, писарите кои ги употребуваат формите на -οιο, најчесто користат и форми на -ᾶο. Ова

зборува дека тие свесно ги задржуваат и применуваат традиционалните форми, наспроти колоквијалните на *-oi* и *-ā* (види табела XVI, стр. 220).

Како точно се изговарал завршокот *-o-jo* во микенскиот период, можеме само да претпоставуваме. Во завршокот **-osyo* групата *-su-* се бележи со *-j-*, кое никогаш не се испушта, за разлика од *-y-*, кое понекогаш се бележи со *-j-*, а понекогаш воопшто не се бележи, сп. *wi-ri-ne-jo*, */wrīneyōis/* и *wi-ri-ne-o*, */wrīne(h)ōis/*, инстр. плур. од **wrīneyos* < **wrīno-*, сп. *ῥῖνός*, „кожа“, мик. ном. синг. *wi-ri-no*. Примерите од *qe-te-jo-* во кои *a* алтернира со *a₂*, а *o* со *jo*, сп. *qe-te-a*, */k^weite(h)a/*, *qe-te-a₂*, */k^weite(h)a/*, ном. акуз. пл. ср.р. и *qe-te-o*, */k^weite(h)on/*, *qe-te-jo*, */k^weiteyon/*, ном. синг. ср.р. потврдуваат дека развојот *y>h* веќе бил реалност во микенскиот.³⁴⁴

Но ако го споредиме бележењето на *-su-* во формите на ген. синг. со бележењето на *-su-* во други ситуации можеме да кажеме дека графемата *-j-* кај генитивскиот завршок *-o-jo* (која никогаш не се испушта) кореспондира со графемата *-j-* кај женските имиња изведени од сигматска основа со суфиксот **-yh₂e-/yeh₂-*, сп. *a-ti-ke-ne-ja*, дат. синг. */Antigene(y)yāi/* од */Antigene(y)ya/* (< **Antigenes-*), сп. *Ἀντιγένης*, *Ἀντιγένεια*; *to-ro-ja*, ном. синг. */Tro(y)ya/* < */Tros-/*, сп. *Τρώς*, мик. ген. синг. *to-ro-o* и формата за ж. р. акт. парт. перфект на *-usya*, сп. *a-ra-ru-ja*, ном. синг. ж.р. */araru(y)ya/* < **ar-*, сп. *ἀραρίσκω*, „составувам“, мик. ср. род, ном.-акуз.плур. *a-ra-ru-wo-a*, */araruwo(h)a/*.

Генитивскиот завршок *-o-jo* во однос на бележењето на групата *-su-* се разликува од завршокот *-o-i-jo*, кај имињата изведени со суфиксот *-yo-* од *os*-основи, сп. *Wi-dwo-i-jo*, ном. синг. */Widwo(h)iyos/* < */widwōs/*, сп. *εἰδώς*, акт. парт. перф. од *οἶδα*, „знам“ и од завршокот *-i-jo* општо земено кај придавки изведени од сигматска основа, сп. *e-te-wo-ke-re-we-i-jo*, ном. синг. */Etewoklewe(h)iyos/* < **Etewoklewes*, помик. *Ἐτεοκλής*; *te-i-ja*, дат. синг. */the(h)iyāi/* < **thes-*, сп. *θεός*, „бог“, мик. акуз. синг. *te-o*; *o-pi-ra-i-ja*, абл. синг. */opīla(h)iyā/*, сложенка од *οπι-* и *λασ-*.

Графемата *-i-j-* кај придавките од сигматски основи може да се спореди со графемата *-i-j-* кај придавките изведени од други консонантски

³⁴⁴ Lejeune, *Phonétique*, стр. 168; Ruijgh, *Études*, стр. 65; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 139.

основи, вклучително и основите на *-ēu-*, сп. *po-ni-ki-jo*, ном. синг. ср.р. */phoinikiyon/* < **phoinik-*, помик. *φοῖνιξ*, мик. INSTR. синг. *po-ni-ke*; *e-ko-to-ri-jo*, дат. лок. синг. */Hektoriyōi/* < */Hektor-/*, помик. *Ἑκτωρ*, мик. ном. синг. *e-ko-to*; *ra-wa-ke-si-jo*, ном. синг. м. р. */lāwāgesiyos/* < */lāwāget-/*, помик. *λαγέτας*, мик. *ra-wa-ke-ta*; *i-je-re-wi-jo*, ном. синг. */iyerēwiyos/* < */iyereu-/*, помик. *ἱερεύς*, мик. ном. синг. *i-je-re-u*. Придавските форми на *-o-i-jo*, *-a-i-jo*, *e-i-jo* можат понекогаш да алтернираат со формите на *-o-jo*, *-e-jo*, *-a-jo*,³⁴⁵ но не и со формите без *-j-*.

Во помикенскиот грчки ваквите придавки редовно завршуваат на *-ιος*, сп. *Κυκλώπιος* и *Κύκλωψ*, *δαιμόνιος* и *δαίμων*, *πάτριος* и *πατήρ* и се смета дека кај нив суфиксот е всушност *-iyo-*, а не *-yo-*. Микенската графема *-i-jo-* го потврдува тоа. Проблем се придавките изведени од сигматски основи. Тие во помикенскиот грчки завршуваат на *-ειος*, *-αιος*, *-οιος*, што може да се сфати како **-es-yo-s*, **-as-yo-s*, **-os-yo-s*.³⁴⁶ Ваквите придавки понекогаш алтернираат со форми без *-j-*, сп. *τέλεος* покрај *τέλειος*.

Развојот на групата *-sy-* во интервокална позиција во грчкиот се разликува од развојот на другите групи кои содржат сигма, по тоа што не доаѓа до продолжување на претходниот вокал, сп. јон. *νηός* < **νασφος* и *ναίω* < **νασυω*, и по тоа што во сите дијалекти е идентичен, сп. од **es-*, опт. през. 1. л. синг. *εἶην* (< **έουην*) и инд. през. 1. л. синг. *εἰμί* (тес., лезб.), *ἦμι* (крит.), *εἰμί* (јон. атич.) (< **εσιμι*).³⁴⁷ Затоа може да се претпостави дека *-sy-*, всушност, преку *-hy-* се асимилира до *-yu-*, а потоа *-yu-* се упростува до *-y-*, кое прави дифтонг со претходниот вокал или може и да се изгуби сосема.

Според Лежен бележењето на *-sy-* кај придавките од сигматски основи со *-i-j-*, а кај формите на генитив сингулар со *-j-*, во микенскиот,

³⁴⁵ Сп. *Ja-re-jo* (KN Vc 208) покрај *a-re-i-jo* од *Ἄρης* (види Ruijgh, *Études*, стр. 206-7, 265-6; E. Risch, *Acta Mus. II*, стр. 295 и *Wortbildung*², стр. 127); *ni-wa-ja*, придавка со која се квалификува текстил (KN L 647.A.B), покрај *ni-wa-i-ja* (KN L 592; 5910.1). Кај придавката изведена од *κέρας* исклучок е всушност графијата *-i-j-*, бидејќи кноскиот писар бр. 128 напишал 10 пати *ke-ra-ja-pi* (инстр. плур.), а само еднаш *ke-ra-i-ja-pi*. Можеби мик. придавка *ke-ra-jo-* е оформена директно од **kerə-* (види F. W. Householder, *Glotta* 39 (1960-61), стр. 187), сп. помик. *κεράος* со суфиксот *-wo-* (види Chantraine, *Formation*, стр. 122; *Wortbildung*², стр. 168) или формата */keraheynos/* преминала во */kerayos/* како */āniyāhokhos/* во */ānihokhos/*, сп. *a-ni-o-ko* (види E. Risch, *Kl. Schriften*, стр. 525).

³⁴⁶ Chantraine, *Formation*, стр. 46-50.

³⁴⁷ Lejeune, *Phonétique*, стр. 132.

може да се смета за фонетски феномен кој има паралела во помикенскиот грчки, каде што паралелно постојат форми со *-j-* (генитивите на *-οιο*, придавките и глаголите од сигматски основи, личните имиња, партиципските форми) и форми без *-j-* (генитивите на *-οο > -ου*, *-ω*, придавките и глаголите од сигматски основи).

Од друга страна, можеби алтернацијата *-i-j-/-j-* може да се објасни од морфолошки аспект. Веројатно и придавките оформени од сигматски основи го содржат суфиксот *-iyo-* како и придавките оформени од други консонантски основи.³⁴⁸ Исто така, гледано од морфолошки аспект, алтернациите на формите на *-ειος* и *-εος* кај придавките и на *-ειω* и *-εω* кај глаголите во помикенскиот период забележани кај Хомер и во јонскиот и атичкиот, можат да се сфатат како мешање на зборовите кои се изведени од сигматски основи со зборови од други основи кои го содржат суфиксот *-eyo-*. Оваа аналогија оди во двете насоки, па така и кај придавките на *-eyo-*, понекогаш се забележуваат форми на *-ειος*, покрај вообичаените на *-εος*, сп. *ἄδελφείος* покрај *ἄδελφεός < ἄδελφός*.³⁴⁹

Како точно се изговарал завршокот за ген. синг. *-o-jo* во микенскиот период не можеме да знаеме со сигурност. Можеби е најверојатно да се претпостави дека *-o-jo* е графема за *-ojuo*.³⁵⁰ Доколку во микенскиот период *-o-syo*, веќе стигнало до *-o-yo*, би очекувале да видиме и форми без *-j-*. Но од друга страна не треба да се заборава ни на фактот дека конвенциите на ортографијата не ја следат секогаш во чекор реалната говорна ситуација. Анализата на натписите од помикенскиот период, упатува на тоа дека задржувањето на дистинктивните обележја на една морфолошка категорија за грчкиот јазик е доминантен принцип.

³⁴⁸ A. Heubeck, "Poseidon", *IF* 64 (1959), стр. 228 и понатаму; Ruijgh, *Études*, стр. 198; Wathélet, *Traits*, стр. 135, фус. 21.

³⁴⁹ Buck, *Reverse Index*, стр. 34.

³⁵⁰ Ruijgh, *Études*, стр. 63, фус. 77; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 139.

6.2. ФОРМИ НА ГЕНИТИВ СИНГУЛАР -O-O ВО МИКЕНСКИОТ ГРЧКИ

Евентуалните форми со завршокот *-o-so во микенскиот би завршувале на -o-o.¹³⁹ На микенските плочки се среќаваат извесен број на форми кои завршуваат на -o-o. Ама за ни една од нив¹⁴⁰ не можеме со сигурност да потврдиме дека е генитив сингулар на *-o-so.

Дел од овие форми воопшто не ѝ припаѓаат на тематската дефлексија. *To-ro-o* (PY An 519.1) е генитив од лично име *Τρώς*, сп. ном. *ʃto-ro* (KN Dc 5687.B) (види стр. 109). Формите *a-pi-qo-o* (PY An 616 v.2) и *o-to-wo-o* (PY An 261[.7]; 616v.4) се наоѓаат во контекст кој бара генитив, сп. *a-pi-qo-o ke-ro-si-ja*, *o-to-wo-o ke-ro-si-ja* и *ta-we-si-jo-jo ke-ro-si-ja*, */Thawēsiyo(y)yo geronsiya/*, „работна група на Тавесиј“. Но, овие форми се грешки¹⁴¹ и се употребени наместо формите *a-pi-qo-ta-o*, */Amphikh^woitāo/* и *o-two-we-o*, */Orthwōwe(h)os/*, кои се јавуваат во истиот контекст, сп. *a-pi-qo-ta-o ke-ro-si-ja* (PY An 261.v.5) и *o-two-we-o ke-ro-si-ja* (PY An 261.2-5).

Формата *qo-o* (PY Cn 3.2) е акуз. плур. од *βούς* „говедо“, сп. акуз. плур. (дор.) *βῶς*, (скт.) *gās*¹⁴² и се јавува како објект на глаголот *ἴημι*, „испуштам, испраќам“ во реченицата *jo-i-je-si*, *me-za-na*, *e-re-u-te-re*, *di-wi-je-we*, *qo-o*, */yō (h)iyensi Mezānai ereutērei diwiyewei g^wō(n)s/*, „Вака му испраќаат на инспекторот во Мезана волови“.

Некои од формите на -o-o се всушност од зборови со вокал *o* во коренот, а коренот завршува на *s*. Во микенскиот период *s* веќе преминало во *h* и не се бележи, така што, кај нив, кога завршуваат на -o-o мора да се претпостави друг падеж, зашто, кога би завршувале на -o(h)o, тогаш според правилата на микенската ортографија тоа би било напишано -o-o-o. Дека е тоа така, потврдува и контекстот. На пр. личното име

¹³⁹ Линеарното Бе писмо не ја бележи сигмата, но нејзиното присуство како *h* се обележува со посебни знаци, на пр. *a₂*, */hal/*, сп. *pa-we-a₂*, */pharwehal/*, ном. акуз. пл. од *φᾶρος* „носија“ и индиректно преку отсуството на контракција на вокалите, сп. *a-ke-e*, */age(h)eni/*, акт. инф. през. од *ἄγω*, „водам“, види Lejeune, *Phonétique*, стр. 90-91.

¹⁴⁰ Преглед на овие форми има кај М. Lejeune, „Le génitif singulier thématique“, *RPh* 39 (1965), стр. 15-17 и М. S. Ruiperez, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 283-4.

¹⁴¹ Р. Нг. Ilievski, „Non-Greek inflexions or scribal errors in the Mycenaean texts“, *ŽA* 15 (1965), стр. 49; А. М. Davies, *Acta Myc. II*, стр. 106.

¹⁴² Е. Risch, *Kl. Schriften*, стр. 477, 483; Ruijgh, *Études*, стр. 131 и фус. 163; Hajnal, *Studien*, стр. 30, фус. 24.

ἰφίνοος, сложено име од *ἴς*, „снага“ и *νόος*, „ум, разум“ во микенскиот е забележано како *wi-pi-no-o* (KN V 958.3b), */Wiphino(h)os/*.¹⁴³ Дека формата е во ном. синг. потврдуваат и другите номинативи на истата плочка, сп. *ka-ke-u 1* (p.3a), */khalkeus/*; *te-te-u 1* (p.2b). Во ном. или дат. синг. стои *a-re-pa-zo-o* (PY Un 249[.1]; 267.2) т.е. *a-re-po-zo-o* (PY Ea 812; 820.a; Fg 374), */aleiphag^o(h)os/*, */aleiphog^o(h)os/*, сложенка од *ἄλειφαρ*, „масло“ и *ζέω*, „вријам“.¹⁴⁴

Има и други примери на *-o-o*, за кои може да се претпостави дека се од зборови кои завршуваат во номинатив на *-o(h)os*, иако нивната интерпретација не е со сигурност утврдена. И во овие случаи контекстот упатува на друг падеж, а не на генитив.

Зборот *a₃-ki-no-o* (KN Se 879.a; 891.B) се јавува при описот на коли и можеби е во инстр. синг., кој зависи од *e-te-re-ta*, *e-ka-te-re-ta*, сп. *τητός*, „продупчен“.¹⁴⁵ Формата **35-ki-no-o*¹⁴⁶ (PY Vn 46.5.10) се среќава во список на предмети и материјали наброени во ном., сп. *ta-ra-nu-we*, */thrānuwes/*, *θρήνυες*, „подножја“; *e-ru-mi-ni-ja*, */elumniyai/*, *ἐλυμνίαι*, „тавански греди“. Следат броевите 81 и 100, па може да се претпостави плурали.

Формата */ku-no-o* (KN C 954.2) е остаток од лично име во еден список со лични имиња во номинатив, сп. *pe-ri-te-u*, */Peristheus/* (p.2).¹⁴⁷

Формата *a-ro-do-ro-o* (KN Fs 4.B) е напишана со поголеми силабограми и се однесува на примателот кому му се наменети продуктите означени со идеограмите, па веројатно стои во датив.¹⁴⁸ Во прилог на оваа претпоставка зборуваат алативите во истата серија, сп. *sa-na-to-de* (KN Fs 2.B), *o-ja-de* (KN Fs 9.B) кои исто така се напишани со поголеми силабограми.¹⁴⁹

¹⁴³ A. Heubeck, *Sprache* 9 (1963), стр. 194; P. Hr. Pievski, *Res Mys.*, стр. 211.

¹⁴⁴ H. Mühlestein, “Zur mykenischen Schrift: die Zeichen *za*, *ze*, *zo*”, *MH* 12 (1955), стр. 126, фус. 42; *Olive Oil*, стр. 26; *Interpretation*², стр. 409; P. Hr. Pievski, *Res Mys.*, стр. 212.

¹⁴⁵ Ruijgh, *Études*, стр. 370; Lejeune, *Mém. II*, стр. 344, фус. 15; сложенка од *αἴξ*, „коза“ и **snē-*, сп. *νεῦρον*, „жила“ (види Y. Duhoux, *Res Mys.*, стр. 120), „goat tendons“, кај Хомер *νεῦρα βόεια* (види *Documents*², стр. 369).

¹⁴⁶ */lu(g)kino(h)oil/*, сложенка од *λύγος*, „коноп“ и *νεῦρον* (сп. Y. Duhoux, *Res Mys.*, стр. 120; *Dic. Mic. II*, стр. 466); */plakino(h)oil/*, сп. *πλάξ*, „плоча“ (сп. J-L. Perpillou, “Les syllabogrammes *34 et *35”, *SMEA* 25 (1984), стр. 228-9); варијанта за *ai-ki-no-o* (сп. *Documents*², стр. 349; J. Chadwick, *Mykenaiika*, стр. 170; L. Baumach, *Acta Mys. II*, стр. 388).

¹⁴⁷ M. S. Ruijgh, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 284; *Dic. Mic. I*, стр. 403.

¹⁴⁸ M. S. Ruijgh, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 284; *RPh* 39 (1965), стр. 16.

¹⁴⁹ M. Lejeune, *RPh* 39 (1965), стр. 16 и *Mém. II*, стр. 257, 358; *Interpretation*², стр. 237, 409. Можеби тоа се некои светилишта, види J. L. Melena, *Emerita* 42 (1974), стр. 316.

Топонимот *e-pi-ko-o* (PY Aa 94) се јавува во серија каде што се набројуваат жени и деца, кои се оквалификувани според професијата - со апелативи, или според потеклото - со етници или топоними во аблатив, или според местото во кое се наоѓаат - со топоними во локатив. Истиот топоним во Ad серијата е забележан како *e-pi-ko-e* (PY Ad 672), можеби локатив на *-ei*.¹⁵⁰ Формата на *-o* може да се смета за аблатив или исто така за локатив на *-oi*.

Што се однесува до *o-qa-o-*, сп. *o-qa-o-ki-te* (KN L 588.3), не сме сигурни дали овој збор е самостојна целина, бидејќи присуството на интерпунктски знак зад *o-qa-o* не е извесно.¹⁵¹ На истата плочка има неколку зборови - лични имиња кои завршуваат на *-e*, сп. *i-ku-tu-re* (р. 1), *ze-me* (р.1), *di-du-me* (р. 3). Во тој контекст се вклопува и *o-qa-o-ki-te*.

Внимание привлекуваат две форми на *-o-o* кои би можеле да бидат примери на генитив од заменки. Формата *to-o* се среќава на плочката PY Un 1321. во третиот ред, сп. (р. 1) *]ta-ri-ja*, *a₂-to*, *o-ra-qa-te[* (р. 2) *]qe-we*, *to-sa-ka-pa-ra VIN* [(р. 3) *]ta-qa*, *a₃-te*, *to-o*, *GRA* [(р. 4)], *o-pa-ro-ze*, *ti-se*, *pa-ro[* (р. 5) *] vacat* [. ¹⁵² Од зборовите кои ги среќаме на плочката PY Un 1321 единствено *a₃-te* има паралела во друг текст, сп. *a₃-te-re VIR* 8 (KN B 101.1), */aitēres/*, тоа се луѓе који се занимаваат со посебен вид декорација.¹⁵³ Форма од заменската придавка *τό(σ)σος* можеме да препознаеме во синтагмата *to-sa-ka-pa-ra*, каде што *-ka-pa-ra* можеби е */skaphala/*, сп. (Хесх.) *σκάφαλος ἀντλητήρ*, можеби некакви црпалки (мерка или амбалажа).¹⁵⁴ Во контекст на идеограмата *VIN* и *GRA*, *]ta-ri-ja* е можеби *pu-ta-ri-ja*, */phutaliyā/*, сп. (KN E 849.1), *φυταλίη*, „градина, лозје“. ¹⁵⁵ Во ваков нецелосен и недоволно разјаснет контекст тешко можеме да го поврземе

¹⁵⁰ */Epiko(h)os/*, сп. помик. *Κῶς* (види С. J. Ruijgh, “La morphologie du Grec”, *SMEA* 20 (1979), стр. 80, фус. 32 и *Études*, стр. 75, 358) или **Ἐπίχωος* (види Илиевски, *Аблайиувои*, стр. 13, фус. 8а).

¹⁵¹ *KT*⁵, стр. 237; *Corpus Knossos I*, стр. 213.

¹⁵² Вака гласи текстот според новото читање на Е. Ј. Бенет, види *Mykenaiika*, стр. 120 и *PTT I*, стр. 247, 249.

¹⁵³ сп. *ἀΐνυμαι* “земам, грабам”, мик. парт. *a-ja-me-no*, в. М. D. Petruševski, “A-ja-me-na/-no, a-na-(i)-to/-ta, ai-te, ai-te-re, ai-nu-me-no, ai-sa...”, *ŽA* 27 (1977), стр. 36; *Études*, стр. 28, фус. 29; *Interpretation*², стр. 137, 403.

¹⁵⁴ *Interpretation*², стр. 424; Е. Peruzzi, “I Micenei sul Palatino”, *PdP* 29 (1974), стр. 331-3.

¹⁵⁵ *Études*, стр. 111-2, 188; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 68; *Interpretation*², стр. 449; Duhoix, *Aspects*, стр. 13; Lejeune, *Mém. II*, стр. 218, фус. 80 и стр. 352.

to-o како генитив со некој друг збор. Според И. Хајнал, може да се претпостави дека и кај *to-o*, слично како и кај *qo-o*, со двете *o* всушност е обележено \bar{o} и дека оваа форма заедно со другите форми на *-o* може да биде пример за паралелната употреба на аблативот покрај генитивот на *-o-jo* во микенскиот. Во дадениов случај, аблативот би бил во функција на *gen. pretii, to-o GRA*, како *to-so-jo pe-ma* на РY Ер 312.2.8, „семе за толкава цена“. ¹⁵⁶ Доколку се сфати како генитив оваа форма може да биде и пример за наставката **-so*. ¹⁵⁷ Но, врската на *to-o* со идеограмата *GRA*, може да се протолкува и поинаку. Може лесно да се претпостави дека се работи за погрешно напишано *to-so, /to(s)son/, τó(σ)σov*, за што имаме примери и на други плочки, сп. *to pe-mo* (РY Ер 212.8; 301.11). ¹⁵⁸ Генитивот од заменката од \acute{o} , „тој“ на микенските плочки еднаш е потврден како *to-jo, /to(y)yo/*, Хом. *τὸιο* (види стр. 267-8).

Формата *to-so-o* е забележана на фрагментот РY Хп 1342.1, ¹⁵⁹ (р. 1) *to-so-o, qe-[, (р. 2) e-ni, a-pu-ki-šif*. ¹⁶⁰ Формата *a-pu-ki-si* е дат. плур. од именката $\acute{\alpha}\mu\upsilon\chi\acute{\iota}$, „начелница, дел од уздата што стои на челото на коњот“, сп. ном. плур. *a-pu-ke, /ampukes/* (РY Уб 1315.3.4) кој зависи од предлогот *e-ni*, сп. *e-ni-qe, /eni q^wel/* (KN L 593, 647). ¹⁶¹ Формата *to-so-o* веројатно ѝ припаѓа на заменката *to-so, /to(s)sos/, τó(σ)σos*, но нецелосниот контекст не ни дозволува со сигурност да утврдиме дали се работи за генитив. ¹⁶² Генитивот од *τó(σ)σos*, „толкав“ на микенските плочки е забележан како *to-so-jo, /to(s)so(y)yo/* (види стр. 269-270). Доколку и *to-so-o* е генитив, тогаш ова може да биде пример за генитив со наставка **-so*. ¹⁶³ Но сепак не може да се исклучи можноста дека се работи за погрешно напишано *to-so-jo*.

¹⁵⁶ Hajnal, *Studien*, стр. 266-7.

¹⁵⁷ M. S. Ruiperez, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 283-4, 292; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 608 и фус. 283.

¹⁵⁸ M. S. Ruiperez, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 283, фус. 2.

¹⁵⁹ Уште еден пример на *to-so-o* има на плочката KN Od 666.a, но оваа форма веројатно ја содржи силабограмата *o* која е кратенка за *o-pe-ro, /ophelos/* „недостаток“, види *KT⁵*, стр. 267; *Corpus Knossos I*, стр. 250.

¹⁶⁰ Можеби и фрагментот (РY Хп 1343), сп. (ред 1) *Jvacat[* (ред 2) *J-qe-re-te-uf* (ред 3) *infra mutila* ѝ припаѓа на истата плочка, види *PTT I*, стр. 285.

¹⁶¹ Ruijgh, *Études*, стр. 327-8; *Dic. Mic. I*, стр. 220; сп. и M. Buzalkovska-Aleksova, "Is apocope in Mycenaean Greek possible?" во *Atti e Memorie del Secondo Congresso Internazionale di Micenologia*, ed. E. De Miro, L. Godart, A. Sacconi, Roma, 1996, стр. 223.

¹⁶² M. Lejeune, *RPh* 39 (1965), стр. 15.

¹⁶³ M. S. Ruiperez, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 283-4, 292; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 610.

6.3. ФОРМИ НА -O ВО КОНТЕКСТ НА ГЕНИТИВ СИНГУЛАР

НА МИКЕНСКИТЕ ПЛОЧКИ

Одреден број ситуации во кои генитивите на *-o-jo* алтернираат со форми на *-o* го навело С. Лурје да претпостави дека во микенскиот период, исто како и во хомерскиот, завршоците *-oio* и *-ou* се употребувале паралелно.¹³⁹ Микенолозите главно се согласуваат дека тезата на Лурје е фонетски неоправдана. Имено, во микенскиот грчки сè уште нема контракција на два вокала по губењето на интервокалната *s*, а *-sy-* сè уште се одбележува со *j* (види стр. 273).¹⁴⁰ Се предлагаат различни решенија за овој проблем: дека завршокот *-o* е споредлив со кип. *-o-ne*, хет. *-an* и хом. *-ou*,¹⁴¹ дека има паралела во тес. *-oi*, фал. *-oi*, мес. *-ahi*, хом. *-ou*,¹⁴² дека *-o* е лок. завршок **-oi*, сп. хом. *-ou*,¹⁴³ или абл. завршок **-ō(d/t)*,¹⁴⁴ кој ѝ конкурира на морфемата *-ojuo* во сферата на партитивниот генитив, а е во врска со кипарското *-ōv* кое може да се види и во микенскиот како што можеби потврдува формата *to-so-ne* (MY Oe 118.1) од заменката *τόσσοσ*.¹⁴⁵ Постои мислење и дека формите на *-o* ја содржат старата генитивска наставка *-os*, сп. хет. *-as*, хом. *-ou*.¹⁴⁶

Сите овие претпоставки се во согласност со карактерот на линеарното Бе писмо, кое не ги бележи крајните *s* и *n*, а ни *i* како втор дел од дифтонг. Од епиграфски аспект исто така нема сомнение дека формите на *-o* се присутни на глинените плочки. Прашање е само дали сите тие се навистина форми на тематски генитив сингулар, односно до која мера можеме да ја исклучиме можноста дека се работи за друг падеж, за атематска основа, за плурал или евентуално за грешка при пишувањето.

¹³⁹ S. Luria, "Über die Nominaldeklinaton in den mykenischen Inschriften", *PdP* 12 (1957), стр. 324.

¹⁴⁰ Lejeune, *Phonétique*, стр. 133.

¹⁴¹ V. Pisani, "Sul genitivo Miceneo dei temi in *-o*", *PdP* 14 (1959), стр. 84-6.

¹⁴² C. Gallavoti, *Cam. Coll.*, стр. 180-182.

¹⁴³ G. B. Holland, "Nominal Sentences and the Origin of Absolute Constructions in Indo-European", *ZVS* 99 (1986), стр. 184-7; E. P. Hamp, "Locative *-ov*", *Glotta* 59 (1981), стр. 159-160.

¹⁴⁴ A. M. Davies, "Il genitivo Miceneo e il sincretismo dei casi", *Rend. della Cl. di Sc. mor., st. e fil.* 15 (1960), стр. 54-5, 58; Ruijgh, *Études*, стр. 74; M. Lejeune, *RPh* 39 (1965), стр. 18.

¹⁴⁵ Hajnal, *Studien*, стр. 247 и натаму.

¹⁴⁶ F. Bader, *Mykenaiika*, стр. 7-9.

6.3.1. Форми на -o во контекст кој бара адноминален генитив

Во ситуациите во кои обично стои адноминален генитив кој искажува припадност или релација се јавуваат следниве форми на -o:

А. Со *qa-si-re-wi-ja*:

a-nu-to (KN As 1516.12) од личното име */Anutos/* се јавува во контекст на именката *qa-si-re-wi-ja*, */g^wasilēwiyāi/*, „работна група“, помик. βασιλεία, сп.]-ti-jo , *a-nu-to [qa-]si-re-wi-ja* , VIR 1. Дека името е од тематска деклинација потврдува генитиската форма *a-nu-to-jo*, сп. KN X 697.2. Контекстот недвосмислено бара генитив. Именката *qa-si-re-wi-ja*, означува група луѓе кои се на некаков начин поврзани со функцијата *qa-si-re-u*, βασιλεύς, а секогаш е детерминирана од едно лично име во генитив, сп. *a-ki-to-jo qa-si-re-wi-ja*, */Alkitho(y)yo g^wasilēwiyāi/* (PY Fn 50.1), „за групата на Алкита“; *a-ta-no-ro qa-si-re-wi-ja*, */Antānoros g^wasilēwiyāi/* (PY Fn 50.3), „за групата на Антанор“. Но, дека тоа не мора секогаш да биде така, покажува плочката KN K 875.1-5.[6] каде што пред */g^wasilēwiyāi/* стојат форми од личните имиња *pe-ri-ta* (од *Peritās*), *wi-na-jo* (од *Winayos*), *i-da-i-jo*, *sa-me-ti-jo*, *i-je-re-wi-jo* (од *(H)iyerēwiyos*), кои ако судиме според *pe-ri-ta*, не се во генитив.

Б. Со *wo-ka*:

e-te-wa-jo (PY Sa 1267) од личното име */Etewāyos/* стои покрај именката *wo-ka*, */wokhā/*, „кола“, сп. *e-te-wa-jo* , *wo-ka* , *we-je-ke-e ROTA+TE ZE 2*. Дека името е од тематска деклинација имаме потврда на плочката (PY Sa 769) во идентичен контекст, сп. *e-te-wa-jo-jo* , *wo-ka* , *we-je-ke-e ROTA+TE ZE 2*, */Etewayo(y)yo wokhā*, *(h)weyekhe(h)e ROTA+TE ZE 2/*, „кола на Етевај, склопени колца...“. Именката *wo-ka*, */wokhā/* е забележана на уште 15 плочки од истата Sa серија во Пил и во сите случаи е детерминирана со лично име во генитив. Формата *e-te-wa-jo* на Sa 1267 е единствениот исклучок.

В. Со *do-e-ra*, *do-e-ro*:

te-o од именката */the(h)os/*, θεός, „бог“ се јавува еднаш покрај именката *do-e-ra*, */doelā/*, сп. (PY Eo 276.7) *ta-*79* , *te-o* , *do-e-ra* , *e-ke-qe* , *o-na-to* , *pa-ro ru-*83-e GRA V 3* и еднаш покрај именката *do-e-ro*, */doelos/*, сп. (KN Ai 966.a) *a-ri-ke-u* , */ka-pa-so ja-['te-o , do-e-ro']*. Контекстот недвосмислено бара генитив. Наспроти овие два изолирани примера,

именката $\theta\epsilon\acute{o}\varsigma$ во истиот контекст на микенските плочки се јавува како *te-o-jo*, /*the(h)o(y)yo*/ повеќе од 100 пати.

Г. Со *ko-to-na ki-ti-me-na*:

te-u-ta-ra-ko-ro, име на занимање,¹⁴⁷ се јавува на плочката (PY Eo 276.1), сп.], *te-u-ta-ra-ko-ro*, *ki-ti-me[-na ko-]to-na GRA 1 T 5*.¹⁴⁸ Именката е од тематска деклинација, тоа го потврдува номинативот *te-u-ta-ra-ko-ro* (PY An 424.1). Контекстот бара генитив, фразата *ko-to-na*, *ki-ti-me-na* вообичаено оди со лично име во генитив, сп. *wa-na-ta-jo-jo*, *ko-to-na*, *ki-ti-me-na*, /*Warnātāyo(y)yo ktōinā ktimenā*/ (PY Eo 211.1; En 609.3), „приватна земја на Варнатај“. Но има исклучоци кои потврдуваат дека името на тој што ја поседува земјата може да стои и во номинатив, независно од фразата што следи (види кај *wa-na-ka-te-ro*).

wa-na-ka-te-ro (PY Eo 371.A) е форма од придавката *wa-na-ka-te-ro*, /*wanakteros*/, сп. *pi-ri[-]ta-wo*, /*1 'ke-ra-me-wo*, *wa-na-ka-te-ro' ko-to-na[]ki-ti-me-na GRA [1 T*, /*Plinthāwōn*, *'keramēwos wa-na-ka-te-ro' ktōinā ktimenā*/. Генитивот е очекуван, но како што покажува и формата *pi-ri[-]ta-wo*, /*Plinthāwōn*/ можни се и отстапувања од вообичаената формула. Ова треба да се земе предвид особено кога некој збор е дополнително допишан над основниот текст, сп. *to-ro-qo-ro-jo*, *ko-to-na*, *ki-ti-me-na 'po-me' GRA 3 T 1 V 6*, /*Molog^wro(y)yo, ktōinā ktimenā 'poimēn' GRA 3 T 1 V 6*/ (PY Ea 817), сп. и PY Ea 71.

Д. Со *o-ro-jo*

ko-no (PY Eo 213.6) е од топоним, кој веројатно своето име го добил според билката $\sigma\chi\acute{o}\iota\nu\omicron\varsigma$, „сита, коноп“, забележана на микенските плочки како *ko-no* (KN Ga 953.2.2), *ko-i-no*, (MY Ge 606.7),¹⁴⁹ сп. и етник *ko-ni-jo* (PY An 610.14). Се јавува во контекст на формата *o-ro-jo*, која најверојатно значи „предел, област“,¹⁵⁰ сп. *o-da-a₂*, *ko-no*, *o-ro-jo*, *to-so*, *pe-to GRA 40*,

¹⁴⁷ Olivier, *Desservants*, стр.96 – 100; L. Vaumbach, *Acta Mus. II*, стр. 157, фус. 39; M. Lindgren, *People II*, стр. 145-6; *Dic. Mic. II*, стр. 344), сложенка со втор дел *-a-ko-ro*, сп. $\acute{\alpha}\gamma\epsilon\acute{\iota}\rho\omega$ или $\acute{\alpha}\gamma\rho\acute{\epsilon}\acute{\alpha}$, можеби $*\tau\epsilon\upsilon\theta\rho\acute{\alpha}\gamma\omicron\rho\omicron\varsigma$, $\tau\epsilon\upsilon\theta\rho\alpha\gamma\rho\omicron\varsigma$, сп. $\tau\epsilon\upsilon\theta\rho\iota\omicron\upsilon$, вид алга (“Orseillesammler, Färber”, A. Tovar, *MSS 10* (1957), стр. 77 и натаму, види Olivier, *Desservants*, стр. 98); сп. и *teuil-agoros* во врска со $\tau\epsilon\upsilon\tau\lambda\omicron\upsilon$, атич. $\sigma\epsilon\upsilon\tau\lambda\omicron\upsilon$, „блитва“ (“beetroot collector”, види *Documentis*², стр.247).

¹⁴⁸ Вака гласи текстот според новото читање на Е. Л. Бенет (види *Mukenaiika*, стр. 109), сп. *PTT I*, стр. 118, *ru- *83-jo*, *te-u-ta-ra-ko-ro*, *ki-ti-me[-na ko-]to-na GRA 1 T 5*.

¹⁴⁹ *Documentis*², стр. 555; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 387.

¹⁵⁰ Сп. кип. $\omicron\acute{\iota}\rho\acute{\alpha}\upsilon$, види E. Risch, *Res Mus.*, стр. . 375, фус. 7.

/(h)ōdaha,¹⁵¹ *ko-no o-ro-jo, to(s)son spermo GRA 40/*. На истата плочка формата *o-ro-jo* во истата формула се појавува уште четири пати, детерминирана со топоним. За три од овие четири топоними експлицитно се гледа дека се во генитив, сп. (р. 3) *e-ri-no-wo-to* од */Erinowons/*, ном. *e-ri-no-wo*, абл. *e-ri-no-wo-te*; (р. 4) *ko-tu-wo* од */Gortus/*, абл. *ko-tu-we*; (р. 5) *po-ti-ni-ja-we-jo-jo*, *o-te-pe-o-jo* од */Potniaweyos O./*. Во овој случај формата на *-o*, може да биде да и генитив плурал, */Shoinōn/* од */Shoinoi/*.¹⁵²

Ѓ. Со *i-*65 (u-jo, *65)*

wi-do-wo-i-jo од личното име */Widwo(h)iyos/* се јавува покрај формата *i-*65, (h)iyus*, помик. *ῥίϋς*,¹⁵³ сп. *pi-ro-wo-na*, *wi-do-wo-i-jo*, *mi-*65 VIR 1, /Philowoinās, wi-do-wo-i-jo VIR 1/* (PY Ae 344), „Филовојна, син на Видвој...“. Именката *ῥίϋς* се среќава уште два пати на микенските плочки и во двата случаи оди со лично име во генитив, сп. *pe-ri-me-de-o*, *i-*65, /Perimēde(h)os hiyus/* (PY Aq 64.7), „син на Перимед“; *go-te-wo*, *i-*65* (PY Aq 218.16), „син на Кв...“. Тематската деклинација на името *wi-do-wo-i-jo* ја гарантира суфиксот **-yo-*, со кој тоа е оформено. За да се објасни завршокот *-o*, може да се претпостави и патронимик на *-yos*, во номинатив, сп. кај Хомер *Ποιάντιος ῥίϋς*, мик. *A-re-ku-tu-ru-wo E-te-wo-ke-re-we-i-jo, /Alektrowōn Etewoklewe(h)iyos/*,¹⁵⁴ но *wi-do-wo-i-jo* е потврден и на други места како лично име, сп. PY Jn 415.3; Eb 1186.A. Од друга страна, потеклото освен со генитив, може да се искажува и со аблатив.¹⁵⁵ Во таа смисла, формата *wi-do-wo-i-jo* (PY Ae 344) може да се сфати и како аблатив на **-ōd*.

ra-]ke-da-mo-ni-jo- (TH Gr 227.2) од *ra-ke-da-mo-ni-jo, /Lakedaimonios/*, *Λακεδαιμόνιος* се јавува во фразата *ra-]ke-da-mo-ni-jo-u-jo*. Вториот дел од оваа фраза *u-jo* може да се интерпретира како друга варијанта од именката „син“, која всушност кореспондира со помикенската тематска форма *ῥίϋς*. Дека ваква форма, со прогресивна дисимилација на вокалите треба да се

¹⁵¹ Овој збор стои наместо уводната реченица */(h)ō wide Alksoitās, trok^weyomenō aroura(n)s Halisā/* “Што виде Алксита, додека Халиса ги обиколуваше нивите”, види М. Д. Petruševski, *ŽA* 27 (1977), стр. 41-2.

¹⁵² Р. Нр. Пиевски, *ZA* 8 (1958), стр. 310; Ruijgh, *Études*, стр. 171; *Dic. Mic. I*, стр. 377; *Documents*², стр. 555.

¹⁵³ За врската меѓу микенското *i-*65, /hiyus/* и помик. *ῥίϋς*, види стр. 136.

¹⁵⁴ А. М. Davies, *Rend. della Cl. di Sc. mor., st. e fil.* 15 (1960), стр. 45, фус. 27; Т. Г. Palaima, *Die Neuen Linear-B Texten aus Theben*, ed. S. Deger-Jalkotzy - O. Panagl, Wien, 2006, стр. 146.

¹⁵⁵ Chantraine, *Gr. hom. II*, стр. 61; N. Maurice, *Mykenaiika*, стр. 409.

очекува во микенскиот претпоставил веќе проф. Петрушевски.¹⁵⁶ Доколку *u-jo* навистина значи „син“, тогаш можеме да очекуваме генитив кај личното име. Што се однесува до личното име, тоа е потврдено и во помикенскиот грчки, а всушност претставува етник, сп. топ. *Λακεδαίμων* во Лаконија.

Според некои микенолози, на неколку места на новите тебански плочки, наместо идеограмата *FAR* стои знакот *65, кој може да се протолкува како кратенка за зборот „син“. На ист начин *TU* стои наместо *tu-ka-te*, /*thugatēr*/, „ќерка“, сп. KN Ap 629.1-2; 637.2; 639.4; 5748.1.¹⁵⁷

Ако е тоа така, тогаш имаме уште неколку примери од лични имиња кои завршуваат на *-o*, во контекст каде што очекуваме *-o-jo*.

ra-ke-da-mi-ni-jo- (TH Fq 229.4; 258.3; 275.3), *ra-ke-mi-ni-jo-* (Fq 254+255.13) се јавува во фразата *ra-ke-da-mi-ni-jo*-*65. Се смета дека *ra-ke-da-mi-ni-jo-* е варијанта на *ra-ke-da-mo-ni-jo*, **Lakedaimnios* покрај *Lakedaimonios*.¹⁵⁸ Имајќи предвид дека името е всушност етник, постои мислење дека тоа стои како придавка покрај именката *υἱός*, поточно дека се работи за патронимик.¹⁵⁹ Од друга страна, како и во случајот со *wi-do-wo-i-jo* не може да се исклучи можноста дека се работи за аблатив.¹⁶⁰

Според И. Дију уште две ситуации може да се протолкуваат на истиот начин:

a-ko-ro-da-mo-*65 (TH Gr 215.2) и *ka-wi-jo*-*65 (TH Fq 123.1; 130.3; 254+255.6; 258.5; 342.2) се фрази составени од силабограмата *65, /*ju*/ и личните имиња /*Akrodamos*/ и /*Skafios*/ или /*Kalwiyos*/.¹⁶¹ За формата *ka-wi-jo* според завршокот *-i-jo* може да се претпостави дека е патронимик,¹⁶² но не и за *a-ko-ro-da-mo*.

¹⁵⁶ M. D. Petruševski, *Mélanges G. Daux*, стр. 312; *Fouilles I*, стр. 298; P. Carlier, *Fl. Studia Mys.*, стр. 189.

¹⁵⁷ T.G. Palaima, *Die Neuen Linear-B Texten aus Theben*, ed. S. Deger-Jalkotzy - O. Panagl, Wien, 2006, стр. 146-8.

¹⁵⁸ Lejeune, *Mém. IV*, стр. 257-8; *Fouilles I*, стр. 214-5.

¹⁵⁹ T.G. Palaima, *Die Neuen Linear-B Texten aus Theben*, ed. S. Deger-Jalkotzy - O. Panagl, Wien, 2006, стр. 146.

¹⁶⁰ Y. Duhoux "Les nouvelles tablettes en linéaire B de Thèbes et la religion grecque", *L'Antiquité classique* 74, 2005, стр. 7 и фус. 30.

¹⁶¹ Y. Duhoux, *L'Antiquité classique* 74, 2005, стр. 9.

¹⁶² T.G. Palaima, *Die Neuen Linear-B Texten aus Theben*, ed. S. Deger-Jalkotzy - O. Panagl, Wien, 2006, стр. 147.

Е. Во Кноската серија D, со *OVIS* (или *a-ko-ra*)

На голем број плочки од серијата D во Кносос, која се занимава со стада овци, покрај името на овчарот кој ги чува овците и местото во кое тие се наоѓаат и бројот на овците, на десната страна, се јавува уште една информација: лично име во генитив, сп. *ko-ma-we-to* (KN Dk 920; 931.a) од *ko-ma-we*, /*Komāwens*/; *pe-ri-qa-ta-o* (KN Dq 42, 46), /*Perikh^woitāol*/; *ra-wo-qa-no-jo* (KN D1 928.A; D 1650) /*Lāwog^whono(y)yo*/ или евентуално приставка изведена од лично име или апелатив т.е. теоним, сп. *e-se-re-e-jo* (KN D1 947.A) од *e-se-re-a₂*; *po-ti-ni-ja-we-jo* (KN D1 930; 933) од *po-ti-ni-ja*, /*Potniya*/. Мислењата во врска со тоа што означуваат овие имиња се поделени. Според една група истражувачи тоа се всушност сопствениците на стадата,¹⁶³ според други овие лица се т.н. "collectors", бирници, луѓе кои воделе евиденција за стадата во име на кралската палата.¹⁶⁴ Доколку се работи за имиња на сопственици, тогаш името во генитив ја детерминира именката означена со идеограмата *OVIS*. Доколку се работи за бирници, тогаш може да се претпостави дека името е поврзано со именката *a-ko-ra*, /*agorā*/, иако таа не е напишана, за што паралела имаме во Пилската Cn серија, сп. *a-pi-me-de-o a-ko-ra* (PY Cn 655.5), /*Amphimēde(h)os agorā*/.

Внимание привлекуваат личните имиња *u-ta-jo*, /*Urtayos*/ и *we-we-si-jo*, /*Werwesiyos*/ кои се најфреквентни во овој контекст. Наспроти формите *u-ta-jo-jo* (24) и *we-we-si-jo-jo* (18) кои се јасно генитиви на *-o-syo*, има 20 примери на *u-ta-jo* (KN Da 1127.a; 1132.a; 1134.a; 1137.a; 1378.a; 1382.a; 1384.A; 1415.A; Db 1460.a; 5359.A; Dc 1129.A; 1130.A; 1369.a; Dd 1429.A; De 1109.A; 1136.A; 1398.B; Dv 1370.a; 1417.B; 5934) и 17 примери на *we-we-si-jo* (KN Da 1156.A; 1161.A; 1163.A; 1164.A; 1420.A; Db 1155.A; 1165.A; 1166.A; Dd 1579.A; De 1151.A; Dg 1158.A; Dv 1169.A; 1430.A; 1607.A; 5075.A; 5989.A; 8241).

Иако контекстот јасно упатува на генитив, заради елиптичноста на стилот на писарите, во овој случај можеме да претпоставиме и алтернација помеѓу два падежа. Според Ц. Чадвик, се работи за алтернација на две синтаксички конструкции ген. + *a-ko-ra* и ном. + *a-ke-re*. Но може да се претпостави и дека заради честото повторување, писарите едноставно

¹⁶³ *Interpretation*², стр. 177-8; J. Bennet, *Mykenaiika*, стр. 96-7; P. Carlier, *Mykenaiika*, стр. 161.

¹⁶⁴ *Documents*², стр. 200-201; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 121-122.

понекогаш го пишувале името во номинатив, како пократка варијанта.¹⁶⁵ Дека тоа може да биде така се гледа и преку имињата од други деклинации, сп. *a-no-ḡo-ta* (KN Dq 440.B). Од друга страна, доколку формата *ko-ma-we-te*[(KN Dk 1049.a) е целосна, тогаш тоа покажува дека генитивот алтернирал и со друг падеж, а не само со номинатив. Различните падежни форми можат да значат и различен однос на наведените лица кон информацијата што е регистрирана на плочката.

6.3.2. Форми на -o за кои не може со сигурност да се процени дали се поврзани со именка или глагол

du-ni-jo (PY Ae 264) е од личното име /*Duniyos*/, сп. ном. *du-ni-jo* (KN As 1516.21); дат. лок. *pa-ro du-ni-jo* (PY Un 138.1). Проблематичната форма се јавува во реченицата *pi-ra-jo*, *a₃-ki-pa-ta*, *su-ra-te*, *du-ni-jo*, *me-tu-ra*, *su-ra-se* VIR[1. Значењето на фразата не е со сигурност разјаснето, но дека треба да очекуваме генитив индицира споредбата со уште две други плочки во истата серија, каде е забележана истата фраза, сп. (PY Ae 8) *ku-so-no*, *i-na-ni-ja*, *'tu-ra-te-u'*, *du-ni-jo-jo*, *me-tu-ra*, *su-ra-se* и *ko-ro-ja-ta*, *i-na-ni-ja*, *su-ra-te*, *'tu-ra-te-u'*, *du-ni-jo-jo*, *me-tu-ra*, *su-ra-se* (PY Ae72). Постои мислење дека *su-ra-se* е глаголска форма, Зл. синг. аор. или фут. од *συλάω*, „свлекувам, грабнувам, крадам“ (заемка од сем. јазици, сп. хебр. *šll*, „зема“; *salāl*, „кражба“; акад. *šalālu*, „однесува, краде“), дека *su-ra-te* кореспондира со *συλήτωρ*, „крадец, разбојник“, а дека формата *me-tu-ra* значи „ситна стока“, сп. помик. *μίτυλος*, „без рогови“.¹⁶⁶ Генитивот *si-ri-jo-jo* се поврзува со *me-tu-ra*. Но бидејќи истата фраза се повторува три пати идејата дека некој ја украде стоката на *Du-ni-jo* не е многу логична. Осбоено, затоа што се работи за тројца различни луѓе *Ku-so-no*, *Ko-ro-ja-ta* и *Pi-ra-jo*. Поверојатно е дека овие луѓе кои се опишани како *su-ra-te* или *tu-ra-te-u* вршат за *Du-ni-jo* некаква активност. Човекот од проблематична плочка *Pi-ra-jo*, /*Philayos*/ е опишан и како /*aigipātās*/, „козар“. Ваквата

¹⁶⁵ J. Chadwick, “Error and Abnormality in the Mycenaean Noun-Declension”, *PdP* 13 (1958), стр. 287; *Documents*², стр. 201; Ruijgh, *Études*, стр. 259; Hajnal, *Studien*, стр. 254-5.

¹⁶⁶ C. Milani, *Atti Roma, pro manuscriptis I*, стр. 280 и *Documents*², стр. 169; A. M. Davies, *Rend. della Cl. di Sc. mor., st. e fl.* 15 (1960), стр. 44; E. Risch, “Griechisch *μίτυλος* und seine Verwandten”, *ŽA* 31 (1981), стр. 31 и натаму.

интерпретација има паралела во четири други плочки од истата серија Ae, кои исто така зборуваат за сточарска активност, што некој ја исполнува за некој друг, сп. PУ Ae 108 (исто и 27, 134, 489) *qo-te-ro*, *a₃-ki-pa-ta*, *o-pi*, *ta-ra-ma-ta-o qe[-to-ro-po-pi 'o-ro-me[-no' VIR 1, /Qo-te-ro, aigipātās opi Thalamatāo q^wetropoppi horomenos VIR 1/* „Qo-te-ro, козар, кој ја чува стоката на Таламата...“. Во таа смисла, доколку не се работи за грешка, формата со -o покрај формите со -o-jo може да значи и различна падежна форма, во зависност од значењето на глаголот.¹⁶⁷

si-ri-jo е форма од лично име, кое се спомнува два пати во Пилската E серија. Во истиот контекст на плочката (PУ Ep 613) во десеттиот ред стои *si-ri-jo*, сп. *pe-]re-qo-ta*, *pa-de-we-u[e-]ke-qe*, *ka-ma*, *o-na-to*, *si-ri-jo*, *ra-ke*, *to-so*, *pe-mo GRA 1*, а на плочката PУ Eb 159 стои *si-ri-jo-jo*, сп. *pe-re-qo-ta [] pa-da-je-u*, *i-je-ro[-wo-ko e-]ke-qe ka-ma*, *si-ri-jo-jo[ra-ke*, *[to-so-]de pe-mo GRA 2*,¹⁶⁸ */Pēleg^whontās Pa-da-je-u (h)iyero[worgos (h)ekhei k^we kamān Si-ri-jo-jo lakhe to(s)sonde spermo GRA 2/*, „Пелегвонта... поседува и ја доби „земјата -кама“ на С.“

И тука, исто како и во случајот со *du-ni-jo* / *du-ni-jo-jo*, доколку не се работи за грешка, сосема е оправдано да се претпостават две различни падежни форми. Контекстот на двете плочки всушност воопшто не е ист. Ep верзијата се разликува од Eb верзијата во две важни поединости: во неа се спомнува *o-na-to* и покрај идеограмата *GRA* стои 1, а не 2 како во *Eb* верзијата.

Текстовите од *Eb* серијата во *Ep* серијата во повеќе случаи се пренесени со изменет текст. Промената на информацијата најчесто е поврзана со редистрибуција на земјата или со разрешување на некаков спор меѓу двајца претенденти, сп. PУ Eb 156/Ep 613.9. Писарот бр. 1 во главната верзија (PУ Ep 613.10) го додал зборот */onāton/*, „парцела“, кој писарот бр. 41 во првата верзија (PУ Eb 159) не го спомнал. Ако претпоставиме дека тој сакал да констатира различна состојба на нештата, дека */Pēleg^whontās/* има парцела земја од типот */kamā/*, а дека *Sirijo* добил на

¹⁶⁷ Според една понова интерпретација плочките од Ae серијата на кои се спомнува *Du-ni-jo* опишуваат економска трансакција (нешто му се одзема на *Du-ni-jo* по налог на палатата) и се поврзани со плочката PУ Un 138, на која *Du-ni-jo* се јавува како примател на одредени продукти, види L. M. Sportello, "A proposito di alcuni nomi di mestiere micenei", *SMEA* (1990), стр. 358-9.

¹⁶⁸ Ова е текстот откако Мелена ја дополни плочката PУ Eb 159 со фрагментот PУ Eb 1351 (сугестија на Е.Л. Бенет, *Res Muc.*, стр. 43), види 63 *Joins*, стр. 371.

ползување /onāton/, тогаш *si-ri-jo* може да биде во номинатив, субјект на глаголската форма *λάχε*.¹⁶⁹ Во прилог на ова оди тоа што името *si-ri-jo* се спомнува во главната верзија. Да се одрекол тој целосно од земјата, неговото име би било испуштено, сп. РY Еб 156 и РY Ер 613.9.

6.3.3. Форми на -o во контекст на темпорален генитив

Единствениот начин на датирање забележан на микенските плочки е употребата на имињата на месеците, што е пракса и на натписите од сите грчки дијалекти. Споредбата покажува дека имињата на месеците во микенскиот, исто како и во помикенскиот (во сите области, освен во Атина) се главно од тематска деклинација и завршуваат на *-ιος* или *-ος*. Во помикенскиот период имињата на месеците обично стојат во генитив сингулар,¹⁷⁰ а дека тоа било така и во микенскиот период, недвосмислено потврдуваат формите на *-o-jo*, сп. *wo-de-wi-jo-jo te-no* (KN Ga 953.1); *di-wi-jo-jo te-no* (KN Fr 1.1). Но сепак не е мал бројот на примерите кои наместо на *-o-jo* завршуваат на *-o*, дури и тогаш, кога одат заедно со формата *te-no*, ген. синг. од *μήν*, „месец“:

ka-ra-e-ri-jo (KN Fr 6.1; 7.1; 15.1; 18.1); сп. *ka-ra-e-ri-jo-jo* (M 1645.1).

wo-de-wi-jo од /*Wordēwiyos*/, (KN Fr 16.1; 48.1; V 280), сп. *wo-de-wi-jo-jo* (KN Ga 953.1).

ra-ra-to од /*Lapatos*/, (KN Fr 13.1) *ra-ra-to te-no*, сп. *μηνός Λαπάτω* (Schwyzer, 667, Орхомен).

po-ro-wi-to од /*Phlowi(s)tos*/, помик. *Φλωιάσιος*, (PY Fr 1221; 1232.1), сп. *po-ro-wi-to-jo* (PY Tn 316.1).

Се мисли дека име на месец е и синтагмата *te-tu-wo ne-wo* (PY Fr 1202), составена од *μέθυ* „вино“ и *νέος* „нов“, „месец на младото вино“.¹⁷¹ Но како што покажа професорот Петрушевски *te-tu-wo ne-wo* може да биде и /*Methuwōnewōn*/, ген. плур. од етникот /*Methuwōneus*/ (< топ. /*Methuwōn*/, сп. *Μηθώνη*, *Μεθώνη*) (види стр. 134-5).¹⁷²

¹⁶⁹ Сп. Илиевски, *Аблатиивош*, стр. 90.

¹⁷⁰ Reinach, *Traité*, стр. 352; Buck, *Dialects*, стр. 136.

¹⁷¹ *Olive Oil*, стр. 29, 42; *Interpretation*², стр. 248, 434; H. Mühlestein, *Res Myc.*, стр. 323, фус. 30.

¹⁷² M. D. Petruševski, *ŽA* 12 (1963), стр. 309-310.

Во случајот на имињата на месеците алтернацијата на формите на *-o* и *-o-jo* не може да се објасни како грешка. Од вкупно 10 примери на *-o*, 8 се јавуваат во Кносос, а само 2 во Пил. Во Кносос, од 8 примери, 7 ги напишал писарот бр. 138 во Fr серијата. Очигледно е дека за овој писар било вообичаено да ги бележи имињата на месеците со завршокот *-o*, бидејќи наспроти овие 7 форми на *-o*, тој во истата серија напишал само 2 форми на *-o-jo*. Тој е во исто време и единствениот писар кој ги употребува и едните и другите форми. Но, тоа не мора да нè води кон никаков заклучок, бидејќи, кај другите писари има забележано само по 1 или 2 примери, така што не може да се процени дали го преферирале едниот или другиот завршок.

Има неколку идеи за тоа како да се објасни оваа алтернација. Според Ц. Чадвик, *те-но* може да се сфати како адверб “monthly” бидејќи повеќе пати е напишано погоре со помали знаци и завршокот на името на месецот да се интерпретира слободно, без да се поврзе синтаксички со *те-но*.¹⁷³ Ваквата интерпретација на формата *те-но* би била повеќе логична кога не би стоело конкретното име на месецот, зашто фразата „месечно“ всушност значи секој месец.

Според Е. Риш алтернацијата помеѓу *-o* и *-o-jo* може да биде алтернација меѓу номинатив и генитив, ако се претпостави дека именката „месец“ и во грчкиот како и во некои други индоевропски јазици, ја имала и основата **mēnōs-*, покрај **mēns-*. Ако претпоставиме промена **mēnōs*, (ном.)/ **mēnsos* (ген.), тогаш мик. *те-но* може во исто време да биде и генитив и номинатив.¹⁷⁴ Сепак, ако формата *те-на* (KN E 842.2; Fs 3.B) е акузатив од *μήν*, тогаш тоа зборува против ваквата претпоставка. Основата **mēnōs-* би се видела во акузативот (види стр. 70-71). Формата *те-но* може да се сфати како номинатив, само ако се претпостави дека тоа е *sc.plena* за *mens*, имајќи предвид дека еднословните зборови не се доволно дистинктивни за микенската ортографија.

Може да се претпостави и друг падеж за формите на *-o*. Во индоевропските јазици генитивот не е единствениот начин на кој може да

¹⁷³ J. Chadwick, *PdP* 13 (1958), стр. 291.

¹⁷⁴ E. Risch, *MH* 16 (1959), стр. 222, 223, фус. 34.

се искажува време. Покрај генитивот во таа функција се јавува и аблативот, инструменталот, локативот, акузативот. Примери има и на микенските плочки, сп. локатив *we-te-i-we-te-i*, */wete(h)i wete(h)i/* (PY Es 644.1-13), акузатив на *-on*, сп. *a₂-te-ro we-to*, */hateron wetos/* (PY Ma 365.2). Гледано од морфолошки аспект, формите на *-o* можат да бидат аблативи на *-ō(d)*,¹⁷⁵ или локативи на *-oi*. Гледано од синтаксички аспект, би очекувале покрај името на месецот во аблатив и именката „месец“ да стои во аблатив т.е локатив, па да гласи *te-ne*

Од прегледот на формите кои завршуваат на *-o* јасно се гледа дека сите примери им припаѓаат на тематските основи. Примери има од различни категории именски зборови, општи именки, топоними, лични имиња, имиња на месеци, придавки. Од сферата на заменките нема примери.

Исто така, јасно е дека не може сите примери да се гледаат на ист начин. Примерите можеме да ги поделиме во две групи. Од една страна, има форми кои се јавуваат во контекст кој јасно бара генитив и за кој на микенските плочки не е потврдено дека дозволува употреба на друга падежна форма. Ваквите форми се секогаш изолирани примери и за нив лесно може да се претпостави дека се резултат на грешка. Грешката може да биде едноставно испуштање на едниот од двата последни слога кои се исти, како во случајот со имињата оформени со суфиксот *-yo-*, сп. *e-te-wa-jo* стои наместо *e-te-wa-jo-jo*. Писарот може да направи грешка и кога ќе дојде до крајот на плочката, откако веќе претходно неколку пати ноторно ја повторил истата фраза. Таков типичен пример може да биде *ko-no*. Ваквите грешки се особено чести на натписите од помикенско време. Дека писарите навистина грешеле има докази во пилските серии *En* и *Er* кои претставуваат корегирани верзија на сериите *Eo* и *Eb*. Индикативно во таа смисла е тоа што пис. бр. 1 од Пил, формата *te-o* (PY Eo 276.7), која ја напишал пис. бр. 41, ја преправил во *te-o-jo* во главната верзија на текстот, сп. *ma-*79*, *te-o-jo*, *do-e-ra*, *o-na-to*, *e-ke*, *to-so-de*, *pe-mo GRA V 3*, */ma-*79 theo(y)yo doelā, onāton (h)ekhei, to(s)sonde spermo GRA V 3/* (PY En 74), „М. божја робинка има парцела на ползување, толку семе...“. Истиот тој писар

¹⁷⁵ A. M. Davies, *Rend. della Cl. di Sc. mor., st. e fil.* 15 (1960), стр. 54 и фус. 59; Илиевски, *Абллативови*, стр. 92; L. Baumbach, *Coll. Mycenaeum*, стр. 198-9; Hajnal, *Studien*, стр. 275-281.

го корегирал писарот бр. 41 и на плочката PY Eo 371.A. Текстот *pi-ri[-]ta-wo* , *ko-to-na[ki-ti-me-na 'ke-ra-me-wo* , *wa-na-ka-te-ro GRA I T I* тој го преправил во *pi-ri-ta-wo-no* , *ko-to-na* , *ki-ti-me-na* , *ke-ra-me-wo[]to-so-de* , *pe-mo GRA I T I* , /*Plinthāwonos ktōinā ktimenā*, *keramēwo[]to(s)sonde spermo GRA I T I* / (PY Eo 467.5), „приватна земја на Плинтавон, грнчар, толку семе...“.

Во другата група форми на *-o* влегуваат оние примери кои се јавуваат во контекст, кој јасно дозволува употреба и на друга падежна форма, а не само генитив и тоа е потврдено на микенските плочки. Ваквите форми се јавуваат во поголем број во една и иста ситуација и кај еден и ист писар. Типични во таа смисла се алтернациите во кноската *D* серија, алтернациите покрај именката „син“, алтернациите кај имињата на месеците. Доколку кај имињата на месеците и кај имињата што стојат покрај именката „син“ *-o* навистина значи аблатив на **-ōd* или локатив на **-oi* тогаш имаме сведоштво за паралелна употреба на аблативот, односно локативот и генитивот во ист контекст. Микенските плочки обемно сведочат за тоа дека овие падежи се употребувале независно еден од друг во тој период, односно дека аблативот се искажувал преку формите на инструменталот. Но потеклото и времето се семантички категории кои може да се искажат и со генитив и со аблатив и со локатив, а и на сосема друг начин. Употребата на на аблативска наставка **-ōd* или локативската **-oi*, сп. на натпис од Теспија *ἐν τοῖ Ἀλακόμενείοι μείνι* (BSH 60(1936) 181-3) паралелно покрај генитивската **-os* во случајот со имињата на месеците може да значи мешање на две различни формули за датирање.

6.4. ФОРМИ НА -ō ВО АЈОЛСКИТЕ ДИЈАЛЕКТИ

6.4.1. Форми на -O

Формите на генитив сингулар кои завршуваат на -ō се доминантни во сите три ајолски дијалекти. Овој завршок е единствениот завршок за генитив во бојотскиот и лезбоскиот дијалект. А во Тесалија, тој главно се користи во областите Тесалиотида, Хестијотида и Магнезија. На најстарите натписи, напишани на епихорски алфавет овој завршок се бележи како O. Во споредба со вкупниот број на примери, бројот на формите, кај кои генитивскиот завршок е одбележан на ваков начин е многу мал.

А. Примери од бојотски натписи

Еден од двата најстари натписи од Бојотија (Jeffery 94/2b, прва четвртина на 7 в.п.н.е., Теба) гласи: \uparrow ιαρὸν τO ΠυθίO Γισφόδικος ἀνέθεκε, „храм на Питиецот, Висводик посвети“.¹ Формата ΠυθίO е ген. синг. од Πύθιος, „Питиец“, етник, изведен од Πυθιά, старо име за областа во која се наоѓа Делфи.² Овој етник, вообичаен епитет на Аполон се употребува и како негово друго име. Формата τO е од ὁ, „тој“ од заменската основа *so-/to-, овде веќе во функција на член.

Генитивот τO од ὁ е видлив и на фрагмент од Теспија од крајот на 7 в.п.н.е (Jeffery 94/6), сп. \uparrow μι τO ΕλιφOυ[. Натписот е реконструиран на следниов начин: [\uparrow ιαρον Ε]μι τO ΕλιφOυ[ιO...], „храм сум на Хеликониецот“.³

Формите τO и ΚαρυκεFίO се среќаваат на натписот Jeffery 94/7 од Теба, од крајот на 7, почеток на 6 в.п.н.е. во фразата Ηιαρὸν τO ΚαρυκεFίO, „Храм на заштитникот на гласниците...“. Формата ΚαρυκεFίO е ген. синг. од придавката *καρυκήιος*, која е изведена од именката *kāruξ*, „гласник“, атич. *kḗruξ*, со суфиксот *-ιος*. Оваа придавка во значење „заштитник на гласниците“ според преданието на Павсанија треба да се поврзе со богот Хермес, сп. „ἔστιν ... ἐν Ταναάγρᾳ, καὶ ὄρος Κηρύκιον, ἔνθα Ἐρμῆν τεχθῆναι λέγουσι“ (Paus. 9.20.3).⁴

¹ Натписот е врежан на бронзена здела, види Jeffery, стр. 91; Buck, *Dialects*, стр. 228.

² DELG III, стр. 953.

³ И оваа посвета е врежана на бронзена здела, види Jeffery, стр. 91; *IThesp VI*, стр. 1.

⁴ Натписот е најден во Танагра, види Jeffery, стр. 92, сп. и белешка на M. Perdrizet во BCH 20 (1896), стр. 243. На друг натпис најден во Теба од истиот период, придавката *καρυκηFιος* исто така во ген. синг. се однесува на Аполон, сп. *Δεμοθέρες Ηιαρὸν Ἀπόλωνος*

Личното име *Πύρρος* е забележано во генитив на еден фрагмент од Теба, од втората половина на 6 в.п.н.е., сп. *Πύρο ἄρψοντ[* (IG VII 2526). Фрагментот може да се реконструира *Πύρρω ἄρχοντος*, „за (време на) архонтот Пир“. Името *Πύρρος* е забележано и на други натписи од Бојотија.⁵

Натписот IG VII 2730 од Акрајфија, кој гласи *τῶ Πτοιεο(ς) Εὐφειτίας ἀνέθεκε* „На Птоиецот. Еветија посвети.“ е од крајот на 6 в.п.н.е. Формата *τῶ* е генитив од членот за м.р. *ὁ*. Според Коментарот на Дитенбергер текстот се состои од две неповрзани реченици, кои кажуваат две различни информации, чиј е храмот и кој го посветил.⁶

Уште две лични имиња се јавуваат во генитив на натписи напишани со епихорски алфабет од 5 в.п.н.е. Формата *ΕυτρΕτιφάντῶ* ја има на натпис од Теспија, од првата половина на 5 в.п.н.е. (IG VII 3467). Таа е генитив од името *Εὐτρητίφαντος*, кое се среќава само на оваа посвета од Теспија. Името е поврзано со топонимот *Εὐτρησις* кој се споменува кај Хомер, сп. B502.⁷ На бојотски натпис забележан е ном. плур. од етникот *Εὐτρητιδιεύς*, сп. *Εὐτρητιδιεῖες Ἀπολλώνι* (BCH 28(1904), 430/1). Коментарите на граматичарите Стефан и Евстатиј потврдуваат дека градот *Εὐτρησις* се наоѓал помеѓу Теспија и Платаја.⁸ Вториот дел од сложеното име *Εὐτρητίφαντος*, *-φαντος*, сп. *φαίνω*, го има и во многу други имиња, сп. *Ἀριστόφαντος*, *Δαμόφαντος*, *Φιλόφαντος*.⁹

Името *Στρομβίχος* се среќава во ген. синг. на натпис од 5 в.п.н.е., сп. *Στρομβίχῶ* (IG VII 3486, Лебадеја). *Στρομβίχος* е хипокористик од *Στρόμβος* < *στρόμβος*, „виор, вретено, извиена школка, труба“,¹⁰ име кое е потврдено и на други места во Бојотија и во другите региони на Грција.

Именката *ἱαρόν*, „храм“ и членот *τό* во генитив се јавуваат на натпис од Теспија (BCH 50 (1926), 391/5), сп. *ἡόρος τῶ Ηιαροῦ*, „меѓа на храмот“. Натписот - граничник е од првата половина на 5 в.п.н.е.¹¹

Καρυκεφίῳ (Jeffery 94/5). Но овој натпис според формата на некои од буквите и според личното име *Δεμοθέρες*, веројатно е од Евбоја, види Jeffery, стр. 92, Buck, *Dialects*, стр. 228.

⁵ *H.P.*, стр. 577.

⁶ *IG VII*, стр. 488.

⁷ Buck, *Dialects*, стр. 58, 228; Blümel, *Aiol.Dial.*, стр. 126.

⁸ *St.Byz.Ethn.* 287.21-288.4; *Eust.I* 409.20-7; L. Bizard, *BCH* 28(1904), стр. 430-431.

⁹ *H.P.*, стр. 441-2; *DELG IV*, стр. 1171.

¹⁰ *H.P.*, стр. 605.

¹¹ *IThesp. II*, стр. 31.

Од истиот период е и еден натпис од Акрајфија (IG VII 2735), кој гласи $\tau\omicron \Pi\tau\omicron\iota\epsilon\omicron\varsigma \text{ Η} \iota \alpha \rho \omicron\nu$, „Храм на Птоиецот“. И тука може да се забележи формата $\tau\omicron$ од $\tau\acute{o}$.

Уште еден пример на ген. синг. на $-o$ од крајот на 5 в.п.н.е. има на натпис од Теба (BCH 25 (1901)363/3), сп. $\text{Η} \iota \alpha \rho \acute{o} \nu \Gamma \acute{\alpha} \varsigma \text{ Μ} \alpha \kappa \acute{\alpha} \iota \rho \alpha \varsigma \text{ Τ} \epsilon \lambda \epsilon \sigma \sigma \acute{\phi} \omicron \rho \omicron$, „Храм на Гаја, блажена, исполнителка“. Формата τελεσσφόρο е од придавката τελέσφορος , „оној што исполнува“, а се употребува како епитет на Севс, Мојра, Дике. Како епитет на Гаја, оваа придавка е потврдена и во орфичките химни.¹² Бележењето на s пред консонант со σ не е невообичаено за бојотскиот дијалект, а се должи на тенденцијата да се одбележи хетеросилабичноста на консонантската група.¹³

Уште еден нов пример на ген. на $-o$ има на една посвета од Теспија од 5 в.п.н.е., сп. $\Delta \iota \acute{o} \varsigma \text{ 'Ο} \lambda \upsilon \mu \pi \acute{\iota} \omicron$ (IThesp. VI/321). Натписот е откриен во 1976 год., но за првпат е објавен во електронското издание на корпусот од Теспија, подготвен од П. Рош.¹⁴ Формата 'Ολυμπίο е од 'Ολύμπιος , „Олимпиец“, вообичаен епитет на богот Севс.

Со повеќе примери во Бојотија се среќава и теонимот Κάβιρος , на други локалитети, надвор од Бојотија, потврден како Κάβειρος .¹⁵ Сите примери на ген. синг. се од Теба и датираат главно од првата половина на 5 в. п.н.е., сп. IG VII 3968, 3952, 3907 итн., а неколку и од втората половина на 6 в.п.н.е., сп. IG VII 3585, IG VII 3586, IG VII 3590; Wolters-Bruns/34. Ова се најстарите примери на ген. синг. од теоними и кај сите завршокот за ген. синг. гласи o , сп. Καβίρο . На некои од овие натписи се среќава и формата $\tau\omicron$ од членот \acute{o} , сп. $\text{Η} \iota \alpha \rho \acute{o} \varsigma \tau\omicron \text{Καβίρο}$ (IG VII 3585, Теба, втора половина од 6 в./ прва половина од 5 в.п.н.е.), „Храм на Кабир“; $\text{Η} \iota \alpha \rho \acute{o} \varsigma \tau\omicron \text{Καβίρο}$ (IG VII 3968, Теба, прва половина од 5 в.п.н.е.).

¹² W. Vollgraff, "Inscriptions de Béotie", BCH 25 (1901), стр. 363.

¹³ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 36; Lejeune, *Phonétique*, стр. 286.

¹⁴ *IThesp. VI*, стр. 35.

¹⁵ Κάβειροι се божества на вегетацијата и плодноста, чиј култ, поврзан со мистерии се распространил во Грција преку Мала Азија. Главни средишта на култот на овие божества се Лемнос, Самотрака и Бојотија. Во Теба постоело големо светилиште, Καβείριον каде што бил почитуван Кабир, замислуван како дете и оттаму се всушност сите натписи - графити, на кои е забележан генитивот Καβίρο .

Б. Примери од тесалски натписи

Формата *ΒελφαίΟ* од *Βελφαῖον* се јавува на натписод Тетониј од 450-425 г.п.н.е. (Jeffery, 99/10), сп. „ ... τὰ χρυσία καὶ τὰ ἀργυρία τῆς ΒελφαίΟ ἀπολόμενα ἔσΟσε ... (р. 9 -11)“, „го спаси златото и среброт што беше загубено од светилиштето во Делфи...“. Натписот претставува декрет за почестите со кои жителите на Тетониј, му се оддолжуваат на Сотаир, коринтјанец, за тоа што го вратил нивното загубено злато и сребро од светилиштето во Делфи. *Βελφαῖον* е име за светилиштето на Аполон во Делфи, со почетно β наместо δ, како што е типично за ајолските дијалекти кога се работи за *g^w*, сп. *Βελφοί* наместо *Δελφοί*.¹⁶ На истиот натпис има уште еден генитив на -Ο од личното име *Φιλόνικος*, сп. (р. 1) *Φιλονίκο*.

Уште три лични имиња се јавуваат во генитив на натписи од средината и втората половина на 5 в.п.н.е. Генитивот од *Ἰλξίνος* може да се прочита на натпис од Кранон, сп. *ἸλρχίνΟ μνᾶμα* (AD 16 (1960) 181).¹⁷ Оваа генитивска форма е единствената потврда за името *Ἰλξίνος* во грчкиот јазик. Формата *ΦιλοξένΟ* од *Φιλόξενος* се јавува на натпис од Пелиј, во Магнезија, сп. *Γάσστρονος τόδε σᾶμα ΦιλοξένΟ* (Lorenz, 12). Натписот претставува епитаф во стих. Напишан е со архаичен алфавет, но веќе се јавува Ξ за *ks*.¹⁸

Генитивот *Θηρομ[ά]χο* од *Θηρόμαχος* се јавува исто така на еден натпис во стих (Reek, 18) од Лариса,¹⁹ кој е зачуван само како фрагмент. Од начинот на кој е напишана генитивската форма се гледа дека графемата *Η* е веќе присутна на натписот.²⁰ Името е потврдено и на други натписи од Пелазгиотида и од Перајбија, а и надвор од Тесалија.

¹⁶ Buck, *Dialects*, стр. 62; Lejeune, *Phonétique*, стр. 48; García-Ramón, *Origines*, стр. 61.

¹⁷ Иако овој натпис кој е напишан на надгробна стела е најден во Кранон (види *N. Γιαννόπουλος*, "Ἑσσαλικά ἐπιγράμματα", AD 16 (1960), стр. 104; *LGPN IIIВ*, стр. 207), постои сомнеж околу неговото потекло. Според рељефот, стелата му припаѓа на регионот источно од Кранон и Пејрасија, односно на Тесалиотида, види Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 243; M. S. Ruiz Pérez, *Coll. Mysenaeum*, стр. 291.

¹⁸ Lorenz, стр. 102-3; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 35.

¹⁹ Според Пик, натписот е од Лариса, според P. A. Hansen, *CEG I* 343 (види *LGPN IIIВ*, стр. 198), освен тоа дека е од Тесалија, потеклото на натписот не може попрецизно да се утврди.

²⁰ Иако за Тесалија за бележење на долгите вокали *e* и *o* се вообичаени графемите *ΕΙ* и *ΟΥ*, сепак на натписите од 5 - 2 в.п.н.е. спорадично се користат и *Η* и *Ω*, види Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 33-5.

Генитивска форма на *Ο* има и на натпис од Фера (Пелазгиотида) од 5 в.п.н.е. (VCH 88 (1964) 400-402/1) Формата *κΕνΟ* од заменската придавка *κῆνος*, атич. *ἐκείνος* се јавува во фразата *χαῦτοῖ καὶ το(ί)ς κΕνΟ*, „за него и неговите (потомци, роднини)“.²¹ Ваквата формулација отстапува од типичната формула за проксении *καὶ αὐτοῦ καὶ ἐσγόνους*,²² но може да се спореди со фразата *γένος τὸ κῆνω*, „родот на оној, неговиот род“ забележана на лезбоските натписи IG XII.2/526 од третата третина на 4 в.п.н.е. од Ерес и IG XII Suppl. 83 од 2 в.п.н.е. од Митилена, сп. и други нетипични формули на проксениите од Фера од истиот период, *αὐτῶι καὶ γενεᾶι* (VCH 88 (1964)402/2, 5 или 4 в.п.н.е.), *[αὐτ]ῶι καὶ παί[δ]εσσι* (VCH 88 (1964)403/3, втора половина на 5 в.п.н.е.). На истиот натпис каде што стои заменската форма *κΕνΟ*, именката *πόλεμος* во генитив гласи *πολέμοιο*.

Од прва половина од 4 в.п.н.е. се уште два примера на генитив на *Ο* од лични имиња од еден натпис од Фарсала, сп. *ἀρχόντων ΣΟσ[άν]δρο Ο' Ασάνδρο* (IThess. I/75) од *Ἀσανδρος* и *Σώσανδρος*. Натписот е посвета, а двете имиња се јавуваат во синтагма со *ἄρχων*. Интересно е што писарот иако во случајот на личните имиња со *Ο* го одбележал *ō*, во генитивот плурал од именката *ἄρχων* употребил *Ω*.²³

На натписот VCH 88 (1964)410/11 од Фера кој е оштетен, може да се прочита *π/ολέμΟ*, а слично и на натписот VCH 88 (1964)408/9 од Фера од 4 в.п.н.е. се гледа крајот од истата форма *πολέ]μΟ*, генитив од именката *πόλεμος*, во формулата „и во војна и во мир“. Иако и двата натписа се фрагментарни, сепак може да се забележи и присуството на *Ω*, сп. *αὐτῶι* (VCH 88 (1964)410/11, р. 4; VCH 88 (1964)408/9, р.4) *Ἰυμῶνος* (VCH 88 (1964)410/11, р. 7), *ἔδω[κων]* (VCH 88 (1964)408/9, р. 1). И овие натписи сведочат за премин од епихорски на јонски алфавет, слично како на натписот од Фарсала, (IThess. I/75).

²¹ Y. Béquignon, VCH 88 (1964), стр. 402; M. S. Ruipérez, *Coll. Mysenaeum*, стр. 291; J. L. García-Ramón, *Origines*, стр. 70.

²² Необична на овој натпис е и формата *κῆνας*, заради што би можеле да се стават под прашање дијалектните особености на овој натпис (види Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 89, 242). Навистина на други натписи во Тесалија се користи формата *ἱράνα*, сп. ген. *ἱράνας* (REA 66 (1964)313, Кранон 3 или 2 в.п.н.е.), но потврдена е исто така и формата *ἱρείνα* (IG IX.2/513.5, Лариса) (види стр. 164-5).

²³ IThess. I, стр. 95; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 43, 243.

Имајќи предвид дека во периодот во кој се користи јонскиот алфабет, Тесалија е поделена по однос на завршокот за ген. синг., односно (ако го оставиме настрана -οιο) во Тесалиотида, Хестијаотида и Магнезија тој гласи -ου, а во Пелазгиотида и Перајбија -οι, тогаш прегледот на примерите од архаични натписи упатува на друга констатација. Имено, форми на -Ο се потврдени со сигурност во Тесалиотида и Магнезија, но и во Пелазгиотида и тоа паралелно покрај -οιο (види табела XVIII, стр. 340).

В. Примери од лезбоски натписи

Единствените примери на генитив сингулар на -Ο на натписите напишани на лезбоски дијалект се јавуваат на неколку натписи од Троада од 5 в.п.н.е. Формата ΦΕΔΙΟ е ген. од Φεΐδιος, сп. Πύθα Ἀπελ[αία] ΦΕΔΙΟ γύ[να] (Schwyzer, 637), „Питха, ќерка на Апелај, жена на Фејдиј“. Името е изведено од коренот *bheid-, сп. φείδομαι, „се разделувам од некого, поштедувам некого“, односно претставува хипокористик од сложено име со прв дел Φειδ-, сп. Φεΐδιππος (B678), Φειδεκράτης, Φειδόστρατος.²⁴

Три примери на ген. синг. од тематски основи на -Ο има на натписот Troad, 18, сп. Διφίλο ПровοέΟ ΚεβρηνίΟ, „На Дифил, син на Протој, од Кебрен“. Διφίλο е генитив од Δίφιλος, вообичаено грчко име, сложенка од Δί, датив од Ζεύς и φίλος, сп. кип. ΔιΦεΐφιλος.²⁵ Формата ΚεβρηνίΟ е од Κεβρήνιος, етник од топонимот Κέβρηνι, сп. дат. лок. Κέβρηνι (IK 4/4).²⁶ ПровοέΟ од Провόεος е патронимик од името Πρόθοος. Според првичното читање објавено во изданието J. M. Cook, *The Troad. An Archaeological and Topographical Study*, Oxford, 1973, оваа форма гласи ПровόFO, значи, генитив од самото име Πρόθοος. Но Р. Одо наместо F чита E и ја корегира формата во ПровοέΟ. Патронимици на -εος од имиња со o/e-основи спорадично има на лезбоските натписи напишани со јонски алфабет, сп. Ἀγελάεος (Schwyzer, 635, Тенед, 4/3 в.п.н.е.). Дека и кај ПровοέΟ, E може да значи краток вокал покажува употребата на H во формата ΚεβρηνίΟ на истиот натпис.²⁷

На уште два натписа од Троада, може да се забележат форми од членот ό, сп. τΟ παιδός (Schwyzer 639) и τΟ ΓαυκίΟ(νος) (Schwyzer 638).

²⁴ H.P., стр. 444; DELG IV, стр. 1185; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 70, фус. 117.

²⁵ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 93; DELG II, стр. 399.

²⁶ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 93, 110 и фус. 128.

²⁷ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 93, 213, 222-3.

6.4.2. Форми на -ω

По воведувањето на јонскиот алфавет, завршокот за генитив сингулар кај тематските основи во бојотскиот и во лезбоскиот дијалект редовно се бележи со Ω. Ајолските дијалекти спаѓаат во дијалектите кои графички не ги разликуваат секундарните долги вокали *e* и *o*, кои настанале како резултат на контракција или компензаторно продолжување од примарните долги вокали.²⁸ Примерите на генитив на -ω се многубројни, особено во бојотскиот дијалект.

6.4.2.1. Општи именки

А. Примери од бојотскиот дијалект

Најголемиот дел од формите се од втората половина и крајот на 3 в.п.н.е., сп. δάμω (BCH 21 (1897) 553-568/2, Теспија), χρόνω (IG VII 3171, Орхомен). Неколку примери се од првата половина на 3 в.п.н.е., сп. θεῶ (IG VII 2724, Акрајфија). Најстарите 5 примери на -ω се од првата половина на 4 в.п.н.е. и се забележани на натписи од Теба, сп. πολέμω (IG VII 2407; REG 97 (1984) 46), ἀργυρίω и ἰγάρω (IG VII 2418), а еден пример има и од Халијарт, сп. κοινῶ (BCH 98 (1974) 644-5/3).

Меѓу општите именки што се среќаваат во ген. синг. има и од м.р. и од ср.р. Главно се работи за прости именки од типот τάφος, сп. τάφος (IG VII 3170, Орхомен), τόμος, сп. τόμω (IG VII 1742, Теспија). Но има примери и од именки оформени со друг суфикс. Повеќето од нив се именки, оформени со суфиксот -ω-, сп. ἀργυρίω (BCH 60 (1936) 177-180/2A, Теспија) од ἀργυρίον (< ἄργυρος, „сребро“), χρουσίω (IG VII 2418, Теба) од χρυσίον (< χρυσός, „злато“).²⁹ Формата παίλλω (Schwyzer, 462B, Танагра) пак е од παίλλος, „младо момче“, деминутив, добиен со суфиксот -λο- од παίς, „дете, момче“.³⁰ Неколку примери има и од сложенки, сп. πολεμάρχω (IG VII 3172, Орхомен), συνεδρίω (IG VII 3305, Хајронеја) од συνέδριον.

Генитивите од општи именки главно се јавуваат во вообичаени, стандардни контексти т.е. формули. Така именката πόλεμος се употребува на проксении во формулата κῆ πολέμω κῆ ἰράνας, „и во војна и во мир“,

²⁸ Bartoněk, *Development*, стр. 49; Buck, *Dialects*, стр. 29; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 22, 91; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 33.

²⁹ DELG I, стр. 105, DELG IV, стр. 1278.

³⁰ DELG III, стр. 849.

сп. IG VII 2849, Халијарт; IG VII 3287, Хајронеја итн. Именката *συνεδρίω* (ZPE 29 (1978) 126-7/4; IG VII 3301; IG VII 3302 итн., Хајронеја) од *συνέδριον*, „совет“ е вообичаена за актите со кои се ослободуваат робови во фразата *τὰν ἄθεσιν ποιόμενα διὰ τῶ συνεδρίω*, „посветата се прави со посредство на советот“.³¹ Но сепак тие откриваат и специфичности. Во случајот на именката *ἄρχος* имаме типичен контекст, но употребата на оваа именка е специфичност за Хајронеја, сп. *Μενεβῶλω ἄρχῶ* (IG VII 3301); *Καλλίκωνος ἄρχῶ* (IG VII 3303); *Δεξιίππῳ ἄρχῶ* (IG VII 3305) итн. Имено, на другите локалитети во Бојотија, во уводната формула со која се датира натписот типично се јавува генитивот *ἄρχοντος* од *ἄρχων*.³²

Покрај оваа лексика која се однесува на административната сфера, генитивите од општи именки ни откриваат и лексика, која е поврзана со религиозната сфера, со култовите на божествата. Така, на еден натпис од Копа (IG VII 1793) има сведоштво за употребата на сложенката *ταυρόπολος*, „што гони бикови или што влече бикови“ како епитет на Деметра, сп. *Δαμάτρα(ς) Ταυροπόλῳ*, „(храм) на Деметра“. Овој епитет инаку е вообичаен за Артемида. На натписот IG VII 3407 од Хајронеја, придавката *δαφναφόριος* е употребена наместо *δαφναφόρος* во значење „венцоносец“, како епитет на Аполон, сп. *Ἀπόλλωνος Δαφναφορίῳ*.

Од фонетски аспект формите ги покажуваат обележјата типични за бојотскиот дијалект. Кај повеќе именки видливо е бележењето на *υ* со *ου* или со *ιου*, типично за бојотскиот дијалект, сп. *ἐγγούῳ* (IG VII 3172, Орхомен) од *ἔγγυος*; *σουγγράφῳ* (IG VII 3171, Орхомен) од *σοῦγγραφος*; *ἀργουρίῳ* (SEG 3/356, Акрајфија; IG VII 3172, Орхомен, итн.) од *ἀργύριον*; *συνεδρίῳ* (IG VII 3301, Хајронеја) од *συνέδριον*; *χρουσίῳ* (IG VII 2418, Теба) од *χρυσίον*. Во таа смисла специфичност покажува и именката *ύίος*. Генитивот од оваа именка три пати е забележан како *οὐίῳ* (IG VII 3309; ZPE 29 (1978) 126-7/4, Хајронеја и IG VII 3081, Лебадеја) и еднаш како *ἰουίῳ* (IG VII 3377, Хајронеја).

³¹ P. Roesch, J. M. Fossey, "Neuf actes d'affranchissement de Cheronee", ZPE 29 (1978), стр. 136-7; L. Darmezine, "Quelques problèmes relatifs à l'affranchissement en Béotie" во зборникот *La Béotie antique, Actes du 4ème colloque international sur la Béotie antique*, Paris (1985), стр. 326 и понатаму.

³² Именката *ἄρχος* во значење „водач, првенец“, која кореспондира со глаголот *ἄρχω*, се користи кај Хомер, а потврдена е и кај други поети, види DELG I, стр. 120.

Формата μέττω (Wolters-Brunns, 21-26/2, Теба) од μέττων, „средина“, супстантивизирана именка од придавката μέσος, μέσσος, „среден“ < *medh-yo-s, сп. скт. *mādhyas*, лат. *medius* потврдува дека во бојотскиот *-thy-*, се развива до *-tt-*, а не до *-ss-*.³³

Специфична е генитивската форма ἐμνωβελίω од ἡμνωβέλιον „половина обол“, која се јавува во петтиот ред од еден натпис од Акрајфија од втората половина на 3 в.п.н.е. (SEG 3/356). Во истиот временски период, на друг натпис од Теба (Feysel (1941) 19-24) го имаме и генитивот ἡμνωβελίω. Именката е сложенка од ἡμι- и ὀβελός, сп. тес. ὀβελλός, атич. ὀβολός. Првиот дел од сложенката ἡμι- е стар индоевропски збор за „полу-“ и има паралела во скт. *sāmi-*, лат. *sēmi-*, ст.в.г. *sāmi-*.³⁴ Од аспект на овие паралели, бојотската форма ἐμνωβελίω е необична. Би можело да се помисли дека е грешка, но во седмиот ред од истиот натпис се јавува уште еднаш истата именка, како ἐμνωβέλιον. На други бојотски натписи од 4 - 2 в.п.н.е. ἡμι- се бележи како εἶμι-, сп. εἶμιττων (BSH 60 (1936) 181-3, Теспија), тематска варијанта за ἡμισυς;³⁵ εἶμιμναίω (Salviat-Vatin, 95-109, Акрајфија), сп. јон. атич. ἡμιμναίου. Во овој период во Бојотија се мешаат графемите *E* и *H*, што покажува дека *e*: се изговарало *i*:. Може да се претпостави дека и во ἐμνωβελίω, ἐμνω- стои наместо εἶμι-,³⁶ односно дека графички е одбележан специфичен изговор на εἶμνωβέλιον. Но од друга страна може да се претпостави и тоа дека првиот дел од сложенката всушност не е од **sēm-*, туку од **sem-/som-/sm-* со назално проширување. Во индоевропските јазици има форми оформени од овој корен со разни суфикси, сп. грч. ἴγγια < **ēv-gia*, лат. *singuli*; грч. ὁμαλός, лат. *similis*; скт. *samanā*, гот. *samana*, адв. „заедно“.³⁷

Б. Примери од лезбоскиот дијалект

Најстарите примери од општи именки се од 4 в.п.н.е., т.е. од крајот на 4 в.п.н.е. од Асос, сп. ἀγορανόμω (IK 4/3), од островот Несос λίθω (IG XII.2/645) и од островот Лезбос, сп. νόμω (IG XII.2/526, Ерес); ὄρκω (IG XII.2/6, Митилена). Другите примери се од 3 и 2 в.п.н.е.

³³ Lejeune, *Phonétique*, стр. 104; Thumb-Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 32; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 118.

³⁴ DELG II, стр. 413; IEW, стр. 905-6; сп. и Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 48, 170, 406.

³⁵ *tu-* > *tw* > *tt*, види Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 127-8; Lejeune, *Phonétique*, стр. 66, фус. 4.

³⁶ Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 280.

³⁷ IEW, стр. 902-5.

И тука како и во бојотскиот доминираат простите именки изведени со *-e/o-* како *μόρω* од *μόρος* (IG XII.2/74, Митилена), *πόρω* од *πόρος* (Chiron 9 (1979)73-81, Кима), *βώμω* од *βώμος* (IG XII.2/499, Метимна).

Кај помал број именки основата е изведена со друг суфикс. Слично како и во бојотскиот се среќава именката *ἀργυρίω* (IG XII.2/646, Несос; IG XII Suppl./1, Митилена) од *ἀργυρίον* (< *ἄργυρος*, „сребро“) оформена со суфиксот *-yo-*. Потоа во генитив ја има и именката *ξενισμός*, „гостопримство“, сп. *ξενισμῶ* (IG XII Suppl. 139 (58-106), Ерес), која е изведена со суфиксот *-smo-* според глаголот *ξενίζω*.³⁸ Именката *βουλευτήριον* „седиште на советот“, сп. ген. *βουλευτηρίω* (IK 5/13 (III), Кима) е изведена со суфиксот *-ter-iyō-*, сп. *βουλεύω*, *βουλευτής*.³⁹

И бројот на сложенките е мал, сп. *ἀγορανόμω* (IK 4/3, Асос) од *ἀγορανόμος* „одговорен за пазарите“; *καθόδω* (IG XII.2/526, Ерес) од *κάθοδος* „слегување, враќање“; *δικασταγώγω* (IG XII.Suppl./137, Митилена) од *δικασταγώγος* „придружник на судиите странци“.

Примерите на генитив сингулар од општите именки ги покажуваат фонетските особености типични за дијалектот, сп. *δάμω* од *δάμος* со *α* наместо *η*; *βουλευτηρίω* од *βουλευτήριον* со *λλ* наместо *λ*, сп. јон. атич. *βουλευτήριον*. Во случајот на *στρατάγω* генитив од *στρατάγος* (IK 5/12, Кима) има отстапување од дијалектното *στροταγός*, но само во однос на вокалот од првиот дел од сложенката, значи *στрат-* како во јон. атич. *στратός*, а не *σрот-* како во ајолскиот. Но во вториот дел од сложенката е задржано *-αγος*, а не *-ηγος* како во јон. атич. *στρατηγός*. Во овој аспект генитивската форма не отстапува од другите примери од оваа именка.⁴⁰

Со поголем број примери е застапена именката *δάμος*. Генитивската форма од оваа именка, *δάμω* е идентична како бојотската (види стр. 298) и според вокалот *a* кореспондира со микенското *da-mo*. Во јонско-атичкиот оваа именка гласи *δημος*. Можеби именката може да се анализира како **dā-mo-*, сп. *δαίωμα*, „се делама, се распределувам“.⁴¹ Додека во микенскиот,

³⁸ DELG III, стр. 764; Chantraine, *Formation*, стр. 139; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 493.

³⁹ DELG I, стр. 190; Chantraine, *Formation*, стр. 43.

⁴⁰ Сите форми од оваа сложенка се третирали на овој начин, почнувајќи од 3 в.п.н.е. Се работи за начинот на кој е адаптиран овој збор под влијание на јон.атич. којне, види Hodot, *Dial. éol*, стр. 56.

⁴¹ DELG I, стр. 274; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 492.

најчесто е застапена фразата *e-ke o-na-to pa-ro da-mo*,⁴² примерите на лезбоските натписи покажуваат поголема разнообразност, сп. τὰ συμφέροντα τῷ δάμῳ (IG XII.2/527, Ерес); ὑπὸ τῷ δάμῳ (IG XII.2/645, Несос); περὶ τίμαν τῷ τε δάμῳ τῷ Μιλασίῳν (IG XII Suppl./ 139 (1-57), Метимна), τᾶς τῷ δάμῳ αἰρέσιος (IG XII Suppl./137, Митилена).

Генитивите им припаѓаат главно на именки од сферата на правосудната и економската лексика, сп. νόμῳ (IG XII Suppl. 137, р. 9, 37, Митилена; IK 5/12, Кима) од νόμος „обичај, закон“; δικάσταγῶγῳ (IG XII.Suppl./137, Митилена) од δικάσταγῶγος „придружник на судиите странци“, τόκῳ (IK 5/12, Кима) од τόκος, „камата“.

Поголема лексичка разнообразност има кај примерите кои се забележани кај лиричарите Сапфо и Алкај, сп. αἰγίοχῳ (S 86.2; A Z 19) од αἰγίοχος, „ајгидоносец“; προσώπῳ (S S 16.18) од πρόσωπον, „лице“; θανάτῳ (A B 2a.7) од θάνατος, „смрт“; παρθένῳ (A B 10.10) од παρθένος, „девојка, девица“.

И тука формите на генитив покажуваат специфичности, кои се типични за дијалектот, сп. ἀνήτῳ (S 30.5) од ἄνητον, „копар“ (A Z 39.1) наместо ἄνηθον, ἄννηθον (јон. атич., зборот е веројатно заемка);⁴³ ἀελίῳ (S 30.5) од ἀέλιος, „сонце“ (S 56.1; S 96.7; A B 6.3) како во дорскиот наместо ἄλιος (траг.), ἠέλιος (јон.) или ἥλιος (< **sawel-*, дигамата во грчкиот ја потврдува крит. ἀβέλιος, оваа именка првобитно имала *r/n*-основа, сп. гот. *savil* и *sunno*, авест. *hvarə* и гат. авест. ген. *xvəng*).⁴⁴ Лезбоските поети го употребуваат и генитивот ὀράνῳ (S 52, S 54; A Z 14.1) од οὐρανός, „небо“, кој може да се смета за специфика на лезбоскиот дијалект, бидејќи не е потврден во другите региони. Но Сапфо и Алкај во исто време го употребуваат и ген. ὠράνῳ (S 1.11; A Z 32) како во дорскиот и бојотскиот. Според етимолошкото образложение на Вакернагел именката има паралела во скт. *varṣá* „дожд“, *varṣati*, „врне“. Од **ὀρρανος* со упростување на геминатата е добиена формата која може да се види преку ген. ὀράνῳ. Варијантата ὠρανός во тој случај, може да се објасни како

⁴² За значењето и функциите на *da-mo* во микенскиот, види *Interpretation*², стр. 188; S. Calderone, *Studia Mys.*, стр. 126; Lejeune, *Mém. III*, стр. 141-146; Del Fidio, *Dosmoi*, стр. 146 и понатаму, Bader, *Demiourgos*, стр. 135.

⁴³ Hamm, *Grammatik*, стр. 16, 70; *DELG I*, стр. 87.

⁴⁴ *DELG II*, стр. 411; Hamm, *Grammatik*, стр. 90.

влијание од друг дијалект, можеби од бојотскиот, сп. кај Корина $\omega\rho\alpha\nu\acute{o}\nu$ (Corin. 654 III 40 P). Употребата на едната или другата ген. форма кај Сапфо и Алкај е поврзана со метриката.⁴⁵

6.4.2.2. Лични имиња

А. Примери од бојотскиот дијалект

Личните имиња доминираат по квантитет меѓу примерите на генитив сингулар (види табела XIX, стр. 346). Тоа се должи на карактерот на текстовите, кои многу често претставуваат војнички списоци или списоци на учесници во религиозни церемонии или списоци за распределба на земја, за плаќање придонеси и сл.

Примери има од Халијарт, Коронеја, Лебадеја, Хајронеја, Орхомен, Хиетос, Копа, Акрајфија, Теба, Танагра, Платаја, Теспија, Тизба, Хорсија. Најголемиот дел се од 3 и 2 в.п.н.е.. Бројот на примерите од 4 в.п.н.е. е мал. Во Теба на две проксении од првата половина на 4 в.п.н.е. се среќаваат формите $\rho\omicron\chi\acute{\upsilon}\lambda\omega$ (REG 97 (1984) 46)⁴⁶ и $\rho\acute{\alpha}\xi\iota\omicron\upsilon\beta\omega$ (IG VII 2407). Од истиот период има уште еден натпис, но од Теспија на кој се среќаваат генитиви на $-\omega$, сп. $\mu\epsilon\nu\acute{\alpha}\nu\delta\rho\omega$, $\pi\iota\sigma\acute{\alpha}\nu\delta\rho\omega$, $\iota\sigma\mu\epsilon\iota\nu\omicron\delta\acute{\omega}\rho\omega$, $\rho\omicron\lambda\upsilon\kappa\lambda\epsilon\iota\tau\omega$, $\beta\omicron\upsilon\theta\epsilon\iota\rho\omega$, $\rho\acute{\alpha}\rho\iota\sigma\tau\omicron\lambda\acute{\alpha}\omega$, $\pi\iota\sigma\iota\delta\acute{\iota}\kappa\omega$, $\pi\tau\omega\iota\omicron\tau\acute{\iota}\mu\omega$, $\pi\epsilon\rho\mu\acute{\iota}\chi\omega$, $\mu\upsilon\nu\alpha\sigma\iota\theta\acute{\iota}\omega$ (BCH 50(1926)401-3/18).⁴⁷ Од средината на 4 в.п.н.е. има една посвета (IG VII 2418) од Теба, на која во генитив се наведени имињата на луѓето кои учествувале во процесижата и кои извршувале одредени функции, сп. $\phi\omicron\rho\mu\omega$, $\epsilon\iota\rho\omicron\tau\acute{\iota}\mu\omega$, $\delta\eta\lambda\omicron\pi\acute{\iota}\chi\omega$, $\delta\iota\omega\nu\nu\sigma\acute{\iota}\omega$, $\nu\iota\kappa\omicron\lambda\acute{\alpha}\omega$, $\zeta\prime\acute{\alpha}\lambda\upsilon\gamma\epsilon\iota\sigma\iota\nu\acute{\iota}\kappa\omega$. Формата $\rho\acute{\alpha}\rho\tau\iota\lambda\acute{\alpha}\omega$ се јавува на натписот BCH 102(1978)382/2 исто така од Теба, од крајот на 4 в.п.н.е.⁴⁸ Од Халијарт ја имаме формата $\rho\omicron\lambda\upsilon\mu\pi\acute{\iota}\chi\omega$ (BCH 98(1974)644-5/3).⁴⁹

Примерите на генитив ни ја откриваат целата разновидност на личните имиња во грчкиот јазик и во однос на образувањето и во однос на семантиката. Доминираат сложенките, но во голема мера присутни се и хипокористиците.

⁴⁵ Hooker, *Lesbian Poets*, стр. 84; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 102, фус. 99; сп. и DELG II, стр. 838; Hamm, *Grammatik*, стр. 22, 42, 86.

⁴⁶ P. Roesch, "Un décret inédit de la ligue thébaine", REG 97 (1984), стр. 46 и понатаму.

⁴⁷ A. Plassart, "Fouilles de Thespies - Inscriptions", BCH 50 (1926), стр. 401-2; *IThesp. VI*, стр. 28-9.

⁴⁸ D. Knoepfler, "Proxénies béotiennes du IVe siècle", BCH 102 (1978), стр. 382-4.

⁴⁹ J.-P. Michaud, "Chronique des fouilles en 1973", BCH 98(1974), стр. 644-5.

Кај сложенките видливи се сите типови на формација. Има примери од сложени имиња кај кои и првиот и вториот дел се именски, сп. *Γλαυκίππω* од *Γλαυκίππος* (IG VII 1752, Теспија), сложенка *γλαυκός* од „блескав, сјаен“, мик. *ka-ra-u-ko*, ном. од лично име и *ἵππος*, „коњ“, мик. инстр. синг. *i-ḡo*, ген. синг. *i-ḡo-jo*; *Ἀριστολάω* од *Ἀριστόλαος* (IG VII 2810, IG VII 2830, Хиетос), сложенка од *ἄριστος*, суперл., „најдобар“ и *λαός*, сп. мик. *ra-wo-*, јон. атич. *λεώς*, „народ, чети“; *Πολιουστρότω* од *Πολιούστροτος* (SEG 3/361, Акрајфија; IG VII 557, Танагра), сложенка од *πολιού*, атич. *πολύ*, „многу“ и *στρότος*, „војска“, атич. *στράτος*.

Има примери од имиња со прв или втор дел, глаголски елемент, сп. *Ἀρχεδάμω* од *Ἀρχέδαμος* (IG VII 3350; IG VII 3314, Хајронеја) сложенка од *ἄρχω*, „управувам“ и *δαμός* „народ“, мик. *da-to*, јон. атич. *δῆμος*; *Λιουσιθίω* од *Λιουσίθιος* (BSH 23 (1899) 200-201/VIII, Акрајфија), сложенка од *λύω*, „ослободувам“ и *θιός* „бог“, атич. *θεός*, мик. дат. *te-o*, ген. *te-o-jo*; *Εὐμόλπω* од *Εὐμόλπος* (IG VII 1795, Теспија), сложенка од *εὖ*, „добро“ и *μέλπω*, „пејам“, *Προθόω* од *Πρόθοος* (SEG 3/360, Акрајфија), сложенка од *προ-* „пред“ и *θέω*, „трчам“, сп. мик. *pe-ri-to-wo*, ном. од лично име, */Peri-thowos/*.

Меѓу почесто застапените сложени имиња во ген. синг. спаѓаат и оние чиј втор дел е глаголска придавка, сп. *Ἀναξιδότω* од *Ἀναξίδοτος* (BSH 70 (1946) 477-8/3, Теспија) со *-δοτος* < *δοτός* од *δίδωμι*, „давам“; *Δαμοκρίτω* од *Δαμόκριτος* (IG VII 2786, Копа) со *-κριτος* од *κρίνω*, „разликувам, бирам, одлучувам“; *Τιμηνέτω* од *Τιμήνετος* (ZPE 29 (1978)124-5/2, Хајронеја) со *-ηνετος* од *αἰνέω*, „фалам, славам“; *Θιομνάστω* од *Θιόμναστος* (Schwyzer 462A, Танагра) со *-μναστος* од *μιμνήσκω*, *μνάομαι*, „мислам, споменувам“.

Хипокористиците, иако во помал број се исто така застапени меѓу примерите на генитив сингулар. Некои од нив се едноставно придавки на *-ος*, сп. *Ἀγλάω* од *Ἄγλαος* (BSH 98(1974)195/11, Орхомен) < *ἀγλαός*, „блескав, прекрасен“, *Γλαύκω* од *Γλαύκος* (SEG 1/132, Теспија) < *γλαυκός*, „сјаен, светол“, на *-ιος*, сп. *Ἀσπασίω* од *Ἀσπάσιος* () < *ἀσπάσιος*, „мил, драг“, или пак, именки, сп. *Φόρμω* од *Φόρμος* (IG VII 2418, Теба) < *φορμός*, „плетена кошница“. Но поголемиот број од примерите се од хипокористици оформени со некој суфикс, со *-ιμο-*, сп. *Ἀλκίμω* од *Ἄλκιμος* (BSH 98 (1974) 204/16, Орхомен); *-ισκο-*, сп. *Φρουνίσκω* од *Φρουνίσκος* (BSH 94 (1970) 146-

151/3, Теба); -υλο-, сп. *Δαμούλω* од *Δαμούλος* (SEG 3/349, Тизба) итн. Најчести се оние кои се оформени со суфиксите -ιχο-, сп. *Δαματρίχω* од *Δαμάτριχος* (Hesperia 37 (1968) 255-6, Теспија), *Ίσμενίχω* од *Ίσμενίχος* (IG VII 2787, Копа), *Νικασίχω* од *Νικάσιχος* (BCH 70 (1946)479-80/6, Теспија) и -ινο-, сп. *Γλαυκίνω* од *Γλαυκίνος* (AD 2 (1916) 218A1, Коронеја), *Χαρίνω* од *Χαρίνος* (BCH 98 (1974) 196/12, Орхомен).

Кај примерите на генитив сингулар се забележуваат фонетските особености кои се типични за бојотскиот дијалект. Графијата η за αι се јавува редовно, сп. *Δηδάλω* од *Δήδαλος* (IG VII 2858, Коронеја), *Ήσχυλω* од *Ήσχυλος* (Roesch (1984) 46, Теба). Таа е типично видлива кај имињата кои завршуваат на -αιος, сп. *Δικήω* од *Δικῆος* (SEG 3/373, Орхомен), *Φιλήω* од *Φιλῆος* (BCH 102 (1978)382/2, Теба), кај сложенките со прв дел *φαίνο-*, сп. *Φηνάνδρω* од *Φήνανδρος* (SEG 3/353, Тизба), *Φηνομάχω* од *Φηνόμαχος* (Fossey (1991), EBi 46+45, Орхомен) и кај сложенките со втор дел -αινετος, сп. *Αύτηνέτω* од *Αύτήνετος* (AD 2 (1916) 218A1, Коронеја), *Ἐπτηνέτω* од *Ἐπήνετος* (BCH 23 (1899) 193/I, Акрајфија). Единствен исклучок е формата *Δαμενέτω* од *Δαμαίνετος* (BCH 25 (1901) 359-361/1, Теспија). Истото име во Орхомен и Акрајфија во ген. синг. е забележано како *Δαμηνέτω*. Писарот од Теспија ја употребил во други зборови на истиот натпис графијата Η за дифтонгот αι, сп. дат. синг. *ἐν τη σταλη* (р. 8), *κη* наместо *και* (р. 17). Но тој исто така употребува Ε за дифтонгот ει, сп. *ἀφιετι* наместо *ἀφιειτι* (р. 2), *δωσε* наместо *δωσει* (р. 16).⁵⁰ Бележење на дифтонгот αι со Ε, не е необично за Бојотија, во период кога овој дифтонг веќе се изговарал како *i*:.⁵¹

Слична ситуација има и кај името *Δικαίαρχος*, кое во Хиетос на натписите IG VII 2818 и 2823 е забележано во генитив како *Δικηάρχω*, а во Орхомен на натписот IG VII 3215 како *Δικεάρχω*.

Преминувањето на *e* во *i* пред вокал, што вообичаено се случува кај именката *θεός* е забележливо и кај сложенките од оваа именка. Но примерите варираат, односно покрај формите со *l* се среќаваат и форми со

⁵⁰ W. Vollgraff, "Inscriptions de Béotie", BCH 25 (1901), стр. 361.

⁵¹ Во бојотскиот дифтонгот *ai* се монофтонгизира до *e*: и се бележи со *η*, но на натписите од 3 и 2 в.п.н.е. тој исто така се бележи и со *ει* и *ι*, што зборува за понатамошно затворање на *e*: > *i*:, види G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 320-321, Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 66-7; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II.*, стр. 25; Buck, *Dialects*, стр. 30-31; Bartoněk, *Development*, стр. 29-30.

неизменето *E*, сп. *Θεοδώρω* (IG VII 3180, Орхомен; IG VII 2434, Теба, итн.) и *Θιοδώρω* (IG VII 3349, Хајронеја; IG VII 2815, Хиетос) од *Θεόδωρος*; *Δωροθέω* (IG VII 2434, Теба, IG VII 2223, Тизба итн.) и *Δωροθίω* (IG VII 531, Танагра; BCH 23 (1899) 91-94/III4, Акрајфија) од *Δωρόθεος*. Варијантата *-θεο-* е потврдена со примери во Теба, Тизба, Теспија, а *-θιο-* во Хиетос, Акрајфија, Танагра, Хајронеја, Коронеја, Копа, Лебадеја. Единствено во Орхомен се среќаваат и двете варијанти.⁵² На неколку натписи од Теспија кај името *Θεόδωρος* се јавува и *θε-* (што упатува на хифајреза), сп. *Θεδώρω* (IG VII 1755, BCH 70 (1946) 478-9/5).⁵³

И при бележењето на дифтонгот *oi* со *Y* е присутно двојство, сп. во Хиетос, еднаш *Διοιδότω* (IG VII 2810) и двапати *Διυδότω* (IG VII 2826, E 77.26) од *Διοίδωτος*. Исто така, името *Θοίναρχος* е забележано во ген. синг. како *Θοινάρχω* во Акрајфија (IG VII 2716, 2724c), а како *Θυνάρχω* во Орхомен (IG VII 3171), Хиетос (E 77.72), Акрајфија (IG VII 2721), а името *Μοίριχος* во ген. синг. е забележано како *Μοιρίχω*, (IG VII 2724, Акрајфија) и како *Μυρίχω* (BCH 70 (1946) 478-9/5, Теспија).⁵⁴

Варијации се забележливи исто така и во бележењето на вокалот *и*. Па така, кај сложенките со прв дел *полу-* покрај, примерите со *полу-*, има и примери со *πολου-* и со *πολιου-*, сп. во Орхомен *Πολυκρίτω* (IG VII 3180) *Πολουκρίτω* (IG VII 3180), *Πολιουκρίτω* (IG VII 3172) од *Πολύκριτος*. Слични варијации се забележливи кај сложенките со *λυσι-*, сп. *Λυσιδάμω* (IG VII 3171, Орхомен) и *Λιουσιδάμω* (IG VII 3292, Хајронеја) од *Λυσίδαμος*, *Λυσιστρότω* (Hesperia 37 (1968) 255-6, Теспија) и *Λουσιστράτω* (IG VII 1757, Теспија) од *Λυσίστρατος*; *θραсу-*, сп. *Θρασυμάχω* (BCH 60 (1936) 177-180/2A, Теспија) и *Θαρσουμάχω* (Schwyzer 462A, Танагра) од *Θρασύμαχος* итн.⁵⁵

⁵² За распределбата на формите со *ε* и *ι* по региони во Бојотија, види стр. 46-7.

⁵³ G. Vottero, *Verbum* 18 (1995-6), стр. 315; сп. и Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II.*, стр. 20.; Lejeune, *Phonétique*, стр. 252; J.L. García-Ramón, *Studies Chadwick*, стр. 194-5, 199.

⁵⁴ Во бојотскиот *oi > u:*, што на натписите напишани со јонски алфавет се бележи со *Y*, но сепак традиционалната графема *OI* се употребува и понатаму. Види Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 64-66; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II.*, стр. 25-6; Buck, *Dialects*, стр. 32; Bartoněk, *Development*, стр. 31 и 119; J. Méndez Dosuna, *Emerita* 56 (1988), стр. 25-6, 33-4.

⁵⁵ Употребата на графемите *OY* и *IOY* по воведувањето на јонскиот алфавет покрај *Y* покажува дека во бојотскиот дијалект, вокалот *и* го задржал својот оригинален карактер, а не преминал во *и:*; види Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II.*, стр. 23-4; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 33, 48-9; Buck, *Dialects*, стр. 28; Lejeune, *Phonétique*, стр. 237.

Во однос на бележењето на *υ* разлики има и кај името *Διόνυσος* и неговите сложенки, сп. *Διωνυσίω* (IG VII 2716, Акрајфија), *Διωνουσίω* (BSH 82 (1958) 162-3/15, Теспија), *Διονουσίω* (IG VII 2784, Копа), *Διωνιουσίω* (E 77.72, Хиетос), *Διονιουσίω* (AE (1936) 43/220Πб+SEG 3/362, Орхомен). А истото е забележливо и кај името *Ὀλύμπιχος*, сп. *Ὀλυνπίχω* (IG VII 4156, Акрајфија), *Ὀλουμπίχω* (BSH 23 (1899) 91-94/III1, Акрајфија), *Ὀλιουμπίχω* (IG VII 2786, Копа).

Б. Примери од тесалскиот дијалект

Иако во Тесалија, поточно во Тесалиотида е вообичаена графемата *ΟΥ* за *ō*, во периодот кога се воведува јонскиот алфавет, сепак има еден натпис од крајот на 5 в.п.н.е. каде што генитивот е одбележан со *Ω* како во бојотскиот и лезбоскиот. Се работи на надгробен споменик, на кој може да се прочита текстот *Ἀφθονῆτω Μανιχῆω* (IThess. I/87, Фарсала),⁵⁶ „(гроб) на Афтонет, син на Маних.“. Во случајот на личното име, *Ε* стои за да се одбележи *ē*. Името е познато и од други натписи од Тесалија како *Ἀφθόνειτος*, а надвор од Тесалија се среќава како *Ἀφθόνητος* < *ἀφθόνητος*, „слободен од завист“. Присуството на *Ω* покрај вообичаеното *ΟΥ* за означување на *ō* е видливо и на други натписи од Тесалија, во периодот од 4 в.п.н.е. Паралелната употреба на *Ε* и *Ω* за означување на долгите вокали и на дифтонзите, на ист натпис, укажува на транзиционен период помеѓу епихорскиот и јонскиот алфавет.⁵⁷

В. Примери од лезбоскиот дијалект

Најстарите примери на ген. синг. на *-ω* ги имаме на натпис од Ерес (IG XII.2/526, трета третина од 4 в.п.н.е.), сп. *Ἀγωνίππω* од *Ἀγωνίππος*, *Ἀλεξάνδρω* од *Ἀλέξανδρος*; на натпис од Митилена (IG XII Suppl. 2, 4 в.п.н.е.), сп. *Ἀτρομήτω* од *Ἀτρόμητος* и на натпис од Несос (IG XII.2/646, крај на 4 в.п.н.е./ 3 в.п.н.е.), сп. *Διωνυσίω* од *Διονύσιος*. Другите примери се од 3, 2 в.п.н.е.

Кај примерите на генитив сингулар од лични имиња од лезбоските натписи, има и сложенки и хипокористици, но слично како и во бојотскиот

⁵⁶ Првобитно се сметало дека овој натпис (кој е пронајден североисточно од Фарсала, во Ано Дасолофос), му припаѓа на регионот на Скотуса. М. Лежен изнесе филолошки аргументи кои одат во прилог на тоа дека натписот треба да се вброи во репертоарот на Фарсала. Неговата теза денес е поткрепена и со географски и со епиграфски аргументи, види М. Lejeune, *REG* 54 (1941), стр. 63-5; *IThess. I*, стр. 105-6.

⁵⁷ М. Lejeune, *REG* (1941), стр. 63, сп. и А. Morpurgo-Davies, *Glotta* 43 (1965), стр. 244.

дијалект доминираат примерите од сложенки (види табела XIX, стр. 346). Има примери од имиња кои имаат именски прв и втор дел, сп. *Θε[ρ]σίππω* од *Θέρσιππος* (IG XII.2/645, р.а 47-8, Несос), сложенка од *θέρσος*, „дрскост, смелост“, атич. *θάρσος* и *ἵππος*; *Θεοδώρω* од *Θεόδωρος* (Nesr.Myr., 53, Мирина), сложенка од *θεός* и *δῶρον*, *Μελάγχρω* од *Μέλανχρος* (Charitonidis, 88, Митилена), сложенка од *μέλας*, „црн“ и *χρῶς*, „кожа“. Има примери од имиња со глаголски прв или втор дел, сп. *Ἀγεμάχω* од *Ἀγέμαχος* (IG XII.2/317, Митилена), сложенка од *ἄγω*, „водам“ и *μάχη*, „битка“; *Ἀντιγόνω* од *Ἀντίγονος* (IK 5/1, Кима) со *-γόνος*, сп. *γίγνομαι*; *Θεοπόμπω* од *Θεόπομπος* (IG XII Suppl. 137, Митилена) со *-πομπος*, сп. *πέμπω*, „испраќам“; *Ἀναξιλάω* од *Ἀναξίλαος* (IK 5/6, Кима), сложенка од *ἀνάσσω*, „владаем“ и *λαός*.

Со неколку примери застапени се и сложенките со втор дел, глаголска придавка, сп. *Ἀσκλητιοδότω* од *Ἀσκλητιόδοτος* (IG XII.2/318, Митилена) со *-δοτος*, сп. *δοτός* од *δίδωμι* „давам“; *Δαμοκρέτω* од *Δαμόκρετος* (IG XII.2/74, Митилена) со *-κρέτος* < *κριτός*, сп. *κρίνω*.

Меѓу хипокористиците доминираат примерите од имиња кои се оформени со суфиксот *-(i)γο-*, сп. *Ἀπολλωνίω* од *Ἀπολλώνιος* (IG XII Suppl. 75; IG XII.2/339, Митилена, итн.) < *Ἀπόλλωνι*, *Φεδιό* од *Φείδιος* (Schwyzer, 637, Троада) < **bheid-*, сп. *φείδομαι*, „се разделувам од некого, поштедувам некого“, односно со суфиксот *-ᾱγο-*, сп. *Ἐκαταίω* од *Ἐκάταιος* (IG XII Suppl. 137, Митилена). Иако со мал број примери, сепак присутни се и имиња кои се оформени од општи именки, сп. *Μόσχω* од *Μόσχος* (IG XII.2/318, Митилена) < *μόσχος*, „теле“; *Λύκω* од *Λύκος* (Alt.Aigai, 41-43, Ајга) < *λύκος*, „волк“ или пак се оформени со друг суфикс, на пример со *-ινο-*, сп. *Φιλίνω* од *Φιλίνος* (IG XII.2/498, Метимна), со *-ισκο-*, *Φιλίσκω* од *Φιλίσκος* (IK 5/5, Кима), со *-ακο-*, *Ἀσκλατιάκω* од *Ἀσκλατιάκος* (IG XII.2/646, Несос).

За лезбоскиот е типично експресивното удвојување на консонанти кај личните имиња. Меѓу формите на ген. синг. од лични имиња, таков пример е *Παλαμμήδω* од *Παλάμμηδος* (IK 5/12, Кима), хипокористик од *Παλαμήδης*.⁵⁸ На лезбоските натписи понекогаш се јавува и удвојување на консонанти кое е сосема неправилно, но може да се смета за еден вид

⁵⁸ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 88, фус. 233; Lejeune, *Phonétique*, стр. 71; Schwyzer, *Gr.Gr. I*, стр. 315.

хиперајолизам или резултат на некаква аналогија.⁵⁹ Во таа смисла на натписот IG XII Suppl. 139 кој всушност содржи два документа, еден на Метимна, р. 1-57, и еден на Ерес, р. 58-106, истиот писар напишал еднаш 'Αρχεοστράτω од 'Αρχέστρατος (р. 58) и еднаш Μόλλπω (р. 81), а пет пати ја употребил правилната форма Μόλλπω од Μόλλπος (р. 5, 32, 43, 70, 84). Во првиот случај удвојувањето на σ има паралела и во други примери од лезбоскиот, сп. 'Αρισστράχα (Nesr. Мур., 12, Мирина), κατασσκεάσσαντα (IG Suppl. 125, Ерес), но и во другите дијалекти. Тоа е начин на писарите да назначат дека групата s + консонант е хетеросилабичка.⁶⁰

Генитивот Σαυλάω (IG XII Suppl. 125, р. 5, 14; Charitonidas, 128, Ерес) од Σαύλαος покажува сау- од *sawo-, сп. σάος „здрав, цел“. Кај други сложени имиња во лезбоскиот дијалект основата од оваа придавка вообичаено е присутна како σα-, ако следи вокал, сп. Σαωνυμείω (ZPE 63 (1986) 109-119, Митилена) од Σαωνύμειος, патронимик или σω-, ако следи консонант, сп. Σωγευείω (Schwyzer, 640, Асос) од Σωγένειος, патронимик. Имиња со прв дел сау- < *sawo- во поголема мера има во Бојотија, каде што е вообичаено вокалите a и o да не се контрахираат, сп. Σαυκλίαο од Σαυκλίας (IG VII 3193, Орхомен), Σαυκρατείω од Σαυκράτειος (IG VII 3087, р. 3, 4, Лебадеја).⁶¹

Кај формата Δαμοκρέτω (IG XII Suppl. 74, Митилена) од Δαμόκρετος гледаме специфична лезбоска варијанта на глаголската придавка κριτός. Ова име во јонско-атичкиот гласи Δημόκριτος. Варијантата -κρετος е секундарна во однос на примарната форма -κερτος, која исто така е потврдена во лезбоскиот.⁶²

6.4.2.3. Теоними

Единствениот теоним кој е потврден со примери во сите три дијалекти е Асклепиј. Генитивски форми на -ω има на бојотските и лезбоските натписи, сп. 'Ασκληπιῶ (IG VII 1780, Теспија; IG VII 3191,

⁵⁹ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 91, фус. 250.

⁶⁰ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 82; Lejeune, *Phonétique*, стр. 286.

⁶¹ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 27, 90; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 62-3. Р. Одо смета дека во лезбоскиот -au- е од -aw-, а дека вокалот -o- се изгубил пред исчезнувањето на интервокалната дигама, види Hodot, *Dial. éol.*, стр. 64 и 69.

⁶² R. Hodot, "Les noms en -κρατης, -κρητης et -κερτης dans l'onomastique de Lesbos", *BzN N.F.* 9 (1974) /1, стр. 128-9; сп. и Wathélet, *Traits*, стр. 163; García-Ramón, *Origines*, стр. 64; *DELG II*, стр. 585.

Орхомен - Бојотија); *Ἀσκλαπίω* (IG XII.2/15 (13-17), Митилена - Лезбос). Овие форми кореспондираат со дор. *Ἀσκλαπιός*, односно со јон.атич. *Ἀσκληπιός*. Во оваа форма теонимот е потврден во генитив и на тесалските натписи, сп. *Ἀσκλαπιοῖ* (IG IX.2/1228, Фалана) и *Ἀσκλαπιού* (IThess. I/73, Фарсала). Но на натпис од Фера се среќава и генитивска форма *Ἀσκαλπηοῖ* (SEG 42/533) (види стр. 332). Етимологијата на овој теоним не е позната, во различни дијалекти името на богот Асклапиј се јавува во различни варијанти, сп. *Αἰσκλαπιός* (арг.), *Αἰγλαπιός*, *Ἀγλαπιός* (лак.). *Ἀσκαλπιός* (крит.). Во бојотскиот е потврден и како *Ἀσχλαπιός* преку личното име *Ἀσχλαπίων* (IG VII 2716). Тесалската форма *Ἀσκαλπηοῖ* во поглед на основата кореспондира со крит. *Ἀσκαλπιός*.⁶³

На бојотските и лезбоските натписи се јавува ген. синг. и од теонимот Дионис, *Διόνυσος*. Во Кима се јавува формата *Διονύσω* (IK 5/30) која кореспондира со јон.атичкото којне. Во Бојотија, на три натписа од Теспија се јавува формата *Διονούσω* (IG VII 1786; BCH 50 (1926) 391-2/6), а на еден натпис од Хајронеја формата *Διωνούσω* (IG VII 3392). Овие дијалектни варијации во бојотскиот кореспондираат со примерите на ген.синг. од личното име *Διόνυσιος* (види стр. 307). Сите примери се од 3 в.п.н.е. т.е. од крајот на 3 в.п.н.е. Во микенскиот е забележана формата *du-wo-nu-so-jo*, која според завршокот не кореспондира ниту со бојотските примери, ниту со лезбоскиот пример (види стр. 256-7).

6.4.2.4. Топоними

Неколку топоними во генитив, кој завршува на *-ω* има на лезбоските натписи. На Лезбос, на натписот IG XII Suppl. 139 од првата половина на 2 в.п.н.е., кој претставува преписка меѓу Метимна (р. 1 -57) и Ерес (р. 58 - 106), повеќе пати е употребен топонимот *Μίλητος* во ген. синг., и тоа три пати како *Μιλήτω*, р. 4, 22 (Метимна) и р. 61 (Ерес), а два пати како *Μιλάτω*, р. 67, 84 (Ерес). Дијалектната форма од овој топоним е *Μίλατος*, но наставката за ген. синг. како *-ω* се употребува и со формата *Μίλητος*. На истиот натпис ја среќаваме и формата *Σάμω* од *Σάμος*, р. 22, име на остров.

⁶³ *IThesp. V*, стр. 3-4, 6; *IThess. I*, стр. 91-3; *DELG I*, стр. 124; Thumb-Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 65-6, 72.

6.4.2.5. Имиња на месеци

А. Примери во бојотскиот дијалект

Со примери на ген. синг. потврдени се сите дванаесет месеци од бојотскиот федерален календар. Сите примери се од втората половина, односно крајот на 3 в.п.н.е. или од првата половина на 2 в.п.н.е.

Според сведоштвата на Плутарх и Хесихиј, првиот месец во годината е *Βουκάτιος*⁶⁴ и на натписите од Хајронеја, два пати се среќава како *Βουκατίω* во ген. синг., сп. ZPE 29 (1978) 124-5/2 и 129-131/6. Веројатно се работи за сложенка од *βούς* и *καίνω*, месец во кој се убиваат волови,⁶⁵ т.е. месец, во кој веројатно секој ден заради студот умираше понекоје животно и морало да се одере. Хесиод во „Дела и дни“, ст. 504, сп. *Μῆνα δὲ Ληναίωννα, κάκ' ἤματα, βούδορα πάντα*, ја употребува придавката *βούδορος*, која го има истото значење и индиректно упатува на месецот *Βουκάτιος*. Како што сведочи Плутарх (*Comm. in Hes.*, VII. 52), веројатно Ленајон, кој е јонски месец, а не бојотски е интерполација за првичното *Βουκάτιος*. Овој месец е познат и во западна Грција и во останатиот дел од централна Грција, во Делфи.⁶⁶

По *Βουκάτιος* следува *Ἐρμαῖος*,⁶⁷ во ген. синг. е потврден два пати како *Ἐρμαίω* во Хајронеја, сп. IG VII 3315 и ZPE 29 (1978), 126-7/4. Името на месецот е всушност придавка изведена од името на богот Хермес, *Ἐρμᾶς*.⁶⁸ Како име на месец се употребува и во Тесалија и на еден натпис од Скотуса забележан е во генитив, сп. *Ἐρμαίοι*. (SEG 43/311)⁶⁹

Третиот месец е *Προστατήριος*.⁷⁰ Пример на ген. синг. има во Хајронеја, сп. *Προστα[τ]ειρίω* (IG VII 3351). Името не се употребува надвор од бојотскиот регион. Тоа е всушност придавката *προστατήριος*, „оној што стои пред нешто, заштитнички“. Како епитет се однесува на Аполон, заради статуите кои се поставувале пред вратите како заштитници, но и на Артемида.

⁶⁴ Roesch, *Études*, стр. 35-6; Reinach, *Traité*, стр. 484.

⁶⁵ DELG I, стр. 190; Roesch, *Études*, стр. 35 и фус. 8.

⁶⁶ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 245.

⁶⁷ Roesch, *Études*, стр. 35; Reinach, *Traité*, стр. 484.

⁶⁸ DELG I, стр. 374.

⁶⁹ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 245.

⁷⁰ Roesch, *Études*, стр. 36; Reinach, *Traité*, стр. 484.

Ἄγριώνιος е веројатно четвртиот месец во годината⁷¹ и е во врска со Ἄγριώνιος, епитет на Дионис, сп. и τὰ Ἄγριώνια, фестивал во чест на Дионис. На натписите од Хајронеја неколку пати се среќава генитивската форма Ἄγριωνίω (IG VII 3355, 3365, 3388). Името на овој месец кај Дорците се среќава како Ἀγριάνιος, а во лезбоскиот како Ἀγερράνιος, со -εpp- < -py- < -pi-.⁷² Еден пример на ген. синг. има во Ерес, сп. Ἀγερρανίω (IG XII.2/527, р. 27, 45).

Θυῖος е веројатно петтиот месец.⁷³ На бојотските натписи вообичаено се бележи како Θουῖος или Θιουῖος. Примерите на ген. синг. го потврдуваат ова, сп. Θουίω (IG VII 517, Танагра; SEG 1/132, Теспија) и Θιουίω (AD 2 (1916) 218-9A2, Коронеја; IG VII 3172, Орхомен; IG VII 3349, Хајронеја). Името на овој месец се користи и во Тесалија, каде што со него се означува деветтиот месец. На тесалските натписи во ген. синг. се јавува формата Θυῖοι, сп. SEG 42/533, Фера и IG IX.2/515, р.3, 7, Лариса. Името на месецот е поврзано со Θυῖα, прослава во чест на Дионис, во Елида,⁷⁴ сп. Paus. 6.26.1.3-7, односно со глаголот θύω, хом. θυίω „се кревам, се раздвижувам, се залетувам бесно“, сп. скт. *dhǵ-nó-ti* „тресе, истресува“.⁷⁵

Ἰομόλιος е веројатно шестиот месец.⁷⁶ Со примери на ген. синг. името на овој месец е потврдено во Хајронеја, Танагра, Теспија и Гизба, сп. Ἰομόλιω (IG VII 3314, Хајронеја; IG VII 517, Танагра, итн.). Името на овој месец е познато и во Тесалија, Лезбос и Ајолида, Ајтолија, Ахаја Фтиотида. Во Тесалија ова е десеттиот месец. На тесалските натписи, со четири примери е потврдена формата на ген. синг. Ἰομολυῖοι во Кранон (BSN 59 (1935) 37-8/12) и Лариса (IG IX.2/512, IG IX.2/553), со ου како графија за ὀ. А на лезбоските натписи еднаш во Ерес се јавува формата Ἰομολοίω (IG XII.2/527). Како епитет Ἰομόλιος се однесува на Севс, Деметра, Атена. Кај трагичарите се јавува и изразот Ἰομολίδες πύλαι (Aesch. *Sept.* 570; Eur. *Phoen.* 1119). Суда пренесува дека според Истар, овој

⁷¹ Roesch, *Études*, стр. 44; Reinach, *Traité*, стр. 484.

⁷² Trümper, *Monatsnamen*, стр. 245, 251 и ф. 1022; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 97; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 87; *BzN N.F.* 9 (1974), стр. 126-128; García Ramón, *Origines*, стр. 82; H. N. Parker, *Hesperia* 77 (2008), стр. 456.

⁷³ Roesch, *Études*, стр. 44; Reinach, *Traité*, стр. 484; Trümper, *Monatsnamen*, стр. 244-5.

⁷⁴ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 225, 244-5.

⁷⁵ *DELG II*, стр. 448.

⁷⁶ Roesch, *Études*, стр. 44; Reinach, *Traité*, стр. 484.

епитет на Севс е во врска со придавката *ὄμιλος* која Ајолците ја користат наместо *ὀμονοητικός* „што води кон едногласност, хармонија“, *εἰρηνικός*, „во мир, мировен, мирољубив“, сп *ὀμαλός*, „еднаков, рамен“ во другите дијалекти. К. Тримпи пак го анализа како сложенка со прв дел *ὀμο-*, а вториот дел го поврзува со *Λώιος*, месец во Македонија и *Θερμολάιος*, месец на Крит.⁷⁷

Се претпоставува дека *Θειλούθιος* е седмиот месец во годината и неговото име е типично само за бојотскиот регион.⁷⁸ Во ген. синг. повеќе пати се јавува како *Θειλουθίω* (REA 68 (1966) 62-66/2, Коронеја; ZPE 29 (1978) 127-9/5, Хајронеја; IG VII 3172, Орхомен). Но еднаш во Хајронеја се јавува и формата *Θειλιουθίω* (ZPE 29 (1978) 131-2/8), а еднаш во Танагра, формата *Θηλουθίω* (Schwyzer 462A).

Осмиот месец во бојотскиот календар е месецот *Ἰπποδρόμιος*, во ген. синг. *Ἰπποδρομίω* (IG VII 522, 531, Танагра). Според сведоштвото на Плутарх, тој одговара на атичкиот месец *Ἐκατομβαιών*, прв месец во годината.⁷⁹ Како име на месец се среќава и во Делфи, Навпакт, Тесалија. На два натписи од Лариса, SEG 27/202 и IG IX.2/553 забележана е ген. форма *Ἰπποδρομίοι*. Во Тесалија овој месец е одинаесетти. Јасно е дека овој месец е во врска со богот Посејдон, кој исто така се нарекувал *ἰπποδρόμιος* < *ἰππόδρομος*, „тркачка патека за коли со коњи“, *ἰπποδρόμος*, „лесно вооружен коњаник“.⁸⁰ Коњите се важен дел од култот на овој бог, затоа тој се нарекува и *Ἰππαρχος*, *Ἰππων πρύτανις*.

Единственото име на месец во бојотскиот календар, кое не е оформено со суфиксот *-υο-* е *Πάναμος*, сп. *Πανάμω* (IG VII 1721, IG VII 1722, Теспија; IG VII 3172, Орхомен; ZPE 29 (1978) 127-9/5, Хајронеја). *Πάναμος* е деветтиот месец во федералниот бојотски календар и според сведоштвото на Плутарх,⁸¹ кое е индиректно потврдено и преку епиграфските извори, тој кореспондира со атичкиот *Μεταχειτνιών*, втор месец во годината.⁸² Како име на месец се среќава и во Аргос, Мегара,

⁷⁷ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 225-6.

⁷⁸ Roesch, *Études*, стр. 44; Reinach, *Traité*, стр. 484; Trümper, *Monatsnamen*, стр. 245.

⁷⁹ Roesch, *Études*, стр. 37; Reinach, *Traité*, стр. 484.

⁸⁰ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 226; DELG I, стр. 296.

⁸¹ сп. „...ὁ Μεταχειτνιών, ὃν Βοιωτοὶ Πάνημον καλοῦσι... (Plutarch., *Cam.* 19.8).

⁸² Roesch, *Études*, стр. 38-9; Reinach, *Traité*, стр. 484.

Епидеур, а и во Тесалија, каде што ова е вториот месец. Во Лариса се јавува генитивот *Πανάμμοι* (IG IX.2/517) со двојно *μ*, веројатно со експресивен карактер, за да се оформи затворен слог.⁸³ На други натписи од Тесалија тој е потврден како *Πάνημος* и е вториот месец во годината.⁸⁴

Десеттиот месец е *Παμβοιωτίος*, потврден еднаш во ген. синг. како *Παμβοι[ω]τίω* (AD 2 (1916) 222/G9, Коронеја). И ова е едно од оние имиња на месеци кои се среќаваат само во Бојотија. Поврзано е со големиот федерален бојотски празник *τά Παμβοιωτία*, сп. IG VII 3087, Лебадеја.⁸⁵

Единаесеттиот месец е *Δαμάτριος*, во ген. синг. повеќе пати е потврден како *Δαματρίω*, во Хајронеја (IG VII 3389), Танагра (IG VII 505, 507), Тизба (RPh 39 (1965) 252-6), Орхомен (IG VII 3172). Месец со ова име е познат и во Аркадија, Локрида, Крит.⁸⁶ Според сведоштвото на Плутарх овој месец кореспондира со атичкиот *Πυανεψιών*, четврти месец во годината.⁸⁷ Името на овој месец е во врска со теонимот, *Δαμάτηρ*.⁸⁸

Дванаесеттиот месец во годината е *Ἀλαλκομένιος*. Генитивската форма *Ἀλαλκομενίω* е се јавува повеќе пати во Хајронеја (ZPE 29 (1978) 123-4/1), Танагра (IG VII 504, 506, 508), Теспија (BSH 21 (1897) 553-568/2) и Орхомен (IG VII 3171). Името на овој месец е типично само за Бојотија. Кореспондира со атичкиот месец *Μαιμακτηριών*, петти месец во годината.⁸⁹ На Хиос, божицата Атена се нарекува *Ἀλαλκομένη*, а кај Хомер, *Ἀλαλκομενής* (Δ8), сп. „Атена од старата Алалкомена“.⁹⁰ Хомерскиот стих укажува на тоа дека името на месецот и епитетот на божицата треба да се поврзе со град *Ἀλαλκομέναι*, кој постоел во Бојотија (Paus. 9.33.5).⁹¹

Со еден пример во генитив потврден и месецот кој се нарекувал *ἐμβολῆος*, „вметнат, престапен“, сп. *ἐμβολήω* (ZPE 29 (1978) 125-6/3,

⁸³ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 38; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 62.

⁸⁴ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 216.

⁸⁵ Roesch, *Études*, стр. 39-40; Reinach, *Traité*, стр. 484; Trümper, *Monatsnamen*, стр. 245 и фус. 991.

⁸⁶ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 245.

⁸⁷ P. Roesch, *Études*, стр. 41.

⁸⁸ DELG I, стр. 272.

⁸⁹ Roesch, *Études*, стр. 42.

⁹⁰ Хомер, *Илијада*, препев М. Д. Петрушевски, Скопје, 1982.

⁹¹ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 245, фус. 992, DELG I, стр. 57. Името на градот треба да се поврзе со *ἀλαλκῆιν*, „да се одбраниш“.

Хајронеја), затоа што се вметнувал на крајот на годината. Во атичкиот календар, соодветната придавка гласи *ἐμβόλιμος*. Истата придавка е потврдена и на неколку натписи од Бојотија. Генитивската форма *ἐμβολήω* од Хајронеја е единствен целосен пример од дијалектната форма *ἐμβολῆος*.⁹²

Б. Примери во лезбоскиот дијалект

На лезбоските натписи форми на ген. синг. има од неколку имиња на месеци. За разлика од Бојотија и Тесалија, системот на месеци на Лезбос и во малоазиска Ајолида не покажува единство. Податоците се разликуваат од град до град. Примерите се од крајот на 3 в.п.н.е. и 2 в.п.н.е.

За формите *Ἀγερρανίω* и *Ἵομολοίω* види на стр. 312, а за *Ἀπολλωνίω* види на стр. 332.

Месецот *Κορύδιος* е забележан на натпис од Митилена (IG XII.2/81), сп. *Κορυδίω* (р. 5). Името на овој месец можеби е во врска со *κορυδός*, „чучулига“, сп. во Кносос *Κορώνιος* и *κορώνη*, „врана“.⁹³

На истиот натпис во генитив е забележан и месецот *Θεδαίσιος*, сп. *Θηεδαισίω* (р. 9).⁹⁴ Ова име на месец се среќава и на Крит како *Θεοδαίσιος*, што како што сведочи Хесихиј е епитет на Дионис, а на Крит *Θεοδαίσις* е всушност празникот *Διονύσια*. На Кос и на Родос, името на овој месец е забележано како *Θευδαίσιος*. Вториот дел од ова сложено име, се среќава и во други придавки, сп. *γαμοδαισία*, *πανδαισία*, *ἐπιδαίσιος*, *Δαίσιος* име на месец во Македонија и е во врска со *δαίς*, „гозба“, *δαίωμα*, „делам“.⁹⁵

Формата *Πανθηίω* од *Πανθηίος* се среќава два пати во Митилена, сп. IG XII 2/81, р. 1, 3. На Метимна и во Пергамон овој месец е забележан како *Πάνθειος*.⁹⁶ Неговото име е всушност придавката *πάνθειος*, „што им припаѓа на сите богови“. Завршокот *-ηιος* би требало да укажува на *ηυ-* основа. Но *-ηFυο-* се користи и како суфикс за деривација од различни

⁹² Уште еднаш се среќава оваа форма во Танагра, но завршокот е реконструиран, сп. *ἐμβολή[ω]*, види P. Roesch, J.M. Fossey, "Neuf actes d'affranchissement de Cheronee", *ZPE* 29 (1978), стр. 126; Roesch, *Études*, стр. 57; Reinach, *Traité*, стр. 483-4.

⁹³ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 251.

⁹⁴ Оваа конјектура ја има направено P. Одо (види R. Hodot, *Études d'archéologie classique* 5 (1976), стр. 30 и фус. 45), во IG XII.2 стои *Θεοδαισίω*.

⁹⁵ DELG I, стр. 247-8; Hodot, *Dial. éol*, стр. 84.

⁹⁶ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 247-9.

основи, сп. хом. $\xi\eta\nu\eta\acute{\iota}\omicron\nu < \xi\eta\acute{\iota}\nu\omicron\varsigma$; сп. и бој. ген. ΚαρυκΕFίO (Jeffery 94/7) од καρυκήFιος (види стр. 292). Во таа смисла, кај Алкај е потврдено постоењето на $\theta\eta\acute{\iota}\omicron\varsigma < *θε\omicron\sigma\text{-}\eta\iota\omicron\varsigma$ покрај стандардното $\theta\eta\acute{\iota}\omicron\varsigma < *θε\omicron\sigma\text{-}\upsilon\omicron\varsigma$, сп. $\theta\eta\acute{\iota}\omicron\upsilon\text{]}ν \acute{\upsilon}\delta\omega\rho$ (Alc. B13.8).⁹⁷

Формата *Πορνοπίω* од *Πορνόπιος* се јавува два пати во Кима, сп. IK 5/7 и IK 5/30. Името на овој месец се јавува само на овој локалитет и е во врска со именката *πάρνοψ*, „скакулец“, односно епитетот на Аполон, *παρνόπιος*, „заштитник од скакулци“. Според сведоштвото на Страбон, Бојотијците, скакулците ги викале *πόρνοπες* и му принесувале жртви на Аполон *Πορνοπίων*, па оттаму доаѓа и името на месецот кај азиските Ајолци, сп. „*παρ' Αἰολέσι δὲ τοῖς ἐν Ἀσίᾳ μείς τις καλεῖται Πορνοπίων, οὕτω τοὺς πάρνοπας καλοῦντων Βοιωτῶν, καὶ θυσία συντελεῖται*“ (Str. 13. 1. 64).⁹⁸

6.4.2.6. Етници

Сите примери кои завршуваат на $-\omega$ на бојотските натписи се од првата или втората половина на 3 в.п.н.е. Само еден пример е постар, од средината на 4 в.п.н.е. и доаѓа од Теба, сп. *Λαμψακανῶ* (IG VII 2418) од *Λαμψακανός*. Во исто време ова е и единствениот пример од етник, кој не е изведен со суфиксот $*\text{-}\upsilon\omicron\text{-}$, туку со $*\text{-}\eta\omicron\text{-}$. Имено, сите други примери се од етници, оформени со суфиксот $*\text{-}\upsilon\omicron\text{-}$, сп. *Ἐρχομενίω* (IG VII 3207, р. 6, 18, 20, Орхомен; IG VII 2723, 2724, Акрајфија) од *Ἐρχομένιος < Ἐρχομενός*; *Θειβήω* (IG VII 1795, Теспија; IG VII 2724b, р. 2,4) од *Θειβήος < Θήβαι*.

Специфично место во оваа група зборови, заземаат етниците кои се употребуваат како епитети за божества, поточно како нивно второ име, сп. *Πῖουθίω* од *Πούθιος* (IG VII 2418, Теба), бојотска варијанта за *Πύθιος*, „Питиец“ (< *Πυθῶ*, областа околу Делфи);⁹⁹ *Δαλίω* (IG VII 3283, Орхомен) од *Δάλιος*, „Делиец“ (< *Δᾶλος*, атич. *Δῆλος*, остров); *Πτωίω* (IG VII 2724c, IG VII 4153, Акрајфија) од *Πτώιος*, „Птоиец“ (< *Πτώον*, планина во Бојотија). Сите овие етници се однесуваат на Аполон.

⁹⁷ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 73, фус. 136; Hamm, *Grammatik*, стр. 57.

⁹⁸ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 250, фус. 1020.

⁹⁹ Blümel, *Aiol. Dial.*, 64; Tod, *Selection II*, стр. 177; DELG IV, стр. 953; Frei-Lüthy, *Personennamen*, стр. 74.

6.4.2.7. Патронимици

А. Примери во бојотскиот дијалект

Најголемиот дел од примерите се од првата или втората половина на 3 в.п.н.е. Само еден пример е постар, а доаѓа од Орхомен, од еден натпис од првата половина на 4 в.п.н.е., сп. *Κλιωνίω* (Roesch (1982) 104-5/2) од *Κλιώνιος*, патронимик од *Κλίωv*, бојотски за *Κλέωv*. Патронимиците како средство за искажување на потеклото на бојотските натписи се заменуваат со ген. синг. по средината на 3 в.п.н.е., затоа по овој период и не се среќаваат.¹⁰⁰ Примерите на генитив се јавуваат во конструкции со партицип.

Патронимиците се без исклучок образувани со суфиксот *-iyo-*.¹⁰¹ Меѓу примерите најбројни се оние кои се изведени од *o*-основи, а кои завршуваат на *-ιος*, сп. *Ἐπιστροτίω* (BCH 99 (1975) 77-82/1, Копа) од *Ἐπιστρότιος* (< *Ἐπίστροτος*); *Ἰθουδαμίω* (IG VII 2724b, Акрајфија) од *Ἰθουδάμιος* (< *Ἰθούδαμος*); *Πτωϊοδωρίω* (BCH 22 (1898) 243-5/1, Акрајфија) од *Πτωϊοδώριος* (< *Πτωϊόδωρος*). Со поголем примери на генитив застапени се патронимиците оформени од име со сигматска основа, сп. *Θιοκουδείω* (IG VII 3175, Орхомен) од *Θιοκούδειος* (< *Θιοκούδεις*); *Σωκλείω* (BCH 99 (1975) 83-87, Копа) од *Σώκλειος* (< *Σωκλείς*) и патронимиците оформени од имиња со назална основа, сп. *Τυχωνίω* (Schwyzer 462B, Танагра) од *Τυχώνιος* (< *Τύχων*); *Τιμογιτονίω* (IG VII 2724b, Акрајфија) од *Τιμογιτόνιος* (< *Τιμογίτων*).

По еден пример има и од патронимиците оформени од имиња со *nt*-основи и од хипокористици на *-ει*. Формата *Γαστιμειδοντίω* од *Γαστιμειδόντιος* е забележана во Акрајфија, сп. IG VII 2723. Овој патронимик е единствената потврда на бојотските натписи на името *Γαστιμείδων*, од кое е изведен. Ова име на натписи од другите региони е присутно како *Ἀστυμέδων*, сложенка со втор дел *μέδων*, партицип од *μέδω*, „командувам, управувам“. Долгиот вокал во коренот *μηδ-*, сп. *μήδομαι*, *μήδεα* е присутен единствено кај сложени имиња со втор дел *-μηδης*, сп. *Ἀστυμήδης*.¹⁰² Во периодот од кој доаѓа бојотскиот натпис графемата *EI* не

¹⁰⁰ Vottero, *Le dialecte I*, стр. 97; C. Müller, *BCH* 121 (1997), стр. 98.

¹⁰¹ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 44; García-Ramón, *Origines*, стр. 49; Wathélet, *Traits*, стр. 350-3; O. Masson, *Glotta* 43 (1965), стр. 217; A. Morpurgo-Davies, *Glotta* 46 (1968), стр. 93.

¹⁰² *H.P.*, стр. 301; *DELG III*, стр. 675; 693.

мора да значи долг вокал, туку само затворен изговор на *ε̄* и пред консонант, а не само пред вокал.¹⁰³

Формата *Πουθιλλίω* (IG VII 3191, Орхомен) е генитив од *Πουθίλλιος*, патронимик од името *Πουθίλλει*. Овој хипокористик е во врска со *Πύθιος*, епитет на богот Аполон, сп. и *Πύθιλλα*, *Πυθίλας*.¹⁰⁴

Патронимиците изведени од имиња од *a*-основи во бојотскиот завршуваат на *-ηος* (< *-αιος*). И од нив има неколку примери на ген. синг., сп. *Ἀγασιήω* (IG VII 2723, Акрајфија) од *Ἀγασιῆος*, патронимик од *Ἀγασίας*; *Καλλιήω* (E 77.25, Хиетос) од *Καλλιῆος*, патронимик од *Καλλίας*.

Формите на генитив сингулар од патронимици ги покажуваат фонетските особености типични за бојотскиот од 3 в.п.н.е.

Б. Примери во тесалскиот дијалект

Еден пример на патронимик кој во генитив сингулар завршува на *-ω* имаме во Фарсала. Тоа е воедно и најстариот пример во оваа категорија зборови во тесалскиот дијалект, сп. *ΜανιχΕω* (IThess. I/87, Фарсала крај на 5 в.п.н.е.) од *Μανίχειος*, патронимик од името *Μάνιχος*¹⁰⁵ (види стр. 307).

В. Примери во лезбоскиот дијалект

Најстариот пример на генитив од патронимик е од натпис од Митилена, напишан околу 334 - 332 г.п.н.е. (ZPE 63 (1986) 109-119), сп. *Σαωνυμείω* од *Σαωνύμειος*, патронимик од *Σαώνυμος*.¹⁰⁶ Уште три примери од третата третина на 4 в.п.н.е. се јавуваат на натпис од Ерес (IG XII.2/526), сп. *Ἐρμησιδείω*; *Ἥραιείω*; *Τερτικωνείω*.¹⁰⁷ А еден пример од 4 в.п.н.е има и од Асос, сп. *Σωγενείω* (IK 4/3, Асос) од *Σωγένειος* (< *Σωγένης*).¹⁰⁸ Сите други примери се од 3 и 2 в.п.н.е.

Меѓу примерите на ген. синг. од патронимици доминираат оние оформени од имиња со тематска основа. Ваквите патронимици во лезбоскиот можат да завршуваат на *-ειος*, *-ηος* или *-εος*.¹⁰⁹ Примерите на

¹⁰³ сп. *Μενεικράτης* (IG VII 1203, Танагра), *Μεινεστροτος* (BSH 98 (1974) 204-7, Орхомен), Танагра), види Vottero, *Verbum* 18 (1996), стр. 319.

¹⁰⁴ *H.P.*, стр. 388.

¹⁰⁵ *IThess. I*, стр. 105-6; M. Lejeune, *REG* 54 (1941), стр. 63; A. Morpurgo-Davies, *Glotta* 43 (1965), стр. 244.

¹⁰⁶ A. J. Heisserer, R. Hodot, "The Mytelenean decree on concord", *ZPE* 63 (1986), стр. 110.

¹⁰⁷ Tod, *Selection II*, стр. 261.

¹⁰⁸ *IK* 4, стр. 4.

¹⁰⁹ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 221-3.

ген. синг. се од патронимици кои завршуваат на *-ειος*, сп. *Κλεωνυμείω* (IG XII Suppl. 137, Митилена) од *Κλεωνύμειος* (< *Κλεώνυμος*); *Τιμαρχείω* (IG XII.2/74, Митилена) од *Τιμάρχειος* (< *Τίμαρχος*).

Неколку примери на ген. синг. има од патронимици изведени од име со *a*-основа. Патронимиците од вакви основи, во лезбоскиот, можат да завршуваат на *-αιος* или *-αος*. Во примерите на ген. синг. се гледа само суфиксот *-αος*, сп. *Ζωιτάω* (IG XII.2/81, Митилена) од *Ζωίταος* (< *Ζωίτας*).

Примери на генитив има и од патронимиците оформени од сигматски основи, сп. *Ματροφαείω* (IG XII.2/84, Митилена) од *Ματροφάειος* (< *Ματροφάης*). Формите *Ἑρμησιδείω* (IG XII.2/526, Ерес) од *Ἑρμησίδειος* и *Νηλιδείω* (IG XII.2/74, Митилена) од *Νηλίδειος*, се всушност генитиви од патронимици од имиња на *-ιδας*. Генитивските форми сведочат за тоа дека имињата *Ἑρμησίδης* и *Νηλίδης* биле третирано како имиња со сигматска основа и затоа нивните патронимици завршуваат на *-ειος*, а не на *-αιος* (види стр. 215).¹¹⁰

Пример во ген. синг. има и од патронимик од име со назална основа. Формата *Τερτικωνείω* (IG XII.2/526, Ерес) од *Τερτικώνειος*, е патронимик од *Τερτίκων*. Името е во врска со редниот број *τρίτος*, ајол. *τέρτος*.¹¹¹

6.4.2.8. Придавки

Категоријата придавки во генитив е застапена со мал број примери од средината, т.е. втората половина на 3 в.п.н.е. Придавката *συμμαχικός*, „сојузнички“ се среќава неколку пати на натписот ВСН 119 (1995) 22-24 од Теспија, сп. *συμμαχικῶ* (р. ΠΑ - 7, 8, Β2 - 4, 7). Придавката *μειλίχιος*, „милозлив, благ“ која вообичаено се употребува како епитет на Севс (но се поврзува и со други божества, на пример Дионис) е забележана на натпис од Теспија (ВСН 60 (1936) 181-3/2В), сп. *περὶ τὸ ἱερὸν τῶ Μειλιχίῳ*.¹¹² (види повеќе на стр. 328)

Меѓу примерите на генитив од придавки има и такви, кои се всушност од компаративи на *-τερος*, сп. *οὔστέρω* (IG VII 2821, Хиетос) и *οὔστέρω* (IG VII 522, Танагра) од *ὑστερος*, „подоцнежен, последователен“ со *ου* како графема за *υ* и *νιωτέρω* (Wolters-Bruns, 21-26/2, Теба) од

¹¹⁰ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 21, фус. 54.

¹¹¹ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 216, фус. 54.

¹¹² *IThesp*, стр. 21.

νιώτερος, комп. од νέος „млад“, со / како графема за ѓ. Двојното σ кај ούστέρω веројатно се должи на праксата која е карактеристична и за бојотскиот и за тесалскиот дијалект, s пред k, t да се удвојува, веројатно за да се одбележи хетеросилабичкиот карактер на консонантската група, сп. и Τελεσφόρο (VCH 25 (1901)363/3, Теба) (види стр. 294).

Неколку примери на ген. синг. од придавки има и од лезбоските натписи. Сите се на помлади натписи од крајот на 3 в.п.н.е. и првата половина на 2 в.п.н.е., сп. λεύκω од λεύκος (IG XII Suppl. 139 (58-106), Ерес), μεταπέμπτω од μετάπεμπτος (IG XII Suppl. 137, Митилена), „повикан“.

Кај Сапфо и Алкај исто така се среќаваат форми на -ω од придавки, сп. μεγάλη (S 111.6; A ā I(a)) од μέγας, „голем“; θυμβόρω (A D 12.10) од θυμβόρος, „што ја гризе, ја подјадува душата“; ἰοκόλπω (S 30.5) од ἰοκόλπος, „со виолетов појас“; ἀκράτω (A D 14.4) од ἀκρατος, „неизмешан“. Како што може да се забележи, примерите од лирската поезија откриваат една сосема поинаква семантичка сфера од примерите на натписите.

6.4.2.9. Партиципи

Според својата формација во категоријата тематски основи влегуваат и пасивните партиципи на -μενος. Бројот на примери на ген. синг. во ајолските дијалекти не е голем (види табела XIX, стр. 346). Бојотските примери кои завршуваат на -ω се среќаваат на натписи од 3 в.п.н.е. Од 9 форми дури 6 му припаѓаат на глаголот μαντεύομαι, „прашувам за пророштво“. Конструкцијата μαντευομένω (парт. през.) и лично име во генитив е вообичаена за натписите со религиозна содржина,¹¹³ сп. μαντευομένω Δινίαο Ἐροτίωνος Θεισπιείος, „за пророштво прашува Динија, син на Еротион, од Теспија“ (IG VII 3207, Орхомен).

Формата ἵσταμένω од ἵστάμενος, парт. презент од ἵσταμαι „стојам, се исправам“ е дел од вообичаена фраза за датирање со именката μήν, каде што значи „почнувам, настапувам“, сп. μεινὸς Δαματρίω ὀγδοῇ ἵσταμένω, (IG VII 507, Танагра) „на осмиот ден од настапувањето на месецот Даматриј“.¹¹⁴

¹¹³ DELG III, стр. 665.

¹¹⁴ μήν ἵσταμένω, „месец што се исправа, што настапува“ е првата декада од месецот, види, Roesch, *Études*, стр. 71-2; Reinach, *Traité*, стр. 494-5.

Само две форми не се од презентски, туку од аористен партицип, сп. *μαντευσαμένω* (IG VII 2724, Акрајфија) од *μαντευσάμενος*, парт. од *μαντεύομαι*; *ἐπιθεμένω* (Feysel (1941) 19-24/I, Теба) од *ἐπιθέμενος*, парт. од *ἐπιτίθημι*.

Во лезбоскиот примерите на ген синг. од партиципи на *-ω* се поразнообразни. Сите се од различни глаголи. Примерите се од 3 и 2 в.п.н.е., а ги има и од третата третина на 4 в.п. н.е., сп. *ἀντ[ι]τιμασαμ[έ]νω* од *ἀντιτιμασάμενος* (IG XII.2/526, Ерес) парт. аор. *ἀντιτιμάω*, „возвраќам со почест, обештетувам“; *τεχναμένω* (IG XII.2/6, Митилена) од *τεχνάμενος*, парт. прес. од *τεχνάομαι*, „правам нешто вешто, смислувам“.

Има примери од партиципи на презентот, кои кај тематските глаголи покажуваат правилна флексија, сп. *θυομένω* (IG XII 2/498, Метимна) од *θυόμενος*, партицип од *θύω*, „жртвувам“, *ἴσταμένω* (IK 5/30, Кима) од *ἰστάμενος*, партицип од *ἵσταμαι*, „стојам, почнувам“. Формата *ἀνομένω* од *ἀνύω*, „завршувам, уништувам“ два пати е забележана во Кима, во синтагма со *μηνῶς*, сп. IK 5/5 и 5/8. Значењето на овој партицип е еднакво со *φθίνοντος*, месец што завршува т.е. последната декада од месецот.¹¹⁵ Формата *τεχναμένω* (IG XII.2/6, Митилена) од *τεχνάομαι*, не е индикативна за тематската или атематската флексија на глаголите со основа на вокал, бидејќи може да се сфати како атематска форма изведена од основата *τεχνα-*,¹¹⁶ но и како тематска изведена од контрахирана основа *τεχνα-ο-*.¹¹⁷

Примерите на ген. синг. од партиципот на аористот покажуваат правилна формација, сп. *μεταπεμψαμένω* (IG XII Suppl. 139 (58-106), Ерес) од *μεταπεμψάμενος*, партицип од *μεταπέμπτω*, „повикувам“; *ἀντ[ι]τιμασαμ[έ]νω* (види погоре).

Има и два примера од партицип на перфектот. Формата *γεγραμμένω* (IK 5/12, Кима) од *γεγράμμενος*, партицип од *γράφω*, „пишувам“ е вообичаена. Кај формата *ἀνατεθειμένω* (IK 5/13 (III), Кима) од *ἀνατεθειμένον*, партицип од *ἀνατίθημι*, „посветувам“ долгиот вокал во коренот обележан како *ει* е типичен за јонско-атичкото којне. Очекуваната перфектна основа во лезбоскиот дијалект е *ἀνατεθε-*.¹¹⁸

¹¹⁵ IK 5, стр. 12.

¹¹⁶ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 223.

¹¹⁷ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 193-4.

¹¹⁸ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 207; Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 775; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 228.

6.4.2.10 Заменки и член

Повеќе примери на генитив одбележан со завршокот $-\omega$ има од сферата на заменките, кои разликуваат род $\alpha\upsilon\tau\acute{o}\varsigma$, $\omicron\upsilon\tau\omicron\varsigma$, $\kappa\eta\eta\nu\omicron\varsigma$, $\acute{\omicron}\varsigma$, $\acute{\epsilon}\kappa\alpha\omicron\tau\omicron\varsigma$, $\acute{\epsilon}\kappa\acute{\alpha}\tau\epsilon\rho\omicron\varsigma$ и $\acute{\omicron}$, $\tau\acute{o}$ во функција на член.

Во ајолските дијалекти заменската основа $*so-/to-$ е потврдена во генитив сингулар со бројни примери. Во бојотскиот дијалект за м.р. и с.р. се среќава формата $\tau\acute{\omega}$. Примерите се од 3 и 2 в.п.н.е.¹¹⁹

Формата $\tau\acute{\omega}$ има функција на член, дури и на најстарите натписи. Но се среќаваат примери во кои таа има значење на релативна замена, сп. (SEG 3/359, Акрајфија) $E[\upsilon\kappa\lambda\iota\delta\alpha\varsigma\ \Theta\epsilon\omicron\pi\acute{o}\mu\pi\omega\ \Theta\epsilon\iota\beta[\eta\eta\omicron\varsigma]]\ \acute{\alpha}\phi\acute{\epsilon}\iota\kappa\epsilon\ \tau\acute{\alpha}\nu\ \rho\acute{o}\lambda\iota\nu\ \acute{\alpha}\pi\acute{o}\ [\tau\acute{\omega}]\ \delta\alpha\nu\acute{\epsilon}\iota\omega$, $\tau\acute{\omega}\ \acute{\omega}\phi\epsilon\iota\lambda\epsilon\ \alpha\upsilon\tau[\upsilon\acute{\alpha}]\ \rho\acute{o}\lambda\iota\varsigma$, „Евликда, син на Теопомп, Тебанец, го ослободи градот од заемот, што му го должеше градот нему“.¹²⁰

А на натпис од Хајронеја (ZPE 29 (1978) 126-7/4) се среќава $\pi\rho\acute{o}\ \tau\acute{\omega}$, јон.атич. $\pi\rho\acute{o}\ \tau\omicron\upsilon$, адвербијална темпорална фраза, „пред тоа, пред да“, сп. $\acute{\epsilon}\iota\ \delta\acute{\epsilon}\ \tau[\acute{\iota}]\ \kappa\alpha\ \pi\alpha\theta\omega\acute{\nu}\tau\iota\ \text{Μενεκλείς κη Βιοττίς} \pi\rho\acute{o}\ \tau\acute{\omega}\ \pi\alpha\rho\mu\acute{\epsilon}\iota\eta\eta\ \alpha\upsilon\tau\acute{\epsilon}\iota\varsigma\ \text{Παρθέναν τὸν γεγραμμένον χρόνον}$, „Ако им се случи нешто на Менекле и Биотис пред да го помине со нив Партена пропишаното време“.¹²¹ Употребата на $\acute{\omicron}$ во вакви фрази со предлог произлегува од првобитното значење на показна замена на основата $*so-/to-$, за сведочи и Хомер.¹²²

И на лезбоските натписи за м.р. и с.р. редовно се користи формата $\tau\acute{\omega}$ исто како во бојотскиот дијалект.¹²³ Примерите се главно од 3 и 2 в.п.н.е., но има неколку постари примери од 4 в.п.н.е., сп. Митилена - IG XII.2/6 и IG XII Suppl. 2; Несос - IG XII.2/645, IG XII.2/646. Ниеден од примерите не исполнува функција на замена, туку на член. Дури и на архаичните натписи, формата $\tau\acute{\omega}$ е придружена со друго име.

Формата $\tau\acute{\omega}$ како единствена форма за ген. синг. од $\acute{\omicron}$, $\tau\acute{o}$ со неколку примери е потврдена и кај Алкај, сп. A D 14.10; Z 60.1; A 6.1.11; B 18.2.¹²⁴ Сите примери се во функција на член.

¹¹⁹ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 265.

¹²⁰ Thumb-Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 38-9; Buck, *Dialects*, стр. 101; Chantraine, *Gr. Hom. II*, стр. 166.

¹²¹ P. Roesch - J. M. Fossey, *ZPE* 29 (1978) 126-7/4, стр. 126-7.

¹²² A. Morpurgo-Davies, *Glotta* 46 (1968), стр. 83-4; Chantraine, *Gr. Hom. II*, стр. 158 и понатаму; Schwyzer - Debrunner, *Gr. Gr. II*; стр. 20-21 (види и стр. 183).

¹²³ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 264; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 129.

¹²⁴ Hamm, *Grammatik*, стр. 108.

Формата *αὐτῶ* или *αὐτῷ* од *αὐτός* е потврдена со повеќе примери на бојотските и лезбоските натписи. Како лична замена за 3 лице еднина се среќава на натписот IG XII.2/528 + IG XII Suppl., стр. 36 од Ерес во фразата „ὑπεδέξατο... τοῖς μετ' αὐτῷ...“, „Им вети на оние кои беа со него...“. Слично на натписот IG XII.2/645 од Несос, се јавува во конструкција на апсолутен генитив, „...σωθέντος αὐτῷ...“, „...бидејќи тој беше спасен...“.¹²⁵

Во функција на неререфлексивна посвојна замена за трето лице се јавува на неколку натписи од Хајронеја, Бојотија кои претставуваат акти на ослободување, сп. „*παρამείνασαν ἄσαυτῷ κῆ τῆ γου[νηκ]ῖ αὐτῶ*“ (IG VII 3303), „(под услов) да остане со него самиот и неговата жена“.

На лезбоските натписи *αὐτός* се среќава исто така и во функција на емфатичка замена. На натпис од Кима (IK 5/13(I) два пати се јавува формата *αὐτῷ* во фразата *ἐπὶ τῷ αὐτῷ βράματος*, „на истата основа“.¹²⁶

Во функција на рефлексивна посвојна замена на лезбоските неколку пати е употребена формата *ἑαυτῷ*, на натписите од 2 в.п.н.е., сп. IG XII Suppl. 63 од Митилена; IG XII.2/528 + Suppl., стр. 36 од Ерес.

А на бојотските натписи како рефлексивна замена за 3л.синг. се употребува заменката *αὐτοσαυτός*, сп. во генитив м.р. *αὐτοσαυτῶ* (BSN 60 (1936) 181-183/2B и BSN 61 (1937) 217-235, Теспија). Истата замена е типична и за западните дијалекти.¹²⁷

На натписите од ајолските дијалекти се среќаваат и примери од показната замена *οὗτος*, *αὕτη*, *τούτο*, „овој, оваа, ова“. Во бојотскиот сите форми од оваа замена почнуваат со дифтонг *οὐ-*.¹²⁸ Па така, три пати за ср.р. среќаваме генитив сингулар *οὕτω*, сп. SEG 3/356; SEG 3/359, Акрајфија и BSN 60 (1936) 177-180/2A, Теспија. На првите два натписа, заменката се однесува на именката *τό δάνειον*, „заем“, а на последниот натпис од Теспија таа се однесува на *τό ἀργύριον*, „сребрена монета, сребро“, сп. *ἀφ' οὕτω τῷ ἀργυρίῳ*, „од тоа сребро“. Во лезбоскиот генитивската форма за м. и ср. р. гласи *τούτῳ*, сп. *περὶ τούτῳ* (IG XII.2/527, Ерес).

¹²⁵ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 134.

¹²⁶ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 134; IK 5, стр. 29.

¹²⁷ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 268; Buck, *Dialects*, стр.99; Thumb-Scherer, *Gr.Dial. II*, стр. 38.

¹²⁸ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 267; Buck, *Dialects*, стр. 100; Thumb-Scherer, *Gr.Dial. II*, стр. 38; Chantraine, *Morphologie*, стр. 126; Schwyzler, *Gr. Gr. I*, стр. 611.

На натписите од Лезбос, со неколку примери забележана е и показната замена $\acute{\epsilon}\kappa\acute{\epsilon}\iota\nu\omicron\varsigma$, „оној“. На натписите IG XII.2/526 од третата третина на 4 в.п.н.е. од Ерес и IG XII Suppl. 83 од 2 в.п.н.е. од Митилена се среќава формата $\kappa\eta\nu\omega$ во фразата $\gamma\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma \tau\grave{o} \kappa\eta\nu\omega$, „родот на оној, неговиот род“, сп. $\tau\omicron\iota\varsigma \kappa\epsilon\nu\omicron$, „за неговите (потомци, роднини)“ (BSH 88 (1964) 400-402/1, Фера (Пелазгиотида), 5 в.п.н.е., види стр. 296). Формата $\kappa\eta\nu\omega$ се среќава и кај Алкај, сп. $\tau[\grave{o}]\nu \kappa\eta\nu\omega \text{ πατέρα}$ (A D 10.4).¹²⁹

Релативната замена $\acute{\omicron}\varsigma$, $\acute{\eta}$, $\acute{\omicron}$ е потврдена во ген. синг. со неколку примери и во бојотскиот и во лезбоскиот дијалект, сп. ср.р. $\acute{\omega}$ (SEG 3/356, Акрајфија - Бојотија), м.р. $\acute{\omega}$ (Chiron 9 (1979)73-81, Кима - Ајолида). Во бојотскиот релативната замена се користи веќе на најстарите натписи.¹³⁰

Неопределената замена $\acute{\omicron}\sigma\tau\iota\varsigma$, „кој и да е“, кај Сапфо и Алкај се среќава како $\acute{\omicron}\tau\tau\iota\varsigma$. Кај Сапфо еднаш генитивот е забележан како $\acute{\omicron}\tau\tau\omega$ (S.16.3-4.), иако во другите падежи флексијата на оваа замена е атематска, сп. акуз. синг. м. ж. р. $\acute{\omicron}\tau\tau\iota\nu\alpha$ (A B 6^A.12); акуз. пл. м. ж. р. $\acute{\omicron}\tau\tau\iota\nu\alpha\varsigma$ (S 26.2). Генитивот од заменката $\acute{\omicron}\sigma\tau\iota\varsigma$ кај Хомер е забележан како $\acute{\omicron}\tau\tau\epsilon\omicron$, сп. $\alpha 424$; $\chi 377$ што кореспондира со $\tau\acute{\epsilon}\omicron < *te-so$. Контрахираните форми од овој генитив се забележани кај Хомер, сп. $\acute{\omicron}\tau\tau\epsilon\upsilon$, $\acute{\omicron}\tau\tau\epsilon\upsilon$, кои се практично јонски, и во атичкиот, сп. $\acute{\omicron}\tau\tau\omicron\upsilon$.¹³¹ Доколку и формата кај Сапфо е контрахирана форма, таа е уникатен пример. Во лезбоскиот и во ајолските дијалекти општо земено, $-\epsilon\omicron-$ останува неконтрахирано, односно се изговара како $-i\omicron-$, сп. ген. синг. од сигматски основи на $-\epsilon\omicron\varsigma$, $-\iomicron\varsigma$, партиципи од глаголи на $-\epsilon\omega$, со генитиви на $-\iomicron\nu\tau\omicron\varsigma$ и $-\epsilon\omicron\nu\tau\omicron\varsigma$ во бојотскиот и во тесалскиот, сп. и лезб. акуз. $\rho\acute{\epsilon}\omicron\nu\tau\alpha$ (IG XII.2/4, Митилена).¹³²

Заменската придавка $\acute{\epsilon}\kappa\acute{\alpha}\sigma\tau\omicron\varsigma$, „секој“ е потврдена со примери на ген. синг. во сите три ајолски дијалекти, сп. за м.р. $\tau\acute{\omega} \acute{\epsilon}\nu\iomicron\alpha\upsilon\tau\acute{\omega} \acute{\epsilon}\kappa\acute{\alpha}\sigma\tau\omega$ (RPh 39 (1965)252-3, Тизба), „секоја година“; $\acute{\upsilon}\pi' \acute{\epsilon}\kappa\acute{\alpha}\sigma\tau\omega \tau\acute{\omega} \text{ πολιτᾶν}$ (IK 5/13(III), Кима), „од секој од граѓаните“.

¹²⁹ Hodot, *Dial. éol.*, стр. 135 и фус. 42; Hamm, *Grammatik*, стр. 108; Thumb-Scherer, *Gr.Dial. II*, стр. 100; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 613.

¹³⁰ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 270; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 137-8; Chantraine, *Morphologie*, стр. 129 (види и стр. 184).

¹³¹ Hamm, *Grammatik*, стр. 109; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 100; Chantraine, *Gr. Hom. I*, стр. 280; *Morphologie*, стр. 132; Schwyzer, *Gr. Gr. I*, стр. 616.

¹³² Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 63; Buck, *Dialects*, стр. 40-41; Lejeune, *Phonétique*, стр. 264; Hodot, *Dial. éol.*, стр. 59-60.

И заменската придавка *ἐκάτερος* е потврдена на лезбоските натписи, сп. *εἰς ἀποστόλαν ἐκατέρω τῶν δικάσταν* (IG XII Suppl. 139 (58-106), Ерес), „за испраќање на секој од судиите“.

6.4.2.11. Броеви

Неколку примери на генитив сингулар на *-ω* има и од категоријата редни броеви, кои се менуваат како придавки на *-ος*, *-α*, *ου*. Примери за машки род има од Бојотија, сп. *πράτῳ* (IG VII 3171, Орхомен) од *πρᾶτος*; *δευτέρῳ* (ZPE 29(1978)129-131/6, Хајронеја) од *δεύτερος*, „втор“, *τρίτῳ* (Schwyzer, 462A, Танагра) од *τρίτος*, „трет“ и од Мала Азија, сп. *ἕκτῳ* (IK 5/12, Кима) од *ἕκτος*, „шести“. Сите примери се од 3 и 2 в.п.н.е. и не покажуваат фонетски или морфолошки отстапувања. Генитивската форма *πράτῳ* покажува вокал *-ā-* во коренот како во дорскиот.¹³³

6.4.2.12. Материјалот кој ја потврдува употребата на завршокот *-ω* во областите Бојотија, Лезбос и Мала Азија-Ајолида е обемен. Примери има и од именската и од заменска флексија, кај сите категории зборови, именки, придавки, партиципи, заменки, броеви. Доминантни според бројот се личните имиња. Како дијалектно обележје овој генитивски завршок се користи и на најмладите натписи, на кои веќе се чувствува влијанието од којнето. Впечатливо е што дури и кога се користи јонско-атичка форма од некое име или збор, завршокот кој се употребува е *-ω*, а не *-ου*. Иако во Тесалија е доминантен завршокот *-ου* или *-οι*, односно *-οιο*, сепак има барем две форми од Тесалиотида од крајот на 5 в.п.н.е, каде што се гледа *-ω*, сп. *Ἀφθονετῳ ΜανιχΕω* (IThess. I/87, Фарсала). Иако затворањето на *ο*: > *ο*: во Тесалија започнува да се бележи графички на преминот од 5-ти кон 4-ти век п.н.е., процесот сигурно започнал да се случува и многу порано. Појавата на *Ω* паралелно покрај *Ε* (за *ē* и *ei*) веројатно не е индикација за поинаков (отворен) изговор на долгиот вокал, туку просто укажува на еден преоден период во употребата на азбуката. Бидејќи се работи за надгробен споменик може да претставува и влијание од некој од соседните дијалекти.

¹³³ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 63 и 274; Buck, *Dialects*, стр. 94-5; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 45 107.

6.4.3. Форми на -ου

Генитивските форми на -ου се употребуваат редовно и претставуваат дијалектно обележје само во еден дел од Тесалија, поточно во областите Тесалиотида, Хестијотида и Магнезија. Форми на -ου се среќаваат и во областите Пелазгиотида и Перајбија од Тесалија и на бојотските и лезбоските натписи, но на натписи кои иако се напишани на дијалект, содржат и делови напишани на јон. атич. којне или елементи на јон. атич. којне, така што може да смета дека тие не се дијалектни форми.

Тесалскиот дијалект исто како и бојотскиот и лезбоскиот спаѓа во оние дијалекти, кои долгите вокали настанати како резултат на контракција ги бележат исто како и примарните долги вокали. Но за разлика од лезбоскиот и бојотскиот, во тесалскиот дијалект за таа цел на натписите напишани со јонски алфабет се користат графемите *EI* и *OY*. Станува збор за процес на затворање на долгите вокали, специфичен за тесалскиот дијалект, сп. *Φαρσαλίουν*, *ἔδουκε* (IThess. I/50, Фарсала), *τοῦν χρεσίμουν*, *Μένουιν*, *Ἀγαθούνειος* (IG IX.2/517, Лариса), кој започнал графички да се одбележува на крајот од 5ти, почетокот од 4ти в.п.н.е., а веројатно започнал да се случува и многу порано, сп. *Ἄπλουιν*, на натпис од првата половина на 7 в.п.н.е.¹³⁴ Во таа смисла и завршокот за ген. синг. се бележи со *OY*, но само во областите Тесалиотида, Хестијотида, Магнезија.

6.4.3.1. Лични имиња

Примерите на генитив на -ου од лични имиња се натписи од 3, 2 в.п.н.е. Главно се од сложени имиња, сп. *Οιολύκου* (IThess. I/50, Фарсала) од *Οιόλυκος*, сложенка од *ὄϊς*, „овца“ и *λύκος*, „волк“; *Περράνδρου* (BSH 94 (1970) 161-2, Матропол) од *Πέρρανδρος*, сложенка од *περι-* и *-ανήρ*; *Ἀντιόχου* (IThess. I/50, Фарсала) од *Ἀντίοχος*, сложенка од *ἀντι-* и *-οχος*, сп. *ἔχω*.

Примерите ги покажуваат фонетските особености, кои се типични за тесалскиот дијалект. Формата *Περράνδρου* (BSH 94 (1970) 161-2, Матропол) е пример за преминот на *-ri-* > *-ry-* > *-rr-* пред вокал.¹³⁵ Во другите региони од Грција ова име гласи *Περίανδρος*. Кај генитивот

¹³⁴ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 43; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 57; Bartoněk, *Development*, стр. 122; A. Morpurgo-Davies, *Glotta* 43 (1965), стр. 244-5.

¹³⁵ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 56; Blümel, *Aiol. dial.*, стр. 98; Buck, *Dialects*, стр. 26; B. Helly, *BSH* 94 (1970), стр. 170; García Ramón, *Origines*, стр. 82; H. N. Parker, *Hesperia* 77 (2008), стр. 457.

Κλίανδρου (BCH 94 (1970) 161-2, Матропол) од Κλίανδρος имаме затворање на $\epsilon > i$, што е типично и за тесалскиот и за бојотскиот дијалект.¹³⁶

Кај формата Σπουράγου (BCH 94 (1970) 161-2, Матропол) од Σπούραγος покрај бележењето на \bar{i} со ΟΥ, може да се види и губење на аспирацијата, наместо φ, стои π. Имено, ова име е во врска со σφῦρα, „чекан“, а потврдено е само во Тесалија, сп. и Σπύραγος (IThess. I/50, Фарсала). Надвор од Тесалија постојат други имиња изведени од истата основа, сп. Σφῦρος, Σφύρων.¹³⁷

6.4.3.2. Теоними

На два натписа од Фарсала, во генитив на -ου се забележани две имиња на божества, сп. Ἀσκληπιῶ (IThess. I/73) од Ἀσκλάπιος и Οὐρανοῦ (IThess. I/115) од Οὐρανός. Иако натписите се од 4 в.п.н.е. тие се сепак со многу малку дијалектни обележја. На првиот натпис се јавува еден генитив на -οιο (види стр. 237), а на вториот еден генитив на -αο (види стр. 206).

6.4.3.3. Хидроними

На еден натпис од Фарсала (IThess. I/50) од крајот на 3 в.п.н.е. се јавува формата Λουέρχου од Λούερχος, сп. ἔδουκαем μὰ ἐμ Μακουνίαις τὰς ἐχομένας τοῦ Λουέρχου (χού)ρα[ς], „им ги дадоа во Макунија, парцелите земја кои се граничат со Луерх....“. Натписот зборува за доделување на граѓански права и за распределба на земја.¹³⁸

6.4.3.4. Придавки

Епитетот Θαύλιος е забележан во генитив на натпис од 4 в.п.н.е. од Фарсала (IThess. I/63). Натписот е кратка посвета и гласи Διὸς Θαυλίου. Се претпоставува дека овој епитет значи „давител“, а се однесува на Севс. Кај Хипонакс се среќава еден вокатив Κανδαῦλα кој според поетот значи κυνάγχης, „давител на кучиња“. Кај Хесихиј овој епитет се поврзува со Хермес и Херакле, сп. Κανδαύλας Ἐρμῆς ἢ Ἡρακλῆς, а има и лично име Κανδαύλης. Вториот дел од оваа сложенка -δαυλας и епитетот Θαύλιος можеби се од еден корен *dhāw-, „давам“, потврден во словенските јазици, сп.

¹³⁶ Blümel, *Aiol. dial.*, стр. 44; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 55.

¹³⁷ В. Helly, *BCH* 94 (1970), стр. 171, 180; J.C. Decourt, "Decret de Pharsale pour une politographie", *ZPE* 81 (1990), стр. 175; сп. и J. Chadwick, *Glotta* 70 (1992), стр. 10.

¹³⁸ J.C. Decourt, *ZPE* 81 (1990), стр. 176-7; *IThess. I*, стр. 63.

стсл. *давити* и во германските, сп. гот. **af-dawīþs*, „измачуван“.¹³⁹ Овој епитет е секако поврзан со празникот *Θαυλία* како што сведочи и Хесихиј *Θαυλία· ἑορτὴ ἀχθῆϊσα ὑπὸ Κτεάτου· παρ' ὃ καὶ θαυλίζειν < φασι> λέγειν τοὺς Δωριεῖς*. А дека овој празник значел *βουφόνια* индицира друга глоса на Хесихиј, која ни кажува дека една фамилија во Атина се викала Таулонидас, сп. *Θαυλωνίδαι· γένος ἰθαγενῶν Ἀθήνησι* и токму таа била одговорна за церемонијата *βουφόνια*.¹⁴⁰

Придавката *μελίχιος* „нежен, благ“, се употребува како епитет на богот Севс. На натписот SEG 27/197, Горица е забележана во генитив, сп. *Διός Μιλιχίου*. Придавката е изведена со суфиксот *-χο-* од *μείλια*, „помирителен дар“. Во формата *μιλίχιος*, со *ει* напишано како *ι*, оваа приставка е присутна и во бојотскиот. Ако се споредат варијациите во различните дијалекти, сп. *μηλίχιος* (дор.), *μελίχιος* (арк.) може да се претпостави основа **μελ-ν-*.¹⁴¹ Тесалскиот генитив *Μιλιχίου* кореспондира со јонско-атичката форма. Очекуваната ајолска форма е потврдена кај Сапфо, сп. *μέλλιχα* (S 2.11; 112.4), *μελλιχόφων* (S. 71.6).

6.4.3.5. Патронимици

Примери на *-ου* има на неколку натписи од Фарсала и Кјериј од 3 и 2 в.п.н.е. Формите ги покажуваат типичните морфолошки и фонетски обележја на тесалскиот дијалект.

Има примери на генитиви од патронимици оформени од имиња со *o/e*-основа, сп. *Μνασιππέίου* (IThess. I/50, Фарсала) од *Μνασίππειος* (< *Μνάσιππος*), со *a*-основа, сп. *Κινυραίου* (IThess. I/15, Кјериј) од *Κινυράιος* (< *Κινύρας*), со назална основа, сп. *Ἐμπεδιουνείου* (IThess. I/61, Фарсала) од *Ἐμπεδιούνειος* (< *Ἐμπεδίουν*), со сигматска основа, сп. *Φερεκρατείου* (IThess. I/50, Фарсала) од *Φερεκράτειος* (< *Φερεκράτεις*); со основна на ликвид, сп. *Ἀγειτορείου* (IThess. I/61, Фарсала) од *Ἀγειτόρειος* (< *Ἀγειτοῦρ*).¹⁴²

¹³⁹ DELG II, стр. 424.

¹⁴⁰ Hiller von Gaertringen, "Zeus Thaulios", *Hermes* 46 (1911), стр. 156; IThess. I, стр. 81; Blümel, *Aiol. dial.*, стр. 243.

¹⁴¹ DELG III, стр. 677-8; Lejeune, *Phonétique*, стр. 153-4; Blümel, *Aiol. dial.*, стр. 243.

¹⁴² A. Morpurgo-Davies, *Glotta* 46 (1968), стр. 92-93; Buck, *Dialects*, стр. 134; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 73.

6.4.3.6. Заменки

Примери на генитив на *-ου* од заменската основа **so-/to-* во функција на член има на натписи од Тесалиотида, сп. *ἐν τῷ ἱερῶν τοῦ Ἑρακλίου* (IThess. I/15Кјериј), „Во храмот на Херакле“; *τὰς ἐχομένας τοῦ Λουέρχου* (*χούρα*) (IThess. I/50, Фарсала), „парцелите земја што се граничат со Луерх“.¹⁴³

На еден натпис од 4 в.п.н.е. од Фарсала се среќава формата *τοῦδε* (IThess. I/73) од показната замена *ὄδε*, „овој“, сп. *Ἀπόλλων δὲ δίδωσι καὶ υἱὸς τοῦ[δ]ε καὶ Ἑρμῆς*, „Аполон и синот на овој (негов) и Хермес (му) даваат...“.¹⁴⁴ Иако за Тесалија е типична употребата на заменката *ὄνε*, во Тесалиотида веќе од 5 в.п.н.е. има примери и за заменката *ὄδε* (види стр. 184).

6.4.3.7. Примерите на *-ου* од Тесалиотида, Магнезија и Хестијотида главно се среќаваат на помлади натписи од 3 и 2 в.п.н.е. Само неколку примери се од 4 в.п.н.е. Иако не се многубројни, примерите сепак ја потврдуваат распространетоста на овој генитивски завршок кај различни категории зборови и од именската и од заменската деκлинација. Форми има од лични имиња, теоними, хидроними, придавки, патронимици, заменки и член. Различните контексти во кои се јавуваат формите потврдуваат дека завршокот *-ου* е единствениот завршок за генитив сингулар кој вообичаено се користел во областите Тесалиотида, Магнезија и Хестијотида во периодот од 4 - 2 в.п.н.е.

6.4.4. Форми на *-οι* на тесалските натписи

Во областите Пелазгиотида и Перајбија како обележје за генитив сингулар се користи завршокот *-οι*. Во истите овие области се користи и завршокот *-οιο*, но формите на *-οι* се најраспространети. Има доволен број примери, кои го потврдуваат овој завршок и во именската и во заменската деκлинација. Кај имињата најголем е бројот на примерите од сферата на личните имиња и патронимиците, иако форми имаме речиси од сите категории зборови.

¹⁴³ IThess. I, стр. 15-16, 61; Blümel., *Aiol. dial.*, стр. 264-5.

¹⁴⁴ IThess. I, стр. 91; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 67.

6.4.4.1. Општи именки

Завршокот *-οι* е потврден кај повеќе именки. Формата *γυμνάσοι* (SEG 33/460A, Лариса) е од втората половина на 3 в.п.н.е. Сите други примери се од 2 в.п.н.е. Повеќето примери се од Лариса и од Скотуса. Некои од именките се јавуваат повеќе пати во вообичаени фрази. Таков е случајот со *χρόνος* и *αργύριον*. Синтагмата *κάπ παντός χρόνοι* се јавува 5 пати на четири различни натписи во Лариса. А синтагмата *ἀργυρίοι στατεΐρας*, „статери од сребро“ е употребена 15 пати на натпис, кој претставува декрет за ослободување на робови (IG IX.2/553). Но има и примери на генитив во поразнообразен контекст, сп. на натписот *Mnemosyne 23 (1970) 251-2* од Лариса, *τὰς πύλας τ[οῖ] Λυκείοι* (р. 11-12), „портите на Ликејот“; *χοῦροι πέλεθρον* (р. 25), „една плетра земја“; *πλατίον τοῖ ἱππαρχίοι* (р. 26), „блиску до хипархејонот“;¹⁴⁵ на натписот SEG 43/311 од Скотуса, *ἄτ τοῖ τρίττοι πύργοι ἄκαιναι πέτταρες* (р. 27), „од третата кула четири остени“; *ἐπάνου τοῖ ὄχοι* (р. 11, 12), „над водоводот“.

Именката *γυμνάσιον*, во генитив е потврдена како *γυμνάσοι* (SEG 33/460A, Лариса). Оваа именка и на други места во тесалскиот се јавува со *-σσ-* < *-συ-*, сп. *γυμνασσαρχείσαντα* (IG IX.2/620, Лариса).¹⁴⁶ Генитивот *ἱππαρχίοι* е од именката *ἱππαρχεῖον* со / како графема за дифтонгот *ei*. Кај *χοῦροι* со *ΟΥ* е одбележано *ō*, сп. атич. *χωῶρος*.¹⁴⁷

6.4.4.2. Лични имиња

Околу 100 примери на ген. синг. од лични имиња на *-οι* доаѓаат од Пелазгиотида и Перајбија. Квантитативно најмногу примери има од Лариса и Фалана. Но најстариот пример е од Аргуса, сп. *Φιλομρότοι* (JHS 33 (1913) 316/7) од почетокот на 5 в.п.н.е.¹⁴⁸ Другите примери се од 3 или 2 в.п.н.е.

Меѓу формите на *-οι* доминираат сложените имиња. Примери има од сложенки со именски прв и втор дел, сп. *Ξενολάοι* од *Ξενόλαος* (IG IX.2/1233, Фалана), сложенка од *ξένος*, „странски“ и *λαός*, сп. мик. *ra-wo-*, јон. атич. *λεώς*, „народ, чети“; *Ἀσκλητιοδούροι* од *Ἀσκλητιόδουρος* (IG IX.2/1233, Фалана), сложенка од *Ἀσκληπιός* и *δῶρον*, „дар“. Примери

¹⁴⁵ В. Helly, *Mnemosyne 23 (1970)*, стр. 255, 272, 278.

¹⁴⁶ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 56; Lejeune, *Phonétique*, стр. 173.

¹⁴⁷ В. Helly, *Mnemosyne 23 (1970)*, стр. 255; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 43, 243, фус. 297.

¹⁴⁸ A. Morpurgo Davies, *Glotta 46 (1968)*, стр. 96; Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 243; García Ramón, *Origines*, стр. 70.

има и од имиња со глаголски прв или втор дел, сп. *Φιλολάοι* (IG IX.2/553, Лариса) од *Φιλόλαος*, сложенка од *φιλέω*, „љубам“ и *λαός*, „народ, чети“; *Ἀλεξίπποι* (IG IX.2/505, Лариса) од *Ἀλέξιππος*, сложенка од *ἀλέξω*, „заштитувам“ и *ἵππος*, „коњ“; *Εὐρυλόχοι* (IG IX.2/1228, Фалана) од *Εὐρύλοχος*, сложенка од *εὐρύς*, „широк“ и *-λοχος*, сп. *λέχομαι* „лежам, чекам во заседа“.

Примери на ген. синг. на *-οι* од хипокористици има помалку. Некои од нив се едноставно општи именки, сп. *Ἀγγέλοι* од *Ἄγγελος* (IG IX.2/1228, Фалана), а некои се оформени со суфикси, сп. со *-ινο-*, *Κρατίνοι* (SEG 33/460A, Лариса) од *Κρατίνος*, *Λυκίνοι* (SEG 42/514, Лариса) од *Λυκίνος*.

Од фонетски аспект примерите на генитив од лични имиња покажуваат некои од типичните фонетски законитости на тесалскиот дијалект. Така се користи графемата *ου* наместо *ω*, за *ō*, сп. *Ἀσκλαπιόδοροι* од *Ἀσκλαπίόδουρος* (IG IX.2/1233, Фалана), *Προτομάχοι* од *Προτόμαχος* (SEG 29/529, Лариса).¹⁴⁹

Формата *Πετθάλοι* е генитив од *Πετθαλός* (IG IX.2/516, Лариса), име добиено според етникот *Θέσσαλος*. Споредбата со бој. *Φετталός*, атич. *Θετталός* упатува на тоа дека тесалската форма е добиена со дисимилација од едно почетно **Φεθ-*.¹⁵⁰

Во случајот на формата *Φιλοφείροι* (BSH 59 (1935)55-6/2, Лариса) од *Φιλόφειρος*, имаме пример на развој на консонантска група од гутурал + лабијал, исто како да е лабиовелар. Имено, ова име е сложенка со втор дел *θηρ* < **ǵhwer*, и во други дијалекти гласи *Φιλόθηρος*.¹⁵¹

Името *Φιλόμβροτος* на натписот JHS 33 (19 13) 316/7од Аргуса во генитив е забележано како *Φιλομρότοι*, со *μρ* наместо *μβρ*.¹⁵²

Кај *Κλεοπτόλεμοι* (SEG 42/513, Лариса) од *Κλεοπτόλεμος* вториот дел гласи *πτόλεμος* со *пт* наместо *п* како што е типично за ајолските дијалекти, сп. мик. *e-u-ti-ro-to-re-to-jo* (PY Fn 324.26), ген. од *Εὐριπτόλεμος*.¹⁵³

¹⁴⁹ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 43; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 57.

¹⁵⁰ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 122-3; O. Szemerényi, "The Labiovelars in Myscenaena and Historical Greek", *SMEA* 1 (1966), стр. 50-51. Алтернацијата на лабијал во ајолските дијалекти со дентал во другите дијалекти индицира дека можеби почетниот консонант од ова име бил лабиовелар, види Thumb-Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 60; Wathelet, *Traits*, стр. 72.

¹⁵¹ *H.P.*, стр. 209; *DELG II*, стр. 436; Thumb-Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 60; Wathelet, *Traits*, стр. 72.

¹⁵² Lejeune, *Phonétique*, стр. 154.

¹⁵³ Lejeune, *Phonétique*, стр. 39-40; Wathelet, *Traits*, стр. 93-4; García-Ramón, *Origines*, стр. 49-50.

6.4.4.3. Теоними

На натписот IG IX.2/1228 од Фалана забележана е формата *Ἀσκλαπιῶι* од *Ἀσκλαπίος*. Натписот претставува декрет за доделување граѓански права на Тесалци од различни региони, кои живеат во Фалана. Теонимот се јавува покрај глаголот *λειτορεύω*, кој во тесалскиот се употребува наместо *ἱερεύω*, „вршам функција на свештеник“, сп. *λειτορεύοντος τοῖ Ἀσκλαπιῶι Ἀντιμάχοι Φιλιουνεῖοι*, „Додека врши функција на свештеник на Асклапиј, Антимах, син на Филиун.“ Глаголите кои го имаат ова значење на тесалските натписи вообичаено одат со генитив.¹⁵⁴ Има уште еден пример на генитив од овој теоним кој ја потврдува истата конструкција, сп. *λειτορεύοντος τοῖ Ἀσκαλπηῶι Ζουίλοι Τιμουνεῖοι* (SEG 42/533, Фера).¹⁵⁵ Во вториов случај името на богот Асклепиј се јавува како *Ἀσκαλπηῶς*. (види стр. 309-310).

6.4.4.4. Имиња на месеци

На тесалските натписи со сигурни примери на ген. синг. на натписи кои се напишани на дијалект потврдени се имињата на месеците *Ἀπλούνιος*, *Ἄφριος*, *Ἑρμαῖος*, *Θεμιστίος*, *Θυῖος*, *Ἴπποδρόμιος*, *Ὀμολούιος* и *Πάναμος*. Сите примери се од крајот на 3 в. п. н.е. или од 2 в.п.н.е.

Θεμιστίος е третиот месец во годината. Генитивската форма *Θεμιστίοι* два пати се јавува во Лариса, сп. IG IX.2/517 и SEG 29/529. Името на овој месец е во врска со именката *θέμις* „право, закон“, *Θέμις*, теоним. *Θεμιστίος* е исто така и епитет на *Σεβς*,¹⁵⁶ сп. мик. ген. *ti-mi-to-*, хом. *θέμιστος* и *te-mi-ti-ja*, *te-mi-ti-jo*.

Ἀπλούνιος е петтиот или шестиот месец од тесалскиот календар,¹⁵⁷ сп. ген. синг. *Ἀπλουνίοι* (BSH 59 (1935) 55-6/2, Лариса). *Ἀπλούνιος* е дијалектна варијанта за *Ἀπολλώνιος*. Името на овој месец е поврзано со теонимот *Ἀπόλλων*, кого Тесалците го викале *Ἄπλουι*. Ова име на месец е познато и во Елида, а потврдено е во ген. синг. како *Ἀπολλωνίω* во Метимна, на Лезбос (IG XII Suppl. 139 (1-57)).¹⁵⁸

¹⁵⁴ M. Lejeune, *REG* 54 (1941), стр. 185-6; Thumb-Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 65-6.

¹⁵⁵ Примерот од Фера во едицијата *IG IX.2* е објавен меѓу натписите од Скотуса, под број 397 и според првичното читање формата во генитив гласи *Ἀσκαλ[α]πιῶι*.

¹⁵⁶ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 224; *DELG II*, стр. 428.

¹⁵⁷ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 222, фус. 893 и 223, фус. 894; .

¹⁵⁸ Trümper, *Monatsnamen*, стр. 247, фус. 1002; *DELG I*, стр. 98.

Ἄφριος е осмиот месец во тесалскиот календар. Генитивската форма е два пати потврдена во Лариса, таа еднаш гласи Ἄφριοι (SEG 42/510), а еднаш Ἄφροι (BCH 59 (1935) 55-6/2). Веројатно ова е кратка форма за Ἄφροδίσιος, што како име на месец, се јавува на Јасос и на Кипар. Божицата Афродита, со чие име е поврзан овој месец, има и кратка форма Ἄφρω, која преку етрурската форма *Apru* го дала името на лат. *Aprilis*, април.¹⁵⁹ Кај формата Ἄφροι отсуствува у од суфиксот. Асимилацијата на -ry- во -rr- е вообичаена за тесалскиот, а исто така и упростувањето на геминатата, ако претходи консонант, сп. *τρα* наместо *τρία*, *τράκοντα* наместо *τριάκοντα*.¹⁶⁰

За примерите од Ἑρμαῖος, Θυῖος, Ἰπποδρόμιος, Ὀμολούιος и Πάναμος види на стр. 311-313.

6.4.4.5. Етници

Формата *Λασσαῖοι* се јавува во Кранон на натпис од втората четвртина на 2 в.п.н.е. (BCH 59 (1935) 37-8/12). Овој генитив е од *Λασσαῖος*, дијалектна форма наместо *Λαρισαῖος*, сп. кај Хесихиј, *Λάσαν τὴν Λάρισαν*.¹⁶¹ Губење на *й* како резултат на синкопа во тесалскиот дијалект по консонантот *r* а пред *s* е забележано и кај имињата со прв дел *ἀριστο-*, сп. Ἀστόβουλος, Ἀστόδαμος, Ἀστοκράτης, Ἀστόλαος и во други случаи, сп. *ἀστερᾶς* наместо *ἀριστερᾶς* (Mnemosyne 23 (1970)251-2).¹⁶²

Формата *Δελφαῖοι* од *Δελφαῖος*, „Делфиец“, епитет на Аполон, се јавува во Лариса (Mnemosyne 23 (1970) 251-2), сп. Ἱερὸν Ἀπλουνοσ [Προ]μάντα κίουν καὶ Δελφαῖοι κίουν, „храм на Аполон, столб на Промантас и столб на Делфиецот“. Очекуваната дијалектна форма од овој етник е *Велφαῖος*, сп. *Велφαῖο* (Jeffery, 99/10, Тетониј) од *Велφαῖοι*. Во овој случај веројатно се работи за влијание од јонско-атичкото којне.¹⁶³

¹⁵⁹ Trümpy, *Monatsnamen*, стр. 225, *DELG I*, стр. 148.

¹⁶⁰ Blümel. *Aiol. dial.*, стр. 56; Y. Béquignon, "Études Thessaliennes", *BCH* 59 (1935), стр. 62; Lejeune, *Phonétique*, стр. 173.

¹⁶¹ Y. Béquignon, "Études Thessaliennes", *BCH* 59 (1935), стр. 40; Buck, *Dialects*, стр. 75.

¹⁶² Szemerényi, *Syncope*, стр. 97-8; Thumb-Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 56; J. Chadwick, *Glotta* 70 (1992), стр. 4; Lejeune, *Phonétique*, стр. 223. Може да се смета дека и во овој случај се работи за консонантизирање на вокалот и негова асимилација со претходниот консонант како кај *κῦρρος* < *κυρος* (види Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 56). Но вокалот *i* вообичаено се консонантизира кога ќе се најде помеѓу консонант и вокал, а не помеѓу два консонанта.

¹⁶³ B. Helly, *Mnemosyne* 23 (1970), стр. 264.

6.4.4.6. Топоними

На истиот натпис *Mnemosyne* 23 (1970) 251-2 од почетокот на 2 в.п.н.е од Лариса има и еден пример за топоним кој завршува на *-οι* во генитив, сп. (р. 28) *πὸτ' Ολύμποι*, „кон Олимп“. Формата *Ολύμποι* е од *Ὀλυμπος*.

6.4.4.7. Придавки

Четири пати во Лариса се среќава придавката *κερδοίος*, употребена како атрибут на богот Аполон во генитив, сп. *Κερδοίοι* (IG IX.2/512; IG IX.2/517, р. 22, 43). Овие примери се од крајот на 3 и 2 в.п.н.е. Придавката е во врска со именката *κέρδος*, „добивка“. Се јавува и како *κερδῶος*.¹⁶⁴ На натписот SEG 43/311 од Скотуса оваа придавка се употребува супстантивизирано како име за храмот на Аполон, сп. р. 74 *ἐκκάτου τοῖ Κερδοίοι*, „долу кон храмот на Аполон, што носи добивка“. Можеби во микенскиот е потврдена како лично име, сп. *ke-do-jo* (PY Ua 158.1) (види стр. 74).

Придавката *ψιλός*, „необраснат, соголен“ во генитив ја има на натписот *Mnemosyne* 23 (1970) 251-2, сп. *χούροι ψιλῶι ...πέλεθρα III*, „три плетри обработлива земја“. Генитивот го потврдува значењето „обработлив“ на придавката *ψιλός* во контекст на земја.¹⁶⁵

6.4.4.8. Патронимици

Бројот на примерите од патронимици на *-οι* е поголем дури и од бројот на примерите од лични имиња. Околу 120 примери се забележани на натписи од Пелазгиотида и Перајбија. Најмногу форми се јавуваат на натписите од Лариса, 80. Во Пелазгиотида примери има и од Кранон, Мопсиј, Фера, Скотуса и Кондаја, а о Перајбија само од Фалана. Примерите се од 3 и 2 в.п.н.е.

Примерите ја покажуваат вообичаената формација за тесалскиот дијалект (види стр. 261-2). Најбројни се формите од патронимици оформени од имиња со *ο/ε*-основи, сп. *Ἀρμοξενεῖοι* (IG IX.2/553, Лариса) од *Ἀρμοξένειος* (од *Ἀρμόξενος*); *Διοδουρεῖοι* (VCH 59 (1935) 37-8/12, Кранон) од *Διοδούρειος* (од *Διόδουρος*). Многубројни се и примерите од патронимици оформени од име со *α*-основа, кои во тесалскиот завршуваат на *-αίος* во номинатив, сп. *Ἀναξαγοραῖοι* (IG IX.2/515, Лариса) од *Ἀναξαγόραιος* (од

¹⁶⁴ DELG II, стр. 519.

¹⁶⁵ В. Helly, *Mnemosyne* 23 (1970), стр. 253, 278.

Ἐναξαγόρας); Κλεοβουλιδαίοι (SEG 43/311, Скотуса) од Κλεοβουλίδαιος (од Κλεοβουλίδας).

Кај сите генитивски форми од патронимици, оформени од имиња со назална основа пред суфиксот кој е типичен за патронимиците е видлив суфиксот *-ουν-*, со кој е оформена назалната основа, сп. *Τιμουναίοι* (SEG 42/533, Фера) од *Τιμούνειος* (од *Τίμουν*); *Φιλουναίοι* (IG IX.2/1228, Фалана) од *Φιλούνειος* (од *Φίλουν*). Ова се должи на тоа што сите примери се од хипокористици со долг вокал од основата во сите падежи. Единствената форма со краток вокал е формата *Ἰασουναίοι* од *Ἰασόνηος* (од *Ἰάσουν*), сп. IG IX.2/517, р. 1, 25; SEG 27/202, Лариса. Но и овој патронимик на други места и во други падежи е забележан како *Ἰασούνηος* со *-ουν-*.

Повеќе примери има и од патронимици од имиња со сигматска основа, сп. *Δαμοσθενεῖοι* (SEG 29/529, Лариса) од *Δαμοσθένειος* (од *Δαμοσθένης*); *Φερεκράτειοι* (IG IX.2/516, Лариса) од *Φερεκράτειος* (од *Φερεκράτης*).

Меѓу примерите на ген. синг. од патронимици во тесалскиот дијалект има и примери од патронимици изведени од имиња со *i*-основи и со *-nt-* основи. На натпис од Лариса (IG IX.2/513) се јавува генитивот *Νικοστασσεῖοι* од *Νικοστάσσειος*. Ова форма од патронимик е единствената потврда за постоењето на ова името *Νικόστασις*. на територијата на Тесалија. Генитивот покажува двојно *s* како во *γυμνάσσοι* (SEG 33/460A, Лариса). Очекуваната форма од овој патронимик е *Νικοστασίειος*.¹⁶⁶

Формата *Ἀδαμαντεῖοι* од *Ἀδαμάντειος* се среќава на натпис од Лариса (IG IX.2/517). Овој патронимик е изведен од името *Ἀδάμας* < *ἀδάμας*, „најцврст метал, непокорлив“, сп. *δάμνημι*, „совладувам, покорувам“.¹⁶⁷

6.4.4.9. Партиципи

На натписот IG IX.2/512 од Лариса се јавува формата *γενομένοι* од *γενόμενοι*, партицип на аористот од *γίγνομαι*, сп. *ὑπὸ τῷ ὑππρὸ τῆς γενομένοι πὲρ αὐτῶ[ν] [ψ]α[φίς]ματος*, „под декретот што претходно го направиле“.¹⁶⁸ На натписот SEG 43/311 од Скотуса пет пати се јавува

¹⁶⁶ Thumb-Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 56; Lejeune, *Phonétique*, стр. 173; García Ramón, *Origines*, стр. 82.

¹⁶⁷ DELG I, стр. 18, 251; Chantraine, *Formation*, стр. 269; *Wortbildung*², стр. 27, 211.

¹⁶⁸ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 226; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 74.

формата $\acute{\epsilon}\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\iota$ од $\acute{\epsilon}\chi\omicron\mu\epsilon\nu\omicron\nu$, сп. $\acute{\alpha}\tau\ \tau\omicron\iota\ \acute{\epsilon}\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\iota\ \mu\epsilon\sigma\alpha\tau\upsilon\rho\gamma\iota\omicron\iota\ \acute{\alpha}\kappa\alpha\iota\nu\alpha\iota\ \acute{\epsilon}\xi$, „од соседната завеса на бедемот, шест остени“.¹⁶⁹

6.4.4.10. Заменки и член

Завршокот $-oi$ со примери е потврден и кај заменките и членот. Најстариот пример е од членот \acute{o} на натписот АЕ (1934-5) од Атракс од 6 в.п.н.е, сп. $\tau\omicron\iota\ \delta\acute{\alpha}\mu\omicron\iota\omicron$. Формата на $-oi$ од членот стои паралелно покрај завршокот $-oio$ кај именката. Ова е воедно и најстариот пример за употреба на завршокот $-oi$.¹⁷⁰ Со најмногу примери, 84, формата $\tau\omicron\iota$ е потврдена во Скотуса на натпис од првата половина на 2 в.п.н.е., SEG 43/311. Натписот е еден подолг декрет кој зборува за распределба на земја.

Еднаш се среќава и генитивот од рефлексивната заменка за 3 л. синг. $\acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\omicron\iota$, сп. $\acute{\epsilon}\nu\ \tau\hat{\alpha}\ \acute{\alpha}\rho\chi\hat{\alpha}\ \tau\hat{\alpha}\ \acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\omicron\iota$ (IG IX.2/461b, Кранон), „за време на неговата управа“. Заменката се однесува на номинативот $\Lambda\acute{\iota}\omicron\upsilon\nu\ \text{Παυσαίναιος}$ споменат на почетокот од реченицата.

Заменската форма $\tau\omicron\iota\acute{\nu}\epsilon\omicron\varsigma$ се среќава на натпис од Лариса (IG IX.2/517) и претставува генитив од показната заменка $\acute{o}\nu\epsilon$, оформен со наставката $-o\varsigma$, преземена од атематските именски основи и додадена секундарно на вистинската генитивска форма $\tau\omicron\iota\text{-}\nu\epsilon$. Во тесалскиот дијалект показната заменка \acute{o} , $\acute{\eta}$, $\tau\omicron$ се проширува со партикулата $\nu\epsilon$ и во Перајбија и Пелазгиотида, таа се користи наместо $\acute{o}\acute{\upsilon}\tau\omicron\varsigma$, $\acute{\alpha}\acute{\upsilon}\tau\eta$, $\tau\omicron\upsilon\tau\omicron$.¹⁷¹

Заменската придавка $\acute{\epsilon}\kappa\alpha\sigma\tau\omicron\varsigma$ се среќава како $\acute{\epsilon}\kappa\acute{\alpha}\sigma\tau\omicron\iota$ во Фалана (IG IX.2/1229) во една темпорална фраза, сп. $\tau\omicron\iota\ \mu\epsilon\iota\nu\acute{o}\varsigma\ \acute{\epsilon}\kappa\acute{\alpha}\sigma\tau\omicron\iota$, „секој месец“.

6.4.4.11. Броеви

На натписот од Скотуса, SEG 43/311 кој зборува за распределба на земјиште во ген. синг. се среќаваат редните броеви од 1 до 10. Формите ги покажуваат типичните особености на тесалскиот дијалект, сп. $\text{πρ}\acute{o}\upsilon\tau\omicron\iota$ (со ou наместо ω), $\text{τρ}\acute{\epsilon}\tau\tau\omicron\iota$ (со $ri > r\epsilon$), $\text{π}\epsilon\tau\rho\acute{o}\tau\omicron\iota$ (со π за k^w), $\acute{\epsilon}\nu\acute{o}\tau\omicron\iota$, $\delta\epsilon\kappa\acute{o}\tau\omicron\iota$ (со o наместо α од η , η).¹⁷²

¹⁶⁹ SEG 43 (1993), стр. 96-7.

¹⁷⁰ M. Lejeune, REG 54 (1941), стр. 180; Blümel, Aiol. Dial., стр. 243, 264-5; Thumb - Scherer, Gr. Dial. II, стр. 65, 67; García Ramón, Origines, стр. 70.

¹⁷¹ Blümel, Aiol. Dial., стр. 265, 267; Thumb - Scherer, Gr. Dial. II, стр. 67-8; Schwyzer, Gr. Gr. I, стр. 613; García Ramón, Origines, стр. 53-4; A. Morpurgo Davies, Glotta 46 (1968), стр. 84.

¹⁷² SEG 43 (1993), стр. 96-7; Blümel, Aiol. Dial., стр. 274-5.

6.4.4.12. Завршокот за генитив сингулар -οι на тесалските натписи

Примери на ген. синг. на -οι во областите Пелазгиотида и Перајбија има речиси од сите категории зборови, општи именки, лични имиња, теоними, имиња на месеци, топоними, патронимици, етници, придавки, партиципи, заменки, редни броеви (види табела XVIII, стр. 340 и табела XIX, стр. 346) што јасно зборува за распространетоста на овој генитивски завршок. Завршокот -οι веќе во 6 в.п.н.е. е потврден во Пелазгиотида, сп. τοῖ од ὁ (ΑΕ (1934-5) 140, Атракс). Уште еден архаичен пример има на натписот JHS 33 (1913) 316/7 од почетокот на 5 в.п.н.е. од Аргуса, сп. Φιλομρότοι. Всушност и двете форми доаѓаат од ист регион, кој се наоѓа на границата помеѓу Перајбија и Пелазгиотида. Другите примери се главно од 3 и 2 в.п.н.е. (види табела XVIII, стр. 340). Истите области во кои се употребува -οι се употребува и -οιο. Писарите главно го употребуваат или едниот или другиот завршок, но сепак барем на три натписи се јавуваат и форми на -οι и форми на -οιο паралелно. Еден од нив е натписот ΑΕ (1934-5) 140 од Атракс од 6 в.п.н.е., каде што може да се прочита τοῖ δάμοιο. Нема други примери на истиот натпис за да може да се интерпретира ситуацијата подетално. На еден фрагмент од Кондаја, Пелазгиотида од 3 в.п.н.е. (IG IX.2/1036) се забележани три форми на -οι, покрај една на -οιο, сп.]εν[τ]ουν Καλλίπποι Βουμουναίοι, Φιλάγροιο Μενεσταίοι. На натписот Mnemosyne 23 (1970) 251-2, од почетокот на 2 в.п.н.е. од Лариса има повеќе форми на -οι, а во третиот ред има и едно -οιο, за кое може да се претпостави дека е од генитив.¹⁷³ На двата натписа од 3 и 2 в.п.н.е. формата на -οιο е исклучок покрај формите на -οι.

И за тесалските форми на -οι се поставува слична дилема како за формите на -ου /-ω, дали се тоа форми, кои содржат различна падежна наставка или произлегле од завршокот *-ο-σyo. Уште на крајот од 19тиот век е изнесена претпоставката дека -οι може да биде всушност оригиналниот локатив. Во прилог на оваа теза оди фактот што блискоста на генитивот со локативот се гледа и кај адverbите на -ου, со лок. значење, сп. ποῦ, οὔ, αὐτοῦ и во локативската смисла на партитивниот генитив (за простор и време). Исто така, треба да се земе предвид тоа што кај личните

¹⁷³ B. Helly, *Mnemosyne* 23 (1970), стр. 257.

заменки, формите за датив-локатив $\mu\omicron\iota, \sigma\omicron\iota, \tau\omicron\iota, \omicron\iota$ функционираат и како посвоен генитив, а во Бојотија и Тесалиотида локативските форми на $-o\iota$, се користат како форми за дат. синг.¹⁷⁴

Според Галавоти, пак алтернацијата $-o\iota/-o\iota\omicron$ во тесалскиот дијалект има паралела во алтернацијата $-o/-o-jo$ во микенскиот и $-oi/-oi\omicron$ во фалискискиот. Формите на $-o\iota$ тој ги споредува со месапските форми на $-ahi$ (каде што h упатува на долг вокал) и генитивите на $-oi$ од Кирена и со хомерските форми на $-ou$.¹⁷⁵

Употребата на локативскиот завршок $-o\iota$ во функција на генитив има паралела во аркадскиот дијалект, каде што предлозите кои обично одат со генитив-аблатив, управуваат датив-локатив, сп. $\acute{\epsilon}\pi\acute{\epsilon}\varsigma \tau\omicron\iota\hat{\iota} \acute{\epsilon}\rho\upsilon\omicron\iota$ (Schwyzer 656.54, 4 в.п.н.е.). Но во аркадскиот дијалект оваа појава е видлива во сите деклинации.¹⁷⁶ Во тесалскиот, генитивот од имиња со a -основи и со атематски основи на никаков начин не се меша со дативот т.е. локативот.

Второто гледиште е далеку прораспространето денес. Но сепак нема општ консензус околу тоа како да се објасни фонетски преминот на $*-o-syo$ во $-oi$. Фактот што на натписите не се среќава ниту еднаш $\tau\omicron\iota\hat{\iota}\omicron$, иако оваа форма е потврдена повеќе пати во хомерските епови, а и во микенскиот, може да се смета за индикација дека тој премин се случил најпрво кај оваа показна замена, а потоа преку придавките се раширил кај другите категории имиња.¹⁷⁷ Според Шмит редуцијата на $\tau\omicron\iota\hat{\iota}\omicron$ во $\tau\omicron\iota\hat{\iota}$, се должи на фактот што членот е прокликтика. Според Фик и Бехтел редуцијата на $\tau\omicron\iota\hat{\iota}\omicron$ во $\tau\omicron\iota\hat{\iota}$, се должи на елизија пред вокал.¹⁷⁸ Според Лежен, завршокот $-o\iota$ произлегол како резултат на дисимилација во номинални фрази, замена (т.е. член) и именка, за што типичен пример претставува натписот од Атракс со фразата $\tau\omicron\iota\hat{\iota} [\delta\acute{\alpha}] \mu\omicron\iota\omicron$.¹⁷⁹

За жал има многу малку примери од архаичниот период за да можеме детално да го проследиме овој феномен. Гледано од фонетски аспект единствено во сферата на предлозите има паралела со која што би

¹⁷⁴ Meister, *Griechischen Dialekte I*, стр. 304 и фус. 2; Brugmann, *Grundriß II.2*, стр. 585-6, 616, 819.

¹⁷⁵ C. Gallavotti, "Quelques remarques de morphologie", *Cam. Coll.*, стр. 180-182.

¹⁷⁶ Buck, *Dialects*, стр. 108; Илиевски, *Аблативовој*, стр. 49.

¹⁷⁷ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 243; сп. и Garcia-Ramon, *Origines*, стр. 46.

¹⁷⁸ Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 65.

¹⁷⁹ M. Lejeune, "Notes d'épigraphie thessalienne", *REG* 54 (1941), стр. 181 и фус. 48; сп. и P. Kretschmer, "Litteraturbericht für das Jahr 1935", *Glotta* 27(1938), стр. 6.

можеле да го споредиме. Имено, апокопата кај предлозите е особено честа во тесалскиот дијалект, сп. *κάπ παντός χρόνοι, πὰρ ἀμμή, πὸτ τὸς ταγὸς* (IG IX.2/517, Лариса), *ὑππρὸ* (IG IX.2/512, Лариса).¹⁸⁰ Губење на вокал во краен слог има и во Хестијајотида, сп. *δοῖν* наместо *δοῖεν*, *Ἐπικρατίδαις* наместо *Ἐπικρατίδαιος* (VCH 94 (1970)161-2, Матропол).¹⁸¹

Тенденцијата да се упрости деклинацијата, односно генитивскиот завршок да стане едносложен како и другите падежни завршоци во еднина довела до тоа да се распространи употребата на *-οι*.

6.4.5. Форми на *-ωι* во лезбоскиот дијалект

Во лезбоскиот дијалект во еден подоцнежен момент доаѓа до мешање на генитивот со дативот. Така на натписите од 2 в.п.н.е. во лезбоскиот дијалект, во функција на ген. синг. се јавува и завршокот *-ωι*, кој е карактеристичен за дативот. Мешањето на двата падежа е двостран процес, имено и завршокот *-ω* се јавува во функција на датив.¹⁸² Примери има меѓу личните имиња, сп. *Δημητρίωι* од *Δημήτριος*; *Πτολεμαίωι* од *Πτολέμαιος* (IG XII.2/322, Митилена), кај имињата на месеците, сп. *[Τε]ρφείωι* (IG XII Suppl. 138) од *Τερφεῖος*, кај членот, сп. *τῶι* наместо *τῶ* (IG XII Suppl. 137; IG XII.2/322, Митилена; IG XII Suppl. 139 (1-57), Метимна).

¹⁸⁰ Chantraine, *Morphologie*, стр. 38; Buck, *Dialects*, стр. 81, 88; Sihler, *Comp. Gram.*, стр. 259; Lejeune, *Phonétique*, стр. 224.

¹⁸¹ Blümel, *Aiol. Dial.*, стр. 48; J. Chadwick, *Glotta* LXX (1992), стр. 4-5.

¹⁸² Hodot, *Dial. éol.*, стр. 96-7.

Табела XVIII - Преглед на завршоците за ген. синг. кај имињата со тематска основа во тесалскиот дијалект по региони*

век	-οιο			-Ο			-ω			-ου			-οι		
	6	5	4-2	6	5	4-2	6	5	4-2	6	5	4-2	6	5	4-2
Тесалиотида															
о.и.			1												
л.и.			2		1	2		1				10			
тео.															
топ./хид.					1							1			
пр.												1			
патр.								1				15			
зам. / чл.												2			
Хестијаотида															
о.и.															
л.и.												5			
патр.															
Пелазгиотида															
о.и.	1	1	4			1									83
л.и.			11		2									1	81
тео.															1
и.мес.															16
етн.															2
топ.															1
пр.															19
патр.			23												110
парт.															6
зам. / чл.					1								1		118
бр.															22
Перајбија															
о.и.															3
л.и.															24
тео.															1
патр.															11
зам./ чл.															7
Магнезија															
л.и.					1							3			
пр.												1			

*Во табелата се искористени следниве кратенки: о.и. - општа именка, л.и. - лично име, тео. - теоним, и.мес. - име на месец, етн. - етник, топ. - топоним, пр. - придавка, патр. - патронимик, парт. - партицип, зам. - замена, чл. - член, бр. - број.

6.5 ХОМЕРСКИТЕ ЕПОВИ И ЗАВРШОКОТ ЗА ГЕНИТИВ СИНГУЛАР КАЈ

ИМИЊАТА СО ТЕМАТСКА ОСНОВА

Најобемното сведоштво за генитивите на *-*суо* го имаме во хомерските епови. Иако парадоксално, овие форми кај Хомер се користат паралелно со генитивските форми на *-ου*. Според статистиката на Шантрен, има 1801 пример (1090 во Илијада, 711 во Одисеја) на *-οιο* и речиси исто толку примери на *-ου*, 1881 (1049 во Илијада, 839 во Одисеја).¹³⁹ Вообичаено хомерските форми на *-οιο* се сметаат за ајолски, бидејќи единствено во тесалскиот дијалект тие се користат активно.¹⁴⁰ Но ако се земе предвид микенското сведоштво оваа одлика на може да се смета и за еден архаизам.¹⁴¹

Примери на *-οιο* кај Хомер има од сите категории имиња, општи именки, сп. *θεοιο* (A 28, 53); *πολέμοιο* (A 165, 284); лични имиња, сп. *Πριάμοιο* (A 19, 255); топоними, сп. *Οὐλύμποιο* (A 43, 499); теоними, сп. *Ἥφαιστοιο* (E 10); придавки, сп. *άλίοιο* (A 538, 556); *άνδροφόνοιο* (A 242); партиципи, сп. *κταμένοιο* (E 21); заменки, сп. *τοιο* (A 380, 493); *αὐτοιο* (A 500, E 170).

И примери на *-ου* има од сите категории имиња, општи именки, сп. *πολέμου* (A 422); лични имиња, сп. *Ἰσχυρίου* (E 843); топоними, сп. *Πύλου* (A 269); теоними, сп. *Φοίβου* (E 509); придавки, сп. *άγαυου* (E 649); *μεγαθύμου* (E 25); партиципи, сп. *εὐξάμενου* (A 381); заменки, сп. *του* (A 249); *αὐτου* (A 218).

Но сепак постои морфолошка закономерност во распределбата на завршоците. Според анализата на М. С. Руиперез на дел од Илијада, кај именките почесто се јавува *-οιο* (100 од 141 примери), а кај заменките *-ου* со вредност *-οο* (58 од 76 примери).¹⁴² За илустрација, во првото пеење од Илијада, од вкупно 38 примери на *-οιο* има само 4 примери од заменки и заменски придавки, другите примери се од именската флексија. Додека од вкупно 25 примери на *-ου* (вклучувајќи ги тука и оние форми каде што *-ου* има вредност на една должина), 12 се од заменската флексија, а 13 од именската. Според Руиперез доколку *-οο* е од *-*oso*, тогаш оваа статистика

¹³⁹ Chantraine *Gr. hom. I*, стр. 165.

¹⁴⁰ Chantraine *Gr. hom. I*, стр. 194; или за мешано ајолско-ахајско влијание, види Wathélet, *Traits*, стр. 139-141; C. J. Ruijgh, "D'Homère aux origines proto-mycéniennes de la tradition épique" во *Homeric questions*, Amsterdam, 1995, стр. 54.

¹⁴¹ Garcia-Ramon, *Origines*, стр. 46.

упатува на тоа дека можеби во грчкиот наставката *-so првобитно била типична за деклинацијата на сите заменки, а *-syo за именките, па подоцна *-so се проширила и кај именките.¹⁴³

Од друга страна, уште многу одамна направени се статистички анализи, со кои е утврдено дека употребата на завршокот -οιο или -ου е во голема мера врзана за ритмот на зборот и за метриката, односно за формулаичноста на хомерскиот јазик. Во таа смисла, завршокот -οιο се користи кај зборови кои пред тематскиот вокал имаат два кратки слога, како ἀγαθός или еден долг и два кратки - дактил, како καλλιπλόκαμος или два долги слога, како ἄνθρωπος. Завршокот -ου од друга страна доминира кај зборови кои пред тематскиот вокал имаат краток и долг слог, како ἀγαυός или два кратки и еден долг, како βροτολοιγός или еден долг и еден краток, како ἄγριος. Што се однесува до заменките, статистиката на Вит, покажува дека соодносот на завршоците -οιο и -ου не е рамномерен, сп. τοῖς, 27 примери и τοῦ, 200 примери, οἷο, 7 примери и οὔ, 12 примери.¹⁴⁴

Исто така, забележано е дека -οι- од -οιο најчесто се среќава во првиот дел од стапката (кај дактилот), а -ου во вториот дел од стапката. Но анализата на А пеењето од Илијада, покажа дека и во овој поглед има разлики помеѓу именската и заменската деклинација. Во именската деклинација завршокот -ου со вредност од една должина во првата полустапка се јавува 8 пати, а во заменската 5 пати. Но во втората полустапка се јавува само 4 пати кај именската деклинација, а 9 пати кај заменската.

Анализата пак, што ја има направено Н. Морис, која ги опфаќа генитивите на -ου со вредност од една должина, на крајот од стихот кај Хомер зборува за синкретизмот на генитивот со аблативот. Имено, ваквите примери каде што -ου не може да се протолкува како -οο или -οι' или -ο' можеби го содржат аблативскиот завршок -ω(δ). Ако во Илијада од 117 примери, 40% имаат аблативско значење, во Одисеја од 100 примери тоа исто значење го покажуваат 25% од примерите.¹⁴⁵

¹⁴² M. S. Ruiperez, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 289-290.

¹⁴³ M. S. Ruiperez, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 290-291; Garcia-Ramon, *Origines*, стр. 70; Crespo, *Prosodia Hom.*, стр. 85.

¹⁴⁴ Chantraine *Gr. hom. I*, стр. 165-6; K. Wittte, *Glotta* 5 (1913), стр. 9-14, 29-31, 37-8, 41-44.

¹⁴⁵ N. Maurice, *Mykenaiika*, стр. 408.

Сите овие анализи покажуваат дека откако *-су-* преку *-уу-* преминало во *-у-*, се создала можност за различни метрички интерпретации на генитивскиот завршок *-οιο*. Гласот *-ι-* може да добие и консонантски изговор (*-j-*) во интервокална позиција и да се изгуби, сп. *καὶ ἐγὼ* и (дор.) *κῆγῶ*; *εἴη* и (елеј.) *εα*, (јон.) *ποιῆ* и (атич.) *πόα*.¹⁴⁶ Завршокот *-οιο* има три метрички вредности $-\cup$, $\cup\cup$ и $\cup-$, кои произлегуваат од тоа што *οι* може да се третира како краток дифтонг ако *ι* изговори како *j* пред вокал и од тоа што крајното *ο* може да се третира како долг вокал, ако следи консонантската група.¹⁴⁷ Варијантата *-οο* произлегла од третманот на завршокот *-οιο* како $\cup\cup$ заради потребите на метриката. Во времето кога биле запишани хомерските епови *-οο* веќе било контрахирано во *-ῶ*, што се бележело како *-ου* или *-ω*. Графемата *-ου* послужила и за одбележување на варијантата $\cup\cup$, т.е. *-οο*, а исто така и на ситуациите со елизија *-οι'*, *-ο'*. Дел од формите на *-ου* секако дека претставуваат првични аблативи на *-ω* (*-ῶd*).

Како што може да се види од прегледот прикажан во табела XIX, стр. 346 заменскиот завршок **-ο-συο* веќе е присутен во флексијата на именките од *ο/ε*-основи во микенскиот период. Бројот на именските форми на генитив сингулар на *-ο-jo* (повеќе од 300) јасно зборува за распространетоста на наставката **-συο*. Значајно е тоа што примери има не само од Пил и Кносос, туку и од Микена и Теба.

За распространетоста на завршокот **-ο-συο* во именската флексија зборува и тоа, што тој се јавува кај различни категории именки, најмногу кај личните имиња, сп. *ku-ru-me-no-jo*, */Klumeno(y)yo/* (PY Eb 173.2), *Κλυμένοιο* (γ 452), но и кај општите именки, сп. *te-o-jo*, */the(h)o(y)yo/* (PY An 654.1), *θεοῖο* (A 53, ξ 327), топонимите, сп. *pu-ro-jo*, */Pulo(y)yo/* (PY An 129.4), *Πύλοιο* (B 77), имињата на месеците, сп. *di-wi-jo-jo*, */diwiyo(y)yo/* (KN Fr 5.1), придавките, сп. *ne-wo-jo*, */newo(y)yo/* (KN Fh 5506.b), *νέοιο* (P 36) и партиципите на *-μενος*, сп. *ke-ke-me-no-jo*, */k(h)ekhemeno(y)yo/* (PY Na 395 lat.sup.). Иако само со неколку примери завршокот **-ο-συο* е потврден и кај заменките, сп. *to-jo*, *au-to-jo*, */to(y)yo auto(y)yo/* (PY Eb 156.2).

¹⁴⁶ Lejeune, *Phonétique*, стр. 246; E. Risch, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 293.

¹⁴⁷ М. Д. Петрушевски, *ЖА* 30 (1980), стр. 70.

Завршокот *-*o-syo* е единствениот завршок кој се јавува во ген. синг. и кај именките и кај заменките со тематски основи. Заради тоа што во некои ситуации кои бараат генитив, формите наместо на -*o-jo* завршуваат на -*o* би можело да се помисли дека во микенскиот сè уште имало траги од старата именска наставка *-*os*. Навистина вакви форми има повеќе во Кносос отколку во Пил, додека форми на -*o-jo* има повеќе во Пил отколку во Кносос, но единствените примери на -*o* кои не може да се интерпретираат како грешка, се јавуваат во контекст кој дозволува употреба и на друг падеж.

Ниедна од микенските форми на -*o-o* од тематската именска флексија или заменската флексија не може да се интерпретира со сигурност како генитив, што јасно зборува дека заменскиот завршок *-*o-so* не бил присутен кај тематските основи во микенскиот период. Константноста на графијата -*o-jo* укажува на тоа дека групата -*sy-* сè уште не дошла до -*y-* кое во интервокална позиција се губи.

Завршокот -*oio*, како резултат на фонетските промени и како резултат на тенденцијата за упростување на деклинацијата (сите други завршоци во еднина кај тематските основи се едносложни) во помикенскиот период преминало во *ō*, забележано како -*oi*, -*ω* во грчките дијалекти. Но наставката *-*so* сепак била присутна во грчкиот јазик кај формите во м.р. од *a*-основи и кај заменската форма *τέο*, така што не може да се исклучи можноста дека во времето на Хомер оваа форма не се проширила по аналогија и кај другите заменки, а веројатно и именки. Статистичките анализи на хомерските епови кои покажуваат дека *-*oo* е почесто застапено во заменската флексија можат да го потврдат тоа.

На натписите од архаичниот период завршокот за генитив сингулар во ајолските дијалекти се бележи со -*o*, сп. *το Πυθίο* (Jeffery 94/2b, Теба, прва четвртина на 7 в.п.н.е.), *Βελφαίο* (Jeffery, 99/10, Тетониј, Тесалиотида, 450-425 г.п.н.е.), *Διφίλο Πρωτοέο Κεβρηνίο* (Troad, 18, Троада, 5 в. п.н.е.).

По воведувањето на јонскиот алфавет кај сите три дијалекти, долгото *o* од генитивот се бележи исто како и примарното долго *o*. На натписите од овој период во Бојотија, Лезбос и Ајолида долгиот вокал во завршокот за генитив се бележи унифицирано со -*ω*.

Во Тесалија ситуацијата е далеку посложена и поразнородна. Во областите Пелазгиотида и Перајбија завршокот *-οιο* се употребува активно и натписи од 3 и 2 в.п.н.е. Писарите кои го употребуваат овој завршок, најчесто го употребуваат неконтрахиран и завршокот за генитив *-ᾶο* кај имињата од м.р. со *a*-основа. За разлика од микенскиот грчки, каде што завршокот *-οιο* се користи за сите категории имиња и од именската и од заменската деклинација, во тесалскиот овој завршок е потврден само кај општи именки, лични имиња и патронимици. Во истите тие области од Тесалија каде што се користи *-οιο*, веќе во 6 в.п.н.е се јавува и завршокот *-οι*, кој можеби настанал со апокопа на крајното *ο* од *-οιο*. Апокопата кај предлози е особено честа во тесалскиот дијалект. Исто така не треба да се исклучи ни елизијата пред вокал како фактор кој придонел за скратувањето на *-οιο* до *-οι*.

Генитивски форми на *-Ο* се јавуваат и во Пелазгиотида, сп. *κΕνΟ* (ВСН 88 (1964) 400-402/1, Фера, 5 в.п.н.е.). Тоа што на натписите од 6 в.п.н.е. нема форми на *-Ο*, а има на *-ΟΙ* (види табела XVIII, стр. 340) може да се должи на случајност. Веројатно појавата на ваквите форми е обид да се разедначи генитивот од дативот, кој на архаичните натписи исто така се бележи со *-ΟΙ*. На два од натписите кои содржат генитивски форми на *-Ο* има и форми на датив сингулар и тие гласат *-οι*, односно *-ωι* (види стр. 296). Веројатно во Пелазгиотида и Перајбија генитивскиот завршок **-ο-συο* никогаш не стигнал до **-ῶ*, инаку и тој би бил одбележан со *ΟΥ* како во Тесалиотида, Хестијотида и Магнезија.

Ваквата ситуација во Тесалија е во согласност со историскиот и политичкиот развој на оваа област. Имено, Тесалија, никогаш немала таква единственост каква што имале областите на Бојотија и Лезбос, односно Ајолида во Мала Азија.

Табела XIX
Преглед на формите на генитив сингулар
од имиња со тематска основа

микенски бојотски тесалски лезбоски основа

Форми на -οιο				
Општи именки				
Именки на -ος во м.р. и ж.р.				
		[δᾶ]μοιο		δαμο-
do-e-ro-jo				/doelo-/
i-qo-jo				/(h)ikwo-/
ka-ra-wi-po-ro-jo				/klāwiphoro-/
ku-ru-so-jo				/khrūsō-/
no-ri-wo-ko-jo				/noriworgo-/
		πλούτοιο		πλουτο-
		πολέμοιο		πολεμο-
te-o-jo				/the(h)o-/
Именки на -ων во ср.р.				
ku-mi-po-jo				/kumīno-/
Лични имиња				
a-ka-ta-jo-jo				/Agathayo-/
a-da-ma-o-jo				/(H)adama(h)o-/
a-ke-o-jo				/Alkeo-/
		Ἀλεξάνδροιο		Ἀλεξάνδρο-
a-ki-to-jo				/Alkitho-/
a-ko-ro-da-mo-jo				/Akrodāmo-/
		Ἀμωμήτοιο		Ἀμωμητο-
a-no-zo-jo				/A-no-zo-/
a-nu-to-jo				/(H)anuto-/
a-re-ki-si-to-jo				/Aleksito-/
ja-pi-ja-ko-ro-jo				/Amphiyagoros/
a-pi-ka-ra-do-jo				/Amphiklado-/
a-ta-o-jo				/Anta(h)o-/
a-te-wo-jo				/Anthewo-/
a-pa-si-jo-jo				/Aspasiyo-/
de-ki-si-wo-jo				/Deksiwo-/
de-ko-to-jo				/Dekoto-/
du-ni-jo-jo				/Duniyo-/
du-wo-jo-jo				/D(u)woyo-/
e-ke-i-jo-jo				/Egkhe(h)iyo-/
e-ki-no-jo				/Ekhino-/
e-me-si-jo-jo				/E-me-si-jo-/
e-po-ro-jo				/Ephoro-/
e-te-wa-jo-jo				/Etewayo-/
e-ti-ra-wo-jo				/Ertilāwo(y)yo/
e-to-mo-jo				/Hetoimo-/
e-u-ru-po-to-re-mo-jo				/Eruptolemo-/
		Θεοζότοιο		Θεοζото-
ka-e-sa-me-no-jo				/Ka(h)ēsameno-/
ka-ma-ti-jo-jo				/Kharmantiyo-/
ke-ra-ti-jo-jo				/Kerastiyo-/
ke-ko-jo				/Kerko-/

ke-ro-wo-jo			/Kerowo-/
ke sa-do-ro-jo			/Kessandro-/
ke-we-to-jo			/Ke-we-to-/
ke-wo-no-jo			/Ke-wo-no-/
		Κλεάνδροιο	Κλεανδρο-
ko-do-jo			/Ko-do-/
ko-ro-jo			/Kōlo-/,
ko-so-jo			/Korso-/
ku-ro ₂ -jo			/Kulyo-/
ku-ru-me-no-jo			/Klumeno-/
ku-ru-no-jo			/Ku-ru-no-/
mi-ka-ri-jo-jo			/Mikaliyo-/
mo-qo-so-jo			/Mok ^w so-/
mo-ro-qo-ro-jo			/Molog ^w ro-/
		Ξενοφάντοιο	Ξενοφαντο-
pa-qo-si-jo-jo			/Pamg ^w ōsiyo-/
pe-re-qo-no-jo			/Pēleg ^w hono-/
pe-ri-te-me-no-jo			/Pepithmeno-/
pe-qe-ro-jo			/Pek ^w ero-/
		Περάμοιο	Περαμο-
pe-se-ro-jo			/Psello-/
pi-ri-to-jo			/Philisto-/
		Πολυξένοιο	Πολυξενο-
		Προμάχοιο	Προμαχο-
qa-ko-jo			/Qa-ko-/
qe-ri-jo-jo			/G ^h wēriyo-/
qe-ta-ko-jo			/Kwetako-/
qo-u-ko-ro-jo			/G ^w oukolo-/
ra-wo-qo-no-jo			/Lāwog ^w hono-/
ra-ku-ro-jo			/Lakhuro-/
ra-pa-sa-ko-jo			/Lampsako-/
re-ko-no-jo			/Legno-/
re-u-ko-jo			/Leuko-/
ru-ko-ro-jo			/Lukōro-/
se-we-ri-ko-jo			/Se-we-ri-ko-/
si-ri-jo-jo			/Si-ri-jo-/
		Συλόχοιο	Συλοχο-
ta-we-si-jo-jo			/Thawēsiyo-/
ti-qa-jo-jo			/Thisg ^w ayo-/,
to-sa-no-jo			/Thorsaino-/
tu-ri-si-jo-jo			/Tulisio-/
u-ta-jo-jo			/Hurtayo-/
		Φαλάροιο	Φαλαρο-
		Φιλάροιο	Φιλαρο-
		Φρίξοιο	Φριξο-
wa-na-ta-jo-jo			/Warnātayo-/
wa-no-jo			/Warno-/
wa-pa-ro-jo			/Warpalo-/
we-we-si-jo-jo			/Werwesio-/
we-(re)-na-ko-jo			/Wrēnarcho-/
wo-ro-ko-jo			/Wroiko-/
*63 u-ro-jo			/*63-u-ro-/
Теоними			
di-wo-nu-so-jo			/Diwō (n)ñ so-/

Τοπωνυμια				
da-pu ₂ -ri-to-jo				/Daburintho-/
o-te-pe-o-jo				/O-te-pe-o-/
pu-ro-jo				/Pulo-/
u-po-jo				/Ybo-/
Имиња на месеци				
de-u-ki-jo-jo				/Deukiyo-/
di-wi-jo-jo				/Diwiyo-/
ka-lra-e-ri-jo-jo				/K(a)ra(h)eriyo-/
ki-ri-ti-jo-jo				/Krithiyo-/
pa-ki-ja-ni-jo-jo				/Sphagiyanio-/
po-ro-wi-to-jo				/Phlowisto-/
wo-de-wi-jo-jo				/Wordewiyo-/
Придавки				
i-je-ro-jo				/hiyero-/
ne-wo-jo				/newo-/
po-ti-ni-ja-we-jo-jo				/potniyaweyo-/
ra-wa-ke-si-jo-jo				/lawagesiyo-/
Πατρωνυμια				
		Ἀγασσάιοιο		Ἀγασσαιο-
		Ἀμφιάιοιο		Ἀμφιαιο-
		Δαμαγειτείοιο		Δαμαγειτειο-
		Εὐδικείοιο		Εὐδικειο-
		Εὐπολεμείοιο		Εὐπολεμειο-
		Θιβρουνείοιο		Θιβρουνειο-
		Λακουνείοιο		Λακουνειο-
		Λαμουνείοιο		Λαμουνειο-
		Μεγαλοκλαείοιο		Μεγαλοκλαιο-
		Μυσιμαχείοιο		Μυσιμαχειο-
		Μυσκελίοιο		Μυσκελαιο-
		Ναυταίοιο		Ναυταιο-
		Ὀρθαγοραίοιο		Ὀρθαγοραιο-
		Παυσουνείοιο		Παυσουνειο-
		Πυλαιείοιο		Πυλαιαιο-
		Σουίδαίοιο		Σουιδαιο-
		Στρατοκλείοιο		Στρατοκλειο-
		Στραττείοιο		Στραττειο-
		Φειδουνείοιο		Φειδουνειο-
		Φιλιππείοιο		Φιλιππειο-
		Φιλολαείοιο		Φιλολαειο-
		Φιλομμείοιο		Φιλομμειο-
Παριτιπια				
Παριτιπια на ὑρεση				
			ερχόμενιο	ερχομενο-
Παριτιπια на ὑρφεκii				
ke-ke-me-no-jo				/k(h)ekhemeno-/
Замени				
Ποσωјни замени				
wo-jo				/(h)wo-/
Ποказни замени				
to-jo				/to-/
Εμφαιηчки замени				
au-to-jo				/auto-/
Замениски ὑριдавки				
to-so-jo				/to(s)so-/

Форми на -ο				
Οπшти именки				
	ἡιαρο			ἱαρο-
		π ολέμο		πολεμο-
Лични имиња				
		Ἀσανδρο		Ἀσανδρο-
			Διφίλο	Διφιλο-
	Εὐτρητιφάντο			Εὐτρητιφαντο-
		Θηρομ ά χο		Θηρομαχο-
		Ἰλαξίνο		Ἰλαξινο-
	Πύρο			Πυρο-
		Σωσανδρο		Σωσανδρο-
	Στρομβίχο			Στρομβιχο-
			ΦΕδιο	Φειδιο-
		Φιλονίκο		Φιλονικο-
		Φιλοξένο		Φιλοξено-
Теоними				
	Καβίρο			Καβиро-
Топоними				
	Βελφαίο			Βελφαιο-
Придавки				
	ΚαρυκεFιο			ΚαρυκηFιο-
	τελεσφόρο			τελεσφορο-
Патронимици				
			Προβοεο	Προβοεο-
Εтници				
	Πυθίο		Κεβρηνίο	Κεβρηνιο-
				Πυθιο-
Заменики и член				
Член				
	το		το	ο-
	το			το-
Показни заменики				
		κЕνο		κηνο-
Форми на -ω				
Οпшти именки				
<i>Именки на -ος во м.р.и ж.р.</i>				
			ἀγορανόμω	ἀγορανομο-
			αελίω	αελιο-
			αίγιόχω	αίγιοχο-
	ἀρχῶ			ἀρχο-
			βίω	βιο-
			βώμω	βωμο-
	δάμω		δάμω	δαμο-
	Δαφναφορίω			Δαφναφοριο-
			δικασταγώγω	δικασταγωγο-
	ἐγγύω			ἐγγο-
	ἐγγούω			ἐγγοιο-
	ἐνιαυτῶ			ἐνιαυτο-
			ἐπαίνω	ἐπαινο-
			θανάτω	θανато-
	θεῶ		θεῶ	θεο-
	ἱουιῶ			ἱουιο-
	οὐίῶ			οὐιο-

			καθόδω	καθοδο-
			λίθω	λιθο-
			μαρμάρω	μαρμαρο-
			μόρω	μορο-
			νόμω	νομο-
			ξενίσμω	ξενισμο-
			όράνω	όρανο-
			ώράνω	ώρανο-
			όρκω	όρκο-
			παρθένω	παρθενο-
	ποθόδω			ποθοδο-
	παίλλω			παίλλο-
	πολεμάρχω			πολεμαρχο-
	πολέμω		πολέμω	πολεμο-
	πῆρω		πόρω	πορο-
			στρατάγω	στραταγο-
	σουγγράφω			σουγγραφο-
	Ταυροπόλω			ταυροπολο-
	τάφω			ταφο-
			τόκω	τοκο-
	τόμω			τομο-
	χαλκῶ		χάλκω	χαλκο-
	χρόνω			χρονο-
			χρύσω	χρυσο-
Именки на -он во ср.р.				
			άνήτω	άνητο-
	ἀργουρίω			ἀργουριο-
	ἀργυρίω		ἀργυρίω	ἀργυριο-
			Βακχείω	Βακχειο-
			βολλευτηρίω	βολλευτηριο-
	δανείω			δανειο-
	ἐμνιωβελίω			ἐμνιωβελιο-
	ἠμιοβελίω			ἠμιοβελιο-
	ἱαρώ			ἱαρο-
	κοινῶ		κοίνω	κοινο-
	κοριδίω			κοριδιο-
	μαντείω			μαντειο-
	μέττω			μεττο-
	ὁμολόγω			ὁμολογο-
			προσώπω	προσωπο-
	συνεδρίω			συνεδριο-
	συνεδρίω			συνεδριο-
	τεθμίω			τεθμιο-
	χρυσίω			χρυσιο-
Лични имиња				
	Ἀβροδώρω			Ἀβροδαωρο-
	Ἀγαθάρχω			Ἀγαθαρχο-
	Ἀγαθίνω			Ἀγαθινο-
	Ἀγασάνδρω			Ἀγασανδρο-
	Ἀγασσιδάμω			Ἀγασσιδαμο-
			Ἀγασιστράτω	Ἀγασιστρατο-
	Ἀγεισάνδρω			Ἀγεισανδρο-
	Ἀγεισιλάω			Ἀγεισιλαο-
	Ἀγεισινίκω			Ἀγεισινικο-
	Ἀγεισιππῶ			Ἀγεισιππο-

			ἄγεμάχῳ	ἄγεμαχο-
	ἄγεστρούτῳ ἄγεστρούτῳ			ἄγεστροτο- ἄγεστροτο-
			ἄγησέρμῳ	ἄγησερμο-
	ἄγλαοδώρῳ ἄγλαῶ			ἄγλαοδωρο- ἄγλαο-
	ἄδράστῳ		ἄγωνίππῳ	ἄγωνιππο- ἄδραστο-
			ἄθανάτῳ ἄθαναίῳ	ἄθαναο- ἄθαναιο-
	ἄθανίππῳ ἄθανίχῳ			ἄθανιππο- ἄθανιχο-
	ἄθανοδότῳ ἄθανοδώρῳ		ἄθανοδώρῳ	ἄθανοδοτο- ἄθανοδωρο-
	ἄϊδάκνῳ ἄκεστίμῳ			ἄϊδακνο- ἄκεστιμο-
	ἄλεξάνδρῳ ἄλεξιδήϊμῳ		ἄλεξάνδρῳ	ἄλεξανδρο- ἄλεξίδαμο-
	ἄλεξιμάχῳ ἄλεξίνῳ			ἄλεξιμαχο- ἄλεξινο-
	ἄλκίμῳ			ἄλκιμο-
			ἄλκίππῳ	ἄλκιππο-
	ἄμεισίππῳ ἄμινίχῳ			ἄμεισιππο- ἄμινιχο-
	ἄμινοδώρῳ ἄμινονίκῳ			ἄμινοδωρο- ἄμινονικο-
			ἄμυνναμένῳ	ἄμυνναμενο-
	ἄμφικρίτῳ ἄναξιδότῳ			ἄμφικριτο- ἄναξιδοτο-
			ἄναξιλάῳ	ἄναξιλαο-
	ἄνδρονίκῳ ἄνηρίστῳ			ἄνδρονικο- ἄνηριστο-
	ἄντανδρῳ			ἄντανδροο-
			ἄντιγόνῳ	ἄντιγονο-
	ἄντιδίκῳ ἄντιμάχῳ			ἄντιδικο- ἄντιμαχο-
	ἄντιπάτρῳ ἄντιφίλῳ			ἄντιπατρο- ἄντιφιλο-
	ἄνχιάρῳ ἄξιούβῳ			ἄνχιαρο- ἄξιουβο-
	ἄπελλίχῳ ἄπολλοδώρῳ		ἄπολλοδώρῳ	ἄπελλιχο- ἄπολλοδωρο-
	ἄπολλωνίῳ ἄπτοδάμῳ		ἄπολλωνίῳ	ἄπολλωνιο- ἄπτοδαμο-
	ἄρειφίλῳ ἄρισταγόρῳ			ἄρειφιλο- ἄρισταγορο-
	ἄριστάνδρῳ ἄριστάρχῳ			ἄριστανδρο- ἄρισταρχο-
			ἄριστίππῳ	ἄριστιππο- ἄριστιχο-
	ἄριστίχῳ ἄριστοβώλῳ			ἄριστιχο- ἄριστοβωλο-
	ἄριστοδάμῳ ἄριστοδίκῳ		ἄριστοδάμῳ ἄριστοδίκῳ	ἄριστοδαμο- ἄριστοδικο-
	ἄριστοκρίτῳ ἄριστολάῳ			ἄριστοκριτο- ἄριστολαο-

	Ἄριστομάχῳ			Ἄριστομαχο-
	Ἄριστονίκῳ			Ἄριστονικο-
	Ἄριστωνοῦμῳ			Ἄριστωνομο-
	Ἄριστοῦσῳ			Ἄριστονοο-
	Ἄρκεσιλάῳ			Ἄρκεσιλαο-
	Ἄρμοδίῳ			Ἄρμοδιο-
	Ἄρμοξένῳ			Ἄρμοξενο-
	Ἄρτιουλάῳ			Ἄρτιουλαο-
	Ἄρτυλάῳ			Ἄρτυλαο-
	Ἄρχάνδρῳ			Ἄρχανδρο-
	Ἄρχεδάμῳ			Ἄρχεδαμο-
	Ἄρχείνῳ			Ἄρχεινο-
	Ἄρχελάῳ			Ἄρχελαο-
	Ἄρχεστράτῳ		Ἄρχεστράτῳ	Ἄρχεστρατο-
	Ἄρχίππῳ			Ἄρχεστρατο-
			Ἄρχίππῳ	Ἄρχιππο-
	Ἄσκληπίνῳ		Ἄσκληπιάκῳ	Ἄσκληπιακο-
				Ἄσκληπινο-
			Ἄσκληπιοδότη	Ἄσκληπιοδοτο-
	Ἄσκληπιοδώρῳ			Ἄσκληπιοδωρο-
	Ἄσπασίῳ		Ἄσπασίῳ	Ἄσπασιο-
	Ἄσωπίχῳ			Ἄσωπιχο-
	Ἄσωποδώρῳ			Ἄσωποδωρο-
	Ἄσωπῶ			Ἄσωπο-
	Ἄττάλῳ			Ἄτταλο-
			Ἄτρομήτῳ	Ἄτρομητο-
	Ἄτυηνέτῳ			Ἄτυηνετο-
	Ἄφελίσκῳ			Ἄφελισκο-
		Ἄφθονέτῳ		Ἄφθονητο-
	Ἄφροδίτῳ			Ἄφροδιτο-
			Βακχίῳ	Βακχιο-
	Βατράχῳ			Βατραχο-
	Βιόττῳ			Βιοττο-
	Βουθείρῳ			Βουθειρο-
	Βούισκῳ			Βοῦισκο-
	Βροχούλλῳ			Βροχουλλο-
	Βωτύλῳ			Βωτυλο-
	Γαλείτῳ			Γαλειτο-
	Γλαυκίνῳ			Γλαυκινο-
	Γλαυκίππῳ			Γλαυκιππο-
	Γλαύκῳ			Γλαυκο-
			Γναίῳ	Γναιο-
	Γόργῳ			Γοργο-
	Δαμαγάθῳ			Δαμαγαθο-
	Δαμαγείτῳ			Δαμαγειτο-
			Δαμάνθῳ	Δαμανθο-
	Δαμαρέτῳ			Δαμαρετο-
	Δαμάρχῳ		Δαμάρχῳ	Δαμαρχο-
	Δαματρίνῳ			Δαματρινο-
	Δαματρίχῳ			Δαματριχο-
	Δαματρίῳ			Δαματριο-
			Δημητρίῳ	Δημητριο-
	Δαμηνέτῳ			Δαμηνετο-
	Δαμηνέτῳ			Δαμηνετο-

	Δαμοκρίτω		Δαμοκρέτω	Δαμοκρετο-
	Δαμονίκω			Δαμοκριτο-
	Δαμοξένω			Δαμονικο-
	Δαμ(ο)ξείνω			Δαμοξενο-
	Δ[α]μοστρότω			Δαμοξεινο-
	Δαμοφίλω			Δαμοστροτο-
	Δαμούλω			Δαμοφιλο-
	Δαμύλω			Δαμουλο-
	Δεξιλάω			Δαμυλο-
	Δεξιίππω			Δεξίλαο-
	Δευξιδότω			Δεξιίππο-
	Δηδάλω			Δευξίδοτο-
	Δηλοπίτχω			Δηδαλο-
	Δικεάρχω			Δηλοπιτχο-
	Δικηάρχω			Δικεαρχο-
	Δίκηω			Δικηαρχο-
	Δινομάχω			Δίκηο-
	Διοδώρω			Δινομαχο-
			Διοδότηω	Διοδωρο-
	Διοιδότηω			Διοδοτο-
	Διυδότηω			Διοιδοτο-
	Διοζότηω			Διυδοτο-
	Διοφάντω			Διοζοτο-
	Δίω			Διοφαντο-
	Διονιουσίω			Διο-
	Διονουσίω		Διονυσία	Διονιουσιο-
	Διονυσία			Διονουσιο-
	Διωνιουσίω			Διονυσιο-
	Διωνουσίω			Διωνιουσιο-
	Διωνυσίω			Διωνουσιο-
	Διονιουσοδώρω		Διονυσ[ό]δωρω	Διωνυσιο-
	Διονυσοδώρω			Διονιουσοδωρο-
	Διωνιουσοδώρω			Διονυσοδωρο-
	Διωνουσοδώρω			Διωνιουσοδωρο-
			Διφίλω	Διωνουσοδωρο-
	Δολίχω			Διφιλο-
			Δονάκω	Δολιχο-
	Δορκύλω			Δονακο-
	Δουνάτω			Δορκυλο-
	Δρωπούλω			Δουνατο-
	Δωίλω			Δρωπουλο-
	Δωροθέω		Δωροθέω	Δωίλο-
	Δωροθίω			Δωροθεο-
	Δώρω			Δωροθιο-
	Είριχω			Δωρο-
	Ειροδάμω			Είριχο-
	Ειροδότω			Ειροδαμο-
	Ειροδώρω			Ειροδοτο-
	Ειρολάω			Ειροδωρο-
	Ειροτίμω			Ειρολαο-
	Είρωιοδότω			Ειροτιμο-
	Είρωνίχω			Είρωιοδοτο-
			Ἐκαταίω	Είρωνιχο-
	Ἐλασίππω			Ἐκαταιο-
				Ἐλασιππο-

	Ἐξακέστω			Ἐξακεστο-
	Ἐπηνέτω			Ἐπηνετο-
	Ἐπιμαχάνω			Ἐπιμαχανο-
	Ἐπιξένω			Ἐπιξενο-
	Ἐπιτίμω			Ἐπιτιμο-
	Ἐπιχαρίνω			Ἐπιχαρινο-
	Ἐπιχάρμω			Ἐπιχαρμο-
	Ἐργοφίλω			Ἐργοφιλο-
	Ἐρμαίσκω			Ἐρμαίσκο-
	Ἐρμαίχω			Ἐρμαίχο-
	Ἐρμαίω			Ἐρμαίο-
			Ἐρμοδίκω	Ἐρμοδικο-
	Ἐτιάρχω			Ἐτιαρχο-
	Εὐαγγέλω			Εὐαγγελο-
	Εὐανγέλω			Εὐανγελο-
	Εὐαγόρω			Εὐαγορο-
	Εὐαμέρω			Εὐαμερο-
	Εὐάνδρω			Εὐανδρο-
	Εὐανκρίτω			Εὐανκριτο-
	Εὐιβίστω			Εὐιβιοτο-
	Εὐβάλω			Εὐβαλο-
	Εὐδάμω	Εὐδάμω		Εὐδαμο-
	Εὐδίκω			Εὐδικο-
	Εὐδρόμω			Εὐδρομο-
	Εὐθιούμω			Εὐθιουμο-
	Εὐθοίνω			Εὐθoino-
	Εὐθυμίχω			Εὐθυμιχο-
	Εὐίω			Εὐιο-
	Εὐλόγω			Εὐλογο-
	Εὐμείλω			Εὐμειλο-
	Εὐμήλω			Εὐμηλο-
	Εὐμνάστω			Εὐμναστο-
	Εὐμόλπω			Εὐμολπο-
	Εὐνίκω			Εὐνικο-
	Εὐνόμω	Εὐνόμω		Εὐνομο-
	Εὐνόστω			Εὐνοστο-
	Εὐξιθίω			Εὐξιθιο-
	Εὐπόρω			Εὐπορο-
			Εὐρότω	Εὐροτο-
	Εὐρουλόχω			Εὐρουλοχο-
	Εὐρο[υ]μίσχω			Εὐρουμαχο-
	Εὐρουτίμω			Εὐρουτιμο-
	Εὐρυμείλω			Εὐρυμειλο-
			Εὐρυσιλάω	Εὐρυσιλαο-
			Εὐσάμω	Εὐσαμο-
	Εὐτύχω			Εὐτυχο-
	Εὐχώρω			Εὐχωρο-
	Εὐωνυμοδώρω			Εὐωνυμοδωρο-
			Ἐφόρω	Ἐφορο-
	Φαδιουλόγω			Φαδιουλογο-
	Φαδωσίω			Φαδωσιο-
	Φαναξάνδρω			Φαναξανδρο-
	Φαναξιδάμω			Φαναξιδαμο-
	Φαρμίχω			Φαρμιχο-
	Φαρτάλω			Φαρταλο-

	Φασάνδρω			Φασανδρο-
	Φαστουκρίτω			Φαστουκριτο-
	Φεργονίω			Φεργονικο-
	Φισίππω			Φισιππο-
	Φισοδίκω			Φισοδικο-
	Ζωβίω			Ζωβιο-
	Ζωίλω		Ζωίλω	Ζωίλο-
	Ζωπούρω			Ζωπουρο-
	Ἡνέϊτω			Ἡνετο-
			Ἡραίω	Ἡραιο-
			Ἡράω	Ἡραο-
			Ἡρακλείτω	Ἡρακλειτο-
	Ἡρακλίτω			Ἡρακλιτο-
			Ἡροδότω	Ἡροδοτο-
	Ἡροδώρω			Ἡροδωρο-
			Ἡροστράτω	Ἡροστρατο-
	Ἡσχύλω			Ἡσχυλο-
	Θάλλω			Θαλλο-
	Θαρσומάχω			Θαρσουμαχο-
	Θαρσουμάχω			Θαρσουμαχο-
	Θρασυμάχω			Θρασυμαχο-
	Θειβανγέλω			Θειβανγελο-
			Θεμιστίω	Θεμιστιο-
	Θειράρχω			Θειραρχο-
	Θηράρχω			Θηραρχο-
	Θεοδότω		Θεοδότω	Θεοδοτο-
	Θιοδότω			Θιοδοτο-
	Θεοδώρω		Θεοδώρω	Θεοδωρο-
	Θιοδώρω			Θιοδωρο-
	Θεδώρω			Θεδωρο-
	ΘεοΦέργω			ΘεοΦεργο-
	Θεοζότω			Θεοζοτο-
	Θιοζότω			Θιοζοτο-
	Θιοκρίτω			Θιοκριτο-
	Θιομνάστω			Θιομναστο-
	Θεοξένω			Θεοξενο-
	Θιοξένω			Θιοξενο-
	Θεοπόμπω		Θεοπόμπω	Θεοπομπο-
	Θεοτίμω			Θεοτιμο-
	Θιοτίμω			Θιοτιμο-
	Θιτίμω			Θιτιμο-
			Θεοφίλω	Θεοφιλο-
	Θερσανδρίχω			Θερσανδριχο-
			Θε[ρ]σίππω	Θε[ρ]σιππο-
	Θεσπίω			Θεσπιο-
	Θιοβώλω			Θιοβωλο-
	Θοινάρχω			Θοιναρχο-
	Θυνάρχω			Θυναρχο-
	Θρασουλάω			Θρασουλαο-
	Θυζότω			Θυζοτο-
	Θυμαγάθω			Θυμαγαθο-
			Ἱερωνύμω	Ἱερωνυμο-
			Ἰθάκω	Ἰθακο-
	Ἱππάρχω			Ἱππαρχο-
	Ἱππολάω			Ἱππολαο-

	Ἰρανήω			Ἰρανηο-
	Ἰρανήω			Ἰρανηο-
	Ἰθμονίκω			Ἰσθμονικο-
	Ἰσμενίχω			Ἰσμενιχο-
	Ἰσμηνίχω			Ἰσμηνιχο-
	Ἰσμεινοδώρω			Ἰσμεινοδωρο-
	Ἰστιήω			Ἰστιηο-
	Ἰφιδάμω			Ἰφίδαμο-
			Καίκω	Καίκο-
	Καλλιδάμω			Καλλίδαμο-
	Καλλικρίτω			Καλλικριτο-
	Καλλιμάχω			Καλλιμαχο-
	Καλλίνω			Καλλινο-
	Καλλιξένω			Καλλιξενο-
	Καλλίππω		Καλλίππω	Καλλίππο-
	Καλλιστράτω			Καλλιστρατο-
	Καλλιστράτω			Καλλιστρατο-
	Καλλιστρότω			Καλλιστροτο-
	Καλλιστονίκω			Καλλιστονικο-
	Καλλιτίμω			Καλλιτιμο-
	Καλονίκω			Καλονικο-
	Καλυκίνω			Καλυκίνο-
	Καραίχω			Καραίχο-
			Καράσω	Καρασο-
	Καφισοδότω			Καφισοδοτο-
	Καφισοδώρω			Καφισοδωρο-
	Καφισοτίμω			Καφισοτιμο-
	Καφισοφίλω			Καφισοφιλο-
	Κελήνω			Κεληνο-
	Κίττω			Κίττο-
	Κλεονίκω			Κλεονικο-
	Κλευσίππω			Κλευσιππο-
	Κλεωίχω			Κλεωίχο-
	Κληνέτω			Κληνετο-
	Κλιμείλω			Κλιμειλο-
	Κλιμνάστω			Κλιμναστο-
	Κλιοξένω			Κλιοξενο-
	Κλιωνύμω			Κλιωνυμο-
			Κοισίω	Κοισιο-
	Κομάδδω			Κομαδδο-
			Κορυδίω	Κορυδιο-
	Κοσμίππω			Κοσμιππο-
	Κουδίππω			Κουδιππο-
	Κρατύλλω			Κρατυλλο-
	Κρινίππω			Κρινιππο-
	Κριτονίκω			Κριτονικο-
	Λαάρχω			Λααρχο-
	Λάμμω			Λαμμο-
	Λανόμω			Λανομο-
			Λασονί[κ]ω	Λασονικο-
			Λαρίχω	Λαριχο-
			Λευκαίω	Λευκαίο-
	Λευκίλω			Λευκίλο-
	Λευκίω			Λευκίο-
	Λευκοδώρω			Λευκοδωρο-

	Λιοντίχω			Λιοντιχο-
	Λιουκίνω			Λιουκίνο-
	Λουκίνω			Λουκίνο-
	Λιουκίσκω			Λιουκισκο-
	Λυκίσκω			Λυκισκο-
	Λιουσιδάμω			Λιουσιδαμο-
	Λυσιδάμω			Λυσιδαμο-
	Λιουσιφάντω			Λιουσιφαντο-
	Λιουσιθίω			Λιουσιθιο-
	Λουσιθίω			Λουσιθιο-
			Λύκω	Λυκο-
	Λουσιλάω			Λουσιλαο-
	Λουσίππω			Λουσιππο-
	Λυσιστρότω			Λυσιστροτο-
			Μαλοισίω	Μαλοισιο-
	Μαντιξένω			Μαντιξενο-
	Ματροδώρω			Ματροδωρο-
	Μειλοτίμω			Μειλοτιμο-
	Μελάνθω			Μελανθο-
			Μελάνχρω	Μελανχρο-
	Μελαντίχω			Μελαντιχο-
	Μελίσσω			Μελισσο-
	Μενάνδρω		Μενάνδρω	Μενανδρο-
	Μενεβώλω			Μενεβωλο-
	Μενεστρότω			Μενεστροτο-
			Μηνοδώρω	Μηνοδωρο-
			Μηνοφίλω	Μηνοφιλο-
	Μικούλω			Μικουλο-
	Μικύθω			Μικυθο-
	Μνασαρέτω			Μνασαρετο-
	Μνασάρχω			Μνασαρχο-
	Μνασιθίω			Μνασιθιο-
	Μνασιλάω			Μνασιλαο-
	Μνασιλόχω			Μνασιλοχο-
	Μνασιμάχω			Μνασιμαχο-
	Μνασιμείλω			Μνασιμειλο-
	Μνασίνω			Μνασινο-
	Μνασιξένω			Μνασιξενο-
	Μνασίππω			Μνασιππο-
	Μνασιστρότω			Μνασιστροτο-
	Μνασιφίλω			Μνασιφιλο-
	Μοιρίχω			Μοιριχο-
	Μυρίχω			Μυριχο-
			Μόλπω	Μολπο-
			Μόλλπω	Μολλοπο-
	Μοσχίνω			Μοσχίνο-
			Μόσχω	Μοσχο-
	ἸΜ]ουκρίνω			Μουκρίνο-
			Μουσαίω	Μουσαιο-
	Μύσσω			Μυσσο-
	Νικάνδρω			Νικανδρο-
	Νικαρέτω			Νικαρετο-
	Νικαρίστω			Νικαριστο-
	Νικάρχω			Νικαρχο-
	Νικασαρέτω			Νικασαρετο-

	Νικασίχω			Νικασιχο-
	Νικήτω			Νικήτο-
	Νικίππω			Νικίππο-
	Νικοδάμω			Νικοδαμο-
			Νικοδίκω	Νικοδικο-
	Νικοδώρω			Νικοδαρο-
	Νικολάω			Νικολαο-
	Νικομάχω			Νικομαχο-
	Νιουμεινίχω			Νιουμεινιχο-
	Νιομεινίω Νιομινίω Νιουμεινίω Νομεινίω Νυμεινίω			Νιομεινιο- Νιομινιο- Νιουμεινιο- Νομεινιο- Νυμεινιο-
	Νιουμφοδώρω			Νιουμφοδαρο-
	Ξεναντίχω			Ξεναντιχο-
	Ξεναρείτω			Ξεναρειτο-
	Ξεναρίστω			Ξεναριστο-
	Ξεναρχω			Ξεναρχο-
	Ξενοδάμω			Ξενοδαμο-
	Ξενοδόκω			Ξενοδοκο-
	Ξενοκρίτω			Ξενοκριτο-
	Ξενοτίμω			Ξενοτιμο-
	Ξενοφάντω			Ξενοφαντο-
	Ξενοφίλω			Ξενοφιλο-
	Ὀγχηστοδώρω			Ὀγχηστοδαρο-
	Ὀλιουμπίχω Ὀλουμπίχω Ὀλυμπίχω Ὀλυνπίχω Ὀμολωίω Ὀμολωίχω			Ὀλιουμπιχο- Ὀλουμπιχο- Ὀλυμπιχο- Ὀλυνπιχο- Ὀμολωϊο- Ὀμολωιχο-
	Ὀνασιμβρότω			Ὀνασιμβροτο-
	Ὀνασίμω			Ὀνασιμο-
	Ὀνασίχω			Ὀνασιχο-
	Ὀνουμάστω Ὀνυμάστω Ὀφειλείμω			Ὀνουμαστο- Ὀνυμαστο- Ὀφειλειμο-
			Παλαμμήδω	Παλαμμηδο-
	Παμφίλω			Παμφιλο-
	Πανταρέτω			Πανταρετο-
			Παραμόνω	Παραμονο-
	Παρμενίσκω			Παρμενισκο-
	Πασιβοίω			Πασιβοιο-
	Πασιμάχω			Πασιμαχο-
	Πασιτίμω			Πασιτιμο-
	Πειλεμάχω			Πειλεμαχο-
			Πενθίλω	Πενθιλο-
			Π[ε]ριάνδρω	Π[ε]ριανδρο-
	Περμίχω			Περμιχοο-
	Πιθύλλω			Πιθυλλο-
	Πισάνδρω			Πισανδρο-
	Πισιδίκω			Πισιδικο-
	Πιστολάω			Πιστολαο-
	Πιστοξένω			Πιστοξενο-

	Πλίστω			Πλιστο-
	Πλουτίνω			Πλουτινο-
	Πολλίχω			Πολλιχο-
	Πολιάγρω			Πολιαγρο-
	Πολιουκρίτω Πολουκρίτω Πολυκρίτω			Πολιουκριτο- Πολουκριτο- Πολυκριτο-
	Πολιουμείλω			Πολιουμειλο-
	Πολιουξένω Πολυξένω			Πολιουξενο- Πολυξενο-
	Πολιουστρότω Πολυστρότω		Πολυστράτω	Πολιουστροτο- Πολυστρατο- Πολυστροτο-
	Πολουχάρμω Πολυχάρμω			Πολουχαρμο- Πολυχαρμο-
			Πολυάρχω	Πολυαρχο-
	Πολυκλείτω			Πολυκλειτο-
	Πολυμνάστω			Πολυμναστο-
	Πολυρείτω			Πολυρειτο-
	Πολυτίμω			Πολυτιμο-
			Ποσειδαίω	Ποσειδαιο-
			Ποσειδίππω	Ποσειδιππο-
			Ποσειδωνίω	Ποσειδωνιο-
	Ποταμοδώρω			Ποταμοδωρο-
	Ποτιδαίχω			Ποτιδαίχο-
	Πουθανγέλω			Πουθανγελο-
	Πουθάριω			Πουθαρμο-
	Πηουθίχω			Πουθιχο-
	Πουθοδότω			Πουθοδοτο-
	Πουθοδώρω			Πουθοδωρο-
	Πουρρίχω			Πουρριχο-
	Πούρρω			Πουρρο-
			Πραξιλάω	Πραξιλαο-
	Προβόω			Προβοο-
	Προξένω			Προξενο-
	Πρωτάρχω			Πρωταρχο-
	Πρωτομάχω			Πρωτομαχο-
			Πτολεμαίω	Πτολεμαιο-
	Πτωιοδώρω			Πτωιοδωρο-
	Πτωϊοτίμω			Πτωϊοτιμο-
			Πυθοδώρω	Πυθοδωρο-
	Πυρράλω			Πυρραλο-
	Πυρρίχω			Πυρριχο-
	Ψίνκω			Ψινκο-
	Σάνδρω			Σανδρο-
	Σαμίχω			Σαμιχο-
			Σαυλάω	Σαυλαο-
	Σαυμείλω			Σαυμειλο-
	Σαυξένω			Σαυξενο-
			Σκύμνω	Σκυμνο-
	Σομφόρω			Σομοφορο-
	Σουννόμω			Σουννομο-
	Στροτίνω			Στροτινο-
	Σωδάμω			Σωδαμο-
	Σωκρατίνω			Σωκρατινο-

	Σωπάτρω			Σωπατρο-
	Σωσάνδρω			Σωσανδρο-
	Σωσιβίω			Σωσιβιο-
	Σωσιδάμω		Σωσιδάμω	Σωσιδαμο-
	Σωσιστράτω			Σωσιστρατο-
	Σωστράτω			Σωστρατο-
	Σωστρότω			Σωστροτο-
	Σωτήρω			Σωτηρο-
	Σωτίμω			Σωτιμο-
	Τελενίκω			Τελενικο-
	Τελεσάρχω			Τελεσαρχο-
	Τελεσίππω			Τελεσιππο-
			Τερφέω	Τερφεο-
	Τιμαρίστω			Τιμαριστο-
	Τιμασιθίω			Τιμασιθιο-
	Τιμηνέτω			Τιμηνετο-
	Τιμοκρίτω			Τιμοκριτο-
	Τιμολάω			Τιμολαο-
	Τιμομείλω			Τιμομειλο-
	Τιμοξένω			Τιμοξενο-
	Υπερβόλω			Υπερβολο-
	Φαείνω			Φαεινο-
			Φαίνω	Φαινο-
	Φαλλίνω			Φαλλινο-
	Φαύλλω			Φαύλλο-
	Φερενίκω			Φερενικο-
	Φηνάνδρω			Φηνανδρο-
	Φηνομάχω			Φηνομαχο-
	Φίβω			Φιβο-
	Φιδίππω			Φιδιππο-
	Φιδομείλω			Φιδομειλο-
	Φιλήγω			Φιληγο-
			Φιληράτω	Φιληρατο-
	Φιλήω			Φιληο-
			Φιλίνω	Φιλινο-
	Φιλίππω		Φιλίππω	Φιλιππο-
			Φιλίσκω	Φιλισκο-
	Φιλοβότω			Φιλοβοτο-
	Φιλοδάμω			Φιλοδαμο-
	Φιλοκρίτω			Φιλοκριτο-
	Φιλοκώμω			Φιλοκωμο-
	Φιλολάω			Φιλολαο-
	Φιλομείλω			Φιλομειλο-
	Φιλομείλλω			Φιλομειλλο-
	Φιλομνάστω			Φιλομναστο-
	Φιλοξένω		Φιλοξένω	Φιλοξενο-
	Φιλοστράτω			Φιλοστρατο-
	Φιλοστρότω			Φιλοστροτο-
	Φοξίνω			Φοξινο-
	Φόρμω			Φορμο-
	Φοσούνω			Φοσουνο-
	Φρασίλλω			Φρασιλλο-
	Φρουνίσκω			Φρουνισκο-
	Φρουνίχω			Φρουνιχο-
	Φρύνω			Φρυνο-

	Χαρίνω			Χαρινο-
	Χαριφάμω			Χαριφαμο-
	Χαρμίχω			Χαρμιχο-
	Χαροπίνω			Χαροπινο-
	Χαρυλάω			Χαρυλαο-
	Χηρίππω			Χηριππο-
	Χητίππω			Χητιππο-
			Χορείω	Χορειο-
	Χρεισίμω			Χρεισιμο-
	Χρουσιλάω			Χρουσιλαο-
	Χρουσίππω		Χρυσίππω	Χρουσιππο- Χρυσιππο-
	Χωροφίλω			Χωροφιλο-
Тео̀нѝми				
	Ἄσκληπιῶ		Ἄσκληπίω	Ἄσκληπιο-
	Διονούσσω		Διονύσσω	Διόνουσο- Διούσσο- Διώνουσο-
Ѝмѝња̀ на̀ месѐци				
	Ἄγριωνίω		Ἄγερρανίω	Ἄγερρανο- Ἄγριωνιο- Ἄγρωνιο-
	Ἄλγρωνίω			Ἄλαλκομενιο-
	Ἄλαλκομενίω		Ἀπολλωνίω	Ἀπολλωνιο-
	Βουκατίω			Βουκατιο-
	Δαματρίω			Δαματριο-
	ἐμβολήω			ἐμβοληο-
	Ἐρμαίω		Θεδασιῶ	Ἐρμαιο- Θεδασιο- Θειλουθιο- Θηλουθιο-
	Θειλιουθίω			Θειλουθιο- Θηλουθιο-
	Θηλουθίω			Θηλουθιο-
	Θουσίω			Θουσιο- Θούσιο-
	Θούσιο			Θούσιο-
	Ἴπποδρομίω			Ἴπποδρομιο-
			Κορυδίω	Κορυδιο-
			Ὀμολσίω	Ὀμολοιο- Ὀμολώσιο-
	Ὀμολώϊω			Ὀμολώσιο-
	Παμβοι[ω]τίω			Παμβοιωτιο-
	Πανάμω			Παναμο-
			Πανθηίω	Πανθηιο-
			Πορνοπίω	Πορνοπιο-
	Προστα[τ]ειρίω			Προστατειριο-
Топоними				
			Μιλήτω	Μιλητο-
			Μιλάτω	Μιλατο-
			Σάμω	Σαμο-
Ὲт̀нѝци				
	Ἄλιαρτίω			Ἄλιαρτιο-
	Ἀριαρτίω			Ἀριαρτιο-
	Ἀνθαδονίω			Ἀνθαδονιο-
	Δαλίω			Δαλιο-
	Ἐρχομενίω			Ἐρχομενιο-
	Ὀρχομένω			Ὀρχομενιο-
	Θειβήω			Θειβηο-
	Λαμψακανῶ			Λαμψακανο-

	Λεπαδείῳ			Λεπαδειο-
	Προυθίῳ			Πουθιο-
	Πτωίῳ			Πτωίο-
	Ταναγρήῳ			Ταναγρηο-
	Ύειττίῳ			Ύειττιο-
	᾽Ωρωπίῳ			᾽Ωρωπιο-
Придавки				
			ἀκράτῳ	ἀκρατο-
			θυμοβόρῳ	θυμοβορο-
			ἰδίῳ	ἰδιο-
			ἰοκόλπῳ	ἰοκολπο-
			ἴσῳ	ἴσο-
			λεῦκῳ	λευκο-
			μεγάλῳ	μεγαλο-
	Μειλιχίῳ			Μειλιχιο-
			μεταπέπτῳ	μεταπεπτο-
	νιωτέρῳ			νιωτερο-
	ούστέρῳ			ούστερο-
	ούστέρῳ			ούστερο-
	σομμαχικῶ			σομμαχικο-
Патронимици				
	᾽Αγαθαρχίῳ			᾽Αγαθαρχιο-
	᾽Αγασίῳ			᾽Αγασιο-
	᾽Αγχιαρίῳ			᾽Αγχιαριο-
	᾽Αθανοδωρίῳ			᾽Αθανοδωριο-
	᾽Αθανοκριτίῳ			᾽Αθανοκριτιο-
	᾽Αμφιδαμίῳ			᾽Αμφιδαμιο-
	᾽Αντιδωρίῳ			᾽Αντιδωριο-
	᾽Αριστοκρατείῳ			᾽Αριστοκρατειο-
	᾽Αριστιωνίῳ			᾽Αριστιωνιο-
	᾽Αριστωνυμίῳ			᾽Αριστωνυμιο-
			Βακχίῳ	Βακχιο-
	Βροχίῳ			Βροχιο-
	Βωθινήῳ			Βωθινηο-
			Γυγνωτείῳ	Γυγνωτειο-
	Δαμαγαθίῳ			Δαμαγαθιο-
	Δαματριχίῳ			Δαματριχιο-
	᾽Επικουδείῳ			᾽Επικουδειο-
	᾽Επιστροτίῳ			᾽Επιστροτιο-
			᾽Ερμησιλείῳ	᾽Ερμησιλειο-
			᾽Ερμωνακτέῳ	᾽Ερμωνακτεο-
	Ευνομίῳ			Ευνομιο-
	Φαδωνίῳ			Φαδωνιο-
	Φαρμιχίῳ			Φαρμιχιο-
	Φαστυμειδοντίῳ			Φαστυμειδοντιο-
	[F]εργοφιλίῳ			Φεργοφιλιο-
			Ζωήῳ	Ζωηο-
			Ζωιτάῳ	Ζωιταο-
			᾽Ηραείῳ	᾽Ηραειο-
	Θρασωνίῳ			Θρασωνιο-
	Θιοκουδείῳ			Θιοκουδειο-
	᾽Ιθουδαμίῳ			᾽Ιθουδαμιο-
	Καλλιήῳ			Καλλιηο-
	Καφισοδωρίῳ			Καφισοδωριο-
	Κελειτείῳ			Κελειτειο-

			Κλεωνυμείω	Κλεωνυμειο-
	Κλιωνίω			Κλιωνιο-
	Κριτοδαμίω			Κριτοδαμιο-
	Λευκοδωρίω			Λευκοδωριο-
	Λυσίγινω			Λυσινιο-
		Μανιχέω		Μανιχειο-
			Ματροφαείω	Ματροφαειο-
	Μαχωνίω			Μαχωνιο-
	Μιτίω			Μιτιο-
	Μικουλίω			Μικουλιο-
	Μνασιγενείω			Μνασιγενειο-
	Μοιριχίω			Μοιριχιο-
	Μυριχίω			Μυριχιο-
			Νηλιδείω	Νηλιδειο-
	Νικολαίω			Νικολαίο-
	Νικοστροτίω			Νικοστροτιο-
	Ξενωνίω			Ξενωνιο-
	Ὀλυμπιχίω			Ὀλυμπιχιο-
	Ὀμολωίχιο			Ὀμολωίχιο-
			Ὀνασιλείω	Ὀνασιλειο-
	Πασιτιμίω			Πασιτιμιο-
	Πεδα[κ]λείω			Πεδακλειο-
	Πολυκλείω			Πολυκλειο-
	Πολυκριτίω			Πολυκριτιο-
	Πολυχαρείω			Πολυχαρειο-
	Ποταμοδωρίω			Ποταμοδωριο-
	Πουθίω			Πουθιο-
	Πουθιλίω			Πουθιλιο-
	Πτωϊοδωρίω			Πτωϊοδωριο-
	Σαμιωνίω			Σαμιωνιο-
	Σαυκρατείω			Σαυκρατειο-
			Σαωνυμείω	Σαωνυμειο-
			Σωγενείω	Σωγενειο-
	Σωκλείω			Σωκλειο-
	Στρωσιήω			Στρωσιηο-
	Τελεσι[π]πίω			Τελεσιππιο-
			Τερτικωνείω	Τερτικωνειο-
			Τιμαρχείω	Τιμαρχειο-
	Τιμογιτονίω			Τιμογιτονιο-
	Τυχωνίω			Τυχωνιο-
	Φιληκίω			Φιληκιο-
	Φιλοκλείω			Φιλοκλειο-
	Φρουνωνίω			Φρουνωνιο-
	Χαρυλλίω			Χαρυλλιο-
Παρτιципи				
Παρῳικῶναι να ἕρεζενῶναι				
			ἀνομένω	ἀνομενο-
			θυομένω	θυομενο-
	ἰσταμένω		ἰσταμένω	ἰσταμενο-
	μαντευομένω			μαντευομενο-
			τεχναμένω	τεχναμενο-
Παρῳικῶναι να αορισῶναι				
			ἀντιτι[ι]μασαμῆνω	ἀντιτιμασαμενο-
	ἐπιθεμένω			ἐπιθεμενο-
	μαντευοσασμένω			μαντευοσαμενο-

			μεταπεμψαμένω	μεταπεμψαμενο-
Παρίιщийи на ѱερφεκѳийѳ				
			ἀνατεθειμένω	ἀνατεθειμενο-
			γεγραμμένω	γεγραμμενο-
Заменки и член				
Член				
	τῶ		τῶ	ο-
	τῶ		τῶ	το-
Лични заменки				
	αὐτῶ		αὐτῶ	αὐτο-
Ποσвојни заменки				
	αὐτῶ			αὐτο-
			εἰαὐτῶ	
Εμφαιηички заменки				
			αὐτῶ	αὐτο-
Рефлексивни заменки				
	αὐτοσαυτῶ			αὐτοσαυτο-
Ποказни заменки				
			κῆνω	κῆνο-
	οὐτῶ			οὐτο-
			τούτῶ	τούτο-
Релайивна заменка				
	ῶ		ῶ	ο-
Неοῳределена и ῳрациална заменки				
			οὔτῶ	οὔτε-
Неοῳределени заменки ῳριдавки				
			ἐκἀτέρω	ἐκἀτερο-
	ἐκἀστῶ		ἐκἀστῶ	ἐκἀστο-
Броеви				
	δευτέρω			δευτερο-
			ἐκτῶ	ἐκτο-
	πέμπτῶ			πέμπτο-
	πράτῶ			Πρατο-
	τρίτῶ			τριτο-
Форми на - ου				
Лични имиња				
		Ἀντιόχου		Ἀντιοχο-
		Ἀντιπάτρου		Ἀντιπατρο-
		Γαίου		Γαιο-
		Δαμο[τ]ίμου		Δαμοτιμο-
		Εὐάρχου		Εὐαρχο-
		Εὐνόστου		Εὐνοστο-
		Κλιάνδρου		Κλιανδρο-
		Λευκίου		Λευκιο-
		Λύκου		Λυκο-
		Μαάρκου		Μααρκο-
		Μενεκόρρου		Μενεκορρο-
		Οἰολύκου		Οἰολυκο-
		Παναίρου		Παναιρο-
		Πεδδίαίου		Πεδδιαιο-
		Περράνδρου		Περρανδρο-
		Σπουράγου		Σπουραγο-
		Ψιλαύχου		Ψιλαυχο-

Хидроними				
		Λουέρχου		Λουερχο-
Придавки				
		Θαυλίου		Θαυλιο-
		Μιλιχίου		Μιλιχιο-
Πατρωνимици				
		Ἄγειτορείου		Ἄγειτορειο-
		Ἄστονοείου		Ἄστονοειο-
		Βλιχανείου		Βλιχανειο-
		Δρουπακείου		Δρουπακειο-
		Δυνατείου		Δυνατειο-
		Ἐμπεδιουνείου		Ἐμπεδιουνειο-
		Εὐανδρείου		Εὐανδρειο-
		Κινυραίου		Κινυραιο-
		Μεννείου		Μεννειο-
		Μνασιππείου		Μνασιππειο-
		Παναριείου		Παναρειο-
		Σκολλείου		Σκολλειο-
		Φερεκρατείου		Φερεκρατειο-
		Φιλονικείου		Φιλονικειο-
		Φιλουταίου		Φιλουταιο-
Член				
		τοῦ		ό-
Форми на -οι				
Οπшти именки				
<i>именки во м.род</i>				
		θεοί		θεο-
		ἱππαρχίοι		ἱππαρχιο-
		ὄχοι		ὄχοι-
		πύργοι		πύργο-
		τόποι		τόπο-
		χούροι		χουρο-
		χρονοί		χρονο-
<i>именки во ср.род</i>				
		ἀργυρίοι		ἀργυριο-
		γυμνασσοί		γυμνασσο-
		ἐπικαμπίοι		ἐπικαμπιο-
		ἐποικίοι		ἐποικιο-
		Κερδοίοι		Κερδοιο-
		Λυκείοι		Λυκειο-
		μεσαπυργίοι		μεσαπυργιο-
Лични имиња				
		Ἄγγελοι		Ἄγγελο-
		Ἄγεισάνδροι		Ἄγεισανδρο-
		Ἄγεισίπποι		Ἄγεισίππο-
		Ἄισχυλοί		Ἄισχυλο-
		Ἄκιοι		Ἄκιο-
		Ἄλεξίπποι		Ἄλεξίππο-
		Ἀμφίλοχοι		Ἀμφίλοχο-
		Ἀναγκίπποι		Ἀναγκίππο-
		Ἀνανκίπποι		Ἀνανκίππο-
		Ἀναξίπποι		Ἀναξίππο-
		Ἀνδρομάχοι		Ἀνδρομαχο-
		Ἀντιμάχοι		Ἀντιμαχο-

	Ἄντιοχοί		Ἄντιοχο-
	Ἄριστονόοι		Ἄριστονοο-
	Ἄρκεσιλάοι		Ἄρκεσιλαο-
	Ἄρμοδιοί		Ἄρμοδιο-
	Ἄσκληπιοδούροι		Ἄσκληπιοδουρο-
	Ἄττυλοι		Ἄτυλο-
	Ἄφθονεῖτοι		Ἄφθονειτο-
	Βίρβοι		Βιρβο-
	Γεννάοι		Γενναο-
	Δαίμαχοι		Δαίμαχο-
	Δαιμονιοί		Δαιμονιο-
	Δαμασίπποι		Δαμασιππο-
	Διονύσοι		Διονυσο-
	Δουριμαχάοι		Δουριμαχαιο-
	Ἐπιγόνοι		Ἐπιγονο-
	Εὐάρχοι		Εὐαρχο-
	Εὐδικοί		Εὐδικο-
	Εὐρυλόχοι		Εὐρυλοχο-
	Εὐτίμοι		Εὐτιμο-
	Ἐχναίοι		Ἐχναιο-
	Ζουίλοι		Ζουίλο-
	Θαυμαρέτοι		Θαυμαρετο-
	Θεοδότοι		Θεοδοτο-
	Θερσάνδροι		Θερσανδρο-
	Θρασυμάχοι		Θρασυμαχο-
	Ἴππολόχοι		Ἴππολοχο-
	Ἴσχομάχοι		Ἴσχομαχο-
	Καλλίπποι		Καλλιππο-
	Κλεάρχοι		Κλεαρχο-
	Κλεολάοι		Κλεολαο-
	Κλεοπτολέμοι		Κλεοπτολεμο-
	Κορριμάχοι		Κορριμαχο-
	Κρατεῖσιπποι		Κρατεισιππο-
	Κρατεραίοι		Κρατεραιο-
	Λουσάνδροι		Λουσανδρο-
	Λυκίνοι		Λυκινο-
	Λυσιμάχοι		Λυσιμαχο-
	Μενάνδροι		Μενανδρο-
	Μενεδάμοι		Μενεδαμο-
	Μενίπποι		Μενιππο-
	Μολότοι		Μολοτο-
	Μολούροι		Μολουρο-
	Νικολάοι		Νικολαο-
	Νυμεινοί		Νυμεινιο-
	Ξενολάοι		Ξενολαο-
	Ὀγγειστοδούροι		Ὀγγειστοδουρο-
	Παναίροι		Παναιρο-
	Πανταύχοι		Πανταυχο-
	Πασιξένοι		Πασιξενο-
	Πειθολάοι		Πειθολαο-
	Πετθάλοι		Πετθαλο-
	Πολυξένοι		Πολυξενο-
	Πολυστράτοι		Πολυστρατο-
	Πορτίνιοι		Πορτινο-
	Πραύλοι		Πραύλο-

		Προτομάχοι		Προτομαχο-
		Ῥαδίοι		Ῥαδιο-
		Σιλάνοι		Σιλανο-
		Στρατίπποι		Στρατιππο-
		Τιτύροι		Τιτυρο-
		Ῥυπερβίοι		Ῥυπερβιο-
		Φιλίπποι		Φιλιππο-
		Φιλολάοι		Φιλολαο-
		Φιλομόροι		Φιλομορο-
		Φιλοφείροι		Φιλοφειρο-
		Φοξίνοι		Φοξινο-
		Χαύροι		Χαυρο-
Теоними				
		Ῥασκλαπιῶι		Ῥασκλαπιο-
		Ῥασκαλπηῶι		Ῥασκαλπηο-
Имиња на месеци				
		Ῥαπλουῖοι		Ῥαπλουιο-
		Ῥαφροι		Ῥαφρο-
		Ῥαφρίοι		Ῥαφριο-
		Ῥερμαίοι		Ῥερμαιο-
		Θεμιστίοι		Θεμιστιο-
		Θυίοι		Θυιο-
		Ῥιπποδρομίοι		Ῥιπποδρομιο-
		Ῥομολοῖοι		Ῥομολοιο-
		Πανάμμοι		Παναμμο-
Етници				
		Δελφαίοι		Δελφαιο-
		Λασσαίοι		Λασσαιο-
Топоними				
		Ῥολύμποι		Ῥολυμπο-
Придавки				
		γουνιαίοι		γουνιαιο-
		Κερδοίοι		Κερδοιο-
		Ῥυστέροι		
		ψιλοῖ		ψιλο-
Патронимици				
		Ῥαγασικρατείοι		Ῥαγασικρατειο-
		Ῥαγειαίοι		Ῥαγειαιο-
		Ῥαγελαιοί		Ῥαγελαιο-
		Ῥαδαμαντείοι		Ῥαδαμαντειο-
		Ῥαισχιναιοί		Ῥαισχιναιο-
		Ῥαλεξάνδρειοι		Ῥαλεξανδρειο-
		Ῥαλεξιππειοι		Ῥαλεξιππειο-
		Ῥαμφιττολεμείοι		Ῥαμφιττολεμειο-
		Ῥαναξαγοραίοι		Ῥαναξαγοραιο-
		Ῥαδρομαχείοι		Ῥαδρομαχειο-
		Ῥατανδρείοι		Ῥατανδρειο-
		Ῥαнтиγενείοι		Ῥαнтиγενειο-
		Ῥαнтиγονείοι		Ῥαнтиγονειο-
		Ῥαντικρατείοι		Ῥαντικρατειο-
		Ῥαριστουείοι		Ῥαρισтουνειο-
		Ῥαρμοξενείοι		Ῥαρμοξενειο-
		Ῥαρναίοι		Ῥαρναιο-
		Ῥαρχελαίοι		Ῥαρχελαειο-
		Ῥαρχελαΐδαίοι		Ῥαρχελαΐδαιο-

	Ἄσανδρείοι	Ἄσανδρειο-
	Ἄσκαλαπιαδαῖοι	Ἄσκαλαπιαδαίο-
	Ἄστοδαμείοι	Ἄστοδαμείο-
	Ἄστομαχείοι	Ἄστομαχείο-
	Ἄυτοκρατεῖοι	Ἄυτοκρατείο-
	Βουμουνοῖοι	Βουμουνοίο-
	Γελουνοῖοι	Γελουνοίο-
	Δαματ[ρ]εῖοι	Δαματριο-
	Δαμοσθενοῖοι	Δαμοσθενοίο-
	Δεῖσιππεῖοι	Δεῖσιππείο-
	Διοδουροῖοι	Διοδουροίο-
	Ἐπινικεῖοι	Ἐπινικείο-
	Εὐαρχεῖοι	Εὐαρχείο-
	Εὐβιοτεῖοι	Εὐβιοτείο-
	Εὐδοξεῖοι	Εὐδοξείο-
	Εὐνομιοῖοι	Εὐνομείο-
	Εὐστρατιῖδαῖοι	Εὐστρατιδαίο-
	Ἡρακλειδαῖοι	Ἡρακλειδαίο-
	Θεῖριμαχείοι	Θεῖριμαχείο-
	Θεοδοτεῖοι	Θεοδοτείο-
	Θερσανδρείοι	Θερσανδρειο-
	Θρασιππεῖοι	Θρασιππείο-
	Ἰασουνοῖοι	Ἰασουνοίο-
	Ἴπποκλαεῖοι	Ἴπποκλαείο-
	Ἴππολοχεῖοι	Ἴππολοχείο-
	Κλεαρχεῖοι	Κλεαρχείο-
	Κλεοβουλιδαῖοι	Κλεοβουλιδαίοι
	Κλεομαχιδαῖοι	Κλεομαχιδαίο-
	Κλεοπολιεῖοι	Κλεοπολιείο-
	Κλευνοῖοι	Κλευνοίο-
	Κοττυφεῖοι	Κοττυφείο-
	Κρατερογενεῖοι	Κρατερογενείο-
	Κρατιππεῖοι	Κρατιππείο-
	Λακουνοῖοι	Λακουνοίο-
	Λακρατιππεῖοι	Λακρατιππείο-
	Λαμείοι	Λαμείο-
	Λεοντεῖοι	Λεοντείο-
	Λυκινεῖοι	Λυκινείο-
	Λυσανιαῖοι	Λυσανιαίο-
	Μαρσαῖοι	Μαρσαίο-
	Μενανδρείοι	Μενανδρειο-
	Μενεσταῖοι	Μενεσταίο-
	Μενιταῖοι	Μενιταίο-
	Μενουνοῖοι	Μενουνοίο-
	Μετουπεῖοι	Μετουπείο-
	Μνασιαῖοι	Μνασιαίο-
	Νικιαδαῖοι	Νικιαδαίο-
	Νικοκρατεῖοι	Νικοκρατείο-
	Νικορραῖοι	Νικορραίο-
	Νικοστασσεῖοι	Νικοστασσειο-
	Παναγαθεῖοι	Παναγαθείο-
	Παυσανιαῖοι	Παυσανιαίο-
	Πεθθαλεῖοι	Πεθθαλείο-
	Πετθαλεῖοι	Πετθαλείο-
	Πλειστοξενεῖοι	Πλειστοξενείο-

		Πολυαινε[ι]δαίοι		Πολυαινεidaio-
		Πολυξενείοι		Πολυξεneio-
		Πολυχαρμείοι		Πολυχαρmeio-
		Προυταγοραίοι		Προυταγοraio-
		Σιμακείοι		Σιμακeio-
		Σιμείοι		Σιmeio-
		Σουείοι		Σουeio-
		Σταχυείοι		Σταχυeio-
		Στρατουνείοι		Στρατουneio-
		Στρειβουνείοι		Στρειβουneio-
		Τιμοκλαίοι		Τιμοκλαiо-
		Τιμунείοι		Τιμунeio-
		Τιμουниδαίοι		Τιμουниdaio-
		Φερεκρατείοι		Φερεκραteio-
		Φιλοκλείοι		Φιλοκλειo-
		Φιλοκρατείοι		Φιλοκραteio-
		Φιλιουνείοι		Φιλιουneio-
		Φρυνιαδαίοι		Φρυνιαdaio-
		Χαδαίοι		Χαdaio-
Партиципи				
		γενομένοι		γενομεno-
		εχομένοι		εχοmeно-
Заменки и член				
Член				
		τοῖ		ό-
		τοί		το-
Посвојни заменки				
		ἑαυτοῖ		ἑαυτοι-
Показни заменки				
		τοίνεος		το-νε-
Неοἰределени заменски ἵριдавки				
		ἐκάστοι		ἐкаστο-
Броеви				
Редни броеви				
		δεκóτοι		δεκóто-
		ἑδδóμοι		ἑддоmo-
		ἑκτοι		εκто-
		ἐνότοι		enoто-
		ὀδδóοι		оддоo-
		πεντοι		пeнто-
		πετρότοι		πετροто-
		πρότοι		прото-
		τρέττοι		тpeтто-
Форми на -ω!				
Οπшти именки				
			δικαστηρίωι	δικαστηrio-
Лични имиња				
			Δημητρίωι	Δημητριο-
			Πτολεμαίωι	Πτοлеmaio-
Имиња на месеци				
			[Τε]ρφείωι	Τερфеio-

7. СИНТАКСИЧКО ЗНАЧЕЊЕ НА ФОРМИТЕ ЗА ГЕНИТИВ СИНГУЛАР

7.1. Во помикенскиот период од развојот на грчкиот јазик формите на генитивот се употребуваат и со именки и со глаголи и адвербијално, со предлози или без предлози во еден широк опсег на значења, кои генерално можат да се дефинираат во рамките на три сфери, припадност или релација во најшироката смисла на зборот, припадност на една целина - партитивност и одвојување. Последнава функција на генитивот е всушност функција на аблативот. Во таа смисла веќе кај Хомер сите наставки за генитив сингулар *-es/-os/-s, *-syo и *-so ги покажуваат сите значења, сп. припадност или релација, *Πριάμοιο πόλις* (A19), „градот на Пријам“, *μύθῳ Ἀθηναίης* (A221), „зборот Атенин“, *υἱός Εὐηνοῖο Σηληπιάδαο ἄνακτος* (B693), „...од господарот Евен Салепиев синови...“; партитивност, *αἵματος ὄφρα πίω* (λ96), „да се напијам од крвта“, *πλησάμενος δ'οἴνοιο* (I224), „наполнил (чаша) со вино“, *βάλε Πριάμιδαο κατ' ἀσπίδα* (Γ356), „та му го погоди рамниот штит на синот од Пријам“; одвојување, *διώκετο οἶο δόμοιο* (σ8), „го тераше од неговиот дом“, *στερέσαι τῆς ληίδος* (ν262), „да (ми) земе од пленот“, *τὸν μὲν ἐγὼ ἀνένεικα καὶ ἧγαγον ἐξ Αἴδαο* (λ625), „а јас го зедев и го изнесов од Адот“.¹

Се смета дека на индоевропско ниво наставката *-es/-os/-s е и генитивска и аблативска, односно дека синкретизмот помеѓу генитивот и аблативот кај имињата со консонантски основи се случил уште во праиндоевропскиот. Кај тематските основи, пак тој синкретизам се случил подоцна, бидејќи, наставката *-syo на индоевропско ниво има само генитивско значење, а аблативот кај овие основи завршува на *-ōd. Траги од овој завршок има и во грчкиот, на натписи од Локрида и Фокида, во некои адверби и сложенки. Но откривањето на микенските плочки и дешифрирањето на линеарното Бе писмо покажа дека во грчкиот, синкретизмот помеѓу генитивот и аблативот кај сите типови основи не е стар процес.² Заради

¹ Преведените места на стиховите од „Илијада“ се преземени од изданието Хомер, „Илијада“, превен на М. Д. Петрушевски, Скопје, 1982.

² Илиевски, *Аблайшовой*, стр. 55 и натаму.

характерот на писмото, кое не ги бележи јасно вокалските падежни наставки, заради елиптичноста на стилот со кој пишувале писарите и конечно заради административниот характер на плочките, односно заради нивната лексичка лимитираност, секој обид да се истражуваат систематски падежните функции се соочува со големи и понекогаш непремостливи тешкотии. Сепак, компаративната метода на проучување овозможува да се дојде до некакви резултати и на овој план.

7.2. Значењето на генитивските форми на микенските плочки

Да видиме во какви контексти и со какви функции се јавуваат формите на генитивот на микенските плочки.

Најголемиот дел од примерите на генитив од сите категории зборови и од сите деклинации се јавуваат како детерминативи на друго име и при тоа искажуваат припадност, релација, однос на субјект или објект.³ Генитивот ги дополнува зборовите со кои се означуваат различни типови на земјиште; како *ko-to-na*, */ktoinā*, „земја“, *ko-to-na ki-ti-me-na*, */ktoinā ktimenā*, „приватна земја, земја во трајна сопственост“ и *kō-to-na ke-ke-me-na*, */ktoinā k(h)ekhemēnā*, „заедничка земја, земја во привремена сопственост“, сп. *wa-na-ta-jo-jo*, *ko-to-na*, *ki-ti-me-na*, (PY En 609.3) */Wannātāyoyo ktoinā ktimenā*; *a₃-ti-jo-qo*, *ko-to-na*, *ki-ti-me-na* (PY En 74.11), */Aithiyok^wos ktoinā ktimenā*; *ta-ra-ma-ta-o*, *ko-to-na ki-ti-me-na* (PY Ea 821), */Thalamātā(h)o ktoinā ktimenā*, „приватна земја на Варнатај, ... на Ајтиокво, ... на Таламата“; *ku-ru-no-jo me-ri-te-wo*, *ko-to-na*, *'ke-ke-me[-na]*' (PY Ea 801), */Ku-ru-no-jo melitēwos ktoinā k(h)ekhemēnā*, „земја во привремена сопственост на К. медарот“. Поединечни примери има и со именката *ka-ma*, */kamā*, сп. *pe-ge-wo*, *e-da-e-wo*, *ka-ma* (PY Eb 495.1), */Neig^whēwos e. kamā*, „земја од типот „кама“ на Нејгвеј“,⁴ а веројатно и со *o-na-to*, */onāton*, „парцела земја дадена на ползување“, сп. *o-na-to* / *wo-jo*, **35-to* (PY Eb 472.B), „парцелата на својот (своето)“ (види стр. 265-6).⁵

³ Vilborg, *Tent.Gram.*, стр. 132; E. Risch, „Die mykenische Nominalflexion als Problem der indogermanischen und griechischen Sprachwissenschaft“, *Sprache* 32 (1986), стр. 70; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 442.

⁴ *Documents*², стр. 239, 240; Илиевски, *Микенципи*, стр. 137 и натаму.

⁵ Сп. *Φοίο φρατ(ρ)ός* „de son frère“, види J.-L. Perpillou, *SMEA* 25 (1984), стр. 216-7; N. Maurice, *Minos* 24 (1990), стр. 164.

Генитивот доаѓа и со именки, кои претставуваат географски поими, од типот, /*worwos*/, и *wo-wi-ja*, /*worwiyal*/, „меѓа“, помик. ὄρος, сп. *wa-no-jo*, *wo-wo*, /*Warnoyo worwō*/ (PY Cn 40.1), „од Варнова меѓа“; *te-ka-o wo-wo* (PY Na 571), /*Megā(h)o worwō*/, „од Мегова меѓа“; *o-re-e-wo wo-wo* (PY Cn 600.1.2.3.4), /*Ore(h)ēwos worwō* /, „од Ореева меѓа“. Ваквите фрази, претставуваат топоними, кои имаат паралела во словенските јазици, на Балканскиот полуостров.⁶

На плочката од Пил, Eq 213 се среќаваат неколку топоними во генитив, кои зависат од формата *o-ro-jo*, чија интерпретација во однос на формата не е сосема сигурна, но јасно е дека означува некаква област, така што фразата со топоним значи „областа на“. Во првите два реда од плочката можеме да ја прочитаеме реченицата *o-wi-de*, *a-ko-so-ta*, *to-ro-qe-jo-me-no*, *a-ro-u-ra*, *a₂-ri-sa a-ke-re-wa*, *o-ro-jo*, *to-so-de*, *pe-mo GRA 8*, /*hō wide Alksoitās trok^weyomenō arourans Halisā Agrēwās o-ro-jo tosonde spermo GRA 8*/, „Ова го виде Алксојта додека Халиса ги обиколуваше ораниците „област на Агрева толку семе ЖИТО 8.“ Во следните редови уводната формула е скратена со *o-da-a₂*, по што следи само топоним во генитив проследен со *o-ro-jo* и *to-so-de pe-mo*, сп. *o-da-a₂*, *ko-tu-wo*, *o-ro-jo*, *to-so-de*, *pe-mo GRA 20*/, /*hō da ha Gortuwos o-ro-jo tosonde spermo GRA 20*/, „област на Гортија, толку семе“.⁷

Примери во кои генитивот искажува сопственост има и со општи именки, кои означуваат конкретни предмети, на пр. во Пилската Sa серија, генитив од лично име редовно се употребува покрај именката *wo-ka*, /*wokhāl*/, помик. ὄχος, „кола“,⁸ сп. *e-ti-ra-wo-jo*, *wo-ka*, /*Ertilāwoyo wokhāl*/ (PY Sa 1264); *e-pi-wo-qa-ta-o*, *wo-ka* (PY Sa 1266), /*Epiwok^wtā(h)o wokhāl*/; *ke-ro-ke-re-we-o*, *wo-ka* (PY Sa 487), /*Khēroklewe(h)os wokhāl*/, „кола на Ертилава, ... на Епиковкта, на Херокле“.

Примери на генитив има и покрај *wo-i-ko*, *wo-ko*, /*woikos*/, ὄικος, „куќа, храм“, сп. *ma-ri-ne-wo*, *wo-i-ko-de* (KN As 1519.11), /*Ma-ri-ne-wo woikonde*/; *po-ti-ni-ja wo-ko-de* (TH Of 36.2), /*Potniyās woikonde*/, „во домот (храмот) на М., ... на Потнија“.⁹ Веројатно на ваков начин треба да се разбере и генитивската фраза *qa-ra₂-to-de*

⁶ *Interpretation*², стр. 77; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 169-170.

⁷ M. S. Ruijper, *Minos* 5 (1957), стр. 204; *Interpretation*², стр. 218.

⁸ *Documents*², стр. 373; *Interpretation*², стр. 324; Илиевски, *Микенциџие*, стр. 261.

⁹ J. Chadwick, *TT II*, стр. 93; J. T. Killen, *Coll. Mys.*, стр. 176.

(ТН Of 37.1), која е составена од личното име *qa-ra₂*, /*K^walyans*/, помик. *Πάλλας*, во генитив и честичката *δε*. Паралела за интерпретација има во хом. *Ἄιδος δε* (Н 330 и др.), „во Адот“, така што микенската фраза можеме да ја сфатиме како „(за) кај Квалјант“. Имајќи предвид дека кај Хомер теонимот *Ἄιδης* вообичаено оди заедно со именката *δῶμος*, „дом“, сп. *εἰν Ἄίδαο δόμοισιν* (Χ52), *εἰς Ἄίδαο δόμους* (κ175), *δῶμ Ἄίδαο* (O251, μ21) и дека со предлозите *εἰν*, *εἰς* често оди елиптически само генитивот (овие предлози инаку одат само со датив и акузатив), сп. *εἰν Ἄίδαο* (Χ389), *εἰς Ἄιδος* (N415), можно е и фразата *Ἄιδος δε* да сфати како елиптична во истата смисла. Тогаш и микенското *qa-ra₂-to-de* може да биде кратенка од една фраза „(за) во куќата на Квалјант“. Оваа фраза се среќава во истата Тебанска серија каде што ја има и фразата *po-ti-ni-ja wo-ko-de*.¹⁰

Можеби и фразата **o-^{*}34-ta-o do-de* (ТН Of 33.1), значи „во куќата на О...“, ако *do-de* е /*dōm-de*/ или /*dō-de*/, сп. кај Хомер *δῶ*, „дом, дома“.¹¹

Генитив кој означува сопственост над нешто конкретно има и со други именки, сп. *o-pi*, *ta-ra-ma-ta-o qe-to-ro-po-pi o-ro-me-no* (PY Ae 134), *lopi Thalamātā(h)o k^weitropopphi (h)oromenos*, „што ја надгледува стоката на Таламата“.

На плочката PY Vn 46 формата *ka-pi-ni-ja*, генитив /*kapniyās*/ од /*kapniyā*/, помик. *καπίνα*, „оџак“ се среќава три пати, сп. (р. 2) *ka-pi-ni-ja*, *a-ti-ja*, б, /*kapniyās antial*, „попречни елементи од оџак“, (р. 3) *ka-pi-ni-ja e-ru-mi-ni-ja*, 4, /*kapniyās elumniai*, „носечки греди од оџак“, (р. 4) *ka-pi-ni-ja ta-ra-nu-we 12*, /*kapniyās thrānuwes*/, „хоризонтални греди од оџак“.¹² (види стр. 158-9).

Генитивската форма *ko-ru-to* /*koruthos*/ од *κόρυς* „шлем“ (види стр. 29-30) во Пилската Sh серија, сп. 733; 737; 740.а; 741; 742; 743;744, редовно се употребува заедно со *o-pa-wo-ta*, *lopawortal*, „плочки - штитници“ и *pa-ra-wa-jo*, /*parawwayō*/, „наушници“ забележани како кратенки *O* и *PA*.¹³

¹⁰ *ТТ II*, стр. 87-8; Lejeune, *Mém. IV*, стр. 179; види и J.-L. Perpillou, *Tractata Mys*, стр. 274.

¹¹ *ТТ II*, стр. 88-9; J. T. Killen, *Coll. Mys.*, стр. 176; J.-L. Perpillou, *Tractata Mys*, стр. 274.

¹² *Documents²*, стр. 504, L. Vaumbach, *Acta Mys. II*, стр. 385-6.

¹³ *Documents²*, стр. 375 и натаму; *Interpretation²*, стр. 329; L. A. Stella, *Civiltà*, стр. 81-2; Илиевски, *Микенципије*, стр. 241.

Еден дел од генитивите (вообичаено од лични имиња или апелативи) квалификуваат именки кои означуваат некаква група на луѓе, при што со генитивот се означува всушност човекот, кој е на чело на таа група. Тие одат со именката *qa-si-re-wi-ja*, /*g^wasilēwiyā*/, „работна група на „басилевсот“, сп. *a-ki-to-jo*, *qa-si-re-wi-ja*, /*Alkitho(y)yo g^wasilēwiyāi*/ (PY Fn 50.1); *a-ta-no-ro*, *qa-si-re-wi-ja* (PY Fn 50.3), /*Antānoros g^wasilēwiyāi*/, „за работната група на Алкит, ... на Антанор“¹⁴ или со именката *ke-ro-si-ja*, /*geronsiyā*/, помик. *γερονσία*, „група на искусни знаетчии“, сп. *ta-we-si-jo-jo*, *ke-ro-si-ja*, /*Thawēsiyo(y)yo geronsiyā*/ (PY An 261v.1), *a-pi-qo-ta-o*, *ke-ro-si-ja* (PY An 261.v.5), /*Amphig^whoitā(h)o geronsiyā*/, „занаетчиска група на Тавесиј на Амфигвојта“;¹⁵ *o-ka*, /*orkhāl*/, помик. *ἀρχή*, „команда“, сп. *to-ro-o*, *o-ka*, /*Trō(h)os orkhāl*/ (PY An 519.1); *ku-ru-me-no-jo*, *o-ka*, /*Klumeno(y)yo orkhāl*/ (PY An 654.1); *e-ko-me-na-ta-o*, *o-ka*, (PY An 654.1), /*Erkhomenātā(h)o orkhāl*/, „команда на Трос, на Климен, на Ерхомената“.¹⁶

Примери на генитив има и покрај именки, кои се поврзани со соодветен глаголски корен, така што фразата со генитив всушност би можела да се замени со фраза составена од глаголска форма + субјект или глаголска форма + објект. Така со генитив се дополнува именката *o-ra*, /*hopāl*/, „подготовка, обработка“, во врска со *ἔπω* (види стр. 160), *a-re-ki-si-to-jo*, *o-ra* (KN Sf 4420), /*Aleksito(y)yo hopāl*/, „подготовка на Алексит“.¹⁷ Неколку генитиви одат со *a-ko-ra*, /*agorāl*/, „збир“, помик. *ἀγορά*, „собрание, пазар, набавка“ во врска со *ἀγείρω*, „прибирам“, сп. *a-pi-me-de-o*, *a-ko-ra* (PY Cn 655.5), /*Amphimēde(h)os agorāl*/; *a-ko-so-ta-o*, *a-go-ra* (PY Cn 453.1), /*Alksoitā(h)o agorāl*/, „збир на Амфимед, ... на Алксојта“. На плочката PY Cc 660 ја има фразата ном. + глагол, сп. *a-ke-o*, *a-ke-re*, /*Alkeyos ageireil*/, „Алкеј прибира“.¹⁸ Во Пилската серија Es се среќаваат

¹⁴ Ruijgh, *Études*, стр. 127; *Dic. Mic. II*, стр. 190-1; Илиевски, *Микенциите*, стр. 183.

¹⁵ Ruijgh, *Études*, стр. 121; S. Deger-Jalkotzy, *Studies Killen*, стр. 66-7.

¹⁶ E. Risch, "L'interprétation de la série des tablettes caractérisées par le mot o-ka", *Athenaeum* 36 (1958), стр. 43 и *Sprache* 32 (1986), стр. 70; Lejeune, *Mém. III*, стр. 61; Y. Duhoux, *Minos* 14 (1973), стр.130; R. S. -Brandt "Die o-ka Tafeln in neuer Sicht" *SMEA* 7 (1968), стр. 70-71.

¹⁷ J. L. Melena, *Res Myc.*, стр. 282, 285-6., J. T. Killen, *Mykenaiika*, стр. 374, 378 и *Fl. Studia Myc. I*, стр. 328 и натаму; C. W. Shelmerdine, *Tractata Myc.*, стр. 337, 340-342; T.G. Palaima, "Sacrificial Feasting in the Linear B Documents", *Hesperia* 73 (2004), стр. 224, 227.

¹⁸ *Documents*², стр. 200 - 201; Ruijgh, *Études*, стр. 217; J. Bennett, *Mykenaiika*, стр. 68; Илиевски, *Микенциите*, стр. 119.

лични имиња во генитив кои ја дополнуваат именката *do-so-mo*, */dosmos/*, *δοσμός*, „дажба“ и *δίδωμι*, „давам“, сп. *ko-pe-re-wo*, *do-so-mo* (PY Es 644.1), */Ko-pe-re-wo dosmos/*, „дажба на К.“. На плочката PY Un 718 ја има и глаголската форма *do-se*, */dōsei/*, употребена во контекст на именката *δοσμός*.¹⁹

Генитив сингулар се среќава и покрај именки-апелативи, кои означуваат некаква функција или служба, на пр. со *po-ti-ni-ja*, */potnia/*, *πότνια*, „господарка“, *da-pu₂-ru-to-jo*, *po-ti-ni-ja* (KN Gg 702.2), */Daburintho(y)uo potniai*, „На Господарката на Дабиринт“,²⁰ со *i-je-re-ja*, */hiyere(y)ya/*, помик. *ἱέρεια*, „свештеничка“, сп. *i-je-re-ja*, *pa-ki-ja-na* (PY Eb 339.A), */hiyere(y)ya Sphagiyaïnās/*, „свештеничката на Сфагијајна“.²¹ Особено се фреквентни генитивите со *do-e-ro*, */doelos/*, *δοῦλος*, роб“, *do-e-ra*, */doelā/*, *δούλη*, „робинка“, сп. *a-te-mi-to*, *do-e-ro* (PY Es 650.5), */Aremitos doelos/*, „роб на Артемида“, *ka-pa-ti-ja*, *do-e-ro* (PY Eb 539.9), *Karpathiyās doelos*, „роб на Карпатија“, *to-so-de do-e-ro ... pu-ra-ta-o* (PY Jn 605.11), */tossoido doeloi Pulartā(h)ol/*, „толку робови ... на Пиларта“.²² Примери има и со именките *ko-wo*, */korwos/*, јон. *κούρος*, „момче“, *ko-wa*, */korwā/*, јон. *κούρη*, „девојче“, сп. *we-we-si-jo-jo*, *ko-wa*, *me-zo-e* (KN Ak 622), */Werwesiyō(y)uo korwai mezo(h)es/*, „постари девојчиња на Вервесиј“.²³ Именките *κούρος* и *κούρη* во помикенскиот грчки се употребуваат и во значење „син“, „ќерка“, така што не е исклучено дека и во микенскиот во некои случаи имале такво значење,²⁴ сп. KN Ai 63.a (види стр. 392).

Генитивот искажува потекло покрај именките *tu-ka-te*, */thugatēr/*, *θυγάτηρ*, „ќерка“, сп. *o-te-ra*, *tu-ka-te-re* (MY Oe 106.2), */Hoterās thugatēil/*, „на ќерката на Хотера“²⁵ и *i-*65*, *hiyus*, помик. *ύίς*, „син“, сп. *pe-ri-me-de-o*, *i-*65* (PY Aq 64.7), */Perimēde(h)os hiyus/*, „син на Перимед“.²⁶

¹⁹ Fidio, *I dosmoi*, стр. 16-17, 20; Lejeune, *Mém. IV*, стр. 108.

²⁰ *Interpretation*², стр. 238, 250; Ruijgh, *Études*, стр. 108; Илиевски, *Микенициџе*, стр. 222-3.

²¹ M. D. Petruševski, *ŽA* 9 (1959), стр. 84 и *Coll. Mys.*, стр. 261.

²² Lejeune, *Mém. II*, стр. 76-7.

²³ *Documents*², стр. 162; Илиевски, *Микенициџе*, стр. 88; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 442.

²⁴ Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 132; P. Carlier, *Fl. Studia Mys. I*, стр. 188.

²⁵ Y. Duhoux, *Minos* 14 (1973), стр. 130; P. Carlier, *Fl. Studia Mys.*, стр. 187.

²⁶ Ruijgh, *Études*, стр. 362; Y. Duhoux, *Minos* 14 (1973), стр. 130; P. Carlier, *Fl. Studia Mys.*, стр. 188-9.

Секако искажува релација и кога доаѓа само со лично име. На Пилската плочка PU Vn 1191, се наведуваат неколку женски имиња, пред кои стои машко име во генитив, сп. *me-ti-ja-no-ro wo-di-je-ja 1*, /*Mēstijānoros Wordiye(y)ya 1*/ (PY Vn 1191.1), „Вордиеја, на Местианор“; *de-ki-si-wo-jo pi-ri-ta 1*, /*Deksiwo(y)yo Philistā 1*/ (PY Vn 1191.4), „Филиста, на Дексивој“. А во тебанската Ug серија неколку пати се наведени машки лични имиња, кои се детерминирани со друго машко име во генитив, сп. *a-ka-to-wa-o / au-to-te-qa-jo* (TH Ug 4), /*Alkathowā(h)o Autotēg^wayos*/, „Автотегвај, на Алкатова“. Но каква е релацијата меѓу двете лица, не можеме да бидеме сигурни.²⁷

И генитивот што се јавува покрај формите *po-ku-ta* и *34-*te*, сп. *a-pi-me-de-o*, *po-ku-ta* (KN C 911.10); *e-ko-me-na-ta-o*, *34-*te* (PY Aq 218.11), веројатно искажува релација, но и во овој случај не можеме да бидеме сосема сигурни, за тоа каква е точно релацијата, бидејќи не сме сигурни ни за интерпретацијата на овие два збора. Формата *po-ku-ta* можеби е апелатив. Според Рејх тоа е една именка /*pokutās*/, што значи „човек, што се грижи за ситна стока“, а личното име *a-pi-me-de*, /*Amphimēdēs*/, помик. Ἀμφιμήδης, што стои во генитив е името на таткото, значи генитивот искажува потекло.²⁸ Формата *34-*te*, пак во зависност од интерпретацијата на силабограмата *34, може да биде φράττηρ, „брат“²⁹ или пак λυττήρ, помик. „човек што ослободува“, а во микенскиот, можеби „коњушар, човек што ги ослободува коњите“.³⁰

Уште еден таков пример има во фразата *pe-ri-me-de-o*, *i*-*65, *po-so-ri-jo-no*, *te-ra-ni-ja* (PY Aq 64.7). /*Perimēde(h)os hiyus*/ значи „синот на Перимед“, а *po-so-ri-jo-no* е генитив од /*Psoliyōn*/, но не знаеме што значи *te-ra-ni-ja*, дали е тоа апелатив или лично име во номинатив, така што врската помеѓу генитивот и номинативот не можеме да ја определиме со сигурност. Слично останува нејасна и врската помеѓу *me-wi* и *ki-e-u*, /*Khi(h)eus*/, сп. на истата плочка *me-wi*, *e-ru-ta-ra*, *me-ta-pa*, *ki-e-wo* (p. 16).

²⁷ J. Chadwick, "Linear B Tablets from Thebes", *Minos* 10 (1969), стр. 122-123; *TT II*, стр. 86; Y. Duhoux, *Minos* 14 (1973), стр. 124, фус. 5.

²⁸ C. J. Ruijgh, *Mykenaiika*, стр. 544, 552.

²⁹ J.-L. Perpillou, *SMEA* 25 (1984), стр. 218-9; N. Maurice, *Minos* 24 (1990), стр. 163-4.

³⁰ *Interpretation*², стр. 23; Y. Duhoux, *Res Mys.*, стр. 120-121; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 442.

Еден пример на посвоен генитив има и покрај глагол, сп. *pe-se-ro-jo*, *e-e-si*, *MUL 1 ko-wa 1 ko-wo1*, */Pselloyo e(h)ensi MUL 1 korwā 1 korwos 1/* (KN Ai 63.a), „Пселос има една жена, едно девојче, едно момче“.³¹

На некои плочки зборот од кој зависи генитивската форма не е напишан со силабограми, туку е искажан само со идеограма. Така има плочки каде што покрај лично име во генитив, стои идеограмата *MUL* или *VIR*, придружена со бројка, сп. *ko-ma-we-to MUL 2* (KN Ap 618.2), */Komāwentos MUL 2/*; *a-ko-ro-da-mo-jo VIR 3*, */Akrodāmo(y)yo VIR 3/* (KN B 1025.b). Како и во случајот кога едно лично име во генитив зависи од друго лично име и тука не можеме со сигурност да ја утврдиме релацијата. Можеби се тоа мажи и жени, кои се робови на наведеното лице т.е се под негова надлежност заради некоја работа.

На плочките од Кноската серија D и Пилската C, пак генитивите од лични имиња кои се јавуваат во една елиптична формула, сп. *ko-te-u / ka-to-ro 'se-to-i-ja' OVIS*^f (KN Do 1054), */Ko-te-u, Se-to-i-ja, Kastoros OVIS*^f; *a₂-ne-u-te*, *pa-ro*, *ka-so*, *a-ko-so-ta-o CAP^m 45* (PY Cn 599.2) / *a₂-ne-u-te, paro Kasoi, Alksoitā(h)o CAP^m 45/*, може да се претпостави дека зависат од зборот што е искажан со идеограма (на плочките станува збор за стока), но исто така и дека зависат од едно испуштено или замислено *a-ko-ra*. Во зависност од тоа, функцијата на овие лица може да се сфати различно, може да се претпостави дека тоа се сопствениците на стадата, или пак дека тоа се луѓе задолжени за прибирање на стоката, чиј сопственик е палатата. Некои од имињата што се јавуваат во Кноската D серија се јавуваат и во серијата L, која зборува за текстил и волна и можеби и тука ја исполнуваат истата функција, сп. *wi-jo-qo-ta-o* на KN Dq 1026.a и на Ld 598.1.³² Слично, во Пил лицето *we-da-ne-u*, кое е колектор или сопственик во Cn серијата, се јавува и во Na серијата, сп. PY Na 856; 1041. Истото, може да се претпостави и за генитивите од лични имиња, кои се јавуваат на неколку вази од Теба, испишани со линеарно Бе писмо, сп. *re-u-ko-jo* (TH Z 849; 851; 852; 882), *ri- *82-ta-o* (TH Z 853).³³

³¹ Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 132; *Interpretation*², стр. 125; Ruijgh, *Études*, стр. 153, фус. 283; .

³² J. T. Killen, *Coll. Mys.*, стр. 155.

³³ H. W. Catling et al., "The Linear B Inscribed Stirrup Jars and West Crete", *ABSA* 75 (1980), стр. 90.

Во сферата на посесивниот генитив влегуваат и единствените 5 генитивски форми кои зависат од предлог, од предлогот *ἐνεκα*, „заради, за“;³⁴ сп. *i-go-jo*, /*(h)ikwo(y)yo*/, ген. синг. од /*(h)ikwos*/, *ἵππος*, „коњ“, сп. *ke-re-te-u*, *e-ke*, *e-ne-ka*, *i-go-jo GRA 5*, /*Krētheus (h)ekhei eneka (h)ikwo(y)yo GRA 5*/ (PY Ea 59) „Кретеј има заради коњот“; *e-ne-ka*, 'o-pa' (KN Am(2) 821.1.2), /*eneka hopās*/, „заради извршената обработка“.³⁵

Значење на партитивност може да се препознае кај неколку примери на генитив од именки кои означуваат материја, која не може да се брои, туку само се мери како количина, а за кои, од контекстот се гледа дека зависат од глагол. Формата *te-ri-to* од *te-ri*, /*melil*, *μέλι*, „мед“ се среќава на плочката PY Un 718.5 каде што се набројуваат одредени количини прехранбени продукти и животни, кои му се принесуваат веројатно како жртва на Посејдон, што е јасно наведено во првиот ред, сп. *po-se-da-o-ni*, *do-so-mo*, /*Poseidā(h)ōni dosmos*/, Формата *te-ri-to* се среќава меѓу продуктите, кои ги принесува лицето *e-ke-ra₂-wo*, сп. (p. 2) *e-ke-ra₂-wo* (p. 3) *do-se*, *GRA 4 VIN 3*, *BOS^m 1* (p. 4) *tu-ro₂*, *TURO₂ 10 ko-wo*, *153 1 (p. 5) *te-ri-to*, *V 3*. Генитивот веројатно зависи од формата *do-se*, /*dōseil*, 3 л. синг. фут. од *δίδωμι*, „давам“. Анализата на Т. Палајма на досието на писарот бр. 24, кој ја има напишано оваа плочка покажа дека тој во повеќе случаи зборот, кој е искажан со идеограма, го бележи и со силабограми, сп. и *to-so-jo* (види стр. 270-271).³⁶

Формата *ku-mi-no-jo* од /*kuminon*/, *κύμινον*, „ким“, се јавува на плочката MY Ge 602, во третиот ред, сп. *pe-ke-u*, *ku-mi-no-jo[ma-ra-]tu-wo V 1 sa-sa-ma Z 2*

³⁴ Формата *do-ro-jo-jo* од личното име *do-ro-jo*, /*Droyos*/ која се јавува на плочката PY Cn 45.6.6а покрај предлогот *pa-ro* е веројатно грешка. Во Пилската Cn серија со предлогот *paro* + лично име во датив/локатив се означува човекот кај кого се наоѓаат животните за кои станува збор, за разлика од сопственикот или колекторот, чиешто име стои во генитив, сп. *u-po-ra-ki-ri-ja*, *pa-ro*, *do-ro-jo-jo*, *a-ko-so-ta-o CAP^f 35*, /*U-po-ra-ki-ri-ja paro Droyoyo, Alksoitā(h)o CAP^f 35*/, „...кај Дрој, на Алкојта, 35 кози“ и *pa-ro pe-ge-we*, *a-ke-o-jo CAP^f 35* (PY Cn 45.5), /*paro Pek^wēwei Alkeo(y)yo CAP^f 35*/, „кај Пеквеј, на Алкеј, 35 кози“, види F. W. Householder, "Pa-ro and Mycenaean Cases", *Glotta* 38 (1960), стр. 9; P. Hr. Ilievski, *ŽA* 15 (1965), стр. 50; *Documents²*, стр. 541; *Interpretation²*, стр. 414; E. Risch, *Sprache* 32 (1986), стр. 73, фус. 32.

³⁵ Schwyzler - Debrunner, *Gr. Gr. II*, стр. 552; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 120; Thumb - Scherer, *Gr. Dial. II*, стр. 359; J. Chadwick, *Studies Killen*, стр. 32.

³⁶ T. G. Palaima, "Syntax and Context as Tools for Interpreting Mycenaean Texts and Scribal Processes: Un 718, Ta 709 and K(1) 740" во *Analecta homini universali dicata, Festschrift fur Oswald Panagl zum 65. Geburtstag, Band I*, ed. Th. Krisch, Stuttgart, 2004, стр. 269-275; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 132.

sa-pi-de 'б', /*Sperheus, kumino(y)yo ... marathuwon V 1, sāsama Z 2, sarpides* б/, „Сперхеј, од кимот, копар, сусам ...“. Иако другите имиња на мирудии и продукти се наведени во ном.акуз., имајќи предвид дека во уводната реченица го имаме глаголот *ὀφείλω* „должам“, сп. *jo-o-po-ro* , *a-ro-шо[...]**si-mi-jo*, /*yō ophlon arōmo[..do]smiyon/*, „Вака беа должни да дадат мирудии“, може да се претпостави дека писарот спонтано употребил и еден генитив, за да означи целина од која се издвојува еден дел.³⁷

И формата *ne-wo-jo* од /*newos/*, *νέος*, „нов“ можеби претставува таков пример, иако самата не значи материја, но се однесува на именка, што значи материја. На плочката KN Fh 5506.b, која е сочувана само делумно можеме да прочитаме [...] *-ra-de / ne-wo-jo OLE 4[] vac. [*. Придавката во генитив го детерминира зборот *ἔλαιον*, мик. *e-ra3-wo*, „масло“ кој е искажан со идеограмата за масло, сп. во истата серија, на плочката 375, /*ne-wo OLE 10[*. Во овој случај нема глагол, туку во истата серија ја има именката *a-pu-do-si*, /*apudosis/*, *ἀπόδοσις*, „враќање, исплата“, сп. KN Fh 340; 5434, која треба да се подразбере и на плочката KN Fh 5506 и да се поврзе со генитивот *ne-wo-jo OLE*.³⁸

Значење на партитивност можеби има и кај фразата *o-na-to* , *ke-ke-me-na* , *ko-to-na*, /*onāton k(h)ekhemēnās ktoinās/*, која редовно се користи во Пилските серии *Eb* и *Ep*. Дека формите кои им припаѓаат на *a*-основи треба да ги сметаме за генитиви потврдуваат ретките примери, каде што тие стојат во плурал, сп. *ko-to-na-o* , *ke-ke-me-na-o* , *o-na-ta* (PY Eb 297.2). Во Пилската серија *Ea* именката *o-na-to* доаѓа и само со *ko-to-na* , сп. PY Ea 481, *ra-pa-do* , *e-ke* , *o-na-to* , *su-ḡo-ta-o* , *ko-to-na GRA T 1*, /*Lampadōn (h)ekhei onāton sug^wōtā(h)o ktoinās GRA T 1/*, „Лампадон има парцела на ползување од земјата на свињарот“. Еднаш во *Ep* серијата *o-na-to* доаѓа и со *ka-ta*, сп. *e-u-]ru-wo-ta* , *te-o-jo* , /*do-e-]ro* , *e-ke-qe[ka-]ta*, *o-na-to* (PY Ep 613.9), /*Euruwoitās, the(h)o(y)yo doelos, (h)ekhei k^we kamās onāton/*, „Евривојта роб божји, има парцела на

³⁷ Hajnal, *Studien*, стр. 263. Сепак заради оштетеноста на плочката на ова место не треба да се исклучи можноста дека формата *ku-mi-no-jo* е некаква грешка, т.е. можеби последниот знак *jo*, е всушност, знак за мерка, *T*, види J. L. Melena “Res.:Anna Sacconi: Corpus delle iscrizioni in Lineare B di Micene”, *Minos* 16 (1977), стр. 239.

³⁸ Hajnal, *Studien*, стр. 262.

ползување од кама“.³⁹ Глаголот *ὀνίημι* со кој е поврзана именката *onāton* во помикенскиот грчки доаѓа со генитив, кој може да се сфати како партитивен, „се ползувам (имам полза) од нешто, од некого“, сп. *δαίτῳς ὄνησο* (τ68), „нека ти е на здравје гозбата (ползувај се од гозбата)“; *τί σευ ἄλλος ὀνήσεται* (Π 31), „Што друг ќе се ползува од тебе...“.⁴⁰

На микенските плочки генитивот се употребува и за да означи материјал од кој нешто е направено. Така во Пилската и Кноската S серија се употребуваат формите *e-re-pa-to* (PY Sa793), */elephantos/*, ген. синг. од *ἐλέφας* „слон, слонова коска“, *e-ri-ka* (KN So 894.4; 4430.b), */helikās/* од */helikā/*, арк. *ἐλίκα*, „врба“; *pte-re-wa* (KN Se 879.b; 891.B; 892; 893; So 4429.b), */ptelewās/* од */ptelewā/*, *πτελέα*, „брест“ за да се опише материјалот од кој се направени колцата и нивните делови. Примери има и во Пилската Та серија.⁴¹

Можеби на микенските плочки има и пример за генитив со кој се искажува вредност, цена⁴² или можеби мерка, ако формата *to-so-jo*, */tosso(y)yo/*, во фразите кои се јавуваат на плочката PY Eг 312, сп. (p.1) *wa-na-ka-te-ro*, *te-me-no* [(p.2) *to-so-jo pe-ma GRA 30*, */wanakteron temenos tosso(y)yo sperma GRA 30/* и (p. 7) *wo-ro-ki-jo-ne-jo*, *e-re-mo* (p. 8) *to-so-jo*, *pe-ma GRA 6/*, */wo-ro-ki-jo-ne-jo erēmon tosso(y)yo sperma GRA 6/*, значи „од толку“, а зборот *pe-ma* е употребен како синоним за површина. Во тој случај фразите би значеле „имот на владетелот, семе од *шолку GRA*“, „напуштена земја, семе од *шолку GRA*“, сп. *ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ὅντα τό εὖρος τεττάρων σταδίων* (Хен. An. 1 4.11), „на реката Еуфрат, која имаше ширина од четири стадии“ или *ἑτῶν ὅντα ὡς ἑπτακαίδεκα* (Хен. Hell.3.1.14).⁴³

Исто така со повеќе примери е потврдено и темпоралното значење на генитивот. Имињата на месеците на микенските плочки вообичаено стојат во генитив и служат за датирање на некои плочки, на истиот начин како подоцна на дијалектните натписи, сп. *de-u-ki-jo-jo 'me-no'*, */Deukiyo(y)yo mē(n)nos/* (KN Fp 1.1),

³⁹ Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 132; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 443.

⁴⁰ Хомер, *Илијада*, препев на М. Д. Петрушевски, Скопје, 1982.

⁴¹ *Introduction*², стр. 58; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 133; Y. Duhoux, *Minos* 14 (1973), стр. 130-131; Bader, *Demiourgos*, стр. 11; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 443.

⁴² Lejeune, *Mém. IV*, стр. 83-85; сп. и Ruijgh, *Études*, стр. 346, фус. 41.

⁴³ Schwyzler-Debrunner, *Gr. Gr. II*, стр. 122, 124.

„во месецот Девкиј“; *pa-ki-ja-ni-jo-jo*, *te-no*, /*Sphagiyāniyojo mē(n)nos*/(PY Fr 1224), „во месецот Сфагијаниј“.⁴⁴

На прашањето дали на микенските плочки има примери на генитив сингулар со аблативско значење, какво што примарно имплицира поимот одвојување, одговорот пред сè треба да го побараме пред сè меѓу топонимите.

Бројот на генитиви од топоними во споредба со бројот на генитиви од други видови имиња е многу мал, само 12тина форми од повеќе од 300 примери на генитив. А топонимите се често застапени на микенските плочки, и во многу случаи контекстот потврдува дека тие значат локација од каде доаѓа нешто. Но кај консонантските основи и кај тематските основи формата во таквите контексти завршува на *-e*, /*-ē*/ или на *-o*, /*-ō(d)*/, а не на *-o*, /*-os*/, односно *-o-jo*, /*-o(y)yo*.

Што се однесува до значењето, за поголемиот дел од примерите контекстот јасно ни покажува дека се употребени како детерминативи на друго име. Формите *a-ke-re-wa*, /*Agrēwās*/, *e-ri-no-wo-to*, /*Erinowontos*/, *ko-tu-wo*, /*Gortuwos*/, *o-te-pe-o-jo* зависат од *o-ro-jo*, формите *da-pu₂-ru-to-jo*, /*Daburintho(y)yo*/ и *u-po-jo*, /*Ubo(y)yo*/ зависат од *po-ti-ni-ja*, /*potnia*/ (види стр. 372, 375).

За четири примери можностите за интерпретација се пошироки.

Формата *se-wo-to* (KN Da 1268), стои покрај друг топоним *qa-ra* и веројатно е да се претпостави дека го детерминира него (види стр. 51).

Топонимот */*Odrus*/, сп. помик. *Ὀδρυς* на плочката KN Co 910.1 е забележан како *o]-du-ru-wo*, сп. *o]-du-ru-wo*, *a-ko-ra-ja*]. Серијата Co од Кносос документира овци, кози, свињи, говеда, кои се на сите плочки квалификувани како *a-ko-ra-ja*, /*agoraya*/, „за прибирање, прибрани“. Формата *ka-ta-ra-i* на плочката KN Co 906.1, лок. од топонимот /*Katrai*/, упатува на тоа дека топонимите во оваа серија, го означуваат местото каде што се наоѓаат наведените стада.⁴⁵ Генитивската форма претставува отстапување, кое и не е толку тешко да се разбере, ако се земе предвид фактот дека генитивот во

⁴⁴ *Introduction*², стр. 58; Vilborg, *Tent. Gram.*, стр. 132-3; E. Risch, *Sprache* 32 (1986), стр. 70; Bartoněk, *Handbuch*, стр. 443; Илиевски, *Аблайивовой*, стр. 90-91.

⁴⁵ *Interpretation*², стр. 184.

сферата на присвојноста се испреплетува со локативот. Формата *u-du-ru-wo* (фонетска варијанта, со регресивна асимилација), пак се јавува на плочката KN V 145, сп. *u-wo-ge-ne / u-du-ru-wo '4 o б'*. Формата *u-wo-ge-ne* веројатно е грешка за *u-wo-ge-we*, ном. плур. од една именка */uwok^weus/*, „инспектор, надзорник“, сп. крит. *ἐπωπεύς*.⁴⁶ Во следните редови се наброени на истиот начин други апелативи во ном. плур., кои се детерминирани со топоним. Местото */Katrai/* овој пат стои како *ka-ta-ra-pi* во четвртиот ред и индицира дека и другите топоними треба да ги сметаме за аблативи, односно дека со топонимите се означува местото од каде што доаѓаат лицата за кои станува збор. Но не е случајност тоа што формата *u-wo-ge-we* е забележана на друга плочка од Кносос, исто така во контекст на топонимот */Odrus/*, сп. *o-du-ru-we / u-wo-ge-we* (KN C 902.6). Оваа плочка, претставува листа на апелативи, поврзани со топоними. Неколку пати се наведува именката *ko-re-te*, за која знаеме дека означува административна функција поврзана со секој локалитет поединечно. Во последниот ред стои *we-re-we*, а тој апелатив два пати се јавува на плочката KN V 145, во третиот и четвртиот ред. Со именка која означува административна функција може да дојде генитив, а може и абл. инстр., во таа смисла на плочката KN V 145 формата *u-wo-ge-we, /uwok^wēwes/* оди со генитив од */Odrus/*, а во случајот на плочката KN C 902 со абл.-инстр. Слична алтернација на падежите има на плочката PY Jo 438, сп. *e-re-e, po-ro-ko-re-te* (p. 19), */Hele(h)ē po-ro-ko-re-te/* и *e-ra-te-re-wa-o, ko-re-te* (p. 27), */Elairēwā(h)ōn ko-re-te/*.⁴⁷ Во помикенскиот грчки именките кои значат владетел, управител одат со генитив, сп. *ἄναξ ἀνδρῶν* (A8), „јуначкиот цар“, а соодветните глаголи и со генитив и со датив, сп. *Τενέδοιό τε ἱφί ἀνάσσεις* (A38), „царуваш в островот Тенед“; *ἄρχευ Ἀργείοισι* (B345), „води ги напред Аргејците“. Генитивот покрај ваквиот апелатив има посвојно односно локативско значење, „надзорници на Удрис, односно во Удрис“.

⁴⁶ *Interpretation*², стр. 183; *Documents*², стр. 438; Lejeune, *Mém. II*, стр. 204, фус. 20 и 231, фус. 25 и *Phonétique*, стр. 175, фус. 3; Perpillou, *Les substantifs*, стр. 160 и 379.

⁴⁷ J. Chadwick, *Studia Myc.*, стр. 19.

Генитивот *pu-ro-jo* од *pu-ro*, /*Puros*/, Πύλος, се јавува на плочката PУ An 129. На плочката се набројуваат мажи, кои се наоѓаат *pa-ro*, *ti-ki-jo*, /*paro Stikhiyoi*/ (р. 1) „кај Стихиј“ и *pa-ro*, *ka-ke-u-si*, /*paro khalkeusi*/ (р. 7) „кај ковачите“. Мажите се наброени поименично, само по име или по име и занимање. Исклучок има во четвртиот ред, каде што стои *za-mi-jo*, *pu-ro-jo VIR 10*. Зборот *za-mi-jo* веројатно е апелатив, сп. *za-mi-jo VIR 9* (KN As 1517.v.2).⁴⁸ Топонимот во генитив, може да го означува потеклото на мажите,⁴⁹ како други топоними во аблатив, кои ја имаат истата функција, сп. и *ma-te-de*, *ku-te-re-u-pi*, /*matēr de Khutreuphi*/ (PУ An 607.2), „а мајката од Грнчари“. Но имајќи го предвид она што погоре го кажавме за фразата *u-wo-ge-ne* / *u-du-ru-wo* (KN V 145) употребата на генитивот може да е потесно поврзана со функцијата што ја означува апелативот, односно со генитивот да се искажува припадноста на тие луѓе на едно место.

Што се однесува до имињата од другите категории. Навистина има примери на генитив кој е неочекуван, односно, кој отстапува од вообичаениот контекст, но за ниеден од овие примери не можеме да тврдиме со сигурност дека има аблативско значење.

На микенската плочка MУ Ge 603, во вториот ред го има личното име *pu-ke*, /*Phurkēs*/ наведено во генитив како *pu-ke-o*. Микенската серија Ge содржи податоци за мирудии, односно за плаќање данок во вид на мирудии. Фразата *do-si-mi-ja a-ke-re-u-te*, /*dosmiya Agrēuthen*/ на плочката 606, покажува дека тоа е данок, принос од местото *A-ke-re-u*, /*Agreus*/ . Вообичаено се наведуваат имиња на лица на почетокот од редот и потоа одредени количини мирудии. Плочката 603 треба да се гледа заедно во пар со плочката 604 од истата серија. На првата плочка се регистрирани податоците за платениот данок, она што е веќе дадено, а на втората плочка, за минусот, она што останало како долг, *o-pe-ro*, /*ophelos*/, сп. помик. ὀφείλλω, ајол. ὀφέλλω, „должам“, ὀφειλή, „долг“. Ако ги споредиме имињата од едната и другата

⁴⁸ /*zamioi*/, “forced levies”, во врска со помик. ζῆμία, „казна“, види *Interpretation*², стр. 465; Ruijgh, *Études*, стр. 105; /*sarmioi*/, помик. σάρμα, σάρω, „бришам, чистам“, види Н. Mühlestein, *MH* 12 (1955), стр. 128; Olivier, *Desservants*, стр. 104.

⁴⁹ A. P. Sainer, *SMEA* 17 (1976), стр. 52.

плочка, ќе видиме дека имињата на плочката 603 се наведени во номинатив, сп. *ke-po* (р.1, /Kēpos/, *i-na-o* (р. 3), /Inaōn/, *ra-ke-da-no* (р. 4), /ra-ke-dānōr/, *a-ke-re-wi-jo* (р. 5), /Agrēwiyos/, *pe-ke-u* (р. 6), /Sperkheus/, со исклучок на името *pu-ke*, /Phurkēs/, кое е наведено во генитив. На плочката 604 пак, сите имиња стојат во аблатив, сп. *ke-e-pe*, *i-na-o-te*, *ra-ke-da-no-re*, *a-ke-re-wi-jo*, кој очигледно зависи од именката *o-pe-ro*, која се наведува по секое име. Исклучок, повторно е името *pu-ke*, кое сега стои во номинатив или можеби и тоа е во аблатив ако се земе предвид дека се работи за хипокористик на *-ης* (види стр.

Ако ги споредиме и другите две плочки 605 и 602, кои се во ист сооднос, на првата е регистрирано применото, а на втората она што останало да се должи, ќе видиме дека на првата сите имиња се во номинатив, како што очекуваме, а на втората исто така се во номинатив, но тука формулата е поинаква. На оваа плочка наместо именката *o-pe-ro*, на почетокот од листата стои фразата *jo-o-po-ro*, /yō ḏphlon/, „како што должеа ...“, така што имињата во номинатив се субјектот на глаголот. Исклучок има во четвртиот ред каде што наместо очекуваниот ном. *ka-e-se-u*, стои *ka-e-se-we*. Веројатно е дека писарите ја измешале формулата во која името е субјект на глаголот *ὀφείλω* и онаа во која името стои во аблатив покрај именката /*ophelos*/.⁵⁰ Што се однесува до генитивот *pu-ke-o* наместо номинативот *pu-ke*, како што покажа споредбата на плочките, аблативи има таму каде што е употребен номинативот, така што во таа листа, би очекувале генитив, доколку тој бил близок по значење со него. Генитивот на плочката 603 може да се објасни, ако се земе предвид дека на плочките на кои се документира данок, односно принос, најчесто ја среќаваме именката *do-so-mo*, /*dosmos*/ а таа оди со генитив, сп. *Es* серијата од Пил (види стр. 378). Треба да се земе предвид и она што го укажа проф. Килен, а тоа е фактот дека плочката 603, почнал да ја пишува писарот бр. 58а, а продолжил да ја пишува писарот бр. 59. Зборот *pu-ke-o* е првиот збор што го напишал овој писар, и може да се претпостави дека тој спонтано ја сменил мислата, но потоа сепак се вратил на формулата

⁵⁰ Илиевски, *Аблайивои*, стр. 93-4 и *SMEA* 12 (1970), стр. 116. Според друго гледање, имињата покрај *o-pe-ro* се во датив, „долг кај тој и тој“, види J. T. Killen, *Res Mys.*, стр. 225, фус. 29.

од својот колега.⁵¹ Грешка има и на плочката 604, каде што по *pu-ke*, зборот *o-pe-ro* е напишан како *pe-ro-ro*. Очигледно, бележењето на приносот од ова лице било на некаков начин проблематично.

На сличен начин, како варијација во формулата, може да се објасни и генитивот *tu-wi-no-no*, /*Twinōnos*/, кој се јавува еднаш на плочката KN Ga 676.b наспроти номинативот *tu-wi-no*, /*Twinōn*/, кој е забележан на плочката KN Ga 517.b. И оваа серија зборува за мирудии, а се користат термините *o-pe-ro*, /*ophelos*/ и *a-pu-do-si*, /*apudosis*/, кои можат да дојдат со генитив.

На сличен начин во Пилската Es серија неколку пати се појавува генитив таму каде што не го очекуваме. Оваа серија зборува за принос на богот Посејдон и на три други ентитети, веројатно административни лица (*34-*ke-te*, *we-da-ne-u*, *di-wi-je-u*). Податоците се наведени групно, како списоци на поголеми плочки и индивидуално на помали плочки. Името на овој што го дава приносот, нормално стои во генитив покрај именката *do-so-mo*, /*dosmos*/, *δοσμός*, „дажба“ или во номинатив, очигледно без да биде поврзано името синтаксички со именката, додека оној кому му е наменет приносот стои во датив, сп. *o-po-ro-me-no*, *po-se-da-o-ne*, *do-so-mo* (PY Es 647.1), /*Hoplomenos Poseidā(h)onei dosmos* /, „Хопломен, принос за Посејдон“.⁵² Но на неколку места во генитив стои и името на оној кој е примател, сп. *a-re-ku-tu-ro-ṛo-ne*, *po-se-da-o-no*, *do-so-mo* (PY Es 647.1), /*Alektrunonei Poseidā(h)onos dosmos* /; *we-da-ne-wo*, *do-so-mo* (PY Es 645.3; 648.3; 651.3; 653.3; 703.3; 726.3; 727.3; 728.3; 729.3), /*We-da-ne-wo dosmos*/. Јасно е дека во случајот со името на богот Посејдон е направена грешка, односно просто инверзија на падежите. Погрешно е напишано и *no* наместо *wo*, сп. *a-re-ku-tu-ro-wo-no* (PY Es 644.2), /*Alektruwonos*/.

Што се однесува до *we-da-ne-wo*, аблативско значење не би очекувале во никој случај, бидејќи се работи за име кое е примател. Дека генитивот стои наместо датив, ни покажуваат плочките Es 646.3; 647.3; 649.3, каде што стои *we-da-ne-we*, *do-so-mo*. Едно можно објаснение е да се претпостави дека писарот употребил *gen. obiecti* како замена за датив. Од истите причини ги

⁵¹ J. T. Killen, *Res Mys.*, стр. 231.

⁵² Fidio, *I dosmoi*, стр. 16; Lejeune, *Mém. IV*, стр. 108, фус. 23, .

измешал падежите на плочката 647. Или пак со употребата на генитивот, писарот сакал да истакне дека приносот е токму за самиот бог, а не за лицето кое се опишува како *we-da-ne-wo*, *do-e-ro*, а кое исто така се спомнува како давател на принос (PY Es 644.6; 650.6; 703.1).⁵³ Името на ова лице впрочем често се спомнува на Пилските плочки во генитив, како сопственик или колектор на стока во Cn серијата, во врска со мажи во An серијата, Na серијата. Така што, писарот можеби рутински го употребил генитивот, кој секако би имал за цел да означи, кому му припаѓа приносот.⁵⁴

Аргумент во прилог на тоа дека генитивот се меша со аблативот веќе во микенскиот период би можел да биде фактот, што генитивот во некои случаи, се користи и за да означи потекло, функција, која би можела да се смета за аблативска.⁵⁵ Но всушност, ние можеме да зборуваме за тоа дека уште од најстаро време постоел повеќе од еден начин како да се искаже оваа идеја. Тоа е потврдено и на микенските плочки, каде што паралелно покрај генитивот на потекло, ги имаме и патронимиците употребени во таа функција. Тие завршуваат на *-ios*, исто како во ајолските дијалекти, *a-re-ku-tu-ru-wo*, *e-te-wo-ke-re-we-i-jo* (PY An 654.8.9), */Alektrowōn Etewoklewe hīyos/*,⁵⁶ но исто така имаме и примери, кои во таков контекст завршуваат наместо *-o-jo* на *-o* и можеби се аблативи на **-ō(d)*, сп. (PY Ae 344), *pi-ro-wo-na*, *wi-do-wo-i-jo*, *i-*65 VIR 1*, */Philowoinās Widwohiyō (h)iyus VIR 1/*, „Филовојна, син на Видвој, еден маж“ (види стр. 283-4).⁵⁷

Слично е и со темпоралниот генитив. Постоењето на вакви генитиви во микенскиот не може да биде аргумент дека генитивските форми се користеле во функција на аблатив. Времето може да се искажува и со генитив и со аблатив и со локатив и со акузатив. Формите на *-o* можат да бидат и локативи на *-oi*. Употребата на овие форми покрај формите на *-o-jo* во

⁵³ Lejeune, *Mém. IV*, стр. 108, фус. 24-5.

⁵⁴ Fidio, *I dosmoi*, стр. 16, фус. 9; *Documents*², стр. 279.

⁵⁵ Schwyzer - Debrunner, *Gr. Gr. II*, pp. 118-119; Chantraine, *Gr. Hom. I*, стр. 61.

⁵⁶ O. Masson, *Glotta* 43 (1965), стр. 217; P. Carlier, *Fl. Studia Myc.*, стр. 192-3.

⁵⁷ A. M. Davies, *Rend. della Cl. di Sc. Mor., st. e fil.* 15 (1960), pp. 44-45, 55; N. Maurice, *Mykenai'ka*, p. 409.

тематската деклинација во ваков контекст може да значи мешање на две различни формули (види стр. 291).

Од анализата на синтаксичките значења на генитивот се гледа дека сите наставки за генитив сингулар се практично рамномерно застапени во сите контексти, кои во најголема мера ѝ припаѓаат на сферата на присвојноста, а во помале мера и на партитивноста. Исклучок се личните женски имиња со *a*-основи, кои заради семантиката сè разбира не се појавуваат секогаш таму каде што се појавуваат и машките имиња со атематски или тематски основи или *a*-основи.

7.3. Значењето на формите на генитивот на натписи од 8 -5 в.п.н.е. од ајолските дијалекти

Иако најстарите натписи од 8 до 5 в.п.н.е. се малку на број и со ограничен контекст во споредба со подоцнежните натписи, сепак тие ја покажуваат разновидната употреба на генитивот.

Примери на посвоен генитив има со именката *ἱερόν*, „храм“, при што во генитив стои името на богот, сп. *ἱερόν το ΠυθίΟ* (Jeffery 94/2b, почеток на 7 в.п.н.е., Теба), „храм на Питиецот“, *ἡ ἱερός τοπόλΟνος* (Ducat 416/263, прва половина од 6 в.п.н.е., Акрајфија), „храм на Аполон“.⁵⁸ Овие примери се споредливи со микенските примери на генитив покрај *wo-i-ko*, *wo-ko*, */woikos/*, *ὄικος*, „куќа, дом, храм“, сп. *po-ti-ni-ja wo-ko-de* (TH Of 36.2), */Potniyās woikonde/*, „во домот (храмот) на Потнија“ (види стр. 372).

Генитив се среќава на надгробни споменици со именки што значат „споменик, обележје“, сп. *ἸλαξίνΟ μνᾶμα* (AD 16 (1960)181, втора половина од 5 в.п.н.е., Кранон), „споменик на Илксин“, *ΓάστρονΟνος τότε σᾶμα ΦιλοξένΟ* (Lorenz, 12, 5 в.п.н.е., Пелиј), „ова е гроб на Гастрон, син на Филоксен“; *Φιλομρότοι τόπίσαμα* (JHS 33 (1913) 316/7, почеток на 5 в.п.н.е., Аргуса), „Обележје на Филомрот“.⁵⁹ Во овој случај во генитив е името на починатиот

⁵⁸ Jeffery, стр. 91.

⁵⁹ Lorenz, стр. 102-3; Натписот од Аргуса, Водвард го смета за граничник (види А. М. Woodward, *JHS* 33 (1913), стр. 316), но сосема е возможно дека се работи за надгробен споменик, види А. Morpurgo Davies, *Glotta* 46 (1968), стр. 96; *LSJ, Supplement*, стр. 129; сп. и *SEG* 24 (1969), стр. 152..

човек. Многу често ваквата именка и се испушта, па стои само личното име во генитив, сп. *Διφίλο ΠρωτοέΟ ΚεβρηνίΟ* (Troad 18, 5 в.п.н.е, Троада) „На Дифил, син на Протој, од Кебрен“.

Примери има и со именката *ῥρος*, „меѓа“, сп. *ἡῶρος τΟ ηἱαρΟ* (BCH 50 (1926) 391/5, прва половина од 5 в.п.н.е., Теспија), „меѓа на храмот“;⁶⁰ *ῥρος τεμένεος* (SEG 45/1085, 5/4 в.п.н.е, Метимна), „меѓа на имотот“. Оваа именка во микенскиот е забележана како *wo-wo*, */worwōl/*, и придружена со име во генитив, се јавува во имиња на места, види стр. 372.

Најстариот пример со завршокот *-οιο* од Пелазгиотида е со именката *θεσμός*, „закон“, сп. *θεθμός τοῖ [δά]μοιο* (AE (1934-5) 140, 6 в.п.н.е., Атракс), „закон на народот“.⁶¹

Има исто така примери на посвоен генитив со глаголот *εἰμί*, на предмети, за означување на сопственоста, сп. на кантарос *Ῥνασίδαο Εμί* (ABSA 14 (1907-8)263/5, прва половина од 5 в.п.н.е., Микалет), „Му припаѓам на Онасида“⁶² или на други типови споменици, сп. *μνᾶμ' Εμί Πυριάδα* (Lorenz 2, 5 в.п.н.е., Кјериј), „Споменик сум на Пириада“⁶³. Примери за оваа употреба на генитивот има и на микенските плочки (види стр. 372-3)

Исто така има и примери на генитив, кој означува потекло, при што во генитив стои татковото име, сп. *Καλλίνικος ΣτρομβίχΟ* (IG VII 3486, 5 в.п.н.е., Лебадеја), „Калиник, син на Стромбих“, *Μουέα δίδΟτι ταῖ γυναῖκῖ δΟρον Εὐχάρι τευτρΕτιφάντΟ κοτύλον...* (IG VII 3467, прва половина од 5 в.п.н.е., Теспија), „Могѐа ѝ даде на Евхарида, ќерка на Евтретифант, чашка за подарок“.⁶⁴ Ваквиот начин на именување е присутен на подоцнежните грчки натписи.⁶⁵

⁶⁰ A. Plassart, *BCH* 50 (1926), стр. 391.

⁶¹ M. Lejeune, *REG* 54 (1941), стр. 180-181; M. S. Ruipérez, *Coll. Mycenaeum*, стр. 291.

⁶² R. M. Burrows - P. N. Ure, "Excavations at Rhitsona in Boeotia", *ABSA* 14 (1907-8), стр. 263.

⁶³ Lorenz, стр. 40; Jeffery, стр. 98.

⁶⁴ Buck, *Dialects*, стр. 228; Colvin, *Reader*, стр. 102. Според една понова анализа на натписот можно е да се претпостави и поинаква релација помеѓу името во датив *Εὐχάρι* и името во генитив *τευτρΕτιφάντΟ*. Имено, можно е Евхарија да му е жена на Евтретифант, а не ќерка. Види M. Steinhart - E. Wirbelauer, "Par Peisistratou. Epigraphische Zeugnisse zur Geschichte des Schenkens", *Chiron* 30 (2000), стр. 273, 286.

⁶⁵ Reinach, *Traité*, стр. 504.

Генитивот со кој се искажува релација меѓу две лица се среќава и со именки, кои значат дете, син, жена, сп. *παίδι Καβίρο* (Walters-Brunns/34, втора половина од 6 / прва половина од 5 в.п.н.е., Теба), „на детето на Кабир“, *Φιλονίκου υἱός* (Jeffery 99/10, 450/25 г.п.н.е, Тетониј), „син на Филоник“,⁶⁶ *Φεδίου [γύ]να* (Schwyzer 637, 5 в.п.н.е, Троада), „жена на Федиј“, *τακιδε κενου* (BSH 88 (1964) 400-402/1, 5 в.п.н.е, Фера), „на неговите“.⁶⁷

Темпорално значење има партиципската фраза *πολέμω και ἱράνας ἰώσας*, „и кога е војна и кога е мир“, која во Тесалија се јавува на еден натпис од 5 в.п.н.е. во Фера, сп. *πολέμοιο και ηιρένας* (BSH 88 (1964) 400-402/1).

Најраспространета употреба на генитивот на натписите, покрај онаа да означат потекло е во фрази кои се состојат од именка и партицип, а означуваат вршење на некаква функција. Ваквите фрази првобитно оделе редовно со предлогот *ἐπί*, а потоа најчесто се јавуваат без него. Архаичните примери од крајот на шести и од петти век, се без предлог, сп. *Φλοφαρος ἀπάρχοντος* (Jeffery 94/7, крај на 7, почеток на 6 в.п.н.е., Теба), *Πύρω ἄρχοντ[ος]* (IG VII 2526, втора половина од 6 в.п.н.е., Теба), *Ὀρέσταο Φερεκράτε<ος> υἱορέοντος* (Jeffery 99/10, 450/25 г.п.н.е, Тетониј).⁶⁸

Партитивно значење веројатно има фразата *τᾶς δεκάτας* (Jeffery 94/1, крај на 8 / почеток на 7 в.п.н.е., Теба), „од десетината“ (види стр. 185).

На натписите од 5 век има и примери со предлози, а некои од нив имаат и аблативно значење, сп. (Jeffery 99/10, 450/25 г.п.н.е, Тетониј) *τὰ χρυσία και τὰ ἀργυρία τεε ΒελφαίΟ ἀπολόμενα ἔσσοε* (р. 9 -11), „го спаси златото и среброт што беше загубено од светилиштето во Делфи.“;⁶⁹ *ἀπὸ τᾶς ἐ[σ]δοκᾶς* (IG VII 3086, втора половина од 5 в.п.н.е, Лебадеја), „од надоместокот“; *πὲρ γᾶς τᾶςδε πολὸν ἀριστεύΟν ἔθανε* (Lorenz 2, 5 в.п.н.е., Кјериј).⁷⁰

⁶⁶ Buck, *Dialects*, стр. 226.

⁶⁷ M. S. Ruipérez, *Coll. Mycenaeanum*, стр. 291.

⁶⁸ Reinach, стр. 348-9, 351; Schwyzer - Debrunner, *Gr. Gr. II*, стр. 471.

⁶⁹ Buck, *Dialects*, стр. 225.

⁷⁰ Lorenz, *Thessalische Grabgedichte*, стр. 41-2.

7.4. Значењето на формите на генитивот на натписи од 4 -2 в.п.н.е. од ајолските дијалекти

На помладите натписи од 4 до 2 в.п.н.е., има веќе поразновиден избор на ситуации во кои се јавува генитивот, затоа што и самите документи се поразновидни, односно покрај стандардните надгробни споменици, посвети, натписи на објекти има веќе и значителен број на подолги декрети и писма.

Посвојниот генитив се јавува покрај именки што значат земја, имот, сп. *ἀ γὰ ἱαρᾶ τῶ Διονούσω* (IG VII 1786, кр. на 3 в.п.н.е., Теспија), „светата земја на Дионис“; *ἐν τὸ τέμε[ν]ος τοῖ Πλούτουνος καὶ τᾶς Φερσεφόνας* „на имотот на Плутон и Персефона“ и *τοῖ θεοῖ ἀ χούρα ἐστὶν*, „земјата е на бог“ (IG IX.2/1229, 2 в.п.н.е. Фалана). Потоа се јавува во многу случаи, покрај именка што значи „храм, светилиште, свето место“, сп. *ἱαρὸν Ἀρτάμιδος* (BSH 25 (1901) 365/18, кр. на 3 в.п.н.е., Лебадеја), „храмот на Артемида“; *τὸν ἱεροῦ τῶ Ἀσκληπίω* (IG XII.2/15, р. 13-37, 214/213 г.п.н.е., Митилена), „храмот на Асклепиј“, *τὸν ναὸν τᾶς Ἀθάνας* (IG IX.2/517, кр. на 3 в.п.н.е., Лариса), „храмот на Атена“; *ἐν τὸν τόπον τὸν τᾶς Εὐαμερίας* (Schwyzer 462A, Танагра), втора половина од 3 в.п.н.е., „на местото на Евамерија“. На еден натпис од Тесалија ја има и фразата *Ἄϊδαο δόμοις* (IThess I/115, 350-330 г.п.н.е., Фарсала), „во домот на Хад“, која се употребува редовно кај Хомер.

Има примери со именката *ὄρος*, „меѓа, граница“, сп. *ὄρος τᾶς γᾶς τᾶς [ἱα]ρᾶς* (IG VII 1785, втора половина од 3 в.п.н.е., Теспија), „меѓа на светата земја“ и со именки што значат „гроб“, „споменик“, сп. *Λαμπίδος ἄρα τάφου* (REA 66 (1964) 311-12/2, 4 в.п.н.е., Фера), „гроб на Лампид“.

На еден натпис од Орхомен, BSH 102 (1978) 359-374/5, од почетокот на 3 в.п.н.е. кој претставува војнички каталог, се спомнуваат војнички единици *Φίλα*. Името на водачот, на секоја таква единица стои во генитив, покрај редниот број на единицата сп. *δευτέραν τὰν Πουθοδώρω* (р. 17); *πετράταν Σαυκλίαο* (р. 23), а во 32тиот ред се јавува и самиот збор *Φίλα*, сп. *Σαυκλέαο*

Φίλα.⁷¹ Слично, на микенските плочки името на водачот на *o-ka*, /orkhā/, стои во генитив (види стр. 374).

Генитивот доаѓа покрај многу конкретни економски, правни, религиозни, поими, сп. *τόκον παντός τῷ ἀργουρίῳ* (SEG 3/356, 3 в.п.н.е., Акрајфија), „камата на сето сребро“; *ἐς τοῦν τὰς πόλιος δαπαναμάτων* (IThess I/15, прва половина од 2 в.п.н.е., Кјериј), „од расходите на градот“; *τὰν διαγράφαν τῷ βασίλεος* (IG XII.2/526, последна третина од 4 в.п.н.е., Ерес), „уредбата на царот“; *κατ τὰν μαντεΐαν τῷ Ἀπόλλωνος* (IG VII 3207, втора половина од 3 в.п.н.е, Орхомен) , „според пророштвото на Аполон“. Некои од овие именки, имаат поаспиративно значење и генитивот кој оди со нив, може да се сфати како субјектен генитив, сп. *τὸ ψάφισμα τῷ δάμῳ* (IG VII 3172, кр. на 3 в.п.н.е., Орхомен), „гласање на народот“; *εὐεργέταις τοῖς τὰς πόλιος* (IG XII Suppl. 139/58-106, прва половина од 2 в.п.н.е., Ерес), „за добротинителите на градот“ или објектен генитив, сп. *γὰς κῆ Φυκίας ἔππασιν* (BCH 23(1899)90-91/1, втора половина од 3 в.п.н.е., Акрајфија), „право на стекнување земја и имот“; *τὰν κατασκευὰν τῷ ἱερῷ* (Schwyzer 462A, втора половина од 3 в.п.н.е., Танагра), „изградбата на храмот“; *εἰς τὰς πόλιος σωτηρίαν* (IG XII.2/15, р. 13-37, 214/213 г.п.н.е., Митилена), „за спасот на градот“.

Најраспространета е употребата на генитивот со кој се искажува потекло. Во ајолските дијалекти, за искажување на оваа идеја редовно се користат патронимите. Но и на архаичните натписи има примери на ваков генитив, а на помладите натписи, генитивот целосно ја заменува употребата на патронимите. Во Бојотија ваквиот генитив е единствениот начин на искажување на потекло од втората половина на 3 в.п.н.е., сп. *Φασίας Στρεψιππίδαο* (IG VII 3068, втора половина од 3 в.п.н.е., Лебадеја); *Νικάνουρ Εὐτίμοι* (IG IX.2/1228, 3 в.п.н.е., Фалана); *Φίλα Γνωσάνορος* (IG XII.2/298, почеток на 2 в.п.н.е., Митилена).

Примери има и со именки кои ја искажуваат истата релација или друга роднинска релација, сп. *θυγάτηρ δὲ Εὐαφρένη* (IG XII.2/554, 2 в.п.н.е., Ерес),

⁷¹ R. Étienne et P. Roesch, "Convention militaire entre les cavaliers d' Orchomène et ceux de Chéronée", BCH 102 (1978), стр. 362 и натаму.

„ќерка на Евафрен“; *Ἀγαθωνος παῖς* (IThess. I/58, п. од 4 в.п.н.е., Фарсала), „детето (синот) на Агатон“; *Ἀλκινόας κούραν* (IThess. I/93, Фарсала), „девојчето (ќерката) на Алкиноа“; *τῶν ἐγγόνων τῶμ Φιλίσκω* (IK 5/5, кр. на 3 в.п.н.е., Кима), „на потомците на Филиск“; *γύνα δὲ Ὀνομάνορος* (IG XII.2/321, 2 в.п.н.е., Митилена), „жена на Ономанор“. Примери за ваков генитив, со именките *θυγάτηρ*, *κούρσς*, *κούρα* има и во микенскиот (види стр. 375)

Има примери и со именки, кои означуваат вршител на некаква функција, *ἰάρεια τῶ Χάροπος τῶ Ἡρακλεῖος* (AD 2 (1916) 218-9/A2, кр. на 3 в.п.н.е., Коронеја), „свештеничка на Херакле Харопс“; *παρθένα ἰαρά τῶ Σαράπιος* (IG VII 3377, кр. 3/ п. на 2 в.п.н.е., Хајронеја), „света девица на Сарапис“, сп. во микенскиот *i-je-re-ja*, *pa-ki-ja-na* (PY Eb 339.A), */hiyere(y)ya Sphagiyaïnās/*, „свештеничката на Сфагиајна“ (види стр. 375).

Вообичаена е и употребата на фрази, во кои генитивот означува квалитет или димензија, мерка,⁷² сп. *στάλαν λεύκω λίθω* (IG XII Suppl. 139/58-106, прва пол. од 2 в.п.н.е., Ерес), „плоча од бел камен“; „на дваесет и една година“; *ἀργυρίω δραχμάς* (IG VII 3172, кр. на 3 в.п.н.е., Орхомен), „драхми од сребро“; *χαλκῶ στα[τῆρες]* (IG XII Suppl. 1, 2 в.п.н.е., Митилена), „статери од бронза“; *Ἐτίων Ἰκάτι κῆ ἐνός* (AD2(1916)218-9/A2, кр. на 3 в.п.н.е., Коронеја), „на дваесет и една година“.

Во генитив редовно стојат имињата на месеците, исто како и во микенскиот грчки, со или без именката *μήν*, „месец“, сп. *μηνὸς Τερφέος* (IK 5/5, кр. на 3 в.п.н.е., Кима), *μεινός Θεילוθίω* (REA 68(1966)62-66/2, втора половина од 3 в.п.н.е., Коронеја), *Ἀπλουνίοι, Ἄφροι*. Ваквата употреба на генитивот е особено распространета во бојотскиот дијалект. Има и други примери на темпорален генитив, сп. *τῶ ἐνιαυτῶ ἐκάστῳ* (RPh 39 (1965)252-6, 2 в.п.н.е. Тизба), „секоја година“.⁷³

Темпорално значење имаат и некои партиципски фрази, сп. *πολέμω κῆ ἰράνας ἰώσας* (IG VII 506, втора половина од 3 в.п.н.е., Танагра), „и кога е

⁷² Buck, *Dialects*, стр. 137.

⁷³ Buck, *Dialects*, стр. 136.

војна и кога е мир“; *ἀγορᾶς ἐόσιας* (SEG 29/529, кр. на 3 в.п.н.е., Лариса), „кога е пазарен ден“.

Особено се распространети фразите составени од именка која означува функција или партицип од соодветен глагол и лично име, почесто без предлогот *ἐπί*, кои имаат функција да го датираат натписот (види погоре ...), сп. *Μενεβώλω ἀρχῶ* (IG VII 3301, кр. 3 / п. на 2 в.п.н.е., Хајронеја), „за време на архонтот Менебол“; *ἐπὶ Σμιθίνα προτάνιος* (IG XII.2/6, околу 332 г.п.н.е., Митилена), „за време на пританот Смитина“; *Κτεισίᾳο ἄρχοντος* (IG VII 4172, 3 в.п.н.е., Антедон), „за време на архонтот Ктејсија“.

На натписите е вообичаено со фраза составена од партицип во генитив и лично име, да се набројуваат и вршителите на секакви други функции, сп. *γραμματιστῆο Καλλίνω* (IG VII 2781, ср. на 3 в.п.н.е., Копа), „додека е секретар Калин“; *ἀντιγραφείου ἔοντος Αἰσχύλοι* (IG IX.2/506, 2 в.п.н.е., Лариса), „додека е писар Ајсхил“; *ἵππαρχίοντος Δεξίππω Σαυκρατείω* (IG VII 3087, втора половина од 3 в.п.н.е., Лебадеја), „додека е хипархонт Дексип, син Савкрат“; *ἱερείᾳδδοντος Ἀντιχαρίδαο Ἀθαναδώρω* (IG VII 3169, Орхоменос), „додека е свештеник Антихарида, син на Атанадор“; *ταγευόντων Ξενοφάντοιο Ἀυγασσαίοιο...* (SEG 43/310, 4/3 в.п.н.е., Скотуса), „додека се тагоси Ксенофонт, син на Агасија...“; *πολιάρχεντων Στρατοκλεῖ Στρατοκλείοιο* (REA 66 (1964)313, 3/2 в.п.н.е., Кранон), „додека се полиархонти Стратокле, син на Стратокл...“; *ταμιευόντων τᾶς πόλ^ειος Θεοδότοι Ἀρχελαίδαίοι* (SEG 33/460A, 3 в.п.н.е., Лариса), „додека се благајници на градот Теодор, син на Архелајда ...“; *βασιλεύοντος Πτολεμαίω* (IG XII.2/498, кр. на 3 в.п.н.е., Метимна), „додека е цар Птолемај“; *αἰδοντος Κράτωνος, αὐλίοντος Κλεινίαο* (BSH 98 (1974) 186/5, 3 в.п.н.е., Орхомен), „додека пее Кратон, свири Клејнија“.

Меѓу примерите на генитив има и такви кои зависат од глагол. На еден натпис од Теспија BSH 21 (1897)553-568/2 од втора половина од 3 в.п.н.е., глаголот *ὑπογράφω* „потпишувам“, *ὑπογράφομαι*, „се запишувам, се задолжувам“ оди редовно со една фраза во генитив, сп. р. 3, *ὑπογράψ[ασθη]*

τᾶς αὐτᾶς μισθώσιος; р. 21 *τᾶς αὐτᾶς ὑπεγράψατο*. Веројатно генитивот овде има за цел да искаже цена, вредност, „се задолжувам за истиот наем“.⁷⁴

На тесалските натписи забележлива е употребата на генитивот и со глаголот *λειτορεύω*, „вршам функција на *λείτωρ*, свештеник“, за да го означи божеството, за кого се врши службата, сп. *λειτορεύοντος τοῦ Ἀσκληπιῶ* (IG IX.2/1228, 3 в.п.н.е., Фалана). Но паралелно во истата функција се употребува и дативот.⁷⁵ Генитивот во овој случај веројатно се поврзува со именката од која е изведен глаголот во смисла, „сум свештеник на ...“, а кога се употребува дативот, смислата на глаголот е „служам некому ...“.

Со повеќе примери потврдена е и употребата на генитивот со глаголи во партитивна смисла, сп. *τᾶς ἐχομένας τοῦ Λουέρχου (χού)ρα[ς]* (IThess. I/50, 3 в.п.н.е., Фарсала), „парцелите земја кои се граничат со Луерх“;⁷⁶ *καὶ τις ἀντιποιεῖτη Ἀθάωνος* (IG VII 3080, кр. 3 / п. 2 в.п.н.е., Лебадеја), „ако некој претендира на Атанон“.

Примерите на генитив кој зависи од предлог ги има многу на натписите од овој период. Тие разновидни по својата смисла, сп. *ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ εὐνοίας* (IG XII.2/221, 2 в.п.н.е., Митилена), „заради доблеста и добронамерноста“; *οὐπὲρ τῶ ἱερῶ τᾶς Δάματρος* (Schwyzer 462A, 2 в.п.н.е., втора половина од 3 в.п.н.е., Танагра), „за храмот на Деметра“; *περὶ προξενίας* (IG XII Suppl. 137, п. на 2 в.п.н.е., Митилена), „во врска со проксенијата“; *ἐπὶ τῶ τάφῳ* (IG VII 3170, втора половина од 2 в.п.н.е., Орхомен), „на гробот“; *κατὰ παντὸς χρόνοι* (IG IX.2/517, кр. на 3 в.п.н.е., Лариса), „за сето време“; *οἱ μετ’ Ἀλεξάνδροιο* (La Thessalie, 222-3, 2 в.п.н.е., Фера), „оние кои се со (следбениците на) Александар“, *βωλευομένως πεδὰ τῶν πολεμάρχων κη τῶ ἀρχιτέκτονος* (Schwyzer 462A, втора половина од 3 в.п.н.е., Танагра), „советувајќи се со полемарсите и архитектот“; *ἀπὸ τὰς δε τᾶς ἀμέρας* (IG VII 3080, кр. на 3 / п. на 2 в.п.н.е., Лебадеја), „од овој ден“; *Τίμων Δηδάλω Περρηβὸς ἐς Φαλάinnaς* (IG VII 2858, ср. на 3 в.п.н.е.,

⁷⁴ G. Colin, "Inscriptions de Thespie", BCH 21 (1897), стр. 561; IThesp. II, стр. 23-4.

⁷⁵ M. Lejeune, REG 54 (1941), стр. 182 и натаму.

⁷⁶ IThess. I, стр. 61.

Коронеја), „Тимон, син на Дајдал, Перајбиец од Фалана“; *ἕως Ὀπόεντος καταβάς* (IG VII 4136, Акрајфија), „слегувајќи од Опоент“.

На еден натпис од Орхомен, BCH 102 (1978) 359-374/5, п. на 3 в.п.н.е., имаме примери на генитив со *ἐχθόνδε*, сп. *ἐχθόνδε τᾶς Βοιωτίας* (р. 16, 28). Од контекстот е јасно дека оваа фраза значи „надвор од Бојотија“, обратно од *ἐν δὲ τῇ [Βο]ιωτίῃ* (р. 19-20), „во Бојотија“, но формата *ἐχθόνδε* не е потврдена на други места. Веројатно се работи за *ἐχθόν*, варијанта од *ἐχθός* (*ἐκτός*), сп. *ἐνδόν* од *ἐντός* и алативската партикула *-δε*.⁷⁷

7.5. Сите наставки за генитив во ајолските дијалекти се присутни во различните контексти и не можеме да направиме некаква разлика помеѓу употребата на формите со наставката **-es/-os/-s* и формите со **-syo* или **-so*. Единствено може да се забележи дека во областа Пелазгиотида во Тесалија, каде што генитивските форми од тематската деклинација на *-οιο* и *-οι* се употребуваат истовремено, постои разлика во опсегот на значењата. Примерите на *-οιο* најмногу доаѓаат во фрази со партицип, кои имаат темпорално значење или значење на апсолутен генитив. Неколку примери имаат значење на генитив на потекло, со или без соодветна именка. Само два примера имаме со друга општа именка, кои влегуваат во сферата на посвојниот генитив, однос генитивот кој означува субјект или објект, сп. *θεθμός τοῖ [δα]μοιο* (AE (1934-5) 140, 6 в.п.н.е., Атракс), „закон на народот“ и *οὐχ ἄμιν πλούτοιο τόσα χάρις* (IG IX.2/637, Лариса), „нема за нас толку радост во богатството“. Само еден пример има со предлог, со *μετά*.

Разновидноста на контекстите е далеку поголема кај формите на *-οι*, иако и тука најголем е бројот на примерите во фраза со партицип, која означува дека некој врши некаква функција. Со повеќе примери е потврден адноминалниот генитив, кој означува припадност, однос на субјект или објект, релација меѓу две лица, потекло. Има и примери на генитив кој означува време (со имињата на месеците и во други фрази), квалитет, цена. Присутен е и генитив покрај глаголот *λείτορεύω*, „сум свештеник“. Бројот

⁷⁷ R. Étienne et P. Roesch, BCH 102 (1978), стр. 364.

на примерите со предлози е далеку поголем, а меѓу нив има и со предлогот *ἀπό*, сп. *Ἰλάρᾳ Ἀφθονετείᾳ ἀφαμένα ἀπειλευθερούσθαι ἀπὸ Ἀφθονείτοιο Λυσανιαίοιο* (IG IX.2/553, Лариса), „Хилара, која што се нарекува Афтонетеева, да се ослободи од Афтонет, син на Лисанија“.

Недостатокот на поразновидни примери со завршокот *-οιο*, упатува на констатација дека неговата употреба била рестриктивна, односно дека писарите веќе ја доживувале како архаизам. Рестриктивната употреба на овој завршок е видлива и на морфолошко ниво. Имено, примери има само од лични имиња, патронимици и општи именки. Исто така, само на два натписа овој завршок се среќава покрај друг завршок на генитив, покрај *-οι* на натписот AE (1934-5) 140, од 6 в.п.н.е., од Атракс, покрај *-Ο* на BCH 88 (1964) 400-402/1, од 5 в.п.н.е., од Фера. Во сите други случаи писарите го користат само завршокот *-οιο*, или само завршокот *-οι*.

Споредбата на микенските форми во однос на значењето со формите од ајолските дијалекти, покажува дека во микенскиот период, отсутнуваат примери кај кои се гледа јасно аблативско значење, а дека во помикенскиот период во ајолските дијалекти, иако во ограничен број и само со предлози, ваквото значење сепак е присутно. Вакво значење не е забележано, единствено кај формите на *-οιο* во Пелазгиотида.

8. ЗАКЛУЧОК

8.1. Истражувањето на формите на генитив сингулар во микенскиот грчки и во ајолските дијалекти потврди дека кај сите имиња чија основа завршува на консонант наставката **-es/-os/-s* се јавува со полната степен **-os*. За употребата на полната степен **-es* или **-s* во грчкиот сведочат само сложените форми како Διεσ-κΟριάδεω (IG XII.8/263.12, Тасос), со прв дел Διεσ-, ген. од Ζεύς или δεσ-πότης, со прв дел δεσ- < **dems-*, микенски *do-po-ta* (PY Tn 316.5) со прв дел **doms* или **dms*, генитив од една коренска именка **dōm*, „дом“. Веќе во предмикенскиот период аблаутот во наставката во рамките на грчкиот бил изнивелиран. Генитивската форма Μένουιν-εσ од личното име Μένων забележана на натпис од Матропол од 2 в.п.н.е., Хестиајотида (BSH 94 (1970)161-2) не ја покажува полната степен **-es* од наставката туку сведочи за специфична фонетска промена на *o > e* во тесалскиот дијалект од овој регион. Примери на генитив на *-ος* има од сите типови на консонантски основи, од различни категории имиња и тие потврдуваат дека и во поглед на аблаутот во коренот или во суфиксот со кој е оформена основата клучните иновации во грчкиот јазик биле направени веќе во предмикенскиот период.

Треба да се одбележат следниве специфичности во поглед на образувањето на генитивските форми кај имињата со основа на консонант.

Топонимите оформени со суфиксот **-went-/-wont-*, во микенскиот се образувани со полната *o*-степен, а примерите од ајолските дијалекти покажуваат полна *e*-степен. Тоа го потврдуваат и два примера во генитив, мик. *e-ri-no-wo-to* и бој. *Οπόεντος*.

Атематската флексија на партиципите од глаголи со основа на вокал е специфичност за тесалскиот дијалект и таа е потврдена и преку примерите на генитив, кои вообичаено завршуваат на *-εντος*. Во бојотскиот, партиципите од овие глаголи завршуваат на *-ιοντος*, што е графичка презентација на *-εοντος*, која упатува на реален изговор *-yontos* на овој завршок.

Генитивската форма *κατεληλύθοντος* (IG XII.2/6, Митилена) потврдува дека во ајолските дијалекти активниот партицип на перфектот се оформувал со суфиксот *-nt-.

Партиципските форми во генитив од глаголот *εἶμί*, во ајолските дијалекти покажуваат образување со полна степен од коренот *έσ-*, што кореспондира во потполност со ситуацијата во микенскиот.

Кај именките кои означуваат сродство со основа на -r-, а кои најверно го зачувале аблаутот во основата, во ајолските дијалекти забележливи се варијации во однос на аблаутната степен на суфиксот, па паралелно покрај форми на -τρ-ος се јавуваат и форми на -τερ-ος. Овие варијации се видливи и кај Хомер и претставуваат обид да се изнивелира и упрости флексијата на овие именки.

Кај сигматските основи во ајолските дијалекти се забележани главно форми со неконтрахиран завршок за генитив сингулар -εος < *es-os, кое кореспондира со микенското -e-o само формално. Дури и најстарите примери на генитив со ваква графика во дијалектите се должат ислучиво на традиционализам во ортографијата. Зевот помеѓу двата кратки вокали кај овој завршок бил разрешуван на различни начини. Во Бојотија веќе во 5 в.п.н.е *ε* преминува во *i*. Затоа на бојотските натписи, покрај формите со традиционалната графема -εος, распространети се и форми -ιος, а има забележано и форми на -ειος. Барем еден пример, сп. *Μνασιγένος* (IG VII 2788, Копа) од *Μνασιγένεις*, укажува на тоа дека *i* пред -ος може и целосно да се изгуби. Реалниот изговор на завршокот за генитив сингулар кај сигматските основи веројатно бил -yos. Во Тесалија наспроти неконтрахираните форми на -εος рано навлегуваат и контрахираните на -ους. На лезбоските натписи има еден пример, кој потврдува контракција на -εο- до -ευ-, сп. *Δαμοκράτευς* (Chiron 9 (1979)73-81) од *Δαμοκράτης*. Од друга страна, овие имиња во лезбоскиот дијалект, а тоа е потврдено делумно и во тесалскиот се мешаат со имињата во м.р. од *a*-основи на -ας. Затоа во генитивот тие завршуваат на -η (во тесалскиот на -ει) како што имињата на -ας завршуваат на -α. Оваа аналогија

започнала да функционира веќе во 5 в.п.н.е., како што ни потврдува еден архаичен пример од Троада, сп. *ΚαλικρέτΕ* од *Καλικρέτης* (BzN N.F. 9(1974)120).

Специфично за ајолските дијалекти е тоа што како сигматски основи се менуваат и хипокористиците со основа на *-ē-*. Со повеќе примери на генитив сингулар тие се потврдени на бојотските и лезбоските натписи. Примерите потврдуваат дека кај овие имиња флексијата е целосно изедначена со флексијата на сложените лични имиња на *-ēs-/ēś-*.

Доколку микенската форма *a-ro₂-jo* (KN So 4437) навистина е грешка за *a-ro₂-o*, тогаш имаме пример и во генитив, кој ја потврдува сигматската флексија на компаративот во микенскиот период.

Полната степен од наставката за генитив сингулар **-os* во грчкиот јазик се обопштила и кај имињата со основа на *-i-* и *-u-*.

Примерите на генитив од имињата со *i*-основи во ајолските дијалекти редовно завршуваат на *-ιος*, кај сите категории имиња (именки, теоними, лични имиња, топоними), дури и кај оние кои во јонско-атичкиот покажуваат алтернација во основата *-i-/ei-* (<*-ηi-*). Во таа смисла именката *πόλις* на натписите од ајолските дијалекти редовно се среќава во генитив како *πόλιος*. Еден изолиран пример *πόληρος* кој е забележан кај Алкај, може да се објасни како влијание од епската поезија. Анализираниот материјал од ајолските дијалекти не е релевантен за разрешување на дилемата околу потеклото на долгиот вокал во основата, а во микенскиот нема соодветни примери во генитив.

Што се однесува до имињата со *u*-основи, во микенскиот има само неколку примери кои завршуваат на *-u-wo* и кои упатуваат на деклинација од типот *-us*, *-uos*, без аблаутни варијации во суфиксот од основата. Бојотската форма *Φάστιος* потврдува дека генитивот од оние имиња, кои во јон.атичкиот завршуваат на *-εως*, односно кај кои има аблаут во основата *-u-/eu-*, во ајолските дијалекти завршувал на *-εος*, исто како и кај придавките. Но тесалската форма *Θέρσουος* (*Mnemosyne* 23 (1970) 251-2) завршува на *-uos*, а не на *-εος*, како што завршува придавката *θρασύς* во јонско-атичкиот. Можеби тоа

е така затоа што придавката всушност има функција на друго име за божицата Атена.

8.2. Од анализата на материјалот се гледа дека заменскиот завршок *-o-syo веќе е присутен во флексијата на имињата од -o/e- основи во микенскиот период, односно дека тој е единствениот генитивски завршок. Иако со мал број примери, тој е потврден и кај заменките, сп. *to-jo* , *ai-to-jo* (PY Eb 156.2), *τοῖο*, *αὐτοῖο*. Нема сигурни примери на -o-o, кои би го потврдиле присуството на наставката *-so во тематската деклинација.

Како точно се изговарал завршокот -o-jo во микенскиот период, можеме само да претпоставуваме. Ако го споредиме бележењето на -sy- во формите на генитив сингулар со бележењето на -sy- во други ситуации можеме да кажеме дека графемата -j- (која никогаш не се испушта) кај генитивскиот завршок -o-jo кореспондира со графемата -j- кај женските имиња изведени од сигматска основа со суфиксот *-yh₂e-/-yeh₂-. Веројатно е дека *-o-syo веќе гласело *-ojuo.

Заради тоа што во некои ситуации кои бараат ген. синг., формите наместо на -o-jo завршуваат на -o би можело да се помисли дека во микенскиот период сè уште имало траги од старата именска наставка *-os. Но единствените примери на -o кои не може да се интерпретираат како грешка, се јавуваат во ситуации кои дозволуваат и употреба на друг падеж.

Завршокот -oio како резултат на фонетските промени и како резултат на тенденцијата за упростување на деклинацијата (сите други завршоци во еднина кај тематските основи се еднословни) во помикенскиот период преминало во \bar{o} , забележано како -ou или - ω во грчките дијалекти.

На натписите од архаичниот период, завршокот за генитив сингулар во сите три ајолски дијалекти се бележи со -O. Најстарите примери се од Бојотија, сп. Ἰαρόν τΟ ΠυθίΟ (Jeffery 94/2b, прва четвртина на 7 в.п.н.е., Теба), а примери има и од Тесалија, сп. ἔς ΒελφαίΟ (Jeffery, 99/10, Тетониј, 450-425 г.п.н.е.) и од Троада, сп. $\text{Διφίλο ПрωοέΟ ΚεβρηνίΟ}$ (Troad, 18, Кебрен). По воведувањето на јонскиот алфавет кај сите три дијалекти, долгото o од генитивот се бележи исто како и примарното долго o.

На бојотските и лезбоските натписи од овој период долгиот вокал во завршокот за генитив се бележи унифицирано со *-ω*. Писарите се доследни во ова дури и тогаш кога употребуваат име кое веќе покажува одлики кои се резултат на влијание на јон.атичкото којне. Во Тесалија ситуацијата е далеку посложена и поразнородна. Во областите Пелазгиотида и Перајбија завршокот *-οιο* се употребува активно и на натписи од 3 и 2 в.п.н.е. Писарите кои го употребуваат овој завршок, најчесто го употребуваат неконтрахиран и завршокот за генитив *-ᾶο* кај имињата од м.р. со *a*-основа. За разлика од микенскиот грчки, каде што завршокот *-οιο* се користи за сите категории имиња и од именската и од заменската деклинација, во тесалскиот овој завршок е потврден само кај општи именки, сп. *πολέμοιο* (BSH 88 (1964) 400-402/1, Фера, 5 в.п.н.е.), лични имиња, сп. *Πολυξένοιο* (REA 66 (1964) 313, Кранон) и патронимици, сп. *Δαμαγείτείοιο* (SEG 43/310, Скотуса). Во истите тие области од Тесалија каде што се користи *-οιο*, веќе во 6 в.п.н.е се јавува и завршокот *-οι*, кој можеби настанал со апокопа на крајното *ο* од *-οιο*, а можеби и како резултат на елизија пред збор кој почнува на вокал. За разлика од *-οιο*, завршокот *-οι* е потврден кај различни категории имиња, вклучително и заменки. За рестриктивната употреба на *-οιο* можеби најдобро зборува синтагмата забележана на натпис од Атракс, каде што истовремено се употребени и *-οι* и *-οιο*, сп. *θεθμὸς τοῖ [δᾶ]μοιο* (AE (1934-35) 140). Во другите области од Тесалија, Тесалиотида, Хестијотида и Магнезија, генитивскиот завршок се бележи како *-ου*. Затворањето на *δ* во Тесалија се случило уште пред 5 в.п.н.е.

8.3. Завршокот за генитив сингулар кај имињата во ж.р. со *a*-основи во грчкиот јазик и на најстарите текстови од микенскиот период веќе гласи *-ᾶς*. На микенските плочки тој се бележи како *-a*. Во ајолските дијалекти, овој завршок се бележи без исклучок како *-ας*. И микенските и ајолските форми на генитив на *-ᾶς* во повеќе случаи претставуваат единствени примери, кои откриваат нови зборови или нови аспекти на веќе познати зборови, сп. мик. *ka-ta o-na-to* (PY Ep 613.9), */kamās onāton/* и Хесх. *καμάν· τὸν ἄγρόν. Κρητες*, бој. *πε[δᾶ] τᾶς π[λ]εῖθας* (RPh 39 (1965) 252-6, Тизба) и *τό πλεῖθος*, „собрание,

мнозинство“; тес. *tâς ταυᾶς κοινανεΐτουυ* (ВСН 94 (1970) 161-2, Матропол) и *ταυός*, „командант“.

8.4. Микенските форми на генитив сингулар од имиња во м. род со *a*-основа кои завршуваат на *-a-o* ја потврдуваат староста на завршокот *-āo*, присутен во хомерските епови и на бојотските и тесалските натписи. И на микенските плочки и на натписите од помикенскиот период примерите се од три категории зборови, застапени во сличен сооднос. Доминираат личните имиња, а со помал број примери застапени се општите именки-апелативи и теонимите. Генитивски форми на *-āo* има и од имиња образувани со суфиксот **-ā-* и од имиња образувани со суфиксот **-tā-*. Во некои случаи има целосна идентичност на паралелите од микенскиот и помикенскиот период, што зборува за староста на флексијата на некои имиња. Така теонимот *Ἐρμᾶς*, во грчките дијалекти е забележан и со флексија како *o/e*-основа и со флексија како *a*-основа, но микенскиот ја потврдува староста на *a*-основата и староста на хомерската форма *Ἐρμείαο* (М 390) од *Ἐρμείας* (< **Ἐρμᾶās*), сп. мик. *e-ta-a₂-o*, */(H)ermā(h)ā(h)o/*. Во ајолските дијалекти, генитивската форма *Ἐρμᾶο*, сп. ВСН 60 (1936) 177-180/2A, Теспија и IG IX.2/471, Кранон, упатува на веќе контрахирана *a*-основа *Ἐρμᾶ-*. Распространетоста на формите на *-a-o* во микенскиот период кај различни категории имиња од м.р. со *a*-основа, потврдува дека завршокот **-āo* бил креиран уште во предмикенскиот период. За ниедна форма што завршува на *-a* наместо на *-a-o* во контекст на генитив сингулар, не можеме со сигурност да тврдиме дека е ген. синг. на *-ās*.

Паралелното присуство на генитивските форми на *-a-o* и на *-o-jo* во микенскиот покажува од една страна дека завршокот *-āo* не можел да настане, ниту по аналогија со *-oo*, ниту по аналогија со *-oio* од тематската деклинација и според тоа не ја содржи заменската наставка **-syo*. Има повеќе аргументи заради кои може да се смета дека завршокот всушност содржи друга заменска наставка за генитив **-so*. Оваа наставка е потврдена во германските јазици, не само во заменската, туку и во именската флексија, не само кај *o/e*-основите, туку и кај *a*-основите, кај имињата од м.р., сп. гот. *bi-s*, м.р. од заменската **so-/to*-основа, *wulfi-s* од *wulf-s*, „волк“, *dag-is* од *dags*, „ден“.

Во грчкиот има барем една форма, $\tau\acute{\epsilon}\text{-}o$ од $\tau\acute{\iota}\varsigma$ за која може да се смета дека ја содржи наставката $*\text{-}so$. Формата кореспондира со ст.сл. $\text{че-}co$, гот. $hui\text{-}s$. Кај Хомер за заменката $\tau\acute{\iota}\varsigma$ има многу примери на генитив $\tau\acute{\epsilon}o$ (B225, $\delta 463$) и контрахирано $\tau\acute{\epsilon}\hat{u}$ ($\Sigma 192$, $o509$), но нема ниту еден пример на генитив $*\tau\acute{\epsilon}\hat{i}o$ и малку е веројатно дека ова се должи на случајност.

Креирањето на формите за номинатив и генитив кај имињата од м.р. со a -основи, кое имало за цел да го издиференцира машкиот од женскиот род, во рамките на a -основите е една нова ситуација, типична само за грчкиот, со која за првпат во рамките на еден тип основи, се одбележува родот со посебна деклинација. За креирањето на номинативот на $\text{-}ac$ и генитивот на $\text{-}ao$ парадигма не можеле да бидат заменските форми \acute{o} , $\acute{\alpha}$, $\acute{t}o$ и $to\acute{i}o$, $ta\acute{\varsigma}$, $to\acute{i}o$ бидејќи номинативот тука е асигматски, а генитивската наставка $\text{-}syo$ не е врзана за a -основите, односно a -основите се врзани само за ж.род. Од друга страна, флексијата на заменката $\tau\acute{\iota}\varsigma$, можела да биде парадигма, бидејќи има сигматски номинатив, а генитивот $\tau\acute{\epsilon}o$, содржи морфема која е врзана за сите три рода. Навлегувањето на наставката $*\text{-}so$ веројатно било олеснето и со навлегувањето на генитивската наставка за плурал $*\text{-}s\acute{o}m$. Грчките дијалекти секогаш покажуваат паралелизам помеѓу едината и множината кога е во прашање овој падеж, сп. мик. $\text{-}a\text{-}o$, $/\text{-}\acute{a}(h)o/$, $\text{-}a\text{-}o$, $/\text{-}\acute{a}(h)on/$; бој. $\text{-}\acute{\alpha}o$, $\text{-}\acute{\alpha}\omega\upsilon$, лезб., дор. $\text{-}\acute{\alpha}$, $\text{-}\acute{\alpha}\upsilon$; јон. $\text{-}\epsilon\omega$, $\text{-}\epsilon\omega\upsilon$ и хом. $\tau\acute{\epsilon}o$, $\tau\acute{\epsilon}\omega\upsilon$.

Микенската графија $\text{-}a\text{-}o$ го оправдува присуството на заменската наставка $*\text{-}so$ за ген. сингулар во флексијата на имињата во м. род со a -основи. Во бојотскиот дијалект генитивското $\text{-}\acute{\alpha}o$ се задржува како такво дури и помлади натписи од 3 и 2 в.п.н.е. и на натписи, кај кои веќе има влијание од јонско-атичкото којне. Тоа се должи на фактот, што во овој дијалект, генерално отсуствува контракцијата на вокалите a и o . Од друга страна, малубројните форми на $\text{-}\acute{\alpha}o$ на тесалските натписи, се забележани главно на истите натписи каде што се употребува и $\text{-}o\acute{i}o$, и може да се сфатат како свесна тенденција за архаизирање.

Ако наставката $*\text{-}so$ била присутна во грчкиот јазик кај формите во м.р. со a -основи и кај заменската форма $\tau\acute{\epsilon}o$, тогаш не можеме да ја

исклучиме можноста дека во времето на Хомер оваа форма се проширила по аналогија и кај другите заменки, а можеби и именки со тематски основи. Варијантата *-oo од завршокот за генитив сингулар, потврдена метрички кај Хомер може да биде резултат и од *-o-syo и од *-o-so.

8.5. Анализата на примерите покажа дека микенскиот грчки се разликува драстично од ајолските дијалекти во поглед на значењето на формите на генитивот. На микенските плочки со многу примери е потврдена употребата на генитивот со друго име, поретко и со глагол за означување присвојност, сп. *wa-na-ta-jo-jo*, *ko-to-na*, *ki-ti-me-na*, (PY En 609.3) */Warnātāyoyo ktoinā ktimenā/*; *pe-se-ro-jo*, *e-e-si*, *MUL 1 ko-wa 1 ko-wo 1*, */Pselloyo e(h)ensi MUL 1 korwā 1 korwos 1/* (KN Ai 63.a). Кај некои форми може да се препознае и партитивно значење, сп. *me-ri-to* (PY Un 718.5), ген. од μέλι, „мед“; *ku-mi-no-jo* (MY Ge 602), ген. од κύμινον, „ким“. Но нема примери на генитив кои искажуваат одвојување - значење кое го покрива аблативот. За разлика од микенските примери, формите кои се среќаваат во ајолските дијалекти уште на најстарите натписи ги покажуваат и значењата на аблативот, сп. τὰ χρυσία καὶ τὰ ἀργυρία τες ΒελφαίΟ ἀπολόμενα ἔΣΟσε (Jeffery 99/10, 450/25 г.п.н.е, Тетониј), „го спаси златото и среброто што беше загубено од светилиштето во Делфи.“ Оваа ситуација укажува на два различни стадиума во развојот на синкретизмот на падежите во грчкиот јазик. Можеби тоа што од Тесалија недостасуваат примери на генитиви на -οιο со аблативско значење се должи на случајност, но сепак тој факт мора да се поврзе и со формулаичната и лимитирана употреба на овој завршок. Споредбата на натписниот материјал од микенскиот период и на материјалот од ајолските дијалекти не покажа други специфичности кои би укажале на разлики во значењето на генитивските наставки *-es/-os/-s, *-syo и *-so.

**Преглед на бојотските натписи
што содржат примери на генитив сингулар**

Халијарт

Chiron 10 (1980)162/2	2/2 од 5 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974), 644/2	кр.5/п.4 в.п.н.е	посвета
BCH 98 (1974), 644-5/ 3	4 в.п.н.е.	проксенија
Roesch (1982), 271-2	1/2 од 4 в.п.н.е.	проксенија
ABSA 32 (1931-32) 194/1	ср. 4 / ср. 3 в.п.н.е.	графит
IG VII 2848	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 2849 + SEG 3/364	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
BCH 121 (1997), 95-101/B	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 121 (1997), 95-101/C	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
Roesch (1982), 203-210	2/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
Roesch (1982), 237/4	2/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет

Коронеја

AD 13 (1930-31), 106-7	1/2 од 5 в п.н.е.	посвета
SEG 3,365	1/2 од 3 в п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2858	ср. од 3 в п.н.е.	проксенија
Chiron 6 (1976) 18-19/11+ E 77.06	ср. од 3 в п.н.е.	посвета
IG VII 2859	2/2 од 3 в п.н.е.?	проксенија
IG VII 2860	2/2 од 3 в п.н.е.?	проксенија
IG VII 2866	2/2 од 3 в п.н.е.	проксенија
IG VII 2869	2/2 од 3 в п.н.е.	проксенија
Chiron 6 (1976) 15-17/8, p.1-19	2/2 од 3 в п.н.е.	посвета
Chiron 6 (1976) 15-17/8, p.20-26	2/2 од 3 в п.н.е.	проксенија
SEG 3,354	2/2 од 3 в п.н.е.	посвета
REA 68 (1966), 61-63/1	2/2 од 3 в п.н.е.	проксенија
REA 68 (1966), 62-66/2	2/2 од 3 в п.н.е.	проксенија
REA 68 (1966), 66-69/4	2/2 од 3 в п.н.е.	проксенија
REA 68 (1966), 67-69/5	2/2 од 3 в п.н.е.	проксенија
REA 68 (1966), 70-71/9	2/2 од 3 в п.н.е.	проксенија
REA 68 (1966), 70-72/10	2/2 од 3 в п.н.е.	проксенија
ZPE 29 (1978) 138-141	2/2 на 3 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 2876	2/2 од 3 в п.н.е.	посвета
AD 2 (1916) 218/A1	кр. на 3 в п.н.е.	ослободување
AD 2 (1916) 218-9/A2	кр. на 3 в п.н.е.	ослободување
AD 2 (1916) 219/A3	кр. на 3 в п.н.е.	ослободување
AD 2 (1916) 219/A4	кр. на 3 в п.н.е.	ослободување
AD 2 (1916) 220/B5	кр. на 3 в п.н.е.	ослободување

AD 2 (1916) 221/B7
AD 2 (1916) 222/G9
AD 2 (1916) 224/D12
AD 2 (1916) 220-21/B6
BCH 22 (1898), 271, p.1-2
IG VII 2864
Feyel (1941), 14-18

кр. на 3 в п.н.е.
кр. на 3 в п.н.е.
кр. на 3 в п.н.е.
кр.3/п.2 в п.н.е.
кр.3/п.2 в п.н.е.
п. на 2 в п.н.е.
1/2 од 2 в п.н.е.

ослободување
ослободување
ослободување
ослободување
ослободување
проксенија
проксенија

Лебадеја

IG VII 3086
IG VII 3486
IG VII 3089
BCH 70 (1946) 262b
Roesch (1965), 111-112
IG VII 3054
IG VII 3065
IG VII 3066
IG VII 3067
IG VII 3068
IG VII 3069
IG VII 3072
IG VII 3087
IG VII 3088
Roesch (1982), 398
Roesch (1982), 237/2
BCH 70 (1946), 262/ a
IG VII 3081
IG VII 3090
BCH 25 (1901), 365/ 18
IG VII 3080
IG VII 3082
IG VII 3083
IG VII 3093

2/2 од 5 в п.н.е.
5 в.п.н.е.
ср.4 /ср. 3 в.п.н.е.
1/2 на 4 в.п.н.е.
1/2 од 3 в.п.н.е.?
2/2 од 3 в п.н.е.
2/2 од 3 в п.н.е.
2/2 од 3 в п.н.е.
2/2 од 3 в п.н.е.
2/2 од 3 в п.н.е.
2/2 од 3 в п.н.е.
2/2 од 3 в п.н.е.
2/2 од 3 в п.н.е.
2/2 од 3 в.п.н.е.
2/2 од 3 в.п.н.е.
2/2 од 3 в п.н.е.
кр. на 3 в.п.н.е.
кр. на 3 в.п.н.е.
кр. на 3 в.п.н.е.
кр.3 / п.2 в.п.н.е.
кр. 3 / 2 в. п.н.е.
п. на 2 в.п.н.е.
1/2 од 2 в.п.н.е.

религиозен декрет
епитаф
декрет
посвета
посвета
економски декрет
војнички каталог
војнички каталог
војнички каталог
војнички каталог
војнички каталог
војнички каталог
војнички каталог
посвета
војнички каталог
граничник
декрет
посвета
ослободување
посвета
граничник
ослободување
ослободување
ослободување
посвета

Хајронеја

IG VII 3287
IG VII 3306
IG VII 3407
IG VII 3292
IG VII 3375
IG VII 3346
IG VII 3355

2/2 од 3 в.п.н.е.
2/2 од 3 в.п.н.е.
2/2 од 3 в.п.н.е.
кр. на 3 в. п.н.е.
кр. на 3 в. п.н.е.
2/2 од 3 / п. 2 в.п.н.е.
кр. 3 / 1/2, 2 в. п.н.е.

проксенија
ослободување
посвета
војнички каталог
посвета
ослободување
ослободување

IG VII 3301	кр. 3 / п. 2 в. п.н.е.	ослободување
IG VII 3302	кр. 3 / п. 2 в. п.н.е.	ослободување
IG VII 3303	кр. 3 / п. 2 в. п.н.е.	ослободување
IG VII 3304	кр. 3 / п. 2 в. п.н.е.	ослободување
IG VII 3305	кр. 3 / п. 2 в. п.н.е.	ослободување
IG VII 3329	кр. 3 / п. 2 в. п.н.е.	ослободување
IG VII 3338	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3343	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3348	кр. 3 / п. 2 в. п.н.е.	ослободување
IG VII 3349	кр. 3 / п. 2 в. п.н.е.	ослободување
IG VII 3350	кр. 3 / п. 2 в. п.н.е.	ослободување
IG VII 3351	кр. 3 / п. 2 в. п.н.е.	ослободување
IG VII 3352	кр. 3 / п. 2 в. п.н.е.	ослободување
IG VII 3360	кр. 3 / п. 2. в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3365	кр. 3 / п. 2. в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3368	кр. 3 / п. 2. в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3377	кр. 3 / п. 2. в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3379	кр. 3 / п. 2. в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3392, p. 4-7	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3398	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3307	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3309	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3313	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3314	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3315	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3317	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3319	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3320	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3356	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3381	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3385	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3386	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
ZPE 29 (1978) 123-4/1	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
ZPE 29 (1978) 124-5/2	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
ZPE 29 (1978) 125-6/3	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
ZPE 29 (1978) 126-7/4	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
ZPE 29 (1978) 127-9/5	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
ZPE 29 (1978) 129-131/6	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
ZPE 29 (1978) 131/7	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
ZPE 29 (1978) 131-132/8	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
ZPE 29 (1978) 132-133/9	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3293	1/2 на 2 в.п.н.е.	војнички каталог

IG VII 3388	1/2 од 2. в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3389	1/2 од 2. в.п.н.е.	ослободување
SEG 17/226/б	4 - 2 в. п.н.е.	епитаф
Орхомен		
Roesch (1982), 104-5/2	1/2 од 4 в.п.н.е.	посвета
IG VII 3206	2/2 од 4 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974) 175/1	кр. 4 / п. 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 3175	1/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 98 (1974) 177/2	п. на 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974) 180/3	п. на 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 102 (1978)359-374/5	п. на 3 в.п.н.е.	војнички декрет
SEG 3/373	ср. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 3209	ср. од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 3167	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 3168	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 3169+Chiron 6(1976) 29/26	2/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
IG VII 3170	2/2 од 3 в.п.н.е.	економски декрет
IG VII 3174	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 3176 + SEG 3/354	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 3178	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 3179	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 3181	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 3182	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 3183 + Chiron 6 (1976), 42-3/54	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 3190	2/2 од 3 в.п.н.е.	декрет
IG VII 3207	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 3283	2/2 од 3 в.п.н.е.	декрет
IG VII 3192	2/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
IG VII 3191	2/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
BCH 19 (1895) 166-7/5	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 98 (1974)185-86/5	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)187/6	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)189-90/7	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)191-93/8	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)193/9	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)194-95/10	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 3173	2/2 на 3 в.п.н.е.	економски декрет
SEG 3/370	2/2 на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 3213	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 3200	2/2 од 3 в.п.н.е.	ослободување

IG VII 3166	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 3180	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 3193	кр. од 3 в. п.н.е.?	економски декрет
Architecture et poesie, 219-224/2	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
Architecture et poesie, 219-224/3	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
BCH 98 (1974)195-96/11	кр. на 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)196-98/12	кр. на 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)199-200/13	кр. на 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974) 200-202/14	кр. на 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)202-204/15	кр. на 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)204/16	кр. на 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)204-207/17	кр. на 3 в.п.н.е.	посвета
Fossey, <i>EB</i> i 44	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
Fossey, <i>EB</i> i 46+45	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 3171	кр. на 3 в.п.н.е.	економски декрет
IG VII 3172	кр. на 3 в.п.н.е.	економски декрет
IG VII 3201	кр. на 3 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3203	кр. на 3 в.п.н.е.	ослободување
BCH 98 (1974)207/18	кр.3 /п.2. в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)219-221/26	кр.3 /п.2. в.п.н.е.	посвета
IG VII 3204	кр.3 /п.2. в.п.н.е.	ослободување
IG VII 3215	п. на 2 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)207-208/19	п. на 2 в.п.н.е.	посвета
BCH 98 (1974)208-210/20	п. на 2 в.п.н.е.	посвета
IG VII 3223	1/2 од 2 в. п.н.е.	посвета
IG VII 3186	1/2 од 2 в. п.н.е.	војнички каталог
Fossey, <i>EB</i> i 47	1/2 на 2 в. п.н.е.	војнички каталог

Хиетос

IG VII 2809	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2810	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2813	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2821	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2830	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
E 77.25	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2814	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2819	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2820	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2822	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
E 77.72	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
E 77.75	кр. на 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 2815	кр.3 / п.2 в.п.н.е.	војнички каталог

IG VII 2816	кр.3 / п.2 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2811	кр. 3/п. 2 в.п.н.е.	војнички каталог
E 77.26	кр. 3/п. 2 в.п.н.е.	војнички каталог
E 77.71	кр. 3/п. 2 в.п.н.е.	војнички каталог
E 77.73	кр.3/п.2 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2818	п. од 2 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2823	п. на 2 в. п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2824	п. на 2 в. п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2826	п. на 2 в. п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2829	п. на 2 в. п.н.е.	војнички каталог
E 77.27	п. на 2 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2827	1/2 од 2 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2828	1/2 од 2 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2831	1/2 од 2 в.п.н.е. ?	војнички каталог
IG VII 2832	1/2 од 2 в.п.н.е. ?	војнички каталог

Копа

IG VII 2781	ср. на 3 в. п.н.е.	војнички каталог
BCH 99 (1975) 77-82/1	ср. на 3 в. п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2793	1/2 од 3 в. п.н.е. ?	посвета
IG VII 2782	2/2 од 3 в.п.н.е	војнички каталог
IG VII 2783	2/2 од 3 в.п.н.е	војнички каталог
IG VII 2784	2/2 од 3 в.п.н.е	војнички каталог
IG VII 2785	2/2 од 3 в.п.н.е	војнички каталог
IG VII 2786	2/2 од 3 в.п.н.е	војнички каталог
IG VII 2787	2/2 од 3 в.п.н.е	војнички каталог
IG VII 2788	2/2 од 3 в.п.н.е	војнички каталог
IG VII 2789	2/2 од 3 в.п.н.е	војнички каталог
BCH 94 (1970) 151-57/4	2/2 од 3 в.п.н.е	војнички каталог
BCH 99 (1975) 83-87	2/2 од 3 в.п.н.е	војнички каталог
Chiron 6(1976) 12-13/3	2/2 од 3 в.п.н.е	војнички каталог
Fossey, <i>EB</i> i 55	кр. на 3/п. на 2 в.п.н.е.	посвета
IG VII 2795	2 в.п.н.е.	посвета

Акрајфија

BCH 87 (1963) 25-7/1	2/2 од 6 в.п.н.е.	посвета
Guillon, 55, A6	кр. на 6 в.п.н.е.	посвета
IG VII 2730	кр. на 6 в.п.н.е.	посвета
Jeffery, 95/13	кр. 6/п. 5 в.п.н.е.	посвета
Guillon, 54-55, A3	кр. 6/п. 5 в.п.н.е.	посвета
Ducat, 416/263	1/2 од 6 в. п.н.е.	графит
Guillon, 57/B1	6 - 5 в. п.н.е.	посвета

Guillon, 58, B2	1/2 од 5 в. п.н.е.	посвета
IG VII 2735	1/2 од 5 в. п.н.е.	посвета
IG VII 4153	ср.4/ср.3 в.п.н.е.	религиозен декрет
BCH 22 (1898) 243-245/1	ср.4/ср.3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 2723	1/2 од 3 в. п.н.е.	посвета
IG VII 2724	1/2 од 3 в. п.н.е.	посвета
IG VII 2724a	1/2 од 3 в. п.н.е.	посвета
IG VII 2724b	1/2 од 3 в. п.н.е.	посвета
IG VII 2707	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2708	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 2716	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2717	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2718	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2719	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2720	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2721	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2724c	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2724d	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 4136	2/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
IG VII 4137	2/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
IG VII 4156	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 4157	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 4159	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
AE (1936) 43/220Ib	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
AE (1936) 43/220IIa + SEG 3/362	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
AE (1936) 43/220IIb + SEG 3/362	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 23 (1899) 90-91/I	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
BCH 23 (1899) 90-91/II	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
BCH 23 (1899) 193/I	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 23 (1899) 194-5/II	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 23 (1899)200-201/VIII	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 44 (1920) 245-6/6	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 86 (1962) 569-577	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
SEG 3/356 + Hermes 66(1931)342-3/B	2/2 од 3 в.п.н.е.	економски декрет
SEG 3/359 + Hermes 66(1931)343-6/C	2/2 од 3 в.п.н.е.	економски декрет
SEG 3/357	2/2 од 3 в.п.н.е.	економски декрет
SEG 3/361	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
AE (1936) 43/220 Ia + SEG 3/362	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
SEG 3/360	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2714	кр. 3/п. 2 в.п.н.е.	декрет
IG VII 2715	кр. 3/п. 2 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 23 (1899) 94-96/IV2	п. на 2 в.п.н.е.	проксенија

BCH 23 (1899) 94-96/IV4	п. на 2 в.п.н.е.	проксенија
BCH 23 (1899) 94-96/IV5	п. на 2 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 4127	1/2 од 2 в.п.н.е	проксенија
IG VII 4128	1/2 од 2 в.п.н.е	проксенија
BCH 23 (1899) 91-94/III1	1/2 од 2 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 23 (1899) 91-94/III2	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија
BCH 23 (1899) 91-94/III3	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија
BCH 23 (1899) 91-94/III4	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија
BCH 23 (1899) 91-94/III5	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија
BCH 23 (1899) 91-94/III6	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија
BCH 23 (1899) 91-94/III7	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија
BCH 79 (1955) 419-22/1	1/2 од 2 в.п.н.е	декрет
BCH 79 (1955) 422-3/3	1/2 од 2 в.п.н.е	посвета
BCH 79 (1955) 422/2	1/2 од 2 в.п.н.е	посвета

Теба

Jeffery, 94/1	кр. 8/ п.7 в.п.н.е.	посвета
Jeffery, 94/2b	п. на 7 в.п.н.е.	посвета
Jeffery, 94/7	кр. 7/ п. 6 в.п.н.е.	посвета
IG VII 2526	2/2 од 6 в.п.н.е.	посвета?
IG VII 3585	2/2 - 6/ 1/2 - 5 в.п.н.е	посвета
IG VII 3586	2/2 - 6/ 1/2 - 5 в.п.н.е	посвета
IG VII 3590	2/2-6/1/2-5 в.п.н.е.	посвета
Wolters-Bruns, 34	2/2 - 6 / 1/2 - 5 в.п.н.е.	посвета
IG VII 3587	1/2 од 5 в.п.н.е	посвета
IG VII 3772	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3774	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3778	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3780	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3784	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3786	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3787	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3788	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3795	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3797	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3798	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3799	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3823	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3892	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3898	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3900	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3906	1/2 од 5 в.п.н.е	графит

IG VII 3907	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3935	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3936	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3938	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3939	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3941	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3952	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 3968	1/2 од 5 в.п.н.е	графит
IG VII 2560	1/2 од 5 в.п.н.е	епитаф
IG VII 3752	ср. на 5 в.п.н.е.	графит
IG VII 3805	ср. на 5 в.п.н.е.	графит
IG VII 3894	ср. на 5 в.п.н.е.	графит
IG VII 3955	ср. на 5 в.п.н.е.	графит
IG VII 3782	2/2 од 5 в.п.н.е.	графит
IG VII 3785	2/2 од 5 в.п.н.е.	графит
IG VII 3825	2/2 од 5 в.п.н.е.	графит
IG VII 3903	2/2 на 5 в.п.н.е.	графит
IG VII 3970	2/2 од 5 в.п.н.е.	графит
IG VII 3620	2/2 од 5 в.п.н.е.	графит
BCH 25 (1901) 363/3	кр. на 5 в.п.н.е.	граничник
IG VII 3905	5 в. п.н.е.	графит
IG VII 3922	5 в. п.н.е.	графит
IG VII 3588	кр. 5 / п. 4 в.п.н.е.	посвета
Wolters-Bruns, 40	2/2 -5 / 1/2 - 4 в.п.н.е.	графит
IG VII 2427	1/2 од 4 в.п.н.е	каталог
IG VII 2407	1/2 од 4 в. п.н.е.	проксенија
REG 97 (1984), 46	1/2 од 4 в.п.н.е.	проксенија
REG 97 (1984), 47-48	1/2 од 4 в.п.н.е	проксенија
IG VII 2418	ср. на 4 в.п.н.е.	екомски декрет
Roesch (1982), 120	2/2 од 4 в. п.н.е.	посвета
BCH 94 (1970) 140-144/1	кр. 4/п.3 в.п.н.е.	проксенија
R.Ph 39 (1965) 252-265/III2	кр. 4/ п. 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 102 (1978)382/2	кр. на 4 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 2468	4 в.п.н.е.	посвета
IG VII 2409	ср. 4 / ср.3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 2465	ср.4/ ср.3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 2430	ср. 4 / ср.3 в.п.н.е.	војнички каталог?
IG VII 2431	ср. 4 / ср.3 в.п.н.е.	војнички каталог?
IG VII 2432	1/2 од 3 в.п.н.е.	каталог
IG VII 2428	ср. на 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
IG VII 2468a	ср. на 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 2421	2/2 од 3 в. п.н.е.	религиозен декрет

IG VII 2429	2/2 од 3 в. п.н.е.	војнички каталог?
IG VII 2433	2/2 од 3 в. п.н.е.?	декрет
BCH 94 (1970) 144-6/2	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 2435	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 94 (1970) 146-51/3	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
Feyel (1941), 19-24/I	2/2 од 3 в.п.н.е.	економски декрет
Wolters-Brunns, 21-26/2	2/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
IG VII 2467	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 2434	кр. 3/п. 2 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2438	кр.3/п.2 в.п.н.е.	војнички каталог?
BCH 28 (1904) 430-434/2	п. на 2 в.п.н.е.	посвета

Микалес

ABSA 14 (1907-8) 263/5	1/2 од 5 в.п.н.е.	потпис
------------------------	-------------------	--------

Антедон

IG VII 4172	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
Roesch (1982), 12+13	кр.3/п.2 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 4175	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 4177	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета

Танагра

IG VII 546	1/2 на 5 в. п.н.е.	посвета
IG VII 537	ср. 4 / ср. 3 в. п.н.е.	војнички каталог
IG VII 538	ср. 4 / ср. 3 в. п.н.е.	војнички каталог
IG VII 1557	ср. 4 / ср. 3 в. п.н.е.	епитаф
Schwyzler, 462B	1/2 од 3 в. п.н.е.	религиозен декрет
IG VII 552	ср. на 3 в. п.н.е.	посвета
IG VII 504	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 505	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 506	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 507	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 508	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 509	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 510	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 511	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 513	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 516	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 517	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 519	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 520	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 522	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија

IG VII 523	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 524	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 531	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 557	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
Schwyzler, 462A	2/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
Roesch (1982), 81	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 528	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 548	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 556	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 1546	2/2 од 3 в.п.н.е.	епитаф
IG VII 1552	2/2 од 3 в.п.н.е.	епитаф
IG VII 1560	3 в.п.н.е.	епитаф
IG VII 1561	3 в.п.н.е.	епитаф
IG VII 1570	3 в.п.н.е.	епитаф
IG VII 518	п. на 2 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1551	п. на 2 в.п.н.е.	епитаф
IG VII 525	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 526	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 529	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија

Платаја

IG VII 1685	ср. на 5 в.п.н.е.	потпис
IG VII 2464	кр. на 4/ср.- 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 1672	2/2 на 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 1673	2/2 на 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 1674	2/2 на 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 1664	кр. на 3/п. на 2 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1665	кр. на 3/п. на 2 в.п.н.е.	проксенија

Теспија

Jeffery, 94/6	кр. на 7 в.п.н.е.	посвета
VCH 46 (1922) 292/173	п. на 5 в.п.н.е.	посвета
VCH 50 (1926) 391/5	1/2 од 5 в.п.н.е.	граничник
VCH 99 (1975) 749-54/8	1/2 од 5 в.п.н.е.	декрет
IG VII 3467	1/2 од 5 в.п.н.е.	посвета
VCH 82 (1958), 117/61	1/2 од 5 в.п.н.е.	епитаф
IThesp. VI/316	1/2 од 5 в.п.н.е.	посвета
IThesp. VI/321	5 в.п.н.е.	посвета
VCH 50 (1926) 401-3/18	1/2 од 4 в.п.н.е.	религиозен декрет
Roesch (1982), 380	1/2 од 4 в.п.н.е.	посвета
RPh 40 (1966), 70-71	1/2 од 4 в.п.н.е.	религиозен декрет
IG VII 2222	ср. 4/ ср. 3 в.п.н.е.	декрет?

IG VII 1779	ср. 4 / ср. 3 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 1747	2/2, 4 / ср. 3 в. п.н.е.	војнички каталог
IG VII 1751	2/2, 4 / ср. 3 в. п.н.е.	војнички каталог
IG VII 1831	2/2 од 4 в.п.н.е.	посвета
IG VII 1788	1/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
IG VII 1789	1/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
BCH 70 (1946) 476-77/2	1/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 26 (1902) 119-160/6	1/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
Roesch (1982), 126/6	1/2 од 3 в.п.н.е.	граничник
SEG 3/333	1/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 4155	ср. на 3 в.п.н.е.	посвета
Roesch (1982), 307	ср. на 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1722	2/2 на 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1723	2/2 на 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1724	2/2 на 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1726	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1729	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1740	2/2 од 3 в.п.н.е.	договор
IG VII 1741	2/2 од 3 в.п.н.е.	договор
IG VII 1742	2/2 од 3 в.п.н.е.	договор
IG VII 1745	2/2 од 3 в.п.н.е.	каталог
IG VII 1749	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 1750	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 1752	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 1753	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 1755	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 1758 +	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 82 (1958) 159-60/12		
IG VII 1785	2/2 од 3 в.п.н.е.	граничник
IG VII 1795	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 1806	2/2 од 3 в.п.н.е.	декрет
BCH 19 (1895) 375-79/28	2/2 од 3 в.п.н.е.?	посвета
BCH 21 (1897) 553-568/2	2/2 од 3 в.п.н.е.	договор
BCH 26 (1902) 296-96/14	2/2 од 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
BCH 50 (1926) 391-92/6	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 50 (1926) 391-92/7	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 50 (1926) 391-92/8	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 50 (1926) 396-99/16	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 70 (1946) 477-78/3 +	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 1754		
BCH 60 (1936) 177-180/2A	2/2 од 3 в.п.н.е.	договор
BCH 60 (1936) 181-3/2B	2/2 од 3 в.п.н.е.	договор

BCH 61 (1937) 217-235	2/2 од 3 в.п.н.е.	договор
IG VII 1739	2/2 од 3 в.п.н.е.	договор
BCH 82 (1958), 155/2	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 82 (1958), 162-3/15	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
SEG 25/511	2/2 од 3 в.п.н.е.	граничник
IG VII 1780	2/2 од 3 в.п.н.е.	ослободување
BCH 25 (1901) 361-3/2	2/2 од 3 в.п.н.е.	ослободување
BCH 50 (1926) 422-23/43, p. 6-11	2/2 од 3 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 1816	2/2 од 3 в.п.н.е.?	посвета
BCH 50 (1926) 408/22	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 50 (1926) 413/25	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 50 (1926) 413/26	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 50 (1926) 414/28	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 50 (1926) 422-23/43, p. 1-5	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 50 (1926) 423/44	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 50 (1926) 430/58	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
BCH 50 (1926) 430-31/59	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 2115	2/2 од 3 в.п.н.е.	епитаф
IG VII 1721	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1730	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1733	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1746	кр. на 3 в.п.н.е.	каталог
IG VII 1786	кр. на 3 в.п.н.е.	религиозен декрет
IG VII 2466	кр. на 3 в.п.н.е.	посвета
SEG 1/132	кр. на 3 в.п.н.е.	декрет
BCH 50 (1926) 409/24	3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 1748	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 1719 + 1744	кр. 3/п. 2 в.п.н.е.	економски декрет
Hesperia 37 (1968), 255-6	кр. 3 / п. 2 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 50 (1926) 425-26/48	кр. 3/п. 2 в.п.н.е.	посвета
BCH 25 (1901) 359-61/1 + Darmezin, 138	кр. 3/1/2 од 2 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 1728	п. на 2 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1731	п. на 2 в.п.н.е.	проксенија
BCH 70 (1946) 478-79/5	п. на 2 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 70 (1946) 479-80/6	п. на 2 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 70 (1946) 480-81/7	п. на 2 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 70 (1946) 481-82/8	п. на 2 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 70 (1946) 482/9	п. на 2 в.п.н.е.	војнички каталог
BCH 119 (1995) 22-24	п. на 2 в.п.н.е.	декрет
IG VII 1725	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 1727	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија

BCH 70 (1946) 483-4/12A IG VII 1817	1/2 на 2 в.п.н.е. ср. на 2 в.п.н.е.	војнички каталог декрет
Тизба		
IG VII 2232	ср. 4 / 1/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IG VII 2223	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 2224	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
SEG 3/351	2/2 од 3 в.п.н.е.	војнички каталог
SEG 3/352	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
SEG 3/353	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
SEG 3/343	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
SEG 3/344	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
SEG 3/345	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
SEG 3/346	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
SEG 3/347	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
SEG 3/348	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
SEG 3/349	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
RPh 39 (1965), 252-256	п. на 2 в.п.н.е.	економски декрет
IG VII 2228	2/2 од 3 в.п.н.е.	ослободување
IG VII 2246	2/2 од 3 в.п.н.е.	обележје?
Сифа		
Hesperia 29 (1960) 123-5/1	4 в.п.н.е.	посвета
Hesperia 29 (1960) 123-5/2	4 в.п.н.е.	посвета
Хорсија		
IG VII 2385	2/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 2386	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 2387	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 2388	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
IG VII 2389	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог
IG VII 2390	кр. на 3 в.п.н.е.	војнички каталог

**Преглед на тесалските натписи
што содржат примери на генитив сингулар**

Тесалиотида

Кјериј

Lorenz, 2	5 в.п.н.е.	епитаф
IThess. I/26	п. од 4 в.п.н.е.	епитаф
IThess. I/14A	3 или 2 в.п.н.е.	проксенија
IThess. I/15	1/2 од 2 в.п.н.е.	проксенија
IThess. I/17A	1/2 од 2 в.п.н.е.	каталог

Фарсала

IThess. I/87	кр. на 5 в. п.н.е.	епитаф
IThess. I/58	п. од 4 в.п.н.е.	посвета
IThess. I/75	1/2 од 4 в.п.н.е.	посвета
IThess. I/115	350-330 г.п.н.е.	епитаф
IThess. I/63	4 в.п.н.е.	посвета
IThess. I/73	4 в.п.н.е.	посвета
IThess. I/91	кр. на 4/п. на 3 в.п.н.е.	епитаф
IThess. I/53	1/2 од 3 в.п.н.е.	проксенија
IThess. I/92	1/2 од 3 в.п.н.е.	епитаф
IThess. I/60	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IThess. I/61	2/2 од 3 в.п.н.е.	посвета
IThess. I/50	кр. на 3 в.п.н.е.	декрет
IThess. I/59	кр. на 3 в.п.н.е.	посвета
IThess. I/93	3 в.п.н.е.	епитаф
IThess. I/94	3 в.п.н.е.	епитаф

Тетониј

Jeffery, 99/10	450/25 г.п.н.е.	декрет
----------------	-----------------	--------

Хестијотида

Матропол

VCH 94 (1970) 161-162	2/2 од 3 в.п.н.е.	декрет
-----------------------	-------------------	--------

Пелазгиотида

BCH 66-7 (1942-3) 144/3 3 в.п.н.е. декрет

Пагаса

IG IX.2/357 4 в.п.н.е. епитаф
IG IX.2/381 4 в.п.н.е. епитаф
IG IX.2/388 4 в.п.н.е. епитаф

Скотуса

SEG 43/310 кр. на 4 / п. на 3 в.п.н.е. декрет
IG IX.2/398 3 в.п.н.е. проксенија
SEG 43/311 197-185 г.п.н.е. декрет

Фера

BCH 88 (1964) 400-402/1 5 в.п.н.е. проксенија
BCH 88 (1964) 402/2 5 или 4 в. п.н.е. проксенија
REA 66 (1964) 311-312/2 4 в.п.н.е. епитаф
BCH 88 (1964) 407-8/8 4 в.п.н.е. проксенија
BCH 88 (1964) 410/11 4 в.п.н.е. проксенија
Bequignon, 78-79/1 3 в.п.н.е. проксенија
SEG 42/533 3 в.п.н.е. декрет
Bequignon, 96/78 3 в.п.н.е. посвета
Bequignon, 95/75 кр. на 3 / п. на 2 в.п.н.е. проксенија
La Thessalie, 222-223 кр. на 3 / п. на 2 в.п.н.е. каталог
Bequignon, 82/21 хел. период посвета

Кранон

AD 16 (1960) 181 2/2 од 5 в.п.н.е. епитаф
IG IX.2/458 3 в.п.н.е. проксенија
IG IX.2/466 3 в.п.н.е. епитаф
IG IX.2/459 3 или 2 в.п.н.е. проксенија?
REA 66 (1964) 313 3 или 2 в.п.н.е. проксенија
IG IX.2/460 2 в.п.н.е. декрет
IG IX.2/461a 193 г.п.н.е. декрет
IG IX.2/461b 135 г.п.н.е. декрет
BCH 59 (1935) 37 - 38/1b 2/4 од 2 в.п.н.е. економски декрет

Атракс

ZPE 14 (1974) 28/4 6 в.п.н.е. епитаф
AE (1934-5) 140 6 в.п.н.е. религиозен декрет
AE (1932), хр. 17/1 кр. на 4 в.п.н.е. посвета
IG IX.2/475 3 или 2 в.п.н.е. посвета

Лариса

IG IX.2/575	5 в.п.н.е.	епитаф
Peek, 18	5 в.п.н.е.	посвета
IG IX.2/584	4 в.п.н.е.	посвета
SEG 33/460A	2/2 од 3 в.п.н.е.	декрет
IG IX.2/517	кр. на 3 в.п.н.е.	декрет
SEG 27/202	кр. на 3 в.п.н.е.	декрет
SEG 29/529	кр. на 3 в.п.н.е.	декрет
IG IX.2/513	3 в.п.н.е.	декрет
SEG 33/460B	3 в.п.н.е.	каталог
IG IX.2/1030	3 в.п.н.е.	?
SEG 42/513	3 в.п.н.е.	посвета
IG IX.2/637	3 в.п.н.е.	посвета
IG IX.2/683	3 в.п.н.е.	епитаф
IG IX.2/736	3 в.п.н.е.	епитаф
IG IX.2/737	3 в.п.н.е.	епитаф
IG IX.2/741	3 или 2 в.п.н.е.	епитаф
IG IX.2/594	3 или 2 в.п.н.е.	посвета
Mnemosyne 23 (1970)251-2	п. на 2 в.п.н.е.	декрет
IG IX.2/505	197 г.п.н.е.	декрет
IG IX.2/512	171 г.п.н.е.	декрет
Axenides, 48	170 г.п.н.е.	декрет
AE (1931) 178-9/18	сред. на 2 в.п.н.е.	посвета
IG IX.2/511 + Corr. p. XIV	2 в.п.н.е.	проксенија
IG IX.2/504	2 в.п.н.е.	декрет
IG IX.2/506	2 в.п.н.е.	декрет
BCH 59(1935) 55-56/2	2 в.п.н.е.	декрет
IG IX.2/515	2 в.п.н.е.	декрет
IG IX.2/516	2 в.п.н.е.	декрет
SEG 42/510	2 в.п.н.е.	декрет
IG IX.2/553	2 в.п.н.е.	ослободување
IG IX.2/589	2 в.п.н.е.	посвета
SEG 42/512	хел. период	посвета

Мопсиј

IG IX.2/1056	3 в.п.н.е.	декрет?
SEG 48/660	3 в.п.н.е.	проксенија
ABSA (1908-9)/244/4	3 или 2 в.п.н.е.	посвета

Аргуса

JHS 33 (1913) 316/7	п. на 5 в. п.н.е.	епитаф
---------------------	-------------------	--------

Кондаја IG IX.2/1036	3 в.п.н.е.	декрет?
Магнезија Деметриово Jeffery, 98/8 IG IX.2/378 IG IX.2/385 IG IX.2/1159 SEG 3/ 486 AE (1932) 26/10a	ср. на 5 в.п.н.е. 3 в.п.н.е. 3 в.п.н.е. 3 в.п.н.е. 3 в.п.н.е. 3 в.п.н.е.	епитаф епитаф епитаф епитаф епитаф епитаф
Мелибоја Schwyzer, 605	5 в.п.н.е.	епитаф
Пелиј Lorenz, 12	ср. на 5 в.п.н.е.	епитаф
Горица (денешно име) SEG 27/197	3 в.п.н.е.	графит
Перајбија Гони Helly, 214 Helly, 216 Helly, 217	4 в.п.н.е. п. на 3 в.п.н.е. 1/2 на 3 в.п.н.е.	епитаф епитаф епитаф
Фалана IG IX.2/1228 IG IX.2/1233 IG IX.2/1229	3 в.п.н.е. 3 в.п.н.е. 2 в.п.н.е.	декрет посвета декрет
Азор SEG 35/552 SEG 35/547	4 в.п.н.е. кр. на 4/ п. на 3 в.п.н.е.	епитаф епитаф
Олосон Lorenz, 10	п. на 5 в. п.н.е.	епитаф
Хиретија SEG 27/192	ср. на 4 в.п.н.е.	епитаф

**Преглед на лезбоските натписи
што содржат примери на генитив сингулар**

Митилена

IG XII.2/6 + ZPE 63(1986)120-128	околу 332 п.н.е.	декрет
ZPE 63 (1986) 109-119	334-332 п.н.е.	декрет
IG XII.2/8 + ZPE 63(1986)115-116	околу 330 г.п.н.е.	декрет
IG XII.2/5	кр. на 4 в. п.н.е.	декрет
IG XII Suppl.2 + Hodot (1976) 48-52	кр. на 4 в. п.н.е.	декрет
IG XII.2/12	п. на 3 в. п.н.е.	декрет
IG XII.2/14	3 в.п.н.е.?	декрет
IG XII.2/21	3 в.п.н.е. ?	декрет
IG XII.2/73	3 в.п.н.е.	религиозен закон
IG XII.2/74	3 в.п.н.е.	каталог
IG XII.2/75	3 в.п.н.е.	каталог
IG XII.2/81	3 в.п.н.е.	каталог
IG XII.2/84	3 в.п.н.е.?	каталог?
IG XII.2/96	3 в.п.н.е.	посвета
IG XII.2/97	3 в.п.н.е.	посвета
Charitonidis, 81	3 в.п.н.е.?	епитаф
IG XII.2/394	3 в.п.н.е.	епитаф
IG XII.2/299	3 в.п.н.е.?	епитаф
IG XII.2/15, p. 13-37	214/213 г. п.н.е.	декрет
IG XII.2/18	кр. на 3 в.п.н.е.	декрет
Charitonidis, 31	3 или 2 в.п.н.е.	посвета
IG XII Suppl./137	п. на 2 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./63	п. на 2 в.п.н.е.	посвета
IG XII.2/343	п. на 2 в.п.н.е.?	епитаф
IG XII.2/317	п. на 2 в.п.н.е.	епитаф
IG XII.2/315	п. на 2 в.п.н.е.?	епитаф
IG XII.2/298	п. на 2 в.п.н.е.?	епитаф
IG XII Suppl./138	околу 200 г.п.н.е.	декрет
IG XII.2/295	околу 200 г.п.н.е.	епитаф
IG XII Suppl./74	околу 200 г.п.н.е.	епитаф
IG XII Suppl./75	околу 200 г.п.н.е.	епитаф
IG XII Suppl./76	околу 200 г.п.н.е.	епитаф
IG XII.2/300	околу 200 г.п.н.е.?	епитаф
Charitonidis, 88	околу 200 г.п.н.е.	епитаф
IG XII.2/339	околу 200 г.п.н.е.	епитаф
Charitonidis, 89	околу 200 г.п.н.е.	епитаф
IG XII.2/329	околу 200 г.п.н.е.	епитаф
IG XII.2/327	околу 200 г.п.н.е.	епитаф

IG XII.2/318	околу 200 г.п.н.е.	эпитаф
IG XII.2/296	околу 200 г.п.н.е.?	эпитаф
IG XII.2/477	околу 200 г.п.н.е.?	эпитаф
IG XII Suppl./3	малку по 196 г.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./142, р. 46-88	ср. на 2 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./1	2 в. н.е.	инвентар
IG XII.2/220	2 в.п.н.е.?	посвета
IG XII.2/225	2 в.п.н.е.?	посвета
IG XII Suppl./72	2 в. п.н.е.?	эпитаф
IG XII.2/330	2 в.п.н.е.?	эпитаф
IG XII.2/320	2 в.п.н.е.?	эпитаф
IG XII.2/321	2 в.п.н.е.?	эпитаф
Charitonidas, 87	2 в.п.н.е.?	эпитаф
IG XII.2/334	2 в.п.н.е.?	эпитаф
IG XII.2/322	2 в.п.н.е.?	эпитаф
Charitonidis, 86	2 в.п.н.е.?	эпитаф
AD (1967) 461	2 в.п.н.е.?	эпитаф
IG XII.2/333	2 в.п.н.е.?	эпитаф
IG XII.2/331	2 в.п.н.е.?	эпитаф
IG XII.2/348	2 в.п.н.е.?	эпитаф
IG XII Suppl./83	2 в.п.н.е.	эпитаф

Метимна

SEG 45/1085	5 или 4 в. п.н.е.	граничник
IG XII Suppl./115	1/2 од 3 в.п.н.е.	декрет
IG XII.2/499	2/2 на 3 в.п.н.е.	закон
IG XII.2/502	2/2 на 3 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./114	2/2 на 3 в.п.н.е.	декрет
IG XII.2/498	кр. на 3 в.п.н.е.	декрет
IG XII.2/500	п. на 2 в.п.н.е.	декрет
IG XII.2/503	п. на 2 в.п.н.е.	декрет
IG XII.2/504	п. на 2 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./139, р. 1-57	1/2 на 2 в.п.н.е.	декрет

Ерес

IG XII.2/526	3/3 од 4 в.п.н.е.	декрет
IG XII.2/529	3 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./121, р. 15-37	2/2 од 3 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./122	209-204 г. п.н.е.	декрет
IG XII.2/527	кр. на 3 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./125	кр. на 3 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./127 + Hodot (1976) стр. 60-65	3 в.п.н.е.	каталог
IG XII.2/534	3 в.п.н.е.	посвета
IG XII.2/528 + Suppl., стр.36	околу 200 г.п.н.е.?	декрет

IG XII.2/532	околу 200 г.п.н.е.	каталог ?
Charitonidis, 128	околу 200 г.п.н.е.	посвета
IG XII.2/551	околу 200 г.п.н.е.	епитаф
IG XII Suppl./126	п. на 2 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./39, p.58-106	1/2 од 2 в.п.н.е.	декрет
Charitonidis, 122	2 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./692	2 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./21	2 в.п.н.е.?	посвета
IG XII.2/554	2 в.п.н.е.	епитаф

Несос

IG XII.2/645	околу 318 г.п.н.е.	декрет
IG XII.2/646	3 в.п.н.е. или кр.на 4 в.п.н.е.	каталог

Тенед

SEG IV 720, p. 18-30	3 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./147	1/3 од 2 в.п.н.е.	декрет
IG XII Suppl./148	2 в.п.н.е.?	декрет

Троада

Schwyzzer, 639	5 в.п.н.е.	посвета
Schwyzzer, 638	5 в.п.н.е.	епитаф
Schwyzzer, 638, фус.	6 в.п.н.е.	епитаф
Troad, 18	5 в.п.н.е.	епитаф
Schwyzzer, 637	5 в.п.н.е.	епитаф
Jeffery, 378	кр. на 5 в.п.н.е.?	графит
ИК 4/4	216 г.п.н.е.	декрет

Асос

ИК 4/3	4 в.п.н.е.?	економски декрет
Schwyzzer, 641,3	3 в.п.н.е.?	епитаф
ИК 4/56	3 в.п.н.е.?	епитаф
Schwyzzer, 641,1	3 в.п.н.е.	епитаф
ИК 4/55	3 в.п.н.е.?	епитаф
Schwyzzer, 641,5	околу 200 г.п.н.е.?	епитаф
ИК 4/58	околу 200г.п.н.е.?	епитаф
Schwyzzer, 641,7	п. на 2 в.п.н.е.	епитаф
Schwyzzer, 641,6	п. на 2 в.п.н.е.?	епитаф
ИК 4/65	п. на 2 в.п.н.е.?	епитаф
ИК 4/59	п. на 2 в.п.н.е.?	епитаф
ИК 4/61	2 в.п.н.е.	епитаф

Мирина

Неср. Мур., 16	3 в.п.н.е.?	епитаф
Неср. Мур., 44	3 в.п.н.е.?	епитаф

Necr. Мур., 43	кр. на 3 в.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., 19	околу 200 г.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 46	околу 200 г.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 34	околу 200 г.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 2	п. на 2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 12	п. на 2 в.п.н.е. ?	епитаф
Necr. Мур., 1	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 9	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 15	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 17	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 26	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 30	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 58	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 41	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 13	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 47	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 31	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 49	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 8	2/1 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 4	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 29	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 45	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 57	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 59	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 36	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., 53	2 в.п.н.е.?	епитаф
Necr. Мур., стр.206/1	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.207/2	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.207/3	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.207/4	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.207/6	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.207/9	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.207/10B	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.207/13	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.207/14	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.208/17	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.208/23	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.207/15	200-100 г.п.н.е.	епитаф
Necr. Мур., стр.177/39	2 в.п.н.е.	епитаф
 Ajra		
Schwyzer, 644	п. на 3 в.п.н.е.	договор
Alt.Aigai, 41-43	п. на 2 в.п.н.е.	посвета
Alt.Aigai, 52-53	2 в.п.н.е.	посвета

Кима		
IK 5/1	315-306 г.п.н.е.	декрет
IK 5/4	ср. на 3 в.п.н.е.	проксенија
IK 5/8	ср. на 3 в.п.н.е.	проксенија
IK 5/7	ср. на 3 в.п.н.е.	проксенија
Chiron 9 (1979), 73-81	2/2 од 3 в.п.н.е.	декрет
IK 5/11	3 в.п.н.е.	закон
IK 5/35	3 в.п.н.е.	закон
IK 5/30	3 в.п.н.е.	декрет
IK 5/54	3 в.п.н.е.?	епитаф
IK 5/6	кр. на 3 в.п.н.е.?	проксенија
IK 5/5	кр. на 3 в.п.н.е.	проксенија
IK 5/12	околу 200 г.п.н.е.	економски декрет
IK 5/52	околу 200 г.п.н.е.	епитаф
IK 5/13, I и III	кр. на 2 в.п.н.е.	декрет
IK 5/9	2 в.п.н.е.	проксенија
IK 5/64	2 в.п.н.е.?	епитаф
IK 5/66	2 в.п.н.е.?	епитаф
IK 5/32	2 в.п.н.е.?	посвета
IK 5/31	хеленистичка епоха	посвета

